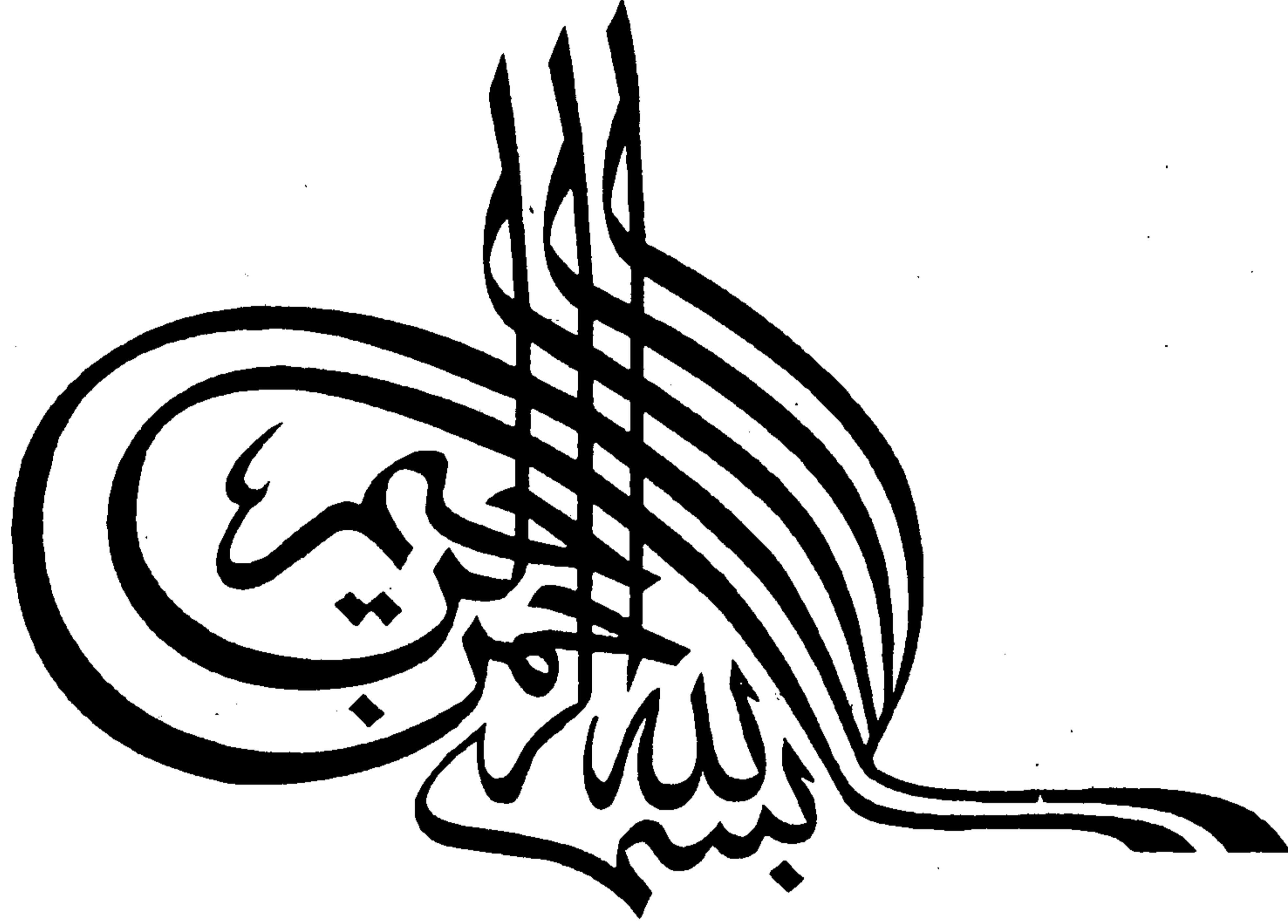

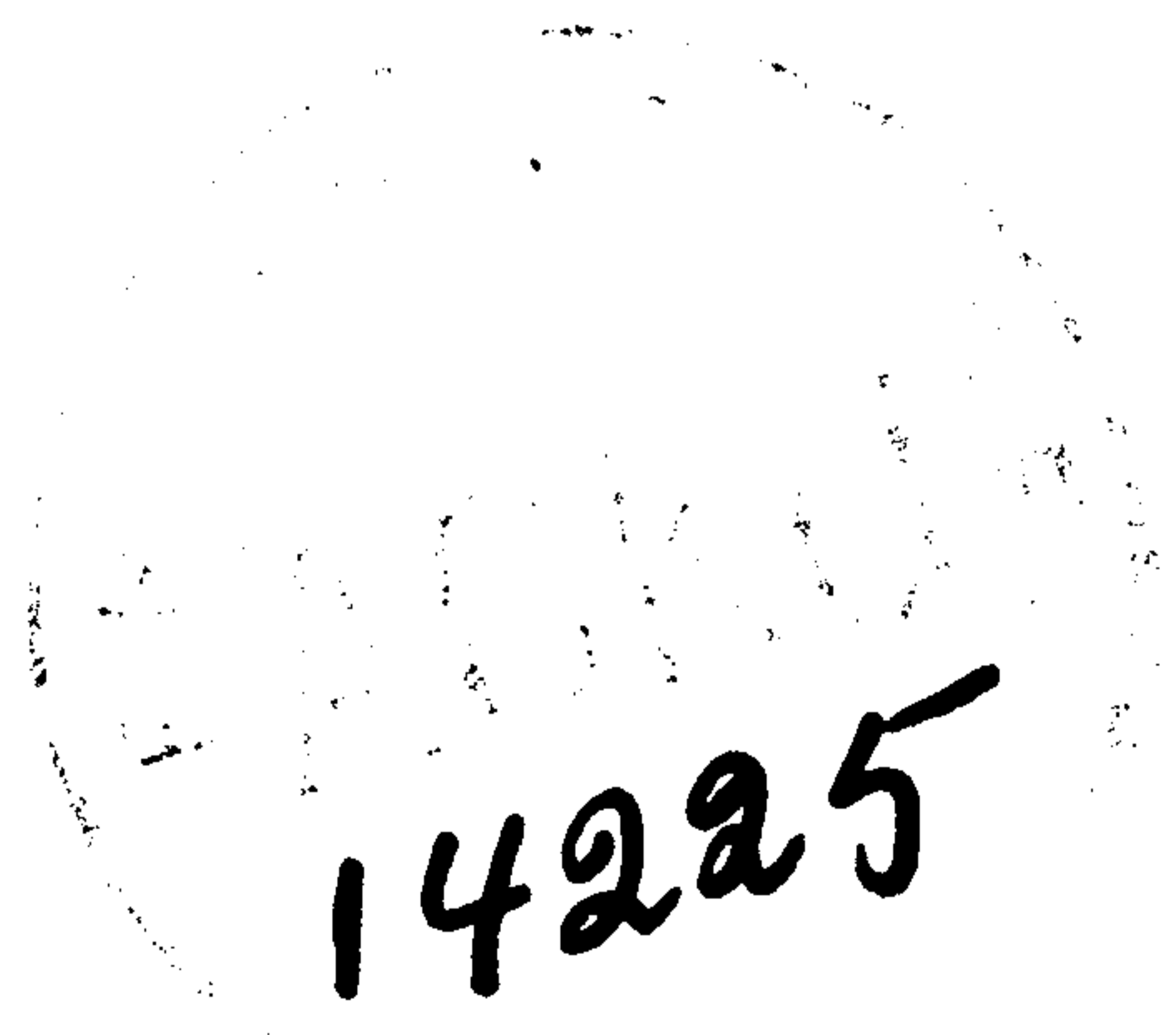

Ketabton.com

د گوانتنامو ماتې زولني

د گوانتنامو

ماتې زولني

د ۱۴۲۲ / ۹ / ۱ هـ سپوږميز نه تر ۱۴۲۶ / ۳ / ۹ هـ سپوږميز کال پورې د پېښور د آی ایس آی ، دباگرام ، قندهار او گوانتنامو د امریکایي زندانونو وحشتناکې کیسې کوي اود ډېرو پلمو، ظلمونو او دردونکیو فجایعو نه پرده پورته کوي .

استاذ بدر الزمان بدر

عبدالرحيم مسلم دوست

بیه

افغانستان - ۱۷۰ / افغانی
پاکستان - ۲۰۰ / کلدارې
دهیواد نه د باندي ۲۵ / امریکایي ډالر

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم : د گوانتنامو ماتې زولني.
ليکوالان : عبدالرحيم مسلم دوست استاد بدرالزمان بدر.
شمېر : (۲۰۰۰) ټوکه .
د خپرېدو نېټه : جمادى الثانيه ۱۴۲۷ هـ ، سپوږميز ، سرطان
۱۳۸۵ هـ لمريز .
کمپوزر : عبدالشافى .
خپروونکې : " خلافت " خپرونډويه ټولنه .

د کتاب ټول حقوق ليکوالانو سره خوندي دي .

پته : G.P.O.Box:532

پشاور .

گرځنده : ۹۳۲۴۱۹۸ _ ۳۳۳ .

Email: alkhilafa_alkubra@yahoo.com 0321- 9087180

الحمد لله وحده والصلاة والسلام على من لا نبي بعده وبعد :

لوستونكيوتو به څرگنده وي چه په ۲۰۰۱ / ۹ / ۱۱ م دامريکا دنيويارک په تجارتي برجونو او پنتاگون داستشهادي بريد نه وروسته امريکا دخپلو متحدينو سره دسمندر او هوارله لاري په افغانستان وسله وال بريد وکړ . کروز ميزايل ، محدودې اتومي ، بيالوجيکي او کيمياوي وسلې اوپه زرگونه کيلوگرامه درانده بمونه يې دافغانستان په مظلوم او بي وزله ولس وازمپيل او هغه وسلې يې استعمال کړې چې تردغه وخته دنړۍ په هيڅ گوټ کې نه وي استعمال شوې . پاکستاني چارواکو دخپل منافقانه سياست له مخې ددالرو په بدل کې امريکاته هوايي ډگرونه وسپارل ، په افغانستان باندي بزدلانه او دشرم نه ډک يرغل کې يې ونډه واخيسته او بي گناه وگړي يې ددالرو په بدل کې په امريکا وپلورل ....

په دې ترڅ کې مونږ هريو . عبدالرحيم "مسلم دوست" او بدرالزمان "بدر" هم دپاکستان او امريکا دپلمو او ظلمونو بنسکار شوو . په شامي سرک دارمي ستيديم سره نږدې دآی ايس آي په دفتر ونوکې دننه دخانگړي پټ زندان نه واخله دباگرام ، قندهار او دکيويا دگوانتهنامو په زندانونو او پنجرو کې مو ۱۹۱۱ / ۱۴۲۲ هـ ق نه د ۱۳۱۹ / ۱۴۲۶ هـ ق پورې درې نيم کاله تېر کړل او بيا آزاد شوو .

دتاريخ دغه پړاوونه ، شپې او ورځې داسلام او انسانيت په ضد دداسې دردوونکيو پېښو او بوگونو کيسو څخه ډک دي چې تاريخ کې ساری نه لري . بشپړ تفصيل به يې په راتلونکيو بحثونو کې ولولئ .

داچې مونږ ولې ونيول شوو؟ ، څه مو وليدل؟ ، څه مو واورېدل؟
 او څه نه خبر شوو؟ داټول هغه حقائق دي چې په راتلونکيو څېړنو کې
 به ترې پرده پورته کړو خو دڅېړنو د موضوعاتو سره دارپيکيوله امله
 د اضروري ده چې دسريزي په توگه دافغانستان او سيمي په سياسي
 اوضاع ، جهادي او سياسي تنظيمونو او دځينو گوانډيو هيوادونو په
 سياسي کړنلاره . تگلاره او دهغوی داستخباراتو په پلمو لنډ او
 ځغلنده نظر واچوو.....

دېر وروسته نه څو دظاهر شاه دڅه دپاسه څلوېښت کلنۍ شاهي
 دورې دپای ته رسېدونه او د داود دنظامي کودتا په ترڅ کې
 دجمهوريت داعلان نه وروسته دافغانستان سياسي حالاتو ته يوه لنډه
 کتنه کوو او له همغه ځايه يې رانيسو.

د داود کودتا

په ۱۹۷۳/۴/۱۱۷ م ۱۳۵۲/۴/۱۲۶ هـ ش کال داود ديوې کودتا
 په ترڅ کې دقدرت په مسند قابض شو او دظاهر شاه ۴۰ کلنۍ
 شاهي دورې ته يې دپاي ټکي کېښود . ظاهر شاه په دغه وخت کې
 ايټاليا ته تللی و داود په يوه وخت کې جمهور رئيس ، صدر اعظم ،
 ددفاع او دبهرنيو چارو وزير شو . کمونستانو - چې تر مخه يې په
 پوځ کې نفوذ کړی و او داود سره يې په کودتا کې ونډه اخيستي وه -
 داود دسياسي محاصرې لاندې راوست او دهغه په حکومت او پوځ کې
 يې لاريات نفوذ وکړ ، نوله همدې امله يې داسلامي نهضت
 دمخنيوي هڅه وکړه ؛ داود دافغانستان دپرمختگ له پاره لس کلن

پلان طرحه کړ ، د پښتونستان مسأله مطرح شوه .... او د پاکستان سره يې حالات ترينگلي شول . کله چې د ديورنډ د کرښې د تړون د پای ته رسېدلو د تاريخ درانږدې کېدو له امله د دغه تړون د ځنګدن په ورځو کې پاکستان يو قوي او پرمختللی افغانستان نه شو زغملای او باوريې درلود چې د داود د ماسټر پلان عملي کېدل د پاکستان له پاره ستر گواښ او خطر دی او کله چې د اسلامي نهضت منسويينو د کمونستانو نفوذ او په مسلمانانو تېری محسوس کړ نو د داود د حکومت سره د مبارزې له پاره د پناپه لټه کې شول. په دې وخت کې جنرال نصير الله بابر د ذوالفقار علي بوټو د حکومت د سرحد د صوبې گورنر و چې په عين وخت کې د استخباراتو يو فعال غړی هم و . د پاکستان له پاره د داود د حکومت سره د اسلامي نهضت مخالفت يو ارزښتناک ذهبي فرصت و نوله همدې امله يې د فرصت له لاسه ورنه کړ او د اسلامي نهضت منسويينو ته يې پناور کړه ، اگر چې د پاکستان او د اسلامي پناخون په اهدافو کې څرګند توپيرونه خود مشترک دښمن دوهلو له پاره دواړو يو دبل د مجبوريت نه گټه پورته کړه . د فوج ، حکومت ، استخباراتو او د اسلامي نهضت ترمنځ نصير الله بابر د منځگړي او رابط په حيث ولوبېده ؛ د نهضت غړي د پټولارو نه پېښور ته تلل ، هلته په بالاحصار کې د مېجر رنگ بادشاه له لارې اړوندو مقاماتو ته حواله کېدل او د تيرينگ (تمرين او تدريس) پټو ځايونو ته چې په چرات او اسلام آباد کې وو . په بندگاډو کې لېږل کېدل .... د پېښور په گنج ، بېرسکو او فقير آباد کې ورته دفترونه پرانيستل شوي وو ، د تمرين نه وروسته د وسلو او

وسائلو سره دغرونو دستونزمنو او پېچليو لارونه افغانستان ته ننوتل او په همدې ترتيب په ۱۳۵۴ هـ ش کال دافغانستان په مختلفو ولاياتو کې په ولسواليو او دولتي تاسيساتو مسلح عمليات پېل شول په لومړيو کې عام وگړي نه پوهېدل چې دا عمليات څوک کوي؟! او داتکلونو له مخې به چاڅه او چاڅه ويل. وروسته ورو ورو خلک پوه شول او اواز ه خپره شوه چې دا عمليات اخوانيان کوي. په دې وخت کې داسلامي پاڅون منسوبينو له پېښورنه ځينې چاپ شوي منشورات او شبنامې هم په پته دافغانستان په ځينو ښارونو کې خپرې کړې لکه: " دداود بله خندوونکې ډرامه " مضحکه ديگري داود خان " ، " فاجعه ۲۶ سرطان " او .....

دنوموړيو عملياتو په ترڅ کې دپاڅون ځينې مهم غړي لکه: مولوي حبيب الرحمن ، ډاکټر عمر ..... ونيول شول، وروسته ځينې دداود او ځينې يې دکمونستانوپه مختلفو دورونو کې اعدام شول او ځينې لاتراوسه ورک دي .....

لنډه داچې په دې اوږدو کې دپاڅون دمشرانو ترمنځ دځينو لاملونوپه ترڅ کې اختلاف پيدا شو او پاڅون په دوه برخو ووېشل شو. يوه برخه يې دحزب اسلامي په نامه ياده شوه ، انجنير گلبدین حکمتيار يې اميروتاکل شو او بله ډله داستاذ برهان الدين رباني په مشرۍ دجميعت اسلامي په نامه ياده شوه. دلومړۍ ډلې دريځ داؤ چې په نظامي او وسلوال پاڅون يې ټينگار کاوه ، او د دويمې ډلې دريځ دسياسي هڅو پلوي ؤ او لساني او نژادي تعصب يې هم درلود.

داسلامي نهضت خوانان پاکستان ته پټ په پټه تلل ، هلته يې تدريب کاوه او بيرته دوسلو سره افغانستان ته ننوتل .....

داسلسله روانه وه چې دداود ددوري په آخر کې دهغه اوروسانو ترمنځ اختلاف پيداشو او داځکه چې روسانو افغانستان خپله مستعمره گڼله او داود يې خپل لاسپوڅي او گوډاگي گانه خوداودخپل خان دناپيلي افغانستان مستقل توالواک گانه ، نو دروسانو داوامرو په وړاندې يې بي اعتنايي وښوده. دداود او خلقيانو ترمنځ اړيکې خړې پړې شوې او هغوي دشوروي اتحاد جمهور رئيس برژنيف ته وويل چې داود له امريکا نه مشاورين غوښتي دي. په ۱۸۱۷ اپريل (۱۹۷۸م) داود مسکوته وغوښتل شو ، هلته برژنيف داود نه پوښتنه وکړه چې : ايا داسمه ده چې تاسو له امريکا نه مشاورين غوښتي دي ؟ داود په ځواب کې ورته وويل چې : زه ديوه آزاد مملکت جمهور رئيس يم هېڅوک حق نه لري چې له ماڅخه داسې پوښتنه وکړي .

داود هند ، مصر ، سعودي عربستان ، کويت ..... ته سفرونه وکړل او داسلامي نړۍ سره يې داريکو دغښتلي کولو کوښښ پيل کړ . په دې وخت ۱۴۱۷ ۱۹۷۸ م کې دپرچم کمونستي گوند يو رهبر : ميراکبر خيبر ووژل شو ، ويل کېږي چې ميراکبر خيبر روسانو وواژه او هغه له دې امله چې له يوې خوا هغه دببرک کارمل رقيب و او هغه KGB ته نږدې و او له بله پلوه يې دهغه وژنه په داود ورواړو له اوهمدا دکمونستانو دپارېدنې پېلامه شوه . کمونستانو دهغه جنازه ديوې لويې مظاهرې په ترڅ کې په کابل کې وگرځوله او دخلق

گوند او د داود ترمنځ اړيکي ورځ ترورځ خرابېدلې ترڅو دروسانو په امر او مشوره په ۱۳۵۷ ۱۲۱۷ هـ ش . ۱۹۷۸ ۱۴۱۲۷ م خلقيانو د جنرال عبدالقادر او نورو خلقي پوځيانو په مرسته په داود خونړۍ کودتا وکړه هغه يې په ارگ کې محاصره کړ ، هغه د ژوند تر اخرې سلگۍ پورې پخپله و جنگېده او اخر ووژل شو د خلق گوند د قدرت مسنده ورسېد . نور محمد ترکي چې د خلق گوند مشر و د افغانستان د ديموکراتيک جمهوريت د صدر اعظم او د انقلابي شوري درئيس په توگه اعلان شو . بېرگ کارمل چې د پرچم گوند مشر و د صدر اعظم د مرستيال او د انقلابي شوري د مرستيال په توگه اعلان شو . په همدې ترتيب او په همدې توگه د کمونستانو دواړو څانگو ، " خلق " او " پرچم " د حکومت چوکۍ په مساويانه توگه سره ووېشلې . په پاکستان کې مېشت اسلامي نهضت خپل کونښنونه او مبارزې چټکې کړې او د خلقي نظام درانسکورولو او ړنگولو له پاره يې وسلوال جهاد گړندی کړ ..... پاکستان امريکايي مارفور ، هندي شل ډزي ، او ځېنې نورې انگرېزي او شلځۍ (دره والې) وسلې ورکړې او په دې ترتيب د اسلامي نهضت او پاکستاني استخباراتو اړيکي سره غښتلي شول .....

هلته په پاکستان کې په ۱۹۷۷ ۱۷۱۶ م جنرال ضياء الحق د ذوالفقار علي بوټو په حکومت کودتا وکړه او پوځي حکومت يې اعلان کړ . د ضياء الحق په دور کې د پاکستان پوځي استخبارات زيات غښتلي شول او د (آي آيس آي) ځواکمن بنسټ يې کېښود د افغانستان مسائلو ته يې توجه زياته شوه او د ترکي ، امين ،

ببرک او نجيب لاسپوڅي او ګوډاګي حکومتونه دهمغه په دور کې پرله پسې راغلل .

په ۱۳۵۸ ۱۶۱۲۵ هـ ش ۱۹۷۹ ۱۹۱۱۷ م دنور محمد ترکي وفادار شاګرد حفيظ الله امين ترکي دکابل په ارګ کې بندي کړ بيا يې په خوله ورته بالبت کېښود او ويې واژه ؟ امين دخلي حکومت واګې په خپل لاس کې واخيستې او دهمدغه مياشتې په " ۱۹ " مه دانقلابي شوري درئيس او صدر اعظم په توګه اعلان شو .

د ۱۹۷۹ م ددسمبر په (۲) مه شوروي الوتکو يو شمېر پوځونه په دې بانه دباګرام هوايي ډګر کې ښکته کړل چې په افغانستان خاپي خارجي يرغل مخه نيسي . ددسمبر په (۲۷) مه روسانو امين وواژه په همدغه وخت کې روسانو په افغانستان يرغل وکړ او دپرچم دکمونستي ګوند مشر ببرک کارمل يې دګوډاګي رئيس جمهور په توګه اعلان کړ . ببرک کارمل دتاشکند دراډيونه دکابل په فريکونسي خبرې وکړې او دروسي ټينکونو ، الوتکو او پوځونو سره کابل ته راغی ، دروسي سور لښکر سل جزوتامونه چې لومړنی شمېر يې (۸۰۰۰۰) اتيازره و بياتر (۱۱۵۰۰۰) يوسل او پنځلس زروپورې لوړشو . په ۱۹۸۶ ۱۵ ۱۴ م ببرک کارمل استعفا ته اړايستل شو او نجيب دګوند دعمومي منشي او دانقلابي شوري درئيس په توګه اعلان شو .

د ۱۹۸۹ م په فروري کې روسي ځواکونه دافغانستان څخه ناکام ووتل . ببرک کارمل لامخکې يو نژادي ګروپ جوړکړی و او مسعود ته يې سپارلی و چې آخره کې دشمالی اتحاد تر عنوان لاندې راڅرګند

شو او دنجيب دحکومت دسقوط نه وروسته کابل ته ديوي طرحه شوي پلمې په ترڅ کې ننوتل . دنجيب دوره پای ته ورسېده ، دپېنډۍ او پېښور دتورو تړونونو نه وروسته دصبغت الله مجددي دوه مياشتې بې واکه دوره دستمي ځواکونو ترسيوري لاندې پای ته ورسېده او بيا درياني او مسعود فوضوي او کرغېر نه دوره پيل شوه . دشمالې اتحاد ستمې ، پرچمي او اخوان نما غړي مسعود ، محمود بريالی ، نجم الدين کاوياني ، فرید مزدک ، عبدالرشيد دوستم ، جنرال مومن ، نبي عظيمي ، پيگير ، آصف دلاور ، بابه جان سياف او نور ..... وو . کابل دگډوډۍ ، بې نظمۍ ، ظلم اولوت سره مخ شو ، دامنيت مصئونيت کډه وکره ، هر لوري ته پاتک سالاري شوه دهرپاتک شاته بېل دکتاتورحکومت و . کابل دبريدونو ، ټکرونو ، انحصار طلبۍ ، غلا ، خيانت ، نهب قتل او ..... په تورو تيارو کې ډوب شو ..... رياني دقيادي شوري ، اهل حل وعقد شوري اونورو لوبواو موامرو له لارې دخپلې دورې نه وړاندې پښې وغځولې او ان دطالبانو په دوره کې يې هم خپل ځان قانوني رئيس جمهور باله اودگرځنده رئيس جمهور په حيث دشمال په څو ولسو اليو کې لالهانده او سرگردانه گرځېده ... دخپل حکومت مهرونه به يې په جيب کې گرځول تردې چې دشاه شجاع ، امير عبدالرحمن او ببرک کارمل يادونه يې تازه کړل او اخر دامريکايي پوځ دسيوري لاندې کابل ته رانه واته ..... امريکايانو داستعمال نه وروسته دبدن په ځينو خاصو منطقوتپ ورکړ او سپکه وړۍ شو ..... ددې له پاره چې په دې ټولو دورونو کې دمسلح مقاومت په تحريکو نو رڼاواچوو

او بيا اصلي موضوع ته ننوځو ، لږ شاته ځو او دافغاني جهادي او اسلامي تحريکونو په هکله لنډه څېړنه کوو .

دافغاني اسلامي گوندونو مسير

په پاکستان کې دافغاني اسلامي گوندونو دمسير دپراوونولنډيز دادی چې دحزب او جمعيت نه وروسته نور دپراوونولنډيز دپراوونولنډيز جوړشول لکه دملي نجات جبهه ، ملي محاذ ، ..... يوځل داتحاد کونښن وشو دحرکت انقلاب اسلامي په نامه دمولوي محمد نبي محمدي په قيادت کې سره متحد شول چې په دې وخت کې مولوي محمديونس خالص دهغه دحواريونو سره په دې اتحاد کې يوځای نه شو او څرنگه چې هغوی داتحادنه مخکې دحکمتيار په مشرۍ دحزب اسلامي په گوند کې وونو دحزب اسلامي په نامه يې خپل گوند اعلان کړ دحرکت اتحادبېرته ږنگ شو نورتنظيمونه ورڅخه ووتل او محمد نبي محمدي ته دحرکت په نامه نوی تنظيم پاتې شو . هر ځل چې اتحادشوی نوی بچي يې زيږيولی دی ، کله چې دحکمتيار حزب اسلامي داتحاد درنگېدونه وروسته بېرته په پښو او درېدونو خالص صاحب دتوپيرله پاره دخپل حزب لفظي ترکیب په پښتو واراوه او حزب اسلامي يې داسلامي حزب په نامه یاد کړ . سیاف چې بندي ودحفيظ الله امين په وخت کې له بنده ازاد شو او له ازادېدو وروسته پېښور ته راغی . په دې وخت کې دهغه په شمول ځينو بيا داتحاد له پاره هڅې پيل کړې چې په نتيجه کې (شپږ) تنظيمونه : حزب اسلامي ، اسلامي حزب ، حرکت انقلاب ، جمعيت اسلامي ، دنجات ملي جبهه او ملي محاذ دمجاهدينو

د اسلامي اتحاد په نامه سره يوځای شول او سياف يې امير شو. افغانستان ته دروسانو دراتگ نه وروسته نړۍ راويښه شوه، جهاد گړندی شو، دهجرتونو سلسله زیاته شوه دکوزې پښتو نخوا او بلوچستان په سيمو کې دملیو نونومهاجرو کمپنونه جوړ شول او ایران ته هم ځینې مهاجر لارل.

امریکا او نورې نړۍ سره وپره پیدا شوه، تودو اوبوته دسرو لښکرو درسېدلو، دخليج په تېلو د روسانو د قبضې او ..... وپرې پیدا شوې، همدا لاملونه وو چې ټوله نړۍ يې افغانستان ته متوجه کړه پاکستان هم دذهبي فرصت نه گټه واخيسته. د " تیمم نبود گنج خدا بود که اموخته شدم اسوده شدم ". معامله وه دافغانستان جهاد او هجرت نه و. گنج خدا و. په پاکستان دټولې نړۍ دمرستو ناوې راسپرې شوې، پاکستانی واکدارانو کچکولونه غاړې ته واچول او دجهاد او هجرت په نامه يې خيراتونه راټولول پیل کړل. پاکستانیانو افغان کمشنري کې دکار پیدا کولوله پاره په لکونو او ميليونونو رشوتونه ورکول پیل کړل چې دافغانانو دمالونو خوړلوله پاره لار پیدا کړي، آی ایس آی دافغانانو په منځ کې دا اختلاف پیدا کولو او گڼو تنظیمونو په جوړولو کې مهم رول ولوباوه. دپاکستان پوځ دافغان جهاد په نامه دستينگروپورې وسلې راجلب کړې په سلو کې يو يې افغانانوته ورکړې او نورونه يې خپل گودامونه ډک کړل. دپاکستان بينکونه دافغانانو دمرستونه ډک شول، نري نري سرکونه يې پلن شول، په خېټه ماړه شول، دکار خانو خاوندان شول او داتوم پورې وسلې يې جوړې کړې

دامريکاپه اشاره يواځي سعودي عربستان پاکستان ته مهاجرينو دکرايي په نامه په کال کې (۳۷۰۰۰۰۰۰۰) درې سوه او ياميليونه اودنظامي او ځينو نورو په نامه (۶۰۰۰۰۰۰۰۰) شپږ سوه ميليونه ډالرورکول او تېل اونورې مرستې يې هم ورته مفتې رالېږلې . پوځ ته وسلې او مهاجرينو او مجاهدينوته يې مرستې او بسپنې ورکولې لنډه داچې دافغانانو په قربانيو کې دپاکستان غوانگه شوه ؛ په زرونو خيره موسسو کارپيل کړ ، دکورونو کرايي لوړې شوې او دمرستويوبي ساري بهير په پاکستان رامات شو . دنړۍ په سترگو کې دخاورو اچولو له پاره به پاکستاني چارواکو لاداهم ويل چې زمونږ وسائل لږ دي او مهاجرين دپاکستان په معيشت يولوی بوج دی . خو په زړه کې به يې دخوښۍ نه گورې ماتولې او ډېره دافسوس او اندېښنې خبره خولاداوه چې افغانانو خپل غږنه درلود او پاکستان دافغانانو وکالت کاوه .... عربي دولتونو او يواځي داسلامي نړۍ نه بلکه دنړۍ دگوت گوت نه مسلمان ځوانان دجهاد دملا تړلپاره رامات شول تر دې چې دپاکستان په شمول ځينو دولتونو دخانگړيو مقاصدولپاره دپاسپورټ او وېزې پوښتنه هم نه کوله . دالجزائر نه يوه کورنۍ بې پاسپورته پاکستان ته راورسېده مختلفو تنظيمونو ، مؤسسواو شخصيتونو دارالضيافي (مېلمستونونه) جوړ کړل . هرچا کوبښښ کاوه چې مرسته کونکي اشخاص او عربي ځوانان دغه مېلمستونونو ته راجلب کړي ، دهغوی دمرستونه گټه واخلي اوځوانان يې دجهاد گرمو سنگرونوته ولېږي . اسامه بن لادن ، عبدالله عزام اونورو گڼو اشخاصو او مؤسسوپه دې هکله مهم رول

ولوباوه . عبدالله عزام په پېښور کې دمکتب الخدمات په نامه يو دفتر پرانيست ، د " الجهاد " په نامه يې مياشتنۍ عربي مجله خپره کړه او د عربي هېوادونونه يې ترټولو زياتې مرستې راجلب کړې .....
پېښور کې د عربي مجاهدينو ځوانان دومره ډېرشول چې دهرهېواد په نامه ځانگړي مېلمستونونه جوړ شول .

دمشهورو لويو تنظيمونو نه پرته ورې ورې ډلگۍ هم جوړې شوې لکه : دحرکت دوه بچي : (۱) دنصر الله منصور ډلگۍ او (۲) درفيح الله مؤذن ډلگۍ ، دمولوي محمد افضل په مشرۍ ددولت انقلابي اسلامي نورستان په نامه ..... دنظار دشوري په نامه ډلگۍ .
پاکستاني واکدارانو ، پوځ او د استخباراتو مشرانو : جنرال ضياء الحق ، جنرال اختر عبدالرحمن ، جنرال حميد گل ، کرنل سلطان امير تارچي په مجاهدينو کې په کرنل امام مشهور و .....
دافغانستان مسئله په خپل لاس کې ونيوه او بشپړتښت او لاسوهنې يې په کې پيل کړې . آي ايس آي ورو ، وروپه تنظيمونو کې خپل نفوذ زيات کړ او دقوماندانانو سره يې په خپله اړيکې ټينگې کړې تردې چې ډېرقوماندانان تنظيمونو څخه بې پرواشول ، دتنظيمونو په ځای دآي ايس آي دقوماندې لاندې شول او ډېر يې ددغې شبکې بې قیده او بې شرطه غلامان شول . تردې چې دپنجابيانو دگټو له پاره يې دافغانستان درنگولو ، سياسي قتلونو او نورو فجائعو څخه هم درېغ ونه کړ.....

لنډه داچې دتاريخ په دې سلسلو ، پړاوونو او لوړوژورو کې په ۱۴۰۵ هـ ق يوه ډلگۍ د الجماعة السلفية . په نامه جوړه شوه او يوه

مدرسه د " جامعة الدعوة الى القران والسنة " په نامه تاسيس شوه چې لږ وروسته د " الجماعة السلفيه " نوم د " جماعة الدعوة الى القران والسنة " په نامه بدل شو او د ۱۴۰۵ هـ ق په خای يې ظلماً عدواناً او کذباً په سمبول کې ۱۳۸۴ هـ ق وليکل چې مايې مخالفت وکړ خوڅه گټه يې ونه کړه . دکونړمولوي حسين اخونزاده چې په مولوي جميل الرحمن مشهور شو ، او د حزب اسلامي يو غړی و هغه ددغه ډلگۍ امير شو ددې ډلگۍ اکثره غړي د حکمتيار د حزب اسلامي نه را جلا شوي وو او ځينې يې له نورو تنظيمونو نه هم وو لکه مرحوم شارقې او دهغه ملگري .....

مونږ په دغه ملمع نوم ذخرف القول غروراً باندي وغولېدواو گومان مو کاوه چې دا ډلگۍ به د قرآن اوسنت د سوچه او نگه عقېدې او دافغانستان او اسلام د بېگنې له پاره کار وکړي ..... که دانه وای نودنوي تنظيم د جوړولو هېڅ جواز نه و تنظيمونه بايد لږ شوي وای د تنظيمونو زياتوالی دا اختلاف لامل دی او اختلاف دافغانستان ، اسلام او اسلامي امت په تاوان تمامېږي .

ماپه دغه ډلگۍ کې فرهنگي کارونه پيل کړل او ددغه ډلگۍ امير او دا ډلگۍ مونږې ته وروپېژنده . دکوېت هلال احمر او د سعودي هلال احمر او ځينو عربي تاجرانو ، شيخانو او سعودي دملکي کورنۍ اميرانو دغه ډلگۍ ته لاسونه را اوږده کړل بې خرته مرستې يې ورسره وکړې تردې چې د سعودي هلال احمر ځينو مسوؤ لينو به دنورو تنظيمونو ، اشخاصو او قوماندانانو په نامه ددغه مؤ

سسي مالونه را ايستل او ددغه ډلگۍ محدودو اشخاصو ته به يې ورکول داډلگۍ دا اجتماعيت په ځای شخصي شوه ، امير يې د سعودي دورې وکړې او دسلفي تنظيم په نامه يې بې خرته مالونه راجلب کړل .....

د ابو صهيب په نامه يو مصري عربي ديو معهد بنسټ کېښود چې وروسته يې دامام بخاري دپوهنتون په نامه ياد کړ د "المجاهد" په نامه يې يوه عربي مجله خپره کړه چې د سعودي ملکي کورنۍ دامير سلمان او دهغه ديوه ځانگړي نماينده په مشوره خپرېده او د سعودي اميرانو د مصالحو له پاره يې کار کاوه. يو ځل ابو صهيب د سعودي پلاوي د کتنې نه پرته مجله چاپ کړه او په هغې کې د عربي هېوادونو د کوم چارواکي له پاره "طاغوت" کلمه استعمال شوې وه هغه مجله يې خپرېدو ته پرې نه بنوده او کله چې له چاپه رااووته ټولې يې وسپړلې . داددې له پاره: هسې نه چې څوک ترې مطلب د سعودي چارواکي طواغيت وانه خلي . دامير سلمان خصوصي نماينده ته ابو صهيب وويل چې له دې نه زموږ مراد يو کمونست چارواکی دی . هغه ورته وويل چې فرعون دې ورڅخه مراد وي نو هم د "طاغوت" کلمه به په مجله کې نه ، استعمالوې . جماعة الدعوة د شيخ جميل الرحمن شخصي ملکيت شو او د شوري غړي يې يواځې ددې له پاره ساتلي وو چې کله عربي تاجران او شېخان راشي نو هغوی د بړو منځو شو يو بړو او بېرو پگړيو او لويو القابوسره وروپېژني او په دې ترتيب دهغوی جېبونه قيچي کړي ..... د عربانو له پاره په اسلام اباد او

پېښور کې " دارالضيافي " (مېلمستونونه) جوړ شول او د سعودي
داستخباراتو يو غړی يې مسئول شو.....

د شيخ جميل الرحمن يو پرکتي : ولي الله په يو اروپايي هېواد کې
په يوهوټل کې مزدوري کوله او داشپزخاني لوبښي يې مينځل . کله
چې مولوي جميل الرحمن سره مال ډېرشو هغه يې راوغوښت او يوه
خيريۀ مؤسسۀ يې ورته جوړه کړه چې وروسته يې دبشري حقوقو د
ادارې په نامه ياده کړه ، نو مورې دغربي هېوادونو دکنيسو او
استخباراتو سره اړيکي پېداکړل او په دې ترتيب له يوې خوادعربونه
داسلام په نامه اوله بله پلوه دغربيانونه دبشري حقوقو او هغوی ته
دکار کولو په نامه دپيسو راټولولو دنده پيل شوه .....

دپاکستان استخباراتو آي ايس آي سره يې دبل پرکتي حيات الله
له لارې اړيکي ټينگې کړې . نومورې دآي ايس آي جنرالانو او
کرنېلانو ته دشرابو جينکو او نقدو پيسو لوی لوی رشوتونه ورکول
اوپه همدې ترتيب يې دآي ايس آي د ادارې غړيتوب لاس ته راوړ .
تردې لامخکې لار چې دپېښور دشامي روډ دآي ايس آي ددفتر هغه
مامورين به يې بدلول چې دده له خوښي يې سرغړونه کوله . جماعة
الدعوة په دې ترتيب دسعودي ، غربي او پاکستاني استخباراتو يوه
کوډاگي ډلگي شوه ، اصلي کاري يې آي ايس آي له پاره کاوه
خود هغوی له لارې ددې لپاره په نورو استخباراتو کې ننوتل چې دآي
ايس آي دمصالحو له پاره په کې کاروکړي . دډلگي داميرشيخ
جميل وراره : روح الله دعربي مؤسسوسره معرفي شو او دهغوی نه
دمرستو لاس ته راوړل او دجماعت ځيني کارونه هم دهغه دوراره

اوپر کټيوپه محور خرخېده ..... حیات الله ، ولي الله او روح الله په آخر کې د آی ایس آی سره دومره پاخه گوډاګیان شول چې شیخ جمیل هم ددوی له رایې پرته کوم کار نه شو کولای .

آی ایس آی له پاره د قاچاقو ، سیاسي قتلونو او جاسوسی دندې دهمدې درې ګوني فاسد مثلث په غاړه شوې .....

پېښور ، اسلام آباد او باجوړ کې یې ډېرې زمکې واخستې ، لویې لویې ماڼۍ او عمارتونه یې جوړ کړل ، د هر کال نوي ماډل قېمتي ګاډي یې پښو لاندې شول. د شوکرانو اخونزادګانو ته شرابونه او زناګانې یوه عادي مسأله شوه، په دروغ او تزویر کې ډېر مخکې لاړل ، د پاکستانی ملېشې خو کیداران ورسره ګرځېدل او داستخباراتو داسې خصوصي کارتونه ورسره وو چې د پاکستان په هر ګوټ کې یې پولیسو خبره منله او هېچا یې مخه نه نیوله .....

مونږ ډېر ګوښښ وړکړ او شیخ جمیل الرحمن سره موبیا بیا خبرې وکړې چې خپل پرکټي او وراره اصلاح کړي او د جماعت مسير دانحراف نه راواړوي خو هېڅ ګټه یې ونه کړه ، اخر خبره دې حدته ورسېده چې ددغې ډلګۍ امیر د پاکستان چارواکو ته یوه عریضه لیکلې وه او ماته یې راولیږله چې په اردو یې ورته واوروم. په عریضه کې یې د پاکستان له چارواکو نه غوښتنه کړې وه چې افغانستان د پاکستان سره یو ځای او په پاکستان کې مدغم کړئ، د افغاني جهادي تنظیمونو په شمېر افغانستان په اتو صوبو ووېشي او هر یو تنظیم ته یوه صوبه ورکړئ مونږ ته د کونړ ، لغمان او ننگرهار نه یوه صوبه جوړه کړئ او مونږ ته یې راحواله کړئ . دا عریضه د تنظیم امیر

اوشوری امضا کړه اود آی ایس آی له لارې یې جنرال ضیاء الحق ته ولېږله زه دتنظیم امیر ته ورغلم او ورته ومې ویل چې داخو داسلامي امت او افغانستان سره یولوی خیانت دی . لومړی خبره خو داده چې افغانستان یواځې ستا ملکیت نه دی چې چاته یې ورکړې ، افغانستان ډېر لوی دی اودادتهولو افغانانو شریک دی ، ټول اسلامي امت ترې دفاع کړې ده او دجهاد ملاتړیې کړی دی . یونیم ملیون شهیدان شول ، بنځې کونډې شوي ، ماشومان یتیمان شول ، کورونه او جوماته ړنگ شول افغانستان لوتې لوتې او بنجر شو اوس چې دفتحي ورځې رانږدې شوي نو ته اوس داتولې بنسندنې په غلیمانو پلورې؟! افغانستان خو زمونږ کوردی ددې خوداسي مثال دی لکه غلو او ډاکوانوته ووايې چې راځئ دازما کور ستاسو شو خو یوه کوټه به په کې ماته راکوئ! افغانستان خوتول زمونږ دافغانانو شریک کور دی آزاد او آباد به یې ساتو. ته څرنګه پنجابیانونه عریضه کوي چې دازمونږ کوردې ستاسو وي اولږه څنډه یې مونږ ته راکړه؟! دهغه ځواب داو چې زما حیثیت په کې معلوم نه وي زه په کې ..... وهم!!! ما ورته وویل : ته نورڅه حیثیت غواړې دجهاد او هجرت په برکت دیو تنظیم مشر شوي ، نویو نویو ګاډو کې ګرځې ، دعربو او عجمو اموال دې په لاس کې شول ، تردې چې ټول تنظیم په یوه لاسي بکس کې له ځانه سره ګرځوي او یو مطلق العنان ټولواک دې له ځانه جوړ کړی دی ..... مونږ درنه لارو اوس ګورو چې ستاشاهي نظام ترکوم برید رسېږي؟! زه اوزمونږ ګن ملګري دهمدغوبې لاریو ، درغلیو اوناودودوله امله دغه غلام تنظیم ته

طلاق ورکړې موبنوده ، او کلک مخالفت او مقابله مو ورسره پیل کړه .....

په لومړيو ورځو کې چې کله جماعة الدعوة دعريو نه دکتابونو ، اسلامي دعوت ، مدرسو ، جوماتونو ، کونډو ، يتيمانو او نورو دخير کارونو په نامه بې خرته مالونه راټول کړل نو دغه فاسد مثلث هر يواته اولس مليونه دقرض ، تجارت ، مضاربت اودموئسو په نامه دتنظيم نه واخيستل ..... ما او زمونږ نوروگڼو ملگرو چې کله په ۱۴۱۰ هـ ق کې جماعت پرېښود نو دغه درې گوني مثلث ته نوره هم لاره اواره شوه ، ځکه چې نورو دخپلو شخصي گټو له امله دمنکراتو هېڅ پروانه کوله ، څه موده وروسته دکونړپه ولايت کې دآی ايس آی اودسعودي چارواکو په لمسون دجماعت او حزب اسلامي ترمنځ سخت جنگ ونښت په دې وخت کې سعودي چارواکو دسعودي هلال احمر له لارې جماعة الدعوة ته بې خرته پيسې راولېږلې چې دمليا ردونو په شمېر وې ، شېخ جميل الرحمن ددغه پنډ مبلغ دتسليمولو له پاره حاجي روح الله وگماره هغه څه په خپلو اکاونټونو کې جمع کړې ، څه يې په ترکونو کې باجوړ ته نقل کړې او شېخ جميل الرحمن ته يې وويل چې ته امر کوه او زه به يې وېشم په همدغه وخت ۱۴۱۲ هـ ق کې چې کونړ کې دحزب او جماعت ترمنځ جنگ گرم و او جماعت يې پسې راخېستې و حاجي روح الله دا يو ذهبي فرصت و گانه ددې له پاره چې له يوې خوامخکنې قرضونه او دا اوسني لوی مبالغ خپل کړي اوله بلې خوا جماعت ددرې گوني مثلث تصرف لاندې راشي دشېخ جميل الرحمن وژلوته يې پلمه جوړه کړه . په

داسي وخت کي چي خلک ٽول لمانځه ته تللي وو اوشېخ جميل الرحمن د عبدالله رومي په نامه يوه عرب سره خبرې کولې، حاجي روح الله راغي لومړي يې شېخ جميل الرحمن باندي ډزي وکړې، ويې واژه، بيایي په لږه فاصله کي عبدالله رومي عرب ناحقه وواژه، او آوازه يې داخپره کړه چي شېخ جميل الرحمن دغه عرب وواژه نومونږځکه دي وواژه. دمولوي سمیع الله نجیبي دخولي خبره ده چي دشېخ جميل الرحمن په ژوند کي دغي درې گوني مثلث دقوماندانانوپه نامه دوسلي داخيستلو اوامر واخيستل اوبيایي ما (سمیع الله) ته چي مالي مسئلوم وويل چي په کاغذونو کي وليکه چي داوسله واخيستل شوه او بياد تسليمی امضاء هم پرې وکړه اوپه همدې ترتيب يې اموال څه په قرضونو کي معاوضه کړل او څه جېبونوته لارل، دايوه بېلگه ده ددې درې گوني فاسد مثلث اودسمیع الله نجیبي اودهغه دزامنو اودجماعت مفاسد، خیانتونه، مؤسسونه په څه ډول اموال را ايستل، دسعودي سفارت، استخباراتواو..... سره روابط اونور فجائع به ان شاء الله په جلا کتاب کي دژونديو اسنادو سره خپاره شي.

کله چي شېخ جميل الرحمن ووژل شو نو درې گوني مثلث وليدل چي مولوي سمیع الله نجیبي چي دډېر ضعيف شخصيت خاوند اوددوی غوندي غل ونوهغه يې دجماعت امير وټاکه، په همدې ترتيب جماعت دنکه غلويه تصرف کي راغي او درې گوني مثلث څلورگوني مربع شو: سمیع الله نجیبي، روح الله، حیات الله او ولي الله.

دوی اوس په فساد کې په مخکنی مثلث هم پښه واړوله. دپوهنتون، مدرسو، یتیمیانو، کونډو، جوماتونو، اسلامي دعوت، کوهیانو، کتابونو او نورو..... نو مونو باندي يې دسعودي هلال احمر اونورو عربانو نه مالونه وهل. تردې چې په غلا او خیانت کې ورسره دهلال احمر ځینې افغاني او عربي مسئولین هم شریک شول. دغه اموال ددوی په شخصي تصرف کې راغلل.

کورونه، پلازې، بارکینونه او..... يې جوړ کړل تردې چې دپېښور اشغري ته نږدې يې یو کلب پرانیست، دخان کلب په نامه يې ونوماوه اودهر ډول فساد، مجون، میوع، شرابخوری، ډمتوب اوزناکاری مرکز شو. خارجیان او پاکستانی مالدار مفسدین ورته راځي او هرڅه ورته مهیا کېږي..... لنډه داچې دبې غیرتی او فساد لوړې څوکې ته ورسېدل، له هیڅ ډول فجائعوڅخه يې دریغ ونه کړ، او دافغانستان سره يې هرډول خیانت، غدر او جفا ته لاس وچاوه چې دافغانانوپه لمن یو تور داغ شو. زمونږ (عبدالرحیم مسلم دوست او استاذ بدر الزمان بدر) او زمونږ دامثالو گوناداره چې ددغو مفسدینوفجائع موراخرگندول، غنډل، خپل وگړي مویوهول او ددوی دخیانتونواو جرمونو مخنیوی موکاوه. درې ځلې يې په ما (مسلم دوست) قاتلانه حمله وکړه اولارې يې راته ونيوې خوزه الله تعالی وژغورلم، ماجرات له لاسه ورنه کړ او ددوی په خلاف لاگړندی شوم تردې چې په ۱۱ ستمبر کله په نیویارک حمله وشوه او امریکاپه افغانستان حمله وکړه مونږ دامریکاود هغې دمتحدینو داحملې په قلم او بیان وغندلې او له هغې مخکې او وروسته هم ما

دامريکا ظالمانه او متکبرانه سياست غندلی دی او غنده مې په کلنتن مې طنز هم کړی و.....

امريکا د حملې نه مخکې د پاکستان استخباراتو: آی ایس آی ته وويل چې مونږ ته داسې افغانان راعرفي کړي چې هغوی مونږ لپاره په افغانستان کې کار وکړي چې دا خبره د جماعت نږدې کسانو مونږ ته کړې ده هغوی دخپلو نورو گوداگيانو په ترڅ کې د جماعة الدعوة خپل دغه مخلص غلامان ور معرفي کړل او دامريکا په استخباراتو کې يې وردننه کړل. هغوی ته يې داسې وښوده چې مونږ تاسو لپاره کار کوو خو په سلو کې پنځه يې امریکاته کار کاوه او (۹۵) يې د آی ایس آی لپاره کاوه .

لنډه دا چې کله امریکا په غرکیو او پرشکیو منطقي ته راغله نو سترگې پرې پټې وې هر غدار او منافق ته يې ډالري ورکولې او په خپل زعم يې کار ورڅخه اخېسته ، د جماعة الدعوة مذکور مفسد مربع (سمیع الله ، روح الله ، حیات الله او ولي الله) لپاره د ايو طلايي فرصت شوله یوه پلوه يې دامريکانه (۱۵۰۰۰۰۰۰۰) یوسل او پنځوس ملیونه ډالر، په سوونو سټیلايټ ټیلیفونونه او نور وسائل واخېستل او امریکادا مبلغ دکوکنارو دکښت دبندولو او د جهادي قوماندانانو ، قومي مشرانو او د طالبانو دلورپورپور اشخاصو داخيستلو لپاره ورکړ چې دوی او آی ایس آی په شریکه خپلو منځو کې سره ووېشل او امریکاته يې ددرواغولستونه ورکړل. ځینې نومونه په کې داسې وو چې هیڅ وجود يې نه لاره ځینې نومونه سم وو خو هیڅ يې نه وو ورکړي او ځینوته يې څه لږ غوندي ورکړي

وو خويه خو چنده زيات يې وريسي ليكلي وو دكوكنارو دبنډولو
 معامله داسې شوه چې په ډېرولږو ځينو منطقو كې يې
 دكوكنارو دوهلو او اړين داودرېدلونه وروسته ډكي تلف كړي او
 انځورونه يې ورته اخيستي، چاته يې چې (۱۰۰) ډالرو كړي نو
 (۱۰۰۰۰) يې وريسي ليكلي او (۲۰۰) يې چې وركړي نو
 (۲۰۰۰۰) يې وريسي ليكلي له بله پلوه چې كله په افغانستان
 امريكايي يرغل پيل شو نو دجماعة الدعوة دغو مفسدانو په نورو
 درغليو سربېره دعربانو او نورو خارجيانو په نيولو پيل وكړ، نوي
 تجارت يې پيل كړ چې جماعة الدعوة دغو څلورو ډاكوانو د عربانو
 او نور خارجيانو سره درې ډوله معامله وكړه :

ځينو ته يې ووېل چې په تليفوني رابطې دخپلو كورونو نه ډېرې
 پيسې راوغواړي او په دې ترتيب يې هغوی دآی ایس آی له لارې
 د هوايي ميدانونو دځانگړيو دروازو او نورو لاروڅخه وايستل ،
 ځينې بې پيسويې امريگايانو ته وسپارل او ځينو نه يې هم پيسې او
 موټرې واخيستي او هم يې امريگايانو ته وسپارل .....

چې ددې ډالرو د حساب اودې ته ورته نورو فجائعو
 د راڅرگندېدو په نتيجه كې روح الله امريگايانو نيوه اوله مونږ نه
 وروسته گوانته نامو ته راوړسېده چې دامسأله به وروسته ان شاء الله
 وڅېړو.....

له بلې خوا دې څلورگونيو مفسدانو زمونږ هغه ټول منشورات او
 داخبارونو مضامين راټول او انگليسي ته وژباړل چې مونږ د امريكايه
 خلاف ليكلي وو او په سلو كې نهه نوي (۹۹%) يې نور د درواغو تورونه

ورسره وترل اومونڙي ڀي ڊاى ايس آى له لاري امريڪا يانوباندي
 ڊهڙو ڊالرو په بدل خرڇ ڪڙو چي له يوه پلوه ڀي جيبونه له ڊالرو ڊڪ
 ڪرل اوله بلي خويي خپل دشمنان دامريڪا په واسطه ونيول .....

جلا جلا ڪتابتي ، سمعي او مرئي گواهي ڀي زمونڙي په خلاف وڪڙه
 او زمونڙي اڀيڪي ڀي ڊطالبانو ، اسامه بن لادن (القاعده) او دنري
 ٿولو اسلامي تنظيمونو سره وٺوڊل .....

چي زمونڙي دنيلو ، گوانتنامو پوري درسپڊلو او ٻهڙه دراختوشي
 ڪپڊلو داستان اونور بريند حقيقتونه په لاندي توگه خپرو:

له ڪوره تر گوانتنامو اوله گوانتنامو

تر ڪوره

زمونڙي ڪرايي ڪوردپڙنور دخيبر روغتون شاته په اڪاڊمي ٿاون ڪي

و.

د ۱۴۲۲ هـ ق ڪال درمضان دمياشتي لومڙي د ۲۰۰۱ م ڪال
 دنومبر ۱۷ مه وه مونڙي دري ورونه : (مولوي سيد محمد وحدتيار ،
 عبدالرحيم مسلم دوست اوبدر الزمان بدن) اومونڙي سره نور مپلمانه
 اودوستان عبدالحليم همت ، نور الحبيب نثار ، دروېش ، قاري
 غلام موسي او زما (مسلم دوست) زامن عبدالاحد ، عبدالوهاب ،
 عبدالله ..... اونورو مپلمنوسره دخپل ڪور۔ چي په ڪرايه مونڙي
 و۔ دننه په ڪابتون او اوڃره ڪي ناست وو دشپي يولس نيمي بجي
 وي چي پاڪستاني پوليس او دپوخي استخباراتو (ISI) آى ايس آى

تور پنجابيان ، تور افسران او منسوبين دڊا کوانو او غلو په څېر
 دتورو پلمو سره په کور راننه وتل ، زمونږ دکور له وره دننه کين
 لورته زمونږ دکتابتون او اوجرې وريرتنه و او مونږ دمېلمنوسره په
 خبرو بوخت وو چې ناڅاپه پوليس اودآي ايس آي کسان وسلې په
 لاس داوجرې مخې ته اودرېدل اوپه ډېر وارخطا هيئت يې دکلا
 شينکوفونو شپېلۍ زمونږ لورته راواړولې او ويې وېل : ونه خوڅېرئ
 ..... زه وريباڅېدم او ورته ومې ويل چې څه خبره ده ؟ تاسو غله يئ
 اوکله پوليس ؟ ! په کوم جواز او کوم قانون زمونږ کورته دڊا کوانوپه
 څېر رانتوتئ مونږ خودنبار په لمن کې دننه په امن او سپرونه ،
 فراريان يو اونه دا ځای کومه قبائلي سيمه ده . که تاسو له مونږ سره
 کوم کارلاره نوخبر به موراکړې و ..... يو پنجابي سپاهي زمونږ
 لورته کلاشينکوف نيولی و او رېرېدېده ..... مونږ ورته په اردو ژبه
 ووېل چې : کښېنه مونږ نه مجرمان يو اونه دتېښتې والا خلک .
 دهغوی له خولې هيڅ غږ نه راواته او ډېرپه بيره او وارخطايۍ يې يو
 خوا اوبل خواته کتل ، يو گنجی پنجابی کرنېل يوبل لوړ پښتون
 غلام ، دموندې سپينې بيريې والا تانه دار او څه پنجابي اونور وسله
 وال ورسره وواو دوه توري بدرنگې ښځې هم ورسره وې ، هغه دواړه
 کور ته ننوتې او دوی په کتابتون کې لټون پيل کړ ؛ هره الماری اوهره
 خانه يې ولټوله اوله نېکه مرغه ووايم اوکه له بده مرغه چې له اردو
 پرته په بله ژبه هيڅ نه پوهېدل ځينې فرهنگي دوسيې ، مجلې او نور
 کاغذونه يې راټول کړل اودباندي ولاړو گادوته يې ولېږل . په
 کتابتون کې يې داسې حرکتونه وکړل چې دټولو کتابونو بشپړتوهين

و چي په هغو کي قرآن کریم ، تفاسير د حدیثو او فقهي کتابونه شامل دي ؛ لکه دخپليو سره گرځېدل ، د سگرت څکول او په قالينه گل کول ، د قرآن کریم اونورو کتابونو يو خوا بل خوا غورځول او داسې نور ..... بيایي د بنځينه پوليسو په لټون بسنه ونه کړه زه د بنځينه پوليسو سره کورته تللی وم چي گورم د آی ايس آی او پوليس والا کورته دننه رانه وتل زمونږ د کور دننه مونږ نه پرته لوی او واره ټول په خواږه خوب ويده وو زه دکوتې نه دکور دالېز ته راووتم او ورته ومې ويل چي نه درسره اسلام شته اونه غېرت واوځي بي غيرتو، تانه دار دکلاشینکوف لت وواهه اوزما په لور يې شپېلی راواروله. ماورته وويل ووله بي غيرته د دروازي لورته لاړل زمونږ بنځي يې يوې کوتې ته کړې واره واره ماشومان له خوبه راويښ شول اونه پوهېدل چي څه خبره ده؟! چا ژړل اوچاپه خورو وروشیندلو شيانو کي دخپلي خوبني څه لټول ..... زمونږ د دواړو ورونو په کوتو کي يوه يوه تمانچه وه يوه ورته مونږ پخپله راواخېسته اوبله بنځينه پوليسو راوړه. لومړی يې يوه کوټه بشپړه ولټوله او بيایي نورې کوتې وار په وار ولټولې دوه بکسونه يې واخېستل چي نقدي پيسې ، قېمتي کاني ، زيورات دخلکو امانتونه ، شخصي اسناد او کاغذونه په کي وو ، يو کمپيوټر اونور ..... سامان يې د ډاکوانو په خير راتول کړ اوله ځانونو سره يې واخېست . مونږ دواړه وروڼه (مسلم دوست او بدر) ، زمونږ مېلمه ورور مولوي سيد محمد وحدتیار او زمونږ بل مېلمه : عبدالحليم همت يې روان کړو څه نور مېلمانان او زمونږ بچي وروسته پاتې شول ، د هريوه په هکله يې پوښتنه وکړه چي داڅوک دی

؟ اوداڅوڪ دي ؟ ..... غوښتل يې چې هغوي هم له ځان سره روان
 كړي خو مونږ ورته وويل چې دازمونږ مېلماننه دي اوزمونږ ددين ،
 دپښتنو دوداوننگ نه يو لوي مخالف اوبې ننگه كاردى چې تاسو
 زمونږ له كوره زمونږ مېلماننه په دې ډول روانوئ ..... نور پاتې شول
 او مونږ څلور واړه يې روان كړو . يو لوړپښتون سپاهي خپل پنجابي
 بادار افسرته په خواره خوله وويل چې : سر! مونږ خودوى نه وسله هم
 واخيسته اودكور لويان مو هم ونيول ددې علاقې امن هم ښه نه دى ،
 دوى كې يو كس نه پريږدو؟ تور پنجابي وويل : ايک هي رات كي
 تويات هے " (بس يواځې ديوې شپې خبره ده) بېچاره پښتون غلام
 غلى شو . مونږ ته بيا وروسته داڅرگنده شوه چې دالور پښتون هم يو
 كرنيل و اودتورې شبكې (ISI) يو غړى و خو دپنجابي كرنيل په
 مقابل كې يې دخبرې جرات نه شو كولاى اودهغه مخكې يې دغلام
 په څېر منډې وهلې . داڅېره مونږ ته وروسته نوره هم ښه څرگنده
 شوه چې كله كله به كوم پښتون مونږ ته په غلا راته . اوراته ويل به
 يې چې كارټول داسلام آباددپنجابيانو په لاس كې دى او مونږ ډېر بې
 وسه يوو . مونږ ته يې وويل يودوه كمپلې هم له ځانه سره راواخلئ
 تاسو به مونږ سره يو ځل لارښئ او سبا به بېرته خپل كورته راشئ ،
 دلوى نهر نه راپه دېخوايې زمونږ دكورشاوخوا سيمه ټوله محاصره
 كړې وه او دبزدلى نه دومره زيات گاهي او مسلح افراد ورسره وو ته
 به وايې چې په يوه لويه فرقه برید كوي ! ..... زمونږ دكور غربي او
 جنوبي لورته شپږ گاهي او ښكته پورته لرې لرې هم پوليس ښكارېدل
 زمونږ دراخلاصېدو نه وروسته مونږ ته خلكو وويل چې زمونږ

د کورنه گرد چاپېره يې ټوله منطقه محاصره کړې وه چې د اټولې دتورو پنجابيانو دتورې شبکې دبزدلی نښې دي . مونږ ډېر ټينگار وکړ چې دادوه کسان مېلماننه دي داخوشې کړئ او مونږ به درسره لار شو خوويې نه منل . زمونږ دڅلور وارو سترگې يې راوترلې ، فولادي کړې او زنځيرونه يې لاسونوته راواچول اوپه بې نمبر پلټه گاډي کې يې کښېنولو . دا هغه مجرمان دي چې دهیڅ ډول قانون پروانه کوي ، د هر ډول قانون څخه مستثنی دي اوپه همدغه ډول بې نمبر پلټه گاډو کې اختطافونه ، وژنې اونور جرمونه کوي او هيڅوک ترې نه پوښتنه کوي اونه يې کولای شي ..... مونږ په دې پوه وو چې داد آی ایس آی والا دي خوپه دې نه پوهېدو چې کوم لورته مو بيايې ؟ او زمونږ دکور خلک هيڅ خبرنه وو چې مونږ چا اوپه کومه بوتلو؟! ..... مونږ په دې فکر کې وو چې زمونږ دنيولو لامل به څه وي؟! خو داهم راته څرگنده وه چې دتورې شبکې حلقه بگوش غلامان : ملاسمیع الله ، حاجي روح الله ، حاجي حیات الله او ماستر ولي الله سره زمونږ دشمني وه اوروح الله مونږ ته ټيلفون هم کړی و چې دتورې شبکې په زندان يې وپړولي وو . دهغوی داغداره ماضي دجرمونو نه ډک ژونداود آی ایس آی سره اړیکي يې راته مخې ته اودرېدل نوځکه زندان ته رسېدونه مخکې مونږ په دې وپوهېدو چې چاونيولو او ولي؟! ..... مونږ دتورې شبکې اودهغوی دگوداگيانو تور اهداف خپلو وگړوته څرگندول نوځکه هغوی مونږ دخپلو شومو او کرغیړنو اهدافو په لار کې خنډ گڼلو.....

لږه شېبه وروسته يوه ځای ته ورسول شوو اوله گاهې رابښکته کړای شو ولاړو کسانو مونږ نه په پتو سترگو دنومونو پوښتنې وکړې زمونږ کورته چې ورسره کوم افغاني گوداگان راغلي وو هغوی یوې خواته ولاړ وو ما (عبدالرحيم) نه يې چې کله دنوم پوښتنه وکړه ما ورته نوم واخيست هغه وويل چې پوره نوم واخله ، مطلب يې داو چې تخلص هم ورسره ياد کړه مانوم او تخلص تکرار کړل ، مونږ وروسته په دې وپوهېدو چې دغه ځای دپېښور شامي روډ دآرمي سټيډيم سره نږدې دآی ایس آی دفترونه وو او هلته ځانگړی پټ زندان و ، دغه زندان دباندې اودلوی وره دننه ديوه کور يادفتر غوندي ښکارېده او چاپرې دزندان گومان نه کاوه دزندان ودانې داسې وه چې له زمکې څوسېمټي پورې ورپورته شوې وې مخې ته يې دگاهو دمينځلو ځای و. دودانې لومړۍ دروازه عادي دلرگي دروازه وه ددروازې دننه وره کوڅه وه ښي او چپ لورته دوه کوټې وې ددې لنډۍ کوڅې په پای کې داوسپنودپېر و توروډنډويوه غښتلي دروازه وه ددروازې نه وروسته بله کوڅه وه چې ښي او کين لورته غځېدلې وه مخامخ يو تشناب و چې يو کمود په کې و اوداوسپنې کوم نل يابمبه هيڅ په کې نه وه ، ددېوال بېخ ته يو وړوکی سوري کې دپلاستيک پيپ راتېر شوی و اوپه هغه کې اوبه راتللي. يوسطل هم په کې اېښی و او دتشناب دروازې دننه هيڅ زنجير ياد بندولو کوم شی نه درلود.

دتشناب ښي او چپ لورته دوه دوه تنگې تنگې کوټې وې هرې يوې کوټې دوه دوه دروازې درلودې دباندې دلرگي دروازه وه چې

دولاړسري دسترگو مخامخ يو گرد سوري په کې و چې په گرځنده
 اوتاوېدونکي لرگي دباندې له لوري بندېده او خلاصېده اود کوټې
 دننه لورته دپېرواوسپنيزو تورو تورو ډنډو مضبوطې دروازي وې چې
 دتوروي پنجابيانو دتورو پلمو اوتورو موامرو اودسيسو ترجماني يې کوله
 اود اتوري دروازي په غټو غټو قلفونو دبهرله خوا قلفېدې دا کوټې
 دومره تنگې وې چې په پلنو په کې پښې نه غځېدې او په اوږدو په کې
 غځيدای شوي ، چتونه يې ډېر لور لور وو او په چت کې دبرېښنايو
 گروپ لگېدلی و خودروښانه کولو اوبندولو بټنو نه په کوټو کې نه
 وو بلکه دباندې خواته وو کله کله به يې دروحي فشار له پاره دغه
 گروپ مړکاوه چې دورخ اوشپې توپير په کې نه کېده . کوټې ډېرې
 لمډې او زيمناکې وې يوه يوه خيړنه اوناولي شلېدلې درې او په
 همدې ډول توشک ماشي هم په کې و چې سوږي سوږي او ډېر
 بدبويه وټو له کوټنې ډېره لمده اوبدبويه وه. دانسان لاشه چې
 دحيوان داوسېدو قابل هم نه وه ددروازې مخامخ دېوال کې ډېره لوړه
 يوه داوسپنې جالی لگېدلې وه چې دباندې نه په کې دموترو او خلکو
 اوازونه اودآرمي ستيديم دلويو شور اورېدل کېده ، په يوه اوچت
 کونج کې يو مسند لگيدلی و چې دوروستي معلوماتو له مخې
 دځينو بنديانو دنظارت له پاره په کې کېمره نصبېده ..... مونږ
 يې بيلوبيلو کوټو کې واچولو چېبونه يې راولټول نغدي او کاغذونه ،
 قلمونه او ..... يې راڅخه واخېستل هره کوټه کې يې دانساني
 حاجت درفع کولو له پاره دتعميراتي رنگ تشه ډولچه ايښې وه ،
 دپنځه وخته لمانځه اوداسه ته يې نه پرېښودلو ، شواروز کې يې

يو اڃي يو ڄل تشناب ته پرېښودلو مونږ به کوبښښ کاوه چې اوبه او خواړه ددي له پاره لږ وخورو چې د حاجت درفع کولو ځای هم نه و اودلمانځه له پاره مو اودس هم ساته ، که برېښنا به نه وه نو د شپې او ورځې هيڅ توپير نه کېده ..... دوه مياشتې اودوه ويشت ورځې يې نه ګرځېدلو ته پرېښودو اونه مولمر لېدلی دی ..... چای نه و اود څوکيدارانوپاتي شوني کتغ سره به يې ساړه پنجابي چياتي (پتېرې ډوډۍ) راوړل چې دواړه دخوراک قابل نه ووما به د سوي ډوډۍ نه سوي ځايونه لرې کول پنجابي په غوسه شواوويل يې چې داسوي ځايونه له ډوډۍ نه مه لرې کوه دي سره يې خوره! څو ڄل داسې هم شوي دي چې د بېخ پاتي ککړقاب کې دخوړل شوي غوښې پاتي هډوکي پروت دي ..... دآی ايس آي ددي جېل اودفترونو ټول څوکيداران او اشپزان پنجابيان دي مونږ په دغه جېل کې نږدې درې مياشتې تېرې کړې اوپه دې ټول وخت کې مويو پښتون څوکيدار هم ونه لیده دآی ايس آي پنجابي مسوئين په پښتنو هيڅ اعتماد نه لري اوډېر په سپکه سترګه ورته ګوري .....

څه وخت وروسته يو پښتون کرنيل چې زمونږ کورته هم راغلی و راغی ، مونږ يې د زندان داوولي دروازي دننه لورکوټې ته يو يو بوتلو ، زمونږ عسکونه يې واخيستل ، دشخصي پېژندګلوی له پوښتنونه وروسته يې راته وويل چې دچاسره خودبښني نه لرئ؟ ماورته وويل چې ولي نه! ستاسو دحلقه بګوش غلامانو او ګوډاګيانو د جماعه الدعوة د مشرانو: ملا سميع الله ، روح الله ، ولي الله اوحیات الله سره چې حقيقت کې ټول اعداء الله دي د بښني لرو. کله مې چې

دحيات الله نوم واخيست نو هغه وويل چې هغه شرابي او زناكار ؟
 ماوويل : هو هماغه يادوم . هغه وويل : هغه خودوژلودی . بيایې په
 اشارو او کنایوکې پوه کړم . او خو ورځې وروسته يې راته ژوندي
 اسناد او شواهد هم وښودل . چې ستا خبره سمه ده همدغه خلک دي
 دوی په افغانستان کې زمونږ د پنجابي مشرانو په اوامرو مونږ له
 پاره څه کارونه کړي دي نو د " کچه لو کچه دو " (څه واخله څه راکړه)
 په بنسټ به مونږ هم دوی له پاره څه دغه شان کارونه کوو او دايې
 راڅرگنده کړه چې مونږ بهي وسه یوو او کارټول داسلام آبادلاس کې
 دی . دجماعة الدعوة دغه خلک زمونږ افسرانوته دجينکو او شرابو
 سپلايي کوي نو هغوی ځکه په دغسې مواردو کې ددوی خبره
 مني .....

زما دکوټې خواکې کوټه کې دوه عربان وو چې تشناب ته دتللو په
 وخت کې مې وليدل . هغوی يې مونږ نه خو ورځې وروسته راوړي
 وو او په هغو کوټو کې يې اچولي وو چې مولوي صاحب سيد محمد
 وحدتيار او عبدالحليم همت يې ترې خوشې کړي وو . تېر ما سختن
 څه کسان راغلل ، سترگې او لاسونه يې راوترل په گاډي کې يې يو يو
 بيل بيل بوتلو دزدان مخې ته دسړک بلې خواته دفتر ته يې بوتلو زه
 مسلم دوست چې کله ددفتر دننه يوې خونې ته وردننه کړای شوم
 سترگې يې راخلاصې کړې چې گورم درې امريکايان دي او يو هغه
 اصلع (گنجی) پنجابي کرنيل ورسره دی چې زمونږ کور ته زمونږ
 دنيولو لپاره راغلی و . لومړی يوه امريکايي زما څو ډوله عکسونه
 واخيستل دخولې سره ، سرتور ، مخامخ ، له بني او کين لورنه لږ او

ڊپر مایل ..... بيا يي دلاسونو ڊپلو ڊپلو ڳوتو او ڊبشپرو ورغيو بصمات (خاپونه) په تور رنگ د کاغذونو په مخ واخپستل بيا تشناب ته بوتلل شوم، لاسونه مې ووښخول او بېرته همدغه کوټي ته دتحقيق لپاره راغلم. په يوه چوکي زه کښېناستم زما ښي لورته گنجي پنجابي کرنيل او مخامخ او کين لورته امريکايان کښېناستل زما ډيو گرافي (شخصي پېژند) په هکله يي پوښتي وکړې نوم، تخلص، ډيلار نوم، دنیکه نوم، واده دې کړې که نه، خو اولادونه لري؟ خو مړه زده کړې دې کړې دي، په خو ژبو پوهېږې؟ کوم کوم کارونه دې کړي دي ..... او ځوابونه يي وليکل يو گيره ورپښتون هم د پنجابي خواته ناست و اودخبرو د له لهجې داسې ښکارېده چې دکوهات دی. وروسته يي بيا خپل نوم طارق وښود. دا دواړه د ترجماني له پاره ناست وو کله چې پنجابي ته دا څرگنده شوه چې زه په اردو گوزاره کوم نو پښتون يي وشاره او بيانه راته. په لومړيو دوه ورځو کې ورته څو ځل پنجابي غوسه هم وکړه او په ترجماني کې يي پرې نيوکې وکړې، بې واکه او بې وسه پښتون غلي شو او بيا رانه غی، تور گنجي پنجابي ترجمان څو ځل غلطه ترجماني او له ځانه خبرې هم په کې ننه ايستي.

امريکايي محقق دپاڅه عمر څښتن و چې تقريباً د شپېتو او اويا کلو نو شاوخوا کې ښکارېده هغه نوردوه ورسره همکاران وو او ترده ځوانان وو دامريکايانو سره يو کاغذي کاتېن و چې دهغوی د ضرورت سامان په کې ايښی و اوداکاتېن دکوټې منځ کې په ځمکه اېښی و، کوټه کې فرش و ظرف ښه وو.

لنډه داچي زما ورونو او همت صاحب نه يې مخکې تحقيق کړې و او دهغوی دشخصي معلوماتونه پرته يې زما په هکله هم ترې پوښتنې کړې وې چې زه بيا وروسته خبرشوم . امریکایانو پنځو شپږو ورځو کې څو ځل تحقيق وکړ چې هرځل د شپې و، يوه شپه يې دوه ځل وغوښتم او تحقيق يې راڅخه وکړ، د امریکایانو د تحقيق لنډيز دادی چې : ماته يې وويل: ته او ستا ورونه نه مونږ نيولي يئ اود آی ایس آی والا ته يې اشاره وکړه چې نه مو دوی ته امر کړی دی چې تاسو ونيسي دوی تاسو نيولي ياست او مونږ ته يې وويل چې مونږ ترهگر نيولي دي راشئ، پوښتنې ترې وکړئ او دروايې خلئ ، بيا يې يو کارت راوايست څلور نومونه يې پرې ليکلي وو : سمیع الله نجیبي ، حاجي روح الله ، حاجي حیات الله او حاجي ولي الله . دولي الله نوم يې لومړې وولا وولا لوسته بيایي سم کړ ، ماورته وويل چې هو دا خلک پېژنم چې د آی ایس آی گوداگیان دي دهغوی له لارې ستا سو استخباراتو ته درننوتی دي او زموږ د نیولو باعث همدوی دي . د آی ایس آی په گنجی پنجابی کرنیل زما دا خبرې بشپړه ونه لگېدلې او څه تاوه راتاوه ترجماني يې زما وکړه . بيا يې راته پټ وويل چې داسې مه وايه خو ماونه منل..... امریکایانو سره دوه ځل يوه يوه بنځه هم وه چې يوه نسبتاً ځوانه او نرۍ وه او بله دپاڅه عمر شين سرې او ډېره څرېه اوپېره وه .

د امریکا يې محقق د تحقيق نوري پوښتنې او زما ځوابونه داسې وو :

_ اسامه بن لادن پېژني ؟ _

— هو ، هغه خوتاسو مونږ ته راوپېژند او او س يې ماشومان او لېوني هم پېژني .

— ايا تاليدلي دي ؟

— نه مانه دي ليدلي او که ماليدلي واي نو داسامه ليدل کوم جرم نه دي مابه ضرور ويلى وو چې ماليدلي دي ، ما غوښتل هم چې هغه وگورم خوتر اوسه موفق شوي نه يم چې ويې گورم . هغه نري بنځي و غوښتل چې هغې ته متوجه شم او زما جرات وازمايي ، رابره شوه او ويې وېل چې : تاهرو مرو اسامه ليدلي دي . مابه ډېره بي اعتنايي ترجمان ته ووېل چې څه دليل دي ؟ دلږ تکرار نه وروسته يې سترگې مړې شوې او غلې شوه .

— اسامه څرنگه سړي دي ؟

— زه نه پوهېږم ځکه چې مايو څوک لېدلي نه وي څرنگه کولای شم چې دهغه په هکله دښه يانابښه پرېکړه وکړم .

— دنيويارک په تجارتي برجونو باندي دانتحاري بريد څخه خبر يې ؟

— هو دامريکا غږ له راډيو څه مو واورېدل .

— کله چې په نيويارک حمله وشوه ته خوښ شوي که خفه ؟

— داپرېکړه هم پېچلې ده ځکه چې مونږ ونه پوهېدو چې دا حمله

چا وکړه ؟! په چايې وکړه ؟!!! اودڅه له پاره يې وکړه .

— دامريکا دخلکو په هکله څه نظر لري ؟

— زه امريکا ته نه يم تللی .

— ايا کومي ايجنسي (استخباراتي اداري) سره دي کار کړي دي ؟ .

— نه .

— ايا پوځ کي کار يا پوځي ټريننگ (تدریب) دي کړي دي ؟ .

— نه .

— دکومي وسلې په استعمال پوهېږي ؟ .

— هو ټوپک او تمانچه باندې پوهېږم .

— جهاد دي کړي دي ؟ .

— هو .

— پاکستاني استخباراتو (آي ايس آي) ستاسو کور څارلي او

وايي چې په دي ورځو کي ستاسو کورته زيات مېلماننه راځي
آياداسمه ده ؟ .

— يواځي په دي ورځو کي نه بلکه هر وخت زمونږ دهر مسلمان

خصوصاً دهر افغان او په ځانگړي توگه دهر پښتون کورته مېلماننه

راځي ، مونږ يې دخپل وس مطابق احترام او اکرام کوو اوله کوره يې

نه شرو .

— مونږ ته ويل شوي دي چې ستاپه کور کي دامريکا خلاف

مشورې کېدې او تارھبري کولې .

— داسمه نه ده .

— ايا ستاسو کور ته عربان راتلل ؟ .

— پخوا راتلل او اوس نه دي راغلي .

- ايا دالقاعدي غري ستاکورته راغلي دي؟
- زه دالقاعدي غري نه پېژنم زمونږ کورته اکثر هغه عربان راتلل چې په خيريه مؤسسو کې يې کار کاوه يا کومه تعليمي اداره کې استاذان وو .
- دڅه له پاره راتلل؟
- مطالعي، پوښتنو او دعربي قواعدو (صرف او نحوي) زده کړې له پاره .
- مونږ خبر شوي يو چې تاسو يو شخصي کتابتون (کتابخانه) هم لرئ؟
- هو داسمه ده .
- دادڅه له پاره؟
- دمطالعي نه پرته نورڅه کېدای شي؟
- په دومره زياتو کتابونو څه کوي؟
- دمطالعي سره مينه لرم دکتابتون بل کوم هدف کېدای شي آيا کتابتون او کتابونه لرل کوم جرم دی؟
- نه جرم نه دی خو آيا دا ډېر نه دي؟
- نه زه غواړم چې نور هم زيات کړم کتابتون کوم حد نه لري .
- ستاسو په کتابتون کې څه ډول کتابونه دي؟
- مونږ غواړو چې هرډول کتابونه ولرواوس تفاسير ، احاديث ، فقه ، اصول او ادبي او فرهنگي کتابونه لرو .
- آيا ستاسو په کور کې وسله وه؟

– زمونږ په کور کې دوه تمانچې وې چې ستاسو دې گوډاګيانو –
ترجمان ته مې اشاره وکړه زمونږ دنيولو په وخت کې راواخېستې او
يوې وړې .

– ايا ستاسو په کور کې نوره وسله ، تلویزون يا سټلايت نه و ؟
– دوی – ترجمان ته مې اشاره وکړه – زمونږ کورټول ولټاوه او
دنوک په کچ ځای يې هم پرې نه بنود .
پوښته ورڅخه وکړه چې دغه شيان يې وموندل ؟
امريکايي دآی ايس آي دترجمان نه پوښتنه وکړه چې آيا تاسو دغه
څيزونه ونه موندل ؟

هغه وويل چې : نه داشيان مو ونه موندل .

– تاسو ولې ونيول شوي ؟

– مونږ دپاکستاني استخباراتو گوډاګيانو : جماعة الدعوة
دمحوري غرو : سميع الله نجيبی ، حاجي روح الله ، حاجي حیات الله ،
حاجي ولي الله اوداسې نورو غلامانو سره اختلاف لرو ، هغوی دآی
ايس آي سره داريکولرونه بده گټه واخېسته او ددوی له لارې يې
مونږ ونيولو مونږ خو چاته عريضه نه ده کړې چې مونږ ونيسئ دوی
نه پوښتنه وکړه چې مونږ يې ولې نيولي يو ؟!

امريکايي دهغه نه پوښتنه وکړه ترجمان ورته وويل چې دوی په
ورځپاڼو کې ستاسو مخالفت کړی دی ، دکلنتن دوژلو له پاره يې
پنځه ميليونه افغانۍ انعام ټاکلی دی او ستاسو په خلاف يې
فرهنگي کار کړی دی ؟.....

— ايا تادا کار کړی دی؟

— هو د کلنتن دوژلو پنځه ميليونه افغانیو نه څه د پاسه سل (۱۰۰) ډالرجوړېږي داد کلنتن او امریکا په سیاست او په افغانیو باندې یو طنز دی چې د کاریکاتور حیثیت لري او داکار په مطبوعاتو کې ازاد دی، تاسو په افغانستان حمله وکړه بې گناه و گړي مو ووژل او کورونه مو ړنگ کړل نو مونږ دا حق لرو چې په تاسو طنز وکړو او ستاسو په خلاف قلم استعمال کړو.

امریکايي محقق ماته مخ راواړاوه او راته ویې وپل چې داستادیمو کراتیک حق دی په مطبوعاتو مخالفت مونږ څوک نه نیسو مونږ له دې ټولو خبریو خوپه دې کار څوک نه نیسو اونه یې قانوناً نیولای شو زموږ خپل ژورنالستان هم زموږ په سیاستدانانو او حکومت طنزونه او ردونه کوي او سیاست یې غندي دا ډول وگړي په نړۍ کې ډېر زیات دي مونږ خو ټول نه شو نیولای.

له دې وروسته امریکایان دباندې سره ووتل خپلو منځو کې یې سره خبرې وکړې او مونږ پوه نه شو چې څه یې وویل؟

په دې منځ کې یو ځل ترجمان ته موبایل کې زنگ راغی هغه وواته یو امریکایي زرزر د فرصت نه په گټه اخیستلو ماسره په عربي ژبه خبرې پیل کړې ماهم ورته په عربي ځواب ووايه . او مونږ دواړو غوښتل چې خبرې سره اوږدې کړو خو دې منځ کې پنجابی گنجی ترجمان چې موبایل سره وتلی و — بېرته زر په بیره راغی کله چې یې ولیدل چې امریکايي ماسره په عربي ژبه خبرې کوي نو ډېر زیات وار خطاشو ځکه چې هغه نه پوهېده چې مونږ څه وايو له مانه یې

پوښتنه وکړه چې ته څه پوه شوي چې دا امریکایي په عربي پوهېږي؟
ماپنجابي ته هيڅ اعتناونه کړه او ځواب مې ورنه کړ. امریکایي بیا په
انګلیسي پوښتنه وکړه.

ایا ته په دې لنډ وخت کې جلال اباد ته تللی یې؟

هو.

کله؟

د جلال اباد د سقوط نه یوه ورځ مخکې.

په داسې حال کې چې هلته د امریکایي کابریډ روان و او بمباري کېده
تاپه جلال اباد کې څه کول؟

جلال اباد او افغانستان زموږ وطن دی او هر وخت څو راځو
هلته مو زمکه ده، دنورستان دکانو معدنونو کې کار کوو، او جلال
اباد کې د جنکو یوه مدرسه لرو چې د طالبانو نه مو پټه موجوده کړې
ده دهغې پوښتنې ته تللی وم.

تاسو هلته نورې مدرسې هم لرئ؟

هو د جلال اباد په ښار کې طالبانو بندې کړې دي او په لرې
اطرافو کې شته.

کابل ته کله د طالبانو د مشرانو سره دکتني له پاره تللی یې؟

هو.

دڅه لپاره؟

دې له پاره چې زموږ د تعلیم او تربیې ادارو ته د کار کولو اجازه

ورکړي.

— بياڅه وشو؟

— دوه درې ځل لارو خو کومه زړه پورې پايله يې ورنه کړه .

— تاسوسره د جلال ابادته آخري تگ کې يو ملگري و هغه

څوک و؟

— هيڅوک نه و زه يواځې وم .

— ايا تاسره کوم لاسي بکس و؟

— نه .

— په کومه لاره لارې؟

— د تورخم په لار .

— په تورخم څو بجې واورېدې؟

— ټاکلی وخت مې ياد نه دی .

— په دې وخت کې پنجابي ترجمان له ځانه ماته وويل چې : له

هرڅه انکار مه کوه ، او بيا يې په امريکايي احسان وکړ ورته ويې

ويل چې ماداسې ورته وويل .

زه الحمد لله په پوره اطمینان اوبې پروا ناست وم او يوه پښه مې په

بله اړولې وه .

خو پنجابي گنجی کرنيل دامريکايي مخکې داسې ناست و لکه

غلام او درکوع غوندي ټيټ شوی و ، خو ماته به يې دامريکايي په

غياب کې ويل چې د اتماتر درواغ وايي د آی ايس آی ټول مسوئين

دامريکايانو په مخکې د ډالرو دراشوکولو او جېبونو دوهلو له پاره

خالص او مخلص غلامان وو او پسي شايې امريکايانوته (ټماټر) ويل .

يو ڄل امريڪايي تڙي شو پنجابي گنجي کرنيل ورته ديخو معدني اوبو بوتل راوڙ هغه تڙي يو گوٽ وڪڙ او بوتل يي په مڙ ڪڀنود. ڪله يي چي ڊبل گوٽ ڪولو له پاره بوتل ته لاس وڃاوه نو گنجي کرنيل ورته ڊڊري چايلوسي او غوره مالي لپاره وويل چي: نوسر " (نه باداره) بل گوٽ ڊڊي بوتل نه مه ڪوه! اود دوهم گوٽ له پاره يي ورته ديخچال نه نوي بوتل راوڙ. او هغه مخڪني بوتل يي ڊبرڪت له پاره په خيل سر راواڙاوه!!! ماته هم ڊڊر سپڪ وڊر پڻهڊه او باورلرم چي امريڪايي ته به هم خيل دغه غلام ڊڊر سپڪ ٻنڪاره شوي وي. داسي ڪارخو امريڪايان دواشنڪتن په سپينه ماني ڪي هم - گومان ڪوم چي - نه ڪوي چي ديوه بوتل نه يو گوٽ وڪڙي او سمدستي بي له ڇنڊه ڊبل گوٽ له پاره نوي بوتل را واخلي! خو پنجابي غوره مالان ڊڊالرو دلاسته راوڙلوله پاره هر ڇه ڪوي او هر ڇه ته تيار دي ....

دآي ايس آي په زندان ڪي نور بنديان

"آي ايس آي" ڊڊر زيات پت زندانونه لري خو دشامي سرڪ په زندان ڪي مونږ سره نږدي نور بنديان هم وو. يو ڄل زما ڊڪوتي ڊباندي دلرگي ڊروازه بږته اودننه داوسپنيزو ڊنڊو دروازه بنده وه چي ومي ليدل دوه عربان واريه وار ڊدروازي له مخي تږ شول پوه په ڪي زما په لور راوڪتل اوپه اشاره يي راته ووڊل چي دعاء راته وڪڙه. بياله دغه ڄايه وايستل شول خو پوه نه شوم چي ڇه شول ڄڪه چي نه مويه باگرام، نه په قندهاز اونه په گوانتهامو ڪي وليدل.

يوي بندي وڙوڪي مراهق هلڪ و چي تقريبا ۱۳ - ۱۴ ڪلونو به و. يوه ورځ داسي برابره شوه چي دغه هلڪ سره ماخبري وڪڙي

داهلک تور پوستي اودبنگله دپش و . پاکستان کي ځيني بي ضميره
 تاجران د بنگله دپش دخلکو داقتصادي ستونزو نه ناوړه گټه اخلي
 اوله هغه ځايه جنکي او بنځي دډېرولږو پيسو په بدل کي رانيسي او
 کراچي کي يې دبنځو دپلورلو په يوه ځانگړي منډي کي پلوري .
 دغه هلک راته خپله کيسه داسي وکړه : زما مور يوه پاکستاني تاجر
 په بنگله دپش کي واخيسته زه دماشومتوب له امله دخپلي مور سره
 پاکستان ته راوستل شوم بيا په کراچي کي دبنځو پلورلو په منډي
 کي يوپنجابي زما مور دشلو زرو پاکستانيو روپيو په بدل کي
 واخيسته ، زه او زما مور دواړه پنجابي له ځانه سره بوتلو ، هغه
 پنجابي زما مور دوينځي په توگه استعمالوله اودخپل چوپړ سخت
 سخت کارونه يې پرې کول ، زما مور ډېره سخته بدعمره شوه اوزه هم
 دخپلي مور سره د بدمرغي په لومه کي ونښتم . سره له دې چې ما او
 زما مور دواړوشپه او ورځ دپنجابي خدمت بڼه په اخلاص کاوه خو
 بيا هم پنجابي زه او زما مور ډېر سخت سخت وهلو او ټکولو تردې
 چې پوليس هم ددغه پنجابي ملگري وو او زمونږ خبره يې نه اورېده .
 زما مور يوه ورځ دډېرو زورېدو او رېږېدونه وروسته تانې ته لاړه اوپه
 دغه پنجابي يې عرض وکړ خو ددې په ځاي چې ديوې مظلومي
 پوښتنه وشي تانه دار دغه پنجابي چوهدرې ته خبر ورکړ چې بنگله
 دپشي د هغه په خلاف تانې ته عارضه شوې ده . پنجابي ددغه
 عريضې په گونا په ډېر ظلم او بي دردي زما مور دټپکتر پورې وترله
 اوپه زمکه يې ترډېره ځايه رابښکوده چې د بدن پوستکي يې دزمکې
 پورې پاتي شول او هغه سخته ټوک ټوک او ټپي شوه .... مونږ دواړه

د پنجابي د ظلمونو له امله پوزې ته راغلو او په ژوند مو مرگ ته ترجيح ورکولو له کله چې زه دغه عمر ته ورسېدم چې گوري مې، دخپلې مور په مشوره وټنټېدم ماته چا وويل چې افغانستان ته لاړشه افغانان ډېر بښه خلک دي او هلته به له دې ظلمونو څخه خلاص شي. هلته د پنجابي هيڅ وس هم نه رسېږي نور دلته پاکستان کې د پنجابيانو حکومت دی او هرځای ته چې لاړې پنجابي دي بېرته راولي. زه په همدې هيله روان شوم تردې چې کله طورخم ته ورسېدم نو هلته دغو خلکو (آی ایس آی) ونيولم او دلته يې راوړسولم. اوس مې وهي ټکوي او راته وايي چې زر کوه حال ووايه ته دهندوستان جاسوس يې !!.

حال دا چې ددغه هلک عمر ددې وړ بېخي نه و چې دخپل هېواد نه دباندې دې دکوم بل هېواد له پاره جاسوسي وکړي، کله به چې دآی ایس آی مامورينو واهه نو مابه يې هم چغې او سورې اورېدې. ددغه هلک د ژوند افسوسناکه کيسه به تل زما په زړه داغ وي او هېڅکله به مې هېره نه شي.

نور څلور عربان هم دغه زندان ته راوستل شول چې دوه يې يوې اودوه يې بلې کوټې کې واچول. څه په کې زخميان هم وو يو ديمن يو دبحرين يو دسعودي اوبل دتونس و يو ځل يې زه هم دترجماني له پاره هغوی سره يو ځای کړم.

مونږ نه مخکې هغوی ته داسماني رنگ درېشي گانې راغلي ورواغوستل شوې او ورته وويل شول چې تاسو يوبښه ځای ته بيايوو ....

هغه نور دري واره مو په قندهار او گوانتهنامو کي وليدل . خو هغه سعودي مو هيڅ ونه لیده هغه ته سعودي سفارتکاران هم د آی ايس آی زندان ته راغلي وو او هغه يې دامريکايانو نه هم پټ وساته ، بيا خبر شوو چې دپنځمبلغ په بدل کي يې سعوديانو ته تسليم کړي و . او سعوديانو ته يې ويلي وو چې دغه رشوت مونږ نه اخلو بلکه امريکا يانو ته يې ورکوو .

د آی ايس آی په جبل کي بل بندي حاجي ولي محمد صراف و چې مونږ سره يو ځای باگرام ، قندهار او گوانتهنامو ته بوتلل شو . مونږ بيا وروسته وپېژنده چې ډېر ښه سړی او بي گونا نيو ل شوی او خرڅ شوی و ، ولي محمد صاحب د بغلان د پلخمي و او د پېښور د يادگار چوک کي يې صرافي کوله .

حاجي ولي محمد وروسته مونږ ته په گوانتهنامو کي کيسه وکړه چې کله زه آی ايس آی ونيولم او له کوره يې را وايستم نو په لاره يې راته ووبل چې ته پېښور کي صرافي کوي او مونږ باندې ځان نه پوهو؟ حاجي ولي محمد وايي چې ما ورته ووبل : زه خو صرافي کوم څه د پوډرو کار خو نه کوم ، ستاسو مطلب څه دی ؟ هغوی ووبل چې په مطلب به اوس پوه شي . حاجي صاحب ويل چې وروسته يې رانه دپيسو مطالبه هم وکړه خو ما ونه ومنله . نو امريکايانو ته يې حواله کړم او د دروغو تورونه يې راپسي وتړل . حاجي ولي محمد ځيني داسي نومونه هم يادول چې د آی ايس آی ايجهنتان وو او د حاجي صاحب ورباندې پورو ، دمطالبې نه تنگ وو او دغه دسيسه يې ورته جوړه کړه .

بل بندي يو اردني عرب و چي مائي يوخل ترجماني هم کړي وه هغه د تعميراتي رنگونو کار کاوه. د سيال سياحت له پاره راوتلی و ، پاسپورټ او وېزه يې هم درلوده چې آی ایس آی نیولی و او بيا يې په رشوت پرېښود .

استاذ بدر الزمان بدر په مخکنيو مشترکو معلوماتو سربېره خپله کيسه داسې کوي .

په لومړۍ شپه لږه شپه وروسته د دروازي دخلاصولو آواز راغی او اوتوو زمونږ د اول پيشمني ملمستيا په يو توري سوي چپاتي او يو قاب کې په يو څه توري لي وکړه . الله خبر چې زمونږ د کور افرادو او مېلمنوبه زمونږ اول تيار شوي پيشمني خوړلي وي او که نه. زه هم پوه نه شوم چې شپه څنگه تېره شوه او د پيشمني وخت څنگه راوړسېد؟. د سهار لمونځ مې په تېم وکړ او د شپې د بېخوبۍ اثراتو راباندې زور وکړ . زه په خيشتي برستني نيم اوده او پرېشان وم چې دخبرو آوازمې تر غوږ شو . په څنگ کې کوټنيوکې خبرې وې خو زه نه پوهېدم چې څه وايي؟ لږ ساعت وروسته زما دروازه هم خلاصه شوه گورم چې گنجی تور پنجابي چې د شپې يې د چاپې قومنده په لاس وه څه کاغذونه په لاس يوبل مامورته لارښوونه کوي چې مونږ نه ابتدایي معلومات قلمبند کړي . د ابتدایي پوښتنوله پاره د پنجابي مامور سره يو پښتون مامور هم و چې په وېره وېره به يې ما او پنجابي مامور ته کتل او غوښتل يې چې ماته څه ووايي گوټي يې رانه ولگولې ابتدایي پوښتنې همداوې چې نوم . دپلار نوم ، سکونت ، مليت ، تحصيل ، وظيفه ، .....

اويوه پوښتنه يې داوه چې پاڪستان کې دننه كوم كوم ښارونه مې ليدلي او بهر دنيا کې مې كوم كوم ځايونه ليدلي؟ ددې پوښتنې په لامل زه وروسته پوه شوم.

ورځ په فکرونو کې تېره شوه، شپه راغله او دماسختن نه وروسته زما دڅنگ په کوټنيو کې گونگسي شروع شو. څه وخت وروسته زما ورهم خلاص شو او دهمدغه وړوکو کوټنيو ترڅنگ يوه کوټه کې ناست هماغه لور دنگ پښتون کرنيل ته محافظينو ور مخامخ کړم هغه زما دژوندپه اړه يو څو مختصرې پوښتنې وکړې او بيا يې دطالبانويا القاعدې سره زمونږ دارتباط په اړه وپوښتل. ما په نفې کې ځواب ورکړ. دپښتون کرنيل - وروسته معلوم شو چې کرنيل عزيزو - سترگې ډېرې خړې وې ماته دهغه له مخ نه بې وسي ښکاره شوه اصل کې هغه هم دنورو غلامانو پښتنو په شان په نوکري ايمان لاره هغه کولی شول چې مونږ سره ډېر کومک وکړي خو هغه اسلام اباد ته وفادار و. هغه چې په کومو فورموليکل کول په هغې **top secret** (ډېر خفي يا سري للغاية) ليکلي وو. دليکلو بندولو نه وروسته يې ماته وويل چې يو څو ورځې وروسته اسلام اباد څه امريکا يان رالپړي هغوی به هم تاسو سره خبرې کوي.

اولنی پوښتنه يې داوه چې چا سره دشمني يا سياسي مخالفت لري که نه؟ ما ورته په ځواب کې وويل چې هو بلې مونږ ستاسو دنږدې گوداگيانو او مخلصينو دجماعة الدعوة سره شديد مخالفت لرو. دجماعة الدعوة مشرانو هريو ملا سميع الله نجیبي، حاجي ولي

الله، حاجي حيات الله، حاجي روح الله اونورو اعداء الله خو خو ځل زمونږ دوزلو کونښن کړي، زمونږ دکور مخکې يې مسلح کسان کښولي خومرگ او ژوند دالله په لاس کې دی هغوی په دې لار کې ډېرې پيسې مصرف کړي او مصرفوي يې پښتون کرنيل دقناعت په لهجه کې ماته اشاره وکړه او ويې ويل چې بس مسئله بېخي واضحه شوه. وروسته مسلم دوست راته وويل چې کله دهغه نه هم همدا پوښتنې وشوې او هغه ورته دالله والاو نومونه واخيستل او کله حاجي حيات الله ته نوبت راوړسېد نو کرنيل صاحب وويل چې "بڼه هغه شرابي او زاني هغه خو دوزلو دی" معلومه ده چې دوزلو خبره يې زمونږ له پاره کړې وه خو دشرابو او نورو مردارخوري مجالسو کې ورسره کرنيل صاحب ضرور اشتراک کړی و. وروسته بيا دآی ايس آی وړو افسرانو ددې اعتراف هم وکړ چې داستاسو مخالفين زمونږ لورپور افسرانو ته جنکي سپلايي کوي او افغانستان او پاکستان کې يې زمونږ ايجنسيانو ته ډېر کارونه کړي نو زمونږ مشران خوبه هم دوی ته کار کوي.

دآی ايس آی يو کس مونږ ته حتی داهم وويل چې حاجي حيات الله حيات آباد کې يوه کابلي ډاکټره لري چې ډېره حسينه ده پخپله هم ورسره ناجايز تعلقات لري او زمونږ افسرانو ته يې هم راوړي. خير دا خبرې خو وروسته په تفصيل را روانې دي خو راضي چې اوس خپله کيسه وړاندې کړو.

دآی ايس آی دابتدایي تحقيق نه وروسته خاموشي شوه او مونږ ته يو پنجابي محافظ چې زمونږ دکوټني وراو کوټنيو ته دننوتو په

لاره کي دوه نور ورونه به يې قلف ساتل مقرر وهغه به مونږ په
 څلرويشت ساعتو کي يوځل تشناب ته وړو او نوريې راته په سېل کي
 يوه يوه ټيمي ډريز دبورگي ايسني و دڅلورو سېلونو منځ کي تشناب
 دننه طرفته دبنډولو کونده هم نه لرله او داوبو پلاستيکي نل هم ورته
 دباندې طرف نه په يو وړو کي سوري کي رادننه شوي و .

يوه هفته وروسته ما بيا هماغه دچاپي دښپي گنجي تورپنجابي
 او ورسره يو لوړ پنجابي چې دلوړ پښتون کرنيل سره و او پکول او
 واسکت يې هم اغوستي و او معلومېده چې دا پښتون دي خوپه
 پښتونه پوهېده هغه بيا په همدغه لباس دتورگنجي سره راغي او
 مونږ ته يې وويل چې تحقيق دي . مونږ څلور واړه يې نوبت په نوبت
 دکوټنيونه را وايستلو ، لاسونه ولچک او سترگي پټې په هماغه
 نووبي نمبر پلپټه لينډ کروزرو کي کېنولو او دلسو دقيقو په گرخېدو
 يې يوې بنگلي ته وردننه کړو . په يوه کوټه کي يې ماته سترگي
 اولاسونه راخلاص کړل اوپه يوې چوکي يې دکېناستلو اشاره راته
 وکړه . زما دکېناستو سره تورگنجي دکړکي پردې بندول شروع کړل
 خوپه دي لږه وقفه کي مې دکړکي نه بهرښکلي شين چمن او هغه
 کښي دپراخه خانگو يوه ښکلي شنه ونه وليده داډېر غټ چمن و او
 زما دناستي کوټه هم ډېره صفا ستره وه دروازه خلاصه وه او زما
 دکوټي او نورو کوټو د منځ مشترکه سالون کي يې TV هم لگولي و
 او نورو کوټو نه دخبروآواز هم راته، زما کوټه کي زما چوکي ته
 مخامخ درې چوکي پرته وې اوپه همدغه کوټه کي دوه فومونو والا
 ډبل بېډونه هم پراته وو . ددې بنگلي رنگ او روغن ډېر برابر و او

ماهلته محسوس ڪرڻ چي ڊ (isi) safa house ڊي هغه اصطلاح
 چي مامخڪي په اخبارونو ڪي لوستي وه ڊايو دهغوسيف هاوس يا
 محفوظو ڪورونو نه ڊي . چي دمختلفو استخباراتي مقاصدو له پاره
 استعمالهري . ددغه سيف هاوس يو مقصد ڊڊپرو معززو مېلمنو
 دناستي له پاره ڊي . هو! ماڪوته ڪي تورگنجي ته دلمانڇه ڪولو
 ووپل ، هغه راته اول ووپل چي تحقيق ڊي وشي بيا به يي وڪري بيا
 يي راته وويل چي شابه زر زر لمونڇ وڪره چي ڇه ڊپر اهم مېلمانه
 تاسره ڪوري زه لادمازيگر په لمانڇه ولاڙوم چي تورگنجي زمادڪوتي
 ددروازي نه غڙ وڪر چي he is waiting for you هغه تاته
 منتظر ڊي) اويه ڇواب ڪي ڊڪوتي دمخي سالون نه اواز راغي (oh
 We are ready !) (اومونڙ تيار يو) او په ڊي ڪي تورگنجي سره
 ڊري نور ڪسان ڪوتي ته راننوتل . ڪله چي ماسلام وگرڇاوه نو ڪورم
 چي دوه امريڪايي بنڇي او يو سڙي مي ڇنگ ته ولاڙ ڊي . تور
 گنجي ماته دمخي په چوڪي ڊڪپناستوووپل خو ماتسبيحاتوووپلوته
 ادامه وركره ڊي ڪي تورگنجي ته دنمبرو اڃيستلو او غورمالي
 موقع په لاس ورغله ، امريڪايانوته يي ووپل چي they are very
 very religious people (دوي ڊپريزيات مذهبي خلڪ ڊي)
 زما لمونڇ او تسبيحات ڊ تورگنجي له پاره يوبنه دليل پيدا ڪر چي
 خپلو بادرانو ته ووايي چي واقعي ترهگري يي نيولي ڊي او شايد
 همداوجه وه چي دل مونڇ اجازه يي راکره . تورگنجي چي ماته
 دل مانڇه نه وروسته ڊ ژر پاڇڊو ووپل نو امريڪايانو ورته وويل چي
 let him complete his prayer (پرڀڙده چي لمونڇ مڪمل ڪري

(وروسته بيا مونږ ته معلومه شوه چې امريڪايانو زمونږ د لمانځه نه وروسته د دعا يا تسبيحاتو خاموشي هم زمونږ د لمانځه حصه ګڼله. نو ځکه تور ګنجي غلي شو. کله چې زه پخپله راپاڅېدم او په چوکۍ کېناستم ، امريڪايان راته مخامخ کېناستل نو تور ګنجي زما چپ لاس ته ډبل بېل باندې کېناست ، دې وخت کې يو ځوان نري نروچکي مامور قلم او کاغذ سره رانه واته ، په ډبل بېل باندې کېناست او ليکل يې شروع کړل. وروسته معلومه شوه چې ليکونکي نوي سړي د پېښور ښار پښتون و خو واک اختيار ټول د تور پنجابي ګنجي سره و. تحقيق شروع شو او تور ګنجي غوښتل چې ترجماني وکړي خو چې کله امريڪايانو مانه پوښتنه وکړه **Do you speak English** (ايا ته په انگلېسي خبرې کولی شې) خو چې کله يې زما ځواب مثبت واورېده نو امريڪايان ډېر خوشحال شول تور ګنجي ډېر خفه شو ځکه ، هغه غوښتل چې له ځانه خبرې په ترجماني کې ورننه باسي او هغه وخت ثابت شو چې کله ماته مسلم دوست صاحب د تور ګنجي د ترجماني کيسه وکړه.

امريڪايانو اول ځانونه رامعرفي کړل . درې وارو اول خپل ددرواغو نومونه راوښودل ماته مخامخ ځوان ، بني لاس ته ځوانه نري نروچکي ورکي. انجلي او چپ لاس ته د پنځوس شپېتو کالو سپين سړي تجربه کاره ډبوسکي. ښځه کېناسته چې د ټول تحقيق په دوران کې يې ماته ډېر په زېر زېر کتل . سوالونه ټول ورکي. چالاکي انجلي کول او ځوان امريکايي هلک فقط زما د ټولو ګوتو د منجیلو لگولو تکليف وکړ . چالاکه انجلي سره يو ډيجيټل کمره هم وه چې زما څو

قسمه عكسونه يې واخېستل ، يويې بېرته ماته په سكرين هم وښوده، همدغه چالاكي انجلي. زما دسر نه پكول پورته كړ اوويل يې چې ډېر ښكلي پكول دي او زما داډېر خوښ دي . پكول يې داسې چاپي كړ چې زه پوه شوم چې څه په كې لټوي . ماورته وويل چې ستاسو ليدي ډيانا هم دا پكول ډېر خوښ كړي و شايد چې ليدي ډياناسپين پكول سره عكسونه دي ليدي وي ، دا پكولو نه زمونږ دافغانانو هم ډېر خوښ دي او اوس ز مونږ دملي لباس يوه برخه گرځېدلي هغې وخنډل او ويې ويل : چې داډېر ښه لباس دي .

دپكول په ارتباط خبره اصل كې دژورنالېزم په اصطلاح warm up يا دمخاطب په خبرو دراوستلو ابتدايي گرمونكې خبرې وې چې اصل موضوع ته دننوتلو له پاره لاره اواره كړي. اصل موضوع شروع شوه او اول يې مانه دمختصر شخصي معلومات په اړه وپوښتل ، ماپه څو لنډو جملو كې خپل نوم دپلار نوم دزېږېدوځاى . قبلي او فعلي سكونت ، دتحصيل ، كارو بار او وظيفې په هكله لنډ معلومات وركړل . مخكې پوښتنې يې داوې :

_ ته آخري ځل افغانستان ته كله او كوم ځاى ته او ولې تللى وې او دڅومره وخت لپاره ؟..

_ زه افغانستان ته دوه نيمې مياشتې مخكې خپل كلي صاحبانو ته دخپل پټي دحاصلاتو اخېستلو لپاره دلسو ورځو له پاره تللى وم. ددې ځواب په اورېدو يې يوه لويه نقشه را واخيسته اوماته يې دخپل كلي په گوته كولو وويل : ماورته دكوټ په ولسوالۍ گوته كېښوده .

_ داځاى دتورې بورې نه څومره لرې دي ؟

– زه توري بوري ته نه يم تللي خودومره خبر يم چې توره بوره هم
ننگرهار کې ده .

– مشرورور دي (مسلم دوست) افغانستان ته کله ، کوم ځای
ته ، ولې او دخومره وخت له پاره تللي و .

مشرورورمي څو مياشتې مخکې نورستان ته دکانو معدن ته
دپنځلس ورځو له پاره تللي و دکانو کارو بار دهغه ذمه وي .

– نور ورونه دي چېرته دي او څه کاروبار کوي ؟ .

– له ټولو مشرورورمي چې همدا اوس دلته بندي دي او مانه
مشرورورمي دواړه دشاتو دمچوفارمونه لري اودمشرپسي دويم
نمبر په سعودي کې دي هلته دنان بايي دوکان لري .

– آيا هغه افغاني ډوډي پخوي ؟ .

– بلې .

– زما افغاني ډوډي ډېره خوښه ده .

– بلې افغاني ډوډي او افغان په ټوله دنيا کې خلک خوښوي .

– ستا خبره صحيح ده په امريکا کې هم ځيني افغاني ريستورانو

نه شته ډېر امريکايان هلته ډوډي خوري په نيويارک کې مونږ
افغاني ريستورانوته څو .

– ماهم داسې اورېدلي دي .

– ته نيويارک ته تللي يې ؟ .

– نه .

- په نيويارک او واشنگټن کې د يوولسم ستمبر واقعاتو ته په کومه سترگه گوري؟
- زه ددغو احداثو په هکله هيڅ معلومات نه لرم.
- ته څوک داسې عربيان يا طالبان پېژني چې د نيويارک په احداثو کې لاس لري؟
- زه هيڅوک نه پېژنم.
- ستاسو د القاعدې او طالبانوسره له څه وخت نه تعلق دی؟
- زمونږ ددغه دواړو ډلو سره هيڅ ارتباط نشته.
- ايا ستاسو کورته عربيان نه راځي؟
- زمونږ کورته هيڅ عربيان نه دي راغلي.
- يعنې تاسې هيڅ عرب نه دي ليدلي؟
- دروس د جهاد په وخت کې مو عربيان ډېر ليدلي.
- پاکستان او افغانستان کې دهغې جملې نه څوک د القاعدې رکن پېژني؟
- زه نه پوهېږم چې کوم عرب القاعده او کوم غير القاعده دی.
- داسامه او ملا عمر سره ستا اخري ملاقات کله شوی؟
- دهغوی سره زما بېخي ملاقات نه دی شوی.
- ستا په بعضې ليکنو کې د القاعدې له بعضو مشرانو نومونه شته؟
- بلې شته خودغه خلک خو تاسې مشهور کړي. دغه نومونه خو په انټرنېټ هم موجود دي او دهغوی د ژوند په هکله خو زما په

شان ډېرو صحافيانو ليكل کړي دي آيازه تاسې په دې وجه نيولی
يم؟

— نه مونږ په ليکلو او وېلو څوک نه نيسو مونږ د بيان په آزادي
يقين لرو .

داستاسو جمهوري حق دی گرده نړۍ کې زمونږ په ميليونونو
مخالفين دي که هغوی مونږ د بيان په وجه ونيسو نو دابه ډېره بده
خبره وي .

— نو بيا ولې تاسې مونږ سره د تحقيق له پاره راغلي ياست؟
— تاسې نه مونږ نيولي ياست اونه مودوی ته (دآی ایس آی
افسرانو ته اشاره کوي) ويلي چې تاسې ونيسي داستاسې اوددوی
ترمنځ معامله ده البته مونږ دوی راوغوښتلو چې تاسو سره خبرې
وکړو زمونږ او ددوی ترمنځ قرار داد دی چې که دوی هم څوک
مشکوک ترهگر ونيسي نومونږ را غواړي چې تحقيق ورسره وکړو .
دوی وايي چې تاسې ترهگر ياست .

— نو اوس تاسو زمونږ په خلاف څه وموندل؟

— مونږ يو څو پوښتنې نورې لرو .

— تاسې کولی شئ چې خپلو پوښتنو ته دوام ورکړئ .

— تا ستلايت ټيلفون څه کړ؟

— ما خو ستلايت په خپل ټول ژوند کې هم نه دی استعمال کړی .

— ورور دې هم نه لري؟

— نه هغه هم هيڅ وخت دغه شی نه دی استعمال کړی .

- _ تاسو کور کې ډش لری؟
 _ بالکل نه.
 _ عادي تلویزون خوبه لری.
 _ نه دغه لاندې نه هم خلاص یوو.
 _ نو بیا وخت په څه شي تپروئ.
 _ مونږ سره دوخت اکثر ډېر کمی وي.
 _ ځکه چې تاسو ډېر مهم خلک یاست.
 _ دې کې دمهم او غیر مهم څه خبره ده مونږ خو خپل کار اوروز
 گار کې ډوب یوو.
 _ ستاسو کور کې خو سیاسي غونډې پندې هم کېږي؟
 _ نه دا خبره غلطه ده زمونږ دکور دسیاسي غونډو پندو سره څه
 کار دی؟
 _ نو بیا ولې ستاسو کورته دومره مېلمانہ راځي؟
 _ مېلمه پالنه خو زمونږ د دین او ثقافت یوه مهمه برخه ده.
 _ څه قسم مېلمانہ تاسو ته راځي؟
 _ دچم گاونډ خلک . خپل خپلوان . عزیزان او دوستان .
 _ طالبان او عربان هم .
 _ طالبان او عربان په دې شرایطو کې په ښار بازار کې او بیا زموږ
 په کور کې څه کوي؟
 _ ته اخري ځل اروپا او امریکاته څه وخت او کله دڅه له پاره تللی
 وي؟

زه دغه ځايوته بالکل نه يم تللی .
 _ نوبيا په انگرېزي څنگه پوهېږي چېرته دې زده کړې ؟
 _ په انگرېزي خو ډېر خلک پوهېږي ماهم کالج او يونيورستي کې
 زده کړې .

_ تاسو ډېر پېسه دار ياست دادومره پيسې مو دکومه کړي ؟
 _ دابېخي درواغ ده که مونږ پيسې لرلی نواقلاً خپل کور کې به
 اوسېدو او خپل گاډی به مو درلود .
 _ ستادځوابونونه ډېره مننه مونږ يو لسو دقيقو له پاره دمه کوو .
 امریکايانو يو بل ته وکتل او بيا دکوټې نه بهر ووتل .
 _ يولس پنځلس دقيقې وروسته بيا راغلل او په لاس کې يې ډېر
 کاغذونه وو .

اول يې په يوې پاڼه زمونږ په کور کې ټول موندل شوي مهرونه
 ماته وښودل چې دادچادي ؟

ماورته وويل چې دازمونږ دي . بيا يې مهرونه يو يو مانه وپوښتل
 او يو يو ورته ماتشریح کړ چې ټول فرهنگي او کاروباري مهرونه وو .
 په دغه مهرونو کې يو مهر دخيبر انټرپرائزز . Khyber a tertrises په
 نوم و چې مادتجارتې پاسپورټ دلاس ته راوړلو په خاطر دوارداتواو
 صادراتو ددفتر دخلاصولو لپاره جوړ کړی و ، خولا تردې وخته يې نور
 مراحل نه ووترسره شوي . ددغه مهر يې خصوصي پوښتنه وکړه .

_ اياله دغې لارې تابهر ته څه لېږلي اويادې دبهر نه څه
 راغونښتي ؟

— نه داخو يو آينده پلان و چې زه يې لاتراوسه په تکميل نه ووم
موفق شوی .

— تا دخيبر نوم ولي خوښ کړی ؟!

— دره خيبر خودلته زمونږ د پښتونخوا يوه مشهوره سيمه ده (د
د پښتونخوا په اورېدو سره د تورگنجي پنجابي کرنيل ټنډه ډېره تروه
شوه خودبادارانو په وړاندې يې څه نه شو وېلی) .

— هو بلي خيبر ډېر ښه نوم دی .

(ما خودخيبر دنوم اېښودو وجه ورته و وېله خود امريکايي انجلی
چې خيبر په کومې وجې خوښ و او يايې توجه ورکړه هغه نوره وه او
هغه داوه چې نوموړي محققين په امريکايي استخباراتو کې
دمقتدره يهوديانونه وو او هغوی ته دخيبر نوم ډېر مهم دی . هغوی
ته دخيبر دغزوې تاريخ ډېر ښه معلوم دی او اوس هم دټولې نړۍ
يهود او بالخصوص اسرائيل گواښونه کوي چې هغوی به يو ځل بيا
دمدينې خيبر په زور نيسي او دپيغمبر صلی الله عليه وسلم په لاس
دخپل شکست بدل به اخلي . کله چې امريکايي محقق و وېل چې هو
بلي خيبر ډېر ښه نوم دی نود هغه مقصد دمدينې خيبر و ، نه
دپښتنو خر خيبر ، لکه خاطر آفریدی چې وايي :

مونږه دخيبر زلمي پښتوزمونږه شان دی

مونږه پښتانه يوو خپل وطن راباندې گران دی

*****

دخاټر رنگين غزل ته څېرانېږم

گني خر خيبر کي بي دخاورو څه دي

په آخر کي يې ماته هغه پوستروښوده چې زمونږ دنيوونه مخکي
مسلم دوست صاحب په کي دامريکايانو د بمبار په خلاف اواز پورته
کړي و او منافقين يې هم پکي غندلي وو . منافقينو د ماضي په
اختلافاتو او د سايسو سربېره اخرنۍ يوه دسيسه دا جوړه کړه چې
پاکستاني استخباراتو ته يې دغه پوستر په لاس ورکړه او د دروغو
پلمې يې ورسره جوړې کړې چې زمونږ نيولوته لاره اواره کړي .

_ ايا د پوستر ستاورور تيار کړي ؟

_ دا پوښتنه زما دورور نه وکړي هغه تاسو سره دي .

_ ايا هغه زمونږ سياسي مخالف دي ؟

_ دا پوښتنه هم دهغه نه وکړي ؟

_ ته دامريکا يانو مخالف يې ؟

_ زه دامريکايانو دامريکايي توب په وجه نه يم مخالف البته

دامريکايانو د ډېرو ناوړه سياستونو مخالف يم .

_ لکه .

_ لکه په افغانستان بمباري کول د غريبو عوامو ويني تويول . په

منځني ختيځ کي د غلط سياست غوره کول اوداسي نور .

له دي پوښتني نه وروسته هغوی بيا د لسو دقيقوله پاره ووتل

اوچي کله بيا رانوتل نوپه لاس کي يې يو څپک سپين کارت باندي

څلور نومونه ليکلي ماته وښودل چې مايې لوستل پېل کړل . نومونه

دملا سميع الله نجيبى ، حاجي ولي الله . حاجي روح الله او حاجي حيات الله وو .

– ايا داكسان پېژني؟

– هو بلې داخو زمونږ ډېر نږدې خلك دي .

– دوى سره كوم سياسي مخالفت يادښمني خونه لري؟

– ولي نه ډېره كلكه سياسي دښمني زمونږ ترمنځ روانه ده، دوى ډرې ځل زمونږ اوبالخصوص زما د ورور مسلم دوست صاحب د وژلو كوښښ كړى او اوس يو ددوى نه حاجي روح الله همدا زمونږ د نيولو نه لس ورځې مخكې مونږ ته په فون اخطارونه راكړي چې زر به مونږ د تورو تمبو شاته وغورځوي .

– تاسې د دوى سره څه مخالفت لري؟

– زما ورور ددوى سره يو تنظيم كې كار كاوه دغه تنظيم ته يې فرهنگي كار كاوه او يوه مجله يې چلوله دوى د آى ايس آى سره ډېر نږدې روابط لري اوچې كله مونږ ددوى تنظيم پرېښود او ددوى دبدو اعمالو مخالفت مو وكړ نو مونږ ته يې دسيسې جوړول شروع كړل. دوى د افغانستان دملت سره ډېر خپانت كړى خودا ډاېرې اوږدې كيسې دي. مونږ ته يې بمونه ايښي خو الله پاك مونږ ساتلي يوو اوبالاخره يې دادى د آى ايس آى د تعلق نه ناوړه استفاده واخيسته اوپه دوى يې بې گناه ونيولو.

دا خبرې د آى ايس آى په ناستو افسرانو ډېرې بدې لگېدې فى الحال يې څه نه ويل خو امريكايان ډېر حيران شول او آخري يې ماته

ووپل چي تاسو له مونږ نه فارغ ياست زمونږ پکار نه ياست مونږ
درنه لاړو.

ماښام نږدې يې زه بېرته خپلې کوټنۍ ته راوړم او ور يې راپسې
په ډير غضب رابند کړ.

ماسختن ناوخته دای ایس ای یو پښتون افسر راغی ویل یې:

— هلکه ته خو ډېر بدسړی یې .

— ولې ماڅه کړي؟! .

— داسې خبرې څوک کوي؟! .

— ولې ماڅو ټول حقیقت ووايه .

— تاته پته نشته چې مونږ دوی ډاچ کول او دوی مونږ ډاچ کول

غواړي .

— هغه خوستاسو خپل کار دی مونږ خومه ډاچ کوی که نه .

— بس دازمونږ د مشرانو کاردی په آرام کېنه دا اوږدې خبرې دي .

یو دوه شپې وروسته بیا گنجی تور پنجابی راغی او یو څه بې

هوده غوندي سوالونه یې رانه وکړل اکثر تکراري سوالونه وو

خو ډېر په کې د جماعة الدعوة په باره کې وو کله چې ما ځوابونه

ورکول نو ویل یې چې که امریکایانو درنه بیا پوښتنه وکړه نو داسې

ورته ونه وايي .

— نوڅه ورته وایم؟ .

— دا ورته مه وایه چې جماعة الدعوة دای ایس ای خلک دي که

نه نوپته به درته وښایم . داگپ دی څه؟ .

- يو دوه شپې وروسته بيا هغه پښتون افسر په وپره وپره راغی او
 دهرې خبرې سره به يې شاته کتل ويل يې:
- ياره ريښتيا چې مونږ غلامان يوو.
- دچا غلامان ياست؟
- ددې سرو تماټرو کنه.
- سره تماټر څوک دي؟
- دا انگرېزان نه دي.
- دا امریکايان چې هغه بله شپه راغلي وو؟
- بس ټول يوخلک دي کنه.
- اوبيا تاسو دسرحد خلک خو ورسره د پنجابيانو هم غلامان
 استئ که نه؟
- آو و الله چې څه وکړو نو کړي ده کنه پنجابيانو خو زمونږ د درې
 صوبو برخه وخوره.
- هغه گنجي پنجابي خومونږ سره ډېره بده وضعه شروع کړې.
- آو هغه امریکايانو ته هم سپی سپی کېږي صرف ديو خودالرو
 او وېزې له پاره.
- نو تاسو هغه نه شئ منع کولی؟
- نه مونږ دهغه مخکې بې وسه يوو دهغه مرکز کې موگی
 مضبوط دی.
- زما ددغه افسر سره څو څو ځل مکالمې وشوې او په ټولو کې راته
 جوتنه شوه چې دسرحد پښتانه د پنجابي حکامو د لاس لاندې دي.

وروسته مونږ ته دا اندازه هم وشوه چې مونږ ته يې پښتانه افسران نه را پرېښودل اودغه افسر به چې کله مونږ ته راته هم نوپه پته به راته. ماته به يې ويل چې زماپه عريانو ډيوټي ده خوزه تاته هم په پته راځم يار ډېر زړه مې درباندي زهېرېزي تاسو سره ظلم شوی.

وروسته يو بل پښتون هم راپيداشو او اکثر به يې ماته ويل چې تاسو چې کومې خبرې کوي دابالکل صحيح دي خو زمونږ مشران نه غواړي چې تاسو پرېږدي ځکه چې ستاسو داسياسي مخالفين اوس هم زمونږ مشرانو ته راځي هغوی زمونږ له پاره افغانستان کې ډېر کار کړي اوس خوبه زمونږ مشران هم هغوی ته څه کوي که نه. بله خبره داده چې زمونږ مشرانو ته شراب او جينکی په کار دي او هغه ورته حاجي حیات الله راوړي. هغه بله ورځ مې هم ورسره هغه کلم جمه ډاکټره ليدلې وه چې زمونږ مشر سره ناسته وه هغه ډاکټرې ته يې حیات آباد کې کورنيولی او دکور خرچه هم ورکوي ډېره ښکلې ده پخپله يې هم استعمالوي اوزمونږ مشرانو ته يې هم راوړي.

شپې او ورځې تېرېدې او وخت په وخت به مونږ دمختلفو وړو افسرانو له خولې خبرېدو چې دجماعت الدعوه مشران اوس هم لگيادي اومونږ پسې ګوتې وهي. وړو افسرانو مونږ ته داهم وويل چې مونږ څو څو ځل اسلام آباد ته ستاسوپه ارتباط مکتوبونه ولېږل چې داخلک بې ګناه دي خو هغوی ځواب نه راکوي. اصل کې هغوی ستاسو د مخالفينو په لمسون تاسو ايسار کړي ياست. ستاسو مخالفين اوس هم مونږ له پاره ډېر کار کوي هغوی اوس دامريکايانو نه هم مونږ ته ډير معلومات راوړي اودهغوی ډالري اودسعودي

ريالونه هم زمونږ مشرانو سره شريکوي. تاسو خو اوچي غواگانې
استي او اوچي غواگانې خلک قصاب ته ورکوي.
رينتيا هم چي مونږ يې امريکايانو ته ساتلي وو.

په دې دوران کې داسې وخت هم راغی چې دوه درې هفتې
هېڅوک نه راتلل فقط ټول پنجابي څوکيدار په مونږ ولاړو اويابه په
څنگ کوټه کې ناست و. نور څه مونه اورېدل قضای حاجت هسې هم
په يوه ډولچه کې و چې پنجابي پيره دار به يوه ورځ پس په تشناب
کې خالي کاوه. څوکه څو ورځې پس به يې زه هم تشناب ته
راوايستلم نو که دبعضي کوټنيو اولې دروازي به خلاصې وې نو
ځيني خلک به مې په کې ليدل خود خبرو اجازه نه وه. وروسته راته
معلومه شوه چې په دوی کې زياتره عريان وو. که مابه پوښتنه وکړه
ماته به يې زما د ورونو او عبدالحليم باره کې هم وويل چې هغوی
بڼه دي خوليدل مې نه.

يوه ورځ يو افسر راغی ځيني کاغذونه يې لاس کې وو اوزما
وريې راخلاص کړ ويې ويل چې راووځه. کله چې زه ور ووتلم نو
معلومه شوه چې په څنگ کې کوټنيو کې دپرتو عربانو ترجماني ته
مې وړي. د درې عربانو دجملې نه دوو وويل چې هغوی په
افغانستان کې اوسېدلي او هجرت يې کړې و اوزه پوه نه شوم چې
دآي ايس آي افسر څه وليکل خو دريم عرب چې وروسته معلومه
شوه چې عيسي نومېږي او دبحرين و وويل چې هغه پاکستان ته
دکراچي د آغاخان روغتون ته دخپلې ملا د درد علاج ته راغلی و.
اوپاسپورټ کې يې هم همدغه مقصد ليکلی و. دآي ايس آي افسر

چې داوخت يې کاغذونه هم لاندې په ځمکه ايښي وو او ليکل يې کول وليکل:

"بناغلی عیسی افغانستان ته د طالبانو د کومک له پاره تللی و"

زه هم حیران شوم خوفکر کې شوم چې دې کې عیسی لاس کړ او کاغذ يې د افسر نه واخېست هغه که څه هم روانه انگرېزي نه شوه ویلی خوبیا هم لوستلی يې شوه اود املا په دې جمله پوه شو چې هغه پسې يې دروغ وليکل... افسر ته يې وویل: زه افغانستان ته د طالبانو کومک ته تللی يم؟! افسر ورته وویل ولې ته په انگرېزي پوهېږې څه؟

عیسی د ځواب په ځای کاغذ توتې توتې کړ او ویل يې چې زه ستا د سوالونو ځواب تر هغې نه درکوم چې ترڅو دې زما او زما د خوبني دوکیل په مخکې نه وي ليکلي.

افسر ډېر غصه شو او ورته يې وویل چې زه به دې هم خوبن شم زه يې هم دکوتنی نه راو ایستم، خپلې کوتنی ته يې راوړم او په غصه يې راپسې ور رابند کړ. عیسی بیامونږ په باگرام کې ولید چې مونږ نه مخکې يې وړی و او زه ايله پوه شوم چې د "زه به دې خوبن شم" مطلب څه و؟.

کوم عربان چې ماد پېښور د آی ایس آی په سپلونو کې لیدلي وو هغوی اکثره ما بیا په باگرام، کندهار یا گوانته نامو کې ولیدل. خو یو عرب چې زخمي هم و او وروسته نور و عربانو وویل چې هغه هم ورسره په توره بوره کې و د پېښور نه وروسته ماونه لیده. اګر چې دا خبره ماته پېښور کې هم د آی ایس آی افسرانو کړې وه خو په

گوانتهامو کي داخبره بيانوره هم تصديق شوه؟ چې ځيني عربان چې شاته دکورني نه مضبوط وو، په سياسي اثر او رسوخ او پيسويي خپل کسان دآي ايس آي اوشمالي اتحادنه واخيستل اوياهم دخپلو حکومتونو خلک وو چې دمجاهدينو منع ته يې راننه ايستي وو. اودمشکل په وخت يي وايستل. دهغه عرب په هکله کي هم چې مانه دپېښور د کوټنيونه وروسته غايب شو ماته دآي ايس آي لاندي افسرانو او بياعربانو هم ووېل چې هغه پسي دسعودي دسفارت کسان راغلي وو او ځان سره يې يوور دآي ايس آي يو افسر چې يوه شپه مخکي يې څه عربان دپېښور هوايي ډگر کي دشپي امريکا يانو ته سپارلي وو ماته ووېل چې مونږ فقط هغه کسان امريکايانو ته ورکوو چې بي موره اوبي پلاره وي. وروسته زه ددې جملې په مطلب پوه شوم، ددې مطلب دادی: هغه څوک چې نه امريکايانو سره ارتباط لري نه آي ايس آي سره اونه دخپلو حکومتونو خلک وي اونه پيسي لري، نو دغه و چې غواگاني دوی قصابانو ته ورکوي.

پاکستاني او افغاني منافقينو هم په همدغه فارموله عمل کاوه. هغوی هم خپلو بادارانو ته که هغه امريکايان وو او که دپاکستان دآي ايس آي وو هغه کسان سپارل چې پيسي به ورسره نه وي. البته د حکومتونو خلک خو مخکي نه دحکومتونو په حفاظت کي وو. پاکستان په افغانستان باندي د امريکا يي حملې نه مخکي خپل مهم فوځي مشران، د طالبانو او عربانو ځيني مهم مشران راو ايستل اوځای په ځای يې کړل. د طالبانو مشرانو مونږ ته په کيوبا کي ووېل چې حتی طيارې يې ورپسي رالېږلې وي او پاتي کسانو ته

يې حتی الامکان کومک ورکاوه په شمال کې نيول شويو
پاکستانيانو کې دآي ايس آي وړو مامورينو هم خپل حکومت ته
کنځلې کولې چې مشران يې طيارو کې يووړل او مونږ يې پرېښودو.
په هر صورت دا تفصيل وروسته را روان دی. بيرته دآي ايس آي
کوټنيو ته راگرځو. په هغه شپو کې چې زما کوټني ته هيڅ يو افسر
نه په پټه اونه په ښکاره راته، ما درې ورځې غذايي اعتصاب وکړ.
هسې هم سوزيدلو چپاتو اود مسالو گروبي زما خرابه معده نوره هم
پسي خرابه کړې وه، ډېر کم خوراک به مې کاوه او بدن مې په
سپکېدو راغلی و.

مسلم دوست صاحب چې کور کې دغوايي دشلې په غوړو عادت
و اوباتي غوړي به يې بالکل ځکل هم نه تريوي مياشت پورې فقط
په شورو او مستوگوزاره کوله خو چې کله پرې ډېر ضعف نه
سروچورلېده نو بيا هغه هم دآي ايس آي دمسالو گروبي شروع
کړ دهغه هسې هم مسالې خوښې دي.

دغذايي اعتصاب په وجه پيره دار مشران راخبر کړل يو مشر
راغی ماته يې وويل چې ستا اعتصاب هيڅ فائده نه لري دلته
تاغوندي ډېر مړه شوي او مونږ نهرو نو ته غورځولي. کله چې ما
اعتصاب ته دوام ورکړ نو يو پنجابي مشر راغی او مانه يې پوښتنه
وکړه:

— ولې اعتصاب کوې؟

— مونږ ولې دلته پراته يو مونږ سره انصاف ولې نه کېږي؟

— تاسو څه جرم کړی دی؟

— داپوښتنه مونږ تاسو نه کوو که مونږ کي څه گناه گوري راويي
بنائي.

— طالبان به ستاسو خوښ وي (طالبان آپ کے Favorite
هونگه)

— طالبان خوزمونږ نه بلکي ستاسو خوښ دي.

— داسي خبرې مه کوه (په خداکي).

ريښتيا هم چي کله امريکايي ډنډه راورسېده نو بيا آي ايس آي
دخپلو کړونه منکر شو بيا يي په ملا عبدالسلام ضعيف او ملا خير
الله خيرخواه نمبرې جوړولې. خو دمولوي کبير په شان ايجنتان يي
دځان سره ساتل .....

مونږ دآي ايس آي په سپلونو کي د ۱۱۷ نومبر ۱۲۰۰۱ نه تر ۱۸

فروري ۲۰۰۲. پورې پوره دوه مېاشتې اودوه ويشت ورځې پاتي
شو. دې دوران کي به دآي ايس آي دافسرانونه ځيني حقائق هم
راوتل. دهغوی نه څو څو ځل اظهار مافي الضمير زما مخکي وشو.
څو څو ځل به چي ما پوښتنه وکړه چي زمونږ قضيه ولې نه فيصله
کېږي؟! نو هغوی به وويل چي "ډالر خوبه هم هضمول غواړي کنه"
کله به چي مونږ په پوښتنو ډېر رامجبور کړل نو ويل به يي "بس دعاء
کوي چي الله مو خلاص کړي هيڅوک دچاغم نه کوي هر سړي سره
دډالرغم دي".

يوه ورځ رانه يو افسر پوښتنه وکړه چي کوم ځای ياست؟

— دآرمي سټډيم ترڅنگ يوو.

— ډېر تېزي.

— دي کي دتپزي خه خبره ده ستا سو بدنام زمانه دفتر چاته نه دي معلوم؟ اوبيا زه خويه پېښور کي وړو کي رالوي شوي ېم. کوخه کوخه راته معلوم دي.

— ته خومونر پتې سترگې راوړي يې دڅه نه يې معلوموي چې دآرمي ستيډيم څنگ کي يې؟
دا اوازونه اوړي؟
— کوم آوازونه؟

دا آرمي ستيډيم کي چې خلک په زانگو گانو کي شور کوي ماښام کي دا آواز ډېر تېز وي.
— بل چاته دا خبره ونه کړې.

زمونر په کوټنيو کي دآرمي ستيډيم دزانگو گانو دماښام په آوازونو سربېره به همدغه تعمير ته دوړو او غټو گاهو دوتو او رانتوتو او دپه شاتگ گېرسره خاص اړندونه. — چې ډېر کم آواز لري اوزما غوړونه ورسره بيرون کي اشناشوي وو. راتلل، وروسته مونر ته معلومه شوه چې په همدغه تعمير کي دگاهو دوينځلو ځای هم و معلومه چې دا دآي ايس آي خپل سروس ستيښن و. ځکه چې ددغه مجرمانو بي نمبر پلټنه گاهي هم خصوصي ځای کي وينځل کېږي چې دخفيه ادارو پرته نورو خلکو ته پوښتنې راپورته نه کړي. په دي سربيره زمونر دکوټنيو شاته يو پخلنځای هم و چې دډوډي دپخولو تپار به درې وخته په کي راته او پېره دارمونر ته وويل چې ددغه پخلنځای نه خوا اوشا اونورو سپلونو ته هم خوراک وړي. په

پخلنځاي کي به دموسيقي دکېستيو آوازونه هم اورېدل کېدل چې
اکثره به پنجابي سندرې وې او تکرار اورېدل کېدې .

په پخلنځاي کي موجودو موظفينو ته خپلو منځو کي يوبل ته
يادبل چادنوم اخیستو اجازه نه وه . ددې اندازه مونږ ته داسې
ولگېده چې دوی به يوبل ته " هلو " " گانډو " (کوني) او مېرې جان
اواز کاوه . کله چې مادپيره دار نه پوښتنه وکړه چې دوی ولې دغه
الفاظ بيا بيا استعمالوي ؟ حتی آوازونه يې هم بدل شي ؟ هغه وويل
چې دلته مونږ ته دنوم اخیستلو اجازه نشته نو ځکه مونږ دانومونه
استعمالوو .

هو! دای ایس آی همدغه له اخلاقو پرېوتې ميلوگان او گانډوگان
وو چې افغانستان يې تباہ کړ.....

وخت تېرېده او آخر هغه شپه هم راغله چې دای ایس آی
يوانسپکټر - چې هروخت به زمونږ خواته راته - راغی او ماته يې
وويل چې نن زمونږ څه افسران داسلام آباد نه راځي او له تاسو نه
تحقيق کوي . دغه انسپکټر چې زما اود پيره دار ترمنځ دليونی شیخ
په نوم مشهور و نن ډېر وارخطا معلومېده دمعمول نه يې سترگې نن
ډېرې بکې وې . زما تالاشي يې مکمله واخیسته سبا ما بنام نږدې
يې وويل چې زه وروسته راځم .

ماسختن ناوخته ليونی شیخ او هغه بل لور پنجابي راغلل چې
واسکت او پکول به يې هروخت په ځان وو او په ظاهر پښتون
معلومېده خو په پښتونه پوهېده . همدغه لور پکولي دچاپې نه
مخکې ورځ مادکور مخکې دسرکاري گاډي سره ليدلی و .

او مابه پيره دار ته دلور پکولي په نوم نوماوه . زه يې سېل نه را وايستم سترگې يې راته په توري پټې وترلې ، لاسونه يې هم راته زولانه کرل او دتحقيق په نوم يې روان کړم دې ځل دلورپکولي او ليوني شيخ سترگه ډېره خړه وه . ماسره يې هيڅ خبرې ونه کړې او گاډي کې يې کېنولم دا هماغه انداز کې نوي ليند کروزر و چې مونږ يې دکورنه په کې راوړي وو ، تحقيق ته يې پکې وړو او اوس يې بيا دتحقيق په نامه دپېښور هوايي ډگر ته روان کړو .

که څه هم دآی ایس آی کسانو مونږ ته ويلې وو چې زمونږ مشر ورور سيد محمد او همت دواړه يې زمونږ دنيوونه لس ورځې وروسته خوشې کړي . زما يقين نه کېده خو وروسته راته معلومه شوه چې ريښتيا يې هم هغوی خوشې کړي .

که څه هم لاتراوسه خبره واضحه نه وه او ماته که شک پيداشوی هم و خوپه دې مطمئن وم چې امریکايانو ته خو چې دوی څوک تسليموي نو هغوی ته يوه کڅوړه لباس چې **Jump Suit** يې بولي وراغوستل کېږي ، لکه زمونږ دڅنگ دسېلونو نه به يې هوايي ډگرته دبنديانو دتلو نه مخکې دغه لباس وراغوسته . زه يې په خپل لباس کې چې په کميس پرتوگ ، پټو اوپکول مشتمل و روان کړم وروسته ماته معلومه شوه چې زما په خبرې پټولو سربېره يو هدف داهم و چې دوی يقيني نه وو چې طياره به راشي .

زمونږ دسېلونو نه دتحقيق بنگلې ته پنځه دقيقې او هوايي ډگر پورې زيات نه زيات لس دقيقې دگاډي مزل دی خو مونږ په دغه غم لرلې شپه دغه مجرمانو تقريباً پنځه څلوېښت دقيقې په مال

روڊگرڇولو او آخر هوايي ډگرته ننوتو . زه تردي وخته لانه پوهېدم چې چرته يوو . دفروري اتم تاريخ و يخني وه اوپه گاډي کې بخاري لگېدلې وه . شيشي خوددي مقصد لپاره هم بندي وي چې مونږ دباندي آوازونه وانه ورو . خو چې کله په هوايي ډگر کې زمونږ دگاډي نه يو کس کوزېده نو دطيارو آوازونه اورېدل کېدل . گاډي ته دراختو په وخت کې زه دومره هم پوه شوم چې مسلم دوست صاحب يې هم راسره کېناوه ماگاډي ته دراختو په وخت کې دهغه آواز وارېده خو مونږ ته دخبرو اجازه نه وه .

گاډي کې يو ډريور ، مخکې سېټ کې يو افسر او ډريور شاته سېټ کې ډريور پسې متصل يې زه او مسلم دوست صاحب سره مخامخ کېنولي وو چې يو ځل زما اودهغه لاسونه وجنگېدل او زه پوه شوم چې دهغه لاسونه هم ولچک دي . له بده ياله نيکه مرغه يې بيا مونږ سره لوړپکولي او ليوني شيخ کېنول چې هغوی ته هم دخبرو اجازه نه وه . خوچې کله هوايي ډگر کې دمخکې سېټ افسر کوز شو نو دوی دواړو يو څه سره وويل او مونږ يې آوازونه وپېژندل . دې وخت کې ما ولچک لاسونه پورته کړل ، او ډگرو لو په بانه مې دسترگوپتې لږه پورته کړه اولږ ودمې پيدا کړ چې دسرکږولو او ديوي سترگې په پورته کولو سره مې وليدل چې ليوني شيخ او لوړپکولي ناست دي دگاډي نه بهر رڼا گانې دي خو په گاډي کې دلگېدلې بخاري او دباندي يخني ترمنځ په شيشو خوله راغلي وه .

دگاډي دننه نه مې په خولې بنيسي وليدل چې لوړپکولي په مسواکي گوتي وليکل : " کيا په طالبان هين " ليوني شيخ ورته

دنفې اشاره وکړه بيا ورته لوړ پکولي وليکل : " شايد آج جهاز نه آئ" او بيا ورته ليوني شيخ دحبرت اشاره وکړه اوس نوزه پوه شوم چې مونږ دطيارې انتظار باسو ما خپله پښه دمسلم دوست صاحب په پښه زور کړه او ورو مې ورته وويل " څنگه چل دی؟ " هغه راته وويل . " چل خراب دی " او بيایې وويل چې هوایې ډگر دی او مونږ هم امریکایانو ته تسلیموي .

دهغه خبره بالکل صحیح وه او په کوم حالت چې مونږ انتظار کاوه او بيا په خولې بنیښي د " شايد آج جهاز نه آئ" لپکل ټول ددې دلايل وو چې دمسلم دوست صاحب خبره صحیح ده خو بيا هم زه حيران وم چې مونږ ولې امریکایانو ته تسلیم شو؟! . ليوني شيخ او لوړ پکولي زمونږ دا خبرې اورېدلې او غلي وو څه یې نه ويل . مونږ خو پرېږده چې بنديان وو هغوی ته هم دخبرو اجازه نه وه خوله نېکه مرغه دهغوی افسر دگاډي دمخکې سپت نه کوزشوی و اوله گاډي بهر دهوایې ډگر په پراخه رن وی (دطيارو سرک) باندي دآی ایس آی دکرنیلانو او جرنیلانو په مېله کې ورشامل شوی و .

که څه هم د بندگاډي دننه دطيارواو گاډو معمولي معمولي آوازونه اورېدل کېدل خودیوې طيارې آواز لمحې په لمحې تېزېده او زمونږ خواته رانږدې کېده چې په دې کې زمونږ دلیند کروزر گاډي شاتنی دواړه دروازي خلاصې شوې اود " نیچر آو" آواز وشو. دې کې مونږ له متونه ونيول شوو او دگاډي نه کوزشو . ماچې وکتل نو دامریکا یې نظامي طيارې نه دبرگو درېشيو عسکر را کوزېدل چې دسپینو درېشيو والا هم ورسره وو . دې کې مادمسلم دوست صاحب

آواز واورېده " دالله نه نه وېرېږئ چې مونږ امريکايانو ته تسليموي
دقيامت په ورځ به الله ته څه وايي؟! "

داډېر دلر وخت عمليه وه . متصل زه يو نوي کس دلاس نه
ونيولم، تېزيې دامريکايانو په لور روان کړم او هغوی ته دلاس په
لاس ورکولو په وخت کې يې راته وويل: " چلو الله تمهاره ساته هه "
ماپه ځواب کې ورته په لور آواز وويل: " الله تو مېره ساته هه ليکن
الله آپ سره بهي پوچهيگا " ددې الفاظو سره سم زه دوه امريکايانو
دمتونه ونيولم، اول يې زما دسترگو نه دتورو پنجابيانو توره پتۍ
اخوا کړه او زر يې يوه ډبله بوجۍ راپه سر کړه چې څه کېمیکلزيږي
مړل شوي وو اود دوايانو دزيرمې دبوی په شان بوی يې کاوه. دتورې
پنجابی پتۍ او بوجۍ اغوستلو ترمنځ څو ثانيې هغه لمحات وو
چې ماپه کې امريکايي عسکر، دهغوی حقيقي سپي او معنوي دآی
ايس آی سپي ټول ولاړوليدل. دطيارې شاته دروازه چې دځمکې سره
لگېدلې وه خلاصه وه اوددروازې نه دواړه طرفته امريکايي عسکر
بني او چپ لاس ته دوه قطاره ولاړ وو . فقط هغه څلور پنځه عسکر
چې مونږ ته دډبلې بوجۍ را اغوستلو اوزمونږ په تړلو موظف وو
دخپلو سپينو ورديو والا افسرانو سره زمونږ مخې ته ولاړوو.

سپو غپل او دآی ايس آی پنجابيو سپو مونږ ته خاموش کتل.
واړه سپي يې شاته ولاړ وو، اوپه ځاكي درېشيو کې کرنېلان او
جرنېلان امريکايانو ته دخپلو پوځي جيبانو مخې ته سلامي ولاړ وو؛
يو دوه جيبان او شاته يې پوځي لاری او عسکر راغلي وو چې تابه
وېل خاص داسامه بن لادن دتسيلمولو محفل جوړ شوی دی.

امريڪايانو مونڙ ته دبوڄي له را اغوستو وروسته يو ڊبل ٽائپ
 زمونڙ په سرونو گير چاپيره خو خو واري ٽاوڪر او بوڄي يي کلڪه
 زمونڙ په سرونو پوري پلستر ڪړه. دپلستر دٽايب ڪاڊبل ڊپر غټ و چې
 دبوڄي داغوستو په وخت يو پوځي زما مخي ته منتظر ولاړ و.
 امريڪايي پوځيانو زما دسرٽرلونه وروسته زما لاسونه دآي ايس آي
 داوسپني دولچڪو نه خلاص ڪرل او ڙر يي شاته وارول او شاته يي په
 پلاستيڪي ولچڪو وترل. بيا يي زما دواړه پښي سره جوختي ڪړي، په
 پلاستيڪي ولچڪ يي وترلي او زه يي ڙر په ځمڪه راوغورزولم. دغه
 ٽوله عمليه ڊپره تېزه وه او په ڊپر تشدد سره يي اجرا ڪوله چې دوږري
 عنصر په ڪي ڊپر واضح و. په ځمڪه له راغورزولو وروسته يي ڊپري
 چغې شروع ڪړي. څه هاهويي هم ڪوله اود **Don't move** "مه
 خوزېره" آوازيه يي ڊپر په چغو ڪاوه.

په ځمڪه يي زه اړخ په اړخ وارولم راوارولم او تلاشي يي زما
 واخېسته. څه يي ونه موندل زمونڙ ڪور آي ايس آي څه راصفا ڪړي و
 چې زما په لاس يو راډو ساعت هم دآي ايس آي غلورانه هوايي
 ډگرته دراوستو نه مخڪي واخېسته. هغوي خو اوس ايله مطمئن شو
 چې اوس نو دغوښتو څوڪ نشته او مونڙ خويي دتل له پاره پناه گهلي
 وو. پاتي دي نه وي چې دطالبانو دسفير ملا عبدالسلام ضعيف
 صاحب نه يي هم يو ساعت اخيستي چې شپږ لکه ڪلداري قېمت
 لري. دضعيف صاحب ماته په گوانتهنامو ڪي ووېل چې داورته دخپل
 سفارت په دوره ڪي چاتحفه ڪي ورکړي و. ضعيف صاحب يي مونڙ
 نه خو ورځي مخڪي داسلام اباد نه پېښور ته راوړي و، دري ورځي

يې پېښور کې مېلمه کړې و او په څلورمه ورځ يې د همدې پېښور په هوايي ډگر کې امريکايانو ته تسليم کړې و؛ امريکا يانود خپلواندېوالانو مخکې بريندې طيارې ته خپړولی و بيا يې لويې بېرې ته اودهغه ځای نه باگرام ، کندهار او بيا کيويا ته وړې و چې هغه بحث په تفصيل سره وروسته را روان دی.

له تالاشۍ وروسته دوه عسکرو زه له متونه ونيولم او ډېر تېز يې د طيارې په لور روان کړم په ترلو پښو د تېزو قدمونو اخيستلو لومړۍ تجربه همدا وه. سترگې پټې وې خودومره پوه شوم چې ټيټې نه لورې ته خپړم ، طيارې ته له ختو وروسته يې د طيارې په فرش کېنولم او معلومه شوه چې دوه کسان نور هم زما څنگ کې دي . مسلم دوست صاحب خورامعلوم و چې يو ځای يوو خو يو اجنبي آواز مې واورېده چې په چغو خو په ډوب آواز يې ويل: " ساه مې بندېږي " دا آواز ما خو خو ځل واورېده خو صحيح پرې نه پوهېدم چې مسلم دوست صاحب راباندې آواز وکړ چې دې عسکرو ته ووايه چې ددې سړي سا بندېږي سا خوزمونږ هم خپه وه خو شکايت مونه کاوه خودويم سړي ترجماني وکړه او عسکر ته مې وويل :

Cannot Breath "هغه تنفس نه شي کولی" امريکايي عسکرو چې مخکې لاچغې وهلې: **be quite** "چپ شئ" او **Don't Move** حرکت ونه کړئ دې ځل يې چغې کړې **shut your Fucking mouth** دا.... خولې مو بندي کړئ.

کله چې بياما د دريم بندي د شکايت ترجماني وکړه نو امريکايي عسکر وويل: **You Will get used to it** تاسو به دې سره موخته شئ.

اودي سره يي زمونږ د وپروولو او چپ کولو په خاطر سږي را
 لنډ کړل چې بېخي يي زمونږ خولي ته غيل او شوکاري يي راباندې
 لگولي. طياري ډېر شور کاوه او خبره ډېره په مشکله اورېدل کېده
 خويوه جمله ماداهم واورېده چې **the Fucking dog Knows that a**
fucking military action is going on داپيرکوسي سږي پوهېږي
 چې پيرکوسي پوځي عمل روان دی وروسته رامعلومه شوه چې
 امريکايان **Fucking** کنځل په عامو خبرو کې هم زيات استعمالوي
 چې دهغوی اخلاقي پستي بنايي. طياري ته دراختونه مخکې عمليه
 کې او طياره کې دناستې په وخت عکسونه اخيستل کېدل مونږ به
 بيا بيا فلش محسوساوه.

مونږ يي دطياري په فرش په داسې حال کې وتړلو چې دناستې
 اودملاستي ترمنځ حالت و. په تړلو لاسواوتړلو پښو سريږه يي په
 پښو، خپتې اوشاته داسې پلنې پتې وتړلې چې پښې اوملامو په
 ۱۳۵ زاويې کې راغلي که دکېناستو کوبښښ به مو وکړ نو هم يي
 سوکان اولغتي راکولي او که دملاستي کوبښښ به مو وکړ نو هم به
 دغه حال و. دا عمل په نيمه شپه کې اجرا شو چې نوره دنيا خوږېږده
 دپېښور مسلمانان اوختی زمونږ دخپل کور اعضا هم خبر نه وو چې
 مونږ سره څه کېږي؟ دخفيه ادارو دغه مجرمان په نيمو شپو کې
 دغسې ډېر جرايم کوي چې دهر قانون له سترگو پناه وي. زمونږ
 طياري هم په دغه توره شپه کې پرواز وکړ او ماپه خپل تصور کې دتل
 لپاره دامريکا دطياري لاندې گړدې پختونخوا اوخپلې کورنۍ سره
 مخه ښه وکړه.

طياره په مخه روانه وه او مافکر کاوۀ چې مونږ سيده کيوياته روان يو، ځکه چې مخکې په جېل کې راته دآی ايس آی مجرمانو ويلي وو چې عربان دتسليمولونه وروسته کيوياته وړي دامې هم په جېل کې اورېدلي وو چې امریکايان بنديان خپلوسمندري بېړيوکې ساتي . کله به تصور کې بېړۍ کې پروت وم او کله به دکيوبا گوانتناموکې خپل له ځانه جوړ شوي تصوير کې پروت وم . دومره پوهېدم چې طياره ساعت په ساعت ارتفاع اخلي . دومره مې هم اورېدلي وو چې کيوياته شل ساعته مزل دی . تقريباً يونيم ساعت وروسته دطيارې بنکته کېدل پيل شول اوبالاخره يې دتايرونو په ځمگه دلگېدو جتکه محسوس شوه . آخر طياره ودرېده اومونږ يې دطيارې نه بنکته کړو . اوس مسلم دوست صاحب ته قلم ورسپارم هغه وايي :

لنډه داچې دآی ايس آی دتورې شبکې دتورو پنجابيانو دشامي روډ دتورپټ زندان په تورو زيمجنو کوټنيوکې ما اوزما ورور استاد بدرالزمان تقريباً درې مياشتې تورې ورځې اوتورې شپې دتورو پلمو اوتورو دسيسو لاندې تېرې کړې . په دې درې مياشتو کې مولمر هيڅ ونه لیده او صحت مو ورځ تر ورځ خرابېده . زمونږ دکور خلک څه وخت وروسته په دې پوهېدلي وو چې مونږ آی ايس آی دخپلو غلامانو اوگوداگيانو (روح الله ، حیات الله ولي الله او سميع الله) دخوشحالولو لپاره نيولي اوساتلي يوو . هغوی ډېر کوشنې کړې و خو هېڅ نتيجه يې نه وه ورکړې . لاسر بېره په دې ټولو دآی ايس آی يو افغاني گوداگي . زمونږ ديوه مخلص دوست نه په دې بهانه (۲۷۰۰۰۰) روپۍ اخيستي وې چې دآی ايس آی افسرانو ته رشوت

ورکوم چې دادواړه ورونه راخوشي کړي زمونږ دورونو او کورنه يې هم
 څه پيسې اونورشيان دآی ايس آى افسرانو ته دډالۍ ورکولو په نامه
 آخيستي دي او درواغ يې ورته ويلې چې نن مې وليدل اوپرون مې
 وليدل او دادی راخلاصېږي ... کله چې مونږ باگرام او قندهار ته
 بوتلل شوو نو دغه تور مخى خبرنه و چې زمونږ دکور خلک له دې
 خبرې خبرشوي دي ، ورته راغلی اوويلي يې دي چې هغوى کوهات
 ته بيول شوي دي ! دآی ايس آى دتورې شبکې يوبل گوډاگي زمونږ
 دورور حاجي مسيح الزمان نه پنځه لکه روپۍ په دې بانه اخيستي
 چې ستاسو ورونه راخلاصوو ... دې دوران کې زمونږ دوستانو زمونږ
 دراخلاصولو کوشنېونه کول اودآی ايس آى گوډاگانو زمونږ
 پرخلاف ددروغو راپورونه تيارول . دآی ايس آى ځينو لاندې او ورو
 مامورينو زمونږ خپلوانو اومونږ ته په زندان کې هم وويل چې زمونږ
 دجرنيانو اوکرنيلانو جينکو اوشرابوته اړتيا ده اوستاسو دښمنان
 د (جماعه الدعوه) مفسدگوډاگان ورته کلمجمې راولي ، دهغوى
 هرطلب ته ليک وايي اوهره اړتيا يې په بې دريغه اخلاص پوره کوي . نو
 له همدې امله تاسونه پرېږدي .

مونږ ته ځينو لاندې مامورينو د جماعه الدعوه ددغو مفسدانو
 هغه ژوندي اسنادوښودل چې زمونږ په هکله يې امریکايانو ته برابر
 کړي اوورکړي وو چې هغوى کې دسميع الله ، روح الله ، حيات الله ،
 ولي الله ، اوځينو نورواعداء الله سمعني ، مرثي او کتبي شهادتونه
 وو په هغو کې يې ويلې وو چې ددې دواړو ورونو دالقاعدې ،
 طالبانو ، حزب اسلامي اونورو اسلامي ترهگرو ډلوسره اړيکي

دي ، کور کي دچاپ مشين ، ڊول ڊول وسلې اوستلايت ٽليفونونه لري ....

دآي ايس آي ځينو افسرانو مونږ ته وويل چي مونږ ته پيسي راڪري زمونږ لوږپوري افسران ڊبري پيسي غواري که داڪار وڪري نو تاسو به خوشي ڪرو ...

مونږ درشوت ور کولونه انڪارو ڪر او ورته وموويل چي رشوت مجرمان ور کوي مونږ الحمد لله مجرمان نه يوو مونږ دخپلو سپڻخلو اهدافو په لار کي هر ڊول بنندنوته تياريوو ...

آخريه ۳۰ / ۱۱ / ۱۳۳ هـ ق ، ۸ / ۲ / ۲۰۰۲ م .

دآي ايس آي يو تور مجرم مامور راغي سترگي يي راباندي په توره ٽوته وترلي ولچڪ اوزولني يي راواچولي ، دتور وبنيسو په يوه گاهي کي يي زه اوزما ورور کينولو اونا معلوم لورته يي روان ڪرو ، راته ويي ويل چي تاسو څه پوښتنو يگنوته بوځواو بيرته به راشي زمونږ دسترگو په کونج کي لږوت پاتي و هغه کي مو وليدل چي دپښور هوايي ميدان ته يي دځانگري وره له لاري وردننه ڪرو ، په گاهي کي ناست وو انتظار مو کاوه . دگاهي بنيسي بندي وي اوڙمي ونو بنيسي يي خولي شوي . په وروستني بنيسي دننه خواته دآي ايس آي يوه مامور دلاس په گوته وليکل چي (شايد جهاز آج نه آي) (کېدای شي چي نن الوتکه رانه شي) .

خبري يي ددي لپاره نه کولي چي موږ يي وانه ورو او هغوي مطمئن وو چي زمونږ سترگي يي ترلي دي خومونږ دسترگو کونج کي ديوه وت نه ليدل . لږه شپه وروسته دامريکا الوتکه راغله . کله چي

مونڊرڊ جهاز غرار واوريد: هو ابي ميدان او بيا پوڄي امريڪا يي
 الوتڪه مودتڙل شو يو سترگو دوت نه وليدل نو پوه شوو چي
 امريڪا يانوته مو ورسپاري ، ما پنجاب يانوته په اردو کي وويل چي ((
 بز دلو ظالمانو د قيامت په ورځ به الله ته څه ځواب وايي !!؟)) او
 همدا هغوي سره زما آخري خبره وه استاذ بدر الزمان ته مې وويل
 چي امريڪا يانو ته مو سپاري ، گاڏي بېخي د الوتڪي خواته ورغلي و
 دگاڏي نه يي رابنڪته ڪړو او امريڪا يي ڪمانڊو يانوته يي وسپارلو .
 د تاريخ بې ساري بې غيرتو د آي آيس آي بز دلانو په دي ترتيب
 ډالري واخيستي او مونڊرڊ يي پري وپلورلو اوس نو د ظلم او تشدد بل
 دردوونكي داستان پيل شو .

د پېښور هو ابي ډگر کي د امريڪا يانو په لاس کي

امريڪا يي پوڄيانو مولومري په پتو سترگو عڪسونه واخيستل
 چي د ڪمري د فلش برېښنا مو محسوسوله نو پوهېدو چي انځورونه مو
 اخلي او ويڊيو يي فلم هم اخيستل ڪيده . مادامريڪا يي ڪڅورې نه
 مخکي دپتي لاندې د امريڪا يي پوڄيانو پښي اودرېشي گانې وليدي
 چي ډېر زيات وو هغوي د آي آيس آي پولادي ولچکي پرانيستي ، په
 ډېر تشدد يي زمونږ لاسونه شاته وارول او په يو ډول کلکو پلاستيکي
 ولچکو يي وترل خود سترگو پتي يي بدله نه ڪړه . بلکه دهغې پتيو
 له پاسه يي يو ډول توره ڪڅوره سرته راواغوسته اود پاسه يي پري
 نورې پتي کلکي وترلې ، له دي مخکي مود لاسونو ساعتونه
 وايستل شول پوه نه شوو چي پنجاب يانو وايستل او ڪه امريڪا يانو؟
 ځکه چي سترگي يي کلکي راترلې وې . در اخوشي کېدو په وخت

کې زما ساعت ورک و ماته رانه کول شو، داستاذ بدرالزمان بڼه
اصلي راډو ساعت يې په خراب بدل کړی و او امریکایانو ته يې هغه
خراب ورکړی و. امریکایانو زما په ولاړه تلاشي وکړه؛ استاذ يې په
زمکه را ځملاوه او بيا يې تلاشي واخيسته له کلکې تلاشي
وروسته يې پوځي الوتکې ته ورپورته کړو، الوتکه کې يې په چوکۍ
کښې نه نولو بلکه مونږ ترهگر د چوکۍ مستحق نه گڼل کېدو!

د الوتکې په کلک اوسپنيز فرش (زمکه) يې کښېنولو، په ناسته
يې دورنونو د پاسه اودملا شاته يو يو پری راتېر کړ او په دې ترتيب يې
فرش پورې کلک وتړلو؛ مخې اوشاته مو عسکر ولاړوو که لږ حرکت
مو کاوه، وهلو يې اومخې ته مو سپوږمېر سخت غپل. دکمري دفلش
برېښنا وې موشېبه په شېبه په کڅوړو کې دننه محسوسولې، نه
پوهېدو چې په کومه موييايي؟

د با گرام په هوايي ډگر کې

زمونږ له اټکله يو ساعت وروسته الوتکه په نامعلوم هوايي ډگر
کې ښکته شوه د الوتکې له کښېناستو وروسته يې د فرش پري
پرانيستل اودوه عسکرو دښي او کين مته ونيولو؛ په ډېر تشدد يې
پاخولو او په راښکودلو اومندو يې د الوتکې نه ښکته کړو. د هوايي
ډگر په سيمتي کلک سرک د ځغلولو په حال کې يو عسکر يو سخته
کړيکه وکړه، دشاله لوري يې په ډېر زور سره دمخې لورته تېل
وهلو او په سرک يې پرمخه وغورځولو. مخ مو الله تعالی وژغوزه
خوزنگونه مو تپي او وينې شول او يولورته پښتۍ مو سختې

وبرېښېدې چې ډېره موده يې دردونه كول اوبې له درمله الله تعالى
بڼه كړل .

دېر مخه غورځولونه وروسته په ملا ، متو او پښو راته عسکر
كښېناستل سخت يې تالاشي كړو اوله لومړۍ شېبې تر آخره به يې له
بزدلي په ډېرواز كومي چغې وهلې او ويل به يې چې (نوټاكنگ نو
اتيک) ((خبرې مه كوي اوپه مونږ حمله ونه كړي)) .

كله چې تالاشي پاى ته ورسېده په رابښكودلو يې راپاڅولو ، زه ،
زما ورور استاذ بدر او يو بل كس يې پرله پسې سره جوخت په يوه پري
دمتونه يو بل پورې وتړلو . وروسته بيا معلومه شوه چې هغه دريم
كس حاجي ولي محمد صراف و چې دافغانستان د بغلان دى . بيا يې
درې واړه په ډېر تشدد ، تېل وهلو او رابښكودلو روان كړو . په لاره
چې روان وو دامو محسوسه كړه چې په واوړو ځودلته نو وپوهېدو چې
دپاكستان نه وتلي يوو خولاپوه نه وو چې دادافغانستان دباگرام
هوايي ډگر دى .

لږه شېبه وروسته يې په يوه خونه وردننه كړو هلته يې سترگې
راپرانستې ، پلاستيكي تسمې يې دلاسونونه غوڅي كړې لاسونه
مود ډېروسختو تر لوله امله تك شنه او پرېښېدلي وو ، دهمدې تر لوله
امله زما د بڼې لاس دخټې گوتې عصب (پله) غوڅه شوې وه چې
تريوه كال پورې زما داگوته بې حسه وه . بيا وروسته بڼه شوه . تردې
ځايه زمونږ په غبارو كې خپلې جامې وې بيا يې پرزمكه
څملولو ، جامې يې راڅخه په قيچي گانو قيچي كړې او دبوټانو سره
يې يوې خواته وغورځولې ، يوه تنگه درېشي يې راواغوسته چې

پتلون او کميس سره يوځای گنډل شوي وو اوزمونږ د بدن په مېچ برابر نه وو. انځورونه يې راڅخه واخيستل اوبيايي په ولاړه راڅخه وپوښتل چې نوم او دپلار نوم څه؟ داوسېدلو اودنيولو ځای کوم دی؟ ايا پوليسو ونيولئ اوکۀ پوځيانو؟ ...

بيا يې يوې لويې گودي ډوله خونې ته وردننه کړو دا په اصل کې روسانو جوړه کړې وه اوچاويل چې گودام و. امریکايانو ترې ماشينونه او نور سامان اوځيني منځني دېوالونه لرې کړي اونرولي وو. داورکشاپ شمالاوجنوباغځېدلی و دلويديز لورته يې په يوه کتار کې دوه پوريزې کوټې وې منح يې خالي پرې ايښی و، ختيز لورته يې په اغزنو سيمانو ځايونه سره وپشلي وو اومخې ته يې هم اغزن سيمان وو چې په کې يې يو دبل پسې دوه داوسپنيزو ډنډودروازې جوړې کړې وې دباندې خواته دروازې ته قلف پروت و اودننه دروازه دباندې نه په يوه مزي پرانيستل کېده، دهر جلاشوي ځای زمکه دلرگي دتختونه جوړه وه هرځای کې مخامخ نيم غوڅ دتارکولو بلر دانساني حاجت دکولو له پاره ايښی و، په هرځای کې له يوه نه تر لسو کسانو پراته وو. ولچک اوزولني يې راڅخه لرې نه کړل له مونږ مخکې نور بنديان هم وو چې اکثره په کې عربان اواکثره ټپيان وو. وروسته مو بيا دغه عربان دقندهار او گوانتهنامو په زندانونو کې وليدل، خبرې مو ورسره وکړې اوپه توره بوره کې دېمبار له امله دټپي کېدو نورې کيسې يې راته وکړې.

دباگرام دغه دالوتکو ورکشاپ کې دننه زندان و اومخامخ دوه پوريزه کوټې دتحقيق اوتعذيب له پاره وې.

دانساني حاجت درفع کولو له پاره چې کوم نيم بلر ايښی و ټولوته
 ښکارېده او د پردې کول منع وو، په داسې حال کې به پرې
 کښېناستي چې ټولو بې پردې ليدلې ، بنديانو خويه نه ورليدل
 خو عسکرو بايد ليدلې ، څرنگه چې کميس او پتلون سره يوځای
 گنډلي وو او د گروان له لارې په کې پښې اوبيا لاسونه دننه کېدل او په
 دې ترتيب اغوستل کېده. نو د حاجت درفع کولو له پاره بندي مجبور
 و چې کميس ټول اوباسي او دورنو نو د نيمايي پورې يې ښکته ښويه
 کړي ...

نوله دې امله چې د حاجت درفع کولو له پاره اړتيا زياته نه شي
 ماڅوارلس ورځې ډوډۍ ونه خوړه يواځې په اوبو څښلو مې بسنه
 کوله هغه هم ډېرې لږې .

دلته نوزۀ او استاذ بدر سره يوځای په يوه خانه کې د حاجي ولي
 محمد ، عبدالحنان ، او شريف الله صاحب سره واچول شوو خو زر
 يې بېرته سره جلا کړو. زۀ داغزنو خانو په آخري خانه کې او استاذ
 بدر له مالري په دريمه خانه کې واچول شو. ماسره دتورې بورې ټپي
 عربان هم وو .

دباگرام په دغه زندان کې خبرې کول بېخي منع وو ، حال دا چې
 که چا خبره کوله نو هم چانه اورېده. يو مشين يې څلرو شت ساعت
 چالان پرې ايښی و چې ډېر سخت زور يې کاوه او داددې له پاره و
 چې له يوې خوا بنديان سره خبرې ونه کړي او له بل پلوه بنديانو
 باندې يو ذهني فشار وي . د سختې يخنۍ سره سره د سرپټول منع وو
 او د زياتو کمپلو د موجوديت سره سره له يوې کمپلې پرته بله کمپل چا

استعمالولای نه شوه ، کمپلي هندي او دريشي گاني بنگله دېشي وې اودواړه ډېرې نري نري اونا زکه وې . دپنوله پاره دخپليو يابوتانو په خای يو ډول پېرې جرابې وې چې ډېرې ازادې وې ، دسرله پاره غوړ وړې تورې تاري خولې وې اودلاسونوله پاره هم تورې لاسکشي وې .

دهريندي دکميس په شا دهغه نمبر ليکلی و . زمانمبر (۹۶) شپږ نوي اوداستاذ بدر (۹۴) و . چې وروسته بيادقندهار په زندان کې بدل شول .

هريندي ته دهغه په نمبر اواز کېده . (لوک ډاون) (بنکته گوره) ((نوټاکنگ)) (خبرې مه کوه) (گت آن يورنيز) (په خپلو زنگنو ودرېره) ((هينډزان دي هيد)) (لاسونه په سر کېنېرډه) (نواتيک) (په مونږ حمله ونه کړې) (شډاپ) (چپ شه) .

دا هغه انگلېسي جملې دي چې مونږ دامريکايي عسکرونه ترټولو لومړۍ واورېدې او ترآخړه ورسره ډېر روږدي شوو .

نورينديزونه داوو چې بندي بايد دخوکيدارانو امريکايي عسکرو لورته مخ کړي ټيټ زمکې ته وگوري ، ونه خاندي ، بل بندي ته ونه گوري ، خبرې ورسره ونه کړي ، ....

دتلاشي په نامه به شپه او ورځ راتلل ، بنديانو به يوې خواته شا کړې ، په زنگونو به اودرېدل ، لاسونه به يې پرسرونو کېنودل اوزمکې ته به يې ليدل ، هيڅ ډول حرکت به يې نه کاوه . ، خبرې به يې نه کولې ، مسلح عسکر به يې شاته اودرېدل ، بيا به نورو عسکرو ټول خايونه ولټول ، بيا به يې بنديان ولټول ، بيا به يې بيرته

په زنگنو شاكري اودرول، لاسونه به يې په سرونو كېښودل، هغوی به مخونه بنديانوته كړل، په وېره وېره به په شاپيرته روان شول، و به وتل اودروازې به يې وتړلې. څلور پنځه ورځې په همدې ترتيب په زولنو كې وو بيا يې زولني راڅخه خلاصې كړې. تحقيق ته به يې چې بوتلونو دوه عسکر به زولنو اوزنځيرونوسره راغلل دبندې دنمبر اواز به يې وکړ، هغه به ورپاڅېد دننه دروازه به عسکرو دپري په رابښکلو بيرته كړه بندي به چې كله ددواړو دروازو منح كښې شونو دننه دروازه به يې بېرته بنده كړه، بندي به عسکروته شاكري په زنگونو اودريده اوددواړو لاسونوگوتې به يې سره ورکړې او لاسونه به يې په سر كېښودل. بيا به عسکرو دباندني دروازه بېرته كړه او دېر په بېره به يوه دبندې لاسونه ونيول اوبل به يويولاس په ولچكو كې وتره بيا به يې له مالاڅخه يو زنځير راتاو او قلف كړ اود لاسونو ولچكې به په همدې ترتيب دملاپورې وتړل شوي چې بندي هيڅ لورته لاسونه نه شو خوځولي دملانه دتړل شوي زنځيرنه د لاسونو دولچكوسره يو زنځير دپښو دزولنو سره تړل شوی و په پښو كې به يې زولني واچولې اوبيا به يې په يوه كونجې ولچكې اوزولني قلف كړې.

ددواړو پښو دزولنو ترمنځ يو زنځير تېر شوی و چې بندي پښه ازاده نه شوه اخيستي اوتنگ تنگ به روان و. په دې ترتيب به مخامخ پاسنيو کوټوته په ورختلوپورپورته كړای شو اود تحقيق کوټې كې به دمحقق مخې ته كښېناست، محقق به كله يو، كله دوه

اوکله درې يادپر هم وو . يوبه ورسره ژباړونکي و ، زمونږ دباگرام په تحقيق کې دپېښورپه پوښتنو سر بېره دا پوښتنې وې :

څه انځورونه يې رابشکاره کړل چې په دې کې کوم پېژنې ؟

مونږ نورنه پېژندل يواځې د (اسامه بن لادن) او (ايمن الظواهري) انځورونه مو په ورځپاڼو ، مجلو اونورو خپرونو کې ليدلي وو دهغوی په هکله مو ورته وويل چې دا پېژنو اوداڅکه چې تاسو ټولې نړۍ ته وروپېژندل .

دآی ایس آی اودهغوی دافغاني مذکورو گوډاگيانو سره زمونږ دمخالفت ، زمونږ دنيولو دلاملونو ، په افغانستان کې دلاسوهنو او دامريکا په ناوړه سياست موسره څه ناڅه خبرې وکړې .

زما ترجماني يو ځل يوه هندي په اردو ژبه کوله ، يو ځل يوه مصري په عربي ژبه ، يو ځل يوه فارسيوان په فارسي ، اونورويي پښتو کوله ، يو ځل يو بندي زما ترجماني ته راغی خو تمبوزک يې وهلی و او زولني هم په کې وې . هغه وويل چې زه هم بندي يم ، بله ورځ يې زه په پورتنی پور کې يوې کوټې ته دننه کړم چې گورم هلته يوافغان و چې گيره يې خريلې وه او په پښتو غږيده يوورسره يو عربي هم و دواړوته يې چپرکتونه ورکړي وو ، دهغه پښتون لاسونه چې ماو ليدل ومې پېژنده چې هغه بله ورځ يې تمبوزک وهلی و اوزما ترجماني يې کړې وه ، همغه دی . ماورته وويل چې ته هماغه نه يې چې هغه بله ورځ دې زما ترجماني کړې وه ؟ .

هغه وويل چې ولې نه زه هماغه يم زمانوم حلیمي دی مادطالبانو دحکومت دباندنيو چارو په وزارت کې کار کاوه چې دبهرنيو مېلمنو

پالنه او ترجماني زما تر غاړه وه. زه دمصر د ازهر د پوهنتون څخه فارغ شوی يم ... ما څخه يې هم څه پوښتنې وکړې او ما ځوابونه ورکړل. هغه بل عربي ديمن و او (ايمن) نومېده چې ډاکټر هم و وروسته مو بيا په گوانتهامو کې وليده چې دماغي توازن يې له لاسه ورکړی و ....

دې دواړو بنديانوته يې امتيازي اسانتياوې ورکړې وې د تېلو يوه بخاری ورته لگېدلې وه چې هم يې کوټه گرموله او هم يې اوبه جوش ساتلې، عسکري تيارخوراک (MRE) دپاکټونو يوه باره ورته لگېدلې وه داسفنجي گيلاسونو يو بندل ورسره و .... ماته يې هم په چټکۍ سره يوه پياله تورچای راتيار کړ او دڅه بسکتواو خوږوسره يې راوړاندې کړ ...

تقريباً پنځلس (۱۵) دقيقې يې زه دهغوی سره پرېښودم ، ما گومان وکړ چې زه يې ددې له پاره هغوی سره دغه لږ وخت پرېښودم چې حلیمي داوگوري چې آيازه او ډاکټر ايمن سره پيژنو او که نه ؟ اوزما اودهغه ترمنځ څه خبرې کېږي ؟ دخبرو په ترڅ کې حلیمي ته ما داسه شعر هم ووايه :

دمراني او غيرت په ورځ مې گوره يو وېښته به وروسته نه شم که افغان وم
دېښتو فطرت مې دومره اسلامي دی که اسلام نه وای نو هم به مسلمان وم

دا شعر د حلیمي ډېر خوښ شو ځان سره يې په کاغذ او دکوټې ددروازې په شا وليکه . هغوی ته دکاغذ او قلم اسانتيا وې هم ورکول شوې وې ؟ ! پنځلس دقيقې وروسته يې زه بيرته له دغه کوټې وايستم اولاندې يې دمخکني اغزن سيم دننه ځای کې واچولم .

يوه خندوونڪي ڊرامه

په باگرام کي دامريڪا يي پوڄيانو اومحققينو د خندوونڪيو ڊرامو
 خخه يوه داهم وه : ددي له پاره چي مونڙ ته داراوبيني چي گني
 هغوي اودسره صليب مؤسسسه سره بيل دي اوسور صليب يوه خيريه
 مؤسسسه ده نوڪله ڪله به يي دسره صليب دڪار ڪوونڪيو نه مونڙ پتولو
 اودهغوي دراتگ پنه وخت کي به يي دپاسني پورپه يوه يخه ڪوته کي
 دخو شپبوله پاره دبندو دروازو ترشا دننه ڪولو ، مسلح عسڪر به
 راته په چوڪي کي چمتوناست وو چي خپلو منڃو کي له خبرو ،
 هغوي ته له ڪتلو ، سرپتولو اوداسي نورو حرڪتونو خخه به يي په
 سختي سره منع ڪولو .

اوڪله به چي دسره صليب ڪار ڪوونڪي لاپل بيرته به يي مخڪني
 خاي ته ورورلو .

په باگرام کي دبند يا نو نظافت

باگرام کي دبنديانو دنظافت هيخ خيال نه ساتل ڪبهه داوداسه له
 پاره اوبه نه وي ، يواڃي دخنبلو له پاره اوبه ڪول ڪهڊي چي
 دڪويت د (روضتين) تصفيه شوي اوبه وي اويويو بوتل يي راکاوه .

دغابونو له پاره په اوني يالسو ورڃو کي يوڃل دغابونو ڪريم
 په دي ترتيب ڪول ڪهڊه چي برشونه اوڪريم به يي راورل دبرش په
 سريه عسڪر پخيله لڙ غوندي ڪريم پوري ڪرل بيا به يي دغه برش
 بندي ته ورڪرچي دعسڪر په مخڪي خوله پري پرمينڃي بيا به يي

برش بېرته ورڅخه واخيست او داددي له پاره هسې نه چې دبرش نه
دوسلې کار واخلي !.

پنځلس ورځو کې يې يوځل دلمبلو په نامه په خپل واربندي په
زولنو او زنځيرونو کې يوې کوټې ته ورچې پخوادروسانو له خوا جوړه
شوي وه يوه لويه کوټه وه هلته يې په اودان کې اوبه اچولې وې زمونږ
په وخت کې يې دنامه پورې پردې له پاره دلرگي يوه تخته اودرولې
وه دهغې يوې خواته به څو عسکرو لارو او بلي خواته به بندي ډېر په
بيړه ايله په ځان لرې اوبه اچولې چې لوند به شو بېرته به پرې عسکر
چغې کړې چې بس دی. دگډ کميس پتلون دايستلو په وخت کې به يې
ديوه لاس نه دزولنو کړي وايسته بيا به يې بېرته په کې واچوله
اوبيا په همدې ترتيب له بل لاس نه ، بندي به په تړلو لاسونو په ځان
اوبه اچولې دغسل په دې وخت کې همدومره اسانتيا وه چې لاسونه
دملا سره نه وو تړلي .

زمونږ نه وروسته چې کوم بنديان گوانته ناموته راتلل هغوی
بيامونږ ته ويل چې مونږ دې ته مجبورېدلو چې دامريکايي عسکر
په مخکې برينډولامبو ، اولا دځانگريو غرو پورې به امريکايي جنکو
ملنډې هم وهلې ...

نوردنوکانو اوزياتي وېښتانو داخيستلو اودجامو دبدلولو هيڅ
انتظام نه ؤ ... دتيمم له پاره پاک ځای هم نه ؤ مونږ به چې په کوم
ځای تيمم واهه هلته به ډېر تک تور گډونه اودورې پرتې وې کله به
مو چې پرې تيمم وواهه نو مخ اولاسونه به موتک تور شول ...

د باگرام خوراک

باگرام کي پۀ پاکتونو کي يو ډول تيارخوراک راکول کېدۀ چې پاکتونه به عسکرو وڅپرل دهغوی چې څۀ خوبن وو هغه به يې ترې لري کړل ، کاشوغي به يې ترې لري کړي اونور به يې مونږ ته راکړل. دافغاني نانبايانو نيمه ډوډی هم ورسره وه . څرنګه چې زۀ ددغه زندان پۀ کوز سرکي يواځي پروت نوم نوماته مخامخ يوه بي درې د روازۀ وه اودهغي دننه ماهغه څۀ ليدل چې نورو بنديانو نه پنا وو هلته پۀ زمکه پۀ خاورو اوګردونو دپاسه ډېرې ډوډی پرتي وې اودڅولارونه پرې دهوايي ډګر خاورې ، گردونه اولوګي راتلل اوداپۀ دې ډوډيو پرېوتل همدې ګرد جنوډوډيو باندې څو ورځي تېرېدې اومونږ ته راکول کېدې لۀ يوه پلوه دهمدې چټلي لۀ امله اولۀ بله پلوه لۀ دې وېرې چې دانساني حاجت درفع کولو لۀ پاره دپردي انتظام نۀ و اودخلکو مخکي پۀ نيم غوڅ شوي بي پردې بلر کېښناستل وو نو ماپۀ باگرام کي څوارلس ورځي ډوډی ونۀ خوړه .

باگرام کي افغاني بيرغ نۀ و

باگرام کي مونږ هيڅ ځای کي دافغانستان بيرغ ونۀ ليدۀ بلکۀ لورته لوی او واره امریکايي بيرغونه څرېدلي وو !!!.

باگرام کي دامريکا يي پوځيانو بد سلوک

باگرام کي امريکايي پوځيانو ډول ډول بدسلوڪي اوډاخلاقي کو له دبيلگي پۀ توگه : کله به چي بنديان ويده شول نو لوي لوي کوتکونه اولرگي به ورسره وو اوزمکه به يي پري درزو له کله به يي پري اوسپنيزي دروازي وهلي ، کله به يي چغې وهلي ...

اوپۀ همدې پلمو يي بنديان بي خوبه کول ، جنکي به دوسلي سره گډپدلي اوسنډري به يي ويلې ، ناوړه حرکتونه به يي کول ....

خبري مه کوه ، ماته مخ کره ، لاندي گوره ، سرمۀ پتوه ... او داسي نورې چغې به يي وهلي .

باگرام دامريکايي تعذيب مرکز دي

باگرام اوس دامريکايي استخباراتو او تحقيقاتو (CIA) او (FBI) (لومړي مرکز دي . دافغانستان دننه اودنورو هېوادونو نه بنديان اول باگرام ته وړل کېږي ، باگرام دتعذيب مرکز دي . وهل ټکول ، بي خوبه کول ، دلاسونو او پښونه څوړندول ، برق ورکول ، په واورو څملول ، په سخت سوږژمي کي په بدن يخې اوبۀ اچول اوداسي نور ... دتعذيب ډېر ډولونه په باگرام کي شته اوداتول پخپله امريکا يان کوي . دافغان گوداگي حکومت پۀ کي هيڅ ډول دخل نشته اونه يي څه وس رسېږي ... البته دافغاني استخباراتو خپل ځانگړي دتعذيب مراکز دي مسؤلين يي اکثر زارۀ کمونستان دي چي دمجاهدينو اومهاجرينو پر ضد انتقامي جذبه لري اودشمال فاسد عناصر هم ورسره همکار دي چي هغه ځايونه کابل اوشمال کي دي . باگرام کي

مونږ خپله يوه شپه يويندي وليده چې دباندې نه يې په زولنو او
زنخيرونو کې په رابښکودلو راوړ؛ گيره يې پرې خريلې وه ، اوسريې
يوې خوابل خوا زنگېده ، ژړل يې اوزگېروي يې کول ، سخت يې
وهلي و بيا يې يواځې په يوه خانه کې ايسار کړ چې مونږ
ټولو ورليدل. په سختو سرو کې يې دڅه شي اغوستلو، خوب
اوناستي ته نه پرېښوده او ورته ويل يې چې گرځه هغه به چې لږ
و درېده پرې چغې به يې کړې د عسکرو لۀ چغواو دهغه بندي د فریادله
امله هيچا خوب نه شو کولای . کله کله به بندي په زمکه راپرېواته
عسکر به راغی ، وبه يې واهه ، او بېرته به يې ودراره په همدې
ترتيب يې يوشو اروز تېر کړ ...

هغه بندي بيا وروسته مونږ په قندهار او گوانتهنامو کې وليده يو
مولوي و چې دېرو ښو اخلاقو څښتن و کۀ داوېره نه وای چې
خپلوان به يې خپه شي نو مونږ به يې نوم ليکلی و خو څرنگه چې هغه
اوس هم په گوانتهنامو کې بندي دی نو ځکه يې نوم نه لیکوو.

باگرام کې دامريکا يې تعذيب لاندې وژل

شوي بنديان

زمونږ خوباگرام کې ټولې څوارلس ورځې وې ، زمونږ په مخکې
خو څوک نه دی مړ شوی خو وروسته چې گوانتهناموته کوم بنديان
راتلل دهغوی د شمېرې په بنسټ باگرام کې (۲۹) کسان
دامريکايانو د تعذيب لاندې وژل شوي دي په دې کې يې يواځې ديوه
کس مړی کورته ليرلی دی چې دخوست و هغه ته يې هم دا پلمه جوړه

کړې وه چې له وژلو وروسته يې پرې د خپتې يوه خواخيري کړې وه
 بېرته يې گندلې وه اودمري خپلوانو ته يې ويلې وو چې ددې اپنډي
 سائټس و مونږ يې اپرېشن وکړ خو بچ نه شو اوسايې ورکړه . حال
 داچې بنديانو ويل چې مونږ يې خپله چغې اورېدلې چې واهه يې
 تکبيرونه او کلمې يې ويلې او له دروازي وينه هم راووته آخريې غږ
 غلي شو بيا وروسته يې مري راوايست اومونږ خپله وليده .
 دننگرهار دپچير او اگام دولسوالي يوبوډا يې هم وژلې و څه ورځې
 وروسته يې دهغه زامن هم نيولي وو اوباگرام ته يې راوړل بنديانو
 کيسه کوله چې کله يې زامن راغلل نو ددې له پاره چې مونږ پوه شو
 چې دپلار مري يې ورکړې دي او که نه ، هغوی نه مو پوښتنه وکړه
 چې آيا ستاسو پلار کورته بېرته درغلي دي او که نه ؟ هغوی وويل
 چې نه نه دي راغلي نومونږ نور غلي شوو او حال موورته ونه وايه چې
 گنې ستاسو پلار يې وژلې دي .

په دې (۲۹) وژل شويو کسانو کې اته (۸) افغانان اونور خارجيان
 وو ، دوه شينواري يې په جلال آباد کې نيولي وو او هغه تراوسه ورک
 دي مونږ ته دسره صليب کار کونکيو په گوانتهنامو کې وويل چې
 هغه دوه کسان نه په جلال آباد کې شته نه په باگرام اونه په
 گوانتهنامو کې . خپلوان يې پوښتنه کوي اومونږ يې تراوسه هيڅ درک
 نه دي پيدا کړي . نو داسې برېښي چې هغوی هم د تعذيب لاندې وژل
 شوي دي . زمونږ دازادي نه وروسته اوس معلومه شوه چې باگرام
 کې دوه نور افغانان هم دتعذيب لاندې وژل شوي دي چې راډيوگانو
 اودخپرونو نورو وسايلو هم اعلان کړل اوامريکايانو پرې اعتراف هم

وڪر. ديوي بلي پيڻي کيسه هم چاوڪره چي دڪونر داسعدآباد پءِ
تويچي کي هم يو ڪونري دتعذيب لاندي وڙل شوي دي نويءَ دي
شمپري هغه وڙل شوي ڪسان چي رابنڪاره شوي دي ٽول (۳۴) څلور
دپرش دي ، داياوڃي هغه دي چي راڻرگندشوي دي پءِ ڃينو يي
امريڪايان معترف اوپءِ ڃينو منڪر دي نور هغه چي پٽ دي اوچاته
يي معلومات نءِ دي شوي هغوي به لاشومره وي ؟!

پءِ دي کي هيڻ شڪ نشته چي خامخا به داسي ڊير بنديان وي
چي دامريڪايي پوڃيانو او محققينو دتعذيب لاندي وڙل شوي وي او
امريڪايانو به هغوي پٽ ڪري وي .

جلال آباد کي تعذيب

امريڪايانو پءِ هرڃاي کي بنديانو ته تعذيب ورڪري دي. دجلال
آباد يوءِ بندي چي نوم اڃيستل يي ڊپورٽني لامل لءِ امله مناسب نءِ
گهم راته کيسه وڪره چي پءِ جلال آباد کي امريڪايانو ڊپر سخت
ووھلم ، برق يي راڪر اوبيايي ديوءَ ڪٽ نه زماسر وايسته ، ڪلڪ يي
وترلم اويوءِ لوي ٽپ کي يي چي لءِ اوبو ڊڪو زما سردننه ڪر تقريبا
پنڃلس دقيقوپوري مي سا بنده وه اوپءِ اوبو کي خرٽبدم مرگ مي پءِ
خپلو سترگو وليده ، او ديوءَ نامعلوم حقيقت حال يي پءِ زور راباندي
وايه ، ماته يي ويل چي حال ووايه ! ماورته وويل چي دڃه شي حال
درته ووايم ؟! هغوي دداسي يوءِ نامعلوم شي حال غوبنته چي خپله
يي هم پري نوم نءِ شواپنودلاي. زءِ حيران وم چي ڃه ورته ووايم ؟!
دڊپرو وهلو ، ٽڪولو اوڊول ڊول ڇورونو او تعذيب نه وروسته يي

باگرام او بيا گوانتهنامو ته راولېرلم . داډول کيسې ډېرې زياتې دي چې ځينې به يې د بېلگې په توگه په ځينو ځايونو کې وڅېړو خو د ټولو ليکل لۀ دې امله مناسب نه بولو چې دا کتاب به ډېر پندشي . خو د مضامينو په مختلفو او گڼو شکلونو به يې ان شاء الله دورځپانو او مجلو لۀ لارې خپرې کړو چې راتلونکيو پرگنيو لۀ پاره د پندتاريخ شي .

استاذ بدرالزمان د باگرام کيسه داسې کوي : د طيارې نه د کوزېدو په وخت کې ماته دوه خبرې ذهن ته راتلې : يوه دا چې ددې دومره لږ مزل نه وروسته د طيارې کوزېدل ياپه بحري بېرې کې دي چې د کراچۍ د بندرگاه سره نږدې شودل کېده او بله خبره مې داهم اورېدلې وه چې د کراچۍ زور هوايي ډگر يې هم امريکايانو ته ورکړې دي نو کيدای شي چې هلته مونږ يوسي او ياهم د کيو باپۀ لارې چېرته دمه جوړوي . خو چې کله مې په غورونو تېزه يخه هوا ولگېده نو شک مې پيدا شو چې چرته افغانستان نه وي ؟ ولې چې د کراچۍ موسم په ژمي کې هم نرم وي دې چورتونو کې وم چې عسکرو د طيارې نه لږ مخکې په ځمکه کېنولم . مانه مخکې يې څوک کېناوه ، زما مخ يې دهغه په ملا ولگاوه اوزما په ملا يې د بل چامخ ولگاوه . ددرې وارو مټې يې په يوه ډبل مزي وتړلې اودرې وارو مټوته يې ولونه ورکړل دپري يوسر يو عسکر اوبل سر يې بل عسکر په لاسونو کې ونيول اود get up (پورته شئ) چغه يې ووهله .

هوا ډېره يخه وه او په هوايي ډگر کې د طيارو آوازونه اورېدل کېدل . خصوصاً د څرخکو آوازونه ډېر وو په دغه يخه هوا او د شپې په آخري

پارکي يې مونږ ته په پلاستيکي ولچکو دترل شوو پښو اولاسونو دتېزي منډې وهلو امرکاوه تېزي چغې يې وهلې . *move hurry up* تېز شئ، حرکت وکړئ. له بده مرغه ما دپېښور دکوتنيونه دراوتوپه وخت کې دخپلو خرمنود خپليو وندني هم نه ووترلي. ځکه چې مونږ خويې دتحقيق په نوم را ايستلي وو . اوس نوپه خلاصو خپليو کې په ترلو پښو منډه هم ډېره مشکله وه خو دموجودو عسکرو ټيم به همدا يو غبرکاوه چې *move hurry up* يوځل دوه خومي لادعربي جمله واورېده ، وروسته بيا معلومه شوه چې امريکايي عسکرو ته يې ځيني جملې بنودلې دي. دوی به چغه کړه ((يا الله ياشباب)) دغه دتکليف وخت کې دې جملې ډېر خوندو کړ او حيران يې هم کړم چې ددې جملې زده کولوته دا امريکايان چا اړ کړل؟! وروسته په باگرام کې مونږ وليدل چې دازغن تار دننه بنديانوته مخامخ دفارميکايوه سپينه تخته لگېدلې وه چې په هغې به يې لنډې عربي جملې په انگريزي حروفو ليکلې وې او عسکرو به ورته وخت په وخت مراجعه کوله لکه : *Min Aina Anta, Ma Ismuka* وغيره وغيره .

په هر صورت مونږ ته يې تقريبا پنځلس دقيقې منډه راکړه ؟ يو ځل نيم دخرخکې دخرخ هواپه مونږ ولگېده . يوځل دکومي بلې طيارې څنگ کې تېر شوو په مونږ ديخي هوا په منځ کې دگرمې هوا يوه څپه هم راغله او آخريې يوداسې سالون ته وردننه کړو چې ناڅاپي موغورپونه تاوده شول . که څه هم مونږ پتې سترگې اودلاس اوپښو نه يې هم ترلي وو خو په سختې يخنۍ کې ناڅاپه تودځای ته ننه ايستل

ډېر ښه پرېوتل . بل مويه تکليف کې له منډې وهلو وروسته دمه هم وکړه . که څه هم مونږ يې ډېر په غير انساني توگه په ځمکه وغورځولو او يودبل د پاسه ډېری شو ..... په دې سريپره يې د **Don't move and be quite** (حرکت ونکړئ او خاموش اوسئ) اوازونه هم کول .

تقريباً پنځه دقيقې په دغه حال پراته وو چې يوکس راغی ، په مایې لاس کېښود اود " انگلش " غږ يې وکړ زه خاموش وم او بيایې د **Do you speaking** ايا ته په انگليسي پوهېږې؟ غږ وکړ اوله بده مرغه ماورته د **Yes** (بلې) ځواب ورکړ بيایې زما دڅنگ په ملگرو لاسونه کېښودل . زما د ملگرو نه يې هم د انگلش، پښتو، فارسي او عربي ژبو د پوهېدو پوښتنې وکړې . مسلم دوست صاحب ورته د عربي، پښتو او فارسي په هکله مثبت ځواب ورکړ او حاجي ولي محمد ورته پښتو او فارسي ورپه گوته کړه . اوس يې نو زمونږ دمتوپرې خلاصول پيل کړل او هر يويې بيل بيل ځای ته بوتلو وروسته معلومه شوه چې مونږ ټول يې بيلې بيلې کوټې ته دتالاشۍ، طبي معاینې اود کاليو تبديلو لو له پاره وړي وو . مانه يې خپل ملي لباس کميس او پرتوگ ، يو پکول يو گرم پتو او يوه جوړه سرې چارسده والې دهايي کورم فرمايشي جوړې شوې خپلۍ واخيستې اوپه بدل کې يې راته هغه کڅوړه راکړه چې کميس او پرتوگ يې يو وي اوپه انگريزي کې ورته **junt suit** وايي تېز آسماني رنگ يې و چې زمونږ په مخکې به يې د پېښور په محبس کې هغوبې وزلوعريانو ته وراغوستې چې په کومه شپه به يې په هوايي ډگر کې

امريکايانو ته تسليمول. دغه لباس زمونږ په ملک کې يوازې د لاريو موټرو ميخانیکانو يا مستريانو اغوست خو زه هم ورسره په ژوند کې په لومړي ځل مخامخ شوم. ددې په څنگ کې يې د وړيو جوړې شوې هغه خولۍ چې مونږ يې عموماً ماشومانو ته ورپه سر کوو هم راکړه. يوه جوړه وړينې لاسکشي يې هم راکړې او يوه جوړه هغه ارتي جرابې يې هم راپه پښو کړې چې د ليمخي په شکل جوړې شوې وې، له همدې امله يو کچ وي او د تنگېدو او ارتېدو وړ نه وې. بل کار يې داوکر چې زما د لاسونو نه يې پلاستيکي ولچک ديو امبور په ذريعه پرې اولرې کړل په ځای يې فولادي ولچک راوترل او د ترلو په مهال هم زما هر لاس بيل بيل عسکر مضبوط نيولی و، په ډېره وېره وېره يې زما لاسونه راوترل او چې کله يې زما پښو نه بېرې خلاصې کړې نو پاس اولاندې يې راته په وېرې وېرې وکتل او ويې ويل: Cooperate (مدد وکړه).

— څه کومک وکړم.

— مهرباني وکړه! د پښو ترلو په وخت ونه خوځېږې او د سپينې کرښې د چوکاټ نه دباندې ونه وځې.

ماچې لاندې وکتل نور رښتيا هم دلويې کوټې په منځ کې د دوو گوتو په اندازه پلنه پټه په سپين رنگ جوړه شوې وه چې زمانه گېر چاپېره يې مربع جوړه کړې وه او ددغه يو متر مربع په منځ کې زه ولاړ وم. کله يې چې دطيارې دټول سفر نه وروسته په لومړي ځل زه دغه مربع کې اودرولم او زما دمخې نه يې بوجی اخواکړه نوماوليدل چې مانه گېر چاپېره دولس کسان په نظامي او ملکي

درېشيو کي ولاړ دي. او له پوښتنه يې داوه: **Are you militant?** (اياته نظامي شخص يي؟) کله چې زما ځواب منفي و نوبيايي وپوښتل چې:

— نوڅه کار کوي؟.

— زه په يو کالج کي استاذ وم او ورسره مې صحافتي کارونه هم کول.

زه پوه شوم چې کله دوی پوه شوو چې زه نظامي سپړي نه يم نو دوی هم زړور شوو او زما په سينه يولوړ مضبوط ډاکټر **Static cope** کېښود. ډاکټر مانه زما د صحت په باره کي پوښتنې کولې او يو عسکر زما لباس تلاشي کاوه.

زما د څنگ په جيب کي يودوه گولۍ لاس ته ورغلې زري يې هغه ډاکټر ته راوړې کله چې د آی ايس آی په کوټنيو کي د مصالحه دار گروبي، مرچکو او سويو چپاتو نه زما معده ډېره خرابه شوه اوله خورا که پرېوتم نو هغوی ماته د نظامي روغتون **CMH** نه د **Zintac** په نوم گولۍ راوړې وې چې دستي يې ماته لږ آرام راکړې و د هغوی دغه گولۍ اود مسلم دوست صاحب يوڅه دوايي يې په مونږ باندې څو څو ځل زيات کره چې گنې مونږ تاسوته مفت سرکاري علاج کوو خو بيا معلومه شوه چې هغه يې هم زمونږ د جېبونو په پيسو اخیستې وه. د باگرام د تفتيش په کوټه کي ولاړ امریکايي مانه پوښتنه وکړه:

— داگولۍ دې کوم ځای نه راوړې؟.

— محبس کي يې راکړي وې.

_ داڅه له پاره خوري؟

_ د معدي تکليف لرم.

_ داڅه فائده درکوي؟

_ لږه ډېره.

ډاکټر څه ليکل ځان سره شروع کړل اوزه په دې فکر کې شوم چې داگولۍ څنگه زما په جيب کې پاتې دي ځکه چې زمونږ د کورونو او جيبونو صفايي خو آی ايس آی کړې وه او هيڅ نقد او جنس يې نه دي پرې ايښي نو داگولۍ څنگه پاتې دي؟ بيا مې ځان په دې قانع کړ چې شايد داگولۍ به يې دې له پاره پرې ايښي وي چې امريکايانو ته وښايي چې دوی بنديانوياندي لگښتونه کړي دي او ډالرتري واخلي. واه واه! دادوه گولۍ اود آی ايس آی هغه ټولې دسيسي او فريبونو چې افغانانو ته يې جوړوي؟! هغه سياسي قتلونه... زه د امريکايي تفتيش په کوټه کې په يو متري چوکاټ کې ساکن په غم کې ولاړ يم او هغه هم د آی ايس آی د لاسه او بيا زما د څنگ په جيب کې قصداً او عمداً دوه گولۍ پرېښودل زمايه شونډو هماغه ترڅه موسکا راوړه دکوم په هکله چې عبدالحميد بابا وايي:

لکه سرد پسه په اور غاښونه سپين کا

ماله نن له ډېره غمه خدا راغله

په هر صورت په پښو او لاسونو د فولادي ولچکوله تړلو وروسته يې زه بلې کوټې ته بوتلم او په عسکرو سريبره دوه سپين پيري امريکايان وو چې وړې وړې پيري يې هم درلودې. اويو هم د وړې پيري خاوند ځوان مضبوط امريکايي چې ټول په ملکي لباسونو کې

ووزه اودرولم اوله مایي پوښتني پیل کړې. داوړه کوته وه ټولو ماته ډېر په زیر زیر کتل او مضبوط ځوان چې سوالونه یې کول بیا بیا ماته ویل چې زماسترگو ته گوره او بل خوامه گوره. د دوی هم اول سوال داو.

Are you militant? (ایاته نظامي شخص یې؟) _؟

_ نه زه استاد او صحافي یم.

_ ایاته کیمیا دان هم یې؟

_ نه زه دکیمیا په الف ب هم نه یم خبر. ما اجتماعیات لوستي دي.

_ په اجتماعیاتو کې دې څه لوستي؟

_ د لسانس په دوره کې مې سیاسي علوم او ژبې لوستي اوماستري په انگلیسي ادبیاتو کې لرم.

_ نور څه کار کوي؟

_ د جامو وینځلو د صابون د عمده فروشی. دوکان لرم او ورسره ورسره د قېمتي کانو په کار کې هم همکار یم.

_ کوم ملیت لري؟

_ مونږ افغانان یو خوله دېرشو کالو راهیسې په پاکستان کې اوسوو.

بس په دغه کوته کې همدا پوښتني وې ویې لیکلې اوماته یې وویل چې لار شه اوس به تا دخپلو اوسېدو ځای ته یوسوو اوسبابه بیا خبرې کوو.

له دې وروسته يې زه يوه داسې ځای ته وردننه کړم چې يو ډېر لوی سالون و. ددغه سالون يو اړخ ته د دوه چته کوټو کتار و چې په لاندې چت کې يې سامانونه ايښي وو او د پاس چت کوټې د خصوصي بنديانو ، تحقيق اود محققينو د ناستې ځای و. دغه کوټوته د سالون دواړو سرونو ته پورې ورختلې وې. چې د ترلو پښو د بېړيو سره به ورباندې ختل گران وو خودبنديانو ناکام و.

د سالون لاندې او غټه پراخه برخه کې يې تقريباً دولس متره مربع پنځه ځانې جوړې کړې وې چې د ځمکې نه خورې گوټې پورته يې د لرگو چوکاټونه ايښي وو په هغې يې دلرگي تختې مېخ کړې وې اودهغې د پاسه يې خرفرش مېخ کړی و. هلته د نارينه و د ژمي دپټو په اندازه نری شری هم پرته وې چې د يخني د کمولو دپاره کافي نه وې او هرې ځانې ته د ننوتو له پاره دوه دوه دروازې هم وې. چې د ننوتو پرمهال په اوله دروازه د ننوتونه وروسته دغه اوله دروازه بنده شوه نو بيا به يې دننه دويمه دروازه دپري راښکودو په واسطه خلاصه کړه او بېرته به يې هم دپري د راښکودو په واسطه بندوله زه يې هم دمنځ ځانې ته ور دننه کړم اود ولچکو سره يې پرېښودم يو دوه بنديان نور هم وو.

زه چې د ISI په تيارو ، لمدو او يخو کنکريټ کوټنيو کې دوه مياشتې او دوه ويشت ورځې پاتې شوی وم اوپه دغه شپه يې هم راته څوساعته سترگې ترلې وې په لومړي ځل راته په يو پراخه سالون کې په وچو تختو ناسته عجيبه ښکارېده . زر زرمې په سالون کې گير چاپېره يو غغلنده نظر وگرځاوه. په سالون کې دټولو نه عجيب شی

دامريکايي بيرغ رازورنده شوي غته او پلنه ټوټه وه دي سره څنگ
کې بل کوم بيرغ نه و.

وروسته مونږ ته معلومه شوه چې داد روسانو دوخت جوړ شوي د
کارگوي د هوايي ډگر د سامانونو گودام و چې پاس د چت لاندې يې
د سامانونو د خپږولو او کوزولو له پاره يو متر لوړ لوړ تيران هم
لگولي وو او ددغه سالون په اړخ کې کوټې د گودام د مامورينو
کوټې وې .

د بنديانو د غټو خانو چې ازغن تارونه ترې تاو وو شاته هم
څه خالي ځاي معلومېده چې د ماشينونو دومره تېز غرار ترېنه راته
چې خبره سمه نه اورېدل کېده. په سالون کې يې درنه له پاره
داوچتې پايې غټ برقونه لگولي وو چې بيخ کې يې ټېرونه هم
درلودل او يو انجن غوندي هم وڅودغه برق توليدونکي مشين څه
خاص شور نه کاو. بلکه شور ټول دهغه مشين و د کوم نه چې يې يو
غټ پلاستيکي پايپ د بنديانو د درېو خانو ترمنځ تېر کړی و او د
امريکايانو دعوه داوه چې دامونږ د حرارت پيدا کولو له پاره لگولي
چې د بنديانو يخني کمه کړي. بې شکه چې پايپ پخپله تودو
خودسالون د يخني کمولو کې يې کوم کومک نه کاوه بلکه دشور د
زيات والي له امله مونږ دپاره يو نفسياتي تعذيب و. د بنديانو د
هرې خانې په آخر کې چې تقريباً دولس مربع متره وه او تر شلو پورې
کسان په کې ځای کېدل دتار کولو غټ ډرمونه په منځ پرې شوي وو ،
په يو وېله شوي اوسپنيز چوکاټ کې ايښودل شوي وو او د ډرم د
اخوا کولو په وخت کې د عسکرو د غير حاضري او غفلت په صورت

کې بنديانو کولی شول چې ماشينونو اود بنديانو دخانو ترمنځ د اوسپنيز دېوال شاته پټ شي اوپه تېښته کې بريالي شي. زمونږ خو باگرام کې وخت کم و کيوبا کې خبرشوو چې دوه کسانو له همدغې لارې د تېښتې کوښښ کړی و او له بېرته راگېرولو وروسته امريکايانو په وهلو وژلي وو. د خوست د ډاکټر خاندان په قول يې يو بندي د بنديانو په مخکې دومره وواهه چې دخولې نه يې وينه قی کول شروع کړل او مړشو. بيا عسکرو بنديانو ته مخ راواړاوه چې که څوک دتېښتې کوښښ وکړي نو حال به يې داوي. خوسره ددې " سپر پاور " اودهغې د متحدينو او افغاني گوداگيانو د پيرو او طيارو، الله پاک سرکال د ۲۰۰۵ ، کال د جولاي مياشت کې څلورو عربانو ته دهمدغه باگرام د بندينه نجات ورکړ.

داو دباگرام د بند دهغو ورځو ظاهري صورت اوس راڅو زمونږ او دامريکايانو ترمنځ خبرو او تحقيق ته . دښپې په اخري پارکې چې کله زه د ازغن تار لرونکي دېوال کې دننه ورننوتم نوماسره راغلو عسکرو راته وويل چې تاسې اوس دلته ارام وکړئ. سهار به تاسوته خوراک راوړو. دې کې گورم چې مسلم دست صاحب هم په کڅوړه لباس کې زولني په لاس او بېړۍ په پښوکې ورپنې دستانې په لاسونو او ورپننه خولۍ په سر اود سپين رنگ دليمڅي جرابې په پښو را روان دی ، زه دې منظر ډېر خفه کړم. مسلم دوست صاحب ماته په دې لباس کې نه شو زغملی . ريښتيا هم غم سره انسان عادي کېږي اوچه څو ورځې تېرې شوې اول به مې دبنديانو لباس ته وکتل اوبيا به مې ځان ته وکتل نو ځان به راته سم کارتون ښکارېده او کله به خندا هم راغله.

دمسلم دوست صاحب پسي يي حاجي ولي محمد هم راوړ او مونږ ته معلومه شوه چې مونږ سره يي په يوه طياره كې د پېښور نه راوړي و. ماد ډېرې يخني نه په ځان نري شري راواچوله يو طرفته يخني اوبل طرف ته زولني لاس اوپښي. سټكوري راغونډ شوم. په دې كې چا و خوځولم چې پاڅه دلمانځه وخت دي چې سرمې پورته كړ دڅنگ په خانه كې يو عرب آذان كاوه چې دماشين د آواز له كبله ډېر ت اورېدل كېده .

زياتي خبرې به په اشارو كېدې. ماعسكركه ته د اوداسه دپاره داوبو اشاره وكړه او هغه دنفي اشاره وكړه. دڅنگ خانې عرب چې مونږ نه يي ډير وخت دلته شوي و او لاس اوپښي يي هم خلاصې وې ماته د تيمم اشاره وكړه اوددغه ځاي نه د درې مياشتو دپاره تيمم شروع شو. مونږ ته به يي فقط دڅښلو اوبه راكولې او هغه هم په اندازه. او به پلاستيكي بوتلونو كې وې د كويت **Rawzatain** روضتين په نوم كمپني تيارې كړې وې .

دلمانځه په وخت كې مې دوه نوي كسان په خپله خانه كې وليدل . وروسته رامعلومه شوه چې يودغزني مولوي عبدالحنان دي او يو هم دمزار ملا محمد شريف و دواړه يي ډيل خمري نه راوړي وو او مونږ سره يي دملا آذان نه مخكې اچولي وو. دواړو باندي يي ډيري خريلې وې كه څه هم ددوي شكلونه بدل شوي وو اوداسې نه ښكارېدل چې دابه ملايان يادطالبانو دتحريك كسان وي خو دشمالې اتجاد كسانو دپښتونولي په جرم نيولي او امريكايانو ته يي ډېر غټ

معرفي ڪري وو. هغوى وويل چي اول يي ترې دپيسو مطالبه ڪري وه
 اوچي پيسي يي نه درلودې نو په امريڪايانو يي خرڅ ڪري وو.
 همدغه عبدالحنان ماته سباته (زمادپوښتني په خواب ڪي) پٽ
 وويل چي مونڙ باگرام ڪي يوو.

دسهار د لمانځه نه وروسته نورو خانو ڪي بنديانو تلاوت پيل ڪر
 اومونڙ چي قرآنونه نه درلودل غلي ناست وو اود سهار اذڪار موييل
 ڪرل. ڪله به چي مونڙ يودبل سره دخبرو ڪولو ڪوښښ ڪاوه نوپه پيره
 ولاړعسڪر به راته په شونډو دخاموشي ګوته ڪېښوده.

سهار شو اوپه لومړي ځل دامريڪايي خوراک سره مخ شوو. هغوى
 مونڙ تازه راغليو پنځو بنديانو ته يو يو ګيلاس د هګيو يخني راوپه
 مونڙ چي د ISI په جېل ڪي دمسالو د ګروبي نه تنگ شوي وو
 داراته ډېره ښه پرېوته. وروسته يي بيا دحلال په نوم پاکتي خوراک يو
 وړوڪي ډبي ميمز اوڅه بسڪٽ د افغاني نانبايي نيمې ډوډي سره
 راوړل چي همدا زمونږ دوه وخته او ڪله ڪله درې وخته خوراک و. ڪله
 ڪله به يي ورسره يوه مالته يامنه هم راوپه. دسهار دناشتي په وخت
 اوپه اول تحقيق ڪي دمحقق له خوادنان بايي افغاني ډوډي او يوه
 پيالو گرم تورچاي چي پخپله يي هم خوړل ماته شک پيدا ڪر چي مونڙ
 افغانستان ڪي يو. خو مادامريڪايي نه پوښتنه وکړه چي مونڙ ڪوم
 ځاي يو؟ هغه وويل چي ته څه فکر ڪوي؟ . ماورته عارفانه تجاھل
 سره وويل چي آيا مونڙ په امريڪا ڪي يو هغه وويل چي نه (you are
 not in America but you are in American hands. ته
 په امريڪا ڪي نه يي خوپه امريڪايي لاسونو ڪي يي) . او ورسره يي

دغه وړاني ويجارې کوتي ته لاندې باندي وکتل يوه تمسخراميزه خندا يې وکړه اوويې ويل: (Is America Like this?) (ايا امريکا داسې وي .) بيایې وويل چې ايا تا امريکا ليدلې؟ ماوويل: نه . نوبيرته يې سوال وکړ چې نوانگرېزي دي چرته زده کړې؟ ماوويل چې پاکستان کې . دغې خبرې ته هم هغوی د شک په سترگه کتل .

همدا وجه وه چې که يو طرفته زه په انگرېزي د پوهېدلو له امله د غلطو ترجمانانو د ضرر نه بچ وم خو بل طرفته به امريکا يانو ويل چې تا ضرور سفرونه کړي . يورپ او امريکا کې پاتې شوی يې خومونږ نه دا خبره پتوي . په دې ارتباط يې پوښتنې کولې خوبې ځايه .

له دې مکالمې وروسته کله چې په همدغه لومړي تحقيق کې ما د امريکايي نه پوښتنه وکړه چې آيا مونږ په افغانستان کې يو نوهغه وويل چې بلې اوبيا يې د افغاني نانبايې ډوډۍ چې د توروچايوسره يې په خوړو بوخت و راپورته کړه اوماته يې وويل چې آيا دا ډوډۍ بل ځای کې پيدا کېږي؟ ماوويل چې زه نه يم خبر بيایې وويل چې دا ډېره بڼه ډوډۍ ده زمونږ وطن کې هم افغانان دا پخوي او زما هم ډېره خوښه ده .

دناشتې نه وروسته يې د ټولو مخکې زه تحقيق ته په همدغه سالون کې د دوهم چت کوټوته پورته کړم . زه يې د ډېرو کوټو نه تېر کړم او تقريباً د سالون د منځ .. کوټې ته يې ننه ايستم دوه عسکرو له مټو نيولی وم او يو کس راته مخکې و . يوه کوټه چې همېشه به ورته محققين وتل ننوتل په هغې په انگرېزي کې **Blood and soul** (وينه او روح) ليکلي وو . زه تر اوسه پوه نه شوم چې ددې څه مقصد

و. خودومره پوهېدم چې داد محققينو دناستي خاي دي، تحقيق نه محققين له همدې خونې راووخې اودبنديانو ټولې دوسيې هم دغلته ساتي. دبنديانو په اجتماعي خانو کې يې په يوې Pentagon پنټاگان، په دوهمې Kamia of Tanzania کينيا او تنزانيا اوپه درېمه خانه يې ليکلي وو ۱۱, September, It will help. يعني دابه ديولسم ستمبر دحملې يا حالاتو سره کومک وکړي.

په هر صورت زه يې د "وينې او اروا" د خونې ترڅنگ خونې ته ننه ايستم په خونه کې دوه کسان ولاړوو او چوکۍ او مېزونه يې برابرول. پاتې دې نه وي چې داوخت د امريکايانو په باگرام کې فقط درې مياشتې شوې وې او دوي لاخليل نظام نه و برابرکړی. نو له همدې امله په باگرام کې زما دلومړني تحقيق خونه هم ورانه ويجاړه وه. د روسانو دوخت نه وروسته بيا نه وه رنگ شوې شاته کړکۍ يې خلاصې وې؛ د چاريکارو دغرونو په مورگې سپينې واورې بشکارېدې. اودسالنگ نه رارسېدلې يخه هوا هم زمونږ په ټټر راننوته. ډېره يخني وه اوزه ديخني نه تنگ وم. محقق ماته په چوکۍ دناستې اشاره وکړه اوزه کېناستم.

دشخصي معلومات، تحصيل، سکونت او وظيفې نه وروسته يې رانه اول داپوښتنه وکړه چې (دپېښور) په هوايي ډگر کې يې چې کله تاسې مونږ ته تسليمولی هغه پاکستاني تاته څه وويل اوتاورته په ځواب کې څه وويل؟ زه د واره پوه شوم چې زما اود ISI دپنجابي ترمنځه اخرنۍ مکالمه دوي اورېدلې. دپنجابي اخرنۍ جمله چې زما په دماغ يې ډېر بد اثر کړی و او هېڅکله به مانه هېره نه شي

اوزره مي غواري چي دغه پنجابي پيدا ڪرم اوله گريوان نه يي ونيسم
 اوپوشتنه تري وڪرم چي دڻه تمسخر له پاره تا دا جمله وويله؟! جمله
 داوه چي ڪله يي دپڻسور په هوايي ڊگريزه لاس په لاس امريڪايانو
 ته ورسپارلم نويو پنجابي چي زه يي دمت نه نيولي وم. ماته
 وويل (چلو الله تمهاره ساڻه هه) ماورته په خواب ڪي وويل. الله
 توميره ساڻه هه ليڪن الله آپ سره پوڇهڻگا (الله خوماسره دي ليڪن
 الله به تانه هم پوڻتنه ڪوي).

ڪله چي ماداخبره امريڪايي محقق ته وڪره نو هغه سروخنده او
 ويي ويل. بس ستاسو مسلمانان دي. زما اول امريڪايي محقق چي
 خپل نوم يي Antonio بنوده خو ڄل يي راسره تحقيقونه وڪرل
 اوزمونڊ ڊ ژوند ڪيسه يي واورپده. دهغوي زياتي پوڻتني دطالبانو
 او القاعده په ارتباط وي چي زمونڊ د معلوماتونه ڊپري لري وي.
 هغوي زمونڊ دي معلوماتونه هم دشڪ په سترگه ڪتل چي گني
 دمولوي ڪبير په شان د ISI گوڊاگيانو اولاسپوڻو له لاسه مونڊ په
 خپل ولايت ننگرهار ڪي هم نه شو اوسپدي. هغوي د انقلاب په
 تاريخ ڪي د ISI اودهغوي د گوڊاگيانو اود مجاهدينو ڪيسي
 اورپدي خو يوولسم ستمبر هغوي گنگس ڪري وو او ISI دهغوي په
 غولولو ڪامياب وو او دي.

ماسره داوول تحقيق په وخت د لنڊي ڊيري ڊيري يوسپين ڊيري محقق
 هم زماشاته ولاړ و او ځيني پوڻتني به يي ڪولي؛ وروسته هم خوڄل
 زما تحقيق ته راغي.

خويوخل يي خان سره يو بل عمر رسیده محقق راوړ، هغه وويل چې مادويتنام په جنگ کې هم اشتراک کړی او کافي تجربه لرم. هغه به دخبرو په وخت ماته دمخامخ کتلو امر کاوه. هغه داهم وويل چې عربي کې متل دی چې د اوبو يو ډک لوبښی په سر ډېر وخت کېږدي نو اخري يې اوبه په مخ راتويږي. معنی دا چې کوم معلومات زه په سر کې لرم دوخت په تېرېدو به هغه زما دخولې نه راووي. هغه په عربي ډېر ښه پوهېده خو هغه بې ځايه هرڅه ته د شک په سترگه کتل.

يو عربي ترجمان چې د ايلای Elai په نوم يادېده هم ماسره مخ شو هغه د مسلم دوست صاحب ترجماني کړې وه اوماته يې وويل چې د مسلم دوست صاحب تحقيق ډېر ښه روان دی. هغه مسلم دوست صاحب ته ويلي وو چې هغه عرب نصراني دی، امریکايانو سره دخو کالو راهيسې په پوځ کې کار کوي اود نصرانیت سره سره امریکايان هغه ته دعربیت په وجه د شک په سترگه گوري اودميرې مور سلوک ورسره کوي. زما په باگرام کې نهه تحقيقونه وشول اوپه اخري تحقيق کې ماته خپل محقق Antonio وويل چې اوس يوسړی راځي چې ستا په هکله پوره معلومات لري اوکه ته رينستيا ونه وايي نو هغه به ستا په هکله منفي نظر ورکړي اوزه په هغه څه اختيار نه لرم دا د محقق يو تکتیک و چې په کار يې اچاوه. ما ورته وويل چې ماسره هيڅ نه دي پاتي ماتاته دخپل ژوند ټوله کيسه وکړه نور څه غواړې؟ اوکه څوک زما په هکله معلومات لري رامخامخ يې کړه زه يې کومه پروانه لرم. همداوو چې يو مضبوط ځوان راغی چې برش ډيره

يې درلوده اود وېښتانو رنگ يې هم عجيب و وېښتان يې خړوو چې لږ لږ سوروالی يې هم درلود داسې ښکارېده لکه مصنوعي چې يې وېښتان رنگ کړي وي. سترگې يې تکې شني وې چې بل هيڅ يو رنگ په کې نه ښکارېده. داسې معلومېده چې لينزونه يې په کې لگولي وي. دغه سړی عضلاتو نه داسې معلومېده چې ښه ورزش کار وي هغه هم دنورو محققينو په شان ملکي پامدني لباس کې و دغه سړی ماته مخامخ ښي لاس ته په چوکۍ کېناست او محقق Antonio مې چې لاس ته مخامخ کېناست يو دوه عسکر هم مسلح ولاړوو.

آخري تحقيق کې Antonio مانه زمونږ دعاید او کاروبار په هکله پوښتنې کولې او آخر اصل موضوع ته راغی. او ويې ويل چې داسې معلومات لري چې تاسود الوفا په نوم يوې مؤسسې سره کار کوی. زه ددغه نوم سره په لومړي ځل مخامخ شوم ماځواب ورکړ چې دغه مؤسسه خوزه نه پېژنم. هغوی وويل چې ته دروغ وايې ته قسم وخوره چې ته دامؤسسې نه پېژني. ماچې هرڅومره فکر وکړ هسې نه چې زه حانث شم فکر ته څه رانه غله له ډېر فکر وروسته د آزاد افغانستان دليکوالو ټولنه راپه زړه شوه چې څه وخت به زه هم ورسره ارتباط کې وم نو دغه ټولنه د Wafa په نوم يادېږي چې د **Writer Union Free Afghanistan** مخفف دی. سمدستي مامحقق ته وويل چې زه خود وفا په نوم د افغاني ليکوالو يوه ټولنه پېژنم نه د الوفا په نوم. هغه وويل چې نه داد ليکوالو ټولنه نه بلکه يوه مؤسسه ده چې په افغانستان کې کار کوي. وروسته کيوبا کې

مونږ ته معلومه شوه چي دالوفا په نوم د عربانو يوه خيريه مؤسسه په افغانستان کې کارکوي چې خيريه کارونه يې کول اودهغې دمستو لينو سره هم مونږ مخ شوو. دغه آخري تحقيق تقريباً يوساعت دوام وکړ خودپره عجيبه داده چې ددغه پوره يوساعت پر مهال د محقق ترڅنگ نوي سړي مسلسل ماته کتل او يو ساعت دده سترگې رپېدل ما محسوس نه کړل. د بدن يوه حصه يې هم نه خوځېده هيڅ قسم د ژوند اثارپه کې نه ليدل کېدل فقط ديو بوت په شان زمامخي ته ناست و او سترگې يې په ما کې راخښې کړې وې. وروسته نورو تحقيقونو کې مونږ ډېر کسان د محققينو ترڅنگ وليدل او مونږ پوهېدو چې رواني ماهرين دي خو هغوی به فقط غلي ناست وو. نه يو ساعت مسلسل ساکن! وروسته ځينو نورو ملگرو چې تعليم يافته خلک وو او همدغه سړي ورسره تحقيق کې مخامخ شوي و وويل چې دغه سړي د Mind Science يعني د علم النفس دهغې څانگې ماهر دي چې د دماغ يا فکر لوستلو Mind reading اود مخ د علامو لوستو Face reading په واسطه دروغ او ريښتيا معلوموي. د علم النفس دغه څانگې ټيلي پيټي (Telepathy) اومسمريزم (masmarisum) بلل کېږي چې دنظر دارتکاز په زورهم معلومات لاسته راوړي اوکلک اوجامدشيان هم ماتوي.

ضرور نه ده چې دوي دې سل په سلو کې بريالي وي ځکه چې مونږ د ريښتيا ويلو سره سره کيوياته ولېږل شوو.

ماسره د آخري تحقيق په وخت کې زما محقق Antonio يوځل ځان هم عصبي کړ، زما دوسيه يې په زوره په مېز ويشتله اوويې

ويل چي ته هم دخيل خان په هکله دومره معلومات نه لري لکه مونږ يې چي لرو. ماورته وويل: هغه څه چي ته يې لټوي هغه خو ماسره نشته خوداڅنگه کېدای شي چي ته زما د ژوند نه زما نه زيات خبريې؟! زه ددي سوال په مقابل کې موسکي هم شوم. دي باندي هغه ته ريښتيا غصه ورغله؛ پنځه شپږ مسلح عسکر يې نور هم خونې ته راوغوښتل او ماته يې وويل چي که ريښتيا نه وايي نو اوس به درته معلومات وشي. ماورته وويل چي تاسې اوس هرڅه کولي شي خوزما يوه خبره ده. ددي خبرې په آورېدو سره محققينو پوبل ته وکتل او دکوټې نه د اضافي عسکرو سره بهر ووتل. ماسره فقط دوه عسکر پاتي شوو. لږه شپبه وروسته يو عسکر راغي او نورو دوه عسکرو ته يې وويل چي دا بېرته خپل ځای ته بوزي.

پاتي دي نه وي چي مونږ پېښور کې خپل کور کې نيول شوي وو اوزمونږ قضيه بالکل واضحه وه. دتحقيق په دوران کې به هم مونږ ته اندازه لگېده چي کوم سوال امریکايان زمونږ نه د سرنیولو له پاره کوي او کوم سوال د ملا حسين اخونزاده (مولوي جميل الرحمن) د ورېرونو د شیطاني په نتیجه کې منځ ته راغلی دی؟ محققين هم په دي پوه شوي وو چي مسئله څه ده؟ خود ISI دحرام زادگانو اود اخون زادگانو د مسلسلې شیطاني په نتیجه کې مونږ کيوبا ته ولېږل شوو. خو الحمدلله زمونږ دقضيې دوضاحت او زمونږ د صداقت نتیجه داوه چي مونږ د امریکايانو له پلوه جسماني تعذيت سره نه يومخ شوي. د انتقال په وخت ټپل وهل، زنځيرونه او ولچک، ..... دنورو بنديانو په شان زمونږ په برخه هم وو. البته د

نورو بنديانو ځورېدل اود بند روحي فشار به مونږ هم زغملی وي. د کندهار او باگرام بدني او رواني تعذيب يوځانگړی بحث دی مونږ فقط څوارلس ورځې باگرام کې تېرې کړې. نوله همدې امله مو ډېر څه ونه ليدل مونږ د بنديانو ټوله شپه ودرول، بې خوبه کول، د شپې د خوب په وخت کې د عسکرو د کوتکونو په فرش وهل، داوبو د پلاستيکي خالي بوتلونو په زوره په کوتکونو وهل، تېزه موسيقي لگول... د قرآن دوهم چت نه راغورزول، هره ورځ د تلاشي په وخت کې د قرانکريم په ځمکه په زوره ويشتل، بنديان د تلاشي په وخت کې په گوندو کول او په سر د لاسونو ايسنودل زمونږ د سترگوليدلی حال دی.

په حاجي ولي محمد صراف په يخ ژمي کې يخې اوبه اړول اوبې خوبه کول هم زمونږ مخې ته دي. خوزمونږ نه وروسته چې کوم بنديان کيوبا ته راوړسېدل هغوی په باگرام او کندهار کې د بدني تعذيب ډېرې کيسې کولې چې (۳۴) تنه هم د تعذيب لاندې مړه شوي دي. مونږ نه وروسته په باگرام کې Solatum يا انفرادي خانې هم جوړې شوي او نور ډېر مثبت او منفي اقدامات هم شوي دي. زمونږ په وخت کې په باگرام کې ډېره يخني وه. اود تودوخې هيڅ سرشته نه وه خو وروسته بياتول سالون په ژمي کې گرم ساتل کېده. ماباندې په ژوند کې دومره يخني نه ده راغلې لکه باگرام کې. د بند سالون چت هم دروسانو په وخت کې په ميزايل سوري شوی و او باران به په کې ښکته راڅخېده. باگرام وروسته ترميم شو او چې کله زه ۲۰۰۴ م کال د اپريل په شلم راکوزېدم نو باگرام ډېر بدل شوی و.

په باگرام کې د امريکايانو دوو خبرو زه ډېر حيران کړم. يوداچې مانه خپل محقق Antonio په ننگرهار کې زمونږ د کلي او هلته د پېښور نه دتلو راتلو پوښتنه وکړه او ما ورته وويل چې مونږ خپل کلي ته دمري ژوندي اود پټي د حاصلاتو لاس ته راوړلو له پاره خو راخو په دې خبره محقق ماته وويل چې آيا د پېښور نه هلمند ته تگ راتگ مشکل نه دی.؟! ما ورته وويل چې هلمند ته مونږ دڅه له پاره خو؟ هغه وويل :

ولي ننگرهار په هلمند کې نه دی؟! ددې خبرې په اورېدو په ماسر وگر ځېده او ورته ومې ويل چې که ستاسو دغه معلومات وي نو تاسو خوبه خلک غرق کړئ. بيایې وويل چې زه به نقشه وگورم.

دوهم داچې باگرام کې زمونږ د قيام پرمهال د سره صليب عمله دوه ځل باگرام ته راغله او هرځل به يې د صليب د مامورينو محبس ته راننوتونه مخکې زه، مسلم دوست صاحب او حاجي ولي محمد درې واړه د تحقيق کوټو ته وخېژولو، مسلح عسکر به يې راباندې پېره کړل، دکوټې ورپه يې بند کړ او دوه درې ساعته وروسته به چې د صليب مامورين لارل نومونږ به يې بيا اجتماعي خانوته راوړو. مونږ ته اول ځل هغه مهال پته ولگېده چې لاندې په اجتماعي محبس کې موجودو بنديانو ته سره صليب کارتونه ورکړي وو اود لاس نه ورته امريکايانو د دوسيې د نمبر پټۍ يا SN:No تړلې وې. وروسته چې کله مونږ د سره صليب سره مخامخ شونو هغوی وويل چې مونږ په دې پوه وو چې څه خلک يې مونږ نه په خونو کې پټ کړي خو مونږ څه نه شو کولی. اصل کې ددغه

مامورينو مقصد داؤ چي ڪه چرته مونږ د امريڪا يانو په نظر مهم خلڪ وختونو بايد چي دسره صليب په ريكارڊ رانه شو، اودهغو ڪسانو سره ورڪ شوو ڪوم چي لا تراوسه ورڪ دي اود امريڪا يانو په مخفي جيلونو ڪي دي، چي په هغوي ڪي د القاعدې مشران په اول صف ڪي دي. داهغه خلڪ دي چي امريڪا يان پرې هيخ تبصره ڪول نه غواړي اونه اوس په مېڊيا ڪي په دولتي سطح څه ويل ڪېږي. عام اشخاص په هغوي غږيدې شي خود دولتونو پاليسي داده چي بايد په هغوي خاموش پاتي شي. داهغه خلڪ دي چي دنيلو نه مخڪي استخباراتو په مرگ يا عمري قيد محكوم ڪري دي نوڅڪه دوي غواړي چي داد خلکو د اذهانو نه ووځي اود تل له پاره دخاورو لاندې شي. بله داچي د دوي د يادولو نه حکومتونو ته نور مشكلات پيدانه شي.

مونږ سره په ڪيوبا ڪي دمراکش يا المغرب يو بندي وچي ابو احمد المغربي نومېده، پاڪستان ته د تجارت په غرض په وېزه تللي و او دا هماغه ڪس دي چي د څلورو نورو ڪسانو سره پاڪستان ڪي نيول شوي و او چي ڪله يي د اسلام آباد په هوايي ډگر تسليم او نه نو د ماسخوتن دلمانځه وخت و دوي د لاسواو پښو نه ترلي وو او په سترگويي ورته پتي ترلي وې دوي وويل چي ڪله مونږ د ISI مجرمانو نه د لمونځ ڪولو اجازه وغوښته نو هغوي اجازه نه راکوله، نو مونږ مجبور شو او له اجازي پرته مايو ملگري ته وويل چي اذان وکړه هغه بڼه په زوره اذان وکړه مخڪي شوم اونورو ملگرو ته مې وويل چي ماپسي ودرېږي چي جمع وکړو هغوي د سمت له معلومولو

پرته يودبل سره څنگ په څنگ ودرېدل د ISI مجرمانو راته خر خر کتل او يوځل يې راته وويل چې لمونځ مه کوي ستا سو اوس پرواز دی. هغوي د امريکايانو د طيارې منتظر وو ابو احمد المغربي وايي چې مونږ دهغوي د خبرو پروا ونه کړه اقامت مو وکړه. اودفاتحې وروسته مې په اوچت اواز په قرآن کې د منافقينوپه هکله اياتونه تلاوت کړل. ابو احمد وايي چې عجب منظر و د ISI منافقين مسلح امريکايانوته منتظر ولاړ وو او مونږ ته په تړلو لاسونو او پښو دغه لمونځ ډېر خوند راکړ. د آي ايس آي بي ايماننه اوبې غيرتو مجرمانو کې دا وس نه و چې په زوره مونږ د لمانځه نه منع کړي. که څه هم مونږ يې په خولې د لمانځه نه منع کړي وو! هغه وايي چې وروسته امريکايي طياره راغله او طيارې ته يې دخپڙولو نه مخکې زمونږ په حضور پنځه ويشت زره ډالره يعنې سړي سرپنځه زره امريکايي ډالر ورکړل. هغه وايي چې د پيسو شماريې زمونږ په مخکې کاوه او مونږ اورېدل چې د امريکايي اخرنۍ جمله داوه:

"This Twenty Five thousand US Dollars" يعنې

داپنځه ويشت زره امريکايي ډالري همدغه ابو احمد وويل چې مونږ يې هم د سره صليب نه پټ کړي وو. يوځل دسره صليب عمله راغله اود باگرام په کومه خونه کې چې ابو احمد المغربي اوملگري يې وو نو ابو احمد د دروازې څنگ کې و او د صليب د عملې اود امريکايانو ترمنځ خبرې يې اورېدې. هغه وايي چې د سره صليب کسانو د امريکايانو نه پوښتنه وکړه چې **IS this door Purposely**

closed يعني ايا دا دروازه د څه خاص مقصد له پاره عمداً بنده ده؟
د امريکايانو ځواب Yes (بلي) و.

ابو احمد المغربي وايي چې دهغه دگروپ په کسانو کې يې باگرام ته د زورولو په وخت کې يوبندی ته په سترگه لغته ورکړه اوسترگه او مخ يې ورته شين کړ. هغه وايي چې دلغتي ورکولو په وخت يو امريکايي عسکر بل ته وويل: ته وگوره چې وړوکي عرب ته په سر لغته ورکول څنگه خوند کوي؟!

باگرام کې زما د اخري تحقيق نه وروسته مونږ دوه درې ورځې پاتې شو. د مسلم دوست صاحب سره هم مختلف تحقيقونه وشول باگرام ته درارسېدونو دوه ورځې وروسته يې مسلم دوست صاحب مانه ډېر لرې خانه کې واچوه، دهغه د تحقيق ترجماني مختلفو ترجمانانو کوله چې يو هم په کې د طالبانو د بهرنيو چارو د وزارت د تشریفاتو د شعبي مسؤل و چې محمد قاسم حلیمي نومېده. دمصر داظهر د پوهنتون نه فارغ و او په ډېرو ژبو پوهېده هغه هم د مسلم دوست صاحب ترجماني کوله او يو ځل يې زه هم هغې خونې ته چې په دوهم چت کې وه اود مستنطقينو دخونې ترڅنگ وه ور وړم. هلته حلیمي صاحب او يو بل عرب چې وروسته معلوم شو چې ایمن نومېږي دواړه ناست وو. خونه کې گرمه بخاری ایسې وه اوزما ايله غوږونه بڼه تاوده شوو. حلیمي صاحب ماته وويل چې ته هم دهغه مولوي صاحب ورور يې چې د مدرسو اشراف کوي؟ ما وويل چې کوم مولوي صاحب؟ نو هغه د مسلم دوست صاحب نوم واخيست، ما په اثبات کې ځواب ورکړ او هغه دگرم آبدان نه راته

دچای جوړولو ست وکړ. دغه ټول وخت به درې دقیقې وې او هغه چې د تورو چایو یوه پونۍ په گیللاس کې کېښوده او گرمې اوبه یې پرې واچولې عسکر راغی زه یې دمت نه ونيولم او بېرته یې لاندې یخ اجتماعي محبس ته بوتلم. معلومه شوه چې زه یې فقط دغه دوو کسانو ته وربښودلم چې که مهم سړی یم چې غم مې وخوري. حلیمي صاحب په ترجمانی کې د مسلم دوست صاحب په شمول د ډېرو خلکو سره کومک هم کړی اود بز اود باز کیسه هم دهغه په ذریعه حل شوې وه اوس قلم مسلم دوست صاحب ته ورکوم.

د قندهار په لور

عربان یې مونږ نه مخکې یوه شپه د زندان دخانونه وايستل، ددالېز په منځ کې یې کتار په زنگنو کېښول، توري کڅورې یې سرونوته ورواغوستې، لاسونه یې شاته وروترل او پښې یې هم وروترلې. بیا یې په یوه لوی پېرمزي چې پوځي رنگ یې و. یو دبل پسې دمتونه وترل بیا دډېرانتظار نه وروسته داټول کتار پاڅول شو او په تنگو تنگو قدمونو وايستل شو مونږپوه نه شوو چې هغوی چېرته بوتلل شول؟

ديارلس ورځې وروسته په ۱۲۱۱ ۲۰۰۱ م یې یوه شپه مونږ پاتې لس دولس کسان هم دالېزته وايستلو، لاسونه یې شاته کلک راوترل پښو کې یې زولني راواچولې، سرونوته یې توري کڅورې راواغوستې سترگې او غوږونه یې کلک راوترل او دمخکنيو عربانو په ډول یې کتار په زنگنو کېښول چې سرونه او ملاگانې مو منحني شکل کړې وې. خو ساعته انتظار مو وکړ، بیا یوه بنځه

راغله بپرته يي داغزنو سيمانو خانو ته وردننه كړو او خپلو منځوكي يي وويل چې هوا خرابه ده دورو الوتكو دالوتو وړنه ده اولويه الوتكه راونه رسېده. سبا شپي ته بيا په همغه پروني ډول وايستل شوو ، وترل شوو او بيا په يوه پري او يو كتار كې يودبل پسې ترل شوي روان كړاي شوو ، داخل هم دالوتكي په زمكه په همغه ډول لكه چې پېښورنه باگرام ته راغلوو ، كښېنول او وترل شوو او الوتكه ديوه نامعلوم پړاو په لور والوته . ځينو بنديانو گومان كړي و چې گوانته نامو ته وړل كېږو خو زما په زړه كې الله تعالي دا غوټه كړي وه چې قندهار ته وړل كېږو ؛ هماغه وو چې دخو شېبونه وروسته دقندهار په هوايي ډگر كې الوتكه ښكته شوه او كښېناسته. په هماغه ډول سختي يي ښكته كړو ؛ دشپي په تياره او دژمي په سخته يخني كې ، په ترل شويو سترگو ، او زولانه شويو لاسونو او پښويي دښكو دپاسه پرمخه واچولو. دوه درې ساعته همدغسې پراته وواو هيڅ حركت ته يي نه پرېښودلو بيا يي يو يو په دوه امريكايي عسكروله متو څخه ونيولو ، پايي خولو او وهل شويو تجيرونو ته يي دننه كړو ، هلته يي په ډېر تشدد په زمكه وايشتو او دباگرام جامې (گډ كميس او پتلون) يي په قيچي گانو راڅخه قيچي كړي ، لغړ يي اودرولو او يوه ډاكټره راغله زمونږ طبي معاينه يي وكړه اونارينه عورت باندي يي راته گوتي ووهلې .

بيا يي همداسې برينه بوتللو ، گيرې ، سرونه او وروځي يي په زور او تشدد راوخريل. زمونږ لاسونه او پښي ترلي وو سرمو واراوه راواراوه خوهيڅ مو له وسه پوره نه وو ، دانو دزدان په ټوله موده كې

ترتولو لوی روحي فشار و. که دگيري دهرتار په خای يې يو يو ځل وژلي وای نو دامونږ لپاره ډېره آسانه وه. او هغوی په دې پوهېدل. دگيرو خريل هم په ډېر وحشي انداز کې وو ماشين ته به يې ښه زور ورکاوه چې پوستکي يې هم راوگرول نيمې نيمې وروځې يې هم راوخريلې اودسراوگيري ځيني برخې يې گنجی گنجی پرېښودې چې ډېر بد برېښېدل. داتول يې قصداً او عمداً ددې لپاره کول چې مونږ وځوروي، خفه مو کړي او روحي فشار راباندې راوړي. هغوی په دې پوهېدل چې دا کار زمونږ ددين، عنعناتو، ننگ او غيرت سره لويې دي. اودالاهه چې دانسانيت او بشریت خلاف دی بلکه دحيواناتو سره هم څوک په دې ډول تشدد نه کوي ...

بيا يې همداسې لغړ او برينه بوتللو، عکسونه يې زمونږ واخيستل، بيا يې تورې کڅورې راپه سرکړې، سترگې يې راوترلې او همداسې ترلې سترگې اولغړ يې په زنجيرونو کې بوتلو، يوه محقق ته يې اودرولو اوپه ولاړه يې راڅخه تحقيق پيل کړ. يوبې ننگه افغان چې فارسي ژبی و اوپښتو يې لږه لږه زده کړې وه په ماته ژبه يې راته دملندو په توگه وويل چې: بيا افغانستان کې اوسېږې؟ ماورته وويل چې: هو افغانستان زما وطن دی او ستادپلار او ستا دبادارانو شخصي ملکيت نه دی چې ته ماترې منع کړې. بيا امریکايي راته وويل چې: کله تسليم شوی يې؟ ماورته وويل چې: زه تسليم شوی نه يم بلکه په پېښور کې په خپل کور کې پنجابي استخباراتو: (آی ایس آی) نيولی يم اوپه تاسو يې خرڅ کړی يم. دنوم، پلار نوم، خای .... په پوښتنو سر بېره يې داهم وويل، چې:

بندی لږ او په سر کڅوړه روان دی یو امریکایي عسکر سپی ور وشکي کوي او بل لږته ور کړې ده
دا ده دیمو کراسي او دادی بشري حقوق!!!

بندی لڼر او په سر کڅوړه روان دی یو امریکایي عسکر سپی وړ وشکي کوي او بل لغته وړ کړې ده
دا ده دیمو کراسي او دادی بشري حقوق!!!

امريکايان بشري حقوق دي ته وايي

په وحشي ډول د بنديانو سروونه، ږيري او وروځي خړپيل کپري

طالبانو کي دي څه دنده درلوده؟ ماورته وويل چي ماطالبانو کي کارنه دي کړي. ترجمان پرته له دي چي امريکايي ورته ووايي. رابرگ شو اوراته ويي ويل چي ريښتيا ووايه. ماورته وويل: زه ريښتيا وایم اوتاغوندي ددرواغو دزده کړي کورس مې نه دي لوستي.....

بيا يو امريکايي عسکر دښي تخرگ لاندې لاس رادننه کړ، په ملايي کېښود اوبل دکين لورنه همداسې وکړل. په سريي راته زور وکړ په ټيټه ملا، ترلوسترگو، ترلولاسونو او پښويي روان کړو په لار کي خټي هم وي عسکريه په وچه اومونږي په خټو کي بېولو؛ تردي چي څه وخت وروسته دکندو کپرو لارو څخه تېر شوو يو ځای کي يي پرمخه څمولم لاسونه اوپښي يي راخلاص کړل خو کلک يي نيولي وم دسرته يي راته کڅوړه لري کړه خوراته ويل يي چي خوڅېرې به نه هغوي ډېر په بيره مخ په شاووتل او داغزن سيم دروازه يي راپسي وتر له بيایي دباندې نه راغږ کړ چي پاڅه! زه پاڅېدم، دوه کمپلي يي راواچولي او دکويت دروختين يو بوتل اوبه يي راکړي. ماچي اخوا دېخوا وليدل گردچاپېره داغزنو سيمانو خوپوريزه، څو غبرگه بنديزونه راتاو وو، منح منح کي لاري وي اودلرگيو نه يي څپرگي غوندي جوړ کړي وو چي لاندې يي هم دلرگي تختي وي اودپاسه يي ترپالونه پرې اچولي وو. دانوترپالي لويي څمې وي خو غاړې يي ورتاوې کړې وي اوگرد چاپېره ټولي څمې ښکارېدي، چي گورم په خواکي څپرگي کي مې څو بنديان ويده دي زه يي جلاپه يوه څپرگي کي واچولم، استاذ بدر يي له مالري دنورو بنديانو سره په يوه څپرگي کي واچاوه او حاجي ولي

محمد يي ددوه نورو بنديانو سره ماته مخامخ کين لاس ته په يوه
خپرگي کې واچاوه .

دانو دقندهار دهوايي ډگر په خوا کې نوي امريکايي موقت زندان
و. گردچاپېره ترې دخټو دېوال و چې تقريبا څه کم دوه متره لوړو ،
بيا ددېوال سره نږدې اودهرې خېمې چاپېره داغزنو سيمانو ديوالونه
او بنديزونه وو . اودازمونږ دچاپېريال عادي اغزن سيمان نه وو بلکه
امريکايي ځانگړي پېرسيمان وو چې په دواړو خواوو کې يې تېره تېره
چاقوگي لرل اوپه دا يروي شکل کړې کړې غځېدلي وو . دهوايي ډگر
الوتکې چې کنبېناستي او الوتي بڼه په ډاگه ښکارېدې چې اکثره
دوه څرخه اويو څرخه څرخکې اونورې پوځي الوتکې وې چې
دکنبېناستو او الوتوپه وخت کې به يې ټول گردونه اودورې په مونږ
راتلې . کله کله به يې په الوتکوپوځي تمرينونه هم کول لکه په هوا کې
اودرول ، په يو پري کې يولوی بلر رابنکته کول اوداسې نور ...
دکمپ گرد چاپېره دلرگيو لوړې لوړې مورچې وې چې مسلح عسکر
په کې وو اودورينونه هم ورسره وو . مونږ چې کله په خپرگيو کې
واچول شوو نو شپه لږه پاتې وه . لمونځ مو وکړ اودسبا په انتظار
کنبېناستو دژمي سخت ساړه وو . کله چې سباشو لمونځ مو وکړ او
بيا چې ورو ، ورو رڼا خپره شوه زما په خوا کې بنديان مې وپېژندل .
هغوی هغه عرب بنديان وو چې باگرام کې ماسره يوځای وو .
دخپرگيو ترمنځ لارو کې مسلح عسکر گرځېدل . اکر چې ددوه
خپرگيو ترمنځ خبرې بندي وې خوڅارونکي عسکر چې کله شاگره

مادخواکې څپرکي دبنديانونه پوښتنه وکړه چې دا قندهار دی ؟
هغوی وویل چې هو .

له درې نیمومیاشتو وروسته لمر

لکه مخکې موچې وویل دپاکستان دآی ایس آی په خصوصي پټ زندان کې مو په تنگو زیمجنو کوټو کې درې میاشتي داسې تېرې کړې چې دشیپې اوورخ معلومات راته نه کېده اولمر مو هیڅ ونه لیده . بیا مو پنځلس ورځې دباگرام امریکایي زندان کې هم داسې تېرې کړې چې لمر مو په کې ونه لیده کله چې قندهار ته ورسېدو نو دټولو ستونزو او کړاوونو سره سره چې کله سباشو ، رڼا خپره شوه اولمر راوخوت نو دخپمې نه گردچاپېره اوداغزن سیم دلورو بندیزونو نه دننه لږه فاصله وه چې بندي په کې گرځېدای شو په لومړۍ ورځ مو دلته په خاورو کمپل واچوله اوپیتاوي ته مو کړی ورځ د لمر دورانگو څخه خوند واخیست ، لمر هم مونږ ته خپله غېږه پرانستې وه ځکه چې له نېکه مرغه اسمان شین ؤ . په لومړۍ ورځ یې یوځل تحقیق ته بوتلم یودتورو وېښتانو او تورو سترگو والاخوان محقق ؤ اوپه ډاگه معلومه چې امریکایي نه ؤ فارسي یې هم زده وه په زولنو او زنځیرونو کې په یوه وره خېمه کې کښېنول شوم دسرته یې زما کڅوړه لرې کړه چې گورم مخامخ راته په چوکۍ یو ځوان محقق ناست دی ماته یې وویل چې زه فرانسوي یم او فارسي مې زده کړې ده ؛ دزرو پوښتنو په تکرار سر بېره یې راته وویل چې تاسره چې ورورنیول شوی ؤ هغه چېرته دی ؟ ماورته وویل چې دا پوښتنه خوزه

له تاڪوم ڇڪه ڇي هغه تاسو سره دي ، هغه راته وويل ڇي هو هغه مونڙ سره دي او همدلته دي بيا يي وويل : زه باور لرم ڇي تاسو دواڙه ورونه ريڻتيا وائي زه به خپل نظر ستاسو په دوسيه ڪي وليڪم نور وڙاندي نه پوهيم ڇي ڇه به ڪهڙي ڇڪه ڇي پر ڪهڙي نور خلڪ ڪوي .

په دي ترتيب بيا بيا تحقيق ته غوڻتل ڪهڙوله دوه و پرتنه دانور ٽول محققين امريڪايان وو . په هغه لومڙي فرانسوي نما محقق سر بهر يوبل پريپوزي غنم رنگه تور بخن محقق و ڇي پري پري شوندي يي وي او پنجابي معلومبده بيا وروسته په گوانتهنامو ڪي ماوليداه او هلته يي اردو راسره وويله . ڊپر بدسلوڪ يي ڪاوه دقندهار دمحققينو دتحقيق پوڻتني ڇه هماغه مخڪني تڪرار ٻدي خوڻيني نوري پوڻتني يي داوي :

— آياته ڪوم بهرني هيواد ته تللي يي ؟

— هو پاڪستان ڪي مهاجر يم او سعودي عربستان ته تللي يم حج مڙي ڪري دي .

— آيا ستاورور (استاذ بدر الزمان) ڪوم بهرني هيواد يا امريڪاهه سفر ڪري دي ؟

— نه .

— ولي نه ته يي پتوي خامخا تللي دي .

— داناسمه ده تاسره ڇه دليل دي ؟

— آياتاسو تليفون درلود ؟

— هو زمونڙ په ڪرايي ڪور ڪي عادي تليفون لگهڊلي دي .

— نومره يې څه ده ؟

— نومره مې ورته وويله .

— آيا تاسره موبایل يا سټيلايت ټليفون و ؟

— نه .

— خامخاو .

— دا خبره ناسمه ده که ماسره دا ډول ټليفون واي نو مابه هرو مرو

درته ويلي واي دټليفون لرل کوم جرم نه دی .

— تشدد يې وکړ چغې يې ووهلې او ټينگار يې وکړ چې زرکوه

ووايه چې ستا دستيلايت دټليفون نمره څو وه ؟

— کله يې چې ډېر ټينگ کړم ماورته وويل چې وليکه ! قلم او

کاغذ يې راواخيستل او ډېرپه مينه ، خوشۍ او په بيره يې راته وويل

چې وايه .

— زما دستيلايت دټليفون نمبر دی : زيرو ، زيرو ، زيرو ، ون ، ون ،

ون ، ټو ، ټو ، تري ، تري ، تري ، او فورته چې ورسېدلم نو

ليکل يې بس کړل پوه شو اوراته ويې ويل چې په مونږ ملنډې وهي ؟

— تاسو مې دې کار ته مجبوروي تاسو خپله ريښتيانه وايئ نو نور

خلک هم درته درواغجن ښکاري .

ما خودرته وويل چې سټيلايت فون نه لرم خو ته مې نه پرېږدي

اوتشدد او ټينگار کوي !!!

— آيا ستاورورسره موبایل يا سټيلايت ټليفون و ؟

— هو موبایل و خو سټيلايت نه و .

— ولي نه ستيلايٽ ٽيليفون خامخا ورسره و خوته مونڙ ته حال نه وائي .
— نه و .

— ته دخيل ورونه هسي ڪلڪه دفاع ڪوي ڪيڏاي شي چي
ستيلايٽ ٽيليفون هم ورسره و اوامريڪاته يي سفر هم ڪري وي خوته
به خبرنه يي .

— زه بنه خبريم زما ورون ماسره په يوه ڪور ڪي ورو ڪي رالوي شوي
دي هغه نه امريڪاته سفر ڪري دي اونه ورسره ستيلايٽ ٽيليفون و .
— ته اوستا ورون په يوه ڪور ڪي اوسيدئ ؟ .

— هو .

— ڊڪور نقشه څرنگه وه ستا ڪوته چيرته اودهغه چيرته وه ؟ .
— اگر چي زه په نقشه نه پوهيم خويه دي ڊول وه (نقشه مي ورته
جوڙه ڪره اود ڪوتو ڄايونه مي وروبنودل) .

— آيا ستا اوستا ورون په منح ڪي ڪله اختلاف راڃي ؟ .

— هو .

— په آخر ڪي ڪوم يو گتندوي وي ؟ .

— ڪله هغه اوڪله ن .

— زه هم دخيلو ورونو سره همداسي يم .

يوه سورمخي اوسپين سترگي محقق په سخته يخه هوا ڪي په
زخمي زنگنوا ودرولم لاسونه يي راباندي پورته ڪرل بيا ڊپروخت
وروسته يي په زمڪه پر مخه حملولم اوپه شاراته اودرپده بيا يي

راپاخولم پښې لاسونه مې ترلې وو په خوله يې راته لاس کېښود . چې
 خواب ورنه کړم اوپه ولاړه يې په يوه غوږ کې راته په چغو او کړيکو
 ډېرې سختې اوپوچې کنځلې کولې اوپه بل غوږ يو فارسيوان ترجمان
 په ماته پښتو ترجمه کولې خو ترجمان دهغه نه يوپه دوه زور کاوه
 اودومره سخت زور يې کاوه چې ماته وېره پيدا شوه چې له ډېره زوره
 يې باد پرې نه شي!! . اوداددې له پاره چې خپل ځان وفادار غلام
 وښيي او خپل امريکايي بادار خوشحاله کړي !

دډېرو کنځلونو وروسته يې يوبل امريکايي له خېمې راوغوښت
 هغه پوځي چمپر دباندي وايست بياراننه واته اوراته ويې ويل چې : ته
 پوهېږې چې زه څوک يم ؟ .

— نه نه دې پېژنم .

— زه يو امريکايي يم اوزما خور دنيو يارک په برجونوکې دستمبر
 ديوولسمې په انتحاري حمله کې وژل شوې ده تاسو زمونږ برجونه
 ړنگ کړي دي ، امريکايان مو وژلي دي ، اسامه ته مو پناور کړې ده ،
 خارجيان مو ساتلي دي ...

— داچې ستاسو برجونه ړنگ شوي دي نو ړنگوونکي يې معلوم
 دي مونږ نه دي ړنگ کړي اوداچې ستاخوږ په کې وژل شوې ده
 نودابنه نه دي شوي په کار داوه چې ته په کې وژل شوی وای ...

— ښه داهم لاوايې ؟ ويې وهلم اودغوسې نه نورهم دډېرسور والي
 نه تک تور شو .

— آيا ته خبر يې چې له تاوړوسته ستاپه کور څه شوي دي ؟
 غوښتل يې چې ماسره اندېښنه پيداشي .

— نه زه نه يم خبر .

— خبر به شي .

— ستا کورته اوس څوک ډوډۍ ورکوي ؟!

مخکې هم الله تعالی ورکوله او اوس اوبيا به يي هم ورکوي .

سړيې د تمسخر په ډول و خوځاوه او ويې ويل چې ستا بچي به

اوس له ولېرې مره شي اوته به مونږ سره په جېل کې مړشي .

يوه محقق يوه ورځ راته وويل چې تاسو کره وسله وه اوته منکر

يې .

— نه دا خبره درواغ ده له دوه تمانچوپرته هيڅ وسله نه وه .

— ستاسو کور کې وسله وه ستاورور بدرالزمان اعتراف وکړ او مونږ

ته يې ټول حالونه وويل خوته منکر يې هغه به کورته لارشي اوته به يو

لري جېل (گوانتنامو) ته لارشي هلته به دې دداسې خلکوسره گوزاره

شي چې په ژبه به يې نه پوهېږي او ډېره سختي به درسره کوي . بيا به

خپله اعتراف وکړي .

— دا خبره درواغ ده زمونږ کور کې وسله نه وه اوزما ورور په

درواغو اعتراف نه کوي .

— رابړگ شو او په چغو يې وويل چې آيازه درته درواغ وایم ؟!

— هو ته درواغ وايي هغه دا اعتراف نه دی کړی .

— له چوکۍ پاڅېده له ډېرې غوسې تاوراتاوشو دای ایس ای

دگوداگانو دجماعة الدعوه دمخکنیو ذکر شویو درواغجنو

د درواغو راپوريې راواخيست او ويې ويل چې دادی مونږ سره لست او گواهان دي چې تاسو سره په کور کې وسله وه اوته منکري يې؟! .

— که وه نو ستاسو پاکستاني دای ایس آی گوداگيانو څرنګه پيدانه کړه هغوی خو زمونږ کورټول ولتياوه او دنوک په کچ ځای يې هم بې لټولو پرې نه بنود؟ .

— ستاسو په کور کې ددغه لست ټوله وسله وه خوته درواغ وايې .

— دې لست کې کومه وسله ده؟ .

— راکټ لانچر ، هاوان ، پيکا ، زيگاويک ، دهشکه ، مينونه ،

ګرنېټونه اونوري درنډې اوسپکې وسلې ...

— داخو ډېر مختصر لست دی زمونږ په کور کې دوه ډوله وسلې

نوري هم وي .

— کومې؟ .

— بم غورځونکې الوتکې او ټينکونه .

— ته بيا بيا په مونږ ملنډې وهي .

— ملنډې خو په تاسو هغه چاوهلې دي چې دغه لست يې درکړی

دی مونږ دپېښور ښار په حدودو کې په دې وسله څه کول؟ .

— امریکايانو سره جنګ .

— پښتو کې يو متل دی وايي چې باران په تيرا وشو او خره يې دلږه

مورې نه يورل ! عجيبه خبره ده چې امریکايان افغانستان ته راتلل

اووسلې مونږ په پېښور کې په خپل کور کې اېښودلې؟! بيا يې راته

يو ځوان ځورونه (عکسونه) وښودل چې يو يې ديوې لويې پخې کلا

په ډول و چي لويه دروازه يې وه د پاسه پرې اغزن سيمان او برېښنايي
مزي غځېدلي وو او يويې يو کت وچې بندي په کې بند په بند ترلي
و... په پته خوله يې راوښودل اوڅه يې ونه ويل .

— ما خودغه ځای نه دی ليدلی ستاسو څه مطلب دی ؟ .

— زه هم پوهېږم چې تانه دی ليدلی خو که سمه خبره ونه کړې او
اعتراف ونه کړې نودغه ځای ته به دې ولېږو دادامريکايوسخت جېل
دی اودلته سخت تعذيبونه دي اعتراف وکړه که نه نو دغه ځای ته به
دې ولېږو .

— دڅه شي اعتراف ؟ .

— هغه هم نه پوهېده چې دڅه شي اعتراف خونور څه يې چې ونه
موندل نو ويې ويل :

— ددې چې تاسو کره کومه اوڅومره وسله وه او څه شوه ؟ .

— ډېر يې چې راتنگ کړم ماته زياته غوسه راغله اوورته ومې ويل
چې هوماسره دوه ډوله وسله په کور کې وه اودلته مې هم له ځانه سره
راوړې ده .

— کومه ؟ (په ډېره حيرانتيا) ! .

— ماسره يو ميزايل اودوه بمونه وو چې اوس هم راسره شته .

— په ډېره وارخطايي او حيرانتيا : کوم دي ؟ .

— ترجمان پوه کړ چې زماڅه مقصد دی ...

— په ناڅاپي توگه يې بې ارادې سخت وخنډل له ډېرې خندا نږدې
وو چې له چوکۍ سره شاته وغورځېږي . زماپه غوسه پوه شو او له

دخمي په دروازه کې اودراوه محقق ورسره ولاړو راته يې وويل چې ورور دې دادی ماچې ورته وکتل، بېخي راته بدل بنکاره شو چې بڼه ورته متوجه شوم ومې پېژنده، مانه خو خپل مخ پناو چې زه به دخپل ورور په سترگو کې څنگه بنکاره شوی يم؟ اودهغه پټ انفعال به څه و؟ خوماچې دهغه مخکنی دمبار کې گيرې سره له وقاره ډک مخ ليدلی و او اوس مې خريلي گيره وليده چې مخ يې بېخي وړوکی و خوار شوی هم و اودغمونو، اندېښنو او کړاوونوله لاسه يې رنگ هم تور اووښتی و... زه په دغه حالت کې دخپل ورور په ليدلو ډير زيات خواشینی شوم. وبوگنېدم، زړه ته مې سخت درد او ټکان ورسېد.

ددغه غمجنې شېبې اودهغه دغمجن مخ زېښلی او مراوی انځور زما په سترگو کې تراوسه پاتې دی اوزما په زړه کې يې داسې داغ او ټپ جوړ کړی دی چې تر عمره به يې سوی اودرد محسوسوم...

مادخپل ورور استاذ بدر په مخ کې يوه جعلي غوندي موسکا ددې لپاره وکړه چې هغه زما په درد پوه نه شي. همدومره خبرې موسره وکړې چې سترې مه شي څنگه يې؟ زه الحمدلله بڼه يم. نوريې نه هغه کښېناستلو ته پرېښود اونه يې دواړه زياتو خبروته سره پرېښودو هغه عسکرو سمدستي بېرته ستون او پنا کړ.

ماسره محقق کښېناست ماورته وويل چې! تاسو خو دبشري حقوقو، ديموکراسۍ، ازادۍ اوداسې نور... شعارونه زوتوی، دلته خو بشري حقوق، بېخي ترېښولاندې دي، تاسو خو مونږ سره له حيواناتو هم بتر سلوک کوئ... داوولې؟ هغه وويل: په لويو جنگونو، دولتي امورو اودبيري اقدامونو کې همداسې کېږي. کله

کله بي گونا هم دگونا هگارو سره خورول کېږي ، زه به ستاسو په هکله واشنگتن ته وليکم چې دا دواړه ورونه بي گونا دي بايد خوشي شي . خو وعده در سره نه شم کولای اونه پوهېږم چې راتلونکي کې څه پېښېږي ؟ .

عسکرو ته يې حواله کړم او په گنگس حالت کې يې څپرکي ته ستون کړم .

دقندهار په څپرکي کې زما ملگري

دقندهار په زندان کې ديو اڅبتوب له ورځو وروسته زه دروغتون دخېمې له وره سره نږدې څپرکي کې واچول شوم استاذ له ماڅخه لرې اود هوايي ډگر دخټو دېوال ته نږدې و . ماسره لومړی حاجي صاحب ولي محمد صراف و چې دپېښور اوباکرام په زندان کې هم راسره نږدې ، خو جلاو او قندهار کې مويه يوه څپرکي کې سره گوزاره شوه . هغه ډېر ښه سپری و او په همدغه څپرکي کې مونږ يوبل سره وپېژندل بل دایران يو چرسې شيعه و چې عبدالمجيد نومېده هغه امريکايي محققينو ته ويل چې زه افغانستان ته دمخدرا تودرانيولو له پاره راغلی وم خومونږ ته يې ويل چې زه دایران حکومت دجاسوسی له پاره رالېږلی وم ، دقندهار په ښار کې ديوه نانباي سره اوسېدم کېمره اونور سامان مې هم دهغه سره ايښی دی ... ډير احمق او لاوبالي سپری و چې وروسته يې بيا په گوانته نامو کې صليب هم په غاړه کې څوړند کړ ، امريکايانو ته يې جاسوسي هم کوله او په ډېرو خلکو يې ددرواغو تورونه هم لگولي وو . يوه ورځ يې ديوه ازبک

عبدالله فاريابي سره دمخالفت له امله دښمني په يوه ټوټه خپل لاسونه وگرول لږ لږ ويني شول اوبيايي امريکايي پوځي ته وويل چې داکار راباندي عبدالله وکړ، دڅپرکي ټولو بنديانو او دهغه دلاسونو کړينو ددې گواهي وکړه چې هغه درواغ وايي نو له همدې امله عبدالله دسزانه وژغورل شو. خو ورځې مونږ درې واړه سره وو بيا دمزارشريف قاري صاحب فضل الرحمن اوداندخوي نورالله صاحب هم زمونږ دڅپرکي ملگري شول. دواړه دډېروښو اخلاقو څښتنان وو په ځانگړي توگه زما اودنور الله صاحب ترمنځ ډېره مينه پيداشوه. خبرې اودخپل ژوند ځيني کيسې به مو سره کولې او وروسته بيا دگوانته نامو په اخري ورځو کې موداملگري او مينه ډېره غښتلې شوه. نورالله صاحب ډېر لائق، پرهېزگار اودښو صفاتو څښتن او دملگري وړانسان و.

زما دڅپرکي نور ملگري دپکتيکامولوي محمد صديق، دارزگان ددير اوت نورالله. چې دطالبانو دمشر ملامحمد عمر صاحب باجه هم و. ددير اوت حاجي نظر محمد، دخوست حاجي خان زمان، دپکتياقاري عصمت الله، دارزگان حاجي امان الله دفارياب عبدالله ازبک عربيانو کې عبدالخالق يمني، محمد حمادي يمني، سلمان يمني، وليد يمني، صالح يمني، سعيد جزائري، عبدالله کردي اودکوزې پښتو نخوا طارق وو.

دقندهار وضعيت

په قندهار کې هم انساني معيارونه او بشري حقوق ترپښو لاندې شوي وو ديو تريال لاندې چې دخو لرگيو دپاسه خپور و. ترشلو پورې

بنديان اوسېدل کله به چې باران و نو ډننه ورېده او په باران کې به ټول بنديان ولاړ وو، دناستې ځای به نه و. داتريالونه په اصل کې خېمې وې خودغاړو پټې يې پورته ورنغاړلې وې نو ځکه يواځې دچت تريال پاتې و او گرد چاپېره هيڅ نه وو. باران کې به دخېمې نغاړل شويو برخوکې اوبه جمع شوې خېمې به راڅخېدې او چې اسمان به شين شوهم خو ورځې به همداسې څخېدلې. دا اجازه نه وه چې پټې راخلاصې شي او اوبه ترې لرې شي. دډېر شکايت نه وروسته بنديان يو خواته شاګړي په زنگنونو اودرول شول ، بيا عسکرانته وتل او دخېمو دغاړو هغه برخې يې په چاقوانو څيرې کړې چې اوبه په کې جمع شوې وې .

سخت بادونه لګېدل او ټولې شګې او خاورې په مونږ راتلې ، نه داوداسه اوبه وې اونه دمخ لاسونو پرېمينځلو ، څيرن خچن دلپونيو غونډې اوسيدو. ديوه تريال لاندې ددرې کسانو څخه زياتو خپلو منځو کې خبره نه شوه کولای ، خواکې خېمه کې چې يو اغزن سيم يې ترمنځ و او يو تريله به مو سره ليدل يو تريله خبرې منع وې ، که په چابه هسې شک هم و شو چې دبلي خېمې خلکو سره ياددرې کسانونه زيات سره خبره کوي نو هغه به دخپرکي مخکې په خاورواو کاڼو کې په زنگنونو اودرول شو اولاسونه به يې په سرکېښودل، يو ساعت يادوه ساعته به دغسې لمرته ولاړو ، ددرې کسانو نه زيات دخپرکي گردچاپېره خالي ځای کې نه شوگرځېدای او که دريونه به زيات وو نوټول به په زنگنو ودرولو جزايي شوو. کله کله به عسکرو بې موجه بنديان جزايي کول ، هيڅ قانون نه و اوقانون دهرعسکر په

خپل لاس کي و. په نيمه شپه کي به په لسگونو عسکريه منډو منډو راغلل او ديوې خېمې نه به گرد چاپېره او دريدل، چغې اوسوري به يې وهلي چې پاڅېرې پاڅېرې سپي به هم ورسره وو. هغو به سخت سخت غپل. بنديان به يې له خوبه راويښ کړل د خېمې يوې خواته به ټول په سپېرو خاورو او کاڼو کي پر مخه ځملاستل، سرونه به يې ټيټ نيولي وو لاسونه به يې شاته وو بيا به گرد چاپېره او مخې ته مسلح عسکر او دريدل او نور به خېمې ته دلتهون په بانه ورننوتل کمپلي به يې اخوادېخوا په خاورو کي وغورځولي او قرآنونه به يې په خاورو کي اخوادېخوا گوزار کړل، ټول ځايونه به يې تلاشي کړل، که چاسره به دخوراک يو ناخيز او معمولي شي هم پيداشو نو د خېمې ټول بنديان به جزايي په زنگنونو او درول شول. د تلاشي په وخت به يې يو يو اول په ولاړه ولټاوه بيا به يې په خاورو کي راځملاوه اړخ په اړخ به يې واراوه تردې چې په عورت به يې هم ورته گوتې ووهلي بيا به يې ټول ځملولي پرېښودل او ورته ويل به يې چې ونه خوځېرې. عسکر به له وېرې په شاشاتللو ووتل، دروازه به يې قلف کړه، بيا به يې اواز وکړ چې پاڅېرې. بنديان به خړپړ په خاورو کي سپېره مخونه راپاڅېدل قرآنونه به يې راټول کړل او ځانونه به يې وځنډل. بيا به يې کمپلي له خاورو راپورته کړې وېه يې ځنډلې او د الله په هيله به ځملاستل. زه دروغتون د خېمې سره لنډ دناروغانو او ټپيانو په خېمه کي پروت وم نو زمونږ دغه ډول تلاشي ترنورو لږه وه. که چا به د پاڅېدو په وخت کي لږ ځنډ وکړ هغه به بيا جزايي کېده يوه شپه يو ناروغ د پاڅېدو په وخت کي لږ ځنډ وکړ يو بد اخلاقه عسکر و هغه

دخمي ټول بنديان په زنگنو کرل او چغې سوري يې جوړې کړې. بيا يې په بنديانو ملنډې وهل پيل کړل وروسته به يې کرل اوبيرته به يې په بيره په زنگنو کرل چې دې کار به شپه دوام وکړ ...

تحقيق ته به چې څوک غوښتل کېده نو عسکر به زنجيرونه په لاس راغلل، دروازي سره به يې دبندې نمبر واخيست ټول بنديان به دخمي شاته لارل هلته به شاکري په زنگونو اودريدل اولاسونه به يې په سرونو کېښودل؛ مخې ته به يې مسلح عسکر اودرېدل هغه دتحقيق بندي به دروازي ته لار هلته به پرمخه په خاورو کې ځملاست اولاسونه به يې شاته واړول، بيا به عسکر په ډبره بيره او وارخطايي سره رانول، يو به دبندې په ملا گونډې ولگولې اولاسونه به يې ورته ونيول بل به په پښو کېښناست. لاسونه به يې شاته په پولادي ولچکو وترل، پښو کې به يې ورته پولادي زولني واچولې اوتوره په خاورو کې کڅوړه به يې سرته ورواغوسته بيا به يې بندي راپاڅاوه يوي خواته يو او بلې خواته بل عسکر به يې دتخرگونو لاندې لاسونه ننه ايستل او په شابه يې ورته کېښودل، مټې به يې پورته خواته زور کولې او ملا به يې ښکته خواته. په سريه يې ورته دزمکې لورته زور کاوه، لکه درکوع په ډول به يې روان کړی و. سره له دې چې پښو کې به زولني وې او ددواړو پښو منځ کې زنجيرونه چې بندي ازاد پل نه شو ايښودای، خوبيا به يې هم ټپل واهه او بيره به يې پرې کوله، ډېر ځله به بندي په زنگونو راپريواته او زنگونه به يې زخمي شول. په لاره به عسکرو په راتېکوډلو، ټپل وهلو او وهلو ټيټه او ماته ملا روان کړی و. په لاره کې به څو ځايه بنديزونه وو، په

تاوو راتاوو کنډو کپرو لارو او ختوکې به يې دتحقيق خېمې ته ورساوه هلته به دمحقق بشکلې او دبندي په خاورو لړلې چوکۍ وه پرې به کښېنول شو او تحقيق به پيل شو ...

عسکر ډېر زيات بداخلاقه وو يو ضابط و چې حاضري به يې اخيستله ډېر متکبر انسان و بنديان به يې ټول په يو کتار کې اودرول بيا به يې ديوه يوه نمبر اخيست کله به يې په پېرتورتوش قلم دبندي په کميس شاته نمبر وليکه او کله مخامخ . کميس به ټول په نمبرو او خيرو تک تور شوی و . بنديانو ته به يې ويل چې ما کله له لري وگورئ نويو کتار به اودرېږئ که چابه لږ ځنډ وکړ جزايي به پرزنګونو اودرول شو . بيا يې په کارتونو نمبرونه وليکل او ويل يې چې هريو کس به دحاضري په وخت کې غږ هم کوي اوداکارت به هم بنايي . داضابط به ډېر په تکبر روان و ، بنديانو ورته رامبوويل يو بل عسکر چې په لومړيو ورځو کې به يې سخت ژړل او ويل به يې چې زه امریکاته ځم بيا وروسته نفسياتي ناروغ شو بنديانو سره به يې سخته کينه کوله ، بې ځايه يې جزايي کول ، چغې سوري به يې وهلي او کنځلي به يې هم کولې . يوه ورځ يې يو ناروغ بندي ته وويل چې په زنګونو اودرېږه هغه نه شو اودريډاي چغې سوري يې جوړې کړې ، بيا يې نور عسکر راوغوښتل ، بنديان يې يو خواته کړل او له ډېرې کينې نه يې عسکري جمپر او خولې دباندې کېښودل بيا دنورو عسکرو سره راننواته او دغوسې نه تک سور او تور اووښتی و ، بندي يې راځملاوه ، ويې واهه ، لاسونه پښې يې پرې زولانه کړل

، توره کڅوړه يې ورپه سر کره اوداوسپنيزو څادرونو گودام (انفرادي) ته يې په تېل وهلو ، رابنکلو او وهلو بوته .

دقندهار زندان کې دبنديانو خوراک

دقندهار امريکايي زندان کې دبنديانو دخوراک مهال وېش داسې و چې دسهار او ماښام له مخې هيڅ خوراک نه ودغرمې خوراک و او دماښام پرځای په نيمه شپه کې خوراک و. اودا ددې له پاره چې دخوراک په نامه بنديان له خوبه وباسي. نيمه شپه به بنديان ويده وو چغې به يې پرې جوړې کړې او خوراک به يې پرې تقسيم کړ. دخوراک نوعيت داو چې تيار عسکري خوراک و، په پلاستيکي کڅوړو کې بند و او پنځه شپږ کاله مخکې جوړشوی و. دگرمولو کوم انتظام نه و همداسې يخ به يې راکاوه. يوه وچه کلچه يو وړوکی کېک ، پاپر، خودانې خوږې دانې يو وړوکی ډبي کې مميز ياممپلي ، يوه اوږدې ددوه گوتو په پلنوالي پلاستيکي لفافه کې دخنزير غوښه ، يوه لفافه کې کله دچرگ اوکله دغويي غوښه او وچ ککوړي. يوه اردني عيسايي ترجمان باگرام کې مونږ ته ويلې وو چې داوړه لفافه دخنزير غوښه ده اودانوره غوښه هم حلاله نه ده ځکه چې په اسلامي طريقه نه ده ذبح شوې، دا امريکايانو خپل فوځ ته تياره کړې ده دخوراک دغه ټوله کڅوړه يې (MRE) ايم آراي په نامه يادوله. کله کله په کې يوه کڅوړه مکروني (ميانچې) يالوبيان ، يادال هم وو . مونږ يې غوښې نه خوړې بيا وروسته دغه وچه بدله شوه او يوه بله کڅوړه وه چې دپاسه پرې حلال ليکل شوي وو هغې کې حلالې غوښې هم وې

نورسابه گان هم وو هغه به موبيا خوړل . څه وخت وروسته بيا په ماښام کې يوه افغاني ډوډۍ او دگډو وډو ترکاريو دډبليوهغه اوبه وي چې هغه اصلاً دډبلي دخلاصولو نه وروسته توپېرې هغه به يې هم لږې غوندي دهغه بوتلونو په بيخ کې راکولې چې مونږ به ترې اوبه څښلې وي اود ډېران دگوزارولو به وو، هغه به عسکرغوخ کرل نور به يې وغورځاوه اوبېخ به يې پرېښوده په هغې کې به يې دغه دايشولو سبزيو زيربخني اوبه راکولې چې ډوډۍ په کې چوکه کړو همدغه مات ډبلي به مو ساتل اوبې له مينځلو به مو هره ورځ په کې دغه اوبه راخيستي اوډوډۍ به مو ورسره خوړه . دخوراک پلاستيکي لفافو کې به چې دعسکروڅه خوبېدل هغه به يې ترې ستنول او دگرمولو يو ډول ماده وه په اوبو کې اچولوسره يې جوش کاوه چې دترکاري دگرمولو لپاره وه هغه به يې هم ترې لري کوله. يوه ورځ په تېر کې ديوه بندي په خوراک کې راغلي وه .

په سطلونو کې دانساني ضرورت رفع کول

دقندهار په بريندوخېمو کې دهرې خېمې سره يويادوه سطلونه دانساني ضرورت لپاره ايښي وو هر بندي به په همغې کښېناسته او يو څادر به يې له ځانه راتاواوه کله به چې سطلونه ډک شول نو دورځې يويا دوه ځل به يې دوه بنديان په زولنو کې را ايستل چې

پښې به يې ترلې او لاسونه به يې خلاص وو، مسلح عسکر به ترې وروسته روان وو هرې خېمې ته به اودريدل او دخېمې بنديانو به خپل ډک سطلونه داغزن سيم دمنځونو نه ورکول، هغوی به وړاندې وړل او يوه ماشين کې به يې اچول. عبدالسلام ضعيف صاحب باندې به يې اکثره دغه کار کاوه الله تعالی دې اجر ورکړي.

بيا زما ورور استاذ بدير هم دنورو بنديانو په څېر ددې له پاره چې ماسره وگوري. په خپله خوښه دسطلونو راټولولو ته دوه درې ځل راوواته څه لږې غونډې خبرې به مو سره وکړې او دجوړناجوړپوښتنه به موسره وکړه. خو عسکرپه دې پوه نه وو چې دادواړه سره ورونه دي دا خبره يواځې محققينو ته څرگنده وه.

قندهار کې دپاکوالي کچ

په قندهار کې هم دپاکوالي له پاره هيڅ انتظام نه و، نه داودس اوبه وې اونه دمخ لاس مينځلو. کله کله به مو د عسکر نه پټ دهغه بوتل په اوبو مخ لاس ومينځل چې دڅښلو لپاره به يې راکړې وې هغه به هم که عسکروليدلې نو سمدستي به هغه بندي جزايي کېده او لمرته به خاورو کې په زنگونو ديوه يادوه ساعتونوله پاره اودريده. دبرېتونو يازياتي وېښتانو يادنوکانو دلرې کولو له پاره هيڅ انتظام نه و. په آخر کې بيا دغسل په نامه يو دوه ځل يوه ځای ته په کتارونو کې يودبل پورې تړل شوي اوزولانه په پټو سترگو بوتلل شو او هلته يې راته په يوه وړو کې سطل کې دومره خرې اوبه اچولې وې

چي ايله سرپرې لوندیده؛ هغي کي به هم ختي او خاورې وي اويه
اجتماعي ډول دي ته مجبورېدو چي بريند دغه اوبه په خان راواچوو .
کله چي مونږ انکار وکړ نو يوي عسکري افسرې راته وويل چي ولي
بريند نه لامبي؟ زه خويه دي ارمان کي يم چي داسي يو څوک
پيداشي چي جامې رانه اوباسي اوتاسو بريند نه لامبي!

قندهار کي دارو درمل

اودډاکټرانوسلوک

د ناروغانو د علاج هيڅ انتظام نه و دروغتون په نامه يوه لويه
څېمه وه يواځي دهغو ټپيانو پټي په کي کېدي چي امريکايي
بمباريو کي ټپي شوي اولاسونه اوپښي يې غوڅ شوي وو. ډېر سخت
ناروغان به هم په څېمه کي پراته وو. که ډېر په سخت وو نو نور
مريضان به دخېمي شاته په خاورو کي په زنگنونو يا همداسي
کښېنول شول او ناروغ ته به يې سيرم ولگول، هغه نور ناروغان به
تر هغه هلته په خاورو کي شا کړي په زنگنونو ولاړوو ترڅو چي دناروغ
سيرم خلاصېدل ...

اکثره ناروغانو به چي کله شکايت هم وکړ نو ورته ويل کېدل به
چي مونږ سره ستاد درملني هيڅ انتظام نشته ... ناروغان به بي
درملو کېدل اودالله تعالی اسرې ته به پراته وو . څه ناروغان داسي
هم وو چي پښي به يې دواړه په واورو يا بمباري کي داسي ټپي شوي
وي چي پټي به يې پرې ترلې وي او يو لاس به يې هم په بېخ کي غوڅ
شوی و . هغه به هم تحقيق له پاره داسي بېول کېده چي يو لاس به

يې ورته شاته دبل لستوني سره وترل شو، پښې به يې هم په
 زنځيرونو او زولنو کې وترل شوې او بيا به تحقيق ته روان کړای شو.
 نورو ناروغانو ته يواځې د دردونو له پاره گولۍ ورکول کېدې
 اوبس. گولۍ هم په دې ډول ورکول کېدې چې د برېښنايي مزو
 دغځولو يو کلک پلاستيکي پايپ به د نرسانو سره و په زمکه به يې
 دامسا په ډول لگاوه او روان به و خپمې ته به چې ورسېده. نو دا په
 خاورو کې پايپ به يې داغزن سيم په منځ کې وردننه کړ، د پايپ
 يوسرته به بندي لاس ونيوه او بل سر کې به نرس گولۍ په کې
 ورواچو له اوپه دې ترتيب به دغه چټله گولۍ د بندي په لاس کې
 ولويده بيا به يې بندي دهغې خوړلو ته په زور مجبور او د نرس په
 مخکې به يې خوړه او بيا به يې پرې لاخوله هم وازوله چې ويې گوري
 چې آيا ريښتيا يې خوړلې ده او که درواغ وايي! که په زمکه به
 وغورځېده هم بندي يې دهغې چټلې گولۍ خوراک ته اړايسته.

په قندهار کې د بنديانو لباس

په قندهار کې هم د باريک تاري رخت درېښي وه چې لکه
 دمستريانو غوندي کميس او پتلون يوځای سره گنډلې وو د حاجت
 لپاره به ټول کميس ايستل کېده ...

دلوی بدن او جسيمو کسانو کې تنگ و، پتلون به يې اغوستی و
 او کميس يې نه اغوستل کېده د کميس لستوني به يې دملانه تړلې
 وو او دنامه نه پاس به لغړ و.

څه وخت وروسته دسره صليب والاو دهلکانو واړه واړه تاري ارزان بيه پتوان راوړل چې هغه هم دکارنه وو . دوه دوه نري نري کمپلي يوه بندي ته ورکول کېدې نور هيڅ نه وو هغه به مو په خاوروکې خپرولې او پرې ويده کېدو، بالخت نه و، اودسختو بادونو او دهوایي ډگردالوتکو ټول گردونه ، خاورې اوشگې به په کمپلو او زمونږ په خټونو اونور بدن پورې نښتې وې . کله کله به يې دفتيش په وخت کې څه کمپلي يورې چې چاته به يوه او چاته به يوه هم پاتې نه شوه.

دقندهار زندان کې دامريکايانو خپل گوداگان

يوه شپه امريکانو تقريباشل بنديان راوستل اومونږ ته مخامخ خپمه کې يې واچول، يو په کې سپين گيري سړی و کله يې چې دزولنودپرانستلوپه وخت کې په خاورو پرمخه وغورځاوه نو خوله يې هم وينې شوه دنورو بنديانو په څېر يې ټولوته گيرې هم ورخرييلې وې . سپين گيري چغې وهلې اودغورځولوپه وخت کې يې گومان کاوه چې وژني مې . سباته معلومات وشو چې دغه سپين گيري په قندهار کې درباني دجمعيت اسلامي(?) يو قوماندان و . هغه جمعيت ، رباني اوشمالي اتحاد چې کله امريکاپه افغانستان بمباري کو له نورباني وويل چې دابمباري رنگی ده بايد گنه شي او بمونه غټ شي !!! او هغه رباني، سياف، نظار شوری او شمالي اتحاد چې امريکايان دهغوی په اوږو سپاره کابل ته ننوتل ....!!!.

گومان کوم چې دغه قوماندان حاجي او ملاهم و . دانور
 دکري دنوي حکومت سري و اودشمالی اتحاد دنورو غريو په
 خپر داهم دامريکايانو خپل گوداگي وو خو په تهر کې يې دخپلو
 ملگرو سره نيولي وو او زندان ته يې رادننه کړل . دې پتي او بې
 عزتي نه وروسته چې کله دکري اورباني دسپارښتنو په ترڅ کې
 امريکايانو ته معلومات وشو چې داخو زمونږ خپل گوداگي دي نو
 عذريې ورته وکړ او خبر شوو چې قوماندان ته يې دمرمي ضد
 يو واسکت هم ورکړی و ، او همداسې خرپيلې گيرې يې خپلو
 کورونو ته ولېږل . دافغانستان لاشه چې دزمکې زري زري پرې
 لعنت وايه ...

نه پوهيرو چې ددومره سپکاوي اودشرم سره به يې دخپل کور
 اونورو خلکو ته څه ويلي وي ؟ خوزه په دې باور لرم چې داډول
 خلک نه شرمېږي او دامريکا په گوداگي توب يې پت ، عزت او
 عرض لاپخوا بياللي او خرڅ کړي دي . مونږ نور بنديان خود
 اسلام ، پت ، عزت او نواميسونه ددفاع په گونا هلته پراته وو نو
 دوی په کومه بنادي کې هلته راغلل اولارل ؟!

د قندهار زندان ته د نورو بنديانو راتلل

د قندهار زندان ته د بنديانو د راتگ سلسله جاري وه يوځل يې مونږ ته مخامخ څپرگي ته نوي بنديان راوستل چې د طالبانو وزير او دهرات والي ملا خيرالله خيرخواه هم په کې و. کله يې چې د زولنو د پيرانستلو له پاره پر زمکه راوغورځاوه نوسختې چغې يې وهلې او فریاد يې کاوه. اګر چې هغه بيا گوانته نامو کې مونږ ته وويل چې هغه زه نه وم بل څوک و؟! په دې ډول يې له مختلفو ځايونو بنديان راوستل او په څپرگيو يې وپشل په دې کې عربان، شرقي ترکستانيان او نور بهرني او داخلي بنديان و. ځينې په کې زخميان هم وو.

په لاسونو شوتې په پښو گوډان او نور تپي او ناروغه بنديان هم وو. د پکتيکا يوبندي يې راوست چې ډېر سخت تپي شوی و په امريکايي بمبار کې په سر لگېدلی و چې ډېر ژور تپ په کې و او زياته وينه ترې تللې وه تردې چې دماغې توزان يې له لاسه ورکړی و او گډې وډې خبرې به يې کولې، امريکايي څرخکورا پورته کړی و تريوه وخته يواځې څپرگي کې و بيا يې مونږ سره و اچاوه. ځينو نورو بنديانو وپېژنده او هغوی ويل چې دغه شخص ډېر غښتلی او هوبسيار ځوان و خو اوس په دغه بد حال و. څه سیر مونه يې ورته ولگول مونږ بيا گوانته نامو ته لاړو هغه هلته رانه غی نو پوه نه شو چې اخري برخه لیک يې څه شو؟!...

قندهار کي انفرادي زندان

په قندهار کي داوسپنيزو خادرونو نه يولوی گودام غوندي جوړشوی و مخکي چي دهر مقصدله پاره استعمالېده خو په دغه وخت کي امريکايي پوځ دانفرادي بند (کوټه قلفی) په حيث استعمالاوه دننه يي په کي داغزن سيم په واسطه بيلې بيلې خانې جوړې کړې وې. ما خودننه نه دی ليدلی ځکه چي زه يي نه يم وردننه کړی خو استاذ بدر يي د (۲۵) پنځه ويشت ورځو له پاره وردننه کړی و هغه ددغه انفرادي زندان په هکله پوره معلومات لري چي وروسته يي خپله تاسوته کيسه کوي.

دقندهار دزندان آخري ورځي

مونږ په قندهار کي ټولې دوه مياشتي او اته ورځي تېرې کړې په آخري ورځو کي امريکايانو راته دنمايش له پاره دکريم بورډ او شطرنج تختي او ځيني زرې شکېدلې مجلې اودخيالي کيسوڅه کتابونه راکړل چي هغه هم مونږ غنيمت گانه خو ورځي وروسته يي بيرته راڅخه واخيستل داهم هسي ملنډې وې دهغه بدسلوک سره چي امريکايي پوځ دبنديانو سره کاوه دشطرنج او کريم بورډ مثال داسي و لکه چي يو څوک سربښکته پښې پورته ځورند کړې. وهي يي، سکونډې يي او مخکي ورته دکريم بورډ تخته کښېږدي چي واخله لوبې کوه!.

دگوانتهنامو زندان ته دلپرلو نښې

دکيو بادگوانتهنامو ټاپوکي امريکايي زندان ته دلپرلو پنځه نښې
ملا مخکې ليدلې وې چې هغه دادي :

۱_ دباگرام په زندان کې دطالبانو حلیمي نومي بندي
دامريکايانو سره خبرې کولې او کله کله يې دبنديانو ترجماني هم کو
له لکه مخکې چې ماوويل : هغه سره يوه ورځ زه دخو شېبو له پاره په
يوه کوټه کې واچول شوم هغه دخبرو په ترڅ کې داخبره هم وکره چې
هغه بنديان چې دگوانتهنامو زندان ته لېرل کېږي هغوی دقندهار
زندان نه لېرل کېږي .

ددهغه وخت خبره وه وروسته بيا دباگرام نه کيوياته بنديان لېرل
کېدل .

۲_ دقندهار په زندان کې يو هندي ترجمان سره ماخبرې کولې
هغه وويل چې امريکايان دگوانتهنامو په ټاپوکې دې بنديانو له پاره
پنجري جوړوي . کله چې هغه جوړې شي داټول بنديان هلته لېرل
کېږي .

۳_ په تحقيق کې دمحققينو دخبرو څخه هم ددې استنباط کېده
چې مونږ گوانتهناموته لېږي .

۴_ کيوياته دلپرلو نه خو ورځې مخکې يې په زيات مقدار کې
نارنجي جامې راوړې ، دروغتون په يوه لوی تجير کې يې په زمکه
خپرې کړې اودوايې پرې وشيندله ، مونږ لامخکې اورېدلي وو چې
دکيويا بنديانوته نارنجي جامې وراغوندي نو ځکه مو داکيوياته

دلېرلو خواکمنه نښه وگڼله . نورو خيموته نه ښکارېدې خو مونږ سره نږدې څلور خيموته داچوته شوه نو ځکه ډېر خفه او اندېښمن وو .

۵_ ددوهم ځل له پاره يې گيرې راوخرېلې .

اگر چې اکثر و بنديانو سره دازادۍ هيله وه خو دې پنځو نښو په دې دلالت کاوه چې له قندهاره څوک نه پرېږدي او ټول کيوبا ته لېږي. ماهمدا گڼله خو نورو ته مې له دې امله نه ويل چې خفه نه شي .

استاذ بدر له باگرامه تر قندهاره کيسه کوي او وايي : په باگرام کې زما د آخري محقق په دويمه شپه يو امريکايي محقق راغی چې شکل يې د افغانستان د ازاره گانو په شان و او زما پرې اول د افغان گومان و ځکه چې دغه شکل خلک په امريکا کې **Red Indians** قبایلو په نوم يادېږي. په عربي کې ورته هندو الحمر وايي ډېره ښه فارسي يې ويله او هيڅ نه معلومېده چې هغه افغان نه دی درېشي يې هم د پنجشيريانو په شان کړې وه او د **CIA** او ايف بي آي **FBI** اکثر و مامورينو چې اوس هم په افغانستان کې په افغاني ملي لباس ليدل کېږي په هغه وخت يې ځانونه بالکل دشمالی اتحاد قوماندانان جوړ کړي وو ما پخپله څو کسان په پکول او افغاني ملي لباس اوياهم هغه خړو يا کمپو فلاج درېشيو کې وکتل چې اصحاب الشمال يې اغوندي ، ورسره به يې د پنجشيريانو په شان دسمالونه غاړه کې اچولي وو او لنډې لنډې ږيرې به يې پرېښودې . اوس خوپه موجوده افغانستان کې دلويو ږيرو او پگريو خاوندان

امريڪايان هم ليدل ڪپري چي دهرې منطقي سره مناسب لباس جوڙوي او پيڙندل يي له ورايه مشڪل دي.

دباگرام لوي محقق چي ڪله ماسره په انگلېسي خبري شروع ڪري نو ماورته وويل چي ته خو ڊپره بنه انگريزي وايي! هغه وويل چي دا خوزما خپله ڙبه ده زه حيران شوم او ومي پوښته چي آيا ته امريڪايي يي؟ دهغه خواب مثبت و نوما بيا ورته وويل چي ته خو ڊپره بنه فارسي هم وايي دهغه سوته غٽه شوه وپي خندل او ويل يي: زه غوارم چي فارسي مي نوره هم بنه شي ماپه دي خو ڪاله خواري ڪري. اوبيايي ماته وويل چي خان تيار ڪره چي نن شپه ستاسو ڊپر اوڀر پرواز دي. ڪه تشناب ته ڄي او ڪه نورڄه حاجت لري نو بيا په طياره ڪي نه ڪپري. ماته يي وويل چي دا خبره نورو بنديانو ته هم وڪره. ڪله چي ما دا خبره نورو بنديانوته وڪره نوپه ٽولو غم راغي چي اوس به مونڙ ڪيوباته وڙي. خصوصاً حاجي عبدالحنان چي په خبرود پابندي سره سره به يي بيا بيا ماته ويل چي مونڙ به چرته وڙي؟ ايا وڙني موڪه ڪيوباته مو وڙي؟ ڇرنگه چي ما پخپله هم خوڄو ڄل د نورو بنديانو او ڊاڪٽر ترمنڄ په همدې اجتماعي خانو ڪي ترجماني وڪره نو حاجي صاحب فڪر ڪاوه چي ماته به شايد ڊپر معلومات وي. زه هم دهغه د خواب نه عاجز وم. يوه شپه مخڪي يي زمونڙ د ڇنگ خاني دوه عربيان او ڇه نور ڪسان افغانان زمونڙ په مخڪي د ازغنو خانو مخڪي ميدان ڪي ڪپنول پلاستيڪي خلتي يي ور واغوستي اوپه يو ڊبل مڙي يي د ٽولو مٿونه سره وٽرل او روان يي ڪرل. مونڙ يي هم په هغه شڪل په دويمه شپه ڪتار ڪپنولو او خلتي

يي هم راواغوستي خو څه شپه وروسته يي لري کړي . مونږ ته د روانېدو د خبره شپه خوزمونږ خوب وتښتېده خو نيمه شپه بيا همدغه هزاره شکلي امريکايي راغي او ويل يي چې نن پاتي شوو د هوا د خرابي له امله مونږ نه شو کولی چې تاسو په وړه طياره کې انتقال کړو سباشپي ته به لويه طياره راشي مونږ تليفون کړي دي که څه هم موقتو موبلا له سره اخوا شوه خوشبته بيا په تشويش کې ووسباشپي ته د ماسختن نه دوه عسکر راغلل او په لاسونو کې يي هماغه شني پلاستيکي خلتې وې چې زمونږ نه مخکې گروپ ته يي زمونږ مخکې وراغوستي وې. هغه خلتې يي زمونږ مخکې د دېوال ترڅنگ کېښودې او د خاص لباس عسکر چې غوږونو او سترگو ته يي خاص آلات او خاص خولۍ اغوستي وې ودرېدل اوزه ، مسلم دوست صاحب ، حاجي ولي محمد صراف ، حاجي عبدالحنان غزني وال او مولوي شريف الله د مزار شريف ؛ پنځه واړه يي يودبل ترشازنگون کپش کېښولو. اول يي شني پلاستيکي خلتې راپه سر کړې ، بيایي زمونږ په سرونو د خلتې د لا مضبوطولو له پاره ټيپ واراوه . په آخر کې يي راته مټې را وتړلې او روان يي کړو.

دمحبس نه يي طيارې ته په هماغه شان يوړو په کوم شان چې يي راوړي وو. د طيارې په فرش يي وتړلو او دملاستي او ناستي ترمنځ حالت کې يي پرېښودو اوس نو زمونږ مکمل يقين وشو چې داد کيوبا سفر دی. ولې چې هزاره شکلي امريکايي هم ماته ويلې وو چې ډېر اوږد سفر دی. طياره کې ډېر شور و دشورنه اورېدلو له پاره

خو پخپله امريکايي عسکرو هم غورږونو ته آلات لگولي وو او په خپلو کې دخبرو يا بهر سره ارتباط له پاره يې هم خولې ته مايک لگېدلی و خو د طيارې شور زمونږ غورږونه را و خوړل او يخني هم ډېره وه.

آخر تقريباً د درې درې نيم ساعته مزل نه وروسته طياره کوزه شوه مونږ يې بيا په همغه طريقه کوز کړو لکه په باگرام کې يې چې کوز کړي وو. دې ځل هم زمونږ لاسونه او پښې په پلاستيکي ولچکو تړل شوي وو. څه منډې را کولو نه وروسته يې يو ځای ته ننه ايستو چې په ملاسته يې جامې راخپري کړې او بيا يې برينډ په يوه تخته کېنولو سرونه او ږيري يې پاکی رامشين کړې. په همدې حالت کې يې زمونږ عسکونه واخيستل او بيا يې يوې خېمې ته ننه ايستو چې هلته يې بيادنت آسماني رنگ کڅوړه جامې **Jump Suit** را واغوستې. پاتې دې نه وي چې ددغه عمليې د اجرانه مخکې يې مونږ په ځمکه پرمخه ديودوه ساعتو له پاره ځملولي وو او زمونږ نه مخکې بنديان يې پنځه شپږ ساعته باران ته په لمده ځمکه په سخته يخني کې پرې ايښي وو. ددغه ملاستي په وخت کې مونږ ته داهم ديو ترجمان په ذريعه وويل شو چې تاسې به اوس خپل د اوسېدو ځای ته ورو او سباته به تاسو خپلو کورونو ته خطونه هم وليکئ.

د طبي معاينې اولباس تبديلولو نه وروسته يې رانه يو څو پوښتنې په پتو سترگو وکړې ، سترگې يې راته په پکول پتې کړې وې. په کندهار کې يې چاته د په سرولو له پاره پکولونه او چاته ورپښې

خولي ورکړې وې . دسترگو پټولو له پاره به يې يا همدا پکول او وړيني خولي ورته په سترگو راکوزولې او تحقيق ته د وړلو په وخت کې به يې توره خلته هم په مخ وراغوسته.

طبي معائنه او پوښتنې يوي ښځې وکړې چې د بدن نه ډېره وړه او ډېره بد اخلاقه وه دغه وړه ډاکټره به اکثر د اجتماعي بند د څېمو په ساحه کې عسکرو ته ور غاړې وټه او يابه ور په شا کېده. يوه ورځ يې يو بندي ته قبض کشا دوايي ورکړه په خپله خېټه يې لاس کېښود، بيا داسې حالت کې کېناسته لکه چې انسان قضای حاجت ته کېښي او دخولې ډر يې هم ورسره وکړ. معنی دا چې داقبض کشا گولي به ستا خېټه نرمه کړي او دغسې عمل به اجراء کړي. کله به همدغه ډاکټري نورو عسکرو ته په مخ خپل مخ کېښود ، دټيټ قد له

أمله به ورته ورپه شاشوه. اودغه حالت کې به يې عکسونه واخيستل. همدغه لچري ډاکټري مانه د شخصي معلومات نه وروسته پوښتنه وکړه **When did you last time meet Osama and Mullah Omar?** يعنې ستا په اخري ځل د اسامه بن لادن او ملا عمر سره کله ملاقات شوی؟ زما ځواب داو چې زما په ژوند کې هيڅکله هم د اسامه او ملا عمر سره ملاقات نه دی شوی. دا هغه پوښتنه وه چې دټولو بنديانونه په کراتو مراتو شوې ده.

له دغې مرحلې وروسته يې زمونږ دگوتو منجیلې ولگولې، بيایې سترگې راپټې کړې او لاسونه يې شاته راوترل ، خو البته په فولادي زولنو. دوه عسکرو په تړلو مټو کې لاسونه د تخرگ لاندې راننه ایستل او سريې زما په زور ټيټ کړ. په لباس تبديلولو کې يې زما په

پښو کې يو څو جوړه کر ميچ هم وليدل خو تنگ وو نو بيایي لور
 ساق دار دڅرمني عسکري بوټيان راپه پښو کرل. اودرکوع په حالت
 کې يې چرته روان کړم. دومره پوهېدم چې د اوبو ډنډونو او خټو کې
 روان يم. څه وخت وروسته يې ودرولم اود لږ ځنډنه وروسته يې بيا
 روان کړم. څو قدمه مخکې يې په ځمکه پر مخه ځمليوم خو په لارې
 يې په انگرېزي کې راته ويل چې تابه اوس مونږ يوه پنجره کې اچوو.
 مافکر وکړ چې دابه دکيوبا پنجرې وي. دپرمخه اچولو نه وروسته يې
 زما لاسونه چې شاته تړلي وو او پښې چې په فولادي زولنو تړل
 شوي وي خلاص کرل اود **Don't Move** (حرکت مه کوه) تېزغږ
 يې وکړ زه غلي پروت وم اونه پوهېدم چې ددې څه مقصد شو؟! د
 طيارو آوازونه وو او هوا ډېره يخه وه. شاطرف نه مې د **Gut up**
 (پاخه) آواز واوریده خو مافکر نه کاوه چې ماته وايي آخر راباندي
 په پښتو کې چا آواز وکړ چې "پاخه" او ورپسې په آردو کې چا آواز
 وکړ چې "اتهو" ماچې سر راپورته کړ گورم چې ديوڅپرگي مخې ته
 پروت يم. گېر چاپېره رانه ازغن تاردی. زمونږ د څپرگي يا څپمې نه
 گير چاپېره نور څپرگي دي اوداتول څپرگي د ټيټو دېوالونو په يو
 کنډر شانتي ځای کې دي د دېوالونو شاته د لرگي جوړې شوې
 لوړې لوړې مورچې دي او امريکايي عسکر په کې مسلح ولاړ دي
 ددغه عارضې مخيم غرب خواته دهوايي ډگر د ترمينل برج ښکاري
 او ورسره دلويو لويو تجيرونو يا څپمو سرونه ښکاري. جنوب خواته
 څه ونې ښکاري اود څپمو ترمنځ امريکايي عسکر د سپو پري په
 لاس مسلح پيره کوي او گرځي.

زما په خېمه کې موجودو کسانو ماته ستړي مه شي وويل او ويل
 يې چې راشه دخېمې دتريال لاندې راننوځه ، کمپلې درته راوړي .
 پوښتنه يې وکړه چې دکوم ځای يې ؟ ما ورته وويل چې دننگرهار يم
 اوپېښور کې اوسېږم . هغوی وويل چې داد کندهار هوايي ډگر دی
 راځه خمله نورې خبرې به بيا کوو . يوکس راته دخپلو دوه کمپلونه
 يوه راکړه او راته يې جوړه هم کړه چې نيمه ځان لاندې کړم اونيمه
 په ځان راخوره کړم . داکمپلې دباگرام دکمپلونه ډبلې وې اوزما
 ډېره گوزاره په کې وشوه . دملا آذان نه مخکې عسکرو يوه کمبله
 اويو پتو راوړ ډېروخت وروسته مولمونځ په جمع وکړ . خو دلته هم په
 تيمم . بياځيني خلک ويده شول او ځينو تلاوت کاوه .

داپه کندهار کې زما اوله ورځ وه او زه په لومړي ځل په ورځ کې
 دوه ځل دبنديانو حاضري ته په کتار کې د اودرېدو سره اشناشوم .
 دلته يې دورځي په يوه برخه کې عسکري خوراک راوړ چې دباگرام د
 حلال خوراک برعکس عسکري خوراک و چې پخې يخي سبزيانې ،
 بسکت ، دشریت دپاره پوډر ، يو دوه خوږې گولۍ اودکافي يوه پونۍ
 په کې وه . يوه پونۍ به په کې د لمر پرست سپين شوي مصالحه دار
 زني هم وو . او حرامې غوښې به هم په پاکټو کې وې . مونږ به فقط
 سبزيانې ، بسکت اود لمر پرست زني وغيره خوړل . او غوښې ځينو
 خلکو اول په سهوه کې خوړلې وې خو وروسته يې پرېښودې . يو
 د عبدالمجيد په نوم يو تور رنگي ايراني شيعه به بڼه په شوق خوړې
 او ويل به يې چې څوک دا حرامې غوښې نه خوري مونږ ته يې
 راکوي . عبدالمجيد د جاسوسانو د جملې نه اوډېر بد اخلاقه و .

په کندهار کې په اوله ورځ په افغانانو او عربانو سر بېره زما
تعارف د لاهور ډاکټر سرفراز احمد صاحب سره وشو چې په شمال
کې نيول شوی اود شبرغان د جېل نه راوړل شوی و. دهغه د کندهار په
محبس کې څه وخت شوی و اود ټولو قوانينونه خبرو هغه ماته لازم
هدايات راکړل او دهغه په ذريعه زه خبر شوم چې نوي بنديان يوځای
کې نه اچوي. بلکه په مختلفو څېمو يې تقسيموي. همدا وجه وه چې
زمونږ د طيارې نور ملگري يې ټول هريو په بيله بيله څېمه ورتقسيم
کړي وو ماد مسلم دوست صاحب ډېر تلاش وکړ خو پيدامې نه کړ.
کله چې لمر راتود شو اوزه درې مياشتې وروسته لمر ته مخامخ شوم
نو ډېر ورته لېوال وم. دغه ورځ ډېره په خوند تېره شوه، ېو دلمر
خوشحالي اوبله خوشحالي داچې د کيويا په ځای په خپل وطن
کندهار کې يوو. دخپمې ملگرو راته وويل چې ډېر ملگري يې په
نارنجي لباس کې کيويا ته بوتلل خوزما يقين نه کېده چې مونږ هم
کيويا ته روان يوو له همدې امله مې هغوی ته هم تسلي ورکوله چې
الله به خير کړي. د ورځې په يوه برخه کې چا راته ملا عبدالسلام
ضعيف هم راوښود چې مونږ ته مخامخ څېمه کې يې قدم واهه په
خپمو کې په يو وخت درې کسانونه زياتو ته نه د گرځېدو اجازه وه
اونه هم په خپلو منځو کې دخبرو. په همدغه ورځ ماداهم وليدل چې
د قوانينو خلاف ورزي کوونکي جزايان شوي او څوک دنيم او څوک
د يو ساعت له پاره په گونډو نېغ ولاړ دي اولاسونه يې په سر ايښي
دي. د همدغه اولې ورځې د ثابت په وخت يې زه هم تحقيق ته
بوتلم چې ډېر توهين اميز شکل يې درلود.

کندهار کې بندي تحقيق ته وړلو او تړلو لپاره پروت دی

وحشي او بزدلو عسکرو بندي تحقيقاته روان کړی

بندي به د تحقيق په وخت دخپلې دوسيې دنمبر اورېدو سره د دروازي لورته خالي خای ته ورغی او پرمخه به په خاورو کې ځملاست ، لاسونه به يې شاته په خپلې ملا کېښودل او خپل مخ به يې دخاورو سره ولگاوه. دخپمې نور ټول بنديان به دخپمې شاته لارل هلته به په گوندو شول ، لاسونه به يې په سر کېښودل ، دازغن تار شاته به ورته مسلح عسکر ودرېدل او درې عکسرو به دخپمې د دروازي له طرف نه چې مخکې به يې خلاصه کړې وه رامنډې کړې او تحقيق ته د تلونکي بندي د پاسه به يو په ولو کېناست او يو هم په پښو او دريم به زر زر اوپه وپره زولني ور واچولې. بيا به يې توره ځلته ور واغوسته ، راپورته به يې کړ او درکوع په حالت کې به يې تحقيق ته روان کړ. سپی به هم ورپسې و اوماته پخپله يو ځل سپي ځله راواچوله او گوتې يې زما لمدي کړې خو زخمي نه شوي. دغه ټول ترتيب دوی دبنديانو د وپرولو، ذليل کولو اود خپلې وپرې له امله کاوه چې چرته بنديان د محبس نه بهر د دوی نظامي قرار گاه ونه گوري. په لاره کې به څو څو پاتکونو نه تپريدو اود هر پاتک سره به يې د بندي د دوسيې نوم اخيست په باگرام کې يې ماته ۹۴ حاجي ولي محمد ته ۹۵ او مسلم دوست صاحب ته شپږ نوي نمبر ورکړی و خو څرنګه چې مونږ هلته د سره صليب سره ثبت شوي نه وو نو په کندهار کې يې مونږ ته نوي نمبرونه راکړل چې زما ۵۵۹ د حاجي ولي محمد صراف ۵۶۰ او د مسلم دوست صاحب ۵۶۱ و. په لومړۍ ورځ يې چې زه د څانبت په وخت په کندهار کې لومړي تحقيق ته بوتلم نو اول يې رانه شخصي پوښتنې وکړې، اوبيا يې راته

وويل چي ته نن د صليب له لاري كورته خط ليكلي شي. د پوښتنو په وخت يو ټيټ قدي محقق چي ښه فارسي يې ويله مانه پوښتنه وكړه: "چي وقت تسليم شدي؟" (څه وخت تسليم شوي يې؟) ماورته په ځواب كې وويل چي زه خو تسليم شوي نه يم. هغه حيران هم شو او رابريگ هم چي څنگه نه يې تسليم شوي ته خوښدي يې. ماورته وويل چي اول ته د تسليم ټكي په معني ځان پوه كړه خيروي تاته قصور نشته او ستامورني ژبه بله ده هغه وويل چي هو زما مورني ژبه فرانسيسي ده بيبي وويل چي ته يې راته معني وښايه. ماورته وويل چي تسليمېري خو هغه څوك چي ياپه جنگ كې محاصره شي اوياهم له جنگ پرته ځان چاته حواله كړي. او مونږ خوپه خپل كور كې نيول شوي بلكه يرغمال شوي او خرڅ شوي يو. محقق نه و خبر هغه فقط ابتدائي معلومات ليكل مانه يې عفوه وغوښته، بيبي راسره په انگلېسي خبرې شروع كړې او عسكرو ته يې وويل چي دده خيال كوه چي صليب والا راشي چي زر ترزره دوي كورته خط ولېري ولي چي دا ترجمحي قضيه ده ډېر وخت نه يې دكور سره رابطه پري شوې ده. بيبي ماته وويل چي څه اوس لارښه نور تحقيق به بياكوو.

زه عسكرو بيا خپمې ته راوړم اود ډاكټر سرفراز، جان ولي او انور سره په خبرو بوخت شوم كه څه هم بند و خو زه نن ډېر خوښ وم ځكه چي ما د دري مياشتونه پس آسمان اولمر وليدل اودچاسره د خبرو كولو اجاره راكړي شوه. په كندهار كې د اولي ورځې په مازيگر زه په دې ونوانېدم چي مسلم دوست صاحب پيدا كړم هغه يې

په يوې خېمې کې يواځې اچولی و ږيره او وېښتان خويې نه وو خود
 تېرې پوزې، مزل او څادر اغوستو نه مې وپېژنده ډېر مې لاس ورته
 په غلا غلا وخوراوه خو دهغه فکر نه شو اوشپه راغله. د شپې په
 مختلفو برخو کې بنديان تحقيق ته وړل هلته معمول و او چې کله
 به يې يو بندي تحقيق ته وړنو د ډېر لرې ځای نه به يې په ډېر اوچت
 آواز د **Get Up** پورته شئ اوازونه کول، سپي به هم ورسره وو نو
 خلک به ټول راويښ شول، سترکې به يې لانه وې ورغلي چې د بل
 کس د تحقيق نمبر به شو او يابه هم تالاشي راغله.

د تالاشي ترتيب به داو چې د عسکرو يوه لويه مجموعه به د دوه
 درې سپو سره ناڅاپي په يوې خېمې راغلل د **Get Up** پورته شئ
 چغې به يې شروع کړې اود خېمې ټولو اوسېدونکو ته به يې د خېمې
 آخر ته دتلو حکم وکړ هلته به په گوندو شو لاسونه به يې په سر
 کېښودل اود هر بندي په سريه درې عسکر ټول په يوځای ورننوتل
 سپي به غپل او هر بندي به د تحقير کېدو او سپکېدو انتظار
 ايسته. هر بندي به يې راپورته کړ پښې به يې ور آزاده کړې او ټول
 بدن به يې ورته تالاشي کړ بيا به يې په ځمکه په گوندو کړ اود
 خېمې انچ انچ به يې تالاشي کړ. ځيني کسان به يې د کاڼو او
 کاغذونو ټولولو ته موظف کړل. د کاغذونو ټولو لو کار به کيوبا کې
 عسکرو پخپله کاوه د تالاشي له ختمېدو وروسته به چې کله ور
 بند شونو د **Get Up** پورته شئ آواز به وشو او دهغې نه وروسته به
 بنديانو ځانونه خنډل او کمپلې برابرول شروع کړل.

يوه شپه يو بندي په کمپله کې اوده پاتي شوی و مونږ هم نه وليدلی مونږ دخپمې آخر کې په گوندو شو او يوکس يې تحقيق ته يوږدې وخت کې دپيره دارخاني د عسکر په اوده بندي نظر شو مخابره يې وکړه ، ډېر عسکر راغلل ، ټو له خپمه يې هم تلاشي کړه او اوده بندي يې هم درې ساعته په گوندو کړ. مونږ د خپمې ټول کسان يې ټوله شپه کې په مختلفو وقفو سره راپاخولو او نيم نيم ساعت به يې جزايي کولو. دامريکايي بنځينه او نارينه عسکر يو بل ته غاړه وتل ، بنکلول او داسې نور سپک حرکات عام وو خوداسې هم شوي دي چې بنديانو عسکر سړي او بنځي په باگرام او کندهار کې دزناپه حالت کې ليدلي. په کندهار کې دمحبس د وره سره نږدې عسکرو کمپيوټر ايښی و چې په هغې به يې فحش فلمونه ليدل. يو عسکر چې همېشه به يې د آذان پېښې کولې په لاس کې به يې د انسان وچه گنگي نيولې وه او بنديانو ته به يې ويل چې داوخورئ . همدغه عسکر يوه ورځ پتلون کوز کړ او درکوع په حالت کې شو شايې هغه پيره دارخاني ته کړه چې په کې ولاړ عسکر په دوربين کې خپمو ته راکتل . که څه هم دپيره دارخانو او خپمو ترمنځ فاصله کمه وه خو ددې له پار چې وگوري چې په هره خپمه کې څه کېږي؟ د دوربين استعمال به يې کاوه. بې شرم عسکر د دوربين خاوند عسکر ته شاور واړوله او خپلې شرمگاه ته يې اشاره کوله چې دې خوا وگوره.

يو بل بد اخلاقه عسکر يوه ورځ راغی يو يمنی عرب ملگري رفع حاجت ته دسطل دپاسه ناست و عسکر ورته دوه درې ځل وويل :

زرکوه چي دبنديانو مخيم ته څوک مشران راننوخې او مونږ نه غواړو چي زمونږ د مشرانو په مخکې څوک قضای حاجت ته ناست وي. عرب ملگري چي ضرورت يې لانه وپوره کړي سر تپت کړي و او عسکر چي همدغه عرب ته مخامخ ولاړ و او فقط يو ازغن تار د دواړو ترمنځ و بيا بيا عرب ته د پاڅېدو ويل او آخره کي يې په کاني وويشت ترڅو خامخا سر ورپورته کړي. عرب بي چاره هيڅ نه ويل مجبوراً يې ځان د تشناب په کاغذ پاکول شروع کړل. عرب چي دوه ټوټي کاغذ مستعمل کړ نو امريکايي عسکر ورته وويل چي ولې دومره کاغذ ځان پورې سولوې؟ څه خو له خونه ده چي خوراک پرې کوي Bung Whole (شرمگاه) خو هسي هم گنده ځای دی او بيا گنده کېږي. امريکايي چي د استنجا او نمازي کېدو د اهميت نه ناخبرو عرب ته د زر نه پاڅېدو سزا ورکړه، هغه يې د نيم ساعت له پاره په گوندو ودراره اولاسونه يې په سر ورته کېښودل. داکار زمونږ په څېمي کي وشو او مونږ ددې عيني شاهدان يوو.

ابو احمد المغربي په لندن کي اوسېده اوله هغه ځايه پاکستان ته د تجارت په غرض په وېزه راغلی و؛ د پاکستاني حکامو له خوا په امريکايانو خرڅ شوی و چي ډېر جزايي کېده دهغي وجه داوه چي هغه په انگرېزي پوهېده او امريکايانو ته به يې ويل چي تاسو ظالمان ياست ..... هغوی ورسره کينه اخیستې وه اوداسې هم شوي چي ابو احمد المغربي په يوه ورځ کي لس دولس ځل مسلسل جزايي شوی. ديوه عسکر يو ساعته يا دوه ساعته جزابه چي ختمه شوه نو بل به راغی او هغه به جزايي کړ....

لکه مخکې موچې وويل په کندهار کې يې د رفع حاجت له پاره دوه واړه سطلونه راکړي وو، ټولې خېمې له پاره به يې دوه رو له د تشناب کاغذ هم څلر ویشته ساعتو کې راکاوه، اوبيايې د تشناب د کاغذ په شان ارزان شی هم راباندې زیاتاوه چې تاسودا ډېر مصرفوی. مونږ نه مخکې خلک به په سپین میدان د سطل د پاسه کېناستل اود ځان پټولو اجازه هم نه وه مونږ چې کندهار ته ورسېدو نو له نېکه مرغه څو ورځې دمخه يې هرې خېمې ته دوه پلاستيکي چوکاټونه ورکړي وو چې یونیم متر لوړوالی يې درلود او یونیم متر يې هم دننه د کېناستو ځای و؛ د درې طرفونو نه بندو او څلورم خلاص طرف يې چې د ورننوتو طرف و ددې له پاره خلاص و چې باید د رفع حاجت په وخت کې بندي مخه د چوکاټ خلاص طرف ته کړي اود نامه نه پورته ځان اولاسونه هم نه شي پټولی ځکه دا معلومه نه ده چې بندي دلمني يا کمپلې لاندې چې په زنگنو نويې پرته ده په پټولاسو څه کوي؟ ايا د اېم جوړوي او که څه بله تخريب کاري کوي؟! خودغه چوکاټ هره خېمه کې نه و دڅه خېمو خلک د پخوا په څېر په ډاگه د سطل د پاسه کېناستل.

په هرې خېمې کې به اکثر اتلس شل کسان وو دوه سطلونه په څلر ویشته ساعتو کې ډکېدل او اکثر به ترې گنگي تويېده. خودخپل وخت نه مخکې به يې نه خالي کول اود تعافن نه به بنديان تنگ وو، په ځينو خېمو کې به یو سطل و چې هغه به بالکل کافي نه و او چې بنديانو به د بل سطل مطالبه وکړه نو عسکرو به ورته ويل چې تاسې د سره صليب نه مطالبه وکړئ هغه به مونږ ته ووايي نو بيا به تاسې

ته سطل درکړ شي . بيا به بي چاره بنديانو د سره صليب د راتلو انتظار کاوه چې هغوی راشي اوبيا دا مسئله ورته حل کړي . دغسې ډېر واره واره مسائل به يې سره صليب ته راجع کول چې بنديان هغوی ته مجبور کړي او ددوی په خپل گومان کې سور صليب بنديانو ته محبوب کړي ځکه چې هغوی يو يو سطل غوندي غټ غټ مسایل حل کوي اودهغې په مقابل کې به سور صليب هم دبنديانو نه معلومات غوښتل اودځيني بنديانو نه يې داسې سوالونه کړي چې امريکايانو ترې په تحقيق کې هم نه دي کړي !!.

کله به چې د خپمو د سطلونو د خالي کولو وخت راغی نو عسکر به د پښو دزنځيرونو سره راغلل اودهرې خپمې نه به يې په نوبت سره هره ورځ دوه کسان ايستل چې دگنگی سطلونه دخپلې خپمې نه شروع کړي او نوبت په نوبت دټولو خپمو سطلونه هغو ډرمونو يا بېلرونو کې خالي کړي چې دهوايي ډگر دپوال طرف ته هوايي ډگر ته دننوتو دلويې دروازي سره نږدې ايښي وو . دغه بېلرونه له ډکېدو وروسته ديوي غټې ټينکې لرونکي مشين په ذريعه چې په يو گاډي به نصب و ديو پایپ په ذريعه راښکودل کېدل اوخالي کېدل . دا همغه ډرمونه وو چې په ۱۷ مارچ ۲۰۰۲م يو بداخلاقه امريکايي عسکر قرآن پاک ټولو بنديانو ته وښود اوبيايي عملاً دغه بېلرونو ته ور وغورځاوه !!!.

د سطلونو دخالي کولو مسئلې لیت اول ديودوه بي ايمان عربانو په لاس و چې يود عراق علي نومېده اوبل دبهرين عيسی . هغوی دواړو ديوي اضافي عسکري وجبې يادعسکري خوراک دپاکتې په

مقابله کي داسپک کار کاوه هغوی په دغه وخت کي لمونځونه هم پرې ايښي وو، او امریکایانو ته يې ويل چې دوی عيسايان شوي دي. اودبنديانو په منځ کي به يې تجسس هم کاوه. علي عراقي خو هماغسې مردار خور پاتي شو خو عیسی بحريني کيوبا کي اصلاح شوی و اوويل يې چې دا کار يې دوېرې له امله کاوه هغه بيا په ظاهره توبه ايستي وه اوښه لمونځ او اودس يې شروع کړی و(؟) نور دزړونو مالک الله تعالی دی. ددغه دوه تنو عربيانو سره دنورو بنديانو سلوک ښه نه و.

وروسته بيا داترتیب جوړ شو چې هره ورځ به ديوې څمپې نه دوه کسان اخيستل کېدل چې سطلونه بېلرونو کي خالي کړي په پښو کي به يې زنځيرونه ور واچول اولاسونه يې خلاص وو دغسې به دټولو څمپو د دوه کسو خدمتيانو نمبر راته. له خپلې څمپې پرته به دبنديانو دبلي څمپې سره دخبرو اجازه نه وه اود څمپو يا څپرگو ترمنځ دلرې والي له امله به هم نه معلومېده چې د چاملگري چرته دی؟ اویاکه وي نو څنگه پېغام ور ولېږي؟ نویوه طریقه يې داوه چې پخپله ځان د سطلونو خالي کولو له پاره وړاندي کړي اوپه دغه طریقه د نورو څمپونه د سطلونو د راپورته کولو او بېرته د خالي سطلونو ورکولو په وخت کي خپل ملگري سره زر زریو څو خبرې وکړي يا هم د نورو ملگرو سوال ځواب وروري. دا طریقه بيا وروسته دومره عامه شوه چې سطلونه خالي کوونکي بندي به حيران شو چې د چا پېغام چاته ورسوي؟! اوکوم کوم پېغام په يادوساتي؟ ځکه چې يو خوبه يوې څمپې ته دډېرو څمپونه مختلف پېغامونه وو اوبيا به د

همدغي خېمي نه بيرته نورو خېموته هم پېغامونه وو. د ډکو سطلونو اخیستل اود خالي سطلونو بيرته ورکول به په دې طريقې وو چې هغه دوه بنديان چې هغوی به د سطلونو دخالي کولو له پاره منتخب شوي وو د خپرگي د ازغن تار سره ودرېدل اود خپرگي دننه بنديانو کې به هم يو يادوه کسانو ډک سطلونه راواخیستل اود ازغنو تارونو ترمنځ فاصله کې به يې ډک سطلونه د ازغنو تارونو نه بهر کسانو ته ورکړل او هغوی به خالي سطلونه له خو دقيقو وروسته بياپه همدې طريقه ورکړل. ددغه راکړې ورکړې فرصت به بنديانو له قصده هم اوږداوه ترڅو ډېرې خبرې وکړي خوشاته به ولاړو عسکرو **Hurry Up** (زرکوه) آواز کاوه. په دغه طريقه به بنديانو ته په دغه ظالم کمپ کې د موجودو کسانو په اړه کافي معلومات کېدل. امریکايان تر آخره په دې پوه نه شول چې د سطلونو خالي کولو په وخت کې څومره معلومات د بنديانو ترمنځ تبادله کېږي؟.

دگندگي د سطلونو دخالي کولو دغه ظاهري گنده عمل به ان شاء الله چې دالله سره اجرولري خوداچې بنديانو ددغه عمل نه څومره کار اخیست او څومره معلومات يې ترلاسه کول؟ ډېره په زړه پورې موضوع ده. دا عمل بنديانو کې دومره مقبول شو چې کله به د سطلونو دخالي کولو غږ عسکرو وکړنو دنويت په خېمي کې به هر چا داکوښښ کاوه چې هغه د سطلونو خالي کولو ته ورمخامخ شي. ترڅو ډيرو ملگرو سره وگوري اوداخدمت وکړي چې دملگرو ترمنځ پېغامونه تبادله کړي. زه چې د انگلېسي ژبې دزده کړې له امله دخپلې خيمې مشروم او دهرې خېمي مشريه عکسرو **English**

انگلش باله او کوبنښ به يې داو چي هرې خېمې کې بايد يو انگلش وي. کله به چي عسکرو په اوچت آواز دانگلش غږو کړ او ملگري به پوه شوو چي د سطلونو دخالي کولو وخت دی او عسکر د انگلش نه خدمت له پاره دوه کسان غواړي نو هر ملگري به ماته ويل چي بايد هغه انتخاب شي. بلکه ددغه کار له پاره به له وړاندې نمبر نيول شوی و. زه هم د انفرادي محبس نه له راوتووروسته ډېر لېواله وم چي خپل ورور مسلم دوست صاحب وگورم چي هيڅ معلومات يې نه کېده چي هغه چرته دی؟ محققينو به فقط همدومره ويل چي هغه همدلته په کندهار کې دی. همدغسې مسلم دوست صاحب هم اندېښمن و چي ورور مې څه شو؟ وروسته بيا هغه هم ماته وويل چي د محققينو نه به يې زما پوښتنه کو له او هغه ته به يې هم زما په شان ځواب ورکاوه. ددغه مشکل دحل يو ه لاره مادا راوايسته چي بايد زه هم د ډکو سطلونو دخالي کولو په بهانه خپل ورور په خېمو کې ولټوم او چي کله مې دا کار وکړ نو کامياب شوم. مسلم دوست صاحب يې زما دخېمې بالکل مخالف سمت کې چي دکمپ بل کونج واچولی و. له نېکه مرغه هغه د مريضانو په خېمه کې و چي نسبتاً يې جزاگانې کمې وې.

کله چي زه د مسلم دوست صاحب دوی د څپرکي د څنگ څپرکي کې د سطلونو خالي کولو له پاره دخپل يو بل ملگري سره د عسکرو نه مخکې زنځيرونه په پښو روان وم نو دغه وخت کې مسلم دوست صاحب چامتوجه کړی و چي ورور دې سطلونو خالي کولو له پاره راغی زرکوه خبرې ورسره وکړه او سطلونه ازغنو تارونو کې ورکول

بل چاته مه پرېږده. چاچې مسلم دوست صاحب متوجه كړې و هغه زمونږ د خپرگي په څنگ كې بل خپرگي كې پاتې شوي و او دومره معلومات ورته و چې زه د مسلم دوست صاحب ورور يم. كله چې د مسلم دوست صاحب دوي د خپمې ترڅنگ بلې خپمې نه زه اوزما ملگري فارغ شوو او د مسلم دوست صاحب دوي خپمې ته ور روان شوو نو مسلم دوست صاحب له ورايه ماته لاس وخواوه. كه څه هم زمونږ د دواړو پيري نه وې او مخونه مو اوس لږ لږ راتور شوي وو خويوبل مو وپېژندل. زه هم ورگړندي شوم او د څنگ ملگري ته مې چې زما په كيسه پوه و. وويل چې "ورور مې پيدا شو" مسلم دوست صاحب هم راگړندي شو او دهغه د خپرگي يوبل كس چې سطل يې ماته را روان كړې و زه مسلم دوست صاحب دهغه نه سطل واخيست او څه يې ورته وويل زما ملگري هم شاته شو او زه او مسلم صاحب مخامخ شوو په ازغن تاركې موسره لاسونه وركړل او زر موسره يو څو جملې تباد له كړې. د تحقيق په باره كې مو لنډ لنډ يوبل وپوهول او د ځاني حال احوال پوښتنه موسره وكړه. د غمونو په منځ كې داد خوښي عجيبې لمحې وې خو ډېرې لنډې. مونږ ته د ډېرو اودرېدو اجازه نه وه اونه دا كافر عسکر په دې پوه وو چې دا دواړه سكه ورونه دي او بيا د شرقي دنيا ورونه بلكه دوه مسلمانان افغاني ورونه دي عسكرو د **Hurry up** (زر كوي) غږ وكړ، ما اوملگري مې ډك سطلونه بېلرونو ته يوړل او چې دهغه ځای نه راگرځېدو نو د مسلم دوست صاحب د خپرگي خوا اوشاتول خپرگي په دې خبر شوي وو چې د دوو وركو ورونو ملاقات وشو په خپرگو

کي ٽولو موجودو بنديانو ته هم دا ملاقات ڊپر په زړه پوري و او چي
 کله مونږ خالي سطلونه راوړل او بيا مسلم دوست صاحب رامنډه کړه
 او له مانه يي خالي سطلونه د ازغنو تارونو ترمنځ واخيستل نو زر زر
 يي راته دخپل تازه جوړ کړي شعر يو خوبيتونه وويل چي ډيسرلي
 موسم و او دقندهار په امريکايي زندان کي ډيسرلي هيڅ نښه نه وه نو
 هغه دا وضعه داسي انځور کړي وه :

داڅنگه سپرلي دي نه گلبن اونه گلونه شته
 نه په کي بلبل نه يي نغمي نه چينارونه شته
 خاورې دي او دورې دي شگلن ساړه بادونه دي
 ظلم دي تپري دي سراسر ترخه يادونه دي
 دلته دانسان نه کرامت نه ارزښتونه شته
 نه په کي بلبل نه يي نغمي نه چينارونه شته
 دلته په گوگل کي انډېسني څريکي دردونه دي
 هرخوا وحشتونه دي آهونه فريادونه دي
 فصل دبهاردی نه يي نښي نه کښتونه شته
 نه په کي بلبل نه يي نغمي نه چينارونه شته
 داڅنگه سپرلي دي چي .....

ريښتيا چي ډيسرلي دگلانو دبوي پرځای زمونږ ترمنځ دگنده
 سطلونو بوي و بلکه د بېلرونو نه دگنده کش کولو په وخت کي خوبه

ټول کمپ بوي په سر واخيست او امریکایانو به ډاکوښښ کاوه چې
ډرمونه د ډوډۍ په وخت کې خالي کړي. داهم په مونږ دذهني اورواني
جنگ یوه حربه وه.

زه او مسلم دوست صاحب په کندهار کې تقریباً یوه نیمه میاشت
یو ډیل د حال نه نه وو خبر او حتی له ورايه موهم سره نه شولیدی.
دهغې لامل داو چې کله مونږ کندهار ته ورسېدو زه او مسلم دوست
صاحب یې په بیلو بیلو څپرگوکې واچولو نو زه یې په دوهمه شپه
کوټه قلعي یا انفرادي محبس ته یورم. په کندهار کې زمونږ په
وخت د مالونو له پاره جوړ شوي زاړه داوسپنې څادري لوی لوی
گودامونه د انفرادي جېل له پاره مستعملېدل. دغه لوی څادري
گودام د بندیانو ترمنځ د کنتینر په نوم یادیده او کنتینر ته دیوچا وړل
بڼه نښه نه وه. دغه کنتینر ته به یاد محققینو له خوا اویا هم د
انتظامي مشکلاتو له امله خلک وړل کېدل. زه خو فقط دوه شپې
مخکې کندهار ته رارسېدلی وم او د عسکرو یا بندیانو سره مې څه
انتظامي مشکل نه لاره خو محققینو زه د تحقیق خصوصي سختیا
له پاره کنتینر ته بوتلم.

د انفرادي محبس یا کوټه قلعي له پاره - چې پاکستانی جیلونو
کې ورته چکی وايي - امریکایانو دغه ځای انتخاب کړی و. زه
خو یې دغه کنتینر ته په پټو سترگو ننه ایستم خودننه یې چې کله
زما سترگې خلاصې کړې گورم چې کنتینر یې په اتو حصو وېشلی.
اول یې د ټول کنتینر منځ کې یو عارضی د اوسپنې څادري دېوال
وهلی او بیایي هر طرف کې د ازغن تار په ذریعه څلور څلور خانې

جوړې كړې دي. چې هره خانه درې متره مربع مساحت لري. دهرې خانې دروازه هم د ازغن تار په ټولولو او غځولو خلاصېده او بندېده او دواړه طرفته د انفرادي خانو ترمنځ يو متر نرۍ لاره وه چې عسکر په كې ځي راځي او بنديان له همدغې لارې تحقق ته په پټو سترگو او كړه ملا وړي راوړي. دكتيڼر يوسر خلاص و او بل سر كې يې هم د پيره دار له پاره څلورمه برخه خو له خلاصه كړې وه. دواړه طرفته د كتيڼر د بهر د طرف نه زيني راختلې او هلته د هريو دوه او ځيني وخت درې ساعته پس مسلح پيره دار بدلېده دغه كتيڼر د روسانو دوخت د جگړو له لاسه سوري سوري و اود باران په وخت كې به په كې لاندي پراته بنديان لمدېدل. هر بندي ته يې فقط يوه كمبله ور كړې وه چې نيمايي به يې د ځان لاندي كوله اونيمه به يې اغوستله. د كتيڼر د باندي د اجتماعي څپرگيو فرش به دلرگيو و خو په انفرادي كتيڼر كې به بنديان په زيمجنه شگه پراته وو.

مادكندهار په كتيڼر كې پنځه ويشت شپې و كړې او له مخې مې ډېر خلك تېرشول ځينو خلكو ته به يې لومړۍ خوشې يوه كمپل هم نه ور كوله او په لمده شگه به پراته وو. په دغه انفرادي كتيڼر كې پراته خلك د امريكايانو په فكر خطرناك يا وړان كاري خلك وو نو له همدې امله به يې ورسره بده رويه كوله يو بل سره د خبرو اجازه نه وه شپې او ورځې يواځې تېرېدې. كله به يې چې د تحقيق له پاره يو بندي ته آواز و كړ نو بندي به د نورو عامو بنديانو په شان په ځمكه پر مخه ځملاست او خپل لاسونه به يې په خپلې شاكېښودل د كتيڼر دواړو سرونو كې د پاتخو سرونو ته

اوچتو ناستوڅو کيدارانو به دخپلو ټوپکونو لټونه وو هل اوشپېلی به يې د پرمخه ملاست بندي خواته کړه اود Don't Move (مه خوڅېړه) آواز به يې پرې وکړ نوبيا به عسکر د زنجيرونو او توري خلتې سره ورننوتل، بندي به يې وتره، توره خلته به يې ورواغوسته اود رکوع په حالت کې به يې تحقيق ته روان کړ. تحقيق ته دوړلو په وخت کې دعامو بنديانو له پاره دسپي موجوديت هروخت لازم نه و خوددغه انفرادي کنتینر نه تحقيق ته وړونکيو بنديانو له پاره تحقيق ته دوړو په وخت کې عسکرو سره دسپو موجوديت لازمي خبره وه.

په کنتینر کې بنديانو ته د نفسياتي تعذيب له پاره ځينې عسکر موظف شوي وو چې کله به شپه پخه شوه نو د کنتینر د پاسه به يې غټ غټ کاني راغورځول. د کنتینر پاس سر دائروي و او کاني به پرې نه ټينگېدل خود کور شوي څادر په وړو وړو لختيو کې به يې دکنتینر بېخ ته دراکولي کېدو په مهال وخت اخيست او په دغه ترتيب به يې گرزاکو له چې ديوکاني د راکولېدو پسې به يې بل د کنتینر په سر وړ واچاوه اوبيا به گرزاکو جوړه شوه په دغه ترتيب به ډېر وخت داکار روان و. اوبيا به هم يو يا دوه کسه دکوتکونو سره موظف وو چې دکنتینر څادر په کوتکونو ووهي اومونږ خوب ته پرې نه ږدي. کله به يې سپي کنتینر ته رادننه کړل او په غيا به يې خلک نا ارامه کړل، دغسې به يوه نه يوه لويه روانه وه. دټول کنتینرونو په اتو بنديانو کې به هم يونه يو تحقيق ته روان و اوبيا به د تحقيق نه دسپو په بدرگه کې را روان و، هغه به هم يوه لويه وه. په کنتینر کې

به شپه او ورځ يو کس نه يو کس جزايي هم و، دغه جزايي به ياپه گوندو شوی اولاسونه به يې په سر ايښي وو او يابه هم ولاړو اوناستي يا ملاستي ته به يې نه پرېښود. په کنتینر کې ماسره درې مهم کسان مخامخ شوو. په اوله هفته کې يې يو تور رنگی او ټيټ قدی کس راوړ او زما چپ طرف ته خانې کې يې واچاوه په کنتینر کې زمونږ د طرف څلورو خانو کې يې مونږ څلورو کسانو ته يو قرآن شريف راکړی و چې نوبت په نوبت به مويه کې تلاوت کاوه او يوبل ته به مونوبت په نوبت د ازغن سيم ترمنځ فاصله کې ورکاوه.

کله يې چې نوی تور رنگی ټيټ قدی سړی زما ترڅنگ د شپې واچاوه زه دهغه په عربيت او عجميت کې شکي وم، سباته مې د قرآن شريف ورکولو په وخت کې ترې پوښتنه وکړه چې څوک يې؟ هغه زر په انگرېزي کې راته وويل چې زه د برطانيې اوسېدونکی يم هماغلته پيداشوی يم، مور او پلار مې پاکستانيان دي اوزه يې يوه هفته مخکې په اسلام آباد کې ونيولم. مونږ ته دخبرو اجازه نه وه خود طيارو د غرار په وجه زمونږ خبرې عسکرونه اورېدې. بله دا چې مونږ د خبرو پرمهال ظاهراً قرآن شريف يوبل ته ورکاوه. دلته زمونږ د ضروري خبرو بهانه همدغه يوه وه چې د بلې خانې نه به ما قرآن شريف وغوښته او په ازغنو تارونو کې به دور کولو په وخت کې مونږ يوبل سره خبرې کولې.

وروسته زه خبرشوم چې دغه تور رنگی ټيټ قدی سړی حذيفه نومېږي او په کابل کې د عربانو سره نږدې اوسېده. کابل کې يې يودار الايتام درلود. ډېر متحرک سړی و ډېر ورزش کار هم و. په

کنتینر کې يې هم ورزش کاوه. په انگلستان کې يې يو اسلامي مرکز لاره؛ اوس يې دخپلو ماشومانو سره هجرت کړې و او کابل کې اوسېده د عربانو دمشرانو سره دنږدې اړيکو اود اسنادو د لرلو تور پرې لگېدلی و؛ وروسته معلومات وشو چې حذيفه يې د کندهار نه بيا باگرام ته وړې هلته يې يو کال ساتلی او په باگرام د تېرېدونکو بنديانو په هکله معلومات اودهغه مخکې تېرول يې په باگرام کې د ډېر وخت د ساتلو هدف و. د لاهور سعد مدني چې سعودي کې پيداشوی او انډونيشيا کې نيول شوی و. هم باگرام کې يو کال ساتل شوی و د متوکل سره درې مياشتې کوتې کې هم اچول شوی و اود بنديانو ترمنځ مشکوک هم و...

حذيفه وروسته د باگرام نه د عربانو د مشرانو سره څه وخت اچول شوی و ويل کېږي چې اوس آزاد شوی دی. په کنتینر کې دوهم سړی د حمزه په نوم راغی چې د تيونس اوسېدونکی او کيوبا کې د عربانو ترمنځ د حمزة البطل په نوم يادیده. حمزة البطل لوړ دنگ سړی و له رنگه لږ تور اود مضبوطو غړو او غټو هډونو خاوند و، هغه هم ورزش کار برېښېده. دهغه کيسه هم ډېره عجيبه وه حمزة البطل يې زما په کنتینر کې د درې هفتو پاتې کيدونه وروسته راوړ او کنتینر ته يې سوچه برينه رادننه کړ. دوه شپې يې په سخته يخني کې همداسې برينه اودرولې و، کمپل يې هم نه ورکوله او خوب ته يې هم نه پرېښوده په ژبه هم نه پوهېده او عسکرو سره به يې په اشارو خبرې کولې.

همزة البطل ته امريکايان په دې غوسه شوي وو چې دا دومره ماهرسري و چې د نيول کېدو نه رادې خوا چې په سوونو ځل يې دټول بدن تفصيلي تلاشي هم شوي وه او جامې يې هم څو ځل امريکايانو پخپله وربدلې کړې وې څو هغه په همدې حالت کې د سلو امريکايي ډالرو نوټ د ځان سره ساتلي و او تراوسه ورباندې امريکايان نه وو پوه شوي چې کشف يې کړي! دې ته وايي د CIA او FBI قوي استخبارات! (؟). همزة البطل دغه د سلو امريکايي ډالرو نوټ د باگرام نه هم راتېر کړي و او په کندهار کې هم دټولو پلټونو ته وروسته ورسره و. هغه به چې کومه څېمه کې اوسېده او هلته به تلاشي راغله نو نوټ کې به يې يوه وره تيره کېښوده او د څنگ څېمې ته به يې ورواچاوه کله به چې تلاشي ختمه شوه نو ملگرو به بيا بيرته ورواچاوه. کله کله به چې د څنگ په څېمه کې ډېر اعتباري ملگري نه و نود کمپ بل سرته ډېرې لري څېمې ته به يې د گاتې سره دغه د سلو ډالرو نوټ ورساوه.

داسلسله ډېر وخت وچلېده خو آخر بې چاره ښکاره شو او هغه هم فکر کوم چې دبنديانو ترمنځ کوم جاسوس افشا کړ. بيایي هم نه شو موندلی خود تعقيب لاندې و او د گوزارولو په عين موقع يې ونيوه.

محققين همزة البطل ته ډېر غصه وو او ويل يې چې: ته دهغو خلکو د جملې نه يې چې زمونږ د قوي اميگرېشن نه تېرېږي او طيارې د بلډنگونو سره جنگوي.

کله يې چې حمزة البطل برينه کنتینر ته را دننه کړ نو يو افسر راغي او غوښتل يې چې ده ته وښايي چې حمزة البطل هم دهغو کسانو دجملې نه دی چې طيارې دبلډنگونو سره جنگوي او په دې هم پوهېده چې حمزة البطل په انگرېزي نه پوهېږي نو امریکايي افسر چې ډېر غوسه معلومېده په تکرار حمزه ته گوته ونيوله او خپل پیغام يې ورته دجملې نه بلکې په نیمګړو الفاظو داسې ورساوه.

You, Newark, airplane, Bummm.. يعنې تاسوپه

نيویارک کې طيارې جنگولې چې د بوم آوازي کړی و. ددغې خبرې سره به امریکايي نظامي افسر دخپلو دواړو لاسونو نه هم دطيارې وزرې جوړې کړې اود "بوم" سره به يې خپل ټول بدن ته داسې ټکان ورکړ تابه ويل چې واقعي طياره د تجارتي مرکز سره وجنگېده.

حمزة البطل په گوانتنامو کې هم په يواځې زندان کې ډېر وخت تېر کړ او دا خبره مشهوره وه چې هغه محققينو ته معلومات نه ورکوي بلکه تمسخر پرې کوي دحمزة البطل دملګرو ترمنځ يوه جمله ډېره مشهوره وه چې هغه يوه ورځ پخپله دخپل تحقيق کيسه کوله:

محقق د حمزه نه پوښتنه کړې وه چې نوم دې څه دی؟. هغه ورته وويل چې حمزة البطل يعنې اتل حمزه دهغه خپل نوم خو فقط حمزه و بيا يې ورنه پوښتنه کړې وه چې افغانستان کې دې څومره وخت

تېرکړی دی؟ هغه وویل : یونیم کال . بله پوښتنه داوه چې نظامي
تدرب دې کړی که نه؟ د حمزه ځواب داو چې نه . نو محقق ورته
ووویل چې داڅنگه کیدای شي؟! عربانو به د محقق الفاظ عربي کې
تکرارول.

محقق : (حمزة البطل سنة ونصف في افغانستان ومافيه التدريب؟!
لا يمكن). حمزه: (نعم سنة ونصف في افغانستان ومافيه التدريب) یعنی دا
څنگه کیدای شي چې دیواځې حمزه پرځای دې یوسړې حمزة البطل
یا اتل حمزه وي او یونیم کال دې هم افغانستان کې تېرکړی وي او
نظامي تدرب دې هم نه وي کړی؟! هغه وویل هو یونیم کال په
افغانستان کې وم او نظامي تدرب مې نه دی کړی. خو ددغه جملو
سره به حمزة البطل دامریکایانو په شان حرکات کول اودهغوی
پېښې به یې کولې. زما د کنتینر نه د راوتو دوخت پورې حمزة البطل
بریند پروت و البته دوه ورځې وروسته یې یوه کمپل ورکړه .

دریم سړی چې ماسره دکندهار د کنتینر په یواځې بند کې
مخامخ شو د طالبانود اسلامي تحریک یونامي شخصیت وخوت
کله چې زما په یواځې بند کې تقریباً پنځلس ورځې وشوې. د شپې په
شکو پروت وم ، د شپې آخري پار و اود ډېرو فکرونو نه وروسته ایله
زما سترگې ورغلې وې چې ناڅاپه مې تشي درد وکړ اوداسې فکر
مې وکړ لکه چا چې راباندې گوزار وکړ خو متصل مې په خپل څنگ
کې یو غونډاری محسوس کړ چې سرمې راپورته کړ زما د خانې د
ازغن سیم خواته دوه امریکایي ، عسکر ولاړوو او په کرس کرس یې

خندل. دغو عسکرو ټوله شپه د کنتینر په درزولو اود کنتینر د پاسه په تیرو اچولو تسلي نه وه شوې، د یو کیلو په اندازه تیږه یې راخیستې وه او چې زه یې پټې سترگې ولیدم نوزما د پاسه یې راواچوله اوزما په بني تشي داسې راوغورځېده چې زه یې ودرولم خود پاسته تشي له امله مې هډوکي ته کوم زیان ونه رسیده. البته تشي مې دڅو ورځو پورې درد کاوه او چې کله مې طبي ټیم ته شکایت وکړ نوله پاسه به یې زماتشي ولید او ویل به یې چې ښه دی کوم ظاهري زخم نه لري کیسه به یې هم زما واوریده چې عسکرو په تیږه ویشتلې یم خوڅه غوږ به یې پرې نه رپاوه درې ورځو پورې مې تشو بولو کې نری نری وینه هم راتله خو له درې ورځو وروسته الله پاک تکلیف په کمېدو کې او بالاخره پخپله ښه شو.

وايي چې یو سړي په ولاړه بولې کولې چا ورته وویل چې دا ولې؟ خو مره غټ سړی یې اوداسې بدتمیزه کار کوي چې د ماشومانو په شان په ولاړه بولې کوي؟! متیازن سړي ځواب کې وویل:

— زه خواوس ډېر ښه شوی یم مخکې به ورسره چورلېدم هم. زما د یو سوال په ځواب کې زما امریکایي محقق ماته تقریباً همداسې ځواب راکړ. کله چې ما خپل محقق ته وویل چې زه بېګا ستاسو عسکرو بې لامله ولې په درنه تیږه وویشتلم؟ نو دهغه ځواب داو چې:

— دا اوس حالت خو ډېر ښه دی ستاسو د راتلونو نه مخکې دلته حالت ډېر خراب و او زموږ عسکر د نیویارک او واشنگتن په احداثو ډېر غوسه وو. خوزه امریکایي عسکرو د غوسې په حالت

کي په تيرپه نه وم ويشتلي بلکه هغوی زما په ويشتلو خندل او تمسخریې کاوه. د کنتینر دواړه طرفته پیره دارانو هم خندل اوددغه کار نه یې خوند اخیست چې دهغوی دتکبر ښکارندوی و.

هو! په ماد امریکایي عسکرو دتیرپې دگوزار شپه هماغه شپه وه په کومه شپه یې چې یو نوی مېلمه زما خواته راوړ. کله چې زه دتیرپې دگوزار ددردنه راپورته شوم او دامریکایي عسکرو خندا مې ولیده نو عسکرو چې زما اودهغوی ترمنځ فقط یو ازغن تار حایل و _ ماته اشاره وکړه چې داتیرپه راپورته کړه. ماتیرپه راپورته کړه او عسکر ته مې وویل **Is this your human Rights** (ایا داستاسې بشري حقوق دي؟) عسکرو زما دسوال دځواب پرځای ماته وویل چې داتیرپه واخله اوداستا دخنگ خانه کې دغه بل بندي نه خپل انتقام واخله او هغه پرې ووله. ماورته وویل چې دهغه څه گناه ده؟ ظلم تاسې کوی او انتقام دهغه نه واخلم؟! بیایې دریمې خانې ته اشاره وکړه چې ښه څه دهغه وړاندې بندي نه انتقام واخله یعنی هغه په تیرپه ووله. په دریمه خانه کې یو سپین ږیرې عرب پروت و وروسته ماته معلومه شوه چې دکندوز د ولایت د الوفاء دخیریه مؤسسې مسؤل دی. دعسکرو دهغه په گټه دویشتلو امر هغه هم حیران کړ او ماته یې حیران حیران راوکتل. ماتیرپه لاس کې نیولې وه چې که کوم نظامي مسؤل راشي اوزه ورته شکایت وکړم خو بیامې فکر وکړ چې دا کار بې گټې دی اوتیرپه مې د ازغن تار نه دباندې لارې ته وغورځوله.

دغه عسکر اصل کې دنوي مېلمه ليدوته راغلی و اوچې يې خو
دقيقې وروسته يوئيل عسکر کنتینر ته راننوت نو موجودو عسکرو
هغوی ته وويل چې :

We have a special guest today (مونږ نن يو خاص مېلمه
لرو) بيایې ورته وويل: **He was Taliban governor of Herat Province**
۰۰۰ (دادطالبانو د هرات والي و).

دا خبرې ماد عسکرونه واورېدې اوزه هم متوجه شوم خود خبرو
اجازه نه وه دورځې چې کله مانه نوي مېلمه دقرآن شريف غوښتنه
وکره نو د ازغن تاريخ په منځ کې مې دقرآن شريف دورکولو په وخت
کې ترينه زر زر څو پوښتنې وکړې هغه راته وويل چې زه ملا خير
الله خير خواه يم ، په کويته کې يې ونيولم او بېگايې دلته راوړی
يم . ديواځې قيد شپې تېرېدې زه به يې هم تحقيق ته وړم خو
خيرخواه صاحب به يې ډېر وړ اوزماد يواځې قيد نه دوتونه څلور
ورځې مخکې يې ډېر تنگول شروع کړل .

په باگرام کندهار او کيوبا کې يې چې کله مونږ تحقيق يا
روغتون ته وړلو نودنوم اخیستو په ځای به يې زمونږ د دوسيې نمبر
اخیست چې هغوی د ISN نمبر په نوم نوماوه. څرنګه چې زه ، مسلم
دوست صاحب او حاجي ولي محمد صراف يې باگرام کې د سره
صليب نه هم پټ ساتلي وو نو له همدې امله يې په باگرام کې
مستقل ISN نمبر نه وراکړی بلکه هلته يې د موجودو بنديانو
مسلسله ګڼه راکړې وه چې د مسلم دوست صاحب (۹۴) د حاجي
ولي محمد صراف (۹۵) او زما ګڼه (۹۶) شپږ نوي وه . خوپه

کندهار کې بيا د ISN يا دوسيو نمبرې زما (۵۵۹) د حاجي ولي محمد (۵۶۰) اود مسلم دوست صاحب (۵۶۱) نمبر و. په نورو نمبرو سربيره د ملاخيرالله خير خواه نمبر زما په ذهن کې ډېر پوخ شوی اودهغې لامل داوچې د کندهار په يواځې قيد اوبيا وروسته زما په څپرگي کې دهغه نه ډېر زيات ما اورېدلی و دهغه د دوسيي نمبر (۵۷۹) و.

زما د يواځې قيد نه د راوتونه څلور ورځې مخکې يې چې کله ملاخيرالله خيرخواه ته بې خوبي ورکول شروع کړل نو د امريکايانو د قرار گاه په مخابره کې - چې هغوی ريډيو بلله - به يې (۵۷۹) ياد کړ او متصل به د کنتینر پيره دار په ملاصاحب غږو کړ چې ودرېږه. ملاصاحب به چې ودریده نو نيم ساعت وروسته به بيا غږ وشو چې (فايوسيون ناين) او ملاصاحب ته به يې اشاره وکړه چې کېنه. نيم ساعت وروسته به يې بيا اودراوه اونيم ساعت وروسته به يې کېناوه په همدې ترتيب به شپه او ورځ تېرېده. هغه يې ځملاستو ته نه پرېښوده او مسلسل بې خوبي يې ورکوله. آخر داسې شوی و چې نه اودرېدی شو اونه کېناستی شو؛ عسکرو به پرې چغې وهلې د ملاصاحب د څلورو ورځو بې خوبي نه وروسته زه د الله په فضل د انفرادي قيد نه اجتماعي څپرگي ته راووتم. ملاصاحب وروسته راته وويل چې هغه ته يې اته شپې بې خوبي ورکړې وه او تحقيق به يې ترې کاوه زه چې کله بيا نورو خلکو سره يوځای شوم نو د اجتماعي څپرگي قيد راته د انفرادي قيد په نسبت بېخي راحت ښکارېده. اوچې کله ملاصاحب خيرالله خيرخواه

راووت او زما څپرگي ته يې راوړ نو هغه هم ډېر خوشاله و. په دې وخت کې مونږ ته د دريو کسانو ترمنځ د خبرو کولو اجازه وه. ملاخیر الله خیر خواصاحب چې دانفرادي تعذيب ليدلی و، کله چې اجتماعي څپرگي ته راوړسید نو د ټولو ستونزو سره سره ورته څپرکی ښه ښکاریده بيا هغه مونږ ته ديواڅي قيد دېې خوبی په وخت کې دخپل نفسياتي اندېښنو کيسه وکړه. هغه ويل چې کله هغه دېې خوبی نه ډېر تنگ شو نو خو څو څو ځلې يې اراده وکړه چې خپله مری دانفرادي خانې نه چاپېره دازغن تار په تېرو څوکو پري کړي او ياهم د پښو لاندې شگې زر زر خولې ته واچوي او تر هغه يې خوري چې ترخويې ساينده شوې نه وي؛ چې عسکر ترڅو ده ته رارسي نوده به ځان وژلی وي. ملاصاحب ويل چې بيا به غيرت راغی چې خیر په نارينه هر قسم تکليف راڅي او که زه دا کار وکړم نو وروسته به خلک څه وايي چې د دومره معمولي تکليف په مقابل کې يې ځان وواژه. هغه مونږ ته د طالبانو په تحریک کې دخپل پرمختگ کيسې هم وکړې او د طالبانو د سقوط نه مخکې او وروسته حالات يې هم راته بيان کړل؛ په هغې کې په عشق آباد کې دامريکايانو سره مذاکرات، په هرات کې دهغه د ولايت پر مهال د ايران سره روابط، دمولوی عبدالوکیل متوکل دريځ، د حامد کرزی سره دهغه زړه رابطه، په کوپته کې د آی ایس آی په ذريعه دهغه نيول؛ لس ورځې په تياره کوپته کې دهغه غورځول، په دغه جېل کې د آی ایس آی له خوا د مخالفو افغانانو تعذيبول او داسې نور معلومات شامل وو چې دلته يې ليکل مناسب نه دي. هغه داهم وويل چې هغه او کرزی دواړه

ويلزيان دي او كرزي د طالبانو په وخت دهغه په ذريعه كوښښ كړي چې په امريكا كې د طالبانو نماينده شي ؛ دغه خبره د طالبانو مركزي شوري تصويب كړې هم وه او دهغه د تقرر مکتوب يې هم ليكلي و خودغه مسأله آي ايس آي په شاوهلې وه او كرزي په دې خبره پوه شوي هم و.

دمحبس پرمهال د طالبانو د ډېرو مشرانوله خوا دا خبره جوته شوه چې دنورو افغاني شخصيتونو په شان دحامد كرزي پلار عبدالاحد كرزي هم د پاكستان فوځي استخباراتو آي ايس آي وژلي دي او هر هغه څوك چې د افغانستان په ملت كې څه اثر او رسوخ ولري او د افغانستان دملي گټو نه دفاع كوي هغه آي ايس آي نه پرېږدي او وژني يې.

په هر صورت دغه اوس زمونږ د ليكنې موضوع نه ده.

په انفرادي قيد كې زما بل څنگ ته يو برطانوي پاكستاني : حذيفه و چې وروسته يې باگرام ته يوړ، هلته يې يو كال وساته او بيا يې د القاعدې د مشرانو سره ساتلي و، اوس راخوشي شوي دي د حذيفه په هكله بيانور و بنديانو ويل چې هغه په كابل كې دخپلو ماشومانو سره اوسېده او په برطانيه كې يې يو اسلامي مركز درلود.... د سيف الله اختر چې په كابل كې يې د پاكستانيانو مشري كوله خاص سړی و. سيف الله اختر يا اختر سيف الله هغه څوك و چې د طالبانو په وخت كې يې د زرگونو پنجابيانو مشري كوله افغانانو ته به يې ويل چې هغه د پاكستان د حكومت سره وړان دي اوله همدې امله يې خپل ماشومان هم راوړي ؛ بېره يې اوږده كړې وه او مولوي سيف الله اختر ورته ويل كېدل. دهغه دا حقيقت وروسته رابنكاره شو چې هغه د آي ايس آي د كرنيلانو نه و ؛ يولورته يې داخل كې دنده ترسره كوله اوبل لورته يې په افغانانو، عربانو او پاكستانيانو كې د پاكستان اصلي مخالفين معلومول هغه به مركز ته لستونه وركول او اشخاص به ترور كېدل. دامريكايانو د راتلو او د طالبانو د سقوط نه خو ورځې مخكې

هغه دخپلو مسلحو باډيگاډانو سره ترټولو مخکي اسلام آباد ته ورسېده او داسلام آباد مرکز وروسته دا خبره مشهوره کړه چې هغه دوبي ته تېستېدلی وروسته هغه په نظامي وردی کې ليدل شوی چې دطالبانو غټه پيره يې پاکه خريلې وه او اوس په نورو دندو گمارل شوی و. وروسته دامعلومات هم دځينو پاکستاني بنديانو نه افشاشو چې آي ايس آي دطالبانو دسقوط پر مهال خپل مهم مشران په ځانگړيو الوتکو کې ايستلي وو اوځيني تريبب یافته خلک يې شمال کې پرې ايښي وو ترڅو د امريکايانو، شمالي اتحاد، د شبرغان دجبل، باگرام، کندهار او د گوانته نامو ټول حالات وڅاري. په کيويا کې آخنيو پاتې دريو کسانو بنديانو کې يو سعد مدني هم و. د راخوشي شويو بنديانو نه يو سپين پيري هم و دآي ايس آي له لوري افغانستان کې موظف و هغه وويل چې مدني صاحب هم داسلام آباد نه لېږل شوی و. مدني صاحب ته کيويا کې بنديانو د شک په سترگه کتل. له دې وروسته مسلم دوست صاحب ته قلم سپارم هغه وايي:

له قند هاره تر گوانته نامو

د ۲۰۰۲ / ۲ / ۲۳ م نه تر ۲۰۰۲ / ۴ / ۳۱ م پورې مونږ د قند هاره په امريکايي زندان کې پاتې شوو. کيويا ته دلېږلو نښې هغه وخت ريښتيا وختې چې د دوه مياشتو او دوه ويشت ورځو نه وروسته په ۲۰۰۲ / ۴ / ۳۱ م مونږ د خپلې څېمې ختيز لورته د ماسپينين نه وروسته دڅېمې نه دباندې دڅېمې ورمات سيوري ته په خاورو گمپلې خپرې کړې وې اوپرې ناست وو چې امريکايي عسکر راغلل ترټولو دمخه زمونږ څېمې ته اودرېدل او ترټولو دمخه يې زما د نمبر (۵۶۱) غږ وکړ. ما گومان کاوه چې

گني تحقيق له پاره مې غواړي وړياڅېدم اود معمول مطابق يې په لاسونو او پښو کې زولني راواچولې، توره کڅوړه يې راپه سرکړه او روان يې کړم. سره له دې چې دتورې کڅوړې لاندې څه راته نه بڼکارېدل خود معمول خلاف د لارې په کړو وړو کې پوه شوم چې دتحقيق ځای ته نه بلکه بل لور ته روان کړای شوم. دهوایي ډگر دننه يې په يوه لويه څپمه کې څملوم، دمخکې په څپر په تشدد يې جامې راڅخه په بيتي غوڅې او گوزار کړې، بيایي نارنجي جامې راواغوستې، يوپتلون او يوکميس و چې دنيمایي متو پورې لنډ لستونې اودنامه پورې اوږدو، نارنجي ټوکري بوتان يې هم راپه پښو کړل، توره کڅوړه يې له سره لرې کړه اود چشمو په ډول په غټو کلکو تورو پلاستيکونو يې سترکې راوترلې چې دغوږونو له پاسه يې سختې پټې تېرې شوې وې اود سرشاتنۍ برخې سره نښتې وې. غوږونه يې هم په همدغه ډول پلاستيکونو کلک راوترل او خولې اوپوزې ته يې هم ټوکري ماسکونه را واچول، بيایي په يوه لويه څپمه کې دلرگي دتختې په يوه اوږده کورسۍ کېښنولم. ماپسې استاذ بدر او بيانور بنديان په همدغه ترتيب راوستل کېدل چې دې کار زيات وخت ونيوه نه راسره گړۍ وه اونه مو سترگې خلاصې وې چې په وخت پوه شوي واي ماداستاذبدرڅه خبره واورېده نوپوه شوم چې هغه هم راغی. هيڅ يې راته نه ويل خو اوس مو باور راغی چې گوانتهنامو ته لېږل کېږو. الله تعالی مو په زړه کې يو ډول اطمینان اوډاډ واچاوه چې له همدې امله مو گوانتهنامو ته د انتقال له امله په

بندیان د انتقال په انتظار کې

الوتکې ته د بنديانو وحشي انتقال

زړه کې زياته اندېښنه ياد حواسو کوم بدلون رانه غي خودکړ اوونو
او سختيو نوي پړاو پيل شو.

په ترلو لاسونو، ترلو سترگو او ترلو غوږونو يې تقريبا مابنم نه
وروسته د مابنم ډوډي راته لاسونو کې کېښوده چې دنيمې وچې
افغاني ډوډي څخه عبارت وه خو مونږ ونه خوږه. اعلان يې وکړ چې
دچا ضرورت و نو په البوتکه کې به يلاس يا پښه پورته کوي. زه حيران
شوم چې مونږ به ترلې لاسونه او ترلې پښې څرنگه پورته کوو؟!.

دبنديانو دپېرې دپوره کېدلو نه وروسته البوتکې ته نقلول پيل
شول. په لويه پوځي باروړونکې البوتکه کې يې په کلکو لرگيو يو لور
او بل لورته کتار کېښول، په لاسونو او پښو کې موفولادي زولني
وي چې لاسونه دملا سره په زنځير تړل شوي وو او حرکت مونه شو
ورکولای دغه دلاسونو او ملازنځير په بل زنځير دپښو ترمنځ زنځير
سره نښتی و، ددواړو پښو ترمنځ هم دواړه زولني په زنځير سره نښې
وي، دالبوتکې په زمکه کې يوه کونډه وه چې دپښو زنځيرو سره په
قلف کلک تړل شوي واو دملا زنځير هم شاته دڅه شي سره تړلي و
چې په دې ترتيب بندي هيڅ حرکت نه شو کولای کله به مو په
ولي دغوږ او په مټ دسترگو پټيونه دسخت دردله لاسه حرکت ورکړ
چې عسکرو به ووهلو و. دبزدلی او ډار نه يې په لوډ سپيکر کې
ويل چې ونه خوځېږئ، په مونږ حمله ونه کړئ. په دې وخت کې
مودغوږ پلاستيک لږ ډډ کړای شو. خومونږ حيران شو چې په داسې
سختو فولادي زنځيرونو تړل شوي بندي څرنگه حرکت او حمله
کولای شي!؟.

دالوتکې داسفر ترټولو سخت ، څوروونکي اوله کړاوه ډک و .
 ډېر بنديان بي هوبښه شول ، دخولې اوپوزې ماسک باندي زما
 ساډېره تنگه شوه ، خو ځله مې غږونه وکړل ، امریکايي عسکر به په
 سر ټس راکړ . اخريو عربي ترجمان راغی له يوه غوږه يې پلاستیک
 پورته کړ اوراته ويې ويل چې څه مشکل دی ؟. چپ شه حرکت مه
 کوه .

ماورته وويل چې سامې په ماسک کې تنگه ده مرم داماسک مې
 دخولې يا پوزې نه لرې کړې چې لږه ازاده ساواخلم . امریکايي
 عسکرته يې وويل هغه ماسک نورهم پوزې اوخولې ته راجوخت کړ
 سامې نوره هم تنگه شوه او فکر مې کاوه چې اوس مرم . يو وخت
 راباندي دې هوبښی حالت راغی اوخواته بندي باندي ورتکيه شوم .
 سفر ډېر اوږد او څوروونکي و دعاوې اواذکار مو پيل کړي وو الله
 تعالی مهرباني وکړه او حالت مولې بڼه شو . په لار کې پنځه ځل راته په
 تړلو لاسونو کې دپرسېدلې ډوډۍ يوه وړه ټوکړه اودرې ځل يوه يوه
 منه کېښودل شوې چې هم يې خوراک مشپکل وڅکه چې لاسونه
 خولې ته نه رسيدل ، هم موزره ته نه کېده اوهم له دې وېرېدلوو چې
 انساني ضرورت به څنگه رفع کوو ؟! اوبه موخوځل وغوښتي يوه
 ورځ وروسته يې وړوکی کاغذي گيلاس زماخولې ته ونيوه خوچې
 دوه گوټه مې وکړل لرې يې کړې .

تقريباً ددرې ساعتونو سفر نه وروسته الوتکه يوځای کې ښکته
 شوه . وروسته مونږ ته څرگنده شوه چې هغه ترکيه وه ډېر ځنډنه
 وروسته بيا پورته شوه نورو بيا ترگوانته نامو چېرته نه ده ښکته شوې

او مسلسل والوته . يو وخت کي يي يوه يوه گولي راته په خوله کي واچوله چې سخته ترخه وه او گومان کوم چې دملارياوه ځکه چې دگوانتهنامو ټاپو کي زيات ماشي دي . داوبويوگوت يي ورپسي راکړ چې په هغې گولي پوره تېره نه شوه اودمري په يوه برخه کي کلکه ونښته . ډېر مو اوبه اوبه وويل خو چاوانه ورېدل . هغه گولي ترآخره زيات په تکليف کړم . ماترگوانتهنامو نه څه وخوړل ، نه مې څه وڅښل اونه مې انساني ضرورت رفع کړ . ترگوانتهنامو په دغه اوږد سفر کي په لرگي دکښناستلو او (۲۴) څلرويشت ساعته حرکت نه کولو له امله ډېرو بنديانوته درگ نساتکليف پيداشو چې له دې جملې زه هم وم . ماته درگ نساتکليف پيداشو چې تريونيم کال پورې ترې په پنډرو کي بي علاجه وکړېدم اوترډېرې مودې پورې نه کښاستي شوم اونه مې لمانځه کي رکوع اوسجده کولای شول لمونځ مې په ولاړه په اشاره کاوه اوډوډي مې هم په ولاړه خوړه .

ترکيويا دغه هوايي ستونزمن سفر پای ته ورسېد اوآخر کيويا ته ورسېدو .

دگوانتهنامو په ټاپو کي

اگر چې زمونږ سترگي اوغورږونه راترلي وو اونه پوهېدو چې څومره وخت وواته خوتقريباً څلرويشت (۲۴) ساعته وروسته په ۱/۵/۲۰۰۲م دکيويا په يوه هوايي ډگرښکته شوو . وروسته بيادامعلومه شوه چې شل ساعته لارپه هواکي وه اوتقريباً څلورساعته په انتظار ، ترلو پرانستلو اوبښکته کولو پورته کولو ولگېدل .

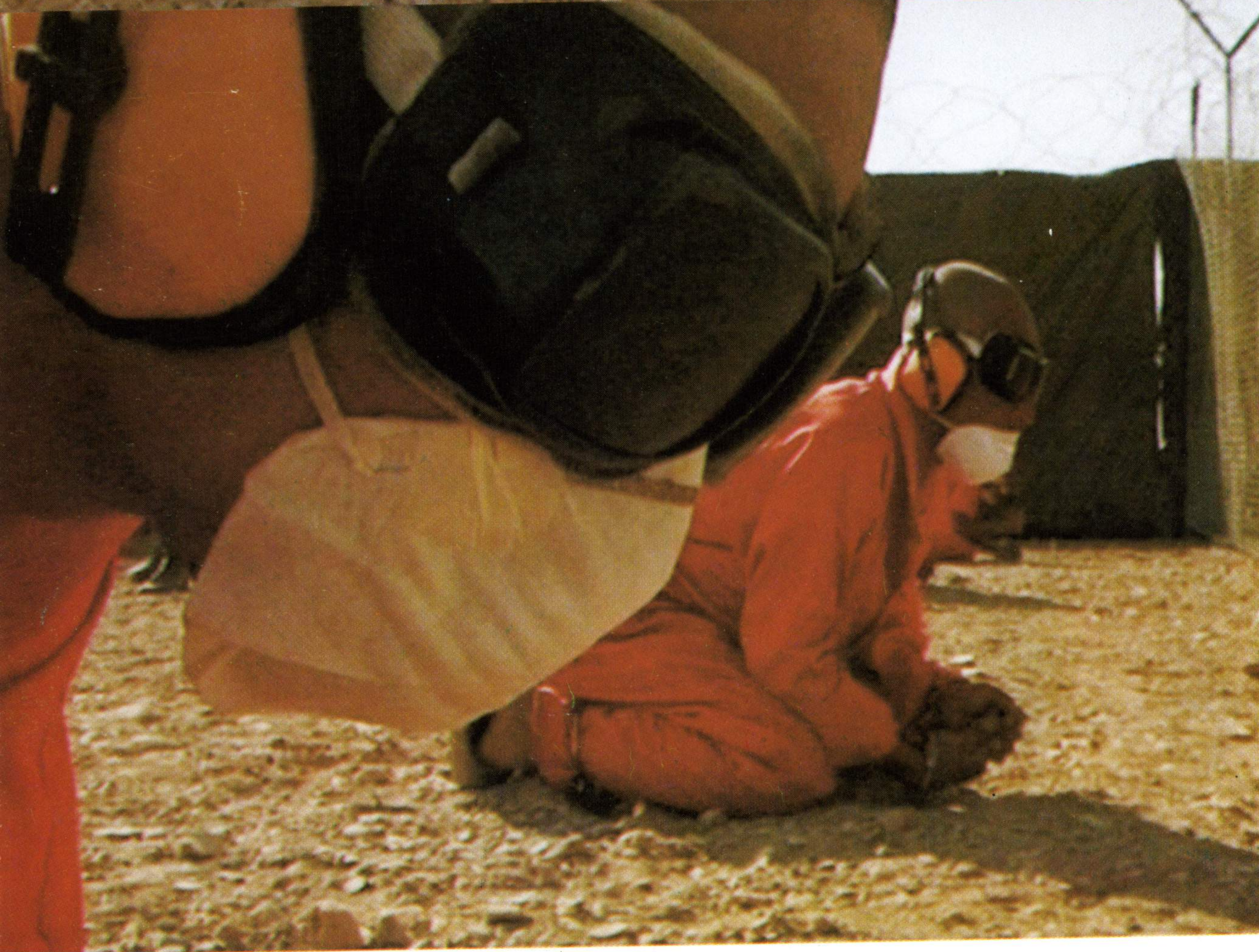

دالوتکي نه په ډېر تشدد په رابنکودلو او تېپل وهلو بنکته کړای شوو دمصري لهجې يو عرب ترجمان دا جمله تکراره چې: " لا تتحرك . انتم الان في يد القوات المسلحة الامريكة . ((مه خوځېږه تاسو اوس دامريکا د وسله والو ځواکونو په لاس کې ياست)) يو يو يې يوه داسې بس ته وروځېږولو چې چوکۍ په کې نه وې . دا ځکه چې مونږ يې د چوکيو مستحق نه گڼلو . د بس په منح کې په زمکه کښېناستوو ، بس روان شو ، لږ وروسته بس داسې يو گرزو کړ لکه په يوه مور په چې اوږي اوبيا ودرېده . ډېر بنديان په دې نه وو پوه شوي چې بس بېرې ته وروځوت او بېرې د گوانته نامو د تاپو په لور روانه شوه . خومونږ څه کسان پوه شوو . تقريبا څلوېښت دقيقې بېرې په بحر کې روانه وه او په ډېر باريک دقت معلومېده چې زمونږ بس يوي خوا اوبلې خواته کږېږي او مونږ همدغه باريک کږېدل محسوس کړي وونوځکه پوه شوي وو چې بېرې کې روان يووځواکثرونه وو محسوس کړي . څلوېښت دقيقې وروسته د گوانته نامو جزيرې ته ورسېدو بس له بېرې بنکته شو اوله لږې شېبې منزله وروسته په يوه ځای کې اودريده .

څو څو ځل مودلمانځه کولو وويل خوراته وويل شوو چې ددې عمليې اجازه نشته .

مونږ د پولادي زنجيرونو په ولچکو او زولنو تړلي لاسونه ، ملا او پښې دبسونو نه بنکته کړای شوو ؛ نه موڅه ليدل اونه پوهېدو چې چېرته ورسېدو خو په يوه داسې زمکه يې روان کړي وو چې د پښو لاندې مو دکانو جغل و . بيا په همدغو کلکو کانو کښېنول شوو

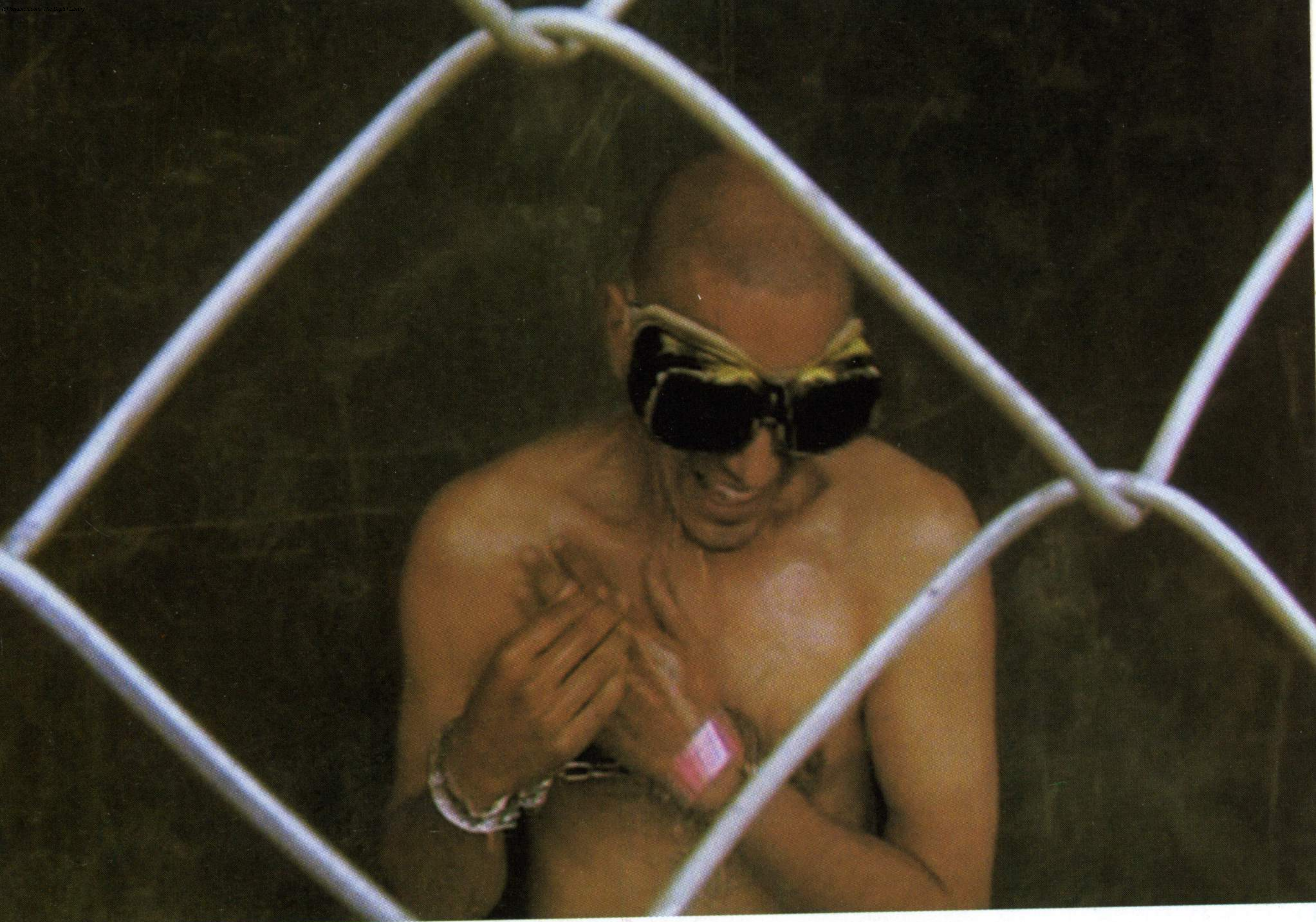
يو بندي بي هوښه شوی او بل ناست دی

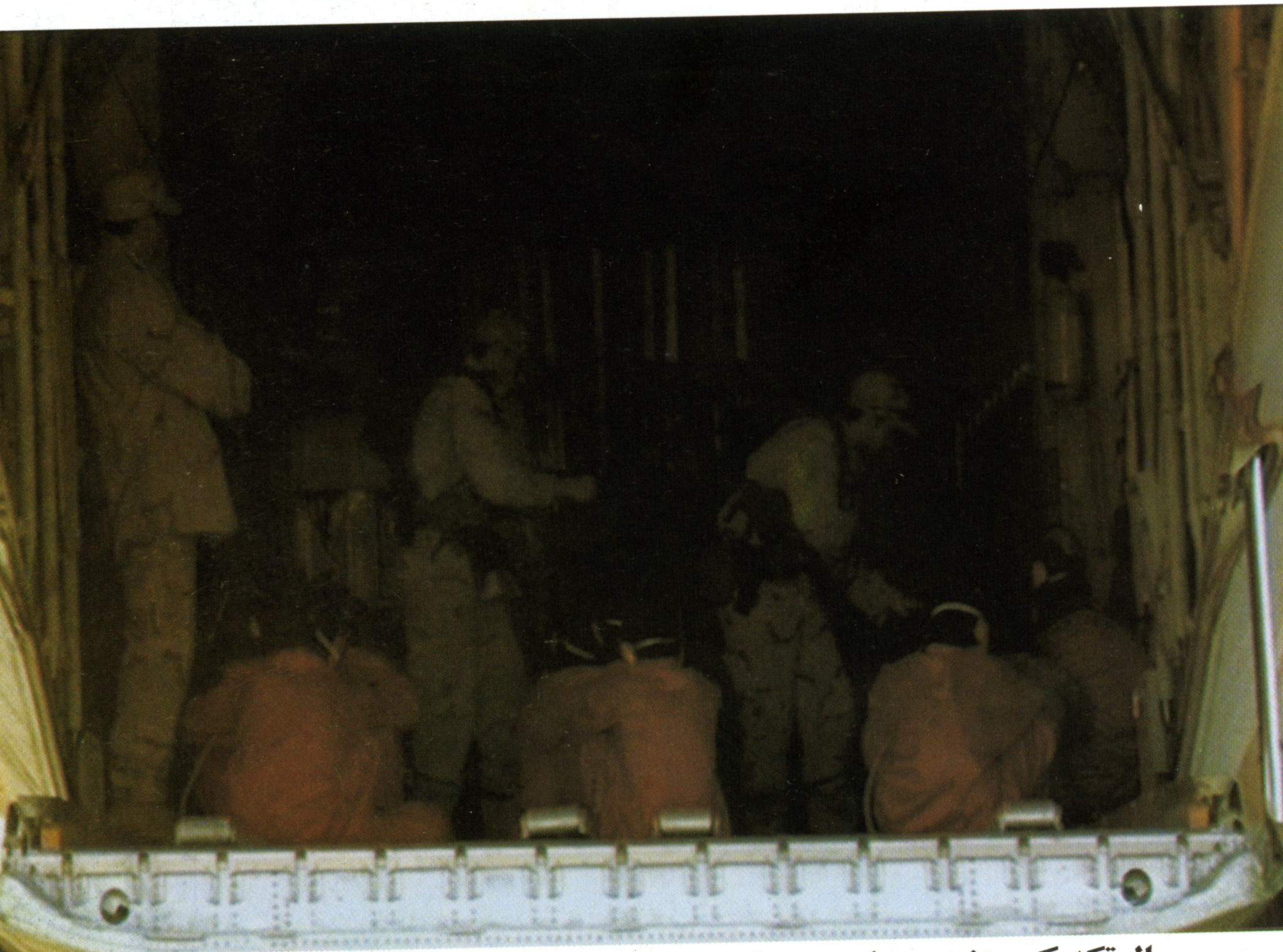

کوانتهامو ته د رسېدو نه وروسته بندیان په کار کې کسپنول شوي او د پنجره انتظار کوي

کوانتنامو کې په پټو سترګو او تړلو لاسونو بندي لامبي (؟)

الوتکه کې دننه بنديان چې غوږونه، سترګې، پوزه، خوله، لاسونه او پښې يې تړل شوي دي او د پښو زخیر يې د الوتکې د ځمکې د کونډې پورې قلف شوی دی.

امريڪاڀيان بشري حقوق دي ته واپي

امريکايان بشري حقوق دې ته وايي

سر مه پورته کوه

بندیان یو د بل پسې له متو تړلي الوتکې ته ور روان دي

سروونه يې په زور راټيټول ، د حرکت ، خبرو او پوښتنې هيڅ اجازه نه وه. خو ساعتته دغسې ناست وو دخت پلوموسخت درد کاوه او ځيني خلک بې هوښه شوو بيا يې يو يو پاڅولو ، په لاره کې يې جامې راقبچې کولې او لغړيې په يوه پورې پورته کړو. مونږ څه نه ليدل نوله همدې امله به موچې په هر پار کې پښه کېښوده عسکر به ويل چې " اگين " يعنې بيا تکرار کړه ترڅو يوه ځای ته وروختو چې څوکوتې په کې وې. سترگې يې راپرانستې ، يوه ډاکټره راغله معاینه يې وکړه او په خصيتينو يې راته لاس وواهه وايې رولې راوايې رولې بيا يې يو تشناب ته دننه کړو چې دروازه يې نه وه. په تړلو لاسونو او تړلو پښو يې اوبه راباندې راخوشې کړې چې فقط لاندې شوو اوبس . بيرته يې راوايستو نارنجې جامې (کميس پتلون) يې راواغوستل ، بيا يې وتللو او دلوروالي کچ يې رامعلوم کړ. بيا يې زمونږ عکسونه داسې واخيستل چې خولې او پوزې ته را اچولې دټوټې ماسک يې فقط غاړې ته راښکته کړ ، دکمپيوټر دچاپ دآلې نه يوه شنه سوري سوري پلاستيکي تسمه راووته چې ددوه ګوتو په کچ پلنه وه يوې خواته دبندي عکس او ورسره خواکې دهغه ددوسيې نمبر ، عمر اود هېواد مخفف ليکل شوی و. زماپه تسمه (AF) ليکل شوي وو چې دافغانستان مخفف و . دلاس نمبر (۵۶۱) ، دبدن وزن ، دلوروالي کچ او عمر پرې ليکل شوي وو. دغه تسمې يې دلاس نه دساعت په ډول راوترلې بيایې راڅخه وینه واخيسته. يواځې د عکس اخيستلو په وخت کې مود کېمرې لورته وکتل نوريې راته په تکرار ويل چې (لوک ډاون) ښکته ګوره. کله چې دوينو اخيستلو له پاره په

کت و غځول شوو ډاکټرانو هم دا اجازه نه راکوله چې ور وگورو .
اوداځکه چې ټول راڅخه سخت وپربدل او گومان يې کاوه چې مونږ
ډېر خطرناک ترهگريوو....

په دې پوه نه شوو چې څومره وينه يې را څخه واخيسته؟! .
بيا يې د مالوچو په ذريعه د لارو بېلگه راڅخه واخيسته ډاکټري
راته د معاینې نه وروسته نورڅه ونه ويل خو پوښتنه يې راڅخه وکړه
چې کله خودې زياته دوانه ده خوړلې؟ زيات گيڼي (شهد) خودې
نه دی خوړلی؟ .

بيا بل بلاک ته په وړو کي گاتور گاډي کې د عسکرو په بدرگه
بوتل شوم او هلته يوې کوټې ته د تحقيق له پاره دننه کړای شوم.
کوټه کې يوه بې کاره پلاستيکي چوکۍ د بندي له پاره اوڅو ښې ښې
چوکۍ د محققينو او ترجمان له پاره ايښې وې . د چت په يوه کونج کې
د تورلوی گروپ غوندي ښيښه لگېدلې وه چې د بلي کوټې کمپيوټر
ته يې عکسونه ورکول اود اواز ثبتولو او راښکلو آلات هم پټ پټ
خوندي شوي وو، د کوټې يودېوال کې لويه ښيښه لگېدلې وه چې
ظاهر کې هنداره برېښېده او سړي په کې خپل عکس لیده خودبلي
کوټې له لوري ښيښه وه ، د بندي څارنه ترې کېده اونفسياتي
اورواني ماهرينو د بندي حرکات په کې څارل. ډېرو بنديانو ته دڅه
وخت پورې دانه وه ښکاره شوې خو مونږ ځينو ته د ځينو باريکو
ښونه دهماغه لومړۍ شپې نه معلومه شوه چې کيڼه لگېدلې ....
او کله چې څه موده وروسته محققينو ته دامعلومه شوه چې زه په دغو

شيانو پوه شوي يم نوحيران شول اوراته ويې ويل چې چاته ونه وايي.
خوبنديان ټول بيا خبر شول .

يوه عسکر ديو مټ او بل دبل مټ نه نيولی وم او يو وروسته
راپسې را روان و. کله چې دتحقيق کوټې ته ننه ايستل شوم نو په
چوکی يې کښنولم يو عسکر مې ښي لورته اودرېده يوه پښه يې
زما په پښه کلکه کېښوده يو لاس يې زما په ښي زنگون کلک
کېښود او بل لاس يې زما په ښي اوږه کېښود په همدې ډول بل
عسکر له کين لورنه کلک ونيولم . سره له دې چې په پښو اولاسونو
کې مو زولني هم وې اولاسونه مو دزنځير په واسطه دملاسه تړلي
وو .

خوله وېرې يې ويل چې په مونږ حمله ونه کړې. دريم عسکر راغی
په زمکه کې يوه پنډه پولادي کړی په سيمټوکې کلکه لگېدلې وه .
زما ددواړو پښو ترمنځ نښتی زنځيريې دحيوان غوندي دزمکې
دکړی سره په يوه غټ قلف او وتاره .

بيا دوه محققين او يو ترجمان راغلل ، دمحققينو په لاسونوکې
کاغذي دوسيې وې ، ديوه محقق په غاړه کې پوڅي درېشي وه او بل
ملکي درېشي اغوستې وه چې زما په گومان يو د(سي آی ای) او بل
د(اف بي آی) نه نمايندگي کوله. درې واړه ماته مخامخ کېښناستل
. زما او دهغوی ترمنځ يو مېز و په هغه يې کاغذونه کېښودل.
ماپوښتنه وکړه چې دا کوم ځای دی ؟ هغوی وويل چې دادکيويا يوه
جزيره ده بيا يې پوښتنې پيل کړې. نورې خو اکثره زړې پوښتنې وې
چې تکرارته يې اړتيا نه ليدل کېږي او مخکې تېرې شوې دي .

دباگرام او قندهار سره يې توپير داو چې که ځواب يې نه وايه هم دپوښتنې او مناقشې څه ناڅه فرصت يې راکاوه . دشخصي پېژندپرېوښتنو سربېره يې وپوښتلم چې : چېرته ونيول شوي ؟ چا ونيولې ؟ ولې يې ونيوي ؟ ددې لومړني تحقيق نه وروسته تقريباً د شپې لس بجې وې ، محققين لارل اودڅه ځنډنه وروسته څلور عسکر راغلل ، دوه و زه په همغه لومړني ترتيب ټينگ ونيولم دريم دزمکې دکونډې دتړل شوي زنجير قلف خلاص کړ او يو ولاړو . بيا دوه عسکرو ديوه اوبل مټ نه ونيولم او روان يې کړم دودانۍ دوتو ددروازې نه لږ مخکې دمستطيل په شکل څو تختې لگېدلې وې چې په عربي ، پښتو او څو نورو ژبو پرې ليکل شوي وو . زه عسکرو تختې ته مخامخ اودرولم په هغې څو مادې ليکل شوې وې چې د عسکرو اودکمپ دمسو لينو خبره به مني ، دکمپ دقوانينو نه به سرغړونه نه کوي ... اودمادو په ترڅ کې دادروغ هم ليکل شوي وو چې تاسوته دژينيود کانفرانس دبنديانو دحقوقو دتړون نه هم زيات مراعات درکول کېږي . (؟) که سرغړونه مو وکړه نو بيرته به درڅخه واخيستل شي اودسختې سزا سره به مخ شي . عسکرو دومره فرصت رانه کړ چې زه دتختې ټولې مادې ولولم او په زور يې ترې روان کړم . په لاريې په تکرار ويل چې . (لوک ډاون) (بنکته گوره) دسرپورته کولو اوبل لورته دکتلو اجازه نه وه . دودانۍ ددروازې نه چې ووتو اوپورې ته ورمخامخ شوو وړاندې داوسپني بلاکونه اودهغو په سر دپاسه وړاندې بحر بنکارېده . په پورې بنکته شوو اودنامعلوم ځای په لور په شرنګېدلو زنجيرونو کې په تنگوتنگو قدمونو روان وم . هر

لورته داوسپنيزو جالونو دېوالونه راتاو وو او د پاسه پرې داغزنو سيمانو دائروي کړې غځېدلې وې. په دوه اوسپنيزو جالي دروازو ننوتوو چې څارونکي عسکرته دکارت په بنودلو به يې ماسره عسکروته دروازه پرانيسته؛ په يوې دروازې به چې دننه شوو بله به يې ترهغې نه خلاصوله چې لومړنۍ به يې ديوې لويې پلنې کونجې په واسطه بيرته تړلې او قلف کړې نه وه. ددوهمې دروازې نه چې ننوتوو نو منځ کې لويه لاره وه او دواړو خواوته داوسپنيزو پنجره بلاکونه وو چې داوسپنيزو جاليو دوه غبرگ دېوالونه ترې راتاو شوي وو او د پاسه پرې داغزنو سيمانو حلقې غځېدلې وې. مونږ د بلاکونو ترمنځ په لويه لار د جنوب لورته روان وو او مخامخ مو بحر و؛ لږ وړاندې کين (ختيز) لورته ديوه بلاک مخې ته او درېدو په يوې وړې سپينې تختې په تور رنگ د (G) توري کښل شوی و چې دگولف مخفف و دگولف بلاک څوکيدارانو ته يې غږو کړ يو راغی، دواړه اوسپنيزې جالي دروازې يې يو دبل پسې پرانيستې اوز مونږ دننوتو نه وروسته يې وتړلې. او سپنيز بلاک دزمکې نه تقريبا يونيم گز لوړپه سيمته ستنو او اوسپنيزو تيرانو ولاړو. دلته نوپه انساني تاريخ کې دانسانانو سره دځناورو نه دبتر سلوک ديونوي دردوونکي باب پانې پرانيستل شوې.

اوسپنيزي پنجرې

دبلاک منځ کې کوڅه وه اوسني او کين لورته يې پنجرې وې . په يو بلاک کې ټول (۴۸) اته څلويښت پنجرې وې چې (۲۴) څلرويشت ښي او څلرويشت کين لورته . داټول بلاک (۴۸) پنجرې دي اويوه پنجره کې يوبندي وي . بلاک ټوله اوسپنه ده نه په کې سيمت نه لرگی اونه پلاستيک شته . زمکه اوچت يې هم اوسپنه ده اوگر دچاپره يې اوسپنيزجال دی چې اسمان ، لمر او نږدې مخامخ ، ښي او کين لورته بنديان په کې ښکاري . د ټولوپنجر ورونه دمنځ کوڅې ته رامات دي . په هروره کې دسينې په کچ لوړه يوه وړه کرکې ده چې دباندې خوانه ورته داوسپنې تمبه گي لگېدلې ده . داوړه کرکې ددې له پاره ده چې دډوډي په وخت کې عسکر بندي ته په کې لوبنې ورکوي ياناروغ ته په کې دوا ورکوي اوياجې کله دچاتحقيق وي نوبندي په کې دزولنوله پاره لاسونه را اوباسي يادجامو دبدلولو په وخت کې بندي ته په کې جامې ورکول کېږي ... هره پنجره يومتراو اتياسانتي مربع ده کله چې پنجرې ته ننوځي مخامخ داوسپنيزي زمکې او فرش سره برابر دنکلو کمود اوخواکې ورسره دلاسونو مينځلو دپاره دنکلو لوبنې لگېدلې دي . په لومړيو ورځو کې دکمود داوبو له پاره دنکلو يوپنډه بتن په زمکه يوې خواته لگېدلې و بيا دلاسونو مينځلو دلوبنې په يوه اړخ کې ولگول شو چې دزور ورکولو په وخت کې يې اوبه راپرېښودې . دلاسونو داوبو هم همداترتيب و .

دپنجري بني لورته دروازه ده اودننه کين لورته دنامه په کچ لوره
داوسپني تخته ولدشوي ده چي دکټ کار ورخه اخيستل کېږي .

دپنجرو ژوند

پنجري ته دننوتو او بلاک ته دراتلونو مخکي ما عسکروته ويلي
وو چي دتش حاجت له پاره تشناب ته ضرورت لرم. نو کله چي
عسکرو دگولف بلاک کين لورته لومړي پنجري ته ننه ايستم دکمود
مخي ته يي په زنگونو اودرولم ، زولني يي راخه خلاصي کړي ،
لاسونه يي راته په سر کېښودل ، دحرکت نه کولو يي راته وويل ، ډېر
په بیره ووتل او دروازه يي راپسي وټرله . ماگومان وکړ چي داتشناب
دي او خرنګه چي ما مطالبه کړي وه نو ځکه يي ددي له پاره رادننه
کړم. چي حاجت پوره کړم ، وروسته به مې بل ځای ته بوزي؛ خبرنه
وم چي همداتشناب نماپنجره زما داوسېدوځای دی. کله مې چي تش
حاجت پوره کړ او راپاڅېدم ، چي گورم يوي خواته داوسپني تخته ده
په هغي دوه باريکي نري نري کمپلي پرتي دي ، دوه ورسره
ځانپاکونه اويو وروړکي لاسپاک دي . چي گورم بني او کين لورته
دواړو کتارونو کي يوي يوي پنجري کي يويو بندي دي او هغه
بنديان په کي دي چي باگرام اوقندهار کي مونږ سره وو اوپه يوي
الوتکه کي مونږ سره راغلي دي . له دي وروسته پوه شوم چي زمونږ
داوسېدو ځای همدغه تشنابي پنجري دي او دا دکيوبا دگوانتهنامو
دزدان هغه پنجري دي چي قندهارکي هندي ترجمان راته ويلي وو .
ټول بنديان دستونزمن سفر دستريا ، خفگان او نابلدی له امله
غلي ناست دي . ورو ، ورو موسره ستري مه شي وکړل اولږي لږي

خبرې مو پيل كړې . مونږ نه مخكې چې دايكسري كمپ نه كوم بنديان راغلي وو نو هغوی ته د اذان او خبرو اجازه هم نه وه خو هغوی احتجاجونه او مظاهري كړې وې نوله هغه وروسته بيا دخبرو او اذان اجازه شوې وه هغوی هم بيا همدغه دلتا كمپ ته راغلي وو او زمونږ خواكې بلاكونو كې اوسېدل . زمونږ په وخت كې دخپل بلاک دنږدې بنديانو سره دخبرو اجازه وه او خواكې دپلاستيک او اوسپنيزو جالونو نه اخواته بل بلاک سره دخبرو كولو اجازه نه وه خو مونږ يې پروانه كوله او هغوی ته مو غږ ور كاوه له همدې امله چې كله عسكريوه شول نو جزايي به يې كړو .

دلته نو اوس انسانانو سره دحيواناتو نه بتر سلوك او معامله كېږي ، دبشر حقوق دپېښولاندې دي ، اخلاقي موازين ړنگ شوي دي ، بنديان داندېښنو ، دردونو او غمونو په رېروونكيو او سوزوونكيو توپانونو كې اوسېږي . انساني حاجت ، خوراک ، خوب ، لمونځ او ټول ژوند په همدغه پنجره كې دی . دنږدې پنجره كموډونه ټول يوبل ته سره ښكاري ، ديولور پنجره كې كموډونه دلمانځه په وخت كې دبندې مخې ته دي اودنږدې هيڅ انتظام نشته . مونږ نه مخكې په لومړيو ورځو كې دقضاء حاجت په وخت كې دعورت دپټولو اجازه هم نه وه خودمظاهرونه وروسته بيا زمونږ په وخت كې دومره اجازه وه چې يوه اسفنجي نري گته يې دشلاستلو له پاره راكړې وه مونږ به هغه له ځانه راتاوه كړه چې دملا نيمايي پورې به په كې پټ شوو عورت به مو پټ و او نور به ټول ښكارېدو او همدا قانون و چې عسکر بايد دبندې سروگوري ..

يو وړوکی صابون ، دغابونو کریم ، وړوکی دنيمې گوتي په کچ
دغابونو برش او يو کاغذي اسفنجي گيلاس هم په پنجره کې وو .

يو يو قران کریم يې هم را کړی و چې دپنجري په جال کې به
مودتوتې ماسک کې خورند کړی و . يو کال وروسته يې يو اسفنجي
توشک او يوه روجايي هم را کړل چې توشک به باداخيستل نوله
همدې امله خو ک پرې نه ويده کېدل .

خوبالبت تر آخره نه و . کله مې چې وليدل چې پنجره کې دننه
داوبو بمبه ده نو ډېر خوښ شوم دبنديانو سره دسلام او خبرونه
وروسته ما تر ټولو لومړی په دغه پنجره کې ولمبل . اگر چې داوبو
راخيستلو له پاره کوم لوبښی نه و خودخښلو له پاره کاغذي وړوکی
گيلاس نه مې کار واخيست . لږې لږې اوبه مې په ځان اچولې ،
صابون مې استعمال کړ او دشپږو مياشتو خيري مې لږې کړل چې
اوبه يې خړې پرې کړې . بدن مې سپک شو او بيا مې دمانښام
اوماسختن لمونځونه په يوځای وکړل . دخوشېبو شغل نه وروسته چې
گورم استاذبدریې دتحقيق نه په نارنجي جامو ، زنځيرونو اوزولنو کې
راروان کړی دی اوبه بلاک يې رادننه کړ ماچې په دغه حالت کې
ولیده ډېر غمجن او اندېښمن شوم خو دبنديز سره سره مې هغه ته د
ډاډڅو خبرې وکړې او هغه دبلاک اخرته دبښي لاس دگتار اخري
پنجري ته بوتلل شو چې نه موسره ليدل کولای شوو اونه مو غږونه
اورېدل کېدل .

دخو شېبو شغل نه وروسته دسبا راختونه مخکې راپاخېدو ، او
دسونه مو وکړل عبدالسلام ضعيف صاحب مانه څو پنجري وړاندې و

هغه راباندي غږ وکړ چې شپه لاهېره ده ويده شه. دلمانځه اواذکارونه وروسته دسبادراختوپه انتظار ناست وم. ... دسبا راختونه وروسته مومونځونه وکړل، يويو قران کریم يې راکړی و تلاوت مومو وکړ. بيا سباناری راغی. دمعمولي خوراک نه وروسته مومومو سره خبرې کولې چې دگوانتهنامو په ټاپوکې په مونږ دلومړۍ ورځې دلمر څرک راولگېد. مونږ د "گولف" بلاک کې وو زمونږ کينې خواته بلاک کې مخکني زاړه بنديان وو زمونږ اودهغوی منح کې دجال پرده وه سره ليدل مومونه خو غږ مومورېده، هغوی غږ راوکړ او ستړي مه شي يې راته وويله. عربان، افغانان او نورگډوډ سره پراته وو. يو افغان چې ماته يې پنجره نږدې وه غږ يې راوکړ اوراته ويې ويل چې زما نوم سراج الدين دی زه دخوست يم ماسره زما زوی گل زمان هم همدلته گوانتهنامو کې بندي دی، زما يو ورو چې حاجي خان زمان نومېږي دهغه په هکله معلومات راکړه چې ايا بندي دی که خلاص شوی دی؟ ته يې پېژني که نه؟.

دهغه په هکله څه معلومات لرې که نه؟... زه پوه شوم چې دادخوست دهغې کورنۍ مشر حاجي سراج الدين دی چې ورور (حاجي خان زمان) يې مونږ سره په قندهار کې ديوه څپرکي لاندي و اودامريکايي پوځ په بمبارۍ کې يې دکور (۱۱) يوولس کسه شهيدان شوي دي....

ماورته وويل چې حاجي خان زمان ماسره په قندهار کې يو ځای و هغه هلته پاتې شو او مونږ دلته راوستل شوو. څه ورځې وروسته

هغه هم گوانتهانو ته راغی . په دې ترتیب د گوانتهنامو په اوسپنيزو پنجره کي د تاريخ نوي باب پرانيستل او د ژوند نوي پړاو پيل شو . اوس به استاد بدر ته قلم ورکړو هغه دقندهار نه د گوانتهنامو په لور دروانېدو کيسه داسې کوي .

لنډه داچې دقندهار کړاوونه پای ته ورسېدل او د ۲۰۰۲ م کال د اپريل په مياشت کې يې بياگيرې راوخريلې او يوه ورځ غرمه چې مونږ دخپلو څپرگيو نه دحاضري ورکولو له پاره راووتوو، يو عسکر ماته وويل : کېدای شي چې تاسې نن ياسبا شپې ته له دې ځايه بل ځای ته لاړشئ . مسلم دوست صاحب له مخکې دصليب ديوه هندي ترجمان له لارې خبر شوی و چې کندهار کې ټول موجود بنديان گوانتهنامو ته وړل کېږي خو هلته پنجرې لانه دي تيارې . بنديانو له پاره نارنجي رنگ کې تيار شوی لباس هم دمسلم دوست صاحب دوی دڅپرگي سره لنډپه آخري ورځو کې راوړل شوی و .

دعسکر خبره ريښتياشوه په همدغه ورځ زه او مسلم دوست صاحب لومړني کسان وو چې دقندهار د هوایي ډگر د عارضی بنديخاني نه وايستل شوو . کله چې عسکر زما نمبر (۵۵۹) پنځه سوه نهه پنځوس واخيست اوزه يې په مذکور حالت کې د هوایي ډگر په دروازه وايستم نو دتحقيق دورو څپمو پرځای يې يو غټ تجير ته يوړم ، کله چې يې زما دسترگو نه توره کڅوړه لرې کوله او گاکوز Gagoes يې راته په غوږ کول اوسترگي يې زما پټولې نو دغه وقفه کې ما مسلم دوست صاحب وليده او دترجمان سره دخبرو پرمهال مې دهغه اواز هم وپېژنده .

دغه اوږد تجير ته دهر و خو دقيقو په وقفه خلك راوړل كېدل اود مازيگر دخلورو بگونه دشپي ترنهو بجو دبنديانو عارضي طبي معاينه، نارنجي رنگ لباس وراغوستل ، اسماني رنگه خلته **Jump Suit** ترې ايستل او زنخيرونو كې ترل وغيره عمليه اجراء شوه. د تجيرنه يې وار په وار راوايستوو ټول يې دمتو نه دمخكې په شان په يوه رسي خو كتارونو كې په ناسته وترلو او هوايي ډگر كې يې روان كړو. مادخپلو پتو سترگو په يو كونج كې يو معمولي منفذ ومونده اودهغې نه مې وليدل چې مونږ يې ديوې لويې طيارې شاته كېنولوچې شاته دروازي يې خلاصې وې او دننه په كې د صفر واټ ته سره رڼا لگېدلې وه او عسکر كوزېدل راكوزېدل . له خه وقفې وروسته يې وار په وار يو وور و خيژولو دلرگيو په كلكو سپتونو يې وترلو....

په طياره كې مونږ وليدل چې د موجودو عسكرو كيمو فلاج درېشې گانې د خاكي برگو پرځاى شنې برگې وې او دهر بندي په سر ولاړ درې درې عسکر د كندهار د عسكرو په نسبت غلي وو اودومره بداخلاقي يې نه كوله لكه د كندهار او باگرام عسكرو.

د زنخيرونو او **Blue Box** (د لاسونو ترمنځ شين بكس) د غوږونو او سترگو په پټولو سريېره يې داسې دستكشي هم راپه لاس كړې وې چې حتی گوتې مو هم نه شوې خوځولې د خوځېدو په صورت كې بنديان وهل شوي....

ځيني بنديان چې تشناب ته وړل شوي وو په پتو سترگو ترې پتلون بنويه شوي او په ترلو لاسونو يې اودس مات كړي ؛ د

لمونځونو اجازه نه وه. دخوب گولي راكول شوي خوله ډېره غمه نه چا خوب كړي او نه خوراك. طيارې ته د خپڙولو نه مخكې يې چې كندهار كې نيمه نيمه ډوډي راوړې وه هغه هم چا ونه خوړه. ملا عبدالسلام ضعيف خير الله خيرخواه، حاجي ولي محمد صراف، مولوي امين الله اونور عرب او عجم ټول پنځه ډېرش كسان مونږ سره په دغه طياره كې وو. عبدالرحمان آغاد گوانتهامو په څلر ويشت ساعته سفر اودوه درې ساعته پنجري ته دتلو په انتظار كې خپلې وړې بولي ټينگې كړې وې چې وروسته ورته بولي تكليف پيداشوي و. دمسلم دوست صاحب په شمول ډېرو بنديانو ته دغرق النساء تكليف پيداشوي و چې مسلم دوست صاحب يې يونيم كال په گوانتهامو كې وكړاوه.

په باگرام، كندهار او د آي ايس آي په جېل كې دتكاليفونه وروسته دټولونه مشكله مرحله د كندهار او دكيوبا ترمنځه دسفر وه، دغه سفر په جسماني او رواني لحاظ ډېر ستونزمن و. له دوه درې ساعته وروسته طياره ودرېده چې تقريباً درې ساعته وقفه يې وكړه او وروسته معلومه شوه چې تركيه ده. مونږ نه درې ورځې وروسته طياره كې كسانو ته يې طياره هم تركيه كې بدله كړې وه چې د كندهار د شپې د سفر دپيل نه وروسته د طيارې د بدلولو په وخت بنديانو په خپلو شاگانو لمر محسوس كړي و.

طياره كيوبا ته ورسېده. ټول تكليفونه يوې خواته خود طيارې په لوډسپيكر اعلان شوي يوه جمله بل لورته چې د طيارې كپتان وويل

Show no affection to the terrorist : (د ترهگرو سره هيڅ قسم همدردي ونه بنايئ) .

دغه جمله ماد درد له امله خپل ولي د غوږونو د پوخ گاگوز سره دمېنلو پرمهال هغه وخت واوریده چې زما د غوږونو پوخ دولي په ذريعه په تېله کولو لږ د غوږ نه پورته شو. دا جمله د پرواز نه فقط يو څو دقيقې وروسته وويل شوه. زه دې ظلم ته حيران وم ، زه او مسلم دوست صاحب د خپلو بچو سره په خپل کور کې اوسېدو. او مونږ د آي ايس آي اودهغوی د ايجنټانو له خوا ديو سازش په نتيجه کې نيول شوي وو نو څنگه کېدای شي چې مونږ دې ترهگريو؟! او مونږ دې دهیڅ قسم همدردی مستحق نه یوو؟! د گوانټنامو په هوایي ډگر کې د کوزېدو په وخت کې بياد کندهار او باگرام په شان د بداخلاقی مظاهره شروع شوه بيا عسکرو چغې وهل پيل کړل ، د طيارې نه يې کوز کړو، دبې چوکيو بس دننه يې په فرش کينولو اود معمولي خوځېدو په صورت کې به يې راباندې د سوکانو باران جوړ کړ فقط يو عربي ترجمان و او ډېر زر زر به يې يوه جمله مسلسل تکراروله.

" الان انت في يد القوات الامريكية اسكت " ضع يدك على
رجلك اليسرى لا تتحرك .

بس روان و، يو وخت بس يو گرز وکړ لکه په کنده چې تېر شي ، خوبيا د بس عمومي باډي ډېره لږه خوځېده خود بس غرار ياد ايکسلېټر آواز نه راته. وروسته معلومه شوه چې دهوايي ميدان اود ډيلټا د کمپ ترمنځ يو وړوکی خليج دی ، بس په بېړۍ کې خپږول

شوی و. بياد خو دقيقو بحري سفر نه وروسته بس وچې ته خپږي او په وچه دلږ مزل نه وروسته محبس ته ننوځي. لنډه داچې بس محبس ته ننوت مونږ يې کوز کړو، په ځمکه خور کارباندي يې کېنولو او وارپه وار يې روغتون کې غسل او کاليو بدلولو ته بوتلو.

اکثرو بنديانو د اودس ماتي دفشار نه شکايت درلود چې دشکايت په صورت کې به د چپ کېدو ورته ويل کېدل او سوکان به هم ورکول کېدل. سپي به هم موجود وو چې بنديان ووپروي او غلي يې کړي. مونږ ديوې شپې او يوې ورځې د اوږد سفر نه وروسته دبلي ورځې د مازيگر لمر په خپلو ملاگانو محسوساوه، لمونځونه مو تراوسه په اټکل او اشاره کړي وو او دپرو بنديانو بيا پنجره وکړې دوباره وکړل.

يوه پرزړه راښکونکي کارچې تل به زما په ذهن کې نقش وي داوچې دبس نه دکوزيدو اوپه ځمکه دکېنولونه وروسته مې په لوه سپيکراذان واورېد. خولو د سپيکروړوکی و. داسې ښکارېده لکه له لرې فاصلې نه چې راځي. دغه اذان زما اودنورو بنديانو په زړونو کې دومره لاروکره اودومره يې زمونږ زړونه غټ کړل لکه له سره چې مونږ بنديان شوي نه يوو! ماهيڅکله په خپل ژوند کې دومره روحي خوشحالي نه ده محسوس کړې لکه دغه اذان چې ماته راکړه. يوعجيب خوندي يې وکړ؛ داذان هر يولفظ ماته سکون او اطمینان راکاوه داسې برېښېده لکه زه چې دخپل کلي دجومات اذان اورم اوزه ازاديم. اذانونه خو کندهاراو باگرام کې هم کېدل خودومره اثر په کې نه و. يو خوزمونږ سترگې پټې وې او غوږونه يې راته خلاص کړي

وو ، مونږ دليدلوپرځاي آواز ته ډېر متوجه وو اوبل دتکليف په وخت کې دې اذان يو عجيب الهام رابښه . داسې ښکارېده لکه چې مونږ ته وايي چې فکر مه کوي . تاسو دلوی رب په حفاظت کې ياست . لکه چې دټولې نړۍ دمسلمانانو اوازمونږ ته په دې اذان کې رارسي ، لکه چې مونږ دمادي دنيا داندېښنونه روحاني سکون ته راکاږي . داذان سره ماخپل ذهن کې نور تصويرونه جوړ کړل... مافکر وکړ کېدای شي چې مونږ دگوانتهنامو دکوموينجرو په هکله اورېدلي دي هغه دبل چاله لپاره دي اودلته موجودبنديان شايد په غټو اجتماعي سالونونو کې اوسېږي ، او اوس به بختور ددې اذان پسې جمع کوي . دغه ټول تصورات په پټو سترگو روان وو چې په مايې دپاڅېدو غږ وکړ اوزه يې هم روغتون ته روان کړم .

روغتون ته زما وار نسبتاً وروسته راغی ، روغتون چې دمحبس په نسبت لوړ ځای کې جوړ شوی و په پورېويي وروڅېژولم اودروغتون دننه يې ديو شواروز له کړاو وروسته سترگې راپرانيسټې ، جامې يې رانه په ولاړه بيتي کړې اوغسل خانې ته يې وردننه کړم . دوه عسکر راته ولاړ وو اوزه زنځيرونه په لاسو او زولني په پښو غسل ته ولاړيم اوله ملا مې دلاسونو زنځير راتاودی له شپږومياشتو وروسته مې غسل وکړ . عسکرو بيابيا دبيري آوازونه کول خوزمادمياشتو مياشتو خيري چرته دپاکېدو وو او هغه هم په ترلو لاسونو اوپښو؟! . ددغه بې شرمانه غسل نه وروسته يې يوې کوټې ته ننه ايستم چې يوې ښځې زما طبي معاینه وکړه ، نارنجي رنگ جامې يې راواغوستې اوپه بله کوټه کې يو سړي چې ډېره

مکاره قواره يې درلوده مانه زما د شخصي ژوند او نيولو په اړه خولندي پوښتنې وکړې خويوه پوښتنه يې ډېره بې هوډه وه او هغه دا چې په دغه حالت کې ماته وايي چې تا انگرېزي ادب لوستی په انگرېزي ليکوالانو او شاعرانو کې دې څوک ډېر خوښ دی؟. دا پوښتنې ټولې په ولاړه وې، زه ولاړ وم او پوښتنې کوونکی ناست و. زه عسکرو د متونه نيولی وم ما په ځواب کې ورته وويل چې په ټولو دې تندر پريوځي زه تاسو دې پوښتنو ته راوړی يم؟. هغه سړي ماته ډېر په زير زېر کتل. بيایي پوښتم چې Keat په نوم شاعر دې لوستی او که نه؟ ما ورته د هو ځواب ورکړ، بيایي وويل چې: Keat دې ډېر خوښ دی او که Kaplin؟ ما ورته د خوښۍ او ناخوښۍ په ځای وويل چې ماد Kaplin په نوم شاعر نه دی لوستی. بيایي د Keat په هکله رانه پوښتنه وکړه چې که کوم شعر دې يادوي؟ خو چې زما سترگو ته يې وکتل نو دا موضوع يې پريښوده او يو کاره يې رامخې ته کړ چې په دې خپل د کور ادرس وليکه او لاسليک وکړه. د دومره ستري سفر نه وروسته متصل د انگرېزي ادب په حواله پوښتنې کول فقط زما د معنويانو مطالعه وه. داسې وشو عسکرو زه روان گرم اود محبس د کلينک په بله دروازه يې د ايستونه وروسته يوې پوستري ته ودرولم چې په مختلفو ژبو پري ليکل شوي وو او غټه خبره په کې دا وه چې مونږ تاسو ته د جنیوا د معاهدې نه هم زيات حقوق درکړي او که تاسو کمپ دقوانينونه سرغړونه وکړه نو دستخې سزا سره به مخ شئ، بيایي د کلينک نه دوتو دروازي ته ورمخامخ گرم. کله چې زه دروازي نه ووتم او دپاتخي د کوزېدونه

مخکي مي په خلاصو سترگو کير چاپره نظر و اچاوه يو عجيب منظر په نظر راغي . دغه منظر اوس هم زما په دماغ ډېر پوخ تصوير لري اوزه يې هيڅکله نه شم هېرولي . څرنگه چې کلينک په لوړه و نودروازې نه دوتو سره سم مي سترگې په بحر ولگېدې . زما اود بحر ترمنځ مي دمحبس بلاکونه وليدل اود مختلفو بلاکونو ترمنځ مي دټوټې هغه شني پردې وليدې چې اول ماته ټول محبس تقسيم شوي شين چمن بنکاره شو . دباگرام او کندهار د کثافتونو اودور و نه وروسته راته چاپيريال ډېر صفا بنکاره شو اودغه چاپيريال يقيناً هم څه ناڅه صفا و . خو دسمندر په ليدو مي زړه ډوب شو اوپوه شوم چې مونږ کيوبا ته رارسېدلي يوو . اوداځکه چې د آي آيس په محبس او کندهار اوبگرام کې مي اورېدلي وو چې دگوانته نامو محبس سمندر کې دی .

دباگرام او کندهار د بد اخلاقه عسکرو په نسبت راته دگوانته نامو د عسکرو رويه ښه بنکاره شوه . عسکرو زه د کلينک دزينې نه کوز کړم اولاندي يې د رکشي په شکل يو وړوکی گاډي کې کښېنولم . يو يو عسکر مي ښي او کين لاس ته کېناستل او يو هم د غټو ټېرونو والا دغه بي چته گاډي کې مخکې کېناست چې گاډي يې چلاوه ، فقط ديو درې څلور دقيقو د کار دپاسه سفر نه وروسته يې کوز کړم اودتحقيق کوټې ته يې بوتلم .

په کيوبا کې دا زما داوول تحقيق اوله کوټه کې اول محقق و . دتحقيق بلاکونه د اوسپنيزو چوکاټونو نه جوړ شوي اود فارميکا په پردو پوښل شوي دي دپردو ترمنځ تشه دفوم په مسالي ډکه کړې .

هر بلاک بني او کين لور ته شپږ شپږ کوټې لري . د تحقيق د هرو دوه کوټو ترمنځ د مراقبت کوټه ده چې د تحقيق دوران کې د تحقيق فلمبندي په کې کېږي اود تحقيق اود مراقبت د کوټې ترمنځ د يوې غټې کرکې په اندازه د بنسټي ترشا بندي ته کتل کېږي ، د بنسټي هغه مخ چې د بندي خواته دی آينه ده چې بندي خپل شکل په کې گوري هر بلاک خپل رنگ لري چې د زير Yellow نه شروع کېږي . دوهم بلاک د آسماني رنگ Blue په نوم دريم دنارنجي Orange خلورم د گلابي Gold او پنځم د نسواري Brown په نوم يادېږي . په بنديانو کې دا خبره مشهوره وه چې زير د عادي تحقيق ، آسماني دشکو کود بنديانو نارنجي د مستشرقينو په ذريعه د فکري مطالعې او وډونو سره دملاقات له پاره ، طلايي د مهمو معلوماتو د حاصلولو اونسواري د خطرناکو بنديانو د تحقيق له پاره ټاکل شوي وو .

دا خبره تر ډېره حده صحيح هم وه او بله وجه يې دا هم وه چې په کيوبا کې د نظامي او استخباراتي مختلفو شبکو تحقيق کاوه چې هرې شبکې به مختلف بلاک استعمالاوه . خود ضرورت په بنا به بلاک هم استعمالېده .

زما اولنی تحقيق د زير بلاک نه شروع شو نظاميانو به اکثر په زير بلاک کې تحقيق کاوه . په افغانستان کې د خلقي وزير دنازولي زوی کيسه مشهوره ده هغه دومره نازولی و چې هيڅکله يې وينه نه وه ليدلې خو چې د عسکري نوبت يې راغی اود جنگ سره مخامخ شو نو د خنګ د ملگري نه يې پوښتنه وکړه چې د وينې رنگ خنګه وي ؟ هغه ورته په غوسه کې وويل چې ولې ته دوينې رنگ نه پېژنې

؟ نازولي خلقي خوان ورته وويل چي كه رنگ يي زير وي نوبيا خو ما زخمي درواخله. ملگري يي چي وكتل واقعي خوان پرتوگ زير كړي و.

زه فكر كوم چي د نظاميانو د تحقيق د بلاك نوم زير ايسودل څه همداسي ربط لري ځكه چي مونږ دخپلو دري نيمو كلونو دبندي په دوران كې امريكايي نظاميان ډېر نازولي وموندل، هغوي به تل شخوند واهه او زمونږ په مخكې به يي له هغې توبرې نه چي تل به ورسره وه قسم قسم خوراكونه، لكه بسكتان، شريتان، اوداسي نور شيان را ايستل. دټا پرسو وريته زني به يي هم ډېر خوړل ډېر به زمونږ نه وپرېدل او حتی چي ځينو عسكرو خو مونږ ته عذر كاوه چي كه تاسي د پنځرو نه راووخئ نو مونږ ته به څه نه وايئ مونږ ستاسو دبنمان نه يو. لنډه داچي زه يي زير بلاك كې دريم نمبر كوتې ته ننه ايستم. كوته كې يو اوږد مېز پروت و يوه چوكي دبندي اودوه دمحققينو له پاره پرتې وې عسكرو زه د كوندې پورې وتړلم او خاموش اودرېدل.

لږ ساعت وروسته يو لوړ كار ساو محقق چي نظامي لباس يي په غاړه و او يو بوډا تور رنگي ترجمان هم ورسره و كوتې ته رانوتل. محقق خپل نوم Dave وښوده اود ترجمان تعارف يي فقط ديو ترجمان په حيث وكړ. ده خبرې په انگرېزي كولي اوماته يي وويل چي ستا دراتلونه مخكې ما ستا دوسيه لوستلې ده، زه چي ترڅو په كيوبا كې يم تا سره به تحقيق كوم اووخت په وخت به دمحققينو مختلفې ډلې هم راځي اوتاسره به گوري. محقق داهم وويل چي موجود ترجمان به مونږ سره دمشكل په صورت كې كومك وكړي،

هغه وييل چي ستا دوسيه کي ليکلي چي ته انگريزي کي روانه محاوره کوي او که ته ددي نه انکار هم وکړي مونږ ته معلومه ده.

په اول تحقيق کي يې ما نه دژوند په په هکله عادي پوښتني وکړي اوويي ويل چي : که تيار يې نو ډېري پوښتني لرم او که نه نو آرام وکړه دشپي ناوخته به دي راوغواړو. ماورته وييل چي زه د سفر نه ډېر ستري يم اونه شپم کولاي چي ستاپوښتنو ته ځواب درکړم. هغه وييل چي سمه ده خو پام کوه چي دلته دنورو بنديانو خبره ونه مني تاته به زاړه بنديان مشوره درکوي چي په تحقيق کي خبري مه کوه اوياهم معلومات مه ورکوه نو که دا خبره دي ومنله ټول عمر به دلته پروت يې او که زمونږ سوالونه دي ټول ځواب کړل نو فقط دوه مياشتي پس به تا آزاد کړو. اخري خبره يې دا وکړه چي که په عسکرو دي حمله وکړه نو زمونږ عسکر په خپلو ټوپکونو کي مرمي لري او ددي خبري سره پاڅيد.

عسکرو زه د تحقيق دکوتي نه راوايستم او چي د اول کمپ د بلاکونو ترمنځ يې تېرولم نوله هرې خوا را باندي آوازونه کېدل. په مختلفو ژبو کي تسلي راکول کېده چي هيڅ فکر مه کوه ته کامياب يې. ته دالله په لار کي يې ، الله ستا ساتونکي دي ، داکفار ستاهيڅ نه شي کولي ، مرگ په خپل وخت راځي ، الله ته توبه وکړه اودي کفارو سره مرسته ونه کړي. زه ډېر حيران وم د بلاکونو ترمنځ آوازونه مي ډېر په مشکل سره بېلول خو چي کله زه دکلف بلاک Gulf Block ته ننوتم گورم چي په يوه داسي کوڅه کي عسکرو روان کړم چي دپاسه پته وه بني اوکين لور ته پنجرې وې رنگي

رنگي خلڪ په ڪي وو او اڪثر خاموش وو. دازما په شان نوي
 بنديان وو چي ماسره سم په يوه طياره ڪي راغلي وو، دوي دانظاره
 ڪوله، دخبرو جرئت يي نه درلود، زه په بلاڪ ڪي روان وم او دبلاڪ
 په آخر ڪي دبني ڪتار آخري پنځه ويشتمې پنجري ته يي ور دننه ڪرم
 . دلر ساعت آرام نه وروسته عسڪر راغلل اوزه يي بيا تحقيق ته
 بوتلم ، اوس دشپي نهه بجي وي اوچي دتحقيق نه يي بيرته راورم
 دشپي يوولس بجي وي بلاڪ ته دراننوتو سره سم مي سترگي په
 مسلم دوست صاحب ولگيڊي اوس يي هغه هم دتحقيق نه راوري و
 اودچپ لاس دڪتار په اول نمبر پنجره ڪي يي اچولي و هغه دهمدغي
 اول نمبر پنجري نه چي دعسڪرو دناستي خاي سره نږدي وه د
 عسڪرو ڊيري ناخوالي ليدلي وي. ڪله چي مسلم دوست صاحب هم
 ماته متوجه شو اوزه يي په رومبي خل په نارنجي جاموڪي په تڙلو
 زنجيرونو ڪي وليدم نوپري پوه شوم چي ڊپر خفه شو خوماته يي
 تسلي راڪول شروع ڪرل ماته يي الله ته دتوبي اودعا توصيه وڪره
 اوزه عسڪرو تري تهر ڪرم. اصلا دخبرو اجازه نه وه. دگلف په بلاڪ
 ڪي زماپه پنځه ويشتمه اود مسلم دوست صاحب په اوله پنجره ڪي
 اچول زماودهغه دجدا ساتلو تسلسل و. مونڙ ڪه څه هم په بلاڪ ڪي
 سره يوځاي وو اود احوال نه سره خبريدو خو پنجري موبالڪل په
 مخالفو ڪونجونو ڪي وي مونڙ يواڻي دانه چي سره نږدي نه وو بلڪه
 ڪتارونه موهم جلا وو. دامريڪايانو تجريه شوي وه چي ڪه په يو
 بلاڪ ڪي ٽولي پنجري ڊڪي وي نو په يوڪتار ڪي دپنجرو بنديانو به
 يوبل ته پيغامونه لڀرل. وروسته امريڪايانو دڪتارونو ترمنځ خپل

جاسوسان موظف ڪري وو دڪنر حاجي روح الله دوه ڄلي دملگرو ليڪلي پيغامونه پت ڪرل. اول ڄل چي افشاشو نو دوهم ڄل ملگرو امتحاناً يو عادي پيغام ولپڙه چي حاجي روح الله بيادخان سره معطل ڪر چي محققينو ته يي ورڪري او آي ايس آي جاسوسي پري پته ڪري اوچي ڪله تري پوڻتنه وشوه چي پيغام ڇه شو؟ هغه وويل چي مانه په ڪمود ڪي وغورڄده خو چي تحقيق ته د رسپڊلي پيغام خبره افشا شوه نو سري بي ڄوابه شو اود بنديانو د ڪنڄلو هدف وگرڄيد.

اول خودخط ليڪلو اجازه فقط دسره صليب په اوراقو وه ، وروسته چي په سپين کاغذ ليڪل آزاد شوو نو دبنديانو دوه تجربي شوي وي چي دخيل يا مخالف ڪتار پنجرې ته پيغامونه تبادله ڪپدل . نوري ڊپري داسي طريقي ايجاد شوي چي د دوه پنجره ترمنج د خالي پنجرې اوياهم مخالف ڪتار ته يوشي رسول اوياهم دبندي دپنجرې په سر د جزايي بندي نه اڃستل شوي سامان راکوزول اوداسي نور ڪارونه بيخي آسان شوو چي دلته يي افشاکول په ڪار نه دي .

ڪيوبا ته زمونڊ رسپڊونه يوه هفته وروسته بل جهاز راغي او زمونڊ جهاز په شان يي نور پنڄه ڊپرش ڪسان راوڀرل. نوي بنديان دزرو بنديانو له پاره د خبرونو يواڃيني ذريعه وه. تحقيق په مخه روان و البته دسڪرو او محققينو رويه د باگرام او ڪندهار په نسبت ٻيه وه. مونڊ نه مخڪي زرو بنديانو د X-Ray ايڪسري په ڪمپ ڪي چي دڪندهار په شان يو عارضي ڪمپ و او عين د ڪندهار

شرایط او رویه یې درلوده مونږ ته زړو بندیانو دهغې کیسې وکړې چې څنگه مشکلات یې د اذان او لمانځه لپاره زغملې وو او څنگه په سطلونو کې رفع حاجت ته تلل؟! زمونږ دکندهار دقیام په وخت یې دغه نوی کمپ چې اوس مونږ ورته راغلو اود ډیلتا Delta په نوم یادېده جوړ کړ اود X-Ray زاړه اودکندهار اوباکرام نه یې ورته بندیان راوړل. زمونږ درسېدو په وخت کې په ډیلتا کمپ کې فقط اول نمبر کمپ و. دویم، دریم، څلورم، اوپنځم زمونږ د درې کاله قیام په دوران کې جوړ شو. د ډیلتا نه وروسته شپږم کمپ چې ایکنومېده او ایګوانا هم جوړ شوي وو اود نورو پتو کمپونو خبرې هم کېدې. مونږ د گلف بلاک په اوله اوپنځه ویشتمه کې اوه میاشتي تېرې کړې، بیا مسلم دوست صاحب دلیما بلاک په (۳۶) مه اوزه د مایک بلاک په دویمه پنجره کې وم وروسته یې په لومړي ځل دمایک بلاک په اوه دېرشمه اواته دېرشمه پنجره کې سره څنگ په څنگ واچولو چې دهغې پنجرې نه زه د مسلم دوست صاحب نه څلور میاشتي مخکې په (۲۷) د نومبر (۲۰۰۳) څلورم پنډه غالي ته لاړم.

په دغه ټول دوران کې تحقیق په مخه روان و اودباکرام او کندهار په نسبت په گوانتهنامو کې ډېر تفصیلي پوښتنې وشوې چې زمونږ په شخصي ژوند سربېره په کې دالقاعدې، طالبانو، اسلامي تنظیمونو، مدرسو، علماو، جهاد، تدریب، ددغو ټولو دتمویل منابع، اوداسې نورو موضوعاتو په هکله پوښتنې کېدې هغوی په تحقیق کې فکري او نفسیاتي مطالعه هم کوله او اکثر به درې

محققين ناست وو چي يو به پوښتني کولي دوهم به ليکل کول
 اودريم به چپ ناست و او بندي ته به يي په زير زير کتل .
 ما او مسلم دوست صاحب او نورو هغو بنديانو چي يابه سره
 ورونه وو يا پلار اوزوی اوياهم نږدي ملگري وو ټولوسره دا حربه په
 کار اچول کېده چي هريو ته به يي دبل په غياب کې دروغ ويل چي
 هغه بل خو مونږ ته داسې داسې وويل. اوبيا به يي عين حربه په
 دغه بل استعمالوله. خو خو ځل يي ماته وويل چي مسلم دوست
 مونږ ته ټول حالونه وويل اوته ډېر خراب سړي يي چي مونږ ته
 معلومات نه راکوي هغه به کورته لارشي اوته به دلته ټول عمر
 پروت يي او ددي سره به يي د دروغو يولست رامخکي کړ چي دغه
 خبرې هغه کړي چي د هغې به دمسلم دوست صاحب د ژوند سره هيڅ
 تعلق نه و او عين حربه به يي مسلم دوست صاحب ته زما په هکله
 استعمالوله. کله به برعکس شو او ويل به يي چي ته خو ډير ښه سړي
 يي ته خو مونږ ستا د هغه بد ورور په وجه راوړي يي. هغه مونږ سره
 همکاري نه کوي ته مونږ سره همکاري کوه ته به کورته لارشي
 او هغه به ټول عمر دلته پروت وي. او چي دغه ټولې حربي به ناکامي
 شوي نو کله به يي ځان غوسه کړ او کله به يي نرمي شروع کړه اود
 خوراک څښاک ستونه به يي هم کول .
 مونږ سره گوانته نامو کې دلاهور ډاکټر سرفراز احمد صاحب هم و
 هغه کيسه کوله چي کله هغوی د شبرغان جبل ته ورسېدل نو يوه ورځ
 دوستميان راغلل او راته ويي ويل : تاسو کې چي څوک تعليم يافته
 وي او خصوصاً په انگرېزي ژبه پوهېږي نو هغه دي دباندې راووځي

چي صحافيان راغلي هغوي به نري ستاسو په حال خبره کړي. ډاکټر صاحب وويل چي څه حضرات خو ډېر په خوشحالي ورياخېدل اوزه هم ځينو ملگرو وټو مېلم چي ډاکټر صاحب زرکوه زمونږ حال صحافيانو ته بيان کړه. صحافيان څه وو چي امريکايان بهر ولاړ وو او تعليم يافته خلک يې راچانول، هغوي دېرش کسه د درې نيم زرونه راچان کړل او کندهار ته يې ورسول، ډاکټر صاحب ويل چي دوستميانو ورته زه ډېر غټ معرفي کړم او له همدې امله يې له قهره يادتمسخر نه ماته په مخ د را اغوستل شوې بوجي په سر يو ټکټ ولگاوه او اسامه بن لادن يې پرې وليکه چي له همدې امله يې هغه په کندهار کې ډېر په عذاب کړ.

عين کيسه ماسره هم وشوه زه که يولورته دانگرېزي ژبې د زده کړې له امله په سهولت کې وم اود غلطو او ناپوهو ترجمانانو دشر نه په امن کې وم او خپل مطلب مې اداکولی شو خوله بله پلوه د امريکايانو په غم اخته شوی وم. هغوي تر ډېره وخته په ماداشک کاوه چي گني ما اروپا او امريکا ته سفرونه کړي او گني زه داخبره دهغوي نه پټوم.

دفکري مطالعې په سلسله کې مانه په نارنجي بلاک کې مشرانو مستشرقينو عجيبې او غريبې پوښتنې کولې او هغه پوښتنې هم په ډېرې ښې فضا کې. نارنجي بلاک د خوراک څښاک او نورو سهولتونو له پاره مشهور و. هلته په يوه وره کوټه کې پستي صوفي، دخوراک له پاره وچه مېوه دانه، دلمانځه له پاره جاي نماز اوځيني اسلامي کتابونه ايښي وو. ماپخپله هلته په مختلفو

وختونو کي قرطبي تفسير ، جلالين اود سفر حوالي "العلمانيه" وليدل. په نارنجي بلاک کي به خبرې ډېرې ډېرې پرسکون فضا کي کېدلې او همدا وجه وه چې بنديان به يې هم دخپلو ملکونو دوفدونو سره په نارنجي بلاک کي مخ کول هغوی يې پنجره ته نه ورپرېښودل او دبندي سره دملاقات په وخت کي به يې يوڅه خوراک څښاک هم مخې ته ايښوده، په نارنجي بلاک کي مانه سپين ږيرو داپوښتنې وکړې:

— د امام ابن تيميه کتابونه دې لوستي؟

— سيد قطب، حسن البناء او مولانا مودودي دې لوستي دي؟

— تهجدوته پاڅېرې او که نه؟

— موسيقي اورې او که نه؟

— ستا د کور ښځې سترکوي؟

— ستاسو دکور د ښځو وېښتان کوڅي دي او که قيچي کړي شوي؟

— ته په ژوند کي څه ارمان لرې؟

— ته څه قسم حکومت غواړې؟

انگرېز ليکوال Janathan Swift په خپل کتاب Gulliver

Travels کي فوځيانو ته د Yahoos ياهوگان يعني کم عقل او

چټل انسان خطاب کوي او وايي چې دغه خلک ډېر پس فطرته خلک

دي دوی نور انسانان فقط دخپلي تنخوا له پاره وژني او داسې نور.

رېښتياهم چې کله زه دباگرام او کندهار نظاميان رايا دکرم نو واقعي

دياهوگانو مصداق وو، خوددغه بداخلاقه اشخاصو شاته يو څومکار

دماغونه دي.

ماد امريکايي عسکرو بد اخلاقي دومره درنده ونه ليده لکه د امريکايي ايجنسيانوئيني اشخاص چي له ډبري مکاری نه به يې د تحقيق دوران کي مونږ سره ظاهري خندا هم کوله خودهغوی دسترگو نه به کينه خڅېده. هغوی خپله دبنمني نه شوه پتولی اوپه يونه يوشکل کي به هغه رابنکاره کېده. زما په مستقلو محقینو کي

Mike, Tom, Dave, Antonio, George, Christ, Brown نومونه ماته ياد دي چي په دي ټولو کي د ملکي محقق George او نظامي محقق Mike رويه انساني وه چي دخپل نظام په غلطيانو او کمزوريانو يې خو خو ځل شعوري او غير شعوري اعترافات زما په مخکي کړي دي .

د خوبونو په شکل کي بشارتونه

هسي خود آي ايس آي د بند نه ترکيويا پوري مونږ پخپله اونورو ملگرو ډېر عجيب او غريب خوبونه کتلي چي ددغو خوبونو شمېر اوتفصيل ډېر زيات دي خود گوانتهنامو په محبس کي تقريباً لس دولس ډېر مشهور خوبونه وو چي ملگرو به بيابيا يوبل ته تکرارول او يقيناً دغه خوبونه مونږ له پاره د يوغت تسلا اوسکون باعث و. دلته دبېلگي په توگه يو خورا اخلو.

لومړی مشهور خوب ديو عرب مجاهد و چي رسول الله صلی الله عليه وسلم يې خوب کي ليدلی و او په همغه قیافه و چي په صحيحو احاديثو کي راغلی دی. عرب مجاهد پېغمبر صلی الله عليه وسلم ته دکفارو دمظالمو نه شکایت کړی و او پېغمبر صلی

الله عليه وسلم ورته په خوب کې فرمايلي وو چې تاسو هيڅ فکر مه کوئ تاسو د حق په لار ياست دا کفار ډېر زر تباه کيدونکي دي عرب مجاهد وايي چې در رسول الله صلى الله عليه وسلم په لاس کې دوه واړه سپين کاني وو چې يويې د کفارو په طرف وروغورځاوه او بل يې لاس کې و ، ماته يې وويل چې کفارو ته مايو گوزار ورکړ او که لاري ته رانغلل نو ډېر زر به دابل گوزار هم ورکړم او مکمل به تباه شي. په گوانته نامو کې دخويونويو مشهور معبر ددي خوب تعبیر داسې وکړ چې ديو ولسم ستمبر د حملو په نتيجه کې دامريکا نيم اقتصاد له منځه لاړ او نيم نوريه ډېر زر له منځه لاړ شي چې داکار به د مهدي عليه السلام د ظهور نه مخکې دهغو جگړو لپاره يوه پيلامه وي چې د ملا حمو په نوم يادېږي او د عيسي عليه السلام د راکوزېدو نه مخکې غټه جگړه چې په شام کې به د متحدو کفارو او مسلمانانو ترمنځ کېږي اود "ملحمة الكبرى" په نوم يادېږي.

د يوولسم ستمبر د حملو په نتيجه کې د تېرو دريو څلورو کلونو په دوران کې دامريکايانو نيم اقتصاد له منځه تللو تائيد اقتصادي ماهرين هم کوي.

دوهم خوب ديو بل مجاهد و چې پېغمبر صلى الله عليه وسلم يې وليد چې په کندهار کې دعربو مجاهدينو د شهيدانو د اديرې ترڅنگ دخاوري په يوې غټې ډوبۍ ولاړ وي اودغه شهيدانو ته يې ددعاله پاره لاسونه پورته کړي وي . دخوب ليدونکي مجاهد وايي چې دکندهار په هغه اديره کې چې عرب مجاهدين شهيدان په کې دفن دي زما يوملگري هم هلته بنځ دی هغه مې په خوب کې وليده

چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ته شکایت کوي چې امریکایانو او دهغوی ترڅنګ افغاني منافقینو د دوی سره ډېر ظلم وکړ دگل آغا شیرزي کسانو شپېته کسان حلال کړي وو چې ډېر یې په کې دخت له لوري حلال کړي وو. د خوب لیدونکی وايي چې پېغمبر صلى الله عليه وسلم په اديره کې شهید عرب د شکایت اوریدونه وروسته وویل چې کفار او منافقین به الله پاک تباہ کړي او تاسو بريالي یاست. بیا پېغمبر صلى الله عليه وسلم وویل چې په دغه ملک (افغانستان) کې په منافقینو سربېره نېکان بندګان هم شته الله تعالی به دهغوی په ذریعه اسلام ته فتح ورکړي او منافقین به ذلیل او رسواشي.

په کیویا کې یو مصري ملګري خوب ولید چې در رسول الله صلى الله عليه وسلم په مخکې ولاړ دی. رسول الله صلى الله عليه وسلم د ملګري نه پوښتنه کوي چې څه حال مودی؟ ملګری ورته وايي چې یار رسول الله! مونږ په پنجره کې پراته یو او ډېر ظلم راسره کېږي. رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمایل:

(لا تحزن والله معکم والفرج قریب یاذن الله) مه خفه کېږه الله پاک ستاسو ملګری دی او دالله په حکم آزادي ډېره نږدې ده .

د خوب خاوند وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ماسره ډېرې خبرې وکړې او د بنديانو له پاره یې ډېر نصایح راته وکړل چې په هغو کې د ډېر عبادت او دعاء او دنظر د ساتلو توصیه شامله وه ملګري وايي چې پېغمبر صلى الله عليه وسلم ماته تکراراً وویل چې تاسو د امریکایانو بنځو ته مه ګورئ او دخپلو نظرونو حفاظت وکړئ.

همدغه ملگري وايي چي پيغمبر صلي الله عليه وسلم ماته وويل : (انتم من اهل البدن) (تاسو دبدر والا ياست) ملگري وايي : ما ورته وويل چي : يارسول الله ! دبدر خاوندان خو تاسره خوارلس سوه كاله مخكي تپرشوي دي .

پيغمبر صلي الله عليه وسلم وفرمايل : " انتم من اهل البدن الثاني " تاسو د دوهم بدر خبنتان ياست "

يوبل ملگري خوب وليد چي دپيغمبر صلي الله عليه وسلم ترخننگ يوسري ولاروي خويو نقاب يي اغوستي وي اومخ اوټول بدن يي پټ وي . پيغمبر صلي الله عليه وسلم دخوب ليدونكي اوخوب كي موجودو نورو مجاهدينو ته وايي چي : دغه نقاب پوش سري ستاسو امام دي . معبر ددي تعبیر داوگر چي دغه نقاب پوش سري امام مهدي دي چي همدا اوس زمونږ په عصر كي ژوند كوي او موجود دي خويواخي مونږ نه پټ دي اودنقاب نه راوتل به دهغه ظهور وي او دهغه ظهور (ان شاء الله) لري نه دي .

يوعرب مجاهد په باگرام كي خوب وليد په داسي حال كي چي مجاهد په سخت ژمي كي دباگرام په يخني كي پروت دي ، گوري چي يو شخص ولاړ دي په بني لاس كي يي قرآن او په كين تخرگ كي يي انجيل نيولي ؛ هلته موجودو خلكو دخوب ليدونكي ته په خوب كي ددغه سري پېژندگلي وكره او ويي ويل چي دا عيسي عليه السلام دي . دخوب خاوند وايي چي ماورمنده كره ، غوبنتل مي چي ورغلري وحم اوپه تندي يي بئكل كرم خو عيسي عليه السلام مانه مخ په شاشو او دده يي رانه وكره . ددغه حركت سره هلته ناستو

خلکو ورته وويل چي دا خو عرب مجاهد دي او اوس په باگرام کي دامريکايانو سره بندي دي او په لنډو ورځو کي گوانتهنامو ته روان دي.

دخوب ليدونکي وايي چي: ددي خبري په اورېدو سره عيسي عليه السلام رامنډه کړه ، ماته يې دواړه لاسونه خلاص کړل، په بني لاس کي يې قرآن شريف او په چپ لاس کي يې انجيل شريف و، ماته راغاړي ووت ، زه يې په تندي بشکل کړم اوراته يې وويل چي تاسو بريالي ياست ، تاسوهيڅ فکر مه کوئ تاسو به ډېر زر الله پاک خلاص کړي، زه راتلونکي يم اودغه خلک چي ځانونه نصاري بولي، دوي کي به ځينو ته الله پاک هدايت وکړي ، نور به الله پاک تباہ او برباد کړي اوزه به په زمکه محمدي شريعت نافذ کړم.

ملگري وايي چي عيسي عليه السلام ددغه خبرو په آخر کي زمابني لاس په خپل بني لاس کي ونيوه ، ټينگ يې کړ او ټکانونه يې ورکړل چي ددغه ټکانو نو په نتيجه کي زه راويښ شوم او گورم چي دباگرام په يخ محبس کي په يخ ژمي کي پروت يم اودبني لاس پنجه مې لمده اوډېره خوشبويه ده . ډېر حيران شوم چي اوږي خوهم نه دي چي په خولي مې لاس لوند شي. ملگري وايي چي زه ډېر خوشحاله وم، ډېر سکون مې زړه ته حاصل شو او دگوانتهنامو تگ ته لېواله شوم چي په دي کي زما دمحبس دڅنگ ملگرو مانه دناڅاپي خوشبويي پوښتنه وکړه. دخبرو اجازه نه وه خو ماورته په پسپسکو دا خوب ووايه او ورته ومې ويل چي زه پخپله حيران يم چي راپاڅېدم نولاس مې لوند او خوش بويه و دغه خبره ديو خو بنديانو

ترمنخ خوره شوه او هريو کس کوبنبن کاوه چې دخوب خاوند ته خان راورسوي اودهغه دلاس نه خه خوشبويي په خان ومري. امريکايي عسکرو چې کله وليدل چې دبنديانو ترمنخ خه حرکت روان دي نو هغوي يې جزايان کرل اوديو يو ساعت له پاره يې دلاسونو نه زورند کرل خو ددغه خوب له امله بنديان دومره مطمئن وو چې حتی دغه جزا هم خوند ورکاوه او چې کله امريکايان ددغه خوب نه خبر شول نو دخوب ليدونکي يې منع کړ چې دا خوب چاته مه وايه او همدا لامل و چې وروسته په کيوبا کې امريکايانو بنديانونه د خوبو نو پوښتنې هم کولې.

يو خوب داو : يوبندي خوب وليده چې دبحر خپي پنجروته راننوخي او پنجرې دنيمايي پورې ډکې شي. خو چې کله خپي بيرته مخ په شاشي نودپنجره يولورته جال وغورځېږي، پنجرې خلاصې شي او اوبه خپل زور ساحل ته ورسېږي. دپنجره دخلاصو طرفونو نه ټول بنديان را ووځي اودبحر په طرف روان شي په بحر کې يوه غټه بېړۍ ولاړه وي، يو لوړ اوقوي سړی چې سپين عربي لباس يې اغوستی وي توره اوډال هم ورسره وي دبېړۍ په دروازه کې ولاړوي، مسکي وي او بنديانو ته اشاره کوي چې بېړۍ ته راوخېژئ بنديان بېړۍ ته ورخېژي اودخوب ليدونکي دچانه پوښتنه وکړي چې داڅوک دی؟ په خواب کې ورته وويل شي چې داعمر رضی الله عنه دی اود بنديانو دخلاصولو له پاره راغلی. دخوب ليدونکي وايي چې کله مونږ بېړۍ ته خېژو نو شاته په لمده ځمکه امريکايان د دوی

پسي مندي راوهي چي راويي نيسي خوڻمکه يي د پنبولاندي
تنبتي اومخ په شا ځي.

يو خوب هم عين د يونس عليه السلام د نجات په څېرو. د خوب
ليدونکي وايي چي بنديان ټول د پنجرو نه ووځي اود بحر خواته
ورشي ؛ د بحر نه يو غټ کب سر راپورته کړي اود ساحل په غاړه ټول
منتظر بنديان وځوري. لږ ساعت وروسته په بحر کې اور ولگېږي ،
دغه غټ کب ډير تنگ شي ساحل ته راشي خوږلي نيم خلک بېرته
د استفراق له لارې راوغورځوي خوبيا هم تکليف کې وي او ډېر
مړاوي وي . دخوبونو معبر ددي خوب تعبیر داسې وکړ چې په
گوانته نامو کې موجودو بنديانو کې به نيم کسان زر خلاص شي
اونيم نوريه لږ وخت واخلي او حقيقت هم دادی چې ددي ليکنې
تروخته تقريباً مونږ نيم بنديان راخلاص شوي يوو. ديوو لسو سوو
خواوشا بنديانو نه اوس هلته څه دپاسه پنځه سوه کسان پاتې دي چې
که خصوصي بند کې ساتل شوي د عريانو مشران ور سره حساب کړو
نوبالکل نيمايي عدد جوړوي. ددغه خوب تعبیر کوونکي بنديانو
ته د ذي النون دعاء چې يونس عليه السلام د کب په خپته کې
دخپل نجات له پاره ويله توصيه هم وکړه چې.

" لا اله الا انت سبحنک ايني کنت من الظالمين "

الله پاک وروسته فرمايي چې : " وكذلك ننجي المؤمنين."
(او همدارنگ مونږ مؤمنانو ته هم نجات ورکوو) د کيوبا د گوانته نامو
په پنجرو کې زماديو شعر انگېزه همدغه خوبونه وو.

هغه دادی :

چي دظلم انتهاشي
 تور اوسپين كي تميز ورك شي
 نه حق وايي نه حق اوري
 منافق گوډي په څنگ كړي
 چي دحق تله درنه شي
 بيا خبرې داخلاص كړي
 ځيني داسې په كې وايي
 ټول هدف يې ماديات وي
 چي بڼه سپيني سپيني وايي
 بيا عيسى شي يا موسى شي
 دتودواو بنكو څو پوكي
 په ركوع او په سجود كې
 اي دخپته يې مزدورانو
 بيا په خوب كې عاطفي غږ
 په څپودس مندر كې
 صبرو كړي صبرو كړي
 بيا رواټول نارواشي
 لوى مفسدولي الله شي
 تش په نوم سمیع الله شي
 معرکه چې هویداشي
 نو خرسري راپیداشي
 غټ بلاوي خوملاشي
 چې پيسه دې جېب ته راشي
 كه په مخكې كه په شاشي
 نوژوندون يې په كيوباشي
 ابراهيم خليل الله شي
 بيا له خلكو مستثنى شي
 ټوله شپه كله سبا
 چې هدف درې رضاشي
 زخمي زړونوته دواشي
 بدره نوي خبراشي
 توره شپه به زر سباشي
 الحمد لله سباشوه

ببرزمريان

مونڙه دوخت اتلان   مونڙه سرلوري غازيان

مونڙه دغرونوزمريان

مونڙه اوس كيسوڪي اوسو   په حماسوڪي اوسو

دخلکوزروڪي اوسو

مونڙه دظالم مخڪي سپر   زمونڙه همت لکه غر

دوخت فرعون دي اوتر

سپينه ماني ڪي غاور   ٽول مجرمان اکابر

نه گوري دلته صابر

زمونڙه داوڻڪوگرداب   دي ور روان په شتاب

ڇوڪ يي راوري نه شي تاب

په دي پنجرو ڪي مدام   داسمان ستوري مابنام

راکوي مونڙه ته پيغام

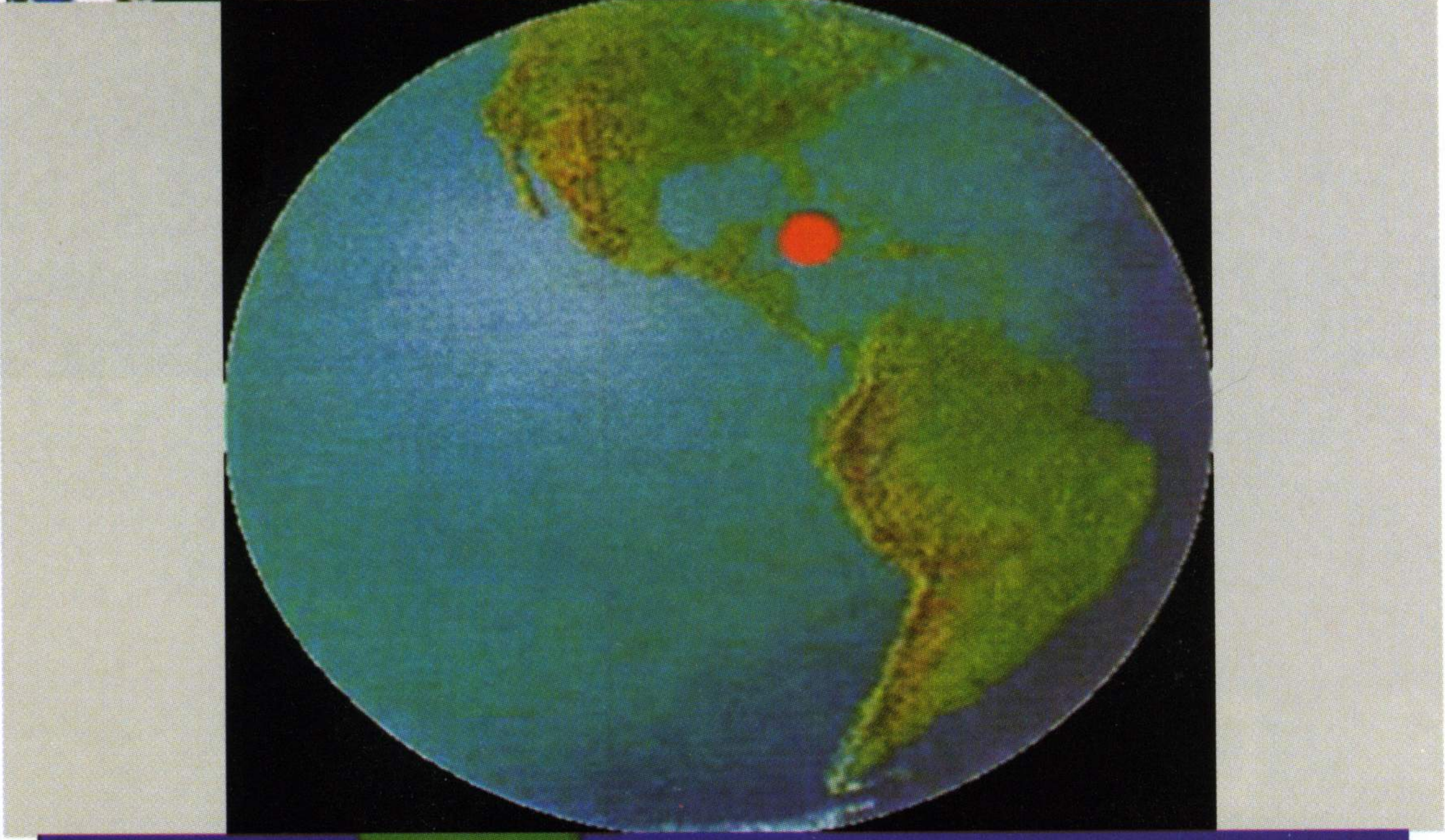
تاسوسرلوري کامران   ڪري انتظار موجهان

تاسودبدرکاروان

نور قلم مسلم دوست صاحب ته سپارم هغه نوره كيسه داسي

کوي :

د ڪوانٽنامو ٽاپو

CAMP DELTA

JTF GUANTANAMO

"HONOR BOUND TO DEFEND FREEDOM"

د ډيلټا کمپ نه ټکر د چاپېره لوړو مورچو کې امریکایي عسکر ښکاري

د گوانتنامو ټاپو

د گوانتنامو ټاپو د کيوبا د دولت پورې مربوط دی او د کيوبا جنوب لورته په بحر کې پروت دی؛ اصل کې د کيوبا ملکیت دی خوا امریکا يوه وخت کې په کرایه نیولی و اوس کرایه هم نه ورکوي او په بدمعاشۍ د امریکا د بحري پوځ په لاس کې دی دغه ټاپو کې نه ښار او بازار شته نه کلي او نه شخصي کورونه. د امریکا بحري پوځ په کې دخپلو پوځیانو لپاره یو مجهز روغتون، د پوځیانو د اوسېدو ځایونه، کلبونه اوسرکونه جوړ کړي دي. داستواد خط سره نږدې دی نوله همدې امله ډېر گرم دی، د پسرلي، اوږي، مني او ژمي څلورو واړه فصلونه تقریباً یوډول وي په ژمي کې هم گرمي وي خود اوږي سره یې لږ توپیر پیداشي اوڅه لږو ورځو کې لږ ساړه وي واړه غرونه او غونډۍ هم لري، لویې ونې نه لري واړه بوټي، زقوم او واښه ډېر لري. په ژویو کې چینچنې، گوگیشټکې، توري مرغۍ، سورتاجي، چټي، ځینې نور ناشنا مرغان، ماران، سیمسارې، کریوني، چرمخکۍ، وږې او غټې مږې، مورگان او چنگاښان مونږ لیدلي دي.

ناشنا او عجیبه یې مږې دي چې د پيشو گانو نه غټې دي. څلورم کمپ کې یې د جالیو لاندې سوري کول او مونږ ته نږدې آخري جال ته راتلې. مونږ به ورته ځینې خوراکی شيان وراچول دانسان غونډې به یې په لاسونو کې نیول او خوړل به یې. دډوډۍ وخت یې داسې پېژنده؛ ته به وایې چې ساعتونه ورسره دي، نورو وختونو کې به نه

وي او دډوډي په وخت كې به راغلي. مونږ سره داسې روږدي شوي وي چې دجالي په سوريو كې به يې زمونږ د لاسونونه خوراك كاوه. ځينو پوځيانو مونږ ته وويل چې په دې كې تر (۲۵) پونډو وزن پورې مږې شته، جنګ به يې كاوه دانسانانو په ډول به اوږدې اولاسونه به يې سره واچول.

سيمسارې هم ډېرې وي او هغه هم داسې روږدي شوي وي چې زمونږ له لاسونونه يې خوراك كاوه. دشامتورو په كچ يو ډول تورمرغان وو چې لوی لوی سيلونه به راتلل، گوگيشتكي په درې ډوله وي: يو ډول زمونږ د سيمو غوندي غټې خړې وي، يو ډول غټې سور بخني خړې وي او يو ډول وړې وړې خړې وي چې په سينه كې يې لږ لږ رنگي تور تور داغونه هم وو.

ماران هم وو ځيني په كې دومره غټ وو چې وړې مږې يې ژوندي تېرولې عسكرو به راونيول او وړاندي يوه شېله كې به يې پرېښودل چې چل يې نه كول. چنگاښان هم ډېر زيات وودننه به رانوتل او مونږ به رانيول، غټ او واړه هر ډول وو خوتك زير اوسره رنگونه يې وو او يولاس به يې غټ و ډاډو ښي لاسونه غټ وو.

گوانتهنامو كې دنسل دور كېدوله وېرې ددغو حيواناتو وژل منع وو خو په انسانانو ظلم او تېرې روا بلكه ضروري گڼل كېده !!!.

كېمونه او بلا كونه

دگوانتهنامو دتپو زندان دتپو په جنوبي برخه كې جوړ شوی دی او دامريكايي پوځ داوسېدو ځايونه دتپو په شمالي برخه كې دي

دزندان اودهغوی ترمنځ څه غونډی اوفاصله ده. دازندان په امریکا د ۱۱ ستمبر ۲۰۰۱ م دیرغل نه وروسته جوړشوی دی. دتاپودغه ځای دبحر سره نښتی. شمال ته یې غونډی او جنوب ، ختیز او لویدیز لورته یې بحردی. دغه ځای ځنګل و هغه یې اوارکړی او داوسپنې بلاکونه اوپنجری یې په کې جوړې کړې دي ؛ گردچاپېره ترې څو کتاره اوسپنیز جالونه او گڼ اغزن تارونه راتاودي چې دامریکا داغزن سیاست اوداغزني کړنلارې اوتگلارې ترجماني کوي.

په دې کې څه کمپونه ښکاره او څه پټ دي چې په لاندې نومونو یادېږي :

۱: ایکسری کمپ .

۲: ایګواناکمپ .

۳: ایکوکمپ .

۴: پټ کمپ . (دزمکې لاندې تیاره)

۵: ديلتا کمپلکس .

له دې ټولو څوکتاره جالونه او اغزن تارونه راتاو دي او گرد چاپېره دلرگیو لوړې لوړې مورچې دي چې مسلح عسکر په کې پیره کوي اوپه یوه لوی گروپ او دورین دبلاکونو او شاوخواڅارنه او ننداره کوي . دغه لوی گروپ په یوه خوځنده ډولچه کې لگېدلی دی چې گردیې چورلوي اودبندیانو په سترگو ډېر بدلگېږي . داځکه چې دډېر تېزوالي نه سترگې برېښوي . لږه فاصله کې ورسره منتظره قطعي دي اوپه درندو وسلو سنبال جیپان او زري پوښ ټانکونه ترې

گرد چاپره گرځي، په غونډيو د پاسه بنکته پورته کېږي او شپه او ورځ څارنه کوي. دنږدې غونډيو د پاسه هم مورچې دي چې سوري يې له ورايه بنکاري.

کله کله دکمپ د پاسه څرخکه هم گرځي چې په لومړيو ورځو کې زياتې وې او په ځانگړې توگه به په هغه ورځ څرخکې گرځېدې چې نوي بنديان به راتلل. دکمپ نه گرد چاپره داوسپنيزو بستنو د پاسه لوی لوی گروپونه کمپ ته مخامخ دي چې د شپې ټول کمپ روښانه وي.

ايکسري کمپ

دگوانته نامويه جزيره کې ترټولو دمخه دايکسري کمپ جوړ شوی و، او مونږ نه مخکې ترټولو لومړني بنديان يې په کې اچولي وو. وروسته بيا هغه بنديان هم مونږ سره دډيلټا او نورو کمپونو کې يوځای شول. دهغوی په روايت دايکسري کمپ کې دډيلټا په څېر بلاکونه نه وو هلته يواځې اوسپنيز جالونه وو او دشنه اسمان لاندې اوسېدل. په لومړيو کې چت هم جال و بيا يې چتونه پټ او نور جالونه وو. بنديان په زمکه پراته وو او انساني ضرورت يې په سطلونو کې رفع کاوه دخبرو او اذان کولو يا دجماعت دلمانځه اجازه نه وه بندي بايد مخامخ وگوري، سرپټ نه کړي په ځانگړي انداز کېښي، يواځې دڅښلو اوبه وې خوداودس يامخ لاس مينځلو اوبه نه وې او په ولاړه لمونځ منع و.

دايکسري کمپ کي لومري مظاهره

دایکسري د کمپ بنديانو مونږ ته کيسه وکړه چې کله زيات تنگ شوونو د عسکرو د بداخلاقي په وخت کي يو عرب بندي د شپي په خوب کي رسول الله صلي الله عليه وسلم وليده چې ورته ويي ويل : (قم فأذن) پاڅه اعلان وکړه ! هغه چې راويښ شو داځان وخت نه و . بيا يي وليد او همدايي ورته وويل . په دريم ځل يي چې خوب وليده نو بندي ورته وويل چې اي دالله رسوله ! دڅه شي اعلان وکړم ؟ هغه ورته وفرمايل : " بالفرج " دازادي او آساني اعلان وکړه . هغه راويښ شو او د شپي په همدغه برخه کي يي د " الله اکبر " نعري ووهلې چې ټول کمپ يي راو پاراوه . ټولو د تکبير نعري پيل کړي . په عسکرو داوبو او د سطل د غائطه موادو اچول هم پيل شول . امریکايان د تکبير د نعرو په اوربدلو سخت ووېرېدل ، منتظره قطعې راوړسېدې او گرد چاپېره د خطر د اړندونو آوازونه شول . ټينگونه اوپوځي گاډي راوړسېدل کېمري اوسپي راوړسيدل اوله ورايه يي سوال زاري پيل کړه چې دغه نعري مه وهئ مورچي يي ونيوي او اعلانونه يي پيل کړل چې ستاسو هره مطالبه وي مونږ يي منو ، دنه خوراک اعتصاب پيل شو دڅه ورځو جرگومرگونه وروسته داځان او خبرو اجازه وشوه اوپه ولاړه لمونځ هم پيل شو .

د ډيلټا کمپلکس

دایکسری کمپ نه وروسته د ډيلټا کمپلکس جوړشوی دی، دې ته دایکسری کمپ بنديان هم رانقل شول. په دغه کمپلکس کې لومړي درې کمپونه جوړشوي وو او بيا وروسته څلورم کمپ او بيا لږه فاصله کې پنځم کمپ هم جوړشول.

مونږ هم لومړی د ډيلټا کمپلکس د لومړي کمپ د گولف بلاک کې واچول شوو د ډيلټا کمپ نه گرد چاپېره لږه فاصله ترمنځ داوسپنيزو جالونو دوه دېوالونه راتاودي چې د پاسه يې په دایروي شکل اغزن سیمان پېيل شوي دي. لکه مخکې مو چې وويل هر دېوال يوه دروازه لري. د لومړيو دواړو جالونو ددوه دروازو نه دننه بلاکونو ته دننوتو نه مخکې دوه نور جالي دېوالونه دي او هريو کې يوه يوه دروازه ده، ددواړو دروازو ترمنځ پوځي څوکيداران ناست دي. کله چې څوک راشي نو لومړی يوه دروازه بېرته کړي، راتلونکی چې دننه شي نو هغه بله دروازه ترهغه نه بېرته کوي چې لومړی يې تړلې نه وي، لومړی بنده کړي بيا هغه بله بېرته کړي. مخامخ کوڅه ده، بني او کين لورته بلاکونه دي، دبلاکونو مخې ته دوه نور جالي او اغزن دېوالونه دي او هريو کې دمخکې په څېر يوه يوه دروازه ده.

د لومړي کمپ دی او لوېديز ته يې دوهم او دريم کمپونه په همدې ترتيب دي چې د کمپلکس د لومړيو دوه درازونه دننه بني لورته لاره ورغلې ده او څلورم کمپ ته کين (ختيز) لورته لار ورغلې ده. د کمپلکس د څلورو کمپونو بلاکونه په لاندې ډول دي.

دلومري کمپ (پندغالي) بلاکونه

A: ۱_ (الفا) . ۲_ B: (بريوو) . ۳_ C: (چارلي) . ۴_
 D: (ڊيلٽا) . ۵_ E: (ايکو) . ۶_ F: (فاکسفو) . ۷_ G:
 (گولف) . ۸_ H: (هوٽل) . ۹_ I: (انڊيا) (انفرادي ؟) .

ددوهم پندغالي بلاکونه

K: ۱۰_ (کيلو) . ۱۱_ L: (ليما) . ۱۲_ M: (مايک) .
 N: ۱۳_ (نومبر) . ۱۴_ O: (آسکر) (انفرادي) .

ددريم پندغالي بلاکونه

P: ۱۵_ (پاپا) . ۱۶_ Q: (کيوک) . ۱۷_ R: (روميو) . ۱۸_:
 S (سيارا) . ۱۹_ T: (ٽينگو) .

دخلورم پندغالي بلاکونه

U: ۲۰_ (يونيفارم) . ۲۱_ V: (ويکٽر) . ۲۲_ W: (ويسکي) .
 Y: ۲۳_ (ينکي) . ۲۴_ Z: (زولو) .

په دې بلاکونو کې کيلو، مايک ليما او پاپا کې هغه بنديان
 اچوي چې زيات تحقيق طلب دي اودې نورو کې دلر تحقيق والادي
 خو بنديان په يو ځای نه پرېږدي او بدلوي رابدلوي يې. څوک زرزر
 او څوک څو مياشتې وروسته ديوي پنجرې نه بلې ته او ديو بلاک نه
 بل ته بدلوي رابدلوي .

په دې بدلون کې کله کله چان کوي او کله کله خپل جاسوسان دمختلفو کسانو خوا کې اچوي . چې ماسره يې هم خو ځل جاسوسان اچولي او خطرناکې پوښتنې به يې رانه کولې خو په ډېرو زه پوه شوم او ځيني نورو بنديانو په اشارو او په پته راوپېژندل .

دگولف بلاک کې ماسره نږدې ملگري

هر بلاک کې دپنجرو نمبرونه دکين لورنه پيل کېږي کين لورته ديونه ترڅلويشتو (۱- ۲۴) نمبرې دي اوسني لورته بيا داخرنه تردروازې پورې دپنځه ويشت نه تر اته څلوېښت . (۲۵- ۴۸) پورې نمبرې دي زه دگولف بلاک په اوله او استاذ بدر په پنځه ويستمه کې وو چې نه موسره ليدل اونه مو غږ اورېدل کېده . دگرځېدو ځای ته دوتو په وخت کې به زه په هغه تېرېدم اودهغه دتحقيق په وخت کې به هغه په ماتېرېده دتېرېدو په وخت کې به موزر زر په ناگاري خبرې سره وکړې . کله کله به مو چپره له پښې وايسته عسکر به چې ترڅو راپه پښه کوله څه خبرې به مو وکړې . نورو بنديانو به خندل خو عسکر احمقان په دې نه پوهېدل .

زماپه خوا کې په دوهم نمبر پنجره کې يو يمني عرب و چې سالم الحضرمي نومېده هغه په لومړيو کې چاته معلوم نه و خو وروسته معلومه شوه چې داسامه ډرېورو او هغه معلومات هم داسې وشو چې دهغه بنځه دامريکايانو دحمله او بمباريو په پيل کې له افغانسان نه وتلې او يمن ته رسېدلې وه ، هغه چې

د ڪوانٽنامو ٽاپو ڪي د ڊيلٽا اغزن ڪمپ

د ډيلټا کمپ نه ګرد چاپره لوړو مورچو کې امریکایي عسکر ښکاري

بندی پنجره کی په لمانځه ولاړ دی

د پنجرې په کر کې د بندی لاسونه تړل کېږي

ناروغ بندي په تذکره کې تړل شوی دوغتون یا تحقیق ته وړل کېږي

کله دخيل مېره (سالم) نه جلا شوې وه نو گومان يې کړی و چې مېره يې بمبار کې شهيد شوی دی. هلته يې ديمن حکومت او خلکوته ويلی وو چې زما مېره داسامه درېور و او شهيد شو. خوديمن حکومت ته چې کله دامعلومه شوه چې هغه ژوندي اوپه گوانتهنامو کې دی او امریکایانو دبنديانو بشپړ معلومات غوښتي وو، نو دسالم په هکله خو میاشتي وروسته ديمني حکومت له لارې دامعلومه شوه چې سالم داسامه درېور و. سالم په دې اعتراف کړی و چې زه داسامه سره دشخصي نه بلکه داجتماعي کارونو دگادې درېور وم او بنديانو ويل چې هغه امریکانو قندهار ته بېولي و او هلته يې دابو حفص او دالقاعدې دځينو مهمو غړيو قبرونه امرکایانو ته بنوولي وو او ځيني معلومات يې هم ورکړي وو چې امریکایانو دهغوی قبرونه راسپړلي وو او دگوتو دمنجیلو چاپې او دوېښتانو او وينې بېلگې يې ترې اخیستي وې. عکسونه يې هم اخیستي وو.

سالم يې دمعلومات نه وروسته زماله خوانه بل ځای ته انتقال کړ. دېره موده يې چاته معلومات نه و چاويل چې دایکوکمپ ته يې بيولی دی، چاويل بل ځانگړي ځای ته چاخه او چاخه ويل. آخر بيا بيرته پنجروته راوستل شو، ځيني امتيازات يې هم ورکړي وو کورته يې څو ځل تيلفون هم کړی و اوله کوره ورته خورما، قهوه او ځيني شيان هم راغلي وو چې يوې او بلې خواته يې پنجرې ورسره خالي کړې وې په يوه کې دهغه دکورنه

راغلي شيان وو چي دغوبنتني په وخت کي به عسکرو ورکول
دانترنت کومه پانه يي هم ورته راوړه او وکیلان يي هم درلودل .
زما تر خلاصېدو ما اورېدل چي دپاپا بلاک کي په همدغه حالت
کي اوسېږي . په ټول زندان کي يواځيني سړي همداو چي دغه
اسانتياوي يي لرلې او کورته يي ټيلفون هم کړي و !!! .

ماته مخامخ دبل کتار په آخري . (۴۸) اته څلورېنيمه پنجره
کي دکويتې دچمن اوسېدونکي مولوي حاصب امين الله و چي
دډېرو خو اخلاقو څښتن و ، زما اودهغه سره نږدې نور ټول عربان
وو خو پنجرې وړاندې زما په کتار کي مولوي عبدالسلام ضعيف
او ورپسې ملاخير الله خير خواو .

چي دواړه له جاليو ښکارېدل او غږ مو سره کاوه خو زياتي
خبرې به ما او مولوي صاحب امين الله سره کولې ځکه چي سره
مخامخ او نږدې وو . دهغه دغوبنتني سره سم مادقران کریم
ترجمه هم پيل کړه چي دشپږو سپارو نه وروسته يي هغه راڅخه
بل ځای ته بدل کړ او ماته محققينو په تحقيق کي وويل چي ته
دبلاک مشري يي . ما ورته وويل چي آيا دغه بنديان مارا ټول کړي
دي او که تاسو سره پوځاي کړي يوو؟ هغه وويل چي مونږ داکار
کړي دي . ما ورته وويل : نو په کوم دليل زه دبلاک مشریم ؟
هغوی وويل چي ته درس ورکوي ، له تا پوښتنې کوي ...

ماورته وويل چي داپه دي دلالت نه کوي چي زه دبلاک مشر
يم درسونه او پوښتني زمونږ ددين برخه او زمونږ حق دي داخبره
پرې ښه ونه لگېده او کوبښن يې وکړ چي ماله درس ورکولو
منع کړي خو ماونه منل .

دامين الله مولوي صاحب دبدلېدو نه وروسته دهغه ځای ته
ديمن يو ځوان هلک راوستل شو چي "عديني" يې باله او دډېر
خوږ غږ څښتن او دقران کریم حافظ هم و، الله تعالی ډېره ښه
حنجره ورکړې وه ، تلاوت به يې هم ډېر ښکلې کاوه او دعربي
ترانې به يې په ترنم کې ويلې چي ټول بلاک او نږدې بلاکونوبه
ورته غوږ ايښوده، په آخر کې به هرچاشاباسی ورکاوه. جزاک
الله خيراً به يې ورته ويل او هروخت به په تکرارخلکو ورڅخه
غوښتنه کوله چي اشعار زمزمه کړي چي دبنديانو دښه وخت
دتېرېدلو ، دمعنوياتو دلورېدلو او دډاډ او تسلي يوه په زړه
پورې مشغله وه . مونږ سره نږدې دنورو بنديانو نومونه دادي :

سمير الجزائري ، ابو عبدالرحمان اليمني ، عبدالرحمان
الجداوي ، محمد الحمادي اليمني ، عثمان الحجازي ،...،
پنځه مياشتي وروسته زه شپږم نمبر پنجرې ته بدل شوم هلته
زما خواکي عبدالعزيز العوشن و چي درياض و اوډېر فاضل او
دښو اخلاقو څښتن و مخامخ يو زوسي مسلمان و چي قتيبه يې
باله ځوان زلمی و او ډېر ښک، دښو اخلاقو څښتن او مينه ناک
ځوان و عربي يې زده کړې وه په ټولو بنديانو به يې غږ کاوه او

ټولو سره يې خبرې او سلام کاوه . ماسره چې کله اشنا شو نو
د صرف او تحوي درسونه يې پيل کړل هره ورځ به د پنجره په
زمکه مخامخ سره کنبېناستو مابه چې څه ورته ويل هغه به زده
کول قلم او کاغذ نه و چې ليکلي يې وای ، بڼه ذهين او خواري
کښ هلک و نري بیره يې راغلي وه او ډېر نشيپ انسان و .

هغه ته نږدې يو استرالي و او بيا ورپسې د قندهار خيرالله و
چې ډېرې ترانې او لنډۍ به يې ويلې او کله کله به يې پنجره کې
اتن هم کاوه . وروسته ابو عمر النجدي هم مونږ سره نږدې شو چې
ډېر بڼه سرې و او په بدوي لهجه به يې ځينې اشعار هم زمزمه
کول . نور هم ډېر بنديان وو.....

دگولف په دې بلاک کې ټول (۴۸) اته څلوېښت کسان همدا
زمونږ ډېرې بنديان وو چې په يوه الوتکه کې له قندهاره
ترکيو با راغلي وو .

اوه مياشتې وروسته زه او زما ورور استاذ بدرپه يوه ورځ
د بلاک نه بدل کړای شوو هغه وخت د يو بلاک نه بل بلاک ته
بدلول لانه وو پيل شوي نو د لومړي ځل و او مونږ نه پوهېدو چې
چېرته مو بيايي ؟ . عسکر راغلل راته ويې ويل چې سامان راټول
کړه ! ويې ترلم سامان يې له کوټې راواخيسته او ماته يې په ترلو
لاسونو وويل چې د ادرسه واخله ! ماورته وويل چې څنگه يې
واخلم ؟ ! بيا هغوی مجبور شول چې سامان راسره واخلي . نورو

بنديانو فکر کاوه چې مونږ خلاصېږو نو ځکه ټولو په مخه بڼه راته وويل اوسلامونه يې راته راکړل ...

خومونږ ټول نه پوهېدو چې د سخت تحقيق بلاکونو ته روان يوو او کلونه به دلته پاتې کېږو! زمونږ ددغه بلاکونو غربي لورته نور بلاکونه وو او لار ورته لرې راتاوه شوې وه ، هلته بوتل شوزه يې د " ليما " بلاک کې په (۳۶) شپږ دېرشمه پنجره کې واچولم او داستاذبدر نه خبرنه شوم چې چېرته لار؟ څه ورځې وروسته بيا خبرشوم چې هغه د " مايک " بلاک کې دی .

د " ليما " بلاک ته چې لاړم ، پنجره کې يې واچولم او زنځيرونه او زولني يې راڅخه خلاص کړل . دنږدې بنديانو سره مو سترې مه شي وکړل چې گورم ډېر غلي دي او زمونږ دگولف دبلاک غوندي نشيپ نه دي ، نه هغسې شور شته اونه هغسې خبرې . له پوښتنو وروسته پوه شوم چې داهغه نوي بنديان دي چې يوه مياشت مخکې راغلي دي او دوی لادکمپ دحالاتونه خبر نه دي ، سخت وپېرېدلي دي او په زوره غږ او ډېرې خبرې نه کوي . مانږدې بلاکونو ته غږ کړ ، يو بل سره په لوړ آواز خبرې اوسلام کلام مووکړل . دې سره دغه نوي بنديان هم رازپور او ډاډه شول اومعنويات يې غښتلي شول . نور زاړه بنديان هم راغلل ، نوي او زاړه سره گډ وډ پنجره کې پرېوتل او خبرې اترې پيل شوې . ماسره نږدې يوه لسته څه عرب وو او بلې خواته افغانان وو ، ماهغوی نه پوښتنې پيل کړې هغوی راته وويل چې

مونڙ نوي راغلي يو ماسره لنڊه پنجره کي دخوست عبیدالله او ورپسي دلوگر عبدالظاهر وو. دواږه مې نوي وپېژندل مخکي مو سره ليدلي نه وو. کله چي سره بلد شوو نو بيامو انډيوالي شوه، مينه موسره پيدا شوه، خبري اترې او ټوکي ټکالي مو کولې؟ د عبدالظاهر نه دوه پنجرې مخکي معلم صاحب اول گل و بيا صبر لال و چي هغوی سره هم نوي معرفي شوم.

عبدالظاهر لوگري چي مانه پوښتنه وکړه ماخپل خان ورمعرفي کړ چي زما نوم عبدالرحيم مسلم دوست دی، دننگرهار دکوټ دصاحبانو دکلي ... هغه رابوخ او متوجه شو اولکه چي ټگرشي ويل يې چي مسلم دوست؟! ماوويل چي هو. هغه دډېر افسوس نه وروسته وويل چي ته دلته يې!؟

ماورته وويل چي هو. ماهغه نه پېژنده خو هغه زمانوم اورېدلی و هغه راته وويل چي زه تاپېژنم ... شه وخت وروسته زما بني لورته پنجرې ته دچپرهار نسيم هم راغی چي ډېر بڼه ځوان و.

مخامخ راته سعد الطائفي او ابو الحارث المغربي وو. بيا نور عرب او عجم وو. مختلفو بلاکونو کي وخت په وخت خلک بدلېدل او مختلفو خلکو سره مخ کېدو چي دټولو دنومونو يادونه دتطويل باعث گرځي.

او مناسب يې نه گڼو داسلسله روانه وه خو مياشتې وروسته
دليما د بلاک نه ډيلتا ته تبديل شوم هلته د احسان الله شينواري
او احسان الله مزارې په منځ کې وم نږدې راسره د شبر غان محمد
شريف صاحب هم و چې ډېر نېک او دښو اخلاقو خاوند و .

د ډيلتانه بيرته لميا ته اود "ليما" نه "مايک" بلاک ته تبديل
شوم هلته د استاذ بدرالزمان په خوا کې پنجره کې واچول شوم
داله خوارلسو مياشتو وروسته لومړی ځل دی چې زه او استاذ
بدر سره نږدې کېږو. له دې مخکې مو يو ځل د تحقيق په ځای
کې سره ليدلي وو او بيا مونه وو ليدلي ، دواړه ډېر خوشحال
شوو ، د الله تعالی حمد مو ووايه او شکر مو ادا کړ چې له دومره
مودې وروسته سره يوځای شوو . اگر چې هغه په بيله اوزه په بيله
پنجره کې وم خويواځې يو جال مو په منځ کې و نوداسې وو لکه
په يوه کوټه کې ، خبرې اترې موسره کولې ، دلته يواځې يوه
ورځ او يوه شپه پاتې شوو دواړه يې بيرته د "ليما" بلاک ته تبديل
کړو او هلته زه په (۴۶) شپږ څلوېښتم او استاذ بدر په (۴۴)
څلور څلوېښتم نمبر پنجره کې سره پاتې شوو . هلته په اوه
څلوېښتمه (۴۷) پنجره کې زما خوا کې د غزني عبدالحق "وثيق
صاحب و ، په (۴۵) پنځه څلوېښتمه کې د استاذ او زما ترمنځ
محبت خان ، په (۴۳) دري څلوېښتمه کې د خوست ډاکټر
خاندان ، او په (۴۸) اته څلوېښتمه پنجره کې دهلمند دباگران
نصرالله و چې په همدې ورځو کې نوی گوانته نامو ته راغلی و .

عبدالحق صاحب دلومرنيو بنديانو نه و چې لومړي بحري
 بېري ته بېول شوي و او بيا گوانتهنامو ته راغلي و . دايكسري
 په لومرني كمپ كې يې هم وخت تېر كړي و . دلومريو ورځو
 ټولې سختي او كړاوونه پرې تېر شوي وو . دنوااخلاقو څښتن او
 ډېر نېك انسان و ، زماډېر خوښ شو او دزدان نږدې او زړه
 پورې ملگرو كې يې زماپه زړه كې جلا ځاي ونيوه . نصرالله هم
 ښه سړي و ټوكې ټكالي به يې كولې او دساعت تيري او
 انډيوالي سړي و . ډاكټر خاندان هم ددروندخوي څښتن او
 غيرتي انسان و . مخامخ دمحمد ولي اوپهلوان په نامه افغانان
 وو ، څه ورځې وروسته يې د عبدالحكيم بخاري په نامه يو عرب
 مونږ ته مخامخ واچاوه چې اصل كې تركستاني و اوپه سعودي
 كې اوسېده ، دطالبانو په وخت كې د سعودي استخباراتو
 افغانستان ته د جاسوسي له پاره لېږلي واو هلته عربيانو كشف
 كړي و .

طالبانو سره بندي و اوله بنده هلته راوستل شو ، هلته يې هم
 امريكايانو ته جاسوسي كوله ډېر بداخلاق او كرغېړن انسان و
 عربيانو به تل رته ...

مونږ دليما په دغه بلاك كې وو چې دقران كريم دبي حرمتي
 له امله دمظاهرو مسأله پيدا شوه .

انفرادي بلاکونه

د ديلتاپه کمپ کې درې بلاکونه انفرادي (کوټه قلفي) وو او هغه "آسکر"، انډيا او نومبر" په نومونو يادېدل. دا بلاکونه د جزايي بنديانو له پاره وو او مونږ نه وروسته به يې چې نوي بنديان راوستل نو د يوې يادوه مياشتو له پاره به په دغه انفرادي کې وو بيا به عمومي ښکاره پنجره ته راوايستل او په بلاکونو به ووېشل شول. انفرادي بلاکونو کې وړې وړې يو کسې کوټنۍ وې چې د کانتينرونه جوړې شوې وې او ټولې بندي وې. يو بل ته سره نه ښکارېدل خو زړو بنديانو به د بنديز سره سره په لور غږ د عمومي پنجره نږدې بلاکونو سره خبرې کولې او نوي بنديان به لانا بلد وو نو غلي به وو خو زړو به په ډېرو چغو زړور او روږدي کړل. عمومي پنجره کې چې کله کوم بندي د عسکر سره څه خبره لاندې باندې کړي نو د بلاک په کتاب کې يې وليکي او مرکز ته خبر ورکړي کله سمدستي او کله يې څو ورځې، اونۍ او مياشتې وروسته د پنجره نه انفرادي ته نقل کړي. کوم قانون او پوښتنه نشته. کله کله يې عسکر هسې د طبيعت د جوړولو له پاره هم جزايي کوي او انفرادي ته يې لېږي. هتله د درې ورځونه واخله تر هفتو، مياشتو او کلونو پورې جزا شته. ما خپله انفرادي نه دی ليدلی او استاذ بدر په لومړيو ورځو کې څو ورځې په کې تېرې کړې دي. کله کله بندي په حجره کې د کمپل په اخیستلو جزايي کېږي. او کله کله چې محقق گومان وکړي چې بندي درواغ وايي يا سم ځواب نه ورکوي... نو د محقق له پلوه هم بندي د تحقيق د کوټې نه انفرادي ته لېږل کېږي، ما په تحقيق کې

په صراحت بي گرده خبرې کولې اودامريکاپه خلاف ليکنو اودآی ايس آی اودهغوی دگوداگيانو په خلاف ليکنوياندي مې اعتراف کاوه نو دهغوی پوره باور راغلی و چې داسې درواغ نه وايي نوځکه يې انفرادي ته نه يم لېرلی . انفرادي بلاکونو کې (۲۴) څلرويشت کوټې دي .

دهر انفرادي په منځ کې دپنجرو په ډول کوڅه ده، (۱۲) دولس کوټې يو لور او (۱۲) دولس بل لورته دي دهر انفرادي بلاک په آخر کې لوی ایرکنډېشن لگېدلی دی ، يخه هوايې په ټولو کوټو وېشل کېږي .

دتنگولو او تعذيب له پاره کله دایرکنډېشن يخوالی آخري درجې ته ورسوي چې په داخل کې دډېرو سرو له امله دبندیانو غاښونه رچېږي چې ډېر دډېرې يخې هواله امله ناروغ هم شي . اوکله کله ایرکنډېشن بندکړي نو بندیان دسختې گرمۍ سره مخ شي . خو پنجرو کې نه پکې شته اونه ایرکنډېشن .

روميو بلاک

جزايي بندیانو ته دجزاورکولو له پاره ترټولو بد او ناوړه بلاک د "روميو" بلاک دی . دغه بلاک هم پنجري دي خو دنورو پنجرو ناخيزه اسانتياوې هم دلته سلېږي . بندي ديوه نيکونه پرته چې دنامه نه دورنونو ترنيمايي پورې وي نورهيڅ ډول جامه نه لري او لغړ په دغو پنجرو کې اوسېږي خودپنجرو اسانتياوې لکه : کمپل ، ځانپاک ، څادر ، کميس پتلون ، گيلاس او بوتل ورڅخه اخيستل

کپري . دقضاء حاجت له پاره دکمود او نل اوبه هم ډپر ځله پري
 بندپري چې دڅنبلو او اودس له پاره هم اوبه نه لري ...
 په دې بلاک کې هغه بنديان اچوي چې د عسکر سره يې څه ستونزه
 پيداشي او ياپه تحقيق کې څه ستونزه ولري . ډپر ځله داسې هم کپري
 چې بندي دهیڅ ډول ستونزې لامل نه وي خود عسکرو او محققينو
 د ټولواکي له امله دروميو بلاک ته لېږل کپري . او کله کله دروميو
 بلاک کې داسې هم کپري چې له بندي څخه هغه نېکر هم واخلي چې
 ورکړی يې وي او بېخي بريند په پنجره کې اوسېږي . هغه خوارکی په
 زمکه ناست وي اوله دې وېرې نه پاڅېږي چې عورت يې ښکاره نه
 شي . د سختې اړتيا په وخت کې پاڅېږي او عورت په خپلو لاسونو
 پټوي نور بنديان دهغه د احترام له پاره دهغه لورته نه گوري ...
 بنديان په همدې حالت کې هم د فاقد الطهورين والحجاب په حيث
 د پنجرې په اوسپنه تيمم و هي او خپل لمونځ کوي . فولادي ارادې او
 مغنويات يې دومره لوړوي چې دخپل عزم څخه دوېسته په شرم
 تنازل نه کوي بلکه لا نور هم سختېږي .
 په عسکرو او پوځي افسرانو اوبه ، لارې او ... اچوي سختې
 خبرې ورته کوي او تحقيق ته يانه ځي او ياپه تحقيق کې هيڅ خبرې نه
 کوي .

د ډيلتاپه بلاک اولپوني بنديان

د ډيلتاپه کمپ کې يو بلاک هم د ډيلتاپه نامه و. په لومړيو کې عام بنديان په کې وو، بيا وروسته يواځې دلپونيانو له پاره وټاکل شو. ځيني بنديان د تعذيب، نفسياتي فشار او زيات غم او اندېښنو له امله په گوانتهامو کې لپوني شول. په لومړيو کې دنورو بنديانو سره يو ځای بلاکونو کې وو چې په خواکې پنجره کې به ورته رواني ډاکټران کښېناستل او دهغه حرکات به يې څلرو شت ساعت په نوبت څارل. بيا دغه کار پاتې شو لپونيان زيات شول او ټول يې د ډيلتاپه بلاک کې واچول. نور علاج يې نه و د شپې له پلوه به يې دخوب گولۍ ورکولې او نشه به پراته وو. چابه بې وخته اذانونه کول او چابه يو رکعت لمونځ وکړ، چې سجدي نه به راپورته شو نو څه به ملاست. نور عجيبه عجيبه کارونه يې کول. وروسته بيا اونۍ کې يو ځل ورته نفسياتي ډاکټر راته. پوښتنې به يې ترې وکړې او نور هېڅ نه وو.

په نورو بلاکونو کې به روغو بنديانو ته هم کله کله نفسياتي ډاکټر راته او پوښتنې به يې ورڅخه کولې استاذ بدر ته هم کله کله دغه ډاکټر راته پوښتنې به يې ترې وکړې نوريه ولاړ.

داکټرونه به يې دا پوښتنې کولې چې خوب کوې که نه؟ ډوډۍ خورې که نه؟ خپل ځان خونه وژنې؟....

يوسعودي بندي لپوني شوی و، ځوان هلک و، کله به يې ويل چې «انا اصنع قبلة نو وية مائة في المائة» بيا به يې وويل:

" والله أعلم " هغه شمالي اتحاد په افغانستان کې دنورو بنديانوسره نيولی و ، ډېرې وېلي تېکولې و اولواطت يې هم ورسره کړې و چې دډېرو ځورولو نه وروسته ليونی شوی و خو گوانتنامو کې امریکايي ډاکټرانو په خټ کې ورته اېرېشن وکړ او څه موده وروسته بڼه شو .

دایکوکمپ

دایکوکمپ دډیلتانه لرې دی چې ددواړو منځ کې غونډۍ دي دایکوکمپ هم یو ډول سخت انفرادي دی . هلته هم ځینې بنديان دمحققینو له لارې دجزا ورکولو له پاره لېږل کېږي چې ديو یو بندي له پاره وړه کوټه ده اودهرې کوټې مخې ته څوکیدار عسکروې . دباندې هیڅ نه بنکاري اودهیچاسره خبرې نه شي کولای . په میاشتو میاشتو بنديان دجزایي په توگه په کې اوسېږي چې نه لمر گوري ، نه رڼا اونه دنورو بنديانو دحالاتو نه خبرېږي . ددغه کمپ ځینې کوټې تپه تیاره دي او هیڅ رڼا نه لري .

څلورم کمپ

دډیلتا په پنجره کې دیو کال دتېرېدو نه وروسته څلورم کمپ لاجور شوی نه و خو محققینو او عسکرو ورته په تبلیغاتو پیل وکړ او دحقیقت نه یې زیات حجم ورکاوه چې یو کمپ به جوړېږي چې په هغه کې به دبندې له پاره ټولې اسانتیاوې وي ، ازادبه گرځي ، دلویو میدانونه به لري دپنجره په ډول سختي به نه وي او داسې نور ...

دا اواز ه نردي يو كال وچلېده او تقريبا دوه كلونو دپوره كېدونه وروسته څلورم كمپ جوړ شو. محققينو د بنديانو په چانو لوييل وكړ او دا يې ويل چې څلورم كمپ د گوانته نامو د بند آخري او كورته د تللو لومړي پړاودې. د كمپ د جوړېدو نه وروسته يې ځيني بنديان په زولنو او زنجيرونو كې هلته بوتل ، بلاگونه يې وروښودل او په دې ډرامې سره محققينو د تحقيق له پاره د گټې اخيستلو پيل وكړ. محققينو به هر بندي ته ويل چې دادې زه كوښښ كوم چې تا څلورم كمپ ته ولېږم خو څه پوښتنې پاتې دي ته مونږ سره همكاري وكړه او دا پوښتنې سم ځواب كړه چې كاردې خلاص شي او څلورم كمپ ته لاړ شي.

څلورم كمپ كې گرد چاپېره پنځه بلاگونه دي چې ديونيفارم، وكټر، ويسكي، ينكي او زولو، په نومونو يادېږي.

منځ كې يې يولوږ برج دی چې پاسني برخه يې گرد چاپېره ښيښه ده. هلته لوی لوی كمپيوټرونه لگېدلي دي او موؤظف عسکر ورته ناست وي د همدغو كمپيوټرونوله لارې دبلاگونه كوټې د كېمرو په واسطه څاري او د ضرورت په وخت كې د هرې كوټې دروازه هم په كمپيوټر خلاصوي، هر بلاك كې څلور كوټې دي چې په منځ كې يې عمومي تشنابونه او د لمبلو او لاسونو مينځلو ځايونه دي چې دراوتلو په وخت كې ترې بنديان استفاده كوي. په هره كوټه كې لس اوسپنيز كتونه دي چې پنځه يولوږ او پنځه بل لور ته دي او د زمكې په سيمټې فرش كې د پېرو مېخونو په واسطه ټينگ نښتي دي دروازې سره لنډيو تشناب لري دادننه او دباندې تشنابونه ټول دروازې نه لري

اودبنديانو په ډېر ټينگار بيا د $\frac{1}{3}$ برخې نه لاندي درون پلاستيک پردي ولگېدلي . بنديانو به کله کله دروجايي گانو نه پردي خوړندي کړي خو هغه به هم بيا څه وخت منع شوي . دتشناب $\frac{1}{3}$ برخه بايد دتشناب مخامخ چت کې لگېدلي کېمري ته ښکاره وي ترڅو په کمپيوټر کې دتشناب دننه هم بندي ښکاره شي چې څه کوي؟! .

دټول بلاک دپوالونه داوسپنيزو څادرونو دي ، منح کې يې يوډول فوم دي او چتونه يې هم اوسپنه ده .

دبرېښناتارونه داوسپنو په پيپونو کې غځېدلي دي او هرڅه داسې کلک دي چې ماتول يې اسان نه برېښي . ددوه کوټو دمنځ ددېوال آخر کې دمثلت په ډول جال دي او دشاله خوا ورته دروازه ده دشاله دغه دروازه نه څوکيدار عسکر راځي هلته په چوکۍ کېښني او دواړه کوټې په سترگو هم دجاليو له لارې څاري او هلته ورته مخامخ دوه سکرينونه لگېدلي دي چې په هغې کې هم ټوله کوټه ښکاري . يو سکرين ديوې کوټې اوبل دبلې کوټې دي . دهمدغه مثلت جالي کوټنۍ دجال نه دواړو کوټوته وړې وړې کړې هم شته چې داوسپنې په تختو دشاله لوري بندېږي او ناروغپالان ناروغانوته په کې دواړو کوي ، تبه ، شکر ، دوينې فشار اونورې وړې وړې کتنې هم دهمدې کړکۍ له لارې کوي . دليکونورا کړه ورکړه اودصليب دمورينو سره کله کله خبرې هم دهمدې جال اوکړکۍ له لارې کېږي .

دهرې کوټې په چت کې دلويو تورو دښيښي دچراغونو په څېر دوه دوه کېمري لگېدلي دي چې يوه د دواړو کوټو دمنځ مثلت کې کمپيوټر ته اوبله دباندې دبلاکونو منځ کې برج ته عکسونه ورکوي

چې په دې ترتيب په کوټه کې هيڅ شی هم دعسکرو څخه پټ نه وي اودبندي هر حرکت څاري او کتاب کې يې ليکي .

دهري کوټې په دېوال کې دلوډ سپيکريوه يوه خوله هم لگېدلې ده چې دباندني مرکزي برج سره يې تعلق دی او هلته ناست عسکر په کې بنديانو ته ددروازې دخلاصولو ، بندولواونورې ضروري خبرې کوي او دهمدې لگېدلې خولې نه دمايک کارهم اخيستل کېږي . بنديان له دې خوادبرج سره خبرې کوي اودکوټې ټولې خبرې هغوی برج کې اوري .

دهري کوټې دروازه په برېښنايي طريقه دبرج نه دکمپيوټر په واسطه خلاصېږي . دکوټې په چت کې څلور اوږده برېښنايي چراغونه لگېدلي دي چې نه ماتېدونکي دي ، شپه او ورځ لگېدلي وي او دبنديانو داندېښني سبب دی .

دهري کوټې دغه لس بنديان دکوټې په يوه برخه کې دجماعت لمونځ کوي .

دهر بلاک نه گړدچاپېره داوسپني جالونه اودهغودپاسه اغزن تارونه راتاودي . بندي دبلاک شاته نه شي تلای خودبلاک مخې ته دپنځو قدمونو په فاصله جال دی دبلاک يو لور ته دډوډۍ دخورلوله پاره داوسپني دخادريو څپرگی دی چې گړد چاپېره په کې دلرگی اوږدې تختې دکښناسلوله پاره لگېدلې دي او منځ کې دنکلو يو ميز او ورسره دواړو خواو ته دمېز سره نښتي دنکلو اوږدې چوکۍ دي چې داټول په سيمتي فرش کې نښتي دي او يو پلاستيکي مېز او ورسره نښتي پلاستيکي چوکۍ دي چې دغه مېز او چوکۍ نښتي نه

دي او دنقلولو وړ دي . يو بل پلاستيکي مېز هم دغلته وي چې دډوډۍ د وېش او د لوبنو داينودلو له پاره وي .

د څلورم کمپ اسانتياوي او توپيرونه

د څلورم کمپ ځيني توپيرونه خومخکې ياد شول اگر چې څه خاص امتيازي او دپام وړ امتيازات نه لري خودپنجرو د کمپ سره يې ځيني نور توپيرونه او اسانتياوي دادي چې :

- ۱: د پنجرو جامې نارنجي او د څلورم کمپ سپينې دي .
- ۲: پنجرو کې دوړې کرکۍ له لارې عسکر ډوډۍ توزیع کوي او په څلورم کمپ کې د خوراک لوبني راوړي ، د بلاک نه دباندې او د جال نه دننه د ډوډۍ خوړلو په ځای کې يې ږدي او عسکر بېرته وځي دروازه بنده کړي بيا دوه کوټو ته د مرکزي برج نه په کمپيوټر دروازي خلاصې کړي ، په کوټه کې دلگېدلي لوډسپيکر له لارې دوتو غږو کړي . د دوه کوټې بنديان د خوراک د لوبونو نه دنيم خوراک مستحق دي دوی له پاره د خوراک يوساعت اجازه ده .

د يو ځل استعمال اسفنجي ، کاغذي او پلاستيکي قابونه ، کاشوغي او گيلاسونه هم ورسره ايښي وي ، ميوه هم په کاتن کې وي ، د دوه کوټو بنديان چې راووځي هغوی دخپل نظم مطابق دهرې کوټې نه يو يو موظف کسان د اټول سره نيم کړي د دوه کوټو برخه پرېږدي او خپله برخه سره تقسيم کړي . هر څوک خپل قاب او ډوډۍ واخلي څوک دمېز دواړو خواو ته چوکيو باندې کښېني او په مېز خوراک وکړي او څوک دخپل کټ اسفنجي نری گټه له ځانه سره

راوړي اوپه زمکه پرې کښېني مېوه سره نيمه کړي اودهرې کوټې برخه خپلې کوټې ته يوسي او هلته يې بيا خوري .

د يوساعت د پوره کېدونه وروسته عسکر ووايي چې وخت پوره دی . داددوه کوټو شل کسان خپلو کوټو ته ننوځي اودروازې ورپسې بندي کړي . بيا دپاتې دوه کوټو بنديان را ووځي اوپه همدې ترتيب خپل وخت ډک کړي .

۳: پنجره کې پکې نشته او څلورم کمپ کې هره کوټه کې دوه زمکې پکې دي چې د جالی له لارې ورته تارونه راتېر شوي دي اودباندي مثلث کې دموظف عسکر سره يې دلگېدلو بڼې دي .

۴: همدارنگه څلورم کمپ کې هرې کوټې ته يو يو کولر ورکول شوی دی اودکوټو مخې ته يو پلاستيکي بکس هر سهار دواوړي نه ډکېږي ، دهرې کوټې بنديان ترې خپل خپل کولر ډکوي او يخې اوبه ترې څښي ، خو پنجره کې داسهولت نشته او هلته بنديان دبمبوتودې اوبه څښي .

۵: څلورم کمپ کې دکوټو ترمنځ جالي مثلث کې دليکلوله پاره کاغذوي او بندي هر وخت ترې گټه اخيستلای شي .

۶- څلورم کمپ کې همدغه جالي مثلث کې دډاک کارتونه او کاغذونه وي چې بندي هروخت خپل کورته ليک ليکلای شي دډاک والا عسکر يې په اونۍ کې يو ځل راتولوي . دا بيله خبره ده چې نه ټول لېږي اونه کوم ليکل پوره لېږي . په پنجره کې هم اونۍ کې يو ځل خطونه ټولوي خو هلته کارتونه هروخت نه وي .

۷: څلورم کمپ کې دکوتو مخې ته دورځي دوه ځل يويو ساعت دوه دوه کوتي دگرځېدلو له پاره را اوځي او دجال دننه گرځي راگرځي . په (۲۴) څلرو شت ساعتونو کې يوځل دبلاکونو منځ کې ميدان ته اوځي . هلته دوه ميدانگي دي يو دوليبال اوبل دفتبال دی هلته دجال نه دننه نيم ساعت (۳۰) دپرش دقيقې لوبه کوي . اودميدان نه دباندې دبرج په خوا کې دپينگپانگ يو بې کاره مېز هم شته چې دوه کسان پرې لوبه کولای شي اوپه دې وروستيو کې يې هرپلاک ته دجال دننه دډوډي دځای سره دپينگپانگ يو يو جرمني مېز کېښود چې قات کېږي او بندېږي هم او تېرونه هم لري . داسهولت هم پنځرو کې نشته .

۸: څلورم کمپ کې هر بندي ته يويو جانيماز هم ورکول شوی دی چې دپنځرو بنديانو سره نشته .

۹: څلورم کمپ کې دهرې کوتي لس کسان په خپله کوته کې سره دجماعت لمونځ کوي چې پنځرو کې صف جوړول نه شي کېدای .

۱۰: دڅلورم کمپ خوراک اودپنځرو يودی .؟

هماغسې بې کاره خوراک دی خو پوره دی اوبنديان پرې مړېږي بلکه ځيني شيان زياتېږي هم چې بنديان يې دجال نه دباندې مرغانو، سيمسارو او مړوته وراچوي .

۱۱: څلورم کمپ کې دشنبې په ماښام دخوراک سره يويو يايو نيم وړوکی خوږ کېک اويوه يوه يانيمه وړه پيالاه مات شوي گډوډ مپلي، بادام، غوزان، اوزني ورکوي چې دا يې ترټولو ښه اويواځيني امتياز او توپير دی .

۱۲: څلورم کيمپ نه بنديان تحقيق ته په يوه توره چسپکي پته کې وړي چې فقط لاسونه او ملايي ترلې وي خو پنجرو کې بنديان تحقيق نه په غټو درنو زنجيرونو کې وړي چې له لاسونو او ملاپرتو يې پښې هم ترلې وې. ډاکوم سهولت نه و خو اخر کې داهم بيرته واخيستل شو.

له دې پرته نور څلورم کمپ هيڅ امتياز نه لري بلکه ځينې داسې ستونزې لري چې دهغوله امله بنديان تنگ او خپه دي. تر دې چې ځينو په کلکه او ټينگار غوښتنه وکړه او بيرته پنجرو ته لاړل. کله به چې بندي د تحقيق له لارې پنجرو ته دبيرته تللو غوښتنه وکړه او مطالبه به يې ونه منل شوه نو خپل سامان به يې دکوتې نه دباندې راوايست، دننه وتوپه وخت کې به چې بنديان ننه وتل نو هغه به دخپل سامان سره دباندې کښېناست او دننه وتلو نه به يې انکار وکړ، عسکرو به مرکز ته خبر ورکړ بيا به موظف عسکر او ترجمان راغلل هغوی به ورسره خبرې وکړې او کوبښښ به يې وکړ چې بندي پاتې شي. که بندي به ټينگار وکړ نو له سهاره ترمازيگره به دباندې ناست و او ددغه بلاک نور بنديان به په کوتو کې بند وو، ډوډۍ به يې هم دشاتنيو دروازو او جالي مثلث له لارې ورکړه آخر به دورځې په پای يامابڼام کې د بندي مطالبه ومنل شوه، نارنجي جامې به يې راوړې هغه به يې واغوستې، په زنجيرونو او زولنو کې به وتړل شو او په واره گاټور گاډي کې به پنجرو ته بوتلل شو.

دڅلورم کمپ ستونزي

په څلورم کمپ کې ډېرې داسې نيمگر تياوې وې چې بنديانو پنځروته پرې ترجيح ورکوله چې ځيني يې دادي .

۱: پنځرو کې گرد چاپېره جال و، لمر او تازه هوارانه وته اوبنديانو اسمان لیده ، څلورم کمپ کې کوټه کې نه لمر لگېده نه دباندې ځای بنکارېده اونه تازه هوا وه بلکې چې پکې به نه و نو سخته گرمي به وه .

۲: څلورم کمپ کې د پنځرو دبلاکونونه بنديان نه خبرېدل او پنځرو کې چې ترټولو زيات بنديان په کې دي ، دډېرو بنديانوله حالاتو خبرېدل ، خبرې يې دغږ په واسطه له ډېرو سره کولای شوې اودبدلېدو له امله دمختلفو خلکو سره مخ کېدل .

۳: څلورم کمپ کې دهر بلاک دااجتماعي تشنابونو اوکوټو پاکول او دډوډۍ توزیع په بنديانو ده او پنځرو کې خدمت په عسکرو دی یواځې دخپلې پنجرې پاکول په بندي دي .

۴: څلورم کمپ کې دکوټې دلسو کسانو دااجتماعي ژوندله امله ځيني ستونزي پيدا کېږي چې دپکيو ځای ته د نږدې والي او لرې والي له امله ، چې ځيني گرم مزاجه يې نږدې غواړي ځيني يخ مزاجه يې لرې غواړي ، څوک ويده وي څوک خبرې کوي ... اگر چې بنديانو په خپلو کې خپل نظم برابر کړی وي او بڼه په ورورولۍ اوسپږي خو ځيني مجبوریتونه اومروشته . چې پنځرو کې بيا هغه نشته .

۵: دڅلورم کمپ په هره کوټه کې يو تشناب دی او د دروازي د بندېدوله امله بنديان د ټاکلي وخت نه پرته دباندې اجتماعي تشنابونو ته نه شي تلای نو ځيني وختونه لکه دتهجدويادسهار دلماڅه وخت کې هرڅوک له خوبه راپاڅېدلی وي ، تشناب او اودس کولو ته اړوي نو دالس کسان به ټول دغه يو تشناب ته انتظار کوي . بيا ځيني بنديان مريضان وي زر زر تشناب ته ځي ، ځيني گودان او معلول وي چې تشناب ته ننوځي نو کښېناستل اوراپاڅېدل په آسانه نه شي کولای او ډېر وخت نيسي نو که معذور ننوتی وي او څو نور کسان انساني ضرورت ولري نو مجبوروي چې دتشناب دفارغېدواو خپل نمبر ته انتظار وکړي او ضرورت ټينگ کړي چې ددغه ضرورت دډېرو ټينگولو له امله ډېرو بنديانو ته دپختورگو، مټانو او نور مرضونه پيداشوي دي . ځيني مريضان دي ته ضرورت لري چې ډېرې اوبه وڅښي خوددغه ستونزې له امله يې نه شي څښلای که اوبه څښي نو بيا به دتشناب دمشکل له امله نور کړاو سره مخ کېږي او که نه يې څښي نو مرض يې زياتېږي . او پنجره کې داستونزه نشته ځکه چې هلته په هره پنجره کې کمود او داوبو بمبه ده چې بندي هروخت کې خپلواکه او ازاده گټه ورڅخه پورته کوي . ددې اونورو ستونزو په هکله بيا بيا شکايتونه شوي دي خو چاپرې غوږ نه دی رپولی .

۶: دڅلورم کمپ بنديان د ځينو موعظو ، ترانو اورېدلو ، سلامونو، دزياتو کسانو تسلي او ډاډ ورکولو او دمعنوياتو دلورولو دنورو معنوي او اجتماعي امتيازاتو نه محروم دي .

۷: دڅلورم کمپ بنديان دپنجرو په څېر اجتماعي اعتصابونه او مظاهري نه شي کولای او دپنجرو دبنديانو دټولو بلاکونو خبره يوه ده ، هغوی ډېر هم دي ، اتفاق يې هم پوره دی او سره خبرېږي هم .

۸: څلورم کمپ کې هرې کوټې او هر ځای کې دکېمرو د موجوديت له امله بنديان مصئون نه دي اوټول اعمال يې څارل کېږي . اگرچې په ټولو کمپونو کې دتجسس او اورېدلو آلات لگېدلي دي خو پنجرو کې دڅلورم کمپ په څېر بنکاره کېمري نشته چې بنديان ترې تل په اندېښنو کې وي .

۹: دڅلورم کمپ په خوا کې خام سرک دی نودموټرو دتگ راتگ له امله ټولې خاورې ، دورې او لوگي دبنديانو کوټوته ددېوال دپاسني جال له لارې اودخوراک په ځای راځي اودخوراک په وخت کې په خوړو هم پريوځي .

۱۰: په څلورم کمپ کې بنديان خپله مطالبه ازادانه نه شي کولی او که احتجاج وکړي نو موجوده اسانتياوې هم ترې اخیستل کېږي او بيرته پنجرو ته ورل کېږي .

پنځم کمپ

پنځم کمپ ترټولو وروسته جوړ شو دادنورو کمپونو ختيز لورته جوړ شوی دی چې څلورم کمپ ته ترټولو نږدې دی . دڅلورم کمپ او دپنځم ترمنځ غونډۍ ده خوديوې څنډې لوی لوی برېښنايي چراغونه يې بنکاري .

د پنځم کمپ حالات بېخي پټ دي او امریکايان کوبنس کوي چې څوک ترې خبر نه شي خو د تاجکستان يو بندي چې يوسف نومېده پنځم کمپ ته بوتل شوی و او بيا يې بيرته پنجروته راوست. دهغه نه څه موده وروسته هم ځيني بنديان ورڅخه راوتل اکر چې محقینو او پوځيانو ورته ويلي وو چې تاسو د پنځم کمپ حالات بنديانو ته مه وايئ خو هغوی يې ځيني حالات بنديانو ته ښکاره کړل .

کله چې پنځم کمپ جوړشو نو د پنجرو نه يې ځيني بنديان ورنقل کړل . دروغتون پټ گاډي چې مخکې او دواړو خواو ته لوی لوی صلیبونه پرې رسم دي ، په هغوکې يې دبديانو نقلول پيل کړل ، په دې وخت کې مونږ په څلورم کمپ کې وو نو ځکه مووليدل چې زمونږ خوا کې سرک باندي له مازيگره تلل راتلل او د ناوخته شپې پورې روان وو. د خوراک دراوړلو گاډي کې د خوراک بکسونه مونږ وليدل چې پنځم کمپ يې پرې ليکلی و او دا چې د ابکس يا کارتېن دخو کسانو له پاره دی ؟ داهم پرې ليکل شوي وو. د همدغه حساب نه مونږ معلومه کړه چې په لومړيو ورځو کې پنځم کمپ ته ترينځه شپېتوپورې بنديان انتقال شوي وو .

د پنځم کمپ کوم بندي سره مونږ مخ شوي نه يو خو دنورو بنديانو او عسکرو له خولې مو اورېدل چې پنځم کمپ ښه ځای نه دی . هلته هر بندي په ځانگړې وره سيمتي کوټه کې دی چې هيڅوک نه گوري او هيچا سره خبرې نه شي کولای . عسکر هم نه گوري يواځې د خوراک ورکولو په وخت کې چې عسکر کله په دروازه کې لگېدلې وره کړکی خلاصه کړي نو بندي د عسکر لاسونه وگوري . گرځېدل

نشته ، په لسو ورځو کې يوځل دخو دقيقو له پاره دباندې جالۍ ته ایستل کېږي او هلته گرځي . تحقيق هم دنشت سره برابر دی او ډېر لږدی پنځم کمپ يواځې دذهني فشار له پاره دی چې بندي تنگ شي او محققينوته _ دهغوی په گومان _ ريبنتيا او سمه خبره وکړي او ټول معلومات ورکړي . دجامو رنگ يې هم بدل دی . نورخوراک دټولو کمپونو دکيفيت په اعتبار يوډول دی يواځې په څلورم کمپ کې دکميت په اعتبار ډېر دی . او دپنځم کمپ خوراک دکميت په اعتبار ترټولو لږ دی .

ایگوانا کمپ

ایگوانا کمپ نه مونږ دوه نیم کاله وروسته خبر شو دا کمپ دنورو کمپونو نه دغرب په لور په دومره فاصله کې پروت دی چې موټر کې ورته تقریباً دلسو دقيقو لارده . دادبهر سره بېخي نښتې غاړه کې دی . هلته یولوی سالون دی چې تلویزون په کې لگېدلی دی اودوی سې آر" دوه کېستې ورسره دي ؛ دحيواناتو اونباتاتو دعکسونو دوه کتابونه او پنځه شپږ چوکۍ هم په کې پرته دي او ایر کنډېشن هم لري . گردچاپېره ترې جال او اغزن سیمان دوه کتاره راتاو دي . یوه کوټه بله هم شته چې هغه دعسکرو ده او گومان کوم چې خوراکي شيان اونور ضروري سامان هم په کې ږدي . دسالون نه دباندې وړوکی میدان گي دی چې دبهر لوري ته دجال تقریباً پنځلس قدمه برخه پرده نه لري او بحر ترې ښکاري . دفوتبال یوه پنډوسکه هم په

دي ميدان کي پرته ده اويوي خواته دوه دري د حاجت تشنابونه هم لري . داتول کمپ يووړو کي غوندي خاي دي .

دا کمپ په لومړيو کي د ماشومانو له پاره ټاکل شوي و هلته هغه واره داتونهو نه واخله تر ديارلسو کالو پوري ماشومان بنديان وو چي دلويانو سره نيول شوي وو . کله چي د ماشومانو نه اوزگار شو نو دوه نيم کاله وروسته دخلورم کمپ نه په اونۍ کي يوخل په نوبت سره خلور خلور بنديان په دوه بندو گاهو او زولنو کي هلته نقلېدل او دادخلورم کمپ د بنديانو دتفريح له پاره وټاکل شو چي هر بندي ته ډېر وروسته نوبت رسېده ، ماته دوه ځل نوبت راوړسېده يوخل داستاذ بدر سره اوبل ځل دنورو ملگرو سره . تر هغه خايه دتللو او راتللو په وخت کي په بندگاهي کي ډېره سخته گرمي وه چي بندي به دتفريح نه دتکليف سره زيات مخ کېده ، کله چي مونږ په خپل نوبت کي دايگوانا کمپ ته لاړو نو هلته مو په لويه کوټه کي په وي سي آرکي يو ايراني فلم وليده چي درېدو ماشومانو و . مونږ هلته خلور ساعته وخت درلود بيا يې هغه خاي کي ډوډي راکړه چي د کمپ نه بڼه وه او پيپسي او آيس کریم هم ورسره وو . دبحر لورته دبي پردې جال سره مېز ته کښېناستو ډوډي مو خوړله ، خبرې مو کولې او بحرته مو ليدل چي دادگوانته نامو دزدان نسبتا ترټولو بڼه شېبه وه . هلته دجال نه دباندې سيمساري هم ډېرې زياتې وې " ايگوانا " هم په انگليسي کي سيمساري ته وايي نو ددې کمپ نوم هم دايگوانا (دسيمساري) کمپ و . مونږ به خوراک وراچاوه اوسيمسارو به خوړ . يوخل دجال لاندې دسوري نه يوه سيمساره راننه وته او زمونږ

دلاسونونه يې خوراک کاوه. مخامخ بحر کې به دگزمې وره بېړۍ تل
گرځېده خو دادوه ځل مونږ لري لويه بېړۍ هم وليده چې ددې ټاپو
سره نږدې تېره شوه .

داتفريحي سهولت دډېرلږ وخت لپاره و چې چاته يو ځل او چاته
دوه ځل په کې نوبت ورسېده بيا بندشو زمونږ دراخلاصېدو نه
وروسته نه پوهېږو چې اوس به وي اوکله نه ؟.

پټ کمپ

داسې ويل کېدل چې کوم پټ کمپ هم شته چې هلته دالقاعدې
مهم اشخاص بنديان دي اوډېره سختي ورسره کوي . دلمانځه کولو
اجازه نه لري ، تورې جامې يې ور اغوستې دي اوډول ډول تعذيب
ورکوي . ابو زبيده ، خالد شيخ اونور هغه مهم اشخاص چې خبري
رسنيو دهغوی نيول تائيد کړي دي او امريکايانو هم ويلي دي چې
نيولي يې دي . هيڅ کوم يو يې په ښکاره کمپونو او بلاکونو کې نه
و. داسې ويل کېدل چې په گوانتنامواودامريکااونورې نړۍ مختلفو
ځايونو کې امريکايان پټ جېلونه لري چې دسخت تعذيب جېلونه دي
داخبرې دسره صليب او ځينو عسکرو او محققينو له خولوهم
راوتلې وې .

دبرخ عالم

دگوانتهنامو دزدان ژوند د عالم برزخ ژوند (د قبر ژوند) ته ورته دی او داځکه چې د کیوبا بندي نه مردی او نه ژوندی ؛ مړځکه نه دی چې روح په گې شته او آخرت ته لانه دی تللی. او ژوندی ځکه نه دی چې د ژوندي انسان له ټولو حقوقو څخه محروم دی. د ژونديو انسانانو دنړۍ سره يې هيڅ اړيکي نشته او دهغوی نه هيڅ خبرنه لري .

هلته نه ورځپاڼه شته .، نه راديو ، نه تلوېزيون ، نه مجله ، نه نوی او بشپړ ليک ، نه کوم ژور نالست او دخبري رسنيو کوم زری راځي ، نه دخپلوانو ، دوستانو ، وطنوالو ، يادامريکايي پوځ او استخباراتو نه پرته دنړۍ دکوم کوټ نه دکوم انسان سره ملاقات شته ، نه څوک دبندي شکايت اوري اونه نوره نړۍ دبنديانو د حالاتو نه خبرېږي . هلته امريکايي استخبارات په خپلو عسکرو هم اعتماد نه لري . عسکرو به مونږ ته ويل چې مونږ کله دبنديانو دغه کمپ ته راځو نو څو ځايه موداسې سخته تلاشي کوي چې درېشي راڅخه باسي ، خوله راباندې وازوي ، عورت مو هم لټوي . کله چې بيرته وځونوهم همداحال مو وي . اوداله دې وېرې چې چېرته بندي ته څه خبر يا پېغام رانه شي يا دبنديانو پېغامونه اوحالات دباندې لارنه شي .

خوددې دومره زياتو بنديزونو سره سره به مونږ کله کله دځينو حالاتو نه خبرېدو چې دې کارته به محققين هم حيران وو . او هغه داچې کله به نوي بنديان راغلل ، دانفرادي موده به يې پوره شوه او پنجرو ته به راغلل نو هغوی به مونږ دځينو حالاتو نه خبر کړو . بيا به

دادغڙ په واسطه ديوه بلاک نه بل ته او بل نه بل ته ورسېدل او ټول کمپ به خبر شو. دبل کمپ نه به هم دبندې دبدلېدلو او روغتون کې دمريضانو دملاقاتو نونه سره خبرېدلوو. او هغه خبر چې دامريکايانو په گټه به و نو بيا به عسکرو او محققينو هم وايه لکه دصدام حسين نيول اوداسې نور.... کله به کوم ترجمان يادصليب دځينو کارکوونکيو له لارې هم خبرېدلو خو دصليب کارکوونکيو هم تروسه مونږنه خبرولو او که وبه مو پوښتل نو دهرې پوښتنې ځواب داو چې خبرنه يوو يا اجازه نشته.

اکثره به يې درواغ ويل او محققينو به دخاصواهدافو له پاره ځيني ددرغو اوازي هم خپرولې.

په گوانتهنامو کې دلمر عجيب دوران

دگوانتهنامو زندان ټولې پنجرې دي نوله همدې امله دباندې زمکه ، اسمان ، لمر ، سپوږمۍ او... ښکاري مادلمر سيوري هر وخت تعقيب او نهوداوري په موسم کې څه ورځې داسې راتلې چې سيوري به په کې درې ځل بدلېده. زمونږ دختيزه سيمو کې لمر دورځې دوه ځل بدلېږي : يو ځل چې سهار لمر راوخپږي نوسيوړی دلويديز لورته مات وي ؛ کله چې داستوا وخت شي لمر په سراو درېږي اوسيوړی منع کې وي ، چې زوال وشي نوسيوړی دختيز لورته مات شي بيا ترآخره همدغسې دلمر لويديوپورې دختيز لورته وي نو ماسپښين نه مخکې سيوري دلويديزلورته مات وي اوماسپښين نه وروسته دختيزلورته مات شي. اودجنوبي دپوال سيوري تل دشمال لورته مات

وي. خودگوانتهنامو جزيره کې داوړي په يوځانگړي موسم کې سيوري دورځي درې ځل بدلېده: سهار لمر خاته نه وروسته دجنوبي دېوال سيوري دجنوب لورته مات وي دزوال نه وروسته دشمال لورته مات شي او مازيگر کې بيرته دجنوب لورته مات شي. دکال نور موسمو نه بيا داسې نه وي او په عادي توگه زمونږ دختيزو سيمو په ډول وي.

ماشې او گرمي

لکه مخکې موچې وويل دگوانتهنامو ټاپو داستواخط ته ډېر نږدې دی نوله همدې امله په کې زياته گرمي ده. بنديان داوسپنو پنجرو کې اوسېږي نو دگرمۍ براس او انعکاس ورسره نور هم زياتېږي او بيا په پنجرو کې دپکيو هم کوم انتظام نشته دهر بلاک سرته پوځي څوکيداران وي هغوی ته پکي لگېدلي وي خو دبنديانو پنجرو کې پکي نشته. ددې ټولو سره سره دبنديانو دومره گرمي نه کېده لکه دعسکرو چې کېده عسکر به دگرمۍ نه ډېر تنگ وو او په ځان به يې ددرېشي له پاسه اوبه اچولې. دهغې لامل داو چې عسکرو ډېر خوراک کاوه او په خپته ماړه وو نو ځکه يې گرمي زياته کېده. او بنديان په خپته وږي وو او ډېر لږ خوراک يې ورکاوه نو ځکه يې گرمي ډېره نه کېده. اکر چې امريکايانو دا کار ديو ډول تعذيب اوفشار لېه پاره کاوه خو الله تعالی دبنديانو له پاره بڼه وگرځاوه. که امريکايي

پوځيان په دې خبروای نو هرو مرو به يې بنديان ددې له پاره هم ماره کړي وای چې گرمي يې وشي .

خوددې سره سره به هم دگرمۍ د شدت له امله ځينو بنديانو کميسونه ايستل . ماشي هلته په درې ډوله وو: يو ډول ډېر واره او تک تور وو چې دانسان دمخ سره به ډېر گڼ خو ځېدل اوپه هيڅ ډول نه تلل . تردې چې په خوړو کې هم پرېوتل اوخولې ته هم ننوتل . ډېر ځل دبنديانو تېرېدل هم . بل ډول دملارياماشي وو هغه هم زيات وو چې ډېر بنديان دملارياپه تبه اخته وو اوځينې د زيرې او محرقې په تبه هم اخته وو .

دریم ډول شين سترگي غوندي ماشي وو چې په کوم ځای به کښناستل نو بيا ترهغه نه پاڅېدل چې مړه به موکړل .

بنديان به ځينو وختونو کې ډېر په عذاب شول . امریکايي پوځيانو په خپل بدن يو ډول دوامېنله نوځکه يې ډېر نه په عذابول خو له دې سره سره به هم کله کله عسکرو دماشو نه شکايت وکړ ، بيا به دکمپ نه گردچاپېره دواشيندونکي مشين وگرځېده او هغه به دلوگي په ډول دواشيندله . هغې سره به بيا ماشي کم شول . خودبنديانو شکايت هيڅ اغېزه نه لرله . دامريکايي پوځ داوسېدلو او دزدان دکمپونو ترمنځ ډېره فاصله وه او خو غوښتې يې په منځ کې وې ؛ دهغوی داوسېدلو په ځايونو کې ددوا دسم او منظم استعمال له امله ماشي نه وو او عسکرو به هم همداسې ويل چې کمپ ته مونږ راشو نو دماشو نه تنگ شو زموږ داوسېدو په ځای کې ماشي نشته .

د بند يا نو پوښاک

د گوانتهنامو په پنځرو کې د بنديانو د جامورنگ نارنجي و يودکشک والا پتلون او يو دلندولستونو ترنامه پوري لنډه کميس يوه جالي خولۍ او يو جوړ پلاستيکي دوه تسمه يي چپرې د بنديانو لباس و. جامې د بنديانو د بدن په کچ نه وې، بلکه کله به د پند اولور سړي جامې لنډې تنگې وې او کله به دوړو کې اوتپت سړي ازادې او اوږدې وې. يوبه دلندوالي او تنگوالي نه او د ابل به دلوی والي او اوږدوالي نه په کړاو کې و.

په اونۍ کې يې يو ځل جامې رابدلولې خو ځينو بنديانو د هغوی په مينځلو بسنه نه کوله بلکه په پنجره کې به يې هم کميس او پتلون په نوبت يو او بيا بل و مينځل.

په څلورم کمپ کې هم همدغسې وې خو هلته د جامو رنگ سپين و او يوه زياتي جوړه يې هم ورکوله.

د پنځم کمپ لباس راته معلوم نه و چې کوم رنگ کې وې؟ خو داسې ويل کېدل چې هغه هم د پنځرو غوندي دنارنجي رنگ جامې وې.

د بنديانو خوراک خښاک

گوانتهنامو کې خو مياشتې د پلاستيکي کڅوړو تيار خوراک (ايم آراي) را کول کېده چې د امريکايي پوځ سوري خوراک دی خو غوښه يې له دې امله ترې لرې کوله چې حرامه وه او مونږ نه خوړه. د گرمولو

ماده يي له وپري لري کوله چې دوسلې په حيث يي بنديان استعمال
 نه کړي او ځيني نور شيان يي له دې امله ترې لري کول چې په
 بنديانو يي نه لورېدل . يو وچ ککوري او دکتغ کڅوړه چې کله په کې
 مکروني ، کله يو ډول کلکه داوړو سموڅه ډوله شي و چې اکثره
 بنديانو نه خوړ . دمپليو يو ډول حلوا او وړوکی کېک په کې وو خو
 هغه څيزونه چې تودولو ته اړتيا لري هغه يي هم مونږ ته يخ را کول .
 وروسته بيا گرم خوراک پيل شو چې ډېر لږ به يي ورکاوه همدومره
 و ، چې نه بندي مورشي اونه مرشي . په کاغذي ريکابي کې لري
 وريجې لکه يوې چرگې ته يي چې وراچوي . هغه به هم پخې نه وي په
 ريکابي کې به يي داچولو په وخت کې داسې شرنکار کاوه لکه شگې
 چې په کې واچوي . زه دگولف بلاک په لومړۍ پنجره کې وم
 زما دپنجرې خواته به خوراک په پلټونو کې عسکرو توزیع کاوه
 ما هرڅه ليدل . کله ورسره ايشېدلی الوو (دپوستکو سره) کله ورسره
 دکب يوه وره ټوټه وه چې ډېر بدبوی يي کاوه په اوبو کې به يي
 ايشولی و نه مالگه نه مساله اونه په کې غوړوو . څه وخت وروسته
 اونۍ کې يو ځل دچرگ دسينې يوه ټوټه هم راتله پتون يا بل غړی يي
 له دې امله نه ورکاوه چې هډوکي يي بنديان دوسلې په حيث
 استعمال نه کړي . په اخري کال کې اونۍ کې يو ځل دکوفتې يوه وره
 ټوټه هم ورکول کېده . نور اکثره دجوړو ايشولې دانې کله خالص
 اوکله د مترو ددانو او دگازرو دټوکرو سره گډ وډ ، کله خام گوپي ،
 کله مکروني ، اوکله ورسره يو ډول کلک غوندي شيان وو لکه
 دلوخو بېخونه ، کله ورسره ايشولي سابه وو . پنجره کې يي ډېر لږ

خوراک ورکاوه البته په څلورم کمپ کې نو عيت همدغه و خو مقدار يې زيات و. هلته بنديان ماره وو همدارنگه دخوراک سره يايوه مالته ، يامنه ياکبله اوياناک و. په لومړيو وختونو کې څوځل کله کله يوه يوه الوچه وه چې دغټې گوتې دسر په کچ وره وه دډبل ډوډي دوه پتري توتې هم ورسره وې چې ددواړونه يوه مړي جوړېده . وروسته بيا لږه غټه هم کله کله راتله . دسهار سبا ناري کې يوه وره کاغذي پياله شېدې وې چې ډېر بدخوند اوبدبوی يې کاوه اوويل کېدل چې عسکر ورسره شامپو گډوي هغه بېخي دڅښلو نه وو اوچانه څښل. په آخري کال بياښه شول . يوه کاغذي پياله تورچای ، يوه ايشولې هگي ، اوکله کله پوډري هگي اوبو کې پخکړې وې . کله کله يوه پيکوره چې دکبابو په شکل وه او وريجې ، غنم او اوږه په کې وو . په لومړيو کلو نو کې مالگه نه وه په وروستي کال کې دمالگې يو وړوکی کاغذي پاکټ و چې يو گرام مالگه په کې وه او ځيني به خالي وو . پنجره کې يو يو پاکټ ورکول کېده او څلورم کمپ کې دضرورت په اندازه وه. دپنجابيانو او ځينو بنديانو په بيا بيا غوښتنه څلورم کمپ کې په آخري کال دسورمرچکي دچکني وړې بندي پلاستيکي کڅورگي په مياشت کې يوځل راتللي اوسرې سريوه ورکول کېده خو کله به وې اوکله نه . چې زماډېرې خوښې وې . په آخري کال اونۍ کې يوځل سهار کې د " کرونچ" په نامه ډبي راتلل چې سري سري يې يو ورکاوه خو زمونږ دراخلاصېدونه لږ مخکې بندشول کله کله سهار کې دکوچو وړې ټيکي هم راتلې چې دخچې گوتې دسر په کچ کوچ په کې وو هغه هم زر بندشول .

دبنديانو به چي څه خوبښدل هغه به زر بدلېدل يا بندېدل او څه به يې چي خوبښ نه وو هغه به نه بندېدل اونه بدلېدل .

په کبانو کې چينجي هم راوتلي وو مونږ سره بلاک کې يو "چادي" و چې مدينې منورې کې اوسېده اويوسف المديني نومیده . دهغه په ريکابي کې چينجي راغلي و هغه مسئولينو ته هم وښود او بنديانو هم وليد . په څلورم کمپ کې دوکټر په بلاک کې په کرونيچ کې چينجي راوتلي وو دغه کرونيچ ډېر زاړه وو او تاريخ پرې تېر شوی و . پنجره کې بېخي لږ خوراک ورکول کېده مايو افغاني بندي ليدلی و چې دليما بلاک کې ماته په مخامخ پنجره کې يو ځوان هلک و اودهلمند دباغران و هغه له ولرې دمالتې پوستکي هم خوړل . يوبل بندي به له ولرې داچل کاوه چې دپنجرې اوسپنيزه زمکه به يې ښه پاکه کړه او کله به چې کړکۍ کې عسکر ورته خوراک ورکړ نو زر به يې قصداً وغورځاوه او عسکر ته به يې وويل چې رانه پريواته . تش قاب او کاشوغه به يې بيرته ورکړل عسکر به چې دنور خوراک دراوړلو پسې لاړ نو بندي به په زمکه پرېوتی خوراک زرزر وخور .

د بنديانو علاج اودرمل

دبنديانو درملنه دنشت سره برابره وه په لومړيو ورځو کې يې تقريباً ټولو بنديانو ته دتبر کلوز (نري رنځ) مکمل کورس دواورکړه چې تريوه کال يې دوام وکړ او ځينو بنديانو ته ددغو ډېرو گوليو خوړلو له امله نورې ناروغۍ پيدا شوې . ځينو عسکرو مونږ ته وويل چې دادواتاسوته له دې امله درکوي ، هسې نه چې په چاکې دغه

ناروغي وي او مونږ ته راتېره شي . بندي به چې ناروغ شو نو د (سک کال) (د ناروغ تليفون يا خبر) په نامه به يې عسکر ته وويل خود ناروغ پوښتنه به زر نه کېده تردې چې په ناروغ به اونی او مياشتې تېرې شوې او چا به يې پوښتنه نه کوله چې ډېر به بتر شو او پرې به واته بيا به يې کلينک ته ورساوه . همدومره درملنه وه چې نه مرشي اونه روغ شي . که چاته څه ناروغي ورپېښېده دا کوبښښ کېده چې مزمنه شي او د درملنې وړپاتې نه شي . واکسين هم بنديانو ته په زور کېدل او عسکرو - چې په لومړيو کلونو کې دا گومان نه کاوه چې د ابنديان به آزاد شي - مونږ ته ويل چې مونږ پخوا په مېرو او حيواناتو ځيني واکسين ازمييل اوس يې په تاسو ازمېيو و تاسو له حيواناتو هم بترياست . نوي نرسان او ډاکټران راتلل او په مونږ يې زده کړې کولې . بندي به چې روغتون ته وړل کېده نو پېښو او لاسونو کې به يې زولني وې او په روغتون کې به د کټ د بازو گانو پورې په زنجيرونو تړل شوي و . پردې به ترې راتاوې وې او نورو ناروغانو سره دخبرو اجازه ورته نه وه خو ځينو بنديانو خصوصاً عربيانو به د دغه بنديز هيڅ رعايت نه کاوه او بڼه په جرات اولورغږ به يې نورو ناروغانو سره خبرې کولې چې په دې ترتيب به دنورو بلاکونو او کمپونو د حالاتو نه خبر شول خو کله کله به په همدې جرم بيرته بلاک ته بې درملنې جزايي ولېږل شو .

ډاکټر به چې په کلينک کې کتنه وکړه نو يابه يې روغتون ته اويابه يې بلاک ته بيرته ولېږه . دوا به يې ورته وليکله خو ورځې وروسته به دوا نرسانو راوړه چې اکثره به بنځينه وې او اکثره به يې دوا نيمه شپه راوړله . بنديان به يې د دوا په بانه له خوبه راويښول .

دوابه يې چې بندي ته ورکوله نو لومړی به بندي مکلف و چې اوبه راواخلي بيا به يې دوا ورکړه دنرس مخکې به يې وخوړله بيا به يې خوړله ورباندي وازه کړه چې تېره کړې يې ده او که نه؟ د دردونو گولی خصوصاً د سپرين گولی يې ځينو بنديانو ته په مياشتو او کلونو ورکولې اودالحاظ يې هم نه ساته چې بندي نهار دی او که مور؟ د دردونو د ډېرو گوليو دخوړلو له امله ځينو بنديانو ته دمعدې زخمونه پيداشول خوناروغه بنديان د دردونو له امله دې ته اړو و چې گولی و خوري . يو افغاني بندي چې په امريکايي بمباری کې سخت ټپي شوی و باگرام کې هم بې درملنې پروت و د پښې هډوکي يې هم مات و په همدې حالت کې گوانته نامو ته راغی، انفرادي کې دوه مياشتې بې درمله پروت و تردې چې د پښې پرسوب او گزگ يې زيات شو، ټپ يې وروست شو او وينې زوې يې دکوټې نه دباندې ووتې بيا يې درملنې ته يو ورځو ځل يې ورته جراحي علميات ورکړل خو هر ځل ناکام وو . ځينې سخت ناروغان په دعاء اودم الله تعالی روغ کړل . ايكسری او وينې يې ډېرې اخيستي خو مناسبه دوا يې نه ورکوله . زه پخپله سخت ناروغ وم ، د عرق النساء در دونه مې وو، دوينې سره کرويات او وزن مې کمېده (۲۵) كيلو گرامه وزن مې کم شوی و تقريباً ۲۵ - ۳۰ ځل يې ايكسری راوايستلې ، پنځه ځل يې په سکيننگ مشين معاینه کړم ، خو ځل يې التراساوند معاینې راته وکړې او (۸۹) نهه اتيا بوتلگي وينه يې راڅخه واخيسته . خو دارو درمل نه وو . هسې تشې اووچې تجربې وې چې راباندې کولې يې . آخري يې راته وويل چې ستاد رقي غدود

(دغورگندي) دي چې ظاهراً نه بنڪاري خودننه دي هغه ستادويني سره كورويات سوځوي او داټول تكليفوننه له همدې امله دي. ته بايد جراحي عمليات وكړې. دوه اږپشنه به درته كوو او ددواړو ترمنځ به يوه اونۍ فاصله وي. مازره نازره دمجبوريت له مخې ومنله. يوځل يې دعمليات له پاره دكمپ روغتون ته بوتلم. خو سباته خبر راغی چې عمليات معطل شو، غابونه يې راته پاك او ډك كړل او بيرته يې بلاك ته ولېږلم. خو ورځې وروسته يې بيا وغوښتلم روغتون كې مې دكت پورې تړلې شپه تېره كړه. سباته يې په يوولسو بجويه زنځيرونو او زولنو او تړليو سترگو امبولانس كې كښنولم او دبحري پوځ هغه لوی روغتون ته يې بوتلم چې زه په غړولو سترگو څو ځل مخكې هلته بېول شوی وم. هلته يوه بجه ډاكتره راغله جامې يې رابدلې كړې او دعمليات خونې ته يې بوتلم. څه وخت وروسته چې كله په هوبښ راغلم ډاكتري راته وويل چې يوه غوټه مو لرې كړه او بله به يوه اونۍ وروسته لرې كړو. په دغه ورځ ماسره همدغه روغتون ته دطالبانو والي: مولانا ولي محمد هم راوستل شوی و دهغه دپيوس سرطان و همدغې ښځې ورته ناكام عمليات وكړل. هغه له پردې اخواو ماو هغه سره نه ليدل خو هغه پوه شوی و چې زه هم هلته يم. ماته يې ډېرې چغې ووهلې خو افسوس چې ماهيڅ غږ نه شو كولاى او ستونى مې بندو. يوه ورځ وروسته يې بيرته دكمپ روغتون ته ولېږلم. هلته اته ورځې پروت وم بيا بلاك ته ولېږل شوم دعمليات نه وروسته هيڅ درمل نه و. اوبه مې زياتې څښلې او ځان مې دماوه. دزخم پټۍ مې هم پخپله لرې

کړې . له دې عمليات نه وروسته مې غږ ورک او تپ شو ، خبرې مې په اشارو کولې استاذ بدر سره مې په غږ کي خبرې کولې . يوه اونۍ وروسته يې بيا روغتون ته وغوښتلم اوراته ويې ويل چې بل عمليات درته کوو . ما انکار وکړ ، ډاکټره سخته خفه شوه . کله به يې راته ويل چې کينسر دې دی او که عمليات ونه کړې مړ به شې . داوولې نه کوې ؟ ... ما ورته وويل چې زه په دغه عمليات ډير په تکليف شوم او غږ مې هم ورک شو بل نه کوم .

په تحقيق کي ما او استاذ بدر دواړو ته محققينو وويل چې داوولې عمليات نه کوې ؟ ما انکار وکړ . هغوی راته وويل چې ته په مونږ بدگومانه يې . ما ورته وويل چې بدگومانه نه بلکه زما پوره باور دی چې تاسو سم خلک نه ياست تاسو ماته سخت تاوان را واراوه ... ماته هلته هم يو افغاني ډاکټر علي شاه ويلي وو چې ستاد غږ پلې يې له يوه لورنه غوڅې کړې دي . دکمپ ټول بنديان ډېر خفه وو ، د عاوې يې راته کولې او ويل يې : له دې امله چې کله ناکله به يې درسونه کول نو قصداً يې گونگ کړ . اوس چې زه دلته پېښورته راغلم اوپه ځينو متخصصينو مې معاينې وکړې دوی هم راته وويل چې ستاد يوه لوردغږ پلې قصداً غوڅې شوي دي او که دابل لور هم غوڅې شوې وای نوته به بشپړ گونگ وای . اوبله داچې کلشيم جوړوونکي غدود يې هم درڅخه ايستلي دي ، نو اوس به ته ټول عمر دواخوري . اوس زه تل دواخورم ؛ دپلو تښتېدل اونور ځيني تکليفونه راته پيداشوي دي . هلته گوانته نامو کي پنځه مياشتې وروسته ورو ورو زما غږ ښه شو . خو اوس هم لور غږ نه شم کولای .

دگوانتهنامو اخترونه

د زندان لومړي اختريه مونږ د ۱۴۲۱ هـ ق کمکي اختر و، دغه اختر زمونږ په کور د غمونو او اندېښنو اختر و. دا اختر په مونږ د پېښور په شامي سرک د آی ایس آی د دفترونو په پټ تور زندان کې راغی. زه او استاذ بدر په جلا جلا کوټنيو کې پراته وو او د اختر هيڅ نښه نه وه. يواځې داوه چې مونږ روژه ماته کړې وه. نور نه دکور نه خبروو چې څه پرې تېرېږي اونه مو خپلو کې يو بل وليدل. بلکې په دغه ورځ د آی ایس آی مجرمان هم په خپلو عياشيو کې بوخت وو، مونږ دنسيان په تيارو کې د غم، زغم او اندېښنو جامې اغوستې وې او د فکرونو په ټال کې مو زنگل داسې يو گونگ، روند او کون اختر و چې نه مو چاته مبارکي ورکړه اونه چا مبارکي راکړه.

خوښه خبره داوه چې د الله تعالی سره مورابطه جوړه وه د قران کریم تلاوت، ذکر او عبادت کې مشغول وو نو ځکه دا ټول راباندې اسانه تېرېدل.

دهمدې ۱۴۲۱ هـ ق لوی اختر مو د باگرام په امريکايي زندان کې راغی هلته هم د ازغنو تارونو په منځ کې ازغن اختر و چې زمونږ په زړونو کې پټ او خاموش تېر شو.

نور شپږ اخترونه مو ټول دگوانتهنامو په زندان کې تېر کړل خو هغه اخترونه د آی ایس آی زندان او د باگرام زندان په نسب ښه

وو اوهغه بنه والي يي داو چي دخيلونورو زنداني ورونو سره
موليدل اويو بل ته مو مبارکي ورکوله .

نور هلته هم نه عيدگاه وه اونه جامي ، نه دخيلوانو
اودونستانو سره تگ راتگ و اونه ناري ، نه اوجره وه اونه
جومات ، نه دکمکيو اوگلاليو ماشومانو شور ماشور و اونه
خوشحالي ...

لومري کمکي اختر کي امريکايي بزدلانو قصداً او عمداً
دغرمي ډوډي هم رانه کره اودايواخي ددي له پاره چي مونږ ته
يي روهي او رواني سزا راکوله . خو الحمد لله په مونږ ډېر بنه
تېرشو ، يوبل ته مو مبارکي ورکوله ، دکورونو داخترونو کيسي
مو کولې او ترانې ، شعرونه ، مو عظمي او ذهني مسابقي مو
کولې . دلومري کمکي اختر نه وروسته لوي اختر کي يي
دعادي ورځو غوندي ډوډي راکره اونوره شيخ توپير نه و
خووروستيو کلونو کي يي بياداختر په ورځ يوه يوه دانه خوږه
بقلاوه راکوله ، ما خونه خوږه خو خپله برخه به مي دپنجري
دجال په سوري کي دخوا ملگري ته ورکره .

په اختر ونو کي دځينو هغوشعرونو بېلگي چي مونږ ويلي
دادي :

دگوانتهنامو دزدان اختر

چاته اختر دپغورونوشرمسار اختر دی
 چي داختر دراتلو لاره خرڅه کړې ده چا
 بنځې خونه يوو چي لاسونو کي بنگري واچوو
 دازولني که پولادي وي نو معنایې داده
 چي دجرات او شجاعت ترجماني موكوي
 زمونږه فکر چي هيڅوک بندي کولی نه شي
 دگوانتهنامو په پنجره کي نارنجي زمريانو
 ټوله روژه موپه لمانځني عبادت تېره کړه
 دوست درته وايي مبارک موشه بيا بيا مبارک

اختر زمونږ دی چي دويار او افتخار اختر دی
 نن دهغه اختر دشرم او دعار اختر دی
 زمونږ اختر دزنځيرونو دشرنکا اختر دی
 چي ارادي موپولادي دي بي غبار اختر دی
 دغه اختر داخترونو سکه پلار اختر دی
 مونږه ازاديو ازادي موپه باربار اختر دی
 ستاسو اختر دحقيقت داعتبار اختر دی
 ستاسو اختر دثوابونو دقرار اختر دی
 نبي داوايي داختر دانتصار اختر دی

۱۴۲۴ ۱۹ ۱۲۶ هـ ق

۲۰۰۳ ۱۱ ۱۱۶ م

الاياعيد

مضى شهر الصيام أتى شوالُ
 قلوب مزقت بنصال ظلم
 ألياعيد ما أحوال بيت
 أب حى وأيتام وثكلى
 ألياعيد فارجع حيث شئت
 هنا لا يعرفونك يا حبيبي
 وعفوا من هنالك ينكرونك
 هناشوك ودمع بالعيون
 ۱۲۸ ۱۹۱۲۵ هـ ق

عيد زندان

کجاء عيد است ای عید اسیران
 نیایی بهر ما خوشی نداری
 چي یابی از غم و اندوه مایان
 در اینجاسنگ و خار و اشک و درد است
 اگر خواهی اسیر باشی به زنجیر
 بگر بر حال اهل مانظر کن
 پریشانتر مکن حال جگر خون
 دگرگون هست عید ما غریبان
 هیاهو و گرمجوشی نداری
 نیابی گل و گل در کوه مایان
 در اینجاسوزدل از ژاله سرد است
 بیابا ما شریک ظلم و تحقیر
 گریبان چاک یتیمان را گذر کن
 ورودت هست بر ما کارش بخون

۱۲۸ ۱۹۱۲۵ هـ ق

عیدنا بالسجن

عیدنا فالعزم ثم وقار
 بالبخس با عوا أَلذی یأتی به
 سجنی کداری لا أبالی إنه
 زَنزانتی لی غَرفة دریة
 غفران ربی حل بی فی شهرنا
 اصوات تکبیری بهامصحة
 قل بآرك الله فإنی رابح
 وقیودنا یا إخوتی کمعالم
 زین الرجال سلاسل تحوی بهم
 من لا یرى هذا فعلمی أنه
 تقبل الله وانی هانئ
 فلتفرحوا فی عیدکم یا إخوتی

ولبعضهم ذل فعیب عار
 أنى لهم بالعید ذاك دمار
 داری لجنات فنعم الـدار
 قفص به تتلاً لأ الأ نوار
 أرجو إلا لله فإنه غفار
 تصحوبها الأذان والأبصار
 لاشك سجنی خلوة وقرار
 تحلو بنا إنا بها الأ حرار
 زین الأناث برسفن سوار
 إنس ولكن فی الصفات حمار
 لصیامکم ذالذنبوب ستار
 وتضاحکواکی یحزن الكفار

۱۲۹۱۹۱۴۲۴ هـ، ق

دبندیانو نشاطات

بندیان دهبرو بندیزونو ، خورونو او فشارونو سره سره الحمد لله
 دهبردا ده دي ؛ یویل ته دهاډ او تسل تلقین کوي ، توکي تکالی کوي
 ، نردي کسانو سره خبرې کوي ، یودبل رواجونو اودودونو او دوطن
 دحالاتونه خان خبروي ، لغزونه او اړونه مطرح کوي ، شعرونه او
 ترانې وايي ، دمختلغو علومو درسونه کوي ، دعلماونه دیني

پوښتني کوي او دقران کریم حفظ کوي . ډېرو بنديانو قرآن کریم یاد کړ . او ډېرو په ناظره ولوست . اگر چې په امریکایانو درسونه او موغظې ښې نه لگي خو بنديان یې پروانه ساتي . ماخپله خو ځل په مختلفو بلاکونو کې دقرآن کریم دتفسیر ، عقیدې ، فقهي مسائلو ، اصول حدیث ، صرف او نحوې درسونه پیل کړل خو تر یوه ځایه به چې ورسېدو نو ددرس داځلالولو له پاره به یې بل بلاک ته تبدیل کړم ، خو ځل یې ماته په تحقیق کې ویلي دي چې ته ولې درس ورکوي ؟ استاذ بدر ته یې هم ویلي وو چې ستاورور ولې درسونه ورکوي ؟!

ډېر داسې بنديان وو چې دبنده نه مخکې په دیني التزام کې سست وو خو په زندان کې په دین داسې ټینګ شول چې تهجدو ته هره شپه راپاڅېدل ، نفلي روژې یې نیولې او ددین زده کړه یې کوله . ډېر په کې داسې وو چې دزندان نه مخکې په ځینو عقیدوي مسائلو ښه خبر نه وو ؛ هلته په کښې بشپړ بدلون راغی . تردې چې ځینو بنديانو دعلماو نه دعقیدې ځیني واره متون یاد کړل . ځینو دتجوید ، صرف ، نحوې ، اصول حدیث او اصول فقهي مختصر متون یاد کړل . عربي ژبه ډېرو زده کړه . لنډه دا چې دامریکایانو دبنديزونو اودزندان او پنجرو دکړاوونو سره سره دالله تعالی په توفیق زندان دبنديانو له پاره دمدرسي حیثیت پیدا کړ . الله تعالی سره رابطه ټینګه شوه ، دسهار او ماښام اونور مسنون دعاوې اواذکار بنديانو زده کړل اودهغوی دعلمي ژوند یوه برخه شوه . په زړونو کې دصبر ، حلم ، تحمل او زغم ځواک غښتلی شو . جرات ، متانت ، ثبات او زړورتیا

پياوړي او خواکمن شول . دتجربو يو پېچلی پړاو تېر شو او دژوندي ژوند دنارينتوب په هغه پورې پورته شول چې هر پارکي يې د تاريخ يو ځانگړی باب دی .

دبنديانو جرات او حوصلې

دگوانتهنامو پنجره کي الله تعالی بنديانو ته لوړه حوصله او جرات ورکړی و . ځينو عسکرو به مونږ ته ويل چې تاسو عجيب خلک یاست! که مونږ په دغه پنجره کي چابند کړو نوپه اونۍ کي دننه دننه به ليوڼي شوو؛ خو تاسو خپل عبادتونه او تلاوتونه هم کوئ، خبرې او خدا هم کوئ او هيڅ اندېښنه نه لرئ !!! .

مونږ ورته وويل چې دازمونږ کمال نه دی دادالله تعالی پېرزوينه ده . الله تعالی دهغه دين دمنلو له امله زمونږ حوصلې لوړې کړي دي چې تاسو پرې مونږ مجرمان گڼئ او دلته مو اچولي يوو . که تاسو داسلام دين ومنئ نو ستاسو حوصلې او معنويات به هم زمونږ په څېر لوړشي .

هلته الله تعالی زمونږ په زړونو کي داسې اطمینان اچولی و چې په کورونو کي هيڅ نشته .

دبنديانو جرات ډېر لوړو دبنديانو دزړورتيا خو بېلگې دلته يادوو چې ځينې يې دمخکينيو بحثونو په ترڅ کي هم يادشوي دي . دتعذيب او ځورولو سره سره ډېر داسې بنديان وو خصوصاً په عربو کي چې تحقيق کي يې هيڅ ځواب نه وايه . يو عرب بندي په تړلو لاسونو دڅنگلو په ذريعه دمحقق اودهغه په منځ کي مېز په محقق

ورتپله کړ، محقق او ترجمان يې دواړه مخ په خټ و غورځول چې له همدې امله بيا دزياتي جزا سره مخ شو .

دپنجرو درزول ، په عسکرو او پوځي افسرانو باندې داوبو ، لارو اوميتيازو وراچول ، اعتصابونه ، دگازونو ، وهلو اوتعذيب مقابلي اوداسې نورډېر هغه کارونه دي چې دبنديانو دجرات تمثيل کوي . مونږ دواړو ورونو ته الله تعالی داتوفيق راکړ چې دقران کریم ددفاع په مظاهرو کې دضربي قوې په دولسو سنډا ډوله عسکرو وراو ځوو ، يو يو عسکر په کې راخملوو او سخته مقابله ورسره وکړو .

يو عربي بندي په ترلو لاسونو او پښو څلور عسکر په پنجره کې ايسار کړل چې تفصيل يې ليکل شوی دی .

الحمد لله دډېرو ځورونو او سختيو سره سره مونږ ټولو بنديانو دخپلو ديني شعایرونه په کلکه دفاع کړې او دظالم پوځ په مقابل کې مو هيڅ تنازل نه دی کړی بلکه هغوی چې څومره ظلمونه او ځورونې زياتولې مونږ لازيات په خپل دين کلکېدو ، جرات او حوصلې مو لوړېدلې او عقیده مولا پخېده .

لمونځونه او روژې

دگوانتهنامو په پنجرو کې دايوه خبره ښه وه چې داوبو نلکه په کې لگېدلې وه نو داودسونو کار مو جوړ و ، لمونځونه مو په پنجرو کې کول دصف جوړولو له پاره يې دپنجري نه دباندې نه پرېښودو . په همدې پنجرو کې به چې کوم بندي قبلي ته نږدې و هغه به زمونږ امام

و کله به دقرائت اودعلم دکره والي له امله په منځ کې هم امام کېدای شو. هر چابه خپلې پنجرې کې دامام پسې اقتداء کوله. هر بلاک کې لوډ سپيکر لگېدلی و چې دکمپيوټر له لارې به په کې اذان کېده. ترڅو چې ابراهيم امريکايي او يوسف چينايي ددیني امورو مسئولین وواذان په وخت کېده خو کله چې هغوی بدل شول بیا پوځيانو صحیح وخت نه پېژنده کله کله به يې دلمر خاته نه وروسته هم اذان وکړ او په آخري ورځو کې خو پنځه وخته اذان دسهار داذان غوندي کېده چې "الصلاة خير من النوم" يې په کې وايه. خومونږ دهغوی په اذان کفايت نه کاوه او هر بلاک کې بنديانو خپل اذان کاوه. دهرې پنجرې دويده کېدو په اوسپنيزه تخته په تور رنگ دمکې مکرمې لورته غشي رسم شوی و، دغشي مخې ته په انگليسي (مکه) ليکلی وو او ورسره ليکلي وو چې (۱۲۷۹۳ KM).

دولس زره اوه سوه درې نوي کيلو متره. چې دادمکې مکرمې اودگوانتهنامو دزندان ترمنځ فاصله وه. قبله دختيز لورته وه چې لږه دشمال خواته کږه وه. په لومړيو ورځو کې ځينو بنديانو دغرب لورته لمونځ کاوه په هغوی کې ځينو گومان کاوه چې دخليج په کوم هېواد کې يوو. ځينو دناپوهی نه اوځينو لاداويل چې مونږ دزمکې په داسې برخه کې واقع يوو چې مکه دختيز اولويديز لور ته يو ډول فاصله کې واقع ده. يو افغاني بندي چې کله نوی راغی نو دماښام نه وروسته راوړسېد؛ هغه دماسختن لمونځ په پنجره کې دختيز لورته وکړ خو گومان يې کړی و چې گنې دافغانستان غوندي يې لويديز لورته لمونځ وکړ. کله يې چې بيا دسهار لمونځ هم په همدې

ترتيب دختيز لورته دلويديز په گومان وکړ نو د قبلي لورته ناست و او اذکار يې لوستل . کله چې لمر راوخوت نو گومان يې وکړ چې دلويديزله لوري لمر راوخوت . چې دادقيامت دنړېدې کېدو دلويو نښونه ده . نو چغې يې کړې ، په زوره زوره يې توبې وايستي اوويل يې چې قيامت شو ، دمغرب له لوري لمر راوخوت . بيا نورو بنديانو په ډېر کړاو پوه کړ چې داسې نه ده بلکې دلته قبله دختيز لورته ده . وروسته بيا مونږ هغو بنديانو سره مناقشه وکړه چې لويديز ته يې لمونځ کاوه ، د ډېر بحث نه وروسته هغوی قناعت وکړ او بيا ټولو دختيز لورته لمونځ کول پيل کړل .

په دې ترتيب په هر بلاک کې لمونځ په جماعت سره کېده ترکومه چې دامام قرائت اورېدل کېده هغوی اورېده خوا په منځ کې بيا مبلغين وو چې هغوی امام پسې تکبير وايه ، وروستيو خلکو همدغه دمبلغ غږ اورېده اولمونځ يې په دې ترتيب په جماعت کاوه .

عسکرو قصداً داکوښښ کاوه چې لمونځ مشوش او گډوډ کړي .

دروژې مسئله داسې وه چې په لومړۍ روژه کې اولس ورځو پورې نه دپيشنمي ډوډۍ وه او نه دماښام روژه ماتي و . دماښام ډوډۍ به يې په نيمه شپه کې راکوله نو يوه نيمه شپه اوبله نيمه شپه موډوډۍ خوړه ؛ په منځ کې هيڅ نه وو اودا ددې له پاره چې مونږ ته زور راکړي خو الحمدلله مونږ ته الله تعالی دصبر او زغم ځواک راکړی و .

داولس ورځو نه وروسته بيا دپيشنمي ډوډۍ هم پيل شوه اودماښام ډوډۍ هم په خپل وخت شوه . خو هماغسې لږه او بې کاره ډوډۍ وه لکه بوزه کې چې وه .

نازله قنوت

بنديانو تل داخلاص دعاوې کولې او په لمانځه کې يې نازله قنوت لوسته ټولو کافرانو ، مشرکانو ، دغريو او عجمو طواغيتو ، جاسوسي ادارو او جاسوسانو او هغو خلکو ته يې بښې کولې چې مسلمانانو سره يې خيانت وکړ او بې گناه خلک يې امریکايانو باندې خرڅ کړل خصوصاً پروېز مشرف ، آی ایس آی او دهغوی اسلام نما او مجاهد نما گوداگي تنظيمونو او افرادو ته يې زياتې بښې کولې چې اکثره يې ډيرې زر قبولې شوې او دنورو په قبلېدوهم زمونږ پوره باوردی چې قبولې به شي او ډېر زر به وليدل شي . بنديانو امریکايانو او دهغوی گوداگيانو او متحدينو ته بښې کولې بش ، مشرف ، کرزي ، دپاکستان پوځ ، سياف ، رباني او دهغوی متحدينو ، افغاني او پاکستاني جماعه الدعوة ، او دهغوی ځينو اشخاصو لکه دپاکستان دجماعه الدعوة دحافظ سعيد ، ذکي الرحمن ، جبران ، ابو سعد او ځينو نورو ته همدارنگه دافغانستان جماعه الدعوة : سمیع الله ، روح الله ، حیات الله ، ولي الله ، حاجي عبدالقدير ، حضرت علي او نورو گڼو منافقانو او مرتدانو ته يې بښې کولې چې په ځينو يې ډېرې زر ولگېدې .

هغوی به ويل : اللهم عليك بجيش باكستان مونږ به ويل : آمين ....

اللهم اخسف بهم الارض .... آمين ....

الله تعالي هغه بنبري قبولي كړي او دپاكستان په پوځ يې داسې
 سخته زلزله راوړه چې په كشمير كې لوي لوي كمپونه په زمكه ننوتل
 ، خسف پرې راغی او په زمكه ډوب شول خو دپاكستان خبري رسني
 دحکومت په لاس كې دي او حقائق له شرمه پتوي .

دافغانستان جماعة الدعوة دسلونه زيات عربان او نور بي
 گوناځلك په امريكا خرڅ كړي دي اودپاكستان جماعة الدعوة ، ابو
 زبيده ، ياسر الجزائري او نور گڼ عربان له خانو نو سره ساتلي وو او
 بيا يې په امريكايانو وپلورل. دلشكر طيبه _ چې اوس جماعة الدعوة
 پاكستان ورته وايي _ ځينو هغو افرادو ماته وويل چې مخكې هغوی
 سره وو او دهمدي خيانتو نو له كبله ورڅخه اوس جلا شوي دي چې
 دابو زبيده سره . (۱۸۰۰۰۰۰۰۰) يوسل او اتيا ميلیونه روپۍ وې
 اودلشكر طيبه (جماعة الدعوة) سره يې امانت ايښې وې لشكر طيبه
 په هغې هم خپته واچوله او دامريكايانو او پاكستاني استخباراتو
 (آي ايس آي) نه يې هم ډېرې ډالري اوروپۍ واخيستي او په دې
 ترتيب يې لوی خيانت وكړ ... لشكر طيبه تل دآي ايس آي
 دمصالحو له پاره كار كوي او اسلام يې دخپلو ناوړو اعمالو له پاره
 پرده كړې دی دافغانستان او پاكستان جماعة الدعوة تل دآي ايس
 آي له پاره اودهغوی په اشاره كار كوي او گومان كوي چې مونږ به هم
 الله تعالي وغولوو ، هم به اسلامي امت ، هم به امريكا...
 وغولوو... ځينې عربان يې دلوی مبلغ په بدل كې تري تم كړل او ځينې
 يې امريكايانوته د ډالرو مقابله كې حواله كړل ...

دبنديانو ځيني عجيب او غريب نوادر

دگوانتهنامو په پنجره کي بنديانو ځيني عجيب او غريب کارونه کول چې ځيني بېلگي به يې دساري په توگه دلته راوړو :

مېرې درواغ سخت بد گني

يو عربي په مېرېو يوه عجيبه تجربه وکړه ديو نري تار په سر کي يې څه خوراک غوټه کړ او دپنجرې په کونج کي يې دهغه سوري سره نږدې کېښود چې مېرې ترې را اوځي دتاريو سري يې په لاس کي نيولي و چې گوري يو مېرې راغي دتار پورې غوټه شوي خوراک نه گردچاپېره وگرځېده اولار بېرته سوړې ته ننه واته. لږه شېبه وروسته چې گوري خو نور مېرې ورسره راغلل کله چې رانږدې شول نو هغه خوراک پورته کړ، مېرې وگرځېدل، خوراک يې ونه مونده بېرته لارل، خو هغه يو مېرې پاتي شو هغه بيا خوراک په زمکه ورځوړند کړ هغه راغي ويې لیده او بيا لار، نور مېرې يې راخبر کړل، هغه بيا خوراک لرې کړ هغوی بيا مايوسه سوړې ته ننوتل هغه دريم ځل دغه کار ورسره وکړ په دريم ځل چې مېرې راغلل هغه خوراک پورته کړ مېرېو چې وليدل چې دغه مېرې درې ځل مونږ ته دخوراک خبر راکړ او درواغ وخاته نو ټول په هغه مېرې راتول شول او ويې واژه. هغه وويل : زه پوه شوم چې مېرې درواغ سخت بد گني اودوی په دې گومان دغه مېرې ددرواغو ويلو په سزا وواژه چې گني درې ځل يې درواغ وويل .

همدارنگه بله نادره داده چي کله به بنديان جزايي شول نو دهغه کمپل ممپل به عسکرو تري واخيستل او دپنجري دپاسه به يي کپنودل ځينو بنديانو به دپنجري په دروازه کي دکړکي دباندني زنځير ددنه خوانه په داسي چل ول خلاص کړ چي نه ورته لاس رسپري او نه په سترگو بشکاري . بيا به يي لاس تهر کړ کمپل به يي په داسي حال کي راواخيسته چي لاس به يي نه ورسپده . بيا به يي کړکي بيرته بنده او زنځير کړه . اکثره پري عسکر نه پوهېدل خو کله به چي پري پوه شول نو ډېر تعجب به يي کاوه چي دانه کېدونکي کار دغه بندي څنگه وکړ؟! اوبيا به يي جزايي کړ.

بله نادره داده چي کله کله به ددوه پنجره منع کي پنجره خالي وه او بنديانو به دپنجري دجال دوروسوريو له لاري يو بل ته څه شي نه شو ورکولای نو په ډېره زيرکي به يي دجالي خولي ، نېکريابلي جامي نه تاروايسته دهغي سرکي به يي قلم يا دعطرو وړوکی بوتل گنده کړ او دجال په سوري کي به يي په زوره وروواهه ، هغه به کله کله خطا شو نو داعمل به يي بيا بيا تکرار کړ ترڅو چي به يادپنجري مخامخ دبل جالي دپوال سوري کي دهغه بل بندي پنجرې ته وروغورځېده اوبيا به دجال خواته نږدې پرېواته هغه به دگوتي يا قلم په واسطه راواخيست . نوددغه نري تار په واسطه به دخالي پنجرې دواړو خواته رابطه پيدا شوه چي واړه واړه شيان به يي هم دهمدغه تار په ذريعه ورلېږل ، تاريه يي غبرگ کړي و اودواړه سرونه به يي سره گنده کړي وو چي يو طرف به بندي دخان لورته رابنکود نو بل طرف به يي هغه بل لوري ته ورغځېده .

بله نادره داوه چي دخوراک دلر والي له امله به بنديان ډپر وږي وو نو ځينوبه دتوزيع په وخت کي په دغه وږي پنجرې کي - چي هيڅ شي په کي د عسکر نه پنا کېدای نه شي - په ډپر کمال ريکابي پت کړ او عسکر ته به يې وويل چي ماته دي پلېت نه دي راکړي په دي ترتيب به يې دوه پلېته واخيستل او گوزاره به يې پرې وشوه يو خالي پلېت او کاشوغي به يې بيرته ورکړل او بل پلېت او کاشوغي به يې ټوټه ټوټه کړل ، کمود کي به يې واچول ، دکمود په سوري به يې دڅپلکي سره پښه کېښوده او اوبه به يې پرې راخوشي کړي کله به چي جمع شوي ورخوشي به يې کړي او په دي ترتيب به دهغه مات پلېت او کاشوغي ټوټي په کمود کي لاري او پنا به شوې . داکار په هغه پنجره کي ښه کېده چي کله به عسکر په کراچي کي پلېتونه راوړل په کومه پنجره به چي ختم شول او عسکر به نورو پلېتونو پسې لارل نو دغه آخري بندي به يازرز وخورل او پلېت به يې کمود کي واچاوه او يابه يې دکمپل يالاسپاک شاته پت کړنو په دي ترتيب به يې بل پلېت واخيسته .

بله نادره داوه چي دگرځېدو په ورځ به چي کله بنديان دبلاک اخر کي دلويي پنجرې په شکل جال کي گرځيدو ته ايستل کېدل نو دوه دوه کسان به يې ايستل . هغه دوه به چي پنځلس دقيقونه تر دېر شوپورې هلته وگرځېدل نو راوبه ايستل شول او په دباندې وړو غسل خانو کي به يې لمبل . نو په دي وخت کي به نوردوه راوايستل شول ؛ ځينو بنديانو به غوښتل چي ځان يو بل بندي ته ورنږدې کړي نو دبلي خالي پنجرې نمبر به يې عسکر ته وښوده چي زه هغه پنجره

کې يم هغوی به همغه پنجرې ته وردننه کړ او هغه بل بندي به دده پنجره کې پاتې شو. په دې ترتيب به خو ورځې دنورو ورونو سره نږدې شو بيا به يې دگرځېدلو او لمبلو په بله ورځ په همدې ترتيب ځان خپلې پخوانۍ پنجرې ته بدل کړ او عسکر به پرې پوه نه شول. خو کله کله به دا خبره دتحقيق په ورځ ښکاره شوه چې عسکر به بندي پسې راغلل او ورسره کارت کې عکس به ددغه بندي نه وحتې داسې هم شوي دي چې عسکرو دايستلو په وخت کې دبې غورۍ له امله کارت ته نه دي ليدلي او بدل بندي يې دتحقيق کوټې ته رسولي دي بيا چې کله محقق راغلی دی او دوسيه کې يې عکس ته ليدلي دي يايې پېژندلی دی چې بدل دی، خوبيا هم په دې نه دی پوه شوی چې دا کار بندي خپله کړی دی چې دخپلې پنجرې نه بدلې ته راغلی دی، بلکه دايې دعسکرو سهوه بللې او بندي يې بيرته لېرلی خو کله کله ښکاره شوی او دجزايي کولوسره يې بيرته لېرلی دی. کله کله داسې هم شوي دي چې محقق عکس ته نه دي ليدلي او دبې غورۍ نه يې دهغه بل بندي پوښتنې دغه بندي نه کړې دي. کله کله بندي دپوښتنو په منځ کې ښکاره شوی دی چې بدل دی او کله کله بندي ترآخره دبل بندي پرځای داسې معقول ځوابونه ورکړي دي چې نه پرې محقق پوه شوی دی اونه هغه ځوابونه دبندي په تاوان وو بيرته به چې بلاک ته راغی نو ټولو بنديانو به خندل، هغه به ټوله کيسه وکړه او هغه بل بندي به يې دپوښتنو او ځوابونو نه خبر کړ.

بله نادره داوه چې يو عرب بندي تحقيق نه دبیرته راتللو په وخت کې په ولچکو او زولنو تړلو لاسونو او پښو څلور عسکر په خپله

پنجره کې ایسار کړل او هغه داسې چې کله تحقیق نه راوستل شو نو د بلاک دوه عسکر هغه پنجرې ته دتالاشۍ له پاره ننوتې وو او دوه عسکرو دابندي دمتونه نیولې و، کله چې دپنجرې خلاصې دروازي ته اودریدل نو بندي په تړلو لاسونو داوړو په واسطه دادوه عسکر پنجرې ته ورتپل وهل ، زر یې ورپسې دروازه بنده کړه اوداڅکه چې الله تعالی دبنديانو سره مرسته کوي . امریکایي عسکر دمسلمانانو بنديانو نه دومره مرعوب دي چې نفسیاتي وپره یې په زړه کې ده اوله همدې وپرې یې لامخکې ماتې منلې ده اوزره کې یې داپرته ده چې مونږ ددوی مقابله نه شوو کولای اوداخلک دپر غښتلي ، سرتېري او جنگیالي دي . هغه بندي د بلاک منع کې په زولنو کې گرځېده . دروازي سره نور عسکر وتښتېدل او دروازه یې بنده کړه . بندي خندل او په ټولو پنجرو وگرځېده ؛ عسکرو چغې سورې جوړې کړې ، دباندې دپر زیات عسکر دټینکونو او وسلو سره راغلل دخطر اړندونه یې وهل او بلاکونه یې محاصره کړل خو هیچا داجرات نه شو کولای چې په زنځیرونو کې تړلي بندي باندې راننوخې ، ویې نیسې او هغه څلور بنديان عسکر دپنجرې نه ازاد کړي . تردې چې گازونه یې راوړل اوددې خطرو چې ټول بلاک باندې بې هوښه کوونکی گاز وشیندي . بیا نورو بنديانو هغه بندي ته وویل چې څه خیر دی پنجرې ته ننوځه اوداعسکر خوشې کړه نو هغه بیا خپله دا کار وکړ پنجرې ته ننواته او عسکر یې خوشې کړل هغوی بیرته دروازه وتړله اودکړکی له لارې یې څه وخت وروسته دبندي لاسونه اوپښې خلاص کړل او بیا بله ورځ یې دتشدد بلاک (رومیو) ته جزایي نقل کړ .

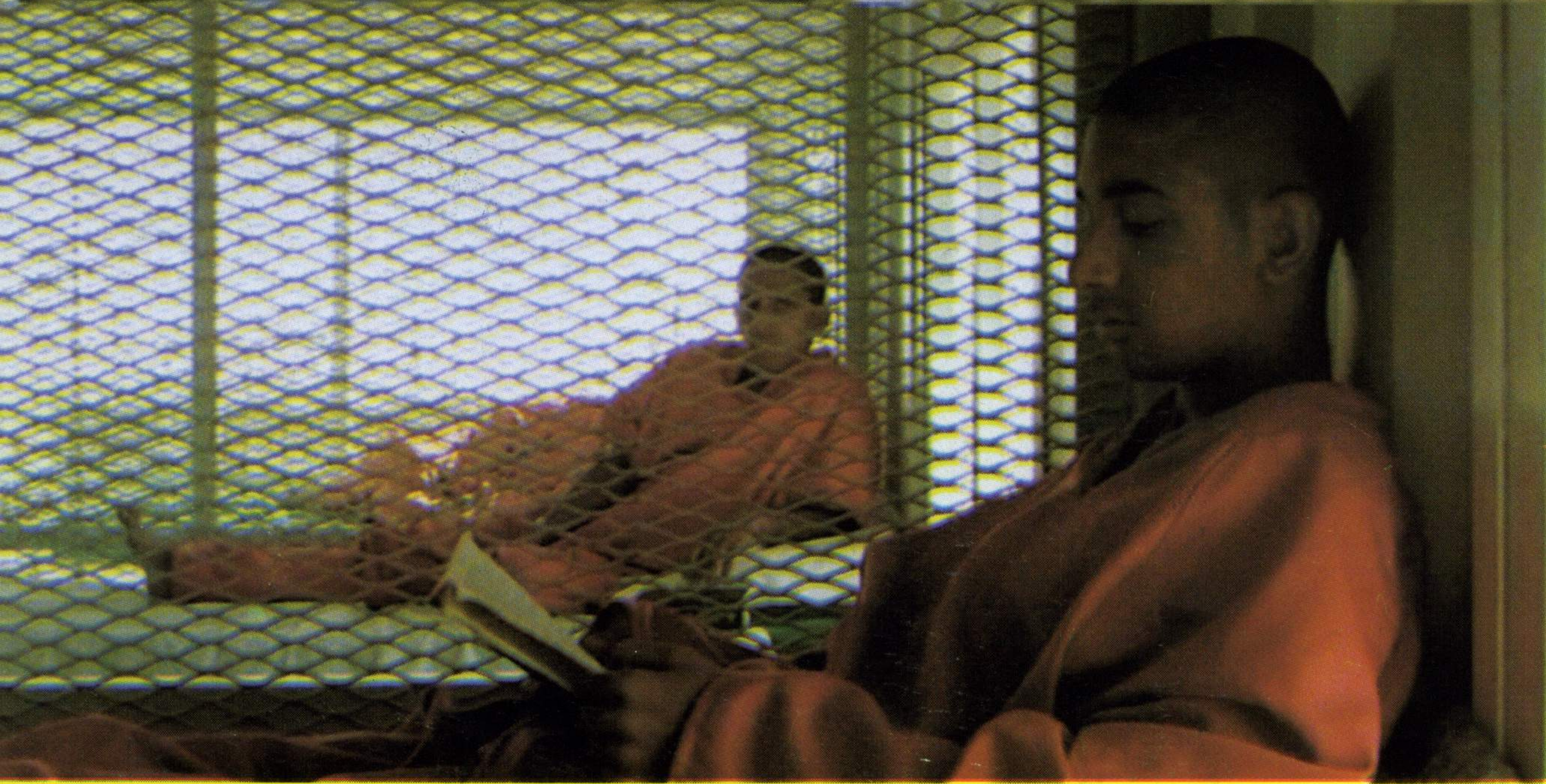
بندي تحقيق ته روان کړای شوی

وحشي او بز دلو عسکرو بندي تحقيقاته روان کړی

بندیان په پنجره کي

د بلاک دواړو خواو ته پنجرې

د پنجرو بلاک دننه نه

په بلاک کې دبندي استقبال

بندي چې کله تحقيق ته ځي نو په زنځيرونو اوزولنو کې يې پښې اولاسونه وتري، په شرنگارشرنگار دبلاک په منځ کې روان وي اودواړو خواوته بنديانو باندي سلام اچوي. هغوی ورته دعاء کوي عربان ورته وايي: (والله يَحْفَظُكَ يَا سَد) " زمريه الله دې وساته " پروامه کوه پنجره او زنځيرونو کې زمري اوسپړي گيدران څوک په زنځيرونونه تري ....

کله چې دتحقيق نه راشي نو دبلاک منځ کې را روان وي يو عسکر له يوه مټ او بل له بل مټ نه نيولی وي اوپه شرنگار را روان وي . څنگه چې دبلاک په درشل پښه کښېږدي نو عربانو کې يو ورته وايي (جباحبا) نور ټول بلاک په يو اواز په ترنم وايي (بلي بلي جاء بلي جاء) افغانانو اونورو بنديانو هم زده کړي دي . هغوی هم خپل غږونه ورسره غبرگوي او همدغسې وايي . دالهجه ده اصل کې داسې ده چې يووايي (يامرحبا) (بنه راغلاست وايو) نور وايي : (بالذي جاء) " هغه چاته چې راغی " دانوډېر په لور غږ اوپه ترنم وي اوډېر پښه خوند کوي . په لومړيو ورځو کې به عسکر له دې ډول غږونو نه وېرېدل خو وروسته چې کله ورسره آشنا شول نو بيا عسکرو هم زده کړل او ځينو به دبنديانو سره يوځای زمزمه کول . دې ډول استقبال به بنديانو ته ډېر زيات ډاډ ورپښه او معنويات به يې پرې ډېر لوړېدل خودهغو خلکو داډول استقبال نه کېده چې خلکو پرې شک کاوه او يايې منافقت ښکاره و ....

دامريڪا يانو بداخلاقي

امريڪايان داخلاقو په نامه هيخ نه پېژني . څه يې چې خوبنه شي هغه کوي او دشرم او غيرت دلغتونو معناوې ورسره نشته . د بداخلاقو ډېرې زياتې کيسې دي خومونږ يواځې په څو بېلگو بسنه کوو .

۱_ باگرام کې زمونږ په مخکې بنځو اونرو جنسي ناوړه حرکتونه کول تردې چې څو کينداران به مونږ ته مخامخ کوټې ته ننوتل ، دکوټې دروازه نه وه او مونږ ته بنکارېدل . هلته به يې زناوکره اوراوبه وتل . لواطت هم په همدې ډول و .

۲_ قندهار کې زمونږ په مخکې يوه ډاکټره عسکر ته په شاشوه په اوږه يې دهغه مخ اوخولې سره خپل مخ ومېنه او بل عسکر يې تصويرونه واخيستل .

۳_ ځينو بنديانو د شپې د سرک په سر په زنا او لواطت عسکر ليدلي دي .

۵_ يوه جلی دلويې ډلې ډاکټرانو او عسکرو په منځ کې روانه وه ، يو پلاستيکي لنډپپ يې په لاس کې و يو سر يې دخپل فرج له پاسه کېښود او بل سريې څو ځل ښکته پورته کړ لکه چې ډولار او منتشر ذکر تمثيل کوي چې نورو ورسره په کټ کټ وخنډل .

۶_ بنديانو ته يې سترگکونه وهل اوناوړه حرکتونه يې کول .

۷_ قندهار کې يو عسکر دبل عسکر شاته اودرېده لاسونه يې حلقه کړل اودغاړې نه يې ورتاو کړل بيا يې ښکته پورته کول چې

داستما باليد تمثيل يي كاوه بيا اخر كي هغه بل عسکر توکانهي داسي توکري لکه دهغه سرچي دذکر سروي او انزال يي وشي .

۸_ په يوه بندي دټول بدن دخاربن شکايت و هغه ته ډاکټري دنورو بنديانو مخکي وويل چي ټولي جامي اوباسه چي زه دي وگورم اويواخي دکميس په ايستلو ياپيخوپورته کولو يي کفات نه کاوه حال داچي دعورت په برخه کي يي دخاربن شکايت هم نه و او ورته ويي هم ويل خو هغي ونه منل .

۹_ يوه سپين گيري بندي يوډاکټرته دکومي ناروغۍ شکات وکر ډاکټر ورته شار او اړوله ، په خپل شاتني عورت يي خپله گوته کېښوده او سپين ږيري ته يي وويل چي دغه خاي چاته ورکړه چي ښه شي مونږ امريکايان يي هره ورځ ورکوو .

۱۰_ باگرام ، قندهار او گوانتهامو کي ښځو ډاکټرانو بي موجه دبنديانو په عورت گوتي وهلي .

۱۱_ زه گوانتهامو کي دبلاک دروازي سره لنډ اوله پنجره کي وم ښځو او نرو عسکرو يوبل ته گوتي ورکول ، ښکلول ، حتي په نيمه شپه کي په ډاگه زنا ، لواطت او ... يوه عادي خبره وه .

۱۲_ يو عسکر اويوه عسکره دبندي دپنجري مخي ته ولاړوو ځوان بندي نه عسکري پوښتنه وکړه چي ته واده کوي ؟ هغه ورته وويل چي هو . عسکري عسکر ته په لاس اشاره وکړه او ويي ويل چي دوي خو په خپلو کي سره اړم دي مونږ ته زيات التفات نه کوي .

۱۳_ يوي توري عسکري زماورور (استاذ بدر) ته وويل چي زه کورته ځم . په لاس کي يي دتشناب د کاغذ تشه کاغذي توته وه هغه

يې د پنجرې سوري کې مخکې وروسته کره او ويې ويل چې دلته
داکار لږ دی له دې امله دلته تنگه يم .

۱۴- دخبتي بادپرېښودل امریکایي پوځيانو کې يوه عادي خبره
وه تردې چې مونږ دلمانځه په جماعت ولاړوو يو عسکر راغی دیوه
بندي پنجرې ته يې شا راواړوله او بنه په درز کې يې باد پرې
کرل!!!

يوې وړې عسکرې زمونږ په مخکې باد پرې کرل زما ورور استاذ
بدر، ترې پوښتنه وکړه تاچې دا باد پرې کرل داتاسوکې شرم او عيب
نه دی؟ هغې وويل چې نه داخو د بدن باد دي ياپاس وتلي اويالاندي،
دې کې دشرم څه خبره ده .... امریکایي پوځيانو به تش اودس ماتي
ته نمبرون ويل ، ډک ته نمبر تويو غير ملتزم پنجابي اويو امریکایي
عسکر دبادوپرې کولو مسابقه کړې وه چې بې اوازه بادوته يې
نمبر تري ويل اوداوازاوالاته نمبر فور. نو امریکایي په نمبر تري کې
گتلي وه او پنجابي په نمبر فور کې.

۱۵- يوې امریکایي ښځينه محققي دیوه بندي په مخکې ټولې
جامې ايستلې وې، ځان يې ورنږدې کړی و او ورته يې ويلي وو چې
زرکوه ماسره زناوکره هغه ترې مخ اړولای و . بله ورځ يې بيا همدا
عمل تکرار کړی و هغه بيا انکار کړی و، په دريمه ورځ يې بيا همدا
عمل تکرار کړی و چې په دغه ورځ دښځې حيض هم راغلی و کله يې
چې حيض راغی خپلې گوتې يې په خپل فرج کې دننه کړې ، بيا يې
دحيض په وينو ککړې گوتې دبندي په مخ او کميس پاکې کړې او

ورته ويې ويل چې ماسره دې زنا ونه كړه آخر مې حيض راغی زه به تاسره كارلرم چې په همدې گونا يې انفرادي زندان ته ولېږه ....

۱۶_ دتحقيق په كوته كې ديوه بندي په مخكې يوې محققي دترجمان سره زنا وكړه .

۱۷_ دتحقيق ددوه كوتو منځ كې بنسبنه وه چې كومه كوته كې تياره وي هغه نه بنكاري او كومه كې چې ريناوي هغوی بنكاري. دبنسبنې شاته يو عسكر جامې وايستلې بيا شاشاته راغی او خپل شاتنی عورت يې په بنسبنه كېښود چې بندي يې وگوري اونور ناوړه حركتونه يې هم وكړل .

۱۸_ دوه امريكايي عسكرو دتحقيق په كوته كې دبندي په مخكې لواطت كړی دی .

۱۹_ زما ورور استاذبدر وايي چې په قندهار كې يوپوڅي زمونږ دخپزگي سره نږدې ولاړو او دكمپ په يوه گوت كې دلرگيو دلورې مورچې نه بل پوڅي په دوربين كې ورته راليدل ، دغه لاندې عسكر چې كله وليدل چې هغه ورته په دور بين كې راگوري نو پتلون يې ښكته كړ ، هغه ته يې شاورواروله او دخپل مقعد لورته يې گوته ونيوه چې داوگوره اودلږ وخت لهپاره همدغسې بريندولار و ....

۲۰_ ماخپله داسې څوك نه دي ليدلي چې جنسي تېری ورسره شوی وي خو بنديانو كې داخبره مشهوره وه چې ځينو بنديانو باندي امريكايانو جنسي تېری كړی دی او ځيني يې دتحقيق په وخت كې په جنسي تېری كولو تهديد كړي دي .

۲۱_ مخکې تېر شو چې قندهار کې يو امريکايي عسکر دانسان وچه گندگي لاس کې نيولې وه او بنديانوته به يې ويل چې داوخورئ!
 ۲۲_ يو عرب په سطل دانساني حاجت دپوره کولو له پاره ناست و عسکر ورباندې بيره کوله آخر کې چې کله بندي په کاغذ استنجا کوله نو عسکر ورته وويل چې خوله خونه ده چې خوراک پرې کوي ... خو هسې هم گنده وي .

۲۳_ يوې ډاکټرې بندي ته دوا ورکړه بيا داسې کښېناسته لکه قضاء حاجت ته چې کښينې لاس يې خپل عورت ته ونيوه اود خولې ډر يې ورسره وکړ .

دامريکا يې پوخ د بداخلاقي دومره زياتې کيسې دي چې يو کتاب ترې جوړېږي مونږ داڅو بېلگې دساري په توگه وليکلې .

دامريکايي پوځيانو ټولواکي

په باگرام ، قندهار او گوانتهنامو کې دامريکا پوځيان دومره کاواکه او ټولواکه دي چې قانون دهر عسکر اوپوځي په خپل لاس کې دی ، هرڅه يې چې خوښه شي کوي يې ، هيڅوک نشته چې پوښتنه ترې وکړي . په هر بندي يې چې هرڅه وکړل اوهرڅه يې چې ورپسې وليکل هغه سم گڼل کېږي او عملي کېږي ډېر ځله بنديان په ناکړي کارمجرمان گڼل کېږي او جزا ورکول کېږي . که يو عسکر په کوم بندي هرډول دعوه وکړي که هغه سوچه درواغ وي او ټول بلاک پرې گواهي وکړي ، دبنديانو دريښتيا گواهي ته هيڅ ارزښت نه ورکول کېږي او دعسکر درواغ ريښتيا گڼل کېږي . زه دکولف بلاک

دسر او لومړۍ پنجره کې وم دخو کيدارو عسکرو کښېناستل پاڅېدل ، دخوراک وېش اونور ډېر کاورنه زمادپنجرې په خوا کې کېدل . مادهغوی ټول کره وره په زير څارل او هغه څه مې ليدل چې لري بنديانونه ليدل . ډېر ځله به عسکرو ځيني خوراكي توکي بشپړ په ترش بېگ (دډېران کڅوړه) کې واچول اوپه بنديانو به يې ونه وېشل . کوم به يې چې وېشل نو هم پوره به يې نه وېشل اولر لږ به يې وېشل . کله کله به چې ايشولې هگۍ يانور داسې څيزونه راغلل چې دهغوی به خوښ وو نو څه به يې وخوړل او څه به يې جېبونو ، بېگونو او گيلاسونو کې پټ کړل او دبل وخت له پاره به يې وساتل .

تالاشي

له پېښوره واخله ترگوانتهنامو اوبيرته راتگ پورې هرځای سخته تالاشي وه . دپېښور په هوايي ډگر او باگرام کې امریکايانو عجيبه تالاشي کوله ! گوتې به يې دبندې په بدن ايشودې او رپولې ، بيا به يې بل ځای ايشودې . لاسونه يې په بدن نه رابښکودل اوداهم له دې وېرې چې څه چاودېدونکي مواد بدن پورې تړلي نه وي ! اودلاس په رابښکودلو هغه وانه لوڅي ! . هرنوي ځای ته به چې لاړو جامې به يې رانه وايستلې اودټول بدن تالاشي به يې وکړه . ددومره سختې تالاشۍ سره سره به بلاکونو او پنجرو ته راننوتل او هرڅه به يې تالاشي کول . تردې چې په پنجره کې کمود کې به يې هم لاس ننه ايسته . که معمولي دخوراک شي به يې هم بندي سره پيدا کړنو بيا

به يې جزايي کاوه . دتحقيق بلاک ته دبوتللو په وخت کې به يې دبندي او پنجرې دواړو سخته تلاشي کوله، دبندي پرتوگ (پتلون) به يې ددواړو خواوو دبلې نه ونيوه اوښه به يې وڅنډه په لومړيو ورځو کې به يې په عورت هم گوټې وهلې بيا مونږ سختې مظاهري وکړې چې دا کارزمونږ ددين او ثقافت نه بېخي خلاف دی ، دا په هيڅ ډول نه شو منلای . دډېرو مقابلو او ځورونونه وروسته بيا په عورت لاس وهل بند شو خو دپرتوگ څنډل او نوره تلاشي هماغسې ترآخره ډېره سخته جاري وه . کله کله به يې هغه سپي هم راوړل چې بارود او نور خطرناک خيزونه په بوی کشفوي . الله تعالی د امریکايانو په زړونو کې دمسلمانانو دومره رعب او ډار اچولی دی چې عقل يې ترې اخیستی دی . دا فکر نه کوي چې بنديانو سره بارودله کومه شول ؟ اودې دومره تلاشيونه دراتېرېدلو او څو ځل لغړولو نه وروسته بندي خطرناک شيان او يا وسله له کومه کړه ؟!

دبنديانو جزايي کول

دگوانته نامويه زندان کې په معمولي خبره او کله کله بې مجبه هم بنديان جزايي کېږي هلته امریکايي پوځيان هريو ټولوک دی او قانون دهریوه په خپل لاس کې دی . هرڅه يې چې هر بندي سره وکړل پوښتنه نشته . که دټول بلاک بنديان ديو بندي په هکله يوه خبره وکړي دهغه تصديق نه کېږي اوددرواغجن عسکر خبره سمه گڼل کېږي . هلته څو ډوله جزاگانې دي : يوه داچې دڅو ورځو له پاره ورڅخه کمپل او څادر واخلي او په وچه اوسپنه پاتې شي . زه هم څو

ورځي له دې امله پوي عسڪري ښځي جزايي ڪرم چي ناروغ وم نرس چي ڪله دوارا وره نو دبلاڪ عسڪري چي سرجهنه (دعسڪرو مشره) هم وه راته وويل چي اوبه راواخله او زمامخڪي دوا وخوره! ماورته وويل چي دوا راڪره زه پخپله اوبه را اخلم اودوا خورم ستاپه ڪي ڪارنشته . نرس دوا راڪوله خوسرجني ورته وويل چي مه يي ورڪوه ! ما سرجني ته وويل چي (ڊرتي بيچ) (چتلي سپي) هغه روانه شوي وه خودا خبره يي چي واورپده راوگرځپده او راته ويي ويل چي ڇه دي وويل ؟ ماورته وويل چي (ڊرتي بيچ) هغه غوسه شوه لاره دوايي هم رانه ڪره اويه ڪتاب ڪي يي راپسي ليڪل ڪري وو چي سباته خو ورځي جزايي شوم . مونڙ ته الحمد لله داجزاگاني هيڃ نه ښڪارپدي . بل ڊول جزاداوه چي انفرادي ته به دخو ورځويامياشتو له پاره لپڙل ڪپده . همدارنگه داڪو ڪمپ تورو تپوتيارو ڪوتو ته لپڙل هم جزاوه چي دمحققينو له خوالپڙل ڪپدل . اود "روميو" بلاڪ ته لپڙل هم سخته جزاوه چي تفصيل يي مخڪي تپر شو . همدارنگه ڊپيرو خريل ، يويوساعت وروسته پنجرې بدلول او شپه او ورځ خوب ته نه پرپښودل هم دجزا ورڪولو له ڊولونو څخه وو . داسي هم شوي دي چي ٽول بلاڪ باندي يوه ورځ ڊوڊي بنده شي . دروغتون نه بي درملني را ايستل ، ددرملوبندول او نور ڊول ڊول طريقي دجزاورڪولو له پاره ٽاڪل شوي وي .

دجزاورڪولو يوه طريقه داهم وه چي دتحقيق نه وروسته يابي له تحقيقه به يي بندي دتحقيق په ڪوته ڪي دخو ساعتونو له پاره دموگي پوري ترلي پرپښود تردې چي په هماغه ڄاي به يي حاجت هم

رفع ڪر. ماسره دوه ڄل دا ڪاروشو چي دڄوساعتونو له پاره يي ترلي
 دتحقيق په ڪوته ڪي پرېنودم تش حاجت سخت په تڪليف ڪرم
 اونردي وو چي مثانه مي وچوي ترېنتو رگيومې دردونه ورسېدل ،
 عسڪروته مي ڊپري چغې (MP) (MP) ووهلي خو هغوي او
 محققينومي په بنينبه او ڪمپيوٽر ڪي سيال ڪاوه اوننه راتلل. اخر
 مجبورشوم نردي په مېز داوبو بوتل اينسي و محقق ورڄخه اوبه
 ڄنيلي وي اوتش پاتي و هغه مي په ڊپر تڪليف را واخيست او تش
 حاجت مي په ڪي وڪر. بنه مي ڊڪ ڪر سر مي پري ٽينگ ڪر اوبه
 مېزمي ڪېنود ، ڪله چي عسڪر راغلل نو ورته ومي ويل چي
 دا جوس نمبر ون دي . عسڪرو به تش حاجت ته نمبرون او غت ته نمبر
 ته وايه نو ڇڪه مي ورته وول چي دانمبرون شريت دي . (ٽام) ته مي
 چي ڪله دا ڪيسه وڪره هغه راته وويل چي ڪله ڪله داسي ڪېري ماهم
 يوه ورڇ په موٽر ڪي دچاتعقيب ڪاوه او ميتيازي راغلي نو ڪه
 اودرېدم هغه راڄخه پنا ڪېده ماهم همدغسي ستاپه ڊول بوتل ڪي
 وڪري .

دقرآن ڪريم توهين اوسپڪاوي

په باگرام اوقندهار ڪي دقرآن ڪريم سپڪاوي دامريڪايي پوڄيانو
 معمول و او هره ورڇ او بيا بيا به يي په تڪرار ڪاوه . دتالاشي په
 نامه به راننه وتل بنديان به يي يوي خواته په زنگنو اودرول ، لاسونه
 به يي په سر ڪېنودل ، هغوي به ڪمپلي وارولي راورولي ، خاورو ڪي
 به يي اخوا ديخوا گوزاري ڪري ، قرآنونه به يي وارول راوارول او بيا

به يي په خاورو خواره واره گوزار کړل . په قندهار کې استاذ بدر ورته
 يوه ورځ ويلي وو چې تاسو داقرآنونه ولي داسې په بي عزتي په
 خاورو کې خواره واره واچول؟! يو عسکر ورته وويل چې بڼه دادی
 راټول به يي کړو بيایي په پليته پښه اوپليت بوت يوبل ته ورتهپل وهل
 اوويي ويل چې دادی راټول مې کړل . ! يوه عسکر قران کریم
 راواخيست بندي ته يي وښود او ورته ويي ويل چې گوره چې زه
 ستاسو دمقدس کتاب بي عزتي کوم ته څه کولای شي؟ بيایي
 دانساني ضرورت درفع کولو دغټو او وړوحاجتونو نه ډک سطل کې
 ورواچاوه ، بندي ورته وويل چې زمالاسونه او پښې ترلي دي که نه
 مابه تاسوته ښودلي وو چې زه څه کولای شم؟ يوبندي په باگرام کې
 امریکايي پوځي ليدلی و چې په قرآن کریم يي پښې ايښې وې
 اوبيايې سپی پرې اودرولی و!!!! په گوانتهنامو کې به يي هم قران
 کریم په هره پنجره کې دتالاشي په وخت کې په بي عزتي اوبې
 پروايي واراوه راواراوه اوبيا به يي گوزار کړ . يو ځل يو عربي
 دتحقيق نه راغی او ډېر خفه و مونږ وپوښته چې ولي خفه يي؟ هغه
 وويل چې نن امریکايي محقق زما په مخ کې قران کریم راواخيست ،
 خلاص يي کړ، دبوټ سره پښه يي پرې کېښوده او دقندهار دعسکر
 په څېر يي راته وويل . ما هم هماغسې ځواب ورکړ .
 له دې خبرې چې بنديان خبر شول نوټولو بلاکونوته يي غږونه
 وکړل اوټول کمپ په مظاهرو لاس پورې کړ .

مظاهري او دنه خوراڪ اعتصابونه

په نورو گڼو مواردو کې هم مظاهري او دنه خوړلو اعتصابونه وخت په وخت کېدل خودقران کریم په مسئله کې ټول کمپ په اتفاق اویوه خوله مظاهري پیل کړې اوسخت زور يې واخيست. دمظاهروشکل داو چې دگرځېدلو ځای ته به نه وتلوو، تحقیق ته به نه تلوو، اوسپنيزې پنجرې به مودربولې، دتکبير نعرې به مو وهلي، دبلاک منځ کې کوڅه کې به چې کوم عسکر، ضابط او جنرال پورې څوک تېرېدل اوبه به موپرې ورشیندلي، لارې به مو په مخ ورتوکولې، تردې چې ځينو نارامانو به په کاغذي گيلاس کې اودس ماتي وکړ اوچې کوم يو امریکايي به دپنجرې مخې ته تېرېده نوپه دې مخ به يې ښه په زور وروشیندلي، هغه به ټول ککړوکړشو، وبه پرنبجېده، بش، ددفاع وزير او نورو مشرانو ته به يې کنځلې وکړې اوبه يې ويل چې هغوی په آرام ناست دي اومونږ يې له ستونزو سره مخ کړي یوو. عسکرو به دکمپ جنرال ته سختې کنځلې کولې اوويل به يې چې داټول کاردهغه دی. ترجمانان يې راوغوښتل مونږ ټولو ورته په یوه خوله وويل چې جنرال به معافي غواړي او وعده به کوي چې بيا به دقران کریم بې عزتي نه کېږي. نه به يې تلاشي کېږي اونه به عسکر لاس وروړي، هغوی دانه منله بېرني عسکر يې راوغوښتل ټينکونو اوتوپونو دکمپ چاپيره مورچې ونيوې، دولس کسيزه ضربه قوه به راغله پولادي واسکتونه، خولی او دمرمی ضدجامې به يې اغوستي وې مخونه به يې په نه ماتېدونکيو ښيښو کې پټ وو،

لويي لويي پلني پلني دفاعي بني بني به ورسره وي ، دجنرال په لاس
 کي به اوبنکي راوړونکي گازوبندي نه به يي پوښتنه وکړه چې اوڅي
 که نه ؟ هغه به وويل : نه ، ترڅو چې تاسو دقرآن کریم بي حرمتي
 کوي اونه منع کېږي زه نه اوځم ، بيا به يي دگاز سپري راباندي وکړه
 زمونږ مخونه به وسول سترگي به مووسوي ، اوبنکي به ترې بهېدي
 اوسابه موبنده شوه ، په دې وخت کي به يو عسکر دپنجري قلف
 بيرته کړ ، دروازه به يي خلاصه کړه اونوربه په بندي ناڅاپي
 ورننوتل ، دلويو بني بنويه واسطه به يي ځملاوه ، لاسونه به يي په
 ډېر تشدد ورته شاته وتړل چې دځينو بنديانو لاسونه اوگوتي هم ماتي
 شوي دي ، پښي به يي وتړلي اوزنگه زولي به يي واخيسته ، په لاري
 کي به بندي دتکبير نغري وهلې ، نوروبنديانو به ورته دعاوي کولې ،
 معنويات به يي ورلوړول او عسکروته به يي ستغي سپوري ويلې ،
 بندي به يي دبلاک آخر کي دگرځېدولويي پنجري ته ننه ايسته ،
 هلته به يي گيره ، سر اووروڅي وچ وروخريل ، اوبه به يي پري
 واچولي اوبېرته به يي پنجري ته وردننه کړ ، ماو زما ورور (استاذ
 بدن الله تعالي په دې موفق کړو چې هريو په خپل و اردپنجري نه
 کوڅي ته ورووتو ، عسکر سخت ووېرېدل ، بني بني يي له
 لاسوپړوتي مونږ ورسره لنډه شپه زورواوه يويو عسکرموراځملاوه
 خوبيا راډېر شول اوپه ډېر تشدد يي وتړلو ، دباندي پنجري ته يي
 بوتلو ، هلته يي گيري ، سرونه او وروڅي راوخريلي په سترگو ، مخ
 او خوله کي يي په ډېر سخت فشار دپيپ په واسطه اوبه را واچولي .
 تردي چې ساموبنده شوه اودمرگ لحظات مو محسوس کړل . بېرته

يې زنگه زولي يورو، په لاره کې مودتکبير ونو چغې وهلي، د ژامني لاندي يې دغتي گوتي په واسطه سخت فشار راوړ چې زمونږ د تکبيرونو نعرې بندي کړي، عربانو هربندي ته ويل (والله يحفظک يا اسد) (اي زمريه الله دې وساته) ټول کمپ سراسر نعرې، درزار او مظاهري وې. ټول بنديان د قرآن په خوا او درېدل. يواځې درې څلور کسان چې يوپه کې د آي ايس آي گوداگي حاجي روح الله و هغوی د قرآن په خوا و نه درېدل؛ گرځېدلو او تحقيق ته لارل. ټولو بنديانو ورته د منافق، عدو الله، خبيث او... چغې وهلي. هغوی دا گومان کاوه چې مونږ په دغه مظاهرو کې گډون ونه کړو نو درغلي او جرمونه به مو پټ شي، امریکايان به راڅخه راضي شي او خوشي به مو کړي. خو چا چې په خپل دين غيرت ونه کړ او د الله غوسه يې دانسان په رضا کې ولټوله نو هغه، هم د الله د غضب او عذاب مستحق شي او هم انسانان ورباندي غوسه کړي...

دې مظاهرو څو ورځې دوام وکړ. د ضربې قوې يوه ډله به چې د يوه بندي دايستلو پسې راغله بيا به دومره ستړې شوې وه چې دوهم ځل به نه راتله. بيا به بندي پسې نوې ډله راتله. آخر پوځيان ستړي شول، ماتي يې ومنله او وعده يې وکړه چې بيا به نه د قرآن کریم بې حرمتي کېږي، نه به عسکر قرآن کریم ته لاس وروړي اونه به يې تلاشي کوي. زما در ا خلاصېدو پورې بيا داسې کومه پېښه نه وه شوې خو احتمال يې هروخت و. او اوس چې زمونږ د ازادېدونو وروسته ځيني بنديان راغلي دي نو هغوی وويل چې پنځم کمپ کې

بيا يو عسکر بندي وهلي او قرآن کریم يې ورڅه په زمکه گوزار کړی دی .

الله تعالی سره د بنديانو درابطې

دغوڅولو هڅې

څرنګه چې دگوانته نامو په زندان کې الله تعالی سره د بنديانو رابطه ډېره غښتلي ده ، لمونځونه ، تلاوتونه ، روژې ، دعاوې ، ذکر او اذکار هلته دهر بندي دژوند پياوړې برخه ده ، نوله همدې امله الله تعالی د بنديانو په زړونو کې يو ډول داسې اطمینان او ډاډ اچولی دی چې په کورونو کې هغه نشته . همدې خبرې د بنديانو د مقاومت ځواک غښتلی کړی دی او امریکایانو هم دا خبره محسوسه کړې ده ، نوهغوی هڅه کوي چې الله سره د بنديانو رابطه غوڅه کړي اودې له پاره مختلفې حربې استعمالوي . عبادت اخلاص ، دښځینه عسکرو ناوړه حرکتونه ، تحقیق کې دبریندو او جنسي انځورونو دمجلو راوړل ، اود محققینو داسې خبرې کول چې العیاذ بالله ستاکار دالله په واک کې نه بلکې زما په واک کې دی ، الله نشته ، الله دې تامانه خلاص کړي ، هسې ددین په خبرو چاغولولی یې اوداسې نور ....

دقرآن کریم توهین ، دگیرو خریل اونور ګڼ هغه حربې دي چې امریکایان یې دذهني فشار اوالله سره درابطې دغوڅولو له پاره په کار راوړي .

په بنديانو کې د بې اتفاقي د پيدا کولو کوښښ

امريکايان دا کوښښ هم کوي چې بنديانو کې بې اتفاقي پيدا کړي. د عربيو او عجمو ترمنځ، د ژبني توپيرونو او نورو گڼو اختلافونو له ليارې غواړي چې اختلاف پيدا کړي.

يو ځل يې زمونږ په ليما بلاک کې افغانان ټول يوه سرته په لومړنيو پنجرو کې او عربان بل سرته په وروستنيو پنجرو کې واچول. يو عرب چې "شاکر" نومېده د مدينې منورې و اوډېر محرک شخص و بنديان به يې اعتصابونو او مظاهرو ته هڅول دهغه انځور يې ديو کاغذ په مخ کېښلی و او ورسره يې ليکلي وو چې: (المنافقون) داوړه پرچه يې رانغښتې وه، د سگرت په څير يې توته کړې وه او دهر افغان د پنجري د باندیني جالی په لاندې اوسپنه يې د شپې له پلوه ايښې وه. مونږ چې کله قيام الليل او د سبالمانځه ته راپاڅېدو چې گورو د سگرت په څير يو نچه شوی کاغذ ايښی دی. کله مو چې راواخيست او ومو سپره چې گورو د "شاکر" دغه انځور په کې و. د عبدالهادي په هکله يې هم دغسې انځور جوړ کړی و. خو دې ټولو په بنديانو هيڅ ناوړه اغېزه ونه کړه بلکې دامريکايانو کينې او پلمې لارا څرگندې شوې. مونږ هغه انځور شاکر او نورو عربانو ته ورکړل او ټول له کيسې خبر شول.

په تحقيق کې يې ډېر بنديان دي ته هڅول چې د ځينو نورو بنديانو په هکله کينه ورسره پيداشي او يو په بل ووهي.

دسره صليب ڪرنا لاره

پېښور ڪي دآي ايس آي په پت جېل ڪي خو هيچاته اجازه نه وه
چي مونږ سره ملاقات وڪري، يا زمونږ ليڪ چاته ورسوي اوياز مونږ
له ڪوره مونږ ته ليڪ راوري .

دقندهار، باگرام او گوانته نامو په امريڪايي زندانونو ڪي نور
هيچاته اجازه نه وه، يواځي دسره صليب ڪار ڪوونڪي به راتل .
دهغوي هم بل هيخ ظاهري ڪارنه و يواځي ليڪونه به يي بنديانونه
اخيستل او امريڪايي پوخ ته به يي حواله ڪول، نورنه زمونږ
بشپر ليڪونه ڪورونوته رسېدل اونه له ڪورونو خخه مونږ ته بشپر
ليڪونه رارسېدل، په سلو ڪي تقريبا دري ليڪونه زمونږ او په همدي
تناسب دڪورونو تلل راتلل اوراغلي ليڪونه به نيم وهل شوي وو نور
چي ڪله مونږ گوانته نامو ته ورسول شوو نو په لومړيو ورځو ڪي
هريندي سره سره صليب خبري . وڪري خو خبري يي په داسي انداز ڪي
وي چي دامريڪايي محققينونه هم ژوري او پېچلي وي . داسي
پوښتني يي ڪولي چي ديوي خيريه مؤسسي سره هيخ اريڪي نه لري
بلڪي داسي برېښېدل لکه چي داهم دامريڪايي تحقيق يوه مرحله
وي .

په قندهار ڪي يو امريڪايي پوځي نه بنديانو پوښتنه وڪره چي
تاسو دبنديانو ڀيري او وروځي ولي وخرپيلي؟ هغه وويل چي
دامشوره زمونږ مشرانو ته دسره صليب ڪار ڪوونڪيو ورڪري ده .

دسره صليب سره ملاقات هم دتحقيق غوندي و چې په زنجيرونو کې به بندي يوي ټاکلي کوټې ته وغوښتل شو او هلته به دصليب کارکوونکيو ورسره خبرې کولې . يو افغاني دسره صليب مسئول سره په دغه ځانگړې کوټه کې ناست و او خبرې يې ورسره کولې ، دسره صليب مسئول افغاني نه پوښتنه کړې وه چې ته په کوم مذهب يې ؟ هغه ورته ويلې وو چې زه دامام ابو حنيفه رحمه الله په مذهب يم . دسره صليب مسئول ورته لاس وراوړد کړی و او ورته ويلې يې وو چې پنجه واچوه زه هم دامام صاحب په مذهب يم او زه افغانستان ته تللی وم هلته مې په باميانو کې امام صاحب ولېد په تايې سلام هم وايه !.

هغه بندي ورته وويل چې امام صاحب خودولس سوه کاله مخکې وفات شوی دی نو تاخرنگه په باميانو کې وليد ؟ هغه وارخطاشوی او خجل شوی و بيا يې ويلې وو چې دا خبره پرېږده خبره يې بدله کړې وه اونورې خبرې يې پيل کړې وې .

نودصليب مسئول هسې اورېدلي وو چې مسلمانانو کې مذهبونه دي نور يې په حقيقت نه و پوه او گومان يې کاوه چې داگنې سياسي حزيونه دي نو ددې له پاره چې دبندې دلچسپي زياته کړي دا خبره يې ورته کړې وه . داڅو بېلگې وې نور دسره صليب کړنلاره ټوله ټگي ، برگي اودرغلي وه .

نيمگري خطونه

مونږ دواړه ورونه دگولف بلاک کي وو چي دکورنه لومړي ليک استاذبدر ته راورسېد، زه يي دنورو بنديانو له لاري يوبل ته دغږ په تسلسل خبر کړم اوزيات خوبن شوم. دليکونوداسلسله دبندبي کېدونو (۱۱) يوولس مياشتي وروسته پيل شوه. خو ورځي وروسته ماته هم دکورنه ليک راورسېد. اواستاد مې خبر کړ.

بنديانو کي به چي هرچاته له کورنه ليک راغي نوزيات به خوبن و اونورو بنديانوبه ورته مبارکي ورکوله. کله کله به هغه نوروته هم ولوست اوکله کله به يي دپنجري دجالي له لاري نږدي بنديانوته دلوستلو له پاره هم ورکړ.

لومړيو وختونوکي به چي مونږ ته ليک راورسېدنو (۸-۹) اته نهه مياشتي به پري تېري شوي وي بياوروسته په دوه، دري ياڅلور و مياشتو کي يوځل مونږ ته دسره صليب له لاري ليکونه راکول کېدل خو نيمگري به وو، يوداچي ټول هغه ليکونه چي له کورونو راتلل هغه مونږ ته بشپړ نه راکول کېدل ماته زمازوي عبدالاحد په يو ليک کي ليکلي وو چي زه په اونۍ (هفته) کي يو ليک درلېږم اوداځکه چي پېښور کي زمونږ کوردسره صليب دفتر ته نږدي و، نوپه مياشت کي څلور ليکونه يواځي دعبدالاحد شول دنوروزامنو، ورونو، خپلوانو

اودوستانو چي ورسره کړي نوډېر زيات رالېږل کېدل خو مونږ ته په دوه درې مياشتو کې ايله يو يادوه ليکونه راکول کېدل . داسې بنديان هم وو چې په کال کې يو ځل يادبند په ټوله موده کې يوليک ورکول شوی و اوداسې بنديان هم وو چې دبندپه ټوله موده کې يوليک هم نه و ورکول شوی .

کوم يو ليک به چې مونږ ته راکول شوهم نيم يادتيم نه څه لږ ياډېر به په قلم ويخاړ شوی و اونه به لوستل کېده . کله کله به ځينو بنديانو په څه چل هنر ومېنه اودلوستلو ورپه شو خو اکثره نه لوستل کېدل . وروسته بيا په کمپيوټر وړانډېدل چې دلوستلو هيڅ امکان يې نه و . ځينې هغه وهل شوي عبارتونه چې مونږ ولوستي شول هيڅ ددې وړنه وو چې امريکايان يې ووهي خودسختي کيني له امله يې وهلي وو . لکه داحترام الفاظ به يې وهلي وو اوددې معنی داده چې تاسو محترم نه ياست . يوليک کې زما زوی مونږ ته ليکلي وو چې مونږ ځينو اخبارونو کې ولوستل چې امريکااعلان کړی دی چې : " ټول بي گونا بنديان به ډېر زرخوشي شي " له دې عبارت نه يې د " ټول " کلمه وهلي وه معنا داچې که بي گونا هم وي ټول به نه خوشي کېږي بلکه ځيني بي گونابه هم په بند کې پاتې کېږي . وروسته بيا دليکونودځنډموده رابښکته شوه شپږ، پنځه ، څلوردري اودوه مياشتو ته راغله . هغه ليک چې دبندې دکور خلکو به

ليکلی و لږ تر لږه دوه مياشتې وروسته به بندي ته نيمگري په لاس ورغی . دادوه مياشتې يازياتې ټولې دليکونوپه لټون او چان لگېدلې چې ژباړونکيو به ژباړل بيا به امريکايي مسئولينو په کې فکر کاوه چې چېرته بندي ته نوی خبريا څه پيغام په صراحت ، کنايه ، رمزيا اشاره کې نه وي ليکل شوی . دټولو ليکونو تقريباً يوډول عبارتونه او محتوا پرېښودل کېده چې مونږ ښه يوو او ستاسوروغتيا غواړو ، سلام او دعاء . کله کله به ددعاء عبارتونه هم وهل شوي وو په دې ټولو کې له يوه پلوه دامريکايانو بزدلي وه چې دليکونو دځينو عبارتونو او پيغامونو نه وپرېدل اوله بله پلوه يې بنديان ناخبره ساتل او ذهني درد او اندېښنې يې ورته پيدا کولې . دځينو هغو ليکونو بېلگې چې مونږ ته نيمگري راکول شوي دي او امريکايانو وهلي دي :

5. MESSAGE

پیغام

Family and/or private news only

احوال خانوادگی که محض ماهیت شخصی داشته باشد
کودکی پیغام چه یوازی شخصی احوال بیان کری

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دعای روز و والدین و برادران و خواهران و اولاد و اولاد
دکوران و شتران و گوسفندان و مگسها و کبوتران و مرغها و
السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

بسم الله الرحمن الرحيم. دروایره دروین روغ اریک یو اریستاسی رو غنیا او
خوین هم سوین. دهیسی دیاره در الله پاک من غوا اری و هیل من روغ اری

زموین خطون شایه در روخت لیری یو اریستاسی
خطون هم غومیاستی کیری یو اریستاسی. خاوندان

فصل در علم الما جلد اول خط اول را که هر صورت
تاسی تشویش هم کوی دما شو مانو در در سوینو خیال ساتی ستاسی

دخوات اطمینان هم اریستاسی دی الله دی تاسی موافق لری. زموین تقین
دی هم تاسی توک دعا کال کوی زموین. تو لو روستانو اریستاسی هم دهها

تم غیب وری کوی

والسلام
استان دعوا طالب بدر الزمان بدر

6. Date: 03-02-04 { تاریخ } Signature: [Handwritten Signature] { امضاء / لاسلیک }
The addressee is my [ ] نسبت خانوادگی / اخیستونکی سر کورنی اریکی
CLEARED BY U.S. FORCES

GUAN2004I 01953

5. MESSAGE

APPROVED BY
US FORCES

پیغام

Family and/or private news only

خاندانی اطلاعات فقط ذاتی نوعیت کی AUG 30 2004

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

JTFI JDOG S-2

GUANTANAMO BAY, CUBA

دې ښځې ته لیکلو پورې مور ته ټول لوی واکه د الله په فضل او

کم سره رڼه روغ یو او ستاسو صحت او خوشحالی او ازادۍ د
الله جل جلاله مخې همیشې لپاره غواړو -

د ادرې موده کېرې هېڅ خط خبره ونستې چې نه امله یې
مور ته تشویش کې یو

[REDACTED]

دین جېله ستاسو خط دا نڅه

[REDACTED]

میا شتی کېرې ته دی راغلی

[REDACTED]

زه خوتاسو ته خطونه وخت پوځه در لیرم لیکن

الله خبر چېرې رسی به او که نه؟ نور ټول ماشومان روغ جوړ دی
چېل سیدقون وایو هېڅ قسم مشکل نشته دعا راته کوئ د
استقامت الله مو خبر شکر او - د ټول خپلوانو او دوستانو
سلامونه قبول کړه

Date تاریخ 04.05.2004

دستخط عبداللہ

The addressee is my

Father

وصول کرنے والے سے رشتہ

561

11. REPLY TO THE MESSAGE

APPROVED BY
US FORCES

جواب/خواب
Family and/or private news only

احوال خانواد گي که محض ماهيت شخصي داشته باشد
کورني پیغام چه یوازي شخصي احوال بیان کړي

نه منم جي تور شتم د پلا پاپه تور

ست خپلو وگړو ته عزت کوش

بنا علي عبد الكريم، معاذ، جابر، غيصل، عبد السلام، عبد الباسط، شبيب،
يوسف، شاقب سليمان، طارق، زبير، ادريس، عبد البصير، عبد المعز،
زهراء، عبد الله، عبد الوهاب، عبد الأحد، مجاهد، فضل قادر، نظيف،
مريم، فاطمي، استاذ بدر الزمان، حاجي صبح الزمان، بنا علي سيد محمد،
مختار صبيح والدي اولور و تولو لولو او ورو

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

د سلام نه وروسته زه د چيپاپ روغتيا او خوشي د ادو در کوم او ستا سود تولو
روغتيا، خوشي او بريا د الله تعالی نه غواړم در اتلونکي واره اخلا او
ور پيس دلون اختر مبارکي در کوم، خوږه خبره نشته د سره صليت مسئولين
وايي چې مونږ د امریکا پانوسره تړون کړي دي چې ستا سود تولو به د خورا
شان نه غواړو او زه به سپړي

31/12/2004

12.

Date 28/9/2004 تاريخ

Signature

عبد الرحيم

امضاء
لاسلک

The addressee is my

9/9/04 - پلا زول، توره

ست خانواد گي با گیرنده
احسونکی سره کورنی اړیکي

نوله همدې امله له څه مودې وروسته مادگوانتهنامو په زندان کې
د نيمگريو ليکونو په هکله داشعرويلی و :

نيم خبر

راور غليمانو راته نيم خبر زور و او نيمگري و قدیم خبر
ستري و شاكي و ظالمانونه ډيري راته و ژړل سقيم خبر
سترگه يې يوه او ژبه نيمه وه گرم و پياوړی و حميم خبر
وويل مظلوم په نيمکي راته لاره کې ډاکوان وهي سليم خبر
ناست يمه په تمه انتظار کوم رابه وري سپورمی اوڅه نسيم خبر
درې واره به يوځای گرم پوره به شي جوړ به شي عظيم خبر عميم خبر
دوست غواړي وسيم خبر صميم خبر نه غواړي دميم خبر وخيم خبر

دڅارني اوتجسس آلات

دگوانتهنامو د زندان په ټولو کمپونو ، بلاکونو ، پنجرو ،
کوټواو دگرځېدو ځای کې دتجسس آلات ځای په ځای شوي دي . په
پنجرو کې دلاسونو د مينځلو په ځای کې داوبودجالی لاندې
داورېدلو آلات پټ لگېدلي وو . کله به چې څه خرابي په کې راغله
ټوبندي به يې دپنجرې نه وايست ، پردې به يې څوړندي کړې
اوانجنير به راغی جوړبه يې کړل چې ځينو بنديانو د پردې دوت نه
دجوړولو په وخت کې ليدلي وو او زما په پنجره کې يوځل دانجنيرنه
دجالی دپېچ تاوول او کلکول هېر شوي وو ، زه چې کله ورته راغلم نو

هغه جالي مي پورته ڪره او ومي ليدل چي دجالي لاندې يوي خواته
 يوه څلور ڪونجه وره آله لگبدلي ده اوتارونه ورته راتپر دي .
 دڅلورم ڪمپ دڏوڏي خورلو ڄاي کي گرد چاڀره دسيمتهو په
 دڏوبلا ڪونو دپاسه دڪنڀناستلو له پاره دلرگي تختي لگبدلي وي
 ڄينو عربانو په ڄه چل هغه تختي راوسپرلي چي گوري دبلا ڪونو په
 دڏون اوتشو منڄونو کي آلات لگبدلي دي اوتارونه ورڄه په زمبکه
 کي بنڪته شوي دي چي هغه عربانو وشڪول خو امريڪايانو به په
 ناگاري سره دبلاک دترميم په بانه ٽول بلاک خالي ڪر اوآلات به يي
 ٽول سم او جوڙ ڪرل .

دڏرو عسڪرو ، ترجمانانو اودسره صليب ڄينو موظفينوبه هم ڪله
 ڪله دڄينو بنديانو دپوښتنوپه وخت کي لاندې باندي
 دورو ڄواوسترگواشاري وڪري اوبندي به يي پوه ڪر چي پت آلات
 لگبدلي دي او ڄه نه شم ويلاي .

ترٽولو مشراوترٽولو ڪشربندي

دگوانٽينامو په زندان کي ترٽولو مشربندي د (۱۲۵) ڪالو و
 اوترٽولو ڪشر دلسو مياشتو تي خوري ماشوم و. ترٽولو مشر
 دارزگان دوليت دديراوت دولسوالي يو بوڏاو چي له دڏر بوڏاوالي
 يي وروڄي اوبانه هم سپين و، په خبره هم ښه نه پوهېده اوبه غورږونو
 هم ڪونو. د (۱۰۵) اودسلو په شواوخواکي دوه نور بوڏاگان اوڄه
 ڄوانان هم ورسره وو .

پرتوگ او کميس سره گندلي درپشي يې چې وراغوستي وه نو
 دانساني ضرورت درفع کولو په وخت کې ټول کميس ددرپشي لور ته
 بنکته ايستل کېده ، هغه بوډاپه دې نه پوهيده چې څه ډول يې
 وباسي ؟ دضرورت په وخت کې دسطل خواته لاړ چې ويې ليدل
 کميس اوپرتوگ سره گندلي دي نونه پوهېده چې څه وکړي ؟ دواړه
 لاسونه به يې وځنډل او امريکايانوته به يې په کنځلو او بنېرو پيل
 وکړ . بيا زمونږ څپرگي نه دنورالله په نامه ديرواتي له ورايه په اشاره
 پوه کړ چې داسې وکړه . دهغوی څپرگي زمونږ مخامخ چپ لورته و .
 کله چې لومړي ځل تحقيق ته عسکرو روان کړ نو نه پوهېده چې
 چېرته مې بيایي ؟ گومان يې وکړ چې وژلو ته مې بيایي نودلاري
 منځ کې رنډ شو او عسکر وته يې وويل چې کافرانوتاسو خو
 ماشهيدوي خو صبر وکړئ چې دوه رکعته لمونځ وکړم بيا مې شهيد
 کړئ . عسکر نه پوهېدل چې څه وايي ؟ په زور يې دیکه کاوه خو هغه
 رنډ شو او ورسره نه ته ، بيا دنږدې څپرگي يو بندي وروراندي شو او
 ويې پوښته چې ولې ورسره نه ځي ؟ هغه ورته وويل چې دا کافران مې
 وژلوته بيایي زه ورته وايم صبر وکړئ چې زه دوه رکعته لمونځ وکړم
 بيا مې بوزئ . هغه بندي ورته وويل چې پوښتنو ته دې بيایي وژني
 دې نه ورسره لاړشه يو څو پوښتنې به درڅخه وکړي بېرته به راځي .
 بابا قناعت نه کاوه اوپه خپل دريځ ټينگ ولاړو بيا نور بنديان هم
 جالی ته ورنږدې شول اوپه ډېر تکليف يې پوه کړ ، بيا ورسره روان
 شو . دغه بابا شيخ فاني و نه يې څه اورېدل اونه په خبره بڼه پوهېده

خوهغه هم گوانتهنامو ته نقل شو اوبيا څه وخت وروسته له هغه ځايه خوشي شو .

اوترهولو کوچني بندي هغه تي خوري دلسو مياشتو کمکي ماشوم و چې په کويته کې يو افغان خپلوانو کره تللی و ، بيایي خپل دغه ماشوم نږدې روغتون ته دواکسين له پاره بيولی و ، په لاره کې دآی ایس آی توري شبکې نيولی و اوپه امریکایانو يې دماشوم سره پلورلی و . امریکایانوپه پتوسترگودغه پلار اودهغه دلسو مياشتو ترهگرېچي گوانتهناموته راوړسول . پلار يې په پنجره کې اوماشوم يې په کلینک اوبيايوې امریکایي کورنۍ ته سپارلی و . دوه کاله وروسته يې په داسې حال کې خوشي کړل چې ماشوم په انگلېسي خبرې کولې او دخپل پلار سره بېخي نابلدو! نړيوال دې اوس پرېکړه وکړي چې دلسو مياشتو ماشوم بندي کول ، پلورل اوترگوانتهنامو رسول ترهگري ده اوکه نه ؟ دآی ایس آی توروترهگرو داسې په سوونو کسان په امریکا وپلورل چې په عمر کې به پوره سړي وو خو په بې وزلي اوبې گوناھۍ کې دهمدغه ماشوم په څېر وو .

نورداتو ، نهو ، لسو اوترينځلسو کلونو هلکانو نه واخله تر(۱۲۵) يوسل اوپنځه ويشت کلو پوري دهر عمر بنديان دکيويا دگوانتهنامو په زندان کې وو .

بنځينه بنديانې

بنکاره خومونږ خپله کومه بنځينه بندي نه ده ليدلې خودنورو بنديانونه موموثق معلومات ترلاسه کړي دي چې دپاکستان دآی ایس آی په جېلونو کې د عربانو بنځي ليدل شوي دي . په باگرام کې امریکایانوسره یوه پنجابی بنځه وه اوډېرو بنديانو ليدلې وه چې ژړل به یې . آخريې دماغی توازن هم له لاسه ورکړی و هغه به هم دنارينه بنديانو غوندي په زنځيرونو اوزولنو کې تحقيق نه بېول کېده اونورټول تعامل ورسره دنارينه بنديانو په څېر ډېر ناوړه و . ددوسيې نمبر يې (۶۵۰) و .

دقندهار دامریکايي زندان کیسه یوه عرب کوله چې د پاکستان آی ایس آی د عربانو یوه بنځه او خاوند دواړه امریکایانو باندي پلورلي وو امریکایانو دواړه سره جلا کړي وو بیا په قندهار کې دتحقیق په څېمه کې عرب ناست و چې دهغه بنځه یې برینله راوستې وه ، سړيې هم ورته خرېلی و ، دخاوند په مخکې یې اودروله چې سخت سخت یې ژړل اوسلگي یې وهلي .

په گوانتهامو کې یوه عرب دامریکايي نه په میز پاتي یوه پانه ليدلې وه چې په تېر کې پاتي شوې وه دهغې پانې په جدول کې دالاندي پوښتنې لیکلې وې : کوم ځای کې ونیول شوې ؟ کله نیول شوې یې ؟ تاسره مېره هم نیول شوی دی ؟ حامله خونه یې ؟ دځواب په خانو کې لیکل شوي وو چې دپاکستان په لاهور کې نیول شوې يم ، په فلاني تاریخ ، مېره مې هم راسره نیول شوی دی ، حامله يم .

او ځينو عسڪرو هم ځينو بنديانو ته پت ويلي وو چي بنځينه
بندياني هم شته .

بنديانو کي دامريڪايانو جاسوسان

بنديانو کي دامريڪايانو ڇيني جاسوسان هم وو چي دامريڪايانو
په ڇپر احمقان وو اوڊرزر رابنڪاره شول . خوڄو دگوتو په شمپر وو
په دوي کي په قندهار کي يو بحر يني عرب و عيسي نومبده . کله به
يي په يوه خيمه کي اوکله په بله خيمه کي اچاوه او خلکو گومان کاوه
چي جاسوس دي . لڙه لڙه انگلپسي يي هم زده وه امريڪاته يي سفر
هم کري و ، دامريڪايانو نه يي " بايبل " هم اڃيستي و او مطالعه کاوه
يي . په خيمو کي يي دبنديانو ترجماني اودعسڪرو سره ڊپري خبري
هم کولي . ڊپر بدعمله اولوفر معلومبده . څوورځي مونږ سره خيمه
کي و دعسڪري تيار خوراڪ دوجبوو پش کي به يي هم ٽگي کوله
اودکريم بورڊ لوبه اوشطرنج به يي هم کاوه . شپه اوروځ يي معلومه نه
وه اوهر وخت به لگياو ! ماورته يوه ورځ وويل چي دغه لوبي ته يو
وخت وٽا که او هر وخت يي مه کوه خلک ويده وي اوته لگيا يي له
خوبه يي باسي ! هغه زما خبره ونه منله مادلوبو هغه تخته
ديلاستيکي چيتروگانوسره دخيمي نه دباندې وغورځوله . عيسي
بحريني سمدستي امريڪايي پوځيانو ته شکايت وکر اوزما په هکله
يي ورته وويل چي دالوي ترهگري ، دالقاعدې ، طالبانو اونورو
ترهگروڊلو سره اڀيکي لري ، مادشطرنج اودکريم بورڊ لوبي ته نه
پرپردي اوتخه يي هم راڅخه واڃيسته اودباندې يي وغورځوله ...

يوپوڻي ضابط راغي او زه يي دباندې خاورو کي لمرته په
 زنگتونو جزايي اودرولم او عيسي ته يي وويل چي داکار
 مستادخوښي له پاره وکر مونږ هر هغه کار کوو چي ته پرې
 خوښېږي ...

وروسته يو بل پوڻي افسر راغي ، ډېرې بدې ردې يي وويلې
 اومونږ ته يي وويل چي تاسو ترهگر ياست دلته هم ترهگري کوئ .
 تاسو به هيڅکله آزاد نه شئ اوتاسو به دخپل عمل سخته
 سزاوگورئ ...

عيسي خلکو ډېر ملامت کر راغي ماته مخامخ دپښو په
 سرکښېناست او بخښنه يي وغوښته اوراته ويي ويل چي "سامحني"
 ماپه سينه کي تپل واهه هغه په کوناتو کښېناست اوشاته وغورځيده
 بياگوانته نامو کي په مايک بلاک کي دلږ وخت له پاره ماهغه عيسي
 بحريني وليد اوراته ويي ويل چي ما اوس توبه ايستي ده ،
 ماغوښتل چي امريکايان وغولوم اوخپل ځان په دې چل ازاد کړم ...
 دامريکايانو جاسوسان ټول دغه ډول وو چي غوښتل يي دنورو
 دضرر په قېمت خپل ځان ازاد کړي اوامريکايان وغولوي .

دامريکايانو له پاره چي يي جاسوسي کوله يوه بله ډله هم وه چي
 ټول شيعه گان وو څلور شيعه گان چي : علي ، ارکان ، حسن
 اوحيدر نومېدل ډېر لوی خيستان وو اوپنځم يي يمني شيعه و چي (
 باسرده) نومېده هغه هم ددوی په ډله کي و ، شپږم يي عبدالمجيد
 نومېده چي ايراني اولوی احمق و . ښکاره به يي ويل چي زه
 امريکايانو له پاره جاسوسي کوم او ماته په تحقيق کي سگرت او ....

مهياکوي بل افغاني شيعه و چې ډاکټر علي شاه نومېده اوپه ايران کې يې زده کړه کړې وه هغه هم ددغو کسانو په ډله کې و او هغوی سره يې ټينگ اړيکي لرل.

خلکو پرې همداتور لگاوه چې دايران له پاره کار او جاسوسي کوي دايران نه يې سخته دفاع کوله. او زندان کې يې هم ددغه عراقيانو ملگري کوله.

دغه ډلې گيرې هم خريلې ، بشو سره يې خبرې هم کولې ، په څلورم کمپ کې په نېکرونو کې برينه هم گرځېدل او امریکايان احمقان به يې استعمالول . د مذهبي تعصب له مخې به يې صحابه و ته کنځل هم کول اوپه څلورم کمپ کې ورڅخه بنديان ډېر په تکليف کې وو . پنجره کې خو دغه فاسده ډله ډېره تکليف کې وه ځکه چې هرچابه دسل اورتل ....

خوپه څلورم کمپ کې په بيله کوټه کې سره راټول شوي وو امریکايانو احمقانو ته به يې کله ويل چې کمپ کې خلکو چاقوان جوړ کړي دي اوپه تاسو حمله کوي ، هغوی به دټولو بلاکونو سخته تلاشي وکړه او هيڅ به لاس ته ورنه غلل . کله به يې ورته ويل چې خلکو يو بل ته سره ليکونه لېرلي دي بيا به سخته تلاشي وشوه خوپه هرځل به امریکايانو هيڅ نه موندل ځکه چې ددغه ډول کارونو هيڅ امکان نه و . خو بيا به يې هم هغوی ته نورې اونورې خبرې کولې اودټولو درواغو سره سره به هغوی ريښتيني گنل . ارکان به دامريکايي بنځينه عسکرو سره د شپې داوسپنيز جال ترمنځ شطرنج

اونورې لوبې هم کولې اودې ټولو به بنځو ته ناوړه جنسي اشارې او حرکتونه هم کول ...

ارکان دطالبانو په حکومت کې بندي شوي هم و چې په آخرو ورځو کې دقندهار دزندان نه تېرېدلې و اوداسې ويل کېدل چې دې ټولو صدام او دافغانستان ځينو گوانډيو هېوادونو ته جاسوسي کوله ...

امريکايانو ددغې ډلې ډېر رعايت کاوه او هغوی ددغه رعايت نه ډېره ناوړه گټه اخيسته . په ډېرو کسانو يې ددرواغو گواهي کړې وه چې داخلک په القاعده کې وو ډېر کسان ددوی د شيطاني له امله پنځم کمپ ته ولېږل شول ...

زمونږ په هکله يې څلورم کمپ کې هم محققينو او پوځيانو ته ويلي وو چې مسلم دوست خلکو ته فتوي ورکوي ، ټول بنديان خصوصاً عربان يې زيات احترام کوي ، شطرنج ته حرام وايي ، ستاسو راوړې غوښې حرامې گڼي اوداسې نور ... تردې چې محققينو دهر بلاک نه يو اودوه کسان تحقيق ته وغوښتل اوزما په هکله يې ترې په سختې پوښتنې وکړې او حتی نارنجي جامې يې ځينو ته راوړې او بيرته پنجره ته په لېږلو يې تهديد کړل . لکه چې په افغانانو کې يې دکونړ دمرورې " اختر " نه دغه ډول پوښتنې کړې وې هغوی ټولو ورته ويلي وو چې مونږ خبر نه يوو . داستاذ بدر نه يې هم په تحقيق کې پوښتنې کړې وې .

اودايي هم ورته ويلي وو چې څرنگه خلک ستادورور : مسلم دوست احترام کوي ؟! هغه ورته ويلي وو چې داخوکومه بده خبره نه ده تاسو ته ترې څه تکليف دی ؟! ...

ماته هم محققينو وويل چې ته فتوي ورکوي ماورته وويل چې دلته يواځې دلمانځه ، اوداسه ، روژې او داسې نورې پوښتنې کېږي چې تاسو پورې هيڅ اړه نه لري ماته چې کوم معلومات وي نودازمونږ دين دى اوزه هرو مرو ځواب ورکوم په دې ځوابونو زه مفتي نه شم جوړېداى .

بيا ماورڅخه پوښتنه وکړه چې آيا دحيواناتو پچې خوراک لپاره دي بايد وخورل شي او که نه ؟ هغه وويل چې نه . ماورته وويل : ته هم مفتي شوي ځکه چې دپچي دنه خوړلو فتوى دي راکړه .

لنډه داچې ددغو شيعه گانو څخه مونږ ټول بنديان زيات په تکليف کې وو ، خلکو ورته په نازله قنوت او نورو دعاگانو کې بښېږي هم کولې . آخر " ارکان " او " باسرده " سره سخت جنگ وکړ چې په باسرده يې پوزه هم وينې کړه ددوى خپلو منځو کې سخت اختلافات پيداشول او الله تعالى ټول سره تيت اوپرک کړل .

علي يې پنځم کمپ ته ولېږه اونورپنجرو ته بېرته لاړل .

ماهيڅکله دانه وو ويلي چې گڼې دگوانته نامو بنديانو ته چې په وروستيو وختو کې کومه غوښه راځي هغه حرامه ده ځکه ډېر داسې دليلونه وو چې دهغې غوښې په حلال والي يې دلالت کاوه . مانوروته هم ويل چې خورئ يې اوماخپله هم خوړله . دعلي او استاذ بدر محقق يو و ، يوه ورځ بلاک ته راغى او استاذ ورته وويل چې مونږ کله ويلي دي چې داغوښه حرامه ده ؟ هغه دسخت خجالت سره مخ شو ، ځان يې درواغجن ثابت کړ او ويې ويل چې تاسو نه دي ويلي ....

عراقي شيعه گانو کي دابو فاطمه په نوم هم يوو خودهغه ظاهري سلوک بڼه و او شيطاني اوجاسوسي يې هم نه کوله .

ايراني شيعه عبدالمجيد خوپه غاړه کي صليب هم خوړند کړي و او دډېرې غوړه مالي له پاره به يې امريکايانو ته وروڼه هم ويل ...

علي او ارکان به په څلورم کمپ کي دعسکرو په مشوره دډوډي دلوبنو دراوړلو په وخت کي ووتل غوښه يابل هغه څه چې دهغوی به خوښ وو پت به يې کړل او کله کله به چې دهغوی دکوټې دوتلو نمبر مخکي و نو وبه وتل او دهغوی دلوبنو نه به يې خوراک وکړ نورو کي به يې شگي واچولې چې څوک يې ونه خوري ! کله کله به يې دکوټو ترمنځ دعمومي تشنابونو سره اضافي کتغ وشينده او بيا به يې عسکروته دنوروبنديانو کوټه ورپه گوته کړه چې دا کار هغوی کړي دي . عسکرو به هغوی دگرځېدلو څخه څو ورځي محروم کړل اوپه دې ترتيب به په ناحقه جزايي شول . ددريمي کوټې او دعمومي تشنابونو ترمنځ دپوال کي چاودشوی و دغوشيعه گانو څو ځل په هغه چاود کي دتشناب پيپ ايښی او کوټې ته يې اوبه ورخوشي کړې دي ...

لنډه داچې ډېر پليت شيطانان وو . په کندهار کي دارکان سره عبدالحکيم بخاري، صديق ترکستاني او ..... هم بنديان وو . صديق ترکستاني بڼه سپری و او عبدالحکيم بخاري دسعودي استخباراتو افغانستان ته دجاسوسي له پاره لېرلی و او هلته نيول شوی و .

دامريکا يانو نور جاسوسان په افغانانو او پاکستانيانو کي ځيني لوفران او بدعمله هم وو چې هغوی اصلا داسلام په نوم نه وو بنديان

شوي بلکه دغلا ، جاسوسی ، درغلی ، پاتکونو او نورو جنايتونو له امله بنديان شوي وو . لکه حاجي روح الله .... خودايوه خبره جوته ده چې جاسوسانو کې تراوسه يوهم نه دی راخوشي شوي او داځکه چې هغوی نه تراخه هلته کار اخلي .

بنديانو سره دامريکايانو روحي او رواني جنگ

دگوانتهنامو بنديانو سره دامريکاپوځ او محققين په رواني جنگ کې بوخت دي بنديانو باندې په بدني تعذيب سربېره روحي فشار دېر زيات دی دنفسياتي ځورونو څو بېلگې په لاندې توگه وړاندې کوو :

۱: په پنجره کې ستونزمن ژوند چې تفصيل يې مخکې تېر شو .
۲: په ډېره يخه يا ډېره گرمه کوټه کې دبندې کنبېنول چې داهم بدني اوهم روحي تعذيب دی .

۳: دتحقيق په کوټه کې بندي دخوساعتونو يادپوره ورځ اوشپې له پاره يواځې تړلی پرېښودل ، تردې چې انساني ضرورت يې هم همغه ځای کې رفع کړی دی داهم دبندې اوروحي تعذيب او فشار يو ډول و .

۴: په داسې کوټه کې دبندې پرېښودل چې هلته لغړ او جنسي تصويرونه وي .

۵: دتحقيق په کوټه کې يو ډول دوه چراغونه په دېوال کې بندي ته مخامخ لگېدلي دي ، بندي هلته تړلی پرېږدي او هغه دواړه چراغونه

روښانه کړي هغه زر زر بلېږي او مړه کېږي او يو ډول خطرناکې شعاع خوشې کوي چې د بندي په سترگو ډېره سخته بده اغېزه کوي او سر پرې گرځوي داهم بدني او هم روحي تعذيب دی.

۶: بندي ته سپکې سپورې او سختې خبرې کوي او ورته وايي چې ته به هيڅکله له دې بنده ونه وځې ، ترمرگه به دلته يې او خپلوان او دوستان به بيا هيڅکله ونه گورې ...

۷: دگرځېدو پنجره او دتحقيق کوټه کې يې د بنديانو دوطن دخوراکونو اونور انځورونه لگولي وي چې بندي ته وطن ، کلی کور او ..... ورياد کړي او وځورېږي .

۸: دتحقيق په کوټو ، روغتون ، اودگرځېدلو ځای کې يې دبوډا پلاريا بوډی مور انځورونه لگولي وي او په مختلفو ژبو ورسره ليکلي وي چې زويه ! ماته بې له تاژوند ډېر سخت دی ته به ترکومه نه يې ؟ يايې دماشو مانو انځورونه لگولي وي يادښځې ، هغوی ژاري او وايي چې مونږ ستاله پالنې پرته لويېږو اودستونزو نه ډک ژوند تېروو ...

۹: په يوه پوستري يې دلاندې لوري نه ديوه وړوکی ماشوم انځور لگولی وي او ورسره يې ليکلي وي چې ستازوی ياستالور ستادبندي کېدو په وخت کې ، بيالږ پاس ترې دلږ غټ ماشوم انځوروي او ورته ليکلي وي چې ستاله بندي کېدو څخه درې کاله وروسته ، په همدې ترتيب لږ لږ لوړېږي په آخر کې دلوی زلمي ياپېغلې انځوروي او ورسره ليکلي وي چې ستاله بندي کېدو څخه (۲۵) پنځه ويشت کاله وروسته . په دې ترتيب بندي ته انتباه

ورکوي او ځوروي يې چې دلته به ته تر ډېره عمره يې ستاچي به دغسې ستاپه غياب کې لويېږي .

۱۰: ځينو پوسترو باندي يې په همدې ډول دمور ، پلار ، بچو اوبنځي انځورونه کنبلي وي او ورسره يې ليکلي وي چې دمحققينو سره مرسته وکړه ريښتيا ورته ووايه اوزر خپل کورته راشه .

۱۱: د عربانو دکېږديو ، اوبنانو ، دخورمادباغونو او نورزره رابنکونکي انځورونه په پوستر کنبلي وي اودافغانانو دافغاني تنور دډول ډول ډوډيو ، سيخ کباب ، اونور ځوروونکي او زړه رابنکونکي انځورونه يې کنبلي وي چې البته دامريکايانو غوندي دنياپرستو ته سخت تمامېږي اوالحمد لله په مونږ يې هيڅ ناوړه اغېزه نه وه .

۱۲: دبنديانو دبي خويه کولو ، له خويه راويښولو ، ځورولو او غوسه کولو له پاره په بلاک کې موظف عسکر په نيمه شپه دبلاک يو لور اوبل لورته پېر پېر داوبو رېري پيپونه چې په سر کې يې اوسپنه لگېدلې وې راواخلي او دبلاک دمنځني لارې دمينځلو په بانه يې دبلاک په اوسپنيزه زمکه رابنکارې چې گرگرکوي او دخوبولي انسان په دماغو ډېره بده اغيزه کوي .

۱۳: کله کله يو بلاک نه بل بلاک ته تيرې او کاني ولي چې داوسپنيزو بلاکونو دپاسه لگېږي او سخت گرز گروز کوي . بنديان راويښوي ، ځوروي او بي خويه کوي .

۱۴: په درندو بوتانو دبلاک منځ کې په نيمه شپه کې په درزدرز ځي ، چغې وهي ، لوبې کوي اوبنځي نړيو په بل سپرېږي ....

۱۵: په نيمه شپه ، دپشني ، سهار دوخته اونورو نازکو او نامناسبه وختونو کې بندي تحقيق ته بوزي او هلته ورسره سختي اوتشدد کوي .

۱۶: دقران کریم بي حرمتي اوددیني شعائرو سپکاوی هم امریکایانو ددې له پاره کاوه چې په بنديانو روجي او رواني فشار راوړي .

۱۷: دگيرو او وروځو خرپيل هم روجي فشار و .

۱۸: مشين ته ورکول اوډارول چې دامشين ستادروغ او ريښتيا معلوموي : داهم روجي فشار و .

۱۹: کله چې بندي دغسل په وخت کې په ځان صابون و مړي نو عسکر ور باندي اوبه بندي کړي او صابون په ځان يې دغسل خانې نه راوباسي داهم روجي فشار دی .

۲۰: دگرځېدو په وخت کې دخپل استحقاق چې شل دقيقې يانيم ساعت دی نه بشپړول اودنيمايي ياڅلورمې برخې دوخت په پوره کېدو دگرځېدو دځای نه را ايستل .

دامريکايانو حماقتونه

مونږ مخکې داگومان کاوه چې امریکايان به دومره احمقان نه وي لکه چې وموليدل. نورخو مونه دي ليدلي خو پوځيان اوداستخباراتو والا (CIA) (FBI) اکثره سخت احمقان دي . دپوځيانو په هکله خودامشهوره ده چې دهرځای پوځيان ډېر احمقان

وي . اودا ځكه چې عقل او پوهه دعاقلانو سره دناستې پاستې ،
 بنوونې اوروزنې ، دژوند دهرارځ دتودو سرو او گڼو تجربونه زده
 كېږي او پوځيان له دې ټولو محروم وي . پوځي يواځې تيارسي ، كين
 گرس بني گرس ، درېش ، وضعيت اساس اونورو عسكري تمرينونو
 ، اصطلاحاتو او دجنگ نه پرته نورڅه نه زده كوي . نو ځكه بې تميزه
 اوبې توپيره دقوماندان په قومبانده خپل سر ور كوي . نورنه پوښتنه
 كوي اونه دپوښتنې حق لري چې ولې؟! .

خبره نه اوږدو اونه يې هېروومونږداويل چې امريكايي محققين
 او پوځيان ډېر احمقان دي . پوځيان خو همداسې وي خو محققين
 اوداستخباراتو خلك خوددولت چاڼ شوي ، ذهين ، زيركه او نخبه
 كسان وي نو چې نخبه يې داسې كم عقل وي نو عوام به يې لاشه
 وي؟! .

ځيني حماقتونه خوداسې دي چې مونږ يې ليكل مناسب نه گڼو
 ځكه چې هغه اوس هم جريان لري اودامريكايانو هغه حماقتونه
 دبنديانو په گټه دي نو كه مونږ يې وليكو هسې نه چې ورته متوجه
 شي پرېږده چې دهغوی دجريان نه بند يانو ته گټه ورسېږي
 خودځينو نورو حماقتونو څو بېلگې به يې وليكو :

يو محقق چې دبندي دوسيه هروخت لولي اولوستې يې ده اود
 بندي په هكله پوره معلومات په كې ليكل شوي دي په دې ټولو
 سربېره بندي ته ويلى وو چې مونږ ستاپلار هم نيولى دى اوډېر زر به
 يې دلته په گوانته نامو كې وگورې ، هغه ورته وويل چې داخوډېره
 دخوښې خبره ده . هغه وويل : څرنگه ؟ ده ورته وويل چې زما پلار

خوشل کاله مخکي مرشوي دي اوماتاسوته ويلى هم دي اودوسيه کي داخبره ليکلي هم ده نوکه اوس تاسو نيولي وي نو حتما به راژوندي شوي وي اوچي هغه راژوندي شوي وي اوتاسو نيولي وي نو هيڅ پروانسته خوورځي به دلته وي بيا به خلاص شي .

محقق ډېر سخت خجالت سره مخ شو نور يې هيڅ ونه ويل او خبره يې بل خوا واروله .

ځينو محققينو به پوښتنې کولې چې په مونږ کله حمله کېږي؟! .

ايا دي زندان ته څوک اور ورته کوي؟! .

ته مشري يې که ستازوي؟! .

ډېر داسې کارونه چې د عسکرو په گټه به وو اوبنديانو به ورته مشوره ورکړه چې داسې وکړئ خو هغوي ته به چې څرنگه ويل شوي وو نو بې له دي چې ظروفو او شرائطوته وگوري هماغسې به يې کول اودبديانو ښه مشوره به يې هم نه منله! .

قندهارنه د کيوبا په لپور دروانېدو په وخت کې يې په داسې حال کې چې دبديانو لاسونه ترملا اوپښې دزمکې سره تړلې وې وويل چې که دچا ضرورت و نو لاس ياپښه به پورته کوي! خودې ته يې فکر نه کاوه چې تړلي لاسونه اوتړلې پښې به څرنگه پورته کړي؟! کله چې مونږ ورته وويل چې داخونه شي کيدای نوويې خندل اوسخت خجل شول .

لکه مخکي مو چې وويل دگوانتهامو په بنديانو کې يودايران ، او څوکسان دعراق شيعه گان وو هغوي دسنيانو سره سخت تعصب کاوه امريکايانوته به يې جاسوسي کوله او هغوي به يې په پتو سترگو

بي له تحقيقيه خبره منله . لکه چي ورته به يي ويل چي بنديانو چاقو گان جوړ کړي دي او په تاسو حمله کوي . هغوی به يو دم زيات عسکر را وغوښتل ، ټول بلاکونه به يي ويلتل ، دهرشي تلاشي به يي واخيسته او هيڅ شي به لاس ته ورنه غي ، خونه يي دافکر کاوه چي بنديانو له څه شي څرنګه چاقوان جوړل کړل؟! اونه يي هغوی ته ويل چي ستاسو خبره خودرواغ وخته . بلکه لابه يي شاباسي ورکړ . بله ورځ به يي بله شیطاني په همدې ډول وکړه او هغه به هم درواغ شوه خو دا کار په دوام او تکرار روان و هغوی دامريکايانو د حماقت نه بده گټه اخيسته اولوبي يي پرې کولې خودوی نه پوهېدل هغوی به يي نازول ، امتيازات به يي ورکول او ريښتيني به يي گڼل .

په دې ټولو سربېره دامريکالوی لوی سياست پوهان ، جنرالان او مسئولين ځکه ډېر لوی احمقان دي چي دپاکستان دآی ایس آی جنرالان يي مسلسل غولوي . بي گونا خلک يي پرې ويلورل ، په خپلو دښمنانو يي دهغوی له اوږو ډزې وکړې او کوي يي ، دترهګري په خلاف دمبارزې په نامه اونورو مختلفو پلمو ، دسيسو، ډرامو او درواغو باندي دامريکانو نه ډالر ، وسلې او وسائل اخلي اودکارغه غوندي هم گندګي خوري اوهم ټونګه څنډي : خو امريکايان يي په پټو سترگو تصديق کوي چي ځيني بېلګې يي مخکې بحثونو کې تېرې شوې او ځيني به په راتلونکيو کې راشي نو اوس دې لوستونکي قضاوت وکړي چي آيا امريکايان احمقان دي اوکه نه؟ .

امريکايان خپل ځانونه دټولې نړۍ باداران اودهرچانه هوبسيار گڼي اونوروته په سپکه سترګه گوري ، چي داترټولو لوی حماقت

دی؛ نور ټول حماقتونه یې د همدغه حماقت نه سرچینه اخلي اود ټولو ستونزو لامل یې همدغه غرور او همدغه حماقت دی. امریکایي محققینو به مونږ ته ډېر زیات درواغ ویل. دامریکایانو په خپر درواغجن مایه خپل عمر کې نه دي لیدلي، خود ډېر حماقت خبره په کې داده چې داگومان یې کاوه چې مونږ دهغوی په درواغو نه پوهېږو!!!

هغوی زمونږ د ژوند او عاداتونه ناخبره وو او زمونږ ژوند یې هم دخپل ژوند په تله تله هغوی به چې کله مونږ نه دخپل سفر په هکله پوښتنه کوله نو دعادي کلیوال بس سفر کې به یې هم دکمپیوټر دانټري پوښتنه کوله.

دامریکایي پوځ بې خرته لگښتونه

دامریکاپوځ خوله ځایه هم ډېر نازولی دی خو په افغانستان یرغل ورته ډېر دروند او قېمته تمامېږي. دامریکایانو په پرتله دروسانو لگښتونه ډېر لږ وو، ځکه چې په هغه وخت کې شوروي اتحادلانه و ړنگ شوی اود شورویانو او افغانستان ترمنځ یواځې داموسیندو نودزمکې له ليارې یې ډېر په اسانۍ دخپل پوځ اکمالات کول. اوبله داچې دافغانستان دننه وسائل یې هم استعمالول اونسبت امریکایانو ته ډېر زړه ور وو هرکار یې پخپله کاوه.... اودفکري ملگروشمېر او زړورتيا یې هم زیاته وه. دامریکایانو ټول اکمالات افغانستان ته له بهره کېږي چې اکثره یې له امریکاڅخه راځي دبېلگې په توگه: امریکایي پوځ دخپلې بزدلی او ډار له امله افغانستان کې په خپلو

گوډاگيانو هم باور نه لري د عسکرو خوراک هم دامريکانه راځي ،
 د خښاک اوبه ورته دکويت ، بحرین ، اودخليج دنورو هېوادونو نه
 راځي د جاسوسی نه واخله نور ټول کارونه په نورو کوي چې داهم
 لگښتونه ايجابوي . تردې چې افغانستان څخه لرگي نورو هېوادونو
 ته صادرېږي خومونږ په قندهار کې وليدل چې حتی لرگي هم ډک
 ډک کانتينرونه دامريکانه راتلل اوداله دې وېرې : هسې نه چې څوک
 راته په کې کوم چاودېدونکي مواد ... کنډېږدي ! پوځيان هرڅی
 نارامه اوبې ځايه استعمالوي که دخوراک بندېږي يايوه منه ورڅخه
 په زمکه وغورځېږي نو هغه بيا نه را اخلي بلکه بل ډبی اوبله منه را
 اخلي . دهر وخت مېوې ورته په وخت اوبې وخته هرځای ته رسول
 کېږي ، امریکايان هر کار په وسائلو او مشينونو کوي اوپه لاس يو
 موگی هم په زمکه کې نه ټک وهي . وسايل په تېلو چلېږي نو ځکه
 يې دتېلو لگښت ډېر دی اودهمدې لگښتونوله پاره جنگېږي .
 قندهار کې دخېمو گرد چاپېره داغزنو سيمانو ددېوالونو نه خېمې ته
 دروازه هم لومړی دهمدغو اغزنوسيمانو وه خوبيا يې کلکې
 داوسپنې دډنډو دروازې راوړې . ددغو دروازو له پاره يې په مشيني
 برمې لوی او ژور سوري وکنل بيایي په کې ددروازو اوسپنيز
 چوکاتونه لک کرل بيا به يې په کې لومړی دوچو سيمتو بوری تشه
 کره اودپاسه به يې پرې وچې شگې واچولې په دې ترتيب يې دهرې
 دروازې دچوکات يوې پښې ته اته بوری اوبلې ته هم اته بوری
 سميت واچول چې يوه وره دروازه يې په شپاړسو بوريو اودروله بيایي
 دغو وچوسيمتو اووچو شگو دپاسه اوبه وارولې ! ...

دمعمولي کار له پاره هم ربري ديوخل استعمال والا لاسکشي
اچوي او بيا يې غورځوي او په لاسونو يو ډول مکروب وژونکي کریم
مري . دهر عسکر سره يوه پلاستيکي اوږده مشکوله شاته تړلې او يو
اوږد پيپ ورڅخه مخې ته راتيردي دورځي څو وخته تياره ميده
واوره راځي هر عسکر خپله دغه پلاستيکي مشکوله له واورې
اوشريت نه ډکوي او بيا يې دماشومانو دچوشني غوندي دغه پيپ په
خوله کې نيولې وي اوروي يې ...يا ورسره بکسي نه څه خوري
دامريکايي عسکر خوله تل په خوراک خوځېږي او شخوند وهي !

دهر عسکر سره يوه لويه سفري بکسه وي چې شاته يې اچوي .
دغه بکسه يو پوره سينگار بکس او دسامان بوجی وي . په دغه
بکسه کې ډول ډول خوراکونه ، خوږې دانې ، پاږ ، ژاولې ، بسکت
، ممپلي ، ډول ډول دچپسو ډبي ، پوکني ، دمنځ کریم ، دنسوارو
ډبي ، سگرت ، وړوکی کمپيوتر ، تپ ، راډيو ، دوښتانو لري کولو
ماشين ، جنکيانو سره سرخي پوډر ، لپسیرين ، ږمنځي اونور
دسينگار سامان او ..... وي دبکسي پاسنيو جېبونو کې يې ترماس
، کېمره چريکي بستره ، چاقو او کاشوغه او پنجه يو ځای سره نښتي
اونور زيات گڼ سامان وي .

نورې ډبلې تنځاگانې اوداضافي لگښتونو خويې پوښتنه مه کوه .
نور يې هر کار دتپکې په ډول سرته رسېږي اوعسکرو به ويل چې په
دې تپکو کې زمونږ جنرالان اولوررتبه افسران شريک دي يو ځای به
نن جوړکړي سبا يې بيرته وړانوي .... يو جنرال يو کار په يوه نقشه
وکړي بل چې راشي بيا يې په بله نقشه کوي ... امريکايان ډېرداسې

شيان هم يوخل استعمالوي چي هغه په غريبو هېوادونو کي په کلو نو استعمالېږي ... نور له مونږ پنالگښتونه به يې لاشومره وي؟ دامريکا اقتصاد به ددغوبي خرته لگښتو ته له امله ارومرو راپرېوځي .

دامريکايانو ډار او بزدلي

دډېرو هغو حقيقتونو نه چي مونږ ته جوت شول يو دادی چي مونږ مخکي فکر کاوه چي امريکايان به دومره بي زړه او ډار نه وي لکه چي وموليدل . امريکايان ډېر بزدل ، ډارن او بي غيرته خلک دي ديو کس نه شل کسه راچاپېرشي خو بيا هم هغوی ډارېږي زمونږ لاسونه او پښي به يې په پولادي زنځيرونو او زولنو کي کلک تړلي وو اوددواړو مټونه به عسکرو نيولي وو خوبيا به يې هم مونږ ته ويل چي په مونږ حمله ونه کړي ، مونږ له تاوېږو ، مونږ ته مه راگوره ، لاندي گوره ....

مونږ به حيران شوو چي دداسي پولادي زنځيرونو سره سره چي پيلان يې هم نه شي ماتولی مونږ څرنگه په تاسو حمله کولای شو؟! خودا هغه رعب او ډارو چي الله تعالی دهغوی په زړونو کي اچولی و . په شپږو مياشتو کي به عسکر بدلېدل . کله به چي نوي عسکر راغلل نو ډېر په ډار به دبلاک منح کي تلل راتلل چي دډار نښي به يې په مخونو کي بېخي جوتي وي . زړو عسکرو به ورته لارښوونې کولې چي داسي به کوئ او هغسي به کوئ ....

په لومړيو ورځو کي به يې ډېر په ډار بنديانو سره دضرورت په وخت کي خبرې کولې او ډېر په تعجب به يې مونږ ته راکتل ، خوڅو

ورځي به چي تپري شوي اولر لږ به روږدي شول نو مونږ به ورځه پوښتني کولي چي تاسو ولي دومره ډارپري؟! هغوي به ويل چي مونږ په خپله خوبه دي جزيري ته نه راځو ، مونږ په زور رالږل کېږو . مونږ چي کله دلته راځو نو له ډېره غمه اوډاره ژاړو ، مونږ په پوځي الوتکو کې يو نامعلوم ځای ته بوتلل شو ، هلته درې اونۍ په تدريب کې تپري کړو اودا راوښي چي بنديان به څرنگه تړو ، پرانيزو او څرنگه تعامل به ورسره کوو؟ بيايو نصراني ملا راشي اومونږ ته قرآن راواخلي اوراته وايي چي پام کوي چي دا کتاب ونه گوري ، داپه زړه اغېزه کوي ، دي کې جادودي ..... دبنديانو خبروته غوږ مه ږدي ، ديني خبرې ورسره مه کوي ....

بيا يو جنرال راشي او راته وايي چي : تاسو دډېرو خطرناکو خلکو سره مخ کېږئ ، مونږ دمسلمانانو ډېر سخت دريځه او خطرناک خلک راټول کړي دي اودگوانته نامو په ټاپو کې مو په اوسپنيزو پنډرو کې اچولي دي . دادهغوخلکو ملگري دي چي په نيويارک او واشنگټن يې ځانمرگې بریدونه وکړل او الوتکې يې دسکو برجونو اوپنتاگون سره وجنگولي . داخلک نه په خپل مرگ دي اونه دنورو . دوی مرگ ته خوشحالېږي اوله مرگه هيڅ نه وپېږي . ددوی يو کس دزروکسانو سره مقابله کولای شي ..... پام کوي ځانونه ورځه ساتي ...

نودادامريکا هغه بزدل پوځيان او هغه ډارن جنرالان دي چي هغوي پري وياړي !!!.

امريکايي محققين دبنديانو نه دومره ډارېدل چې بندي به
زنخيرونواو زولنو کې دتحقيق کوټې کې په زمکه کې دبنخي کونډې
پورې تړل کېده اوبيا به ترې محقق پوښتنې گرو پرې کولې. مريض
به ټپي، بي هوښه، گود او شوټي په روغتون کې دکت پورې داسې
تړلی و چې له اړخه به نه شو اووښتي !!!.

همدارنگه په خوړو کې يې ټولو بنديانو ته دغوښې په ورځ تل
دسينې ټوټه ياد کوفټې ټوټه ورکوله چې کوم وړوکی هډوکی به هم په
کې نه و دهډوکی والاغوښه يې له دې امله نه ورکوله چې بندي
دهډوکی نه دوسلې کار وانه خلي او کوم عسکر پرې ونه وهي !!!.

دامريکايانو بله بزدي او ډار داو چې ډېر نرم او پاسته قلمونه به
يې ورکول اوداهم له دې وېرې چې په کلک قلم چېرته عسکر ونه
وهي.

دغابونو برش هم دلاس دخچې نيمې گوټې په کچ و. دلوی برش
ورکولونه هم وېرېدل.

دډوډي خوړلو کاشوغې به يې په شمارورکولې او هرچا نه به يې
بیرته غوښته او داهم له دې امله چې بندي چېرته دکاشوغې نه
دوسلې کاروانه خلي. که کله به کوم بندي ته کاشوغه نه وه ورغلي
اودورکولو په وخت کې به ورسره نه وه نو ټول بلاک به يې ډېرسخت
تلاشي کاوه.

دادامريکايي پوځ دډار خو بېلگې وې که نه دهغوی هر قدم پراو په
پراو دډار نه ډک و.

بزدل امریکایان د پروت بندی نه د تپستی په حالت کې

د بنديانو په سر کڅوړې دي او د پاسه پرې سترګې او غوږونه لا نور هم تړل شوي دي

د روسانو او امريکايانو پرتله

مونږ مخکې دنورو ډېرو خلکو غوندي فکر کاوه چې امريکايان دروسيانو نه په هرڅه کې مخکې او غښتلي دي خو کله مو چې له نږدې وليدل نو رامعلومه شوه چې امريکايانو هسې په درواغو او تبليغاتو ځان پرسولای دی او منځ يې تش توکر دی. ماځينو محققينو ته هم په ډاگه وويل او حقيقت هم همدا دی چې دروسيانو جرأت ، متانت او ثبات مونږ ته هله څرگندشو چې دبزدلو اوبې غيرتو امريکايانو سره مخ شوو. روسيان د افغانانو او مسلمانانو په مقابل کې بې زړه او بې ننگه دي او ماتي يې وخوړه خودامريکايانو اوروسيانو پرتله او موازنه چې وکړو نوزه په پوره باور ويلای شم چې که دروسيانو او امريکايانو ترمنځ جنگ ونښلي نو امريکايان به هرو مرو ماتي خوري. روسيان نسبت امريکايانو ته ډېر زړور دي. هغوی چې کله په افغانستان يرغل کړی و نو هغوی سره مونږ وجنگېدو او وموليدل چې خپله په غرونو راختل يوبه مو چې په کې وويشت بل به راوخوت. هرځای کې يې دهرچاله لاسه هرڅه خوړل اوخپله يې خلک نيول. دهغوی جېبونه تش وو خوپه زړونو غښتلي وو ....

مونږ امريکايي محققينو ته ښه په صراحت اوپه ډاگه ويل چې تاسو نه ديو نوک په کچ ځای فتح کولای شئ اونه يو کس نيولای شئ . دگوانتهنامو په دې ټول زندان کې يو سړی مونږ ته راوښي چې تاسو نيولی وي. تاسو نه يو کس نيولی دی اونه مو عراق يا افغانستان نيولی دی بنديان هم زمونږ خپلومناقانو اومرتدانوپه پلمو نيولي

اوپه تاسو يې پلورلي دي او خاورې ته هم زمونږ دخپلو منافقانو او مرتدانو په اوږوسپاره شوي او ورتوتی. ستاسو جېبونه ډک دي اوزړونه موش دي. کروز ميزايل بمبار اونوروسائل او ټکنالوجي خای رنکولای شي خوفتح کولای يې نه شي، فتح کول دمتو په زرو اودزړونو په جرأت کېږي اودا دواړه تاسونه لری په پلمو، دسيسو اودډالرو په بدرگه يوخای ته ننوتل دهغه خای فتح کول نه دي. تاسو به ډېر زر ماتي وخورئ اوتاسو ته به دا جنگ دروسيانو نه ډېر دروند تمام شي. ستاسو پوځيان نازولي دي توريالي نه دي. تاسو زمونږ لاسونه اوپښې په پولادي زنجیرونو تړلي دي او بياهم راته وايئ چې مونږ باندې حمله ونه کړئ، مونږ ته مه راگورئ، مونږ له تاسو وېرېږو. تاسو دحيوان غوندي مونږ دتحقيق په کوټه کې دپولادي کوندي پورې وتړئ اوبياراسره تحقيق کوئ... چې داستاسو په بې زړه توب او ډاردلالت کوي.

دروسيانو او امريکايانو بله مقايسه داده چې روسيانو دنړۍ په مطبوعاتو فشارنه راوړ اونه يې په خبري رسنيو بنديز لگاوه چې دهغوی په خلاف خپرونې دې نه کوي يادې حقائق نه وايي او امريکايانو په مطبوعاتو او خبري رسنيو سخت بنديزونه لگولي دي او څوک چې لږ حقائق ووايي يادامريکا خلاف وکړي هغه تهديد ېږي، نيول کېږي او تعذيبېږي...

همدارنگه امريکايان ترروسيانو زيات درواغ وايي، امريکايان هم خپلو خلکو اوخپل ولس ته درواغ وايي اوپه تيارو کې يې ساتلي

دي ، خپل تلفات يانه بښئ او يايې لږ بښئ اودنورې نړۍ په سترگو
 كې هم خاورې اچوې او ډول ډول درواغ ورته وايي .
 بله داچې روسيانو زمونږ كورونه ړنگ كړل ، وگړي يې ووژل ،
 معلول يې كړل ، بښخې يې كوندې كړې ، ماشومان يې يتيمان كړل
 ..... خو دا يې نه دي كړي چې هرڅوك ونيسي ، گهړې او وروځې
 پرې وڅري او په لرې ټاپوكې يې دحيواناتو په څېر پنجره كې واچوي
 اوله حيوانه بتر سلوك ورسره وكړي ....

د ترجماني ستونزې

امريكايانو دمختلفو ژبوگن ترجمانان ساتلي دي اوداتول هغه
 خلك دي چې امريكاته تللي دي او هلته يې امريكايي جنسيت
 اخيستی دی . هغوی خپلو هېوادونو ته ځانونه نه منسوبوي بلکه
 هريو په وياړسره وايي چې زه امريكايي يم ، خو امريكايان يې امريكايي
 نه گڼي ، ډېر سپك يې گڼي ، لږ معاش وركوي اودغلامانو سلوك
 ورسره كوي . په عربيانو كې مصري ترجمانان ډېر دي په افغانانو كې
 تقريبا ټول پارسيوانان دي يواځې درې كسان ماپښتانه وليدل چې
 يودكوزې پښتونخوا دديرو بل دكونږ اودريم دقندهار و البته دازه
 دخپلو معلوماتو مطابق وايم كېداى شي چې نورهم وي اومانه وي
 ليدلي . هلته ټول ترجمانان دامريكايانو غلامان وو . نورټول
 فارسيوانان و چې پښتوي يې هم ډاكترو زده وه خودچاچې پښتو ښه
 زده وه هغوی بندي ته ځان پښتون معرفي كاوه ، ډېرو بنديانو نه
 پېژندل او پښتانه يې گڼل خومونږ او ځينو نورو وپېژندل چې كله كله

به ترې دژبې غلطې راووته اکثره به مذکر او مؤنث کې تېر وتل .
 فارسيوانو ترجمانانو پښتنو سره تعصب کاوه ځينې يې پرچميان
 ځينې ستميان او شغليان وو چې ټول په شمالي اتحاد کې سره راټول
 شوي وو . ډېرو پښتنو بنديانو ته دغه ترجمانانو قصدا او عمدا په
 غلطه ترجماني ستونزې پيدا کړې وې چې ډېر وروسته امريکايي
 محققينو هم محسوس کړه . او ځينو دناپوهۍ له امله له ځانه غلطه
 ترجماني کوله کله به چې په کومه جمله يا کلمه پوه نه شو نو
 امريکايي محقق ته يې دانه ويل چې پوه نه شوم بلکه له ځانه به يې
 په کې خبره ورټومبله او غلطه ترجماني به يې وکړه . کله به چې محقق
 او ترجمان بدل شول او هماغه پوښتنه به له بندي بيا وشوه او بندي
 ځواب به بدل و نو څرگنده به شوه چې مخکني ترجمان غلطه
 ترجماني کړې ده .

دايو تريخ حقيقت دی زه يې له تعصبه نه وایم په هر قوم کې ښه
 او بد دواړه شته دافغانستان ټول قومونه افغانان دي او مسلمانان
 ټول سره وروڼه دي ، خودگوانته نامو پارسي ژبو ترجمانانو کې له يوه
 پرته ټولو پښتنو سره تعصب کاوه يو په کې مسئوليت شناس او ښه
 برېښېده ، ښه پښتويې زده وه او ځان يې قندهاري پښتون معرفي
 کاوه چې بنديانو يې هم تصديق کاوه خو ماوېرژنده ماورته وويل چې
 ډېره ښه پښتودي زده کړې ده نه پښتون يې اونه دقندهار ، ماته
 کابلي برېښي ، ويې خندل اودهو سريې راته وخوځاوه . داسې
 معلومېده چې يواځې ترجماني نه بلکه په امريکايي استخباراتو کې
 يې ډېر کار کړی وي پوخ سړی و ، هغه ډېره ښه ترجماني کوله .

د ترجمانانو د تپروتنو او قصداً غلطيو ځيني بېلگې دادي چې : يو ځاځي بندي و دهوالورته په ډز کولو بندي شوی و ، هواکې يې په يوه باز دتوپک ډز کړی و امریکایانو گومان کړی و چې په امریکایي الوتکه يې ډز کړی دی . هغه نه باگرام کې امریکایي پوښتنه کړې وه چې ولې دې ډز وکړ ؟ څرنګه چې هغه ځاځي و او ځاځي او ځيني نور پښتانه قبایل د پښتو دکلمې دمنځ الف په واو بدلوي نو هغه وويل : " بوزبوندي مې ډز وکړ " فارسيوان ترجمان " بوز " ونه پيژنده ، د فارسي " بَز " (اوزه) يې ترې واخيسته او امریکایي محقق ته يې وويل چې دی وايي چې ما په اوزه ډز وکړ . هغه ورته وويل چې اوزه خوپه هواکې نه وي تاخو دهوا لورته ډز کړی دی . هغه وويل چې نه ما په بوز ډز وکړ ، او هغه هواته الوتې و . پارسيوان بيا داوزې ترجمه وکړه امریکایي په غوسه شو او ويې ويل چې اوزه خو هواته نه الوزي بيا يې بل پښتون ترجمان راوغوښته هغه ورته وويل چې دی وايي : ما په باز ډز وکړ ددوی لهجه داسې ده چې دباز نه د فارسي بز جوړېږي خو هغه ترجمان خپله غلطې نه منله او ټينګار يې کاوه چې نه ده اوزه وښوده بيا امریکایي محقق ډېر تصويرونه راوړل چې دباز او اوزې تصويرونه هم په کې وو ځاځي نه يې پوښتنه وکړه چې وښيه دې کې دې په کوم شي ډز کړی دی ؟ هغه په باز ګوته کېښوده او خبره حل شوه .

يو بل پښتون بندي کيسه کوله چې مانه محقق پوښتنه وکړه چې فلاني ځای ته کله تللی يې ؟ ماورته وويل چې نه هلته زما کوم کار نه دی پيداشوی نه يم تللی . فارسيوان ترجمان قصداً غلطه ترجماني

وڪره او ورته ويې ويل چي دي وايي : هو زه هلته تللي يم اودجهدا
 تريننگ مي ڪاوه . داهله معلومه شوه چي ڪله بل حل محقق
 اوترجمان بدل شول او همداپوڻتنه يي بياتڪرار ڪره او مادنه خواب
 ورڪرنو هغه وويل چي تاخو تهر حل مخڪني محقق ته ويلي دي چي
 هو زه دجهدا تريننگ له پاره هلته تللي وم . زه حيران شوم او ورته
 ومي ويل چي دادترجمان غلطي ده هغه زما غلطي ترجماني ڪري ده
 ماخودجهدا اودتريننگ نوم هم نه دي اڃسٽي بلڪه ماورته وويل
 چي زه هلته نه يم تللي .

داسي غلطياني اوتپروتنه ڊپري زياتي ڪڍي چي ڃيني په
 ناپوهي او ڃيني قصداً وي .

دڪويته ڊچسن مولوي امين الله ته په آخري ورڃو ڪي داستونزه
 راولاڙه شوه چي محقق ورته وويل چي ته درواغ وايي ته دڪويته نه
 يي بلڪه ته ديمن يي ماستادوسيه وليده تامخڪي يوه محقق ته ويلي
 دي چي زه ديمن يم . هغه ورته وويل چي داسمه نه ده
 ماورته چمن ويلي دي هغه "يمن" ليڪلي دي نونه پوهپر م چي
 دادترجمان غلطي ده اوڪه دمحقق ؟!

يوبل بندي ڪيسه ڪوله چي زما انگلپسي زده ده خو ترجمان
 گومان ڪاوه چي زمانه ده زده نو محقق راڃخه پوڻتنه ڪولي او
 ترجمان به دهغه پوڻتنه او زما خوابونه ژباړل يو وخت داسي راڃي
 چي ماپه خواب ڪي يوه خبره وڪره او هغه قصداً او عمداً ژباړه بپخي
 بل ڊول وڪره چي په هغه ڪي ماته ڊپر زيات تاوان و اوزه يي لوي
 مجرم ثابتولم ماسمدستي په انگلپسي خبري پيل ڪري او محقق ته

مي وويل چي ماداسي خواب درکړ او ترجمان خوتا وليد چي بدله خبره يې درته وکره ؛ ددي سره دترجمان رنگ والوت ، لارې يې ونښتې اوپه رېږدېدويي پيل وکړ . په رېږدلي اواز يې عذر او زاري پيل کړه ؛ ما او محقق دواړو ته يې وويل چي مابد وکرل ما معاف کړئ بيا به داسي نه کوم . ما هم ستغي ، سپکې اوسپورې ورته وويلې او ومې کنځه او محقق هم ښه ورته بيا مې هغه ونه لیده چي څه شو ؟ .

دا خو ځيني هغه بېلگې دي چي رابنکاره شوې دي . دهغو بنديانوبه څه حال وي چي بې سواده او بې گونادي خو ددښمنانو ددرواغو دشیطاني ، دترجمانانو دتعصب او دامريکايانو د حماقت اودظلم ښکار شوي دي ؟ ! .

دلته تاسو دهغه پښتو ژباړې تصويروگورئ چي فارسيوان ترجمان ژباړلې ده اوپه ډاگه برېښي چي ژباړونکي فارسيوان دي . داددې دليل او تصديق دی چي امريکايانو سره ټول يا اکثره افغاني ترجمانان فارسيوانان وو او پښتو يې زده کړې وه دژباړې دې تصوير ته وگورئ :

PASHTO PGI
۲۵۲

د جنګي اسيرانو محاکمه

د بنديانو د پاره خبرتې

تاسو د امريکي د نظامي قوې د جنګي د پوځي د شتمنيو په حيث ايسار يا ست، د جنګي د پوځي دشمنان هغه خوځ دی می نظامي او يا د الحاق د پوځي ملاتړ او يا د مغزي د لګرو هور چې په جګړه کې دوي سره د امريکي او يا د هغه د ملګرو هورونو په خلاف شامل و دا د هغه چا ته راجع کيږي چې لاس په حربي عمل وهلي دي او يا مستقيماً د محاکمې لکه يو دشمن درلود

د امريکي متحده ايالتو د پوځي چا نه د جنګي اسير په صفت موقع ورکوي چې د خپل خان د باره دعوا برابر کړي، د تاسو دوسيه د يو جنګي اسيرانو محکمې چې د نظامي تشکيلونو ته جوړ شوي دي وړاندي کيږي، دا دميرمانو يو محکمې نه او د جنګي اسيرانو محکمه هيڅکله تاسو نه هزا نه ورکوي اما دا معلوموي چې ايا د تاسو ايسار په صحيح توګه شوی يا وي، نظامي محکمه په لاندې ډول تاسو ته اجراً کيږي:

۱ - تاسو هر يو د يو نظامي صاحب منصب سر د د پوځي په برخه او دعوا په کولو کې په نظامي محکمه مرسته وکړي، دا د جنګي اسيرانو محکمې د تاسو شخصي وکيل دعوا گڼل کيږي، د تاسو وکيل د تاسو په دوسيه کې د هغه موضوعاتو په سر چې د تاسو د ايسارولو په حالت ارتباط لري غور او مرسته کوي، د تاسو شخصي وکيل حق لري چې تاسو سر د تاسو د موضوعاتو په سر خبرې وکړي، بغير د مخفي معلوماتونو نه.

۲ - مخکې د هغه نه چې محکمه شروع شي تاسو ته هغه حقايقو چې د تاسو د حالت سره سم د جګړې د پوځي دشمن په صفت مخفي نه وي، به ليکلو کې ورکول کيږي.

۳ - هغه جريانانو نه چه په هغه کې اعضا د محکمه غور يا فيصله کوي، او هلته چه اقرار او يا نور کارونه وي چه ته مننه ولاړ شي د امريکا ملي حفاظت په خطر کې وي، ته باندې زور ندی چه ولاړ شي، مگر که ته ونه غواړي چه ولاړ شي، اضامي محکمه بدون د تاسو نه شروع شي، د تاسو

۲۱۲ / PASHTO PG2

شخصي وکیل په هر صورت هلته به وي.
 ۳- که لازم وي تاسو ته يو ترجمان به درکړل شي.
 ۵- تاسو کولای شئ چې خپل شواهد نضامي محکمه ته حاضر کړئ. چې
 د عيني شاهدان شهادت هم دئ. که هغه شاهدان په يو معقول دليل حاضر
 نشي. د هغوي ليکل شوي سند ته به وکتل شي. او تاسو کولای شئ چې ليکل
 شوي خط او يا سند حاضر کړئ او تاسو کولای شئ چې د نضامي محکمه
 په مخ کې اقرار وکړئ اما ځواب ورکول او اقرار کول حتمي ندئ.
 پرته د نضامي محکمي نه د امريکا قضا صلاحيت لري چې غور وکړي هغه
 قانوني اسنادو باندې چې بنديانو وړاندې کوي په دا ځاي کې چې ثابت وکړي
 چې د بنديانو بندي کيدل قانوني دئ که نه. په دا نژدې وقتو کې په تاسو ته
 وړايل شي چې څه شيانو حاضر دئ چې تاسو کولای شئ چې د امريکا په
 محکمه کې خپل دوسيه باندې دعوا وکړئ. که وخواړې او که نه غواړې.
 نضامي محکمه تاسو په حيث د يو جنگي اسير پيژني.
 که چيري کوم سوال د دغه خبرتيا په هکله لري د تاسو شخصي وکیل کولای شي چې
 تاسو ته ځواب درکړي.

تحقيق ياپوښتني گروپزني

دنيولوله ورځي واخله ترراخلاصېدو پورې ټوله موده دبندي په تحقيق کې تېرېږي. امريکايان غوږونه لري خوماغزه نه لري، دهر شيطان خبره اوري، دهرچاپه هکله چې هرڅه ورته ويل شوي دي هغه ريښتيني گڼي. ډېر خلک دخپلو شخصي دښمنانو په غلطه شيطاني گوانته ناموته رسېدلي دي، امريکايان کوبښښ کوي چې دبنديانو نه معلومات واخلي اوڅه نوې خبره ترې رااوباسي ډېر مستنطقين او محققين دي اويو محقق دډېرو بنديانو سره تحقيق کوي. دوی خپله هم پوښتني کوي خو اکثره پوښتني دواشننگټن نه ورته راځي، دوی د بندي ځوابونه واشنگټن ته لېږي، هلته په هرځواب کې نورې پوښتني راپيدا کوي اوبيا يې رالېږي. دهربندي دخپل وطن اوداوسېدوله ځايه هم ددرواغو اورينبتيا معلومات ورته راځي اودهغو په زناکې ورته ووايم اوکه په تيارو کې، هم پوښتني کوي. بندي ته کله نرمه او کله گرمه وايي. يو محقق ورسره سختي وکړي بل نرمي. محققين وخت په وخت بدلېږي يو چې ستړی يامايوس اوناکام شي بل راشي. د (CIA)، (FBI) اونورو مختلفو ادارو مختلف کسان کله سره شريک او کله بيل بيل تحقيق کوي، بلکه کله کله دناتو دنورو غړو هېوادونو استخبارات هم تحقيق کوي چې داخبره مونږ ته دپوښتنو دنوعيت، دمحقق دشکل، صورت او قيافي اونورو نښونه څرگنده شوې ده. مونږ ځينو محققينو ته ويلي هم دي چې تاسو دامريکا دمختلفو ادارو اودناتو د هېوادونو استخبارات مونږ سره مخ کوئ اوپه دې ترتيب دبندي دتحقيق دوره

دنامعلوم وخت لپاره اوږدوي ؛ داظم دي داستاسو حق نه دي. هغوي به وخنډل او ځينو به يو بل ته سره وليدل او سترگو کي به يې سره وويل چې دابندي خويه دي راز هم پوهېږي بلکه يوه ورځ مایوه محقق ته همدا خبره وکړه دهغه شاته يو بل غلي ناست و هغه ماته دسترگو په اشاره وويل چې همداسې ده ، اوداځکه چې هغه زمادوسيه مطالعه کړې وه ، ماسره زمادتحقيق په دوران کي خو ځل ناست و او داورته جوته شوې وه چې زه بې گوناييم . دسترگو او وېښتانو درنگ ، شکل او صورت اونورو ټولو نښونه معلومېده چې امريکايي نه دي . تحقيق له پاره دکمپ دننه جلابلاکونه جوړ شوي دي چې دنږدې بلاکونونه ورته پلي اودلږ لري بلاکونوبنديان ورته په بريندو وړو گاډوکي بوتلل کېږي چې گاټور ورته وايي په شاتني لپکي کي بندي کېښنوي چې ځينو کي چوکي وي اوځيني بې چوکي وي . دورې او گردونه پرې پراته وي ، څرنگه چې دبندي پښې اولاسونه ترلي وي نو گاټورته نه شي ورختلی ، اکثره بندي لومړی دگاټور دلپکي په وروستني برخې کېښني اوبیادواړه پښې راپورته کړي اوکله کله يې عسکرو رپورته کوي .

دتحقيق بلاکونه په دي ترتيب جوړ شوي دي چې اوږده دمستطیل په شکل ابادي وي منح کي يې کوڅه وي اويولور بل لورته کوټي وي ، دهرې کوټي نمبر اونوم معلوم وي دتحقيق دهر بلاک نوم هم معلوم وي . دتحقيق پنځه بلاکونه دي اونومونه يې دادی :

۱- زیر (یلو).

- ۲: اسماني. (بلو).
- ۳: نارنجي. (اورنج).
- ۴: طلايي. (گولڊ).
- ۵: نسواري. (براون).

هر بلاڪ دڄانڪريو اهدافو له پاره استعمال ٿيڻي او ٽول بنديان يو بلاڪ ته نه بوتلل ڪيڙي. بنديانو په خپل گومان او دڄينو نينو له مخي دهر بلاڪ دهدف اٽڪل ڪاوه خود امريڪايانو اهداف ڊاگيزنه

وو.

دتحقيق په دوران ڪي دبندي لاسونه اوپيني په فولادي زولنو او زنجيرو نو ترلي وواو دپينو زولني په زمڪه ڪي دفولادي ڪري سره په قلف داسي ترلي وي لڪه حيوان چي موگي پوري ترل ڪيڙي. محققين دبنديانو نه سخت وپريڙي. دتحقيق په دوران ڪي دڪيمري له لاري په بله ڪوته ڪي نور محققين تحقيق ڄاري او اوري اوددوه ڪوته منڇ ڪي دلگهڊلي بنيني له لاري هم بندي ڄارل ڪيڙي. ڪله ڪله محقق دتحقيق په دوران ڪي دڄو پوڻتنو نه وروسته پاڇيڙي او دباندې اوڄي داسي برپيني چي بله ڪوته ڪي ڪمپيوٽر ته ناستو محققينو سره مشوره ڪوي. بيا راڄي اوپوڻتنو ته دوام وركوي. پوڻتني ڪله لڙ او ڪله زيات وخت نيسي. داسي وخت هم راڄي چي ڄو ورڄي سر په سر بندي سره تحقيق ڪيڙي تردي چي ڪله په يوه ورڄ او شپه ڪي دوه دري ڄل بندي دتحقيق له پاره غوڻتل ڪيڙي او پوڻتني گرو پڙني تر ڪيڙي. ڪله يوه ورڄ وروسته ڪله اونئ ڪي يو يادوه ڄل، ڪله لسو ورڄو ڪي، ڪله مياشت او ڄينو بنديانو سره په

مياشتو مياشتو ياتريوه كال پورې تحقيق نه كېږي . هر محقق چې راشي بندي ته وايي چې ستا كار زما لاس كې دى ، ماسره همكاري وكړه ريښتيا راته ووايه چې كار دې خلاص كړم او كورته دې ولېږم . يو چې بندي سره په درواغو وعدو اودرواغو ويلو ستړى شي هغه بدل شي بيا بل راشي . هريو وايي چې هغه مخكني محقق درته درواغ ويلي دي زه درته ريښتيا وايم ، هغوى بې غوري كړې ده زه ستا په دوسيه غور كوم ....

دپوښتنو په دوران كې كله دمهمو پوښتنو منځ كې بابيزه پوښتنه وكړي او كله دبابيزه پوښتنو منځ كې مهمه پوښتنه تېره كړي .

كله كله له ځوابه يوه مهمه پوښتنه راولاړېږي خو دمحقق ورته يافكر نه شي اويا داده چې له پاسه چې ورته كومې پوښتنې راغلي وي هغو كې نه وي نو ځكه يې نه كوي . اويا دا چې له حماقته ورته متوجه نه شي .

كله دبندې دريښتيا خبرې تصديق نه كوي اودرواغ يې گڼي . ديو عربي نه يې پوښتنه كړې وه چې ته افغانستان ته دڅه شي له پاره تللى وي ؟ هغه ورته وويل : ددې له پاره چې تاسو سره جهاد وكړم تاسو زمونږ دښمنان ياست او ستاسو په مقابل كې په مونږ جهاد فرض دى ... داسې برېښي چې امريكايي محققينو ته دتعليم په دوران كې ويل شوي دي چې بندي لومړى درواغ وايي اودلومړي ځواب تصديق يې مه كوى نو ځكه بې تميزه محقق هغه عربي ته ددغه ريښتيني ځواب په مقابل كې وويل چې : نه داسې نه ده ته درواغ وايي سمه خبره وكړه . هغه ورته وويل چې مادرته سپينه

اورينبتيا خبره وکړه له دې زيات رينبتيا کوم کېدای شي؟ محقق په تکرار، اصرار او ټينگار بيا بيا ورته ويل چې نه دا خبره سمه نه ده رينبتيا ووايه. دمحقق دټينگار له امله عربي بندي ورته درواغ وويل چې زه افغانستان ته دتجارت له پاره تللی وم. محقق يې تصديق وکړ او ورته ويې ويل چې اوس دې سمه او رينبتيا خبره وکړه!.

مونږ سره چې ددرې نيمو کلونو په دوران کې کوم تحقيق شوی دی داخپله يوه پلنه موضوع ده چې تفصيل يې يو ځانگړی کتاب ايجابوي. خوزه يې کوچ اوغټې غټې بېلگې وړاندې کوم او ځينې يې بل مناسب وخت ته پرېږدم.

اگر چې دپوښتنو په نوعيت کې کوم ځانگړی توپير نه و دپېښور، باگرام، قندهار او گوانتهنامو دزندانونو دامريکايي محققينو دتحقيق پوښتنې گروپونې تقريبا يوشی وې او اکثره همغه پوښتنې تکرارېدې چې مخکې مادپېښور، باگرام او قندهار په کيسه کې يادې کړې دي. امریکايان نه پوهېدل چې څه ووايي؟ مخکې مو چې يادې کړې دي دهغو تکرار ته ضرورت نشته. په گوانتهنامو کې دلومړي تحقيق نه وروسته يو سورمخی، دسرو وېښتانو او شنو سترگو خاوند او يو ورسره پوځي محقق دترجمان سره راغلل ماته يې وويل چې ته به ټول عمر دلته يې، بيا به خپل کورته لاړنه شي، خپل بچي او خپلوان به دې بيا ونه گورې.....

— هيڅ پروانه کوي هرڅه مو چې راسره وکړل تاريخ به يې وليکي.

— ته چې دلته په دې گرمه جزيره کې وسوځې بيا پروانسته،

تاريخ چې هرڅه ليکي ودې ليکي.

_ داستادمسئوليت داحساس پورې اړه لري ؛ داچې تاته دتاريخ ليکل بابيزه بنکاري ماته ستاوزن او قدر راښيي. دتاريخ ليکل يواځې دکاغذ دپاڼو پورې نه محدودېږي بلکه داليکل دانتقام ولولې راپاروي ، انقلابونه پلي کوي اودداسې اعمالو لامل گرځي لکه چې درسره وشول .....

نور يې موضوع بدله کړه او مخکنۍ تکرار پوښتنې يې وکړې .
دغه محقق خو ځل ماسره تحقيق وکړ او بيا بدل شو . بل ځل بيا دوه دشخصي جامو خاوندان _ چې داستخباراتو کسان وي او يو په عسکري جامه کې راغلل ، ترټولو دمخه يې داراته وويل چې :
_ ته ما پېژني چې زه څوک يم ؟ .

_ نه .

_ زه دصدر بوش پسې دوهم سړی يم او خاص ستادموضوع پسې واشنگتن نه راغلی يم .
_ ماو خندل .

_ ښه ته لاخاندې هم دکرسی نه پاڅېد په کوټه کې له ډېرې غوسې گرد وچورلېده ، سپکې ، سپورې او ستغې يې وويلې بيا کښېناست او ويې ويل :

_ سمه خبره او ريښتيا ووايه چې کاردې خلاص کړم او زرکورته لارښې .

_ ماريښتيا ويلي دي او ريښتيا ووايم زه نه په (CIA) کې کارکوم نه په (FBI) کې اونه په (ISI) کې چې درواغ ووايم .

خو زړې پوښتنې يې وکړې او لار .

دلر ځنډ نه وروسته عسکر راغلل دکونډې قلف يې خلاص کړ او دزنځيرونو دشرنگارسره يې بيرته خپلې پنجرې ته بوتلم .

لنډه داچې دغه محققينو هم خپل وخت پوره کړ او څه موده يې راسره تحقيق وکړ گڼ محققين بدلېدل او اکثره يې تکرار پوښتنې کولې. داسامه بن لادن ، حکمتيار ، ملا عمر ، ظواهري ، القاعدې ، طالبانو ، دنړۍ داسلامي حرکتونو ، اسلامي مؤسسو او داسې نورو په هکله معلومات دپوښتنو محوري موضوع گانې وې .

کله کله به يې ډېر عکسونه راوښودل چې په دې کې څوک پېژني ؟

دشخصي ژوند دمختلفو اړخونو په هکله يې پوښنې کولې .دمدرسو ، جوماتونو ، خطيبانو او امامانو په هکله چې دامدرسي څرنگه جوړېږي ؟ څرنگه تمويلېږي ؟ څوک پيسې ورکوي ، زکاتونه ، خيراتونه ، سرسايې ، اوداد قربانيو څرمنې ولې خلک مدرسوته ورکوي او په څه ترتيب يې ورکوي ؟

دجهاد خبرې څوک کوي ؟ کوم ملايان دامريکايانو خلاف کوي ؟ ابن تيميه ، محمدبن عبدالوهاب ، حسن البناء ، سيد قطب ، اخوانيان ، او وهابيان پېژني که نه ؟ دهغوی کتابونه دې مطالعه کړي دي که نه ؟

دهغوی په هکله څه نظر لري ؟ دعربي هېوادونو نه دمدرسو ، احزابو ، مؤسسو او جهادلپاره اموال له کومې لارې راځي ؟ دحوالې طريقه څرنگه ده او څوک يې کوي ؟

جهاد دي ڪري دي ڪه نه؟... داٿولي هغه پوڻتني دي چي دهر بندي نه بيا بيا او په تڪرار ڪهري .

ماته دغرق النساء تڪليف و اويو ڄل ڊهر سخت مريض وم چي ڪنهناستي نه شوم ، دتحقيق عسڪر راغلل ، پنجرې ته اودرېدل ، زه پروت وم اوسخت دردونه مي وو ، نورو بنديانو هم ورته وويل چي داسخت مريض دي علاج يي نه ڪوي او تحقيق ته يي بوزي ؟

عسڪرو په مخابره ڪي خبري وڪري لارل او ڇه شپبه وروسته ديوي ڊاڪٽري سره راغلل . عسڪر رانه وتل ، زه يي په زولنو او زنجيرونو ڪي په داسي حال ڪي وتلم چي هيڃ حرڪت مي نه شو ڪولاي ، ملا او پڻي مي سخت درد ڪاوه . ڊاڪٽري ددرديوه گولي راکره نوره لاره عسڪرو تذڪره راوپه زور يي په ڪي واچولم ، دتحقيق بلاڪ ته يي بوتلم اودتحقيق ڪوتي ته يي ننه ايستم . څرنگه چي زه نه شوم ڪنهناستي نوپه زمڪه ڄملاستم يوپهر محقق چي ڪولغ سر يي و ، گيره او برهت يي دواپه خريلي وو او دهر چاغوالي نه يي غورونه په سر ڪي ننوتي ووراغي ترجمان ورسره و دواپه ماته مخامخ په چوڪيو ڪنهناستل او پوڻتني يي پيل ڪري . ماته يي دنيو يارڪ دبرجونو هغه عڪسونه وڻودل چي دحلمي په وخت ڪي داورد لگبدلويه وخت ڪي اخيستل شوي دي .

راته ويي ويل چي دادې ليدلي دي ؟ ماورته وويل چي داماپوري ڇه اڀه لري ؟ تاسو شرمهري نه چي زه مريض يم ، علاج مي نه ڪوي ، زه په زمڪه پروت يم ، حرڪت نه شم ڪولاي اوتاسو په دي حال ڪي هم ماسره تحقيق ڪوي ؟ تاسو ڊهر بزدل خلڪ ياست . تاسو ڊهر ظالمان

يئ. نوري ستغي سپوري مي ورته وييلي ؛ هغه راته وييل چي مونڙ
 بنه يوو که روسيان ؟ ماورته وييل چي مامخڪي گومان کاوه چي
 تاسوبه په هغوي بنه ياست خواوس راته معلومه شوه چي هغوي له
 تاسو بنه وو . په تڪراريي وييل چي آياروسيان ترمونڙ بنه وو ؟ ماپه
 تڪرار وييل چي هو . غوبنتل يي چي نوري پوښتني وکړي . ما وخت
 ورنه کړ ډپر غوسه شو خو مادهيخ پوښتني خواب نه ورکاوه بلکه
 د خواب په خاي مي ستغي سپوري ورته وييلي . اخر مايوس اوپه
 غوسه پاڅيد او روان شو . له همدې ځل نه وروسته بدل شو او بيا رانه
 غي . يو ځل بل محقق هم په داسي حال کي راسره تحقيق کاوه چي
 ما حرکت نه شو کولاي او دپنجرونه يي په تذکره کي بوتلم ، دتحقيق
 کوټي ته يي هم دتذکرې سره دننه کړم هلته مي هم سم خوابونه ورنه
 کړل اوزياتي خبري مي ورته وکړي .

يو ځل يو مستنطق يامحقق راغي او ترجمان ورسره نه و ډېره بنه
 وضعه يي وه او کوبښن يي وکړ چي ماپه انگلېسي پوه کړي او څه
 پوښتني راڅخه وکړي . اکر چي زه په انگلېسي نه پوهېدم خودومره
 پوه شوم چي ځيني پوښتني يي وکړي او دهرې پوښتني سره به يي
 راته وييل : زه پوهېږم چي ستا خواب به داسي وي . خواب به يي هم
 پخپله ووايه . دا يي هم راته وييل چي مونږ ستاسو په هکله
 دپاکستان دآي ايس آي نه پوښتنه وکړه چي داخلک مو ولې نيولي
 دي او کوم جرم لري ؟ مکتوبونه يي هم راوښودل چي مونږ دامکتوب
 ورلېږلي و او هغوي اوس دريښتيا په ميدان کي دخپلو لومړنيو خبرو

او راپورونونه منکر دي او وایي چې په دې خلکو کې مونږ هېڅ جرم ونه مونده .

مابه اکثره دتحقیق په وخت کې په محققینو طنز هم کاوه یو ځل راته یوه محقق وویل چې څرنګه یې ؟ شپه او ورځ څرنګه تېرېږي ؟ ماورته وویل : الحمد لله ښه تېرېږي دورځې دنورو بندیانو سره خبرې کوم او دشیپې دوه کسان زما پنجرې ته دننه راځي کله کله یو هم راځي زما هغوی سره ډېر ښه وخت تېرېږي اوښه شپه ورسره مشغولېږم . محقق سخت وارخطا ، ترور او حیران شو راته ویي ویل چې :

— هره شپه راځي ؟

— هو هره شپه راځي .

— دروازه ورته څوک خلاصوي ؟

— دادرته نه وایم .

— ښه داراته ووايه چې دا دوه کسه چې ستا پنجرې ته هره شپه

راځي څوک دي ؟

— داهم درته نه وایم .

ډېر زیات اصرار او عذر او زاري یې وکړه اوراته ویي ویل چې

مونږ سره همکاري وکړه دا کسان راته وښيه تابه خلاص کړو ...

ماورته وویل چې دا کارنه کوم ، داراز درته نه وایم ، تاسو مونږ ته

درواغ وایي زه هم درته له دې راز پرده نه پورته کوم . دباندې وواته او

یوبل کس هم ورسره راغی ، دواړو زیات ټینګار وکړ چې دغه کسان

راته وښيه ، ښه مې وځورول په آخره کې مې ورته وويل چې
 زما پنجرې ته هره شپه دوه مورې کان رادننه کېږي ، زه پاس په تخته
 پروت يم او هغه لاندې ګرځي راګرځي ، ټوپونه وهي ... زه ورته ګورم
 او مشغولېږم . په خداشول او راته ويې ويل چې ته هروخت ټوکي
 کوي او په مونږ پيتموزې کوي . ما ورته وويل چې ستاسو داروانه
 ډرامه ټولې پيتموزې دي که يوه يوه رنگي رنگي مونږ وکړو څه پروا
 لري؟! .

داسلسله روانه وه کله يو کله دوه ، درې او ترينځو پورې محققين
 راتلل او پوښتنې ګروېږنې يې کولې . يوځل يو محقق راغی چې
 چينايانو او جاپانيانو ته ورته و دسياف ، رباني ، دوستم ، خاتمي
 او خونور عکسونه يې راوښودل چې دا پېژنې؟ ما وويل هو: يو يو مې
 وروښود .

يوه شپه په خواږه خوب ويده وم دنيمې شپې نه هم اخوا عسکر
 راغلل ، دزنځيرونو په شرنگار او چغو يې راوين کړم ، راته يې
 وويل چې تحقيق دې دی . ټول بنديان ويده ووماسره نږدې ځينې
 بنديان هم راوين شول زولني يې راواچولې او په شرنگاريې دتحقيق
 کوټوټه بوتلم . هلته چې کله يوې کوټې ته ننوتم او موکي پورې يې
 وترلم ، چې ګورم هغه توربخن پېر شونډی محقق راغی چې قندهار
 کې يې ماسره دتحقيق په دوران کې سختي کړې وه . چې څرنگه
 کېښناست يو لوی سګرټ يې هم لګولی و ؛ په ډېر تکبر او غوسه يې
 راته وويل : ته پوهېږې چې ولې مې ته په دغه وخت کې راوغوښتې
 چې ټول بنديان ويده دي اوته مې له خوبه راپاخولې ؟

نه .

په تمسخر يې شونډې بېرې کړې اوراته ويې ويل : داځکه چې ته ډېر خطرناک سړی يې ، زه خاص ستاد دوسيې له پاره دواشنگتن نه راغلی يم . ماو خندل او ورته ومې ويل : زه دې پېژنم ، ماسره دې قندهار کې هم تحقيق او تشدد کړی و . او په دې هم پوهېږم چې يواځې زما دقضيې له پاره نه يې راغلی بلکه ته دامريکا په پوځي استخباراتو کې کار کوي او همدا دې وظيفه ده : چېرته به دې په کوم کلب کې وينه شپه تېره کړې وي اوس غواړې چې له يوې خوا سياته ويده شي اوله بلې خوا ماو خوروي . نور هم په غوسه شو په چوکۍ کې تاوراتا و شو او راته ويې ويل : ته خوزما خبرې بابيزه گنې خو معلومات به درته وشي .

ماته معلومات شوي دي خواته به معلومات وشي .

خرنگه ؟

داسې چې زه بې گوناييم او تاسو ظالمان ؛ زه باور لرم چې ستاسو خوبنه وي او که نه ، زه به ان شاء الله يوه ورځ خپل کورته روان يم .

سمه خبره وکړه اورينبتيا ووايه په ځان باندي ظلم مه کوه .

کوم رينبتيا اودڅه شي خبره ؟

هغه سره ځواب نه و څه شپه غلی و او فکر يې کاوه چې څه

ووايي ؟!

ته تل محققينو سره استدلال کوي او ددې په ځای چې سم

ځواب ورکړې ته هغوی نه پوښتنې کوي او پوښتنې کې پوښتنې

راباسي ، ديوه کب نوم يي واخيست چي ته فلاني کب يي هيڅ په لاس نه راځي.

— داځکه چي زه بي گونا هيم .

— ته دپوښتني هيڅ حق نه لري يواځي زمونږ پوښتنو ته بايد ځواب ووايي .

— ولي ؟

بيا غلي شو اودلږ ځنډ نه وروسته يي وويل :

— دا خبري پريږده نورې خبرې يي منځ ته راواچولي او دلمر خاته نه مخکي يي بېرته بلاک ته ولېږلم . همدغه محقق منځ کي ورک شو نورو محققينو راسره تحقيق کاوه بيا څه موده وروسته يي بيا يو ځل راسره تحقيق وکړ . خوپه دې ځل يي وضعیت هم ښه و اواردو کي يي راسره خبري وکړي .

دتحقيق په دوران کي يي دعربي ، پښتو ، فارسي او اردو ژبو ترجمانانو په واسطه په مختلفو وختونو کي ماسره خبري کولي او ضمن کي يي داهم معلوموله چي په کومو ژبو ترکومه حده پوهېږي ؟

کله کله به يي نقشي هم راوړي اودايي معلوموله چي زه په نقشه پوهېږم او که نه ؟

دتحقيق داسلسله روانه وه چي دقران کریم دهتک حرمت ستونزه راولاړه شوه زمونږ گيري ، سرونه او وروځي يي چي رواخريږلي اودقران کریم بي حرمتي يي وکړه زمونږ غوسه نوره هم راپارېده . ددې پېښي نه وروسته يي زه کيلو بلاک ته بدل کړم اواستاد بدر يي

مايڪ بلاڪ ته . ڪيلو بلاڪ ڪي دمنخ ڪوڙهه ڪي روان وم چي گورم حاجي روح الله دپنجري دروازي سره ولاڙدي . ماچي وليده ورته ومي ويل چي دآي ايس آي گوڊاگيه ته دلته يي ؟ هغه هيڻ ونه ويل او پنجره ڪي په شالارهلته ڪنهناسٽ . زه دهغه نه دوه پنجره وړاندي په (۲۷) اوه ويشتمه پنجره ڪي دننه شوم . ڪله يي چي دروازه راپسي وترله اودڪرڪي له لاري يي زولني راڻخه خلاصي ڪري نو په روح الله مي خوله راخلاصه ڪره بنه ستغي سپوري مي ورته وويلي او خلڪوته مي وويل چي دا دآي ايس آي جاسوس دي ، داوطن فروش ، دين فروش ، ناموس فروش .....

نورو خلڪو هم ورته ، هلته حاجي صاحب نعيم کوچي ، عبدالحق صاحب ، عبدالسلام ضعيف ، حاجي صاحب خان زمان ، نصر الله صاحب ، دقندهار حاجي صاحب شهزاده ، جمعه دين نورستاني ، اختر اونور گن ڪسان وو هغوي راته وويل چي اوس يي پرپرده ڪه شرم لري همدائي بس دي بيا به ورسره گورو ..... لڙي ورڻي وروسته زه په همدې بلاڪ ڪي دبل ڪتاريلي پنجره ته تبديل شوم . له هغه حايه بپرته په مايڪ بلاڪ ڪي زه او استاذ بدر سره يو حاي شوو . دمظاهرو دپيڻي نه وروسته لومري ڄل لپاره زه تحقيق ته وغوڻتل شوم چي گورم زمامخڪني سور مخي اوشين سترگي محقق دي . په لومريو ورڻو ڪي محققينو دتحقيق ڪوته ڪي بنديانو ته ستري مه شي هم نه ڪوله ، خو وروسته يي بيا پيل ڪره . السلام عليكم يي هم زده ڪري وو او سلام به يي اچاوه . ما ته په تڙلو لاسونو محقق لاس را اوڀر ڪر او غوڻتل يي چي لاس راڪري اوستري مه شي راسره وڪري .

ماتري گوتي موٽي ڪري او مخ مي بله خوا واراوه . هغه په چوڪي
کينپناست ، ترجمان هم ورسره و؛ ماته يي وويل:

- ولي په غوسه يي؟

... ماهغه ته نه ليدل او خواب مي ور ڪر چي: ته لا پوښتنه هم ڪوي
؟ ته خبرنه يي چي تاسو مونڙ سره ڇه وڪرل؟

... زمالاسونه خوستاسو په وينو ڪڪر نه دي ماخوتاسو سره ڪوم
بدنه دي ڪري .

... ستا لاسونه ڪڪر دي خو ستادزړه او احساس سترگي ڀندي دي
ڇڪه درته نه بنڪاري .

... ماته ولي نه راگوري؟

... ستا مخ را باندي بدلگهڀري .

... په سياسي مظاهرو ڪي دي ولي برخه اڃسته؟ زه هيڄڪله
دامريڪا په سياسي مظاهرو ڪي برخه نه اڄلم .

... ته زما مقتدا او قدوه نه يي . مظاهري ڪول زمونڙ حق دي تاسو
له يوه پلوه زمونڙ دين او قران ته سپڪ گوري اوله بله پلوه دمظاهري
حق هم نه را ڪوي! ستاسود ديموڪراسي درواغجن شعارونه ڇه
شول؟

... داخبري پرڀرڌه يو څو پوښتنې لرم غوارم چي ځوابونه را ڪري .

... زه نه غوارم چي ځواب در ڪرم .

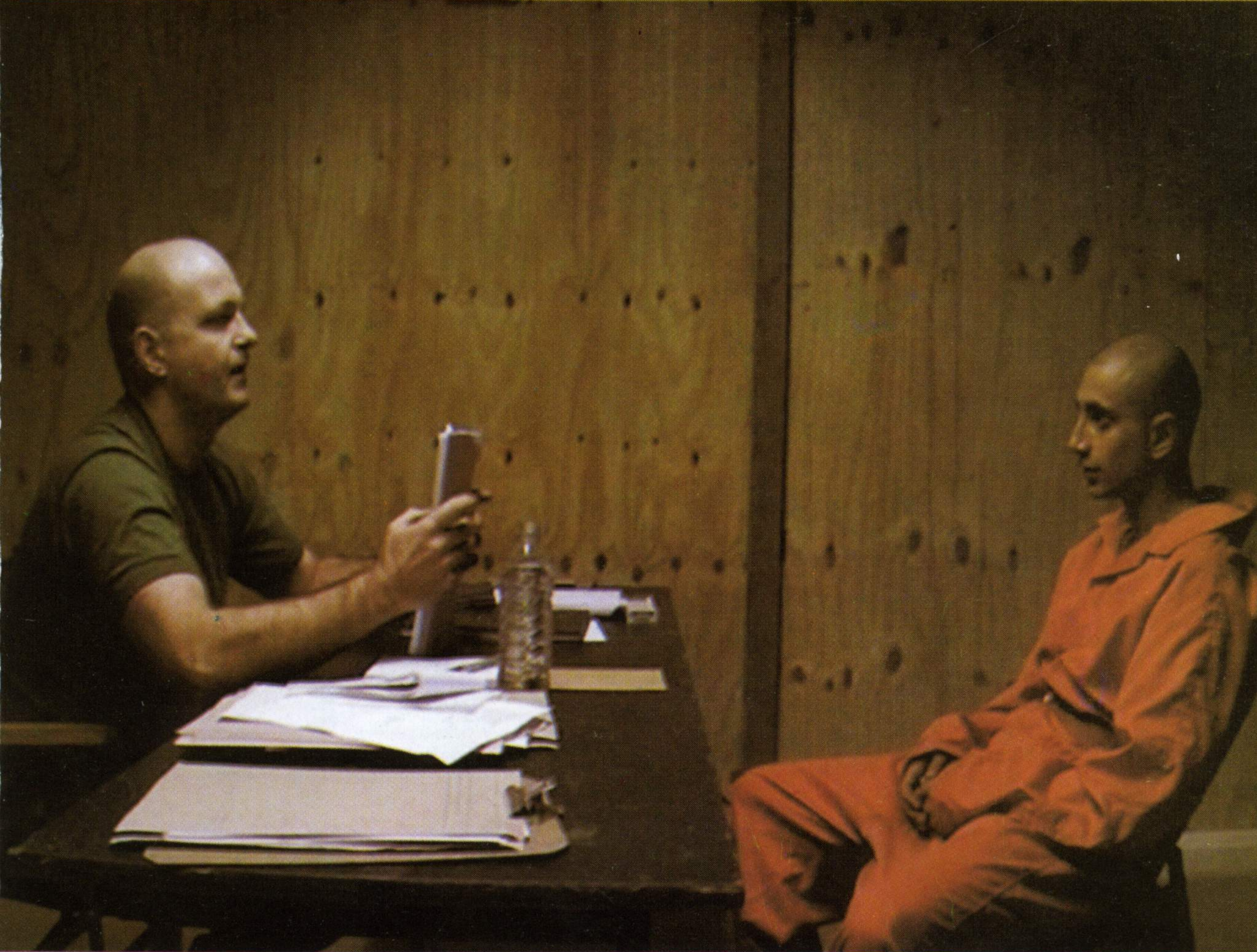
... ڊپر ڪوښنن يي وڪر ، مايوس او ناکام وووت .

د تحقیق کوټه کې بندي ته عسکر تمانچه په سر ایښې او محقق ترې پوښتنې کوي

بندی سره وحشی محقق تحقیق کوی

د دروغو مشین ته بندي ناست دی

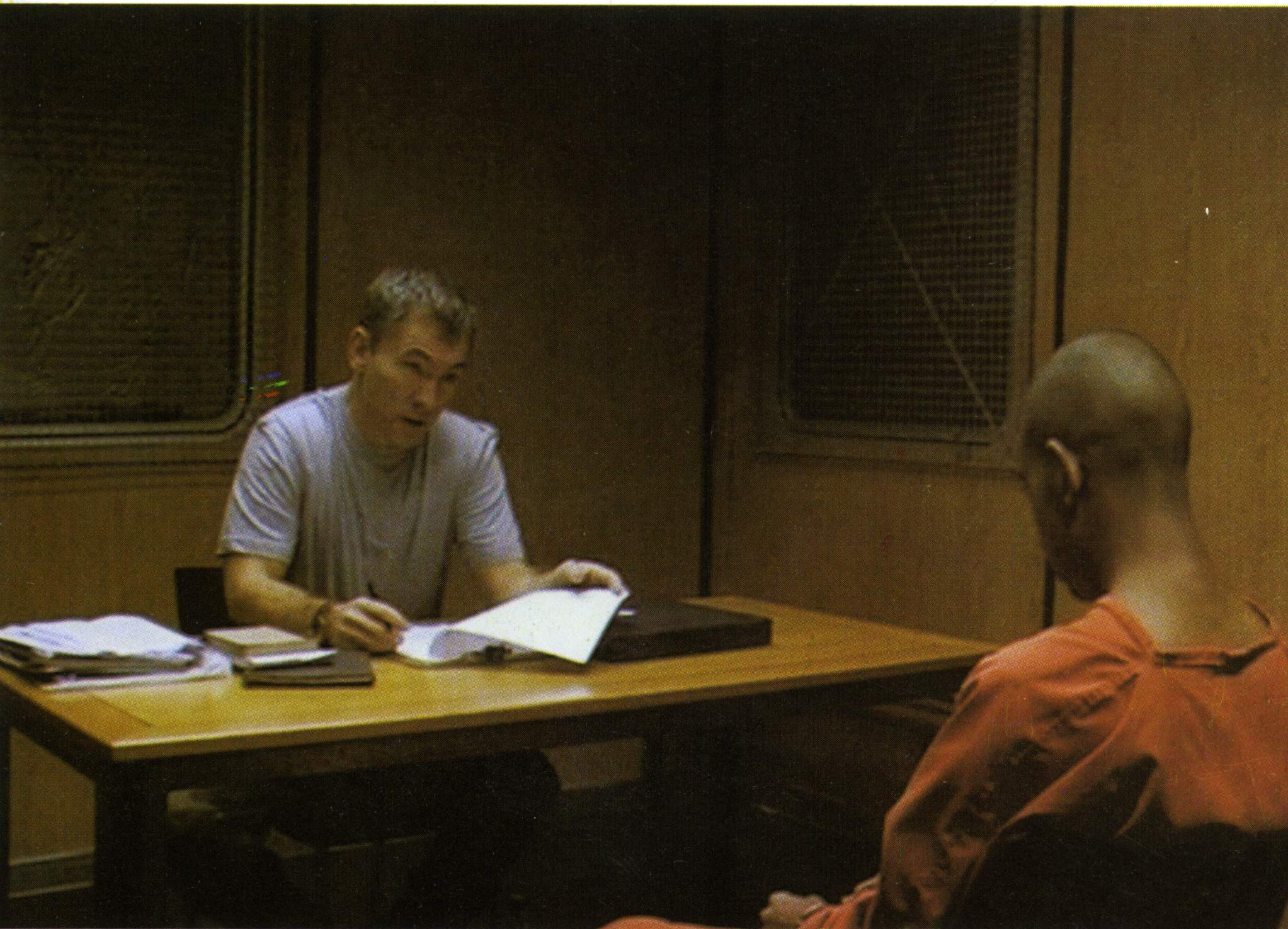

د تحقیق کوټه کې بندي سره تشدد کېږي

وحشي محقق د تحقيق دوران کې سگرت خښي

بندي سره وحشي محقق تحقيق کوي

د بلاک نه بندي تحقيق ته وړل کېږي

کندهار کې د بنديانو په مخ پکولونه رابنکته شوي دي

شبرغان کې امریکایي پوځي په تړل شوي بندي چغې وهي

دامحقق بدل شو بيارانه غي . آخري حل نه مخکي ورسره يو پنډ
سري اويوبل راغلي وو چې پنډوروسته زما محقق شو .

اگر چې محققينو به مونږ ته خپل نومونه بنوول خو مونږ پوهېدو
چې درواغ وايي او بيا مونږ ته ثابته هم شوه چې يوه بندي ته محقق
يونوم بنوولي و او بل ته يي بل نوم .

خو ورځي يې پرېښودم چې غوسه مې سره شي ؛ وروسته بيا
تحقيق ته وغوښتل شوم . کله چې موکي پورې وتړل شوم يو محقق
راغي چې لنډه کيره اوبرېتان ، سره وېښتان او زيرې سترگې يې وې
اوپه ونه ټيټ و . زه په چوکي ناست وم هغه دراننه وتو سره سم
زمامخکي لږ وړاندې په زمکه په گونده شو سلام يې واچاوه ، دحال
پوښتنه يې وکړه اوسخته وېره ورسره وه چې خبرې به راسره وکړي او
که دمخکني محقق غوندي به مې ناامیده او مايوس رخصت کړي ؟
ماته يې وويل چې زمانوم "تام" دی . ماورته چوکي ته اشاره وکړه او
ورته ومې ويل چې کښېنه . ددې خبرې سره ډېر زيات خوښ شو
نږدې و چې له ډېرې خوښۍ والوځي .

ويې خندل اوپاخېد په چوکي کښېناست . ماته يې وويل چې تاسو
سره څه وشول بد وشول مونږ افسوس کوو ...

ماورسره خبرې پيل کړې او ورته ومې ويل :

— تاسو مونږ دخپلو ځانونو سره مه پرتله کوئ . مونږ په تشدد نه

شي ماتولای .

تاسو ته په کاردي چې زمونږ خويونه او عادات زده کړئ مونږ ته په نرمه ماتي راکولای شئ مونږ په زور او تشدد هيڅکله چاته نه تسليمېږو ، مونږ مرگ قبلوو خو په زور تسليمي نه منوو .

— زه دافغانسان دچارو ماهریم او دپښتنو عادات او دودونه راته معلوم دي . جرگه ، ناغه ، ننواتي ، اوداسې نور دپښتنو دعاداتو او دودونو نومونه يې په پښتو واخيستل . تردې چې ما گومان وکړ چې په پښتو پېژنېږي . دځينو منطوقو او اشخاصو نومونه يې هم زده وو .
زه حيران شوم ورته ومې ويل :

— آيا ستا پښتو زده ده ؟

— نه پښتومي نه ده زده خودافغانانو او په ځانگړي توگه دپښتنو ځيني عادات ، محاورې او اصطلاحات پېژنم . زه دافغانستان دچارو ماهر او متخصص يم .

ټام ماته وويل چې زه ستا محقق نه يم خو غواړم چې تاڅخه ځيني پوښتنې وکړم او خبرې دې واوړم . څه وخت وروسته دټام سره هغه پند محقق راغی هغه ماته وويل : زه ستانوی محقق يم او نوم مې " ټي جي " دی ډېر چاغ او دلويې خېټې څښتن و ، سره وپښتان يې وو او ظاهري وضعه يې ښه وه ، چې وبه يې خندل نو سترگې به په کې ورکې شوې ، خبره يې اورېده او سختي يې نه کوله . ترآخره زما محقق پاتې شو . کله کله به داستاذ بدر محقق هم ورسره راته چې " جورج " نومېده تک سور او پنډسړی و ، شنې سترگې او توربخن وپښتان يې وو . دسروپښتان يې ډېر اوږده ساتل ، دواړو به په شريکه پوښتنې کولې ، ما اکثره مناقشې ورسره کولې ، جورج به چې کله

زما دخبرو خواب راکول غوبنتل نو ٽي جي ٽه به يي په وراڻه يوتس ورکڙي زه خواب وایم، د جورج بنځه هم محققه وه .

دوی هم زڙي پوښتني کولي اودابه يي هم ويل چي ته خلاص شي څه به کوي؟ او زمونږ په هکله به څه وايي؟ ماورته وويل چي زه به حقيقت وایم، له هغه مخکي هم څو محققينو په آخره کي دادوه پوښتني په تکرار سره کولي چي خلاص شوي نو خبري رسنيو او خلکو ته به څه وايي؟ ماويل چي حقيقت به وایم. سريه يي وخواوه اوخوند به يي ورنه کړ. ځينو به په صراحت سره وويل چي که دحقيقت وينا زمونږ په تاوان وي نو بيا؟ ماورته وويل چي داخوستاسو په لاس کي ده ظلم مه کوي چي دحقيقت وينا ستاسو په گټه شي. که تاسو اوس هم ظلم بند کړي او سلوک انساني کړي نوزه به تاسو سره انصاف وکړم او ستاسو انساني سلوک به هم وليکم. ددي مثال داسي دی چي که تاسو پچي خوري نوزه به اړو مرو ليکم چي امريکايان پچي خوري خو که تاسو دپچو خوړل بند کړل نوزه به بيا وليکم چي امريکايانو پخوا پچي خوري خو اوس يي نه خوري. خوله يي مونجه کړه اوسريي وښوراوه .

ماداهم ورته وويل چي ستاسو خوبه ده زه هېڅ پروانه کوم په ماچي دلته يوه ورځ هم زياته تېرېږي زما معلومات زياتېږي نو اوس وگوري چي ستاسو په هکله زمونږ د معلوماتو اوليکنو حجم زياتوي او که کموي يي .

بل ماورته ويلي وو چي زه به ان شاء الله کتاب ليکم او مونږ چي څه وليدل، څه مو واورېدل، څه راباندې تېرشو اوپه څه پوه شو

داتول به په کې ليکم بيا بيا به هريو محقق ويل چې آياته به خامخا کتاب ليکې؟ ماورته ويل چې خامخا به يې ان شاء الله ليکم .
 په هغوی دا خبره ښه نه لگېده او ځينو به په کې ټوکې پيل کړې .
 دتې جي نه مخکې محقق چې ماورته لاس نه و ورکړی او خبرې مې ورسره بندي کړې وې دخبرو بندولو نه مخکې يې ماته ويلې وو چې زما په هکله وليکه چې ډېر ښکلی او ښايسته و . هغه په غورږونو کې غورږ والی غوندي کړی هم اچولې وې . دادی زه اوس ليکم چې هغه ښکلی نه بلکې ډېر بدرنگ ، بې نمکه او بداخلاقه سړی و .

ټام يو ځل راڅخه پوښتنه وکړه چې : کرنل امام پېژنې ؟
 _ نوم مې يې اورېدلی دی دافغانستان لوی دښمن دی اودآی ایس
 آی يو فعال غړی دی .
 _ څه نومېږي ؟ .

_ امام .
 _ دا استخباراتي نوم دی اصلي نوم يې څه شې دی ؟
 _ اصلي نوم يې رامعلوم نه دی خو يو بل فرعي نوم هم لري .
 _ څه ؟ .

_ " بگ باسټرډ " " لوی حرامي " هغه ډېر وخنډل ويې ويل : دا ورسره ښه مناسب نوم دی خو اصلي نوم يې (سلطان امير تارر) دی .
 ټام څو ځل مسلسل راغی او ماسره يې په مختلفو وختونو کې په مختلفو موضوعاتو خبرې وکړې او بيا ورک شو .

له هغه وروسته " ٽي جي " راسره تحقيق ڪاوه او ڪله ڪله به " جورج
 " هم ورسره و . دٽي جي سره يوئل دوه جنڪي هم راغلي چي ديوي
 شني سترگي اوسره وپڻستان ، او دبلي توري سترگي او توروپڻستان
 وو . هغوي ماته وييل چي مونڙ دلڙ وخت له پاره راغلي يوو اوبيرته
 ڄو . دمخڪنيو ڄينو ڄوابونو په هڪله يي راسره خبري وڪري او
 گومان ڪوم چي په بله ڪوته ڪي نورو ڪسانو زماڄوابونه او روحيات
 مطالعه ڪرل .

بل ڄل ٽي جي يواڻي راغي ماورسره ڊپره مناقشه وڪره چي تاسو
 ولي مونڙ سره ظلم ڪوي؟ داستاسو ڄرنگه نظام دي چي په مياشتو او
 ڪلونو يو ڄوڪ ددي له پاره ساتي چي معلومات تري واخلئ او دهغه
 په هڪله دامعلومات نه شي ڪولاي چي ايا مجرم دي او ڪه نه؟ او جرم
 يي ڄه دي؟ هر ڪله به چي مادا اودي ته ورته استدلال اومناقشه
 ڪوله نو ٽولو محققينو به ويل چي ددي ڄواب مونڙ سره نشته
 اودازمونڙ ڊپورته خلڪو ڪاردي مونڙ دهغوي مامورين يوڄه چي راته
 ووايي هماغسي يي ڪوو . ٽي جي هم همداسي وييل .

ماورته وييل چي: خو هغه خلڪ دي زمونڙ مخي ته راشي چي
 دداسي پوڻتنو ڄوابونه ورسره وي . داچي تاسو سره ڄواب نشته او
 هغوي نه راڄي او مونڙ په زنجيرونو او پنڄرو ڪي دحيواناتو نه بتر
 ژوند ٽيروو ددي مسئلويت دچاپه غاره دي؟ تاسو ولي زمونڙ خبره
 ڄاي ته نه رسوي؟

— ٽولو حڪومتونو ڪي اداري فساد وي او ڪله ڪله داسي ڪپري .

بيا يي خبره بدله ڪره اوراته ويي ويل چي :

— څرنگه يي؟ څه حال دي دي؟

— حال مې تاته معلوم دي هرڅه چې کپري تاسو يې کوي.

— نه زه دهرڅه نه نه خبرېږم.

— که رينتيا هم ځان له حاله پوره خبروي نو دبنديانو دانارنجي جامې واغونده او په زنځيرونو او زولنو کې راشه هلته زمونږ په خوا کې يوه پنجره خالي شوي ده هلته يوه اونۍ زمونږ مېلمه شه چې په حال نه بلکه په حالاتو خبرشي..

— هغه خپلې راوتلې خپتې او پرسېدلو کوناتو باندي لاسونه کېښودل او ويې ويل زه خو ډېر پنډ يم دپنجري په دروازي به څرنگه ننوځم؟

— خير دي په دوه پېرو کې به دي وردننه کړو.

— هغه سخت وخنډل اوراته ويې ويل ته ډيري ټوکې کوي مابه له خندا مړ کړي.

مابه په اکثرو تحقيقونو کې په محققينو او دامريکا په نظام طنز کاوه.

يوه ورځ مې ورته وويل چې تاسو داسې کار کوي لکه د عراق دصدام بعثي حکومت چې کړي و.

— څرنگه؟

— د عراق، روس او امريکايابل کوم هېواد استخباراتي ماهرين سره يوځای شوي وو او خپلو کې يې ويلي وو چې راضي دا معلومه کړو چې بحث او پلټنې کې څوک تکره دي او دچا استخباراتي پلټنه

خواکمنه ده؟ دري وارو دري هوسي پيدا کړي او نښي يې په کې وکړي، يوه د عراق شوه يوه دروس او يوه دامريکا. دري وارو هوسي يې په يوه لري دښته کې خوشي کړي او يوه ورځ وروسته يې سره وويل چې: ځي دري وارو استخبارات دي لارشي او هرڅوک دي خپله هوسي پيدا کړي. روسيانو او امريکايانو په دري وارو کې خپله خپله هوسي راپيدا کړه خود عراق استخبارات وځنډېدل. لس دولس ورځي وروسته روسيان او امريکايان لارل چې عراقي استخبارات راپيدا کړي. چې گوري دښتي په يوه شپه کې يې بل حيوان را ايسار کړي دی، پښي يې ورتلي دي. او ورته وايي چې: زرکوه اعتراف وکړه او ووايه چې زه هوسي يم. نو تاسو هم اوس بي گوناځلک په پنجره کې اچولي دي او په زوره ترې دا اعتراف غواړئ چې ووايه چې زه ترهگريم، زه القاعدي کې يم.... په دې يې هم وځنډل. يو بل عسکري افسرته مې دا کيسه وکړه هغه راته وويل چې: ملنډې هم راباندي وهي؟ ما ورته وويل:

— نه زه درياندي ملنډې نه وهم هغه چا درياندي ملنډې وهلې دي چې زه يې په لاس کې درکړي يم.

دتحقيق داسلسله روانه وه خو څل په گڼو کسانو مشتملې ډلې راغلې او تحقيق يې راسره وکړ. يوه ورځ دتحقيق کوټه کې کونډې پورې تړلې وم چې ترجمان او محقق داوړه راغلل، راته ويې ويل چې نن څه مشران راځي او تاگوري. هغوی ووتل زه په تمه وم چې ريښتيا به راځي محققينو سره به چې کله زما دپوښتنې ځواب نه و نو هغوی به ويل چې ددې پوښتنې ځواب مونږ سره نشته. مابه ورته

ويل : زه پوهېرم چې ځوابونه نورو سره دي او تاسو له واشنگتن نه په ريموډکنټرولېږي خو هغه خلک ولې نه راځي چې ستاسو مشران دي اودهرې خبرې ځواب ورکولای شي؟! ماگومان وکړ چې همغه مشران به راغلي وي او ماسره به خبرې کوي خو محقق او ترجمان بيرته راغلل او په تحقيق يې پيل وکړ ، نورڅوک رانه غل . زه پوه شوم چې دوی زه پوهولم چې هغه خبرې بايد وکړم چې مشرانو ته يې کول غواړم اوپه دې هم پوه شوم چې مشران يې راغلي دي اوپه بله کوټه کې دښينې اود کمپيوټري کيمري له لارې ماسره دتحقيق ننداره کوي . محقق يوځل وواته او بيا راغی داسې برېښېده چې هغوی سره يې مشوره وکړه او بيا راغی .

دڅلورم کمپ آوازي

په دې ورځو کې دڅلورم کمپ دجوړېدلو آوازي وې . محققينو به بنديانو ته ويل چې ريښتيا ووايه نوي کمپ ته به لاړشي . هلته پنجري نشته ، اسانتياوې دي او کورته دتللو دروازه ده ..... کمپ لاجوړشوی نه و چې دا آوازي خپرې شوې .

دبنديانو درجه بندي

په دې وخت کې دبنديانو درجه بندي هم پيل شوه څه خاص توپير يې نه و خو څرنګه چې دامريکايانو په بندي هيڅ نه لورېدل نو ډېر معمولي شي به يې هم ډېر لوی ګاڼه . دلومړۍ درجې بندي ته دا اسانتياورکول شوه چې دڅښلو په پلاستيکي تش بوتل - چې دوه

مياشتو کي بدلېده _ باندې يې سر ورسره ورکاوه نورو بنديانو ته دورځي يو ځل دومره دتشناب کاغذ ورکول کېده چې دتس حاجت داستنجاله پاره هم بس نه و اولومړۍ درجې ته يې دکاغذيو بندل او کاغذ او قلم هم ورکاوه . دوه کمپلې ، دوه ځانپاکونه او يو څادر يې هم ورکول . دوهمې درجې ته څادرنه و اودريمې ته يو ځانپاک اويوه کمپل وه . دڅلورمې والاھيڅ نه درلودل او دروميو بلاک يواځي يو نېکر درلود ، جامې يې هم نه درلودې .

استاذ بدر مانه مخکې لومړۍ درجه شو او زه څه موده وروسته . کله چې استاذ لومړۍ درجه شو ، نورو بنديانو گومان وکړ چې گني خلاص به شي . عبدالسلام ضعيف صاحب ماته مبارکي هم راکړه چې وروردې کورته روان دی . زه خو بن شوم چې که رينستيا هغه کورته لارشي نو دابنه خبره ده خوداسې نه وه . ضعيف صاحب او نور گن عرب او عجم بنديان هم لومړۍ درجه شول . زه ډېر وخت وروسته لومړۍ درجه شوم . نورڅه په کې نه وو خو قلم او کاغذ ته زيات خوشحاله شوم . دورځي او شپې دعسکرو درې ډلې بدلېدې او هرې ډلې يوه پاڼه کاغذ راکاوه خو ماته به دپنجرو دجاليو له لارې نورو بنديانو هم خپله برخه کاغذ راکاوه چې ډېر څه مې وليکل او راڅخه وايې خيستل .

خلورم کمپ ته دځينو بنديانو بدلول

دخلورم کمپ په هکله مخکې مونږ معلومات وليکل . کله چې خلورم کمپ تيار شو نو دبنديانو نه يې دوه کسان په زنځيرونو کې بوتلل چې ويې گوري او نورو بنديانو ته يې کيسه وکړي ، زمونږ د بلاک نه شيخ فائز کويتي لار او خبر يې راوړ .

وروسته دبنديانو ورتلل پيل شول . بندي به چې خلورم کمپ ته ورل کېده نو تحقيق ته به وغوښتل شو هلته به ورته سپيني جامې ورکول شوې ؛ هغه به يې واغوستې او يو پلاستيکي بکس به هم ورکول شو چې دوه ځانپاکونه يو لاسپاک ، يو جانيماز ، يوه جوړه تسپي ، يود غابونو کریم او برش ، او يو ډبی قطعي يادلوبو بل څيز لکه شطرنج به په کې وو . بندي به يې دتحقيق نه بيرته په سپينو جامو کې بلاک ته راوست هغه به هرې پنجرې ته اودرېد او دخپل بلاک ټولو بنديانوسره به يې مخه ښه وکړه يو شور اوزوگ به جوړشو ، ټول بلاکونه به خبرشول ، هرچابه سلام ، مخه ښه او مبارکي رالېږله او گومان به يې کاوه چې کورته ځي خوداسې نه وه ځينو بنديانو په خلورم کمپ کې هم کلونه تېر کړل .

بندي به خپل قرآن کریم په تړلو لاسونو را واخيست اونور سامان به ورسره عسکر واخيست . په شرنکار به له بلاکه وواته . نور بنديان به هم خوشحال شول او هم به ځورېدل . کله کله به دې منظر پسې مخکې وروسته کېمره هم روانه وه اوددې منظر فلم به يې واخيست . مونږ ته هم وعدې راکول کېدې چې خلورم کمپ ته به لارښی اوله

هغه ځايه به کورته لارشي خو معلومه نه ده چې کله؟ آخر دوه کاله وروسته يوه ورځ استاذ بدر تحقيق ته وغوښتل شو اوله هغه پلوه په سپينو جامو کې راغي. زه دگرځېدلو پنجره کې وم چې عسکرو راوست ډېر زيات خوشحال شوم او په کر کې کې مو لاسونه سره ورکړل، مخه ښه او دڅلورم کمپ بنديانو او دوطن، کلي کور او خپلوانو او دوستانو ته مې سلامونه هم ورکړل. هغه څلورم کمپ ته لار او مونږ گومان کاوه چې کورته به لارشي. زه په پنجره کې پاتې شوم. تحقيق روان وڅه وخت وروسته يو ځل په تحقيق کې راسره استاذ يوځای شو اولرې خبرې مو سره وکړې. څه وخت وروسته وضعیت بدل شو او په تحقيق کې ترل بند شول. هلته به يې زنجيرونه راڅخه خلاص کړل زه حيران شوم. دې کار په همدې ترتيب دوام وکړ. خو مياشتې وروسته زه ددوهم کمپ دمايک دبلاک نه دلومرې کمپ چارلي بلاک ته تبديل کړای شوم هلته (۱۸) نوي راوستل شوي بنديان وو. هغوی سره مې څلور ورځې تېرې کړې. يوه ورځ عسکر راغلل او تحقيق ته يې بوتلم، هلته يې راته وويل چې يوه اونۍ وروسته به دې څلورم کمپ ته ولېږو او بېرته بلاک ته راغلم. خوپه همدې ورځ ماسپښين کې يو عسکر راغي اوزما په خوا کې بندي نه يې پوښتنه وکړه چې دپښو نمبر دې څو دی؟ زه پوه شوم چې عسکر خطاشو دابندي خونوی دی نوي بندي نه يواځې داپوښتنه نه کوي. زما گومان سم وخاته لږ وروسته عسکر بيا راغي او مانه يې دپښو دمېچ پوښتنه وکړه، لږه شېبه وروسته عسکر دزنجيرونو سره راغلل او زما دپنجرې دروازي ته ودرېدل. ما پوښتنه وکړه چې تحقيق

دي؟ هغوی وویل: هو. ویي ترلم او په شرننگار یې دتحقیق بلاک ته بوتلم. دبلاک مخکې زما محقق ټپي چې ولاړ و کوتي ته ننه ایستل شوم اوتي چې راغی راته ویي ویل چې زه نن تاله پاره زېری لرم ته ووايه چې هغه به څه وي؟ ماورته وویل: څلورم کمپ ته دتبدیلېدلو. هغه وویل: هو. یو پلاستيکي بکس پروت و راته ویي ویل چې دي کي جامي دي دابدلي کره هغه وواته ما سپيني جامي واغوستي او نارنجي مي هلته پرېښودي. ټپي چې راننه واته مبارکي يي راکره، دڅلورم کمپ ځيني قوانین يي راوښودل او تاکيديي وکر چې هلته کوم اندېښمن حرکت ونه کړم. بېرته بلاک ته بوتلل شوم، هلته مي دبندیانو سره مخه ښه وکره قران کریم مي راواخيست او دبلاک نه راووتلم. دواړه گاتپور په شاتني لپکي کي دزنځیرونو سره کښېنول شوم. دمعمول مطابق عسکر راسره کښېناست، لاس يي زماپه ورنونو واراوه او دگاډي اوسپنه يي کلکه ونيوه. څلورم کمپ ته لاړم او هلته ديونیفارم بلاک په دوهمه کوټه کي واچول شوم. هلته څه افغانان، څه عربان او څه تاجکان وو. استاذ بدر دویسکي بلاک کي و. ټول کمپ خبر شو اوښه راغلاست او ستړي مه شي يي راته وويله. ټولو گومان کاوه چې خلاصېږم او داځکه چې مخکي يي هرڅوک خلاصاوه نوپه همدغه کوټه کي به يي اچاوه. استاذ اونورو ملگرو راته دکور او یارانو دوستانو له پاره سلامونه راکول خو خبر نه وو چې استاذ به مانه مخکي ازادېږي. خو ورځي وروسته استاذ بدر اودلوگر عبدالظاهر صاحبان دواړه دویسکي نه ديونیفارم لومړی کوتي ته راتبدیل شول چې مونږ سره خواکي شول، سره لیدل رالیدل

مو ، خبرې موسره کولې اوپه خپل نمبر دبلاک مخې ته دجال دننه دډوډۍ او گرځېدلو له پاره سره وتلو .

خو ورځې وروسته زه لومړۍ کوټې ته ورتبديل ، او هغوی سره يو ځای شوم هلته مونږ سره په دغه خونه کې ، دسروبي حاجې نصرت او ميرويس ، دازرې چمن ، دکونډر اختر دلوگر عبدالظاهر او دننگرهار کاکو وو . څه وخت وروسته ديو نيفارم دغه لومړۍ کوټه اوزگار شوه ، مونږ دريمې کوټې ته نقل شوو او دالومړۍ کوټه دمعاينې له پاره تشه پرېښودل شوه . کله به چې کوم امريکني حکومتې پلاوی راغی نو دغه کوټه کې يې ځينې نمايشي څيزونه ايښي وو چې پلاوی يې وگوري . ديو نيفارم بلاک ددريمې کوټې په خوا کې څلورمه کوټه وه او هلته دعراق درې شيعه گان : علي ارکان اوشاکر وو ، يو ايراني شيعه : عبدالمجيد هم هغوی سره و . لکه مخکې موچې وويل داڅلور واړه افغانستان ته دجاسوسۍ له پاره تللي وو او بيا نيول شوي وو . ډېر بد عملة او بداخلاقه خلک وو هلته يې امريکايانو له پاره جاسوسي کوله چې اکثره به يې ورته دسنيانو په هکله ددرواغو راپورونه ورکول . کله چې دمحرّم لسم (دعاشورا ورځ) رانږدې شوه نو دعلي او ارکان په تحريک عبدالمجيد احمق معاويه رضی الله عنه اونورو خلفاو او صحابه وته کنځلې اوبدې ردې ويل پيل کړل . په لوړ غږ به يې ويل او مونږ ته يې را اورول . مونږ عبدالظاهر صاحب ددواړو کوټو ترمنځ جالی ته ورولبږه چې پوه يې کړې اونور له دغه کاره منع شي ، خو ونه شول . عبدالمجيد خبرې ته غوږ نه ايښوده زه جالی ته ورنږدې شوم اوپه لوړ غږ مې

راوغوښت ، خو خواب يې رانه کړ ستغې سپورې مې ورته وويلې او
 استاذ نورو بنديانوته هم غږ کړ ، دروازي موودرزولي اوشور مو جوړ
 کړ. عبدالمجيد غلي و " تشناب کې پټ شو " اوپه مونږ درې وارو
 شيعه گانو : علي ، ارکان او عبدالمجيد شکايت وکړ. ارکان په دغه
 وخت کې دجاسوسي له پاره زمونږ کوټه کې و خومشوره او همدردې
 يې هغوی سره وه. خو ورځې وروسته مونږ ديو نيفارم نه تبديل شوو .
 زه ، استاذبدر ، عبدالظاهر ، کاکو او اختر د " وکټر " بلاک ته او
 حاجي نصرت او چمن ينکي ته لارل او ارکان خپلو شيعه گانو سره يو
 ځای شو. دوکټر بلاک کې اکثره دشرقي ترکستان بنديان وو چې
 دچين داشغال لاندې دي. هغوی ډېر ښه خلک وو مونږ څلورمې
 کوټې کې واچول شو . مونږ سره ابو رعد راشدا لسعودي الجوفي ،
 ابوايمن الفلستيني ، حماد ترکستاني ، ارکين ترکستاني ، جمال
 يو گنډي او ابراهيم مالديپي وو. هلته مو ځيني فقهي او لغوي
 درسونه پيل کړل . عبدالصبور ترکستاني او ځينو نورو
 ترکستانيانو چې په لومړۍ اودوهمه کوټه کې وو . مونږ سره ډېره
 مينه کوله او دصرف او نحوې ليکلي درسونه يې اخيستل . جمال يو
 گنډي د يو گنډا و او په لندن کې اوسېده نوی مسلمان شوی و او ډېر
 نیک او دښو اخلاقو څښتن و دگوانتهنامو په پنجره کې يې قران کریم
 ياد کړ او مونږ ته به يې پنجره او دڅلورم کمپ په دغه کوټه کې امامت
 هم راکاوه. دپاکستان دآی ایس آی استخباراتو په پاکستان کې
 نيولی و اوپه امریکایانو يې پلورلی و . ابراهيم مالديپي دمالديپ و
 په کراچۍ کې يې په يوه ديني مدرسه (جامعة ابي بکر) کې زده کړه

کوله نه يې طالبان پېژندل او نه القاعده . اي ايس آي نيولي و بيا يې ورته ويلې وو چې مونږ ته اوه لکه روپۍ را کره خوشې به دې کړو . هغه ورته ويلې وو چې ماسره نشته . بيایې ورته ويلې وو چې څه خیر دی پنځه لکه را کره تيلفون به در کړو مالديپ ته تيلفون و کره او کورنه پيسې را وغواړه . هغه ورته ويلې وو چې زه متعلم سړی يم او پيسې راسره نشته . بيا آي ايس آي په امریکایانو پلورلی و او گوانتهامو کې پروت و . هغه ډېر غمجن و او ويل يې چې ماسره زما ځوانه حامله بنځه هم وه زه اوس خبر نه يم چې دهغې برخليک به څه وي؟! ...

دوه میاشتي وروسته مونږ څلور واړه افغانان دینکي بلاک ته تبدیل شوو هلته اکثره افغانان او پاکستانیان وو . مونږ په دریمه کوټه کې واچول شوو . مونږ سېره په دغه کوټه کې حاجي نصرت ، حاجي نعیم کوچی او معلم صاحب عبدالواحد وو .

دینکي بلاک کې اکثره هغه پنجابیان وو چې په افغانستان کې نیول شوي وو ځینې متقاعد پوځیان هم وو لکه : چاچا الیاس چې دبنگله دپش دجلاکېدو په وخت کې یې په هندوستان کې هم څه دپاسه دوه کاله بندتېر کړی و . دپاکستان دپوځي استخباراتو فعال غړی و او افغانستان کې نیول شوی و . ځینې نور داسې کسان وو چې دنسونه یې داڅرگندېده چې په آي ايس آي کې کار کوي . کمپ ته به په دوه میاشتو کې یو ځل دجنرال استباذی راغی او دهر بلاک بندیانونه به یې پوښتنې کولې چې څه شکایت لرئ ؟ اګر چې دشکایت دلرې کولو کومه هڅه نه وه بلکه هسې نمایشي پوښتنې

وي . يوه ورځ د جنرال نمايده راغي او پوښتنې يې كولې پنجابيانو به
اکثره د مالگې ، مرچکي اونورو خوراكي شيانو غوښتنه او شکايت
کاوه . استاذ بدر ورته وويل چې مونږ مالگې مرچکي نه غواړو بلکه
مونږ داپوښتنه کوو چې له درې کلونو راهيسې ولې دلته بې گونا
ساتل شوي يوو ؟ دلته ډېر بې گونا خلک دي او هيڅ برخليک يې
معلوم نه دی . زه او زما ورور په تاسو دپاکستان استخباراتو پلورلي
يوو ، اوس تاسو اسره ظلم کوئ او دناخرگندي گونا په تور مودلته
ساتلي يوو ، داوولې؟!.....

په پنجابيانو دا خبره ښه ونه لگيده او يوه په کې امريکايي ته
وويل چې مونږ هم افغانستان په تاسو پلورلي يوو.... استاذ ورته
وويل چې بالکل همداسې ده خو مونږ او تاسو کې زيات توپير دی
تاسو افغانسان ته دجنگ له پاره تللي وئ او هغو خلکو سره مو
جنگ کاوه چې امريکايانو ته يې حواله کړئ خو مونږ پاکستان ته
دجنگ له پاره نه ووتلي بلکه هجرت موکړې و هلته مودامن ژوند
کاوه او دهیڅ جرم ارتکاب مونه دی کړی ....

پنجابی چپ شو . له دې وروسته پنجابيانو باندي مونږ ښه نه
لگېدو . ځينو لمونځ هم راپسې پرېښود ، يو ډاکټر سرفراز احمد خان
ښه سړی و چې اصل کې دغزني و نيکونه يې پخوا پنجاب ته تللي وو
اوس لاهور کې اوسېږي . هغه ښه سلوک کاوه ، دکوزې پښتونخوا
شاه بابا او رفيق هم ډېر ښه دنېکو اخلاقو څښتنان وو ، دډېره
اسماعيل خان نعمان هم نېک انسان و او عبدالستار هم ښه سړی و
چې دډېره اسماعيل خان ضلع بکرو . ځينو پنجابيانو پنجره کې هغو

عريانو پسي هم لمونځ نه کاوه چې نازله قنوت کې يې پروېز مشرف ،
دپاکستان استخباراتو ، پوليسو ، پوځ او دځينو په نوم اسلامي
تنظيمونو ځينو اشخاصو ته بڼېرې کولې .

لنډه داچې دغو ځينو بداخلاکو پنجابيانو سره زمونږ اختلاف
زيات شو هغوی امریکايانو ته زمونږ په خلاف شکايتونه وکړل او
مونږ بيا د يونيفارم بلاک دريمې او بيا دوهمې کوټې ته تبديل شوو .

هلته راسره دهلمند دباغران خوشکيار ، حاجي الف خان چې په
خوږ ماما مشهور و ، بسم الله اکا ، امان الله ، محمد نسيم ، دبرمل
ډاکټر نقب او دهغه ورور محمد رسول او دهلمند قوماندان رحمت
الله سنگر يارو چې په معلم صاحب مشهور و . خوږ ماما سپين گيری
سړی و او دژوندي زړه څښتن و کله کله به يې اتڼ هم کاوه او بدلي
اونعتونه به يې هم ويل ...

دتحقيق سلسله جاري وه يو ځل دټولو بنديانو تصويرونه ، دپښو
مېچونه او دگوتواو لاسونو بصمات (منجیلې) هم واخيستل شول او
دا اواز شوه چې بنديان خوشې کېږي .

په دې وخت کې ټي جي لانه و بدل شوی چې يو بل محقق هم ماله
پاره وټاکل شو چې ماته يې (هاسوس) نوم وښود او نوروته يې
(فيلپي) نوم ښودلی و ، هغه امریکنی نه معلومېده له خويه تېز
ښکارېده . يو بل ملگری هم ورسره و چې توروېښتان او توري سترگې
يې وې ، هغه هم امریکايي نه معلومېده هاسوس غنم رنگه او هغه بل
ملگری يې سپين و ، پوښتنې به هاسوس کولې او هغه بل به هسې
چپ ناست و غوږ به يې نيولی و . هاسوس هم زړې پوښتنې تکرار

کري دهغه په وخت کي شيعه گانو : ارکان او علي عراقيانو او عبدالمجيد ايراني په ما شکايت وکړ او امريکايانو ته يې شيطاني وکړه چي مسلم دوست فتوي ورکوي ، عربان اونور بنديان يې احترام کوي ، شطرنج او غوښي ته حرام وايي ، بمونه يې جوړ کړي دي ، په عکسرو دحمله تياري يې نيولي دي ، ستاسو په خلاف دجهاد فتوي ورکوي .... دا خبري په هاسوس او نورو محققينو بدې او سختې ولگېدې دهريلاک نه يې يو يو بندي وغوښت او ورته ويې ويل چي آيا رينبتيا مسلم دوست دغه ډول فتوي ورکړي دي ؟...

مانه دشطرنج په هکله بنديانو پوښتنه کړې وه ماورته ويلي وو چي دامام ابو حنيفه ، امام مالک او احمد بن حنبل په نزد حرام دي ، اوپه لومړي کال دفوجي تيارخوراک په لفافو کي غوښه راتله هغه مونږ نه خوړه او خپله امريکايانو هم ويل چي داستاسوپه دين (اسلام) کي حرامه ده دامونږ خپلو عسکرو ته تياره کړې ده ، دخنزير هم په کي شته اودچرگانو او غويانو هم په اسلامي طريقه نه ده حلاله شوي په باگرام اوقندهار کي دغه غوښه راتله اوپه گوانتهنامو کي بيا بنده شوه. څه موده وروسته بيا دچرگ غوښه او کوفته کله کله راتله چي پاکتي نه وه او خلاص خوراک سره وه. بيا ديوې اسلامي مؤسسې مکتوب امريکايانو راوړ هغه مونږ پخپله وليده هغې کي اسلامي مؤسسې ليکلي وو چي دامونږ پخپله په اسلامي طريقه په لاس حلالوو. نورو ترجمانانو هم وويل نورو گڼو قرائنو په دې دلالت کاوه چي هغه حلاله وه هغه بيا مونږ خوړله خوشيعة گانو دا او نور درواغ هم ما پسې تړلي وو. کله چي هاسوس ته څرگنده شوه چي

شيعة گانو درواغ ويلي دي نو کمپ ته راغي زه يي دکوتي نه دباندې راوغوبنتم جال ترمنخ راسره اودريد جال کي موگوتي سره ورکري زماپه لاسونو رابنکته شو ترجمان هم ورسره و مانه يي معافي وغوبسته اوراته ويي ويل چي ته ډېر محترم يي . له دي وروسته مونږ هم ستاداسي احترام کوو لکه داستا ورونه بنديان يي چي کوي . مونږ اشتباه کري وه بيا به داسي نه کوو . له دي څه موده مخکي ټي جي اوجورج يوه ورځ کمپ ته راغلل ، مونږ دواړه ورونه يي له کوتي دباندې وغوبستلو ، هلته يي راته زېري راگر چي تاسو دواړه به يوه مياشت وروسته کورته لارشي او آزاد به شي . له دي مخکي يي څو ځل استاذ بدر ته ويلي وو چي ستاسو ددواړو ورونو کاردنورو ځايونونه خلاص شوي دي خوستا دورور مسلم دوست کاردنظاميانو نه نه دي خلاص شوي نظاميان له هغه وپريږي چي خلاص شي مونږ ته به مشکلات پيدا کړي ... خودي ځل يي وويل چي مونږ نظاميانو ته هم قناعت ورکړ او اوس به تاسو دواړه سره يو ځای ازادشي .

خودشيعة گانو د شيطاني له امله فيصله بيا بدله شوه استاذ يوه مياشت وروسته ازاد شو او زه شپږ مياشتي له هغه نه وروسته شوم . په دي منخ کي تحقيق روان و دشيعة گانو شيطاني رابنکاره شوه او علي دجورج په مخکي اعتراف وکړ چي په مسلم دوست داتورونه دروغ دي . عجيبه خبره خوداوه چي امريکايانو دافکر نه کاوه چي بمونه له څه شي او څرنګه جوړ شول؟!... کله چي مياشت پوره شوه يوه ورځ دروغتون هغه گاډي راغي چي دصليب نښي لري اودبنديانو

انتقال لپاره استعمالېږي. استاذ بدر ته غږ وشو او ورته ويې ويل چې سامان دې راواخله. استاذ گومان کاوه چې دايکو کمپ ته مې جزايي لېږي خوماته داسې وېرېښېده چې استاذ کورته ځي ماورسره دکور مخه ښه وکړه او کور، کورنۍ، خپلوانو او دوستانو ته مې سلامونه ورکړل، خودهغه باورنه راته هغه په گاډي کې تړل شوی کښېناست، دروازي وړپسې وتړل شوې او لار. نورو بنديانو له ورايه گاډي تعقيب کړې و چې دپنځم کمپ خواته تللي و؛ هغوی گومان کاوه چې پنځم کمپ ته ولېږل شو ماته يې نه ويل خو ټول خفه وو خصوصاً بسم الله اکاڅو وړپسې ژړل. مابه ورته ويل چې هغه کورته لار خو هغوی ماته څه نه ويل څو ورځې وروسته بسم الله اکا، حاجي نعيم کوچی، دين محمد فرهاد او امان الله هم وړپسې لارل دهغوی په هکله هم داگومان کېده چې پنځم کمپ ته ولېږل شول. دين محمد فرهاد افغاني و ډېر نیک انسان و، دآی ایس آی پنجابيانو لاهور کې نيولی و او دډېر تعذيب نه وروسته يې په امرکايانو پلورلی و. کله چې خلاص شو مونږ ډېر خوښ شوو. په همدې ورځو کې له درې کسانو پرته نور ټول پاکستانيان هم خوشې شول خو هغوی ته وويل شول چې تاسو آزادېږئ؛ دشيپې له پلوه بس راغی، ټول په کې سپاره شول اولارل. وروسته بيا خبر شوو چې داستاذ بدر دوی ډله هم تللي ده او آزاد شوي دي. له دې وروسته دبنديانو هغه ښېږي الله قبولې کړې چې شيعه گانو: (علي، ارکان، عبدالمجيد او باسرده) ته يې په قنوت نازله کې کولې. هغوی الله تعالی دومره سپک او ذليل کړي وو چې دبلاک مخکې دجال

د دروازي دباندي به چې کوم امريکايي پوځي پيره داران ناست وو نو هغوی به ډېر زيات نسوار اچول؛ غټې غټې کوتالي به يې دسور بخنو نسوارو نه ډکې کړې وې او په درې گوتو ډکه ټونگه نسوار به يې اچول. هغوی به چې کوم نسوار په زمکه توکړي وو نو کله به چې عسکر برج ته لاړل او دورزش له پاره به يې دروازه خلاصه کړه نو علي، ارکان، عبدالمجيد، او باسرده به هغه دامريکايانو دخولي توکړي نسوار په خاورو او شگو کې لټول چې کوم به يې پيدا کړل نو کاغذي پياله کې به يې راټول کړل او بيا به يې ددوهم ځل لپاره په خوله کې اچول. په دې نسوارو يوه ورځ داشيعه گان خپلو کې سره ونښتل؛ ارکان راپاڅېد او باسرده يې وواهه، پوزه يې پرې ماته کړه او وينې پرې راماتي شوې. ددې جنگ او نورو درواغو له امله محققينو شيعه گان دڅلورم کمپ نه وايستل او خواره واره يې کړل.

مونږ د "يونيفارم" نه "ينکي" بلاک ته ولېږل شوو، زه هلته په لومړۍ کوټه کې واچول شوم ماسره ديونيفارم ټول ملگري په دغه کوټه کې وو او بلاک کې ضعيف صاحب، ملا عبدالرزاق، حاجي نصرت، اختر، مصطفى کابلي او نور گڼ افغانان دينکي بلاک په مختلفو کوټو کې اوسېدل.

د کندوز حاجي امان الله، د زابل قوماندان نصيب الله، معلم عبدالواحد، دگر ډېز تورن امان الله، حاجي محمد گل، حاجي ولي محمد هم هلته وو وروسته ملا خير الله خير خواه هم زمونږ کوټې ته راغی، دکويت سعد العازمي هم زمونږ کوټې ته داوول کمپ نه راغی چې ډېر نېک او دښو اخلاقوڅښتن و. دخوست عبیدالله هم راغی

هغه هم يو نپک خوان و داندخوي حافظ نورالله هم دوکترنه ينکي بلاک ته راغي چې زمونږ کوټه کې نه و. هغه هم بې جوړې اود بنواخلاقو څښتن و زما اودهغه ترمنځ يوه ځانکړې مينه وه اودقندهار له زندانه موسره پېژندلې وو. ديندار، پرهېزگار او خنده رويه انسان و ددواو دعليه السلام روژې (يوه ورځ روژه يوه بوژه) يې نيولې، تهجد يې نه قضا کول، دوستميانو بې گونا نيولی او خرڅ کړی و.... د فلسطين محمد عبدالله هم دپنجرونه زمونږ کوټې ته راغي چې ډېر نیک او پرهېزگار انسان و او يوبل بداخلاقه عربي هم زمونږ کوټې ته راوستل شو.

زه ډېرې ورځې تحقيق ته ونه غوښتل شوم. هغوی گومان کاوه چې زه به په غوسه يم پرېږده چې غوسه يې سره شي. بيا مې تحقيق پيل شو هاسوس يوځل وغوښتم او يوځل کمپ ته راغي. ټي جي او جورج هم دوه درې ځل کمپ ته راغلل او څو ځل يې تحقيق ته وغوښتل. ټي جي څه ډېر وخت ورک و بيا کمپ ته راغي دکوټې نه دباندې يې وغوښتل او راته ويې ويل چې زه ناروغ وم او دمقعدا پرېشن مې کړی و ځکه نه راتلم. ماورڅخه داستاذ بدر پوښتنه وکړه چې هغه کورته رسېدلی دی او که نه؟

— کورته نه دی رسېدلی او جلال اباد کې دی.

— آیا زمونږ کورله پېښوره جلال اباد ته نقل شوی دی؟

— نه.

— نو زما ورور په جلال اباد کې بندي دی؟

— نه.

— نو وٺي ڪورته نه ڏي رسيدلي؟

— زه نه پوهيم.

په ڏي موده ڪي ماباندي ڊڪور ليڪونه هم بند وو اونه راکول
 ڪپدل خو ڊبنديز سره سره الله تعاليٰ ماته ڊڪور خطونه لاس ته راورل.
 هغه داسي چي ڪله نظاميانو ته خط حواله شي نو هغوي پري ڊبندي
 نمبر ليڪي. زما او دحاجي ولي محمد نمبر ونه سره نڙدي وو زما
 نمبر (۵۶۱) اودحاجي ولي محمد (۵۶۰) و نو په غلطي ڪي
 نظاميانو زما په خط دحاجي ولي محمد نمبر ليڪلي و. زما خط هغه
 ته ورڪول شو اوله نپڪه مرغه هغه ماسره يو بلاڪ ڪي و. نو هغه چي
 لوستي و پوه شوي و چي دازمادي. ماته يي زهري راکر او خط يي را
 وسپاره. خط داستاڏبدر و هغه ليڪلي وو چي زه الحمد لله ڪورته
 رسيدلي يم. په همدې ترتيب زمادزوي عبدالاحد ليڪ هم راورسيد.
 هغه هم ليڪلي وو چي استاڏ ڪورته رارسيدلي ڏي. نو زما اندپڻنه
 ورڪه شوه او خوبن شوم. ٽي جي ته مڀ ونه ويل چي ماته خط لاس ته
 راغلي ڏي. هغه بيا بياراته ويل چي بدر ڪورته نه ڏي رسيدلي
 گومان ڪوم چي په ڏي درواغو هغه ماسره اندپڻنه پيدا ڪوله.....
 دا يواڻي ڊالله تعاليٰ مرسته وه چي امريڪايانو ماته خطونه راکول
 بند ڪرل خو الله تعاليٰ دهمغوي په لاس له بلي لاري ماته راورسول.
 داستاڏ بدر ڊڊلي نه وروسته ڊپري اوازي وي چي لنه وخت ڪي
 نور بنديان ازاد پري. دصليب له لوري دا خبره هم راغله چي
 امريڪا غواڙي: په نورو هپوادونو ڪي ڊولس (۱۲) زندانونه جوڙ
 ڪري، دادگوانته نامو ٽيني بنديان هم ورائتقال شي اونور هغه

مسلمانان هم په کې واچوي چې امريکا ته د دښمن په سترگه گوري!.....

په دې موده کې يوځل د شپې تحقيق ته وغوښتل شوم نوي ځای و چې مخکې زه ورته کله نه وم غوښتل شوی. له دې مخکې له څه وخت راهيسې لومړی د لاسونو تړل بند شول تحقيق کې پښې موگي پورې تړل کېدې خود لاسونونه زنجيرونه خلاصېدل. بيا وروسته څو تحقيقونه داسې هم وشول چې د تحقيق په کوټه کې به يې پښې او لاسونه دواړه خلاصول خو په آخر کې بيا تړل پيل شوي وو او د مخکې نه څه سختي هم په کې راغلې وه خودغه ځل چې زه د شپې نوي ځای ته وغوښتل شوم نو پښې او لاسونه يې راته خلاص کړل او عسکر وو تل. يو دپوخ عمر والا امريکايي راغی چې د سر لومړنی برخه يې کولغه وه سور سپين و او زيرې سترگې يې وې شخصي درېشي يې وه او عجيبه دا وه چې ترجمان هم ورسره نه و، په عربي ډېر ښه پوهېده سلام يې واچاوه او ماسره يې په عربي خبرې پيل کړې.

— زه خبر يم چې ته په عربي ډېر ښه پوهېږې او په ترجمانانو هم ډېر بدگومان يې نو ځکه زه يواځې راغلم او ترجمان مې رانه وست.

— ښه شو زه هم غواړم چې تاغوندي سړي سره خبرې وکړم؟

— زه ستا محقق نه يم ستا محقق له دې هم خبر نه دی چې زه تاسره خبرې کوم هغه ته حال مه وايه.

— سمه ده.

— زه تاسره تحقيق نه کوم هسې مجلس به سره وکړو او يوبل به سره وپېژنو.

— سمه ده .

— ستا په هکله ماډېر څه اورېدلي او لوستي دي خو غوښتل مې چې له نږدې دې وگورم اوښه دې وپيژنم .

— ښه ده .

— ايا ته څه ويل غواړې ؟

— که زه وغواړم او که نه زماويل کومه گټه نه لري .

— ولې ؟

— ته ښه پوهېږې چې تاسو مونږ سره ظلم کوئ او زموږ خبره نه اورئ .

— زه دانه شم ويلای چې داسې به نه وي شوي خو زه ستا خبره اورم او همدې له پار راغلی يم چې ستا خبرې واورم .

— تاسو ټول زموږ خبرې اورئ خو دخپل مقصد تر حده .

— نه تېه په مونږ سخت بدگومان يې خوداسې نه ده زه نور څه نه شم ويلای خودومره به درته ووايم چې ستا قضيه خلاصه ده اوته کورته روان يې .

— کله .

— دانه شم ويلای .

— ستاسو د دروغو وعدو سره مونږ اوس روږدي شوي يو هر محقق همداسې وايي، په دې درې نيمو کلونو کې مونږ ستاسو د محقینو نه ډېر درواغ واورېدل اوس ستاسو په خبرو باور نه کوم خو په دې باوري يم چې زه به ان شاء الله اخر هم آزادېږم اودا ځکه چې زه مجرم

نه یم مجرمان تاسو یاست چې بي گوناځلک مو په یوه لري ټاپو کې پنجره کې اچولي دي اوله حیواناتو بتر سلوک ورسره کوی ....
 _ ته ماسره داسې خبرې کوي لکه محقق سره یې چې کوي.

زه دامنم چې ته دلته دمحققینو له لاسه ډېر خورېدلی یې او ډېر درواغ به درته هم ویل شوي وي خونه زه محقق یم اونه دمحققینو خبرې ټولې درواغ دي ، په تا ډېر تورونه لگېدلي وو نو مونږ مجبور وو چې دتحقیق مراحل به مو طی کول . تاو لیدل چې په امریکا سخت گوزار وشو او اوس هم مونږ سخت وپېرېږو هره شېبه دا احتمال شته چې اسامه په مونږ نور سخت او خطرناک بریدونه وکړي . مونږ دامتولیت لرو چې دخپلو خلکو امتیت وساتو .

_ تاسو دخپلو خلکو دامتیت دساتلو امتولیت لری خودبې گونا خلکو دژوند په بیه نه .

_ داسمه ده خود گونا هگار او بې گونا بیلول څه اسان کارنه دی دا خامخا وخت نیسي .

_ ترکومه .

_ ددی ځواب ماسره نشته .

لاس یې تېر کړ ځواکې ورسره په واړه مېزیو پنډ کتاب و چې دنورو کتابونو اودوسیو خواته ایښی و . کتاب په کاغذونو پوښل شوی و منځ یې راواړاوه منځ کې یې یوه سپینه پاڼه داسې ایښې وه چې ددواړو مخونو لیکل یې پناه کړي وو دیوه تصویر ځای یې قیچي کړی و هغه یې راوښود اوراته ویې ویل چې دا پېژنې ؟ ماورته وویل : هو دازما تصویر دی .

کتاب يې بند کړ اوراته ويې ويل چې په دې کتاب کې ستا په هکله ډېرڅه ليکل شوي دي .

له دې مخکې ماته دخوست عبیدالله ویلي وو چې پنځر وته (ستوري دادب په اسمان کې) کتاب راغلی و په هغه کې ستا په هکله ليکل وو .

زه پوه شوم چې داهماغه کتاب دی ماورته وويل : هو دا کتاب محمد داود (وفا) ليکلی دی او په پښتو دی ....

هغه لږ چپ او حيران شو بيا مسکي شو او ويي ويل چې ډېر تېز

يې .

— دې کې دتېزۍ هيڅ خبره نشته .

— دامې يواځې ددې له پاره وويل چې ته په دې پوه شې چې زه

تاپېژنم .

— کيدای شي چې مابه پېژني خو بشپړ نه .

— هو ځکه خو تاته لنډ راغلم چې بشپړ دې وپېژنم اوستادقضيې

ژور وته وربښکته شم .

بيا يې راته زما په هکله زما دکور ، کورنۍ ، کلي او ولس ،

زمکې ، کارو بار او افکارو په هکله تفصيلي خبرې وکړې چې زه يې

حيران کړم . تردې چې دکوټ دصاحبانو کلي او فقير آباد په هکله يې

هم معلومات لرل ، داستاذ بدر په هکله يې هم معلومات لرل بيا يې

وويل : تاسو دواړه ورونه داسې جوړه ياست چې بڼه هم جوړېداي شئ

او خطرناک هم ، زمونږ ايجنسياني وايي چې که دا دواړه ورونه په

شريڪه زمونڙ په خلاف څه ڪول و غواږي نو دابه ډېر خطرناڪ وي له همدې امله ستاسو ڪار وروسته شو اوله همدې امله ته له هغه جلا شوې .

– دې دليله گومان او اندېښنې خو علاج نشته نور نو د فرهنگي ڪارنه پرته ستاسو په خلاف مونڙ څه ڪري دي ؟.

– مونڙ ښه پوهېږو چې امريڪايان ستاسو خوښ نه دي او دډښمنۍ په سترگه ورته گوري او همداسو په څېر فرهنگي فعاليتونه خلک راپاروي ، قناعت ورکوي او ..... خوله دي امله چې مونڙ په تاسو ظاهر ڪي ڪوم جرم نه شو ثابتولاي نو ځکه مو آزادوو ، په هيڅ قانون مونڙ تاسو نه شو ساتلي او تاسو غوندي نور ډېر بنديان به هم خوشې شي . په مونڙ زيات فشار دي او د بنديانو ساتلو مونڙ ته هيڅ ڪټه ونه ڪره .

زه غواږم چې تاته داسې څه دروښيم چې هرچاته يې نه ښيو اکر چې زه پوهېږم چې ته په دي ڪارونو پوهېږي خوبيا هم درته وايم چې تاسو دواړه وروڼه تعليم يافته ياست په هرڅه پوهېږي ، راتلونکي ته مو فکر وکړي زمونڙ جال په ټوله نړۍ خپوردي هرڅه چې کوي مونڙ پرې خبرېږو .

نور موخوښه چې خطرناک ڪارونه کوي او که بي خطر ه ، لاس يې تېر ڪړي وه وږه آله يې راواخيسته چې ما کله نه وه ليدلې کمپيوټر ته يې وردننه ڪړه گومان ڪوم چې خاص قسم استخباراتي سي ډي يا حافظه وه عادي سي ډي نه وه . ماوس يې خوځاوه راخوځاوه فلم پيل شو چې گورم زمونڙ د پېښور د حيات آباد د ڪور په کتابخانه کې زه دمېلمنو سره ناست يم او خبرې ڪوم . بيا يې تېر ڪړ چې گورم

استاذ بدر دڊبل سڀته پيڪپ اشترنگ ته ناست دي خواڪي ورسره يو
 بوڊاسري ناست دي ڀنه نه ڀنڪارڀده يازمونڙ مرحوم والد صاحب
 اوياحاجي کوچي و، سڀينه پڪري او سڀينه گيره يي وه خودڀڻي نه
 دننه واضح نه ڀنڪارڀده. استاذ دڪرڪي نه سر رابهر ڪر او مخامخ
 يي چاته وويل چي راءِ دننه سڀت ڪي ڪڻڀنه او عبدالعزیز به
 وروسته ڪڻڀني. ڊاسي برڀڻڀده چي چاته مخاطب دي همدغه
 دڪيمري ڄڻتن دي. بيا يي برتهڪال ڪي زمونڙ دڪاروبار گودام
 وڻبود او زريي بند ڪر. بيا يي بله آله وردننه ڪره بل فلم ڪي گورم چي
 ملا سمیع الله (نجیبي) حاجي روح الله، حاجي حیات الله، حاجي
 ولي الله او ڄيني نور ڪسان زمونڙ په هڪله خبري ڪوي اويه دي
 گواهي ڪوي چي زمونڙ طالبانو او اسامه سره اريڪي دي، دامريڪا
 سخت مخالفين يو، دگردي نري اسلامي احزابو سره مرستي ڪو،
 دامريڪا خلاف جهاد ته بلنه ورڪو، خپروني ڪو.....

زر زريي تهر ڪر او تفصيل ته يي پري نه ڻبود خو دهر يوه دخبرو
 يوه برخه يي راواخيسته، محققينو به دي ڄلورو مفسدانو ته
 (فور وُلان) ويل. فورولاگانو ڀنه په اخلاص زمونڙ خلاف گواهي
 ورڪره بيا يي دروح الله دتحقيق ڄو اقتباسونه را واخيستل.

بيا يي ڪمپيوٽر بند ڪر يوه اوڀده تبصره يي وڪره او دا يي هم ووهل
 چي مونڙ په تادغه ثبوت هم لرو اومحڪمي ڪي په تا دگواهي له پاره
 دافلم هم ڻبودلي شوو خو پوهڀرو چي داخلڪ ستاسو دڻمنان دي،
 او دروغ يي ويلي دي. مونڙ ته يي له دي پرته نور ڊهر دروغ هم ويلي
 دي او خيانت يي هم راسره ڪري دي دي ڄلڪو دخپل وطن، دين او

مونږ ٽولو سره خيانت ڪري دي دوي دخپلو خپتوله پاره ڪار ڪوي اوداي ايس آي په اشارو گڏ ٻڙي ڪه دي خلکو مونږ ته دروغ نه واي ويلي او خيانت يي راسره نه واي ڪري نو دافلم هڻخڪله مونږ تاته نه بنوده بلڪه ستاسو ددوارو ورونو برخليڪ به اوس بل و ..... بيا يي ديني معلومات اويونبنتني پيل ڪري داسي معلوم ٻده چي ڪوم پوخ مستشرق و، زيات معلومات يي لرل اويه گنو مسائلو پوهيده، اسلام ته دمنسوبو مختلفو مذاهبو، احزابو، مؤسساتو، اشخاصو، ڪتابونو او افڪارو په هڪله يي معلومات لرل.

بيايي وويل: مونږ پوهڻو چي تاسو ديو اسلامي امت او خلافت خبري ڪوي او غواڙي چي زمونږ خلاف وڪري خوشتاسو په ڊول خلڪ زيات دي مونږ ٽول نه شو نيولاي ستاسو افڪارو تر خطرناڪ حده په مسلمانانو ڪي سرايت ڪري دي. تاسو غواڙي چي وهابي او اخواني خلافت جوڙ ڪري. مونږ داسلام خلاف نه يوو خو وهابي اخواني حڪومت په هيڻ ڄاي ڪي نه شوز عملي ...

— دوهابي اخواني او اسلام ترمنڻ ڇه توپير دي؟

— وهابيان او اخوانيان سخت دريڻي او بنسٽپال دي مونږ داسلام دڊڙو علماو سره بني اڙيڪي لرو په افغانستان او عراق ڪي مونږ سره ڊڙ ملان ڪار ڪوي هغوي ددويمو ڪراسي خلاف نه دي مونږ داسامه، ظواهري، حڪمتيار او ملا عمر غوندي اسلام نه غواڙو امريڪا ڪي هم مسلمانان شته ...

— داسلامي خلافت په قيام ڪي تاسو ته ڇه تاوان دي؟

ـ دا اوسني حکومتونه ټول اسلامي دي اسلامي خلافت ته څه ضرورت دی؟

که بنسټپالوته حکومت لاس ته ورشي نو له دې بترکارونه به راسره وکړي چې په نيويارک او واشنگټن کې يې وکړل .

ـ که تاسو د مسلمانانو په امورو کې مداخله ونه کړئ ، د مسلمانانو په هکله دوه مخي سياست ونه لرئ ، د مسلمانانو د بنمنان تقويه نه کړئ او د امن معاهده ورسره ولرئ زه گومان نه کوم چې اسلامي خلافت کې دې ستاسو تاوان وي ، بلکه په اسلام کې ستاسو گټه ده ، ستاسو او د مسلمانانو د مسائلو حل ماته يواځې اسلامي خلافت او اسلام کې ښکاري .

ـ هغه څرنگه؟

ـ هغه دا چې تاسو ته په اسلام کې څلور لارې دي چې درې دامن او يوه د جنگ ده. که تاسو درې دامن لارو کې هره يوه ومني نو دامن او سوکالی ژوند به وکړئ او که پخپله د جنگ لاره غوره کوئ نو دا خوبيا د اسلام او مسلمانانو گونانه ده .

ـ هغه څلور لارې کومې دي؟

ـ دامن درې لارې دادي :

۱ـ اسلام قبول کړئ تاسو به زمونږ وروڼه شئ او د ټپلو نه واخله په ټولو منافعو کې به مونږ سره شريک شئ .

۲ـ که اسلام نه قبلوئ جزیه ومني جزیه ستاسو داوسنيو پوځي مصارفو دلسمې برخې نه هم لږه راځي بيا به د دغه جزیې په بدله کې ستاسو دامن ساتل د مسلمانانو مسئولیت وي هغوی به تاسو نه دفاع

کوي بيا مونږ نه پوخ ته اړتيا شته ، نه جنگي الوتکو ، توپونو ،
ټينکونو ، ميزايلو اونه بارودو ته داپيسي دخپل ژوند دسوکالي له
پاره ولگوي .

۳_ که نه اسلام مني اونه جزیه ورکوي اوداسلامي خلافت سره
دامن معاهده ولري ، دمسلمانانو اموروکې مداخله نه کوي ،
دبشمنان يې نه تقويه کوي . دسيسي اوپلمي ورته نه جوړوي ..... نو
هم مسلمانان په تاسو هيڅ تعرض نه کوي .

۴_ که دا درې واړه نه مني نو بيا پخپله څلورمه دجنگ لاره
نيسي .

– مونږ په دې پوهېږو ته چې دلته مونږ ته داسې خبرې کوي نو بهر
به څه وايي؟! .

– زه دلته اوبهر حقيقت وایم زمونږ په خبرو کې به دلته اودباندي
هيڅ توپيرونه مومي .

– ستا په فایلونو (دوسيو) کې ماته درې خبرې ډېرې په زړه پورې
دي نو ځکه مې تاسره په خبرو کې دلچسپي واخيسته ، يوداچې
ستا فایلونو کې هر محقق ليکلي دي چې داسې رينټيا اوبې گرده
خبرې کوي . بله داچې استدلال او مناقشه کوي او دريمه داچې ټوکې
او طنزونه کوي . بيرته مخکنۍ خبرې ته راگرځم بنسټپالان مونږ په
هيڅ حال کې نه پرېږدي نو ځکه يې مونږ خلاف کوو اونه يې پرېږدو .

– بيانو دهغوی غبرگون ته هم غاړه کيدئ .

– زمونږ اود بنسټپالوترمنځ جنگ دی هغوی وايي چې مونږ به يې
گټو او مونږ وايو چې مونږ به يې گټو . گورو چې څه کيږي . مونږ سره

دخپل ژوند، گټو او کلتور اندېښنې دي او هغوی سره خپل موازين او معيار ونه دي، يوبل ته غاړه نه ږدو کېدای شي چې دا جنګ ډېر پلن او اوږدشي .

دکمپ، بنديانو، افغانستان او پاکستان په هکله اونورې گڼې ديني، سياسي، فرهنگي اوحياتي پوښتنې او تبصرې يې وکړې، اوږدې خبرې، تبصرې او پوښتنې يې وکړې بيا يې راته وويل: که دافغانستان حکومت سره کار کوي له ولايته واخله تر وزارتته پورې هر کار مونږ تا او ستاورورتته درکوو. که بل کار کوي مونږ مرستې ته تيار يو، زمونږ مخالفت پرېږدي ژوندبه مونږه شي دځانونو اودخپلو بچو دراتلونکي فکر وکړئ ....

_ دافغانستان په حکومت کې ټاکنې تاسو کوي؟!_

_ ښه شېبه غلی اوپه فکر کې شويوځل يې ټنډه غونجه کړه اودکوټې چت ته يې وکتل بيا يې ماته مخ کړ مسکي شو او ويې ويل: زما مطلب دادی چې کرزي ته مو سپارښت وکړو، بيا يې ددواړو لاسونو گوتې سره تېروپېر ورکړې او ويې ويل: مونږ اودافغانستان حکومت خو اوس سره داسې يوو .

ماورته وويل: مونږ حکومت کې کارنه کوو، زه چې کله آزاد شوم وبه گورم، که حکومت دافغانستان او دافغانانو دغوښتنو سره سم و زمونږ ددين اونواميسو ساتونکي و اودهیچا لاسپوڅي او گوډاگي نه ونوبيا په کې مونږ هر خدمت ته تيارينوواوداخپل مسئوليت او فريضه گڼو اوکه نه و نو بيا يواځې دانه چې کار په کې نه کوو بلکه مخالفت يې کوو:

— خه ډول مخالفت ؟ .

— ترټولو دمخه په قلم .

— تاپه لومړيو ورځو کې هم دمحقق همدې ډول غوښتنو ته همداسې ځوابونه ورکړي دي تراوسه نه يې بدل شوي ډېر سخت دريځي يې .

خبره يې بدله کړه زما دليکنو په هکله يې لنډه تبصره وکړه .
او دسهار داډان نه مخکې يې رخصت کړم . درخصتېدو په وخت کې يې راته وويل چې زما تاسره همدايو ځل کتنه وه بيادې نه گورم زه به امريکاته لاړشم او ته افغانستان ته . لاس يې راکړ وواته ، لږه شپبه وروسته عسکر راغلل ، ويې ترلم اود زولنو اوزنځيرونو په شرنکار يې بيرته بلاک ته بوتلم .

د دروغو معلومولو دروغجن مشين

مونږ ته د پېښور د آی ایس آی په جېل ، باگرام ، قندهار او گوانتهنامو کې خوځو ځل امریکایي محققینو داوویل چې تاسو به مونږ داسې مشین ته ورکړو چې دروغ او ریښتیا به مو معلوم کړي . مونږ به ورته ویل چې سمه ده . د گوانتهنامو د جېل اکثره بندیان یې دوه ډوله مشین ته ورکړل ، څه تارونه به یې د بندي مختلفو غروسره وصل کړل بیا به یې بندي ته ویل چې خوځېږې به نه ده او نه ځواب به راکوي . دا د زړه د آی سی جی غوندي مشین و چې د پوښتنې په وخت کې یې د زړه د حرکت کرښې معلومولې نور هیڅ حیثیت یې نه و .

ماته یو ځل گوانتهنامو کې محقق وویل چې مشین ته دې ورکو تیار یې ؟ ما ورته وویل چې هوستاسو مشین زه پېژنم . دا د زړه د آی سی جی نه پورته هیڅ حیثیت نه لري مشین راوړه خو لومړی به مشین په تا کنېږدو که مشین وویل چې دا محقق دروغجن دی نو مشین ریښتیا وایي بیا زه هم ورته چمتویم او که مشین وویل چې دا محقق ریښتیا وایي نو دا مشین دروغجن دی ځکه چې ستا دروغ خو ماته معلوم دي که غواړې چې اوس یې درته وشمېرم نو تیار شه . هغه وویل : اوس زما دروغ مه شمېره ویې خندل او پا څېد . له دې وروسته بیان کوم محقق راته د مشین وویل اونه یې مشین ته ورکړم .

داهم هسې ډرامه او روحي فشار و چې ځینې ساده گان بندیان یې پرې غولول .

داند او ذوق ازموينه

ددې له پاره چې دبنديانو ذوق او فکر معلوم کړي اويا په بله اصطلاح قدامت پسندي اوروڼ اندي يې څرگنده کړي، بندي به دتحقيق کوټې ته وغوښتل شو هلته يو عسکري محقق او يو ترجمان وو، بندي ته به يې په يولوی کاغذ انځورونه اورنگونه وروښودل او پوښتنې به يې ترې وکړې چې رنگونو کې دې گوم رنگ خوښ دی او انځورونو کې دې کوم کوم خوښ دي؟ دا پوښتنې يې له ټولو بنديانو وکړې. زه يې چې کله وغوښتلم نو درنگونو په هکله مې ورته وويل چې رنگونه ټول ښکلي دي خو خبره په تناسب کې ده يو رنگ ديوه شي سره ښکلی ښکاري خو هماغه رنگ دبل شي سره ښه نه برېښي بلکې بدرنگي گڼل کېږي بيا مې ورته دخپل هغه شعر يو بيت ووايه چې همغلته دجبل په پنجرو کې مې ليکلی و. هغه بيت دادی:

په ښايست کې درنگونو دخل نشته

دښکلانمک چې ولري جمال شي

انځورونو کې ديوې زړې پخې کلا، دخټو دکلاگانو، يوې محجوبي ښځې، دښکلو سترگو والا تنبوزک وهلې کوچۍ جلی، دغريبي لباس، دمر مرو پوخ برج، درېشي کړې جلی دښکلو چرگي سخوندرانو دسرونو، دميووددوکان، ديوه عصري څلور لاري، دکښت، گلانو او چمن انځورونه وو. مادپخې کلا، دخټو دکلاگانو، محجوبي ښځې، ښکلو سترگو، ښکلو سخوندرانو، کښت، گلانو او چمن انځورونه انتخاب کړل؟ ماورته وويل چې پخه

کلا د عقيدې ، عزم او ارادې د پخوالي ، دخټو کلازمونږ د گران هېواد افغانستان دخټو دکلاگانو ، محجوبه بنځه زمونږ د دين ، پت او عفت ، او ښکلې سترگې ، چرگي سرونه ، کښت ، گلان او چمن د ښکلا ترجماني کوي او مونږ ته خپل وطن را يادوي . له دې امله مادهمدغو انځورونو انتخاب وکړ .

هغه وويل چې دانوردې ولي منتخب نه کړل ؟ ماورته وويل : نه زما غربي لباس خوښ دی اونه دغه نور شيان زمونږ هېواد کې شته . کله چې زمونږ هېواد ودان شي او دغسې برجونه او عصري څلور لاري په کې جوړ شي بيا به يې زه هم خوښوم او س د پرديو پرمختگ ماته هيڅ گټه نه لري نو انتخاب يې هم نه کوم .

په دې سربيره يې مخکې پنجره کې زمادگوتو بصمات (خاپونه) او انځورونه بيا واخيستل .

دلته په څلورم کمپ کې يې هم په دغه ورځو کې د لاسونو د ټولو گوتو او د ټول لاس او ورغوي خاپونه او انځورونه واخيستل ؛ بنديانو گومان کاوه چې دادا زادېدو يوه پيلامه ده .

د بنديانو ازادېدل

د بنديانو ازادېدل هغه وخت پيل شوي وو چې مونږ پنجره کې وو . زمونږ تر راتگ تقريبا نيم بنديان ازاد شوي وو مونږ په منځ او نيمايي کې راخوشي شو . مونږ نه مخکې ځينې اروپايان ، عرب ، افغانان اودرې کسونه پرته نور ټول پاکستانيان ازاد شوي وو . هر ځل به چې د بنديانو کومه ډله ازاده شوه نو نور نوي بنديان به له باگرام څخه

راورل شول. زمونږ تر راخوشي ڪېدو داسي هيڻ ڊله نه ده خوشي شوي چي دهغي بدل ڪي بله پيره نوي بنديان نه وي راغلي.

اوس ددوه زره شپڙم ڪال دفروري په نهمه نېته چي په ڪابل ڪي ڪوم اوه ڪسيزه ڊله دگوانتهامو دزنډان نه را ازاده شوه نو دپينتهاگون درسمي اعلان مطابق په گوانتهامو ڪي څلورسوه او نوي (۴۹۰) بنديان پاتي شول او ددوهم اعلان مطابق (۵۸۵) يا (۵۵۸) خوداخبره واضحه ده چي له دغه عادي بنديانو پرته دقاعدي مشران اونورپت بنديان په مختلفو مخفي ځايونو ڪي ددغه شمېر نه بهر دي.

محاڪمه

داستاد بدر دازادېدو پوري چي څومره ڊلي بنديان له زندانه وتلي وو داستاد دوي دڊلي په شمول ٽول بي له محاڪمي ووتل او داستاد دوي دتگ نه وروسته مونږ پاتي ٽولو بنديانو باندي دمحاڪمي اطلاعيي وويشيل شوي چي انځور يي مخڪي د ترجماني دستونزو عنوان لاندي تېر شوي دي.

ددې اطلاعيو دويشلونو څو مياشتي وروسته يوه نمايشي نظامي محاڪمه پيل شوه. اڪثرو بنديانوته يي داڀر پڪره واوروله چي امريڪا حق لري چي تانورهم دجنگي دشمن په حيث دناملومې مودي پوري وساتي. (۱۸) اتلسو بنديانوته يي دبرائت اعلان وڪړ او دڅلورم ڪمپ ڊيو نيفارم بلاڪ ڪي يي واچول. په دي بري ڪسانو ڪي زه هم وم.

زما محڪمه داسي وشوه چي يوئل يي وغوبستلم، په عسڪري لباس ڪي يو ڪس راته وويل چي زه ستاوڪيل يم او خو ورخي وروسته ستامحاڪمه ده .

— ته خومانه يي ٽاڪلي نو ڇرنگه زماوڪيل يي ؟ .

— زه دامريڪاپوخ تاله پاره وڪيل ٽاڪلي يم

— عجيبه خبره ده ! ته خو زما دشمن يي نو ڇرنگه زماوڪيل

ڪيداي شي ؟ .

— نه زه ستا دشمن نه يم .

— خو ورخي مخڪي تاسو مونڙ ته اطلاعيي راکري اوپه هغوڪي مو

ليڪلي دي چي تاسو دامريڪا جنگي دشمنان ياست .... ته هم

يوامريڪايي اودامريڪايي پوخ عسڪريي . دامريڪاهيخ فرد زما وڪيل

نه شي ڪيداي . عجيبه محاڪمه ده چي امريڪاهم مدعي دي ، هم

قاضي ، هم وڪيل ، هم گواه .....؟! .

— ويي خندل ، بيرته يي ٽنڊه غونجه ڪره اوويي ويل چي

ستاخوبنه وي اوڪه نه دامحاڪمه به ضرور ڪپري . توروئه يي

راوئبودل اوراته ويي ويل چي گواهان لري ڪه نه ؟ ماورته وويل :

گواهان خوبه تاسو راوراندي ڪوي چي په مامو دعوه ڪري ده

اوتورونه موراباندي لگولي دي . مانه ڇرنگه گواهان غواڙي ؟ هغه

وويل : مونڙ يي نه لروته يي راوبشيه دهڀري مناقشي نه وروسته

ماوروئبودل او ولاڙ . خوورخي وروسته يي بيا وغوبستلم اوراته ويي

ويل چي مونڙ ستا گواهان پيدانه شوڪراي . دلته زندان ڪي راته

گواهان وبشيه ماورته وويل چي دي بنديانو سره خوزه دلته اشناشوم

خودايوه خبره چي مابه هرات کي دفتر درلود ، لوی درواغ دي ددي پوښتنه تاسو دلته په هرات کي دطالبانو والي : ملا خير الله خير خواه نه وکړي که هغه وويل چي زه يې پيژنم ياهلته داسي کوم دفتر و نوزه به مجرم يم . که نه تاسو بايد گواهان راوړاندي کړي اصلاً گواهان مدعي له پاره وي مدعي عليه باندي گواهان نه وي تاسو په مادعوه کړي ده تاسو بايد گواهان ولري او که نه يې لري نو همدا خبره ددي دليل دي چي زه بي گونا يم . زه بيرته بلاک ته ولېږل شوم . خو ورځي وروسته محاکمي ته په زنځيرونو او زولنو کي وغوښتل شوم دمحاکمي له پاره يې يو لوی سالون جوړ کړي و . زه ديوه دېوال خواته په چوکي کښېنول شوم او په زمکه کي دښخي کونډي پوري دحيوان په څېر وتړل شوم . لږه شېبه وروسته زما وکیل او ترجمان راغلل . وکیل مې ښي لور او ترجمان کيڼ لورته په چوکيو کښېناستل . لږه شېبه وروسته دوه ښځي راغلي چي يوه سپين پوستي وه هغه مونږ نه لږ وړاندي ديوه مېز شاته کښېناسته اوبله تور پوستي دهغي خواکي دبل مېز شاته کښېناسته . تور پوستي دامريکا دحکومت وکيله وه اودسپين پوستي مخکي مشين ايښي و . دمحاکمي جريان يې ټيپ کي ثبتاوه . ورپسې درې قاضيان راغلل چي درېشي گاني يې هم دموقتو ځانگړيو نمائشي قاضيانوگواهي ورکوله . يولوړ ، پنډ او پېر دزيرو سترگو څښتن و ، بل دشنو سترگو څښتن و چي مخکي زمامحقق پاتي شوی و . ما وپېژنده خو هغه گومان کاوه چي زه يې نه پيژنم . بل وچ نري دزيرو سترگو او کولغ سرڅښتن و . دراننوتو سره ټول داحترام له پاره ورته ودرېدل

اوزه ناست وم . هغه لوړ پند مونږ ته دمخامخ اوږدلوړ مېز شاته منځ کې کښېناست . وچ نري يې ښي لور او شين سترگي يې کين لورته کښېناستل . ترجمان ټول راوپېژندل . او منځني قاضي خبرې پيل کړې . لومړي هغوی درې واړو لوړه وکره او بيا يې ماته لوړه راگره چې رښتيا به وايوو او عدل به کوو . بيا يې راته وويل : مسلم دوست ! ته دامريکا د جنگي دښمن په حيث نن محاکمه کېږې په تادامريکا د حکومت درې تورو نه دي چې دادي :

۱_ ته په ۲۰۰۱ م کال کې افغانستان ته تللی يې .

۲_ ته د اسلامي تنظيمونو سره اړيکې لري چې ترهگري .

۳_ تاپه هرات کې دفتر درلود چې هغه د القاعدې دفتر و او

د القاعدې هيڅ کاغذ ستا د لاسليک نه پرته نه تېرېده ....

ماورته وويل :

۱_ داچې په ۲۰۰۱ م کال کې زه افغانستان ته تللی وم د ابېخي

سمه ده افغانستان زما وطن دی هلته زه هروخت ځم راځم د اکوم جرم

نه دی ....

۲_ زما د کومو تنظيمونو سره څه ډول اړيکې وو ؟ زما چې

چاسره اړيکې وو او چاسره نه وو يامې پرې کړي وو هغه ټول

ماتاسوته پخپله درپه گوته کړي دي . د اکوم جرم نه دی .

۳_ داچې هرات کې زما دفتر و د ابېخي غټ دروغ دي . که

زما دفتر نو په کومه ناحیه او کوم سړک و ؟ دکور نمبر څه و ؟ او

زمونږ گاونډيان څوک وو ؟ .... بله داده چې تاسو سره دلته د هرات

والي ملا خير الله خيرخواه بندي دی له هغه پوښتنه وکړئ د هرات

ښار ستاسو دښارونو په څېر لوی ښارنه دی . که هلته دومره مهم دفتر و نو ملا خیر الله به ارومرو خبر وي که هغه داوویل چې زه هسې هم هرات ته تللی يم نو دا دعوه به سمه وي . زه په خپل ټول عمر کې تراوسه هرات ته هیڅ تللی نه يم . بله دا چې ستاسو د تورونو لومړی اودریم تور خپلو کې سره تناقض لري . دلومړي تورنه خوداخر گندېږي چې زه له افغانستان څخه دباندې اوسېږم او یواځې ۲۰۰۱ م کال کې افغانستان ته تللی يم اوددريم تورنه داسې ښکاري چې افغانستان کې زما دفتر و اوزه هملته اوسېدم !!! که ریښتیا هم هلته زما دفتر وای نو ما انکارنه کاوه اوښه په جرأت به مې اقرار او اعتراف کړی و خوداسمه نه ده .

قاضي د حکومت دوکيلې نه پوښتنه وکړه چې آیا تاسره کوم دليل يا گواه شته ؟.

هغې وويل چې نه . ما هم وخنډل او قاضي هم . وکيلې بيا وويل چې ځينې خبرې شته چې دامنيتي دلائلو له امله پتې دي اوزه يې اوس نه شم ويلای بيا به زه تاسو سره په خصوصي مجلس کې کښېنم .

ماورته وويل چې محکمې دمدعی عليه نه خبرې نه پتوي او س يې ووايه چې زه يې ځواب ووايم .

پتې خبرې دروغ وي او مجرمان يې کوي . زه پوه شوم چې ددې خبرې مقصد دادی چې دخپلو گوداگيانو او جاسوسانو نوم نه شم اخيستی

په دې کې يې ملاخیر الله خير خوا راوست . زما کين لورته
د ترجمان نه اخوا کښېنول شو هغه نه يې پوښتنه وکړه چې : ته په دې
خبروې چې هرات کې د القاعدې دفتر و او مسلم دوست په کې کار
کاوه ؟ هغه وويل : نه هلته نه دفتر و او نه ما مسلم دوست پېژنده .

هغه بيرته وايستل شو . د قاضي خواته شين سترگي قاضي
دمحاکمې د قضيې نه دباندې ځينې پوښتنې وکړې چې تا په
ورځپاڼو کې مضامين ليکلي دي ؟ ماورته وويل : هو . دهغو مجلو په
هکله يې پوښتنې وکړې چې ماخپرو لې دخپرېدو او دبنديدو
د تاريخونو په هکله يې هم پوښتنې وکړې ماورته ټول وويل . زما
وکيل ورته وويل چې د اسلامي او ميلادي تاريخ توپير ته بايد
پاملرنه وکړئ . ماورته وويل چې ماتاسو ته ستاسو دپوهولو له پاره
ميلادي تاريخونه ياد کړي دي . وکيل په ټوله محاکمه کې يواځې
همدغه خبره وکړه نور غلی ناست و . قاضي وويل چې ته خوداسې
خبرې کوي چې وکيل ته ضرورت نه لري . مونږ به پرېکړه و اشننگتن
ته ولېږو انتظار وکړه . بيا يې وويل چې مونږ به تاسره عدل وکړو .
هغوی لارل او زه هم بلاک ته ولېږل شوم . په ۱۳۸۴ \ ۱ \ ۲۸ هـ ش .
۱۳۱۸ \ ۱۴۲۶ هـ ق ، ۱۴۱۷ \ ۲۰۰۵ م دیکشنې په ورځ بيا
وغوښتل شوم يو ترجمان اويوبل کس چې پوځي جامې يې اغوستې
وي راغلل او راته ويې ويل چې ستاپه هکله قاضيانو پرېکړه کړې ده
چې په تا کوم جرم ثابت نه شو . آيا ددې په معنا پوهېږې ؟ ماوويل : هو
ددې معناداده چې زه بري يم . هغه وويل : هو ته بري يې اوس به له
نورو بنديانو جلاشي او ډېر زر به کورته لارشي . بيرته بلاک ته

ولپړل شوم . هلته مې نور ملگري خبر کړل ټول خوشحاله شول او دمعمول مطابق مې خپل سامان راواخيست دوه ملگرو راسره سامان واخيست او دينکي بلاک نه ورسره نږدې يو نيفارم بلاک ته ولپړل شوم ، هلته يو نيفارم بلاک ته مانه مخکې هم بري شوي بنديان لپړل شوي وو او مانه وروسته هم راغلل . ټول شل کسان هلته راټول شو دوه سعوديان ، يوترکي اوولس (۱۷) مونږ افغانان وو . خو ورځې وروسته دسره صليب کسان راغلل ، يو يو يې له کوټې دباندې وغوښتوو او راته ويې ويل چې تاسو خپلو کورنوته ځئ اوپه دې ترتيب به لارښئ ...

دبري کېدو له ورځې نه يوه مياشت وروسته يو عسکر راته وويل چې تاسو بيگاته کورونوته لپړل کېږئ ټول خوشحال شوو او دنورو بنديانو سره موله ورايه مخه ښه وکړه خو داخبره سمه نه وه بيگاته لارنه شوو سباته دکمپ مسئول راغی او ټولوته يې وويل چې بيگاته تاسو الوتکه کې باگرام ته لپړل کېږئ . بيا موله ورايه بنديانو سره مخه ښه وکړه بيگاته ددوشنبې په شپه ۱۳۸۴۱۲۱۲۹ هـ ش ، ۴۱۸ ۱۴۲۶۱ هـ ق ، ۲۰۰۵۱۴۱۱۷ م د شپې په يو ولسو بجو عسکر راغلل او راته ويې ويل چې تللو ته تيارۍ ونيسئ . يو يو يې را ايستوو يو يو توريکس يې را کړ چې پتلون ، کورتي ، بنين ، ټوکري بوتان ، جرابې ، يوه کمپل ، شامپو ، صابون ، دغابونو کریم ، برش او دوا په کې وه . جامې مو بدلې کړې او د شپې په يوه بجه يو يو را ايستل کېدو ، زنځيرونو او زولنو کې تړل کېدو او دباندې ولاړو بسونوته خپړول کيدو . هماغه بې چوکيو بسونو کې په زمکه زولنو او

زنخيرونو کي ترلي کښېنول شوو . دڅه ځنډ نه وروسته بسونه روان شوو . او يو ستونزمن سفر پيل شو . ټولې بښېنې پلستر شوې وې او هيڅ ترې نه ښکارېدل خو زه داسې ځای کې ناست وم چې دډرپور بښېنه لږه غونډې ښکارېده او دباندې مخامخ ځای ترې ښکارېده . بسونه دبحر غاړې ته ورسېدل په بېرې کې ورپورته شول او بېرې د ساحل په لور روانه شوه . تقريبا څلورېنست پنځوس دقيقې وروسته بېرې ساحل ته ورسېده ، بسونه ترې ښکته شوو او هوايي ډگرته ورننوتل . يوه لويه پوځي الوتکه چالان ولاړه وه . دلکې له پلوه خلاصه وه او مونږ يو يو ددواړو متونو نه نيول شوي وردننه کړای شوو . په کلکو پلاستيکي چوکيو کښېنول شوو او دپښې زنخيرونو يې دپخوا په شان دالوتکې دفرش کونډې سره وتره . عجيبه خبره خوداوه چې مونږ دامريکې محکمې بري کړي وو خويياهم په زنخيرونو او زولنو کې دجهاز دکونډې پورې ترلي روان کړای شوو ! مونږ فکر کاوه چې مونږ خويي گونا يودامريکا محکمې زمونږ په بې گونا هې اعتراف وکړ او بري يې کړو . مونږ سره به اوس انساني سلوک کېرې اوپه پستو چوکيو کې به خلاص لاسونه او خلاصې پښې کورونو ته ځوو . خو خبر نه وو چې دامريکا بزدل پوځيان مو اوس هم نه معافوي او هماغسې دځناورو سلوک راسره کوي !!!

سترگې يې راونه ترلې او غوږونه يې راوترل چې وروسته مو خلاص کړل . يوه عجيبه الوتکه وه ماخود سپرليو بوينگ الوتکو کې دحج اونور سفر ونه کړي وو ، هغه خو سمې الوتکې وې ، دا باروړونکې الوتکه وه . ددې الوتکې چت اودواړه خوا ديوالونو ته

ددننه پلوه کوم پوخ نه و او ټولې کولمې يې ښکارېدې مشين ، سلنسونه ، تارونه ، پيپونه ، اونور هرڅه يې ښکارېدل دلکې دخوا تختې به يې هملته په نږدې بټنو ښکته پورته کېدې ، په الوتکه کې دغټ حاجت اجازه نه وه او وړوکی حاجت هم په ولاړه و او عسکر به هم شاته راته ولاړ وو په دې هکله بنديانو باندي زيات تکليف تېر شو ډېر بې کاره خوراک يې خوځل راوړ چې يواځې دوه پتري ډبل ډوډي وه او منځ کې په خواړه شريت نښلول شوې وې . هيچا ونه خوړل يواځې تروې منې مو يوځل ښه په مينه وخورې نور مو تقريباً (۳۰) ډېرش ساعته سفر ډېر ستونزمن وکړ . په بري کسانو کې دوه سعودي پاتې شول او مونږ اولس (۱۷) افغانان او يوتر کې راغلوو . ترکي په ترکيې کې ښکته شو او مونږ دسې شنبې په ورځ ۱۱۱۳۰ ۱۳۸۴ هـ ش ، ۱۹۱۲۱۶ هـ ق ، ۱۱۸۱۴۱۵۱۴ م تقريباً دورځې په لسو بجو دباگرام په هوايي ډگر ښکته شوو ؛ کله چې باگرام ته ورسېدو بيا يې سترگې راوتړلې او دباگرام په هوايي ډگر کې دامريکايانو دکمپ يوې لويې خېمې ته ننه ايستل شوو . هلته يې سترگې راپرانېستې او نور تړلې وو . يو يو ورتلوو او دسترگو کمپيوټري عکسونه ، اودلاسونو دگوتو کمپيوټري بصمات يې راڅخه واخيستل . دې کار ډېر زيات وخت ونيوه هلته مو لمونځونه هم وکړل او پاکتي ډوډي مو هم وخوره بيا يې بکسونه راکړل .

زمونږ ليکنې امریکایانو ستنې کړې

دگوانتهنامو په زندان کې ترډېرې مودې پورې مونږ ته قلم او کاغذ نه راکول کېدل بیا چې کله دبندیانو درجه بندي وشوه نو دلومړۍ درجې والا بندیانو ته یې قلم او کاغذ ورکول پیل کړل. یونرم غوندي قلم او په شواروز کې درې ډلو کې هرې یوې ډلې یویو کاغذ راکاوه. ځینو ډلو کې به کله کله کوم عسکر دوه درې پاڼې هم راکړې. زه او استاذ بدر دواړه په لومړۍ درجه کې وو نو ځکه یې قلم او کاغذ راکول کله کله به استاذ نه هم کاغذ زیات شو نو ماته به یې راکړ او زمونږ په کتار کې به نورو بندیانو هم د عسکرو نه پټ دپنجرو دسوریو نه توتته کړي کاغذونه راېرل. مونږ قلم او کاغذ ته ډېر خوشحال شوو. مالیکل پیل کړل او ډېر زیات لیکل به مې کول چې نور بندیان به هم راته حیران وو. مادبند په دغه موده کې دومره لیکل وکړل چې دازادی په ټول عمر کې مې نه دي کړي. استاذ بدر هم لیکل وکړل خو لږ.

ماته الله تعالی توفیق راکړ دقرآن کریم دوه ډوله، ټکي په ټکي او روانه ژباړه او مختصر تفسیر مې بشر ولیکه، په عقیده کې مې یو کتاب ولیکه، په اصول حدیثو کې مې یوه رساله په عربي ولیکله چې هلته هم ځینو عربو بندیانو ورڅخه گټه واخیسته. منظومه فقه مې ولیکله چې دایمان طهارت، لمانځه، زکات، روژې، حج او نکاح دبحثونو ټول ډولونه په کې بشپړ شوي وو او اوس بیوعو کې روانه وه. څه دپاسه "۲۵۰۰۰ پنځه ویش زره بیته شعري

مجموعه مي وليکله چي مختلف موضوعات په کي رانغښتي وو ، نور ادبي ، فرهنگي ، علمي او معلوماتي بحثونه مي وليکل او داتول دذهن دخپو محصول و چي تر دولسو کتابونو رسېدل . هلته نه مراجع وو اونه ماخذونه ، ډېره خواري مي کړې وه دتلاشي په وخت کي به عسکرو راڅخه واخيستل . دپوخ رنگ والا زېرولفانو کي به يې بند کړل ، زما دپنجبري اودوسيې نمبر به يې پرې وليکه اويو به يې وړل ؛ مابه داخيستلو په وخت کي هم پرې تاکيد وکړ چي ضايع يې نه کړي ، په تحقيق کي به مي هم وخت په وخت مطالبه کوله او محققينو ته به مي ويل چي زما ليکل زما پانگه ده دابه زه کورته وړم دا بايد ماته راکول شي دازما حق دي . تاسو چي ماته قلم او کاغذ راکول نو اوس به زما ليکل نه ستنوي . محققينو به وخت په وخت وعدي کولې اخر دراتلو په ورځ دکمپ مسئول راغي راته ويې ويل چي تادخپلو ليکنو مطالبه کړې وه ستاليکنې نه دي ضائع شوي هغه مونږ ټولې ساتلې دي او تاسره به په يوه الوتکه کي ځي ، باگرام کي به تاته درکول شي خو کله چي زه باگرام ته راغلم مامطالبه وکړه امريکايانو راته انکار وکړ اوويې ويل چي ستا کاغذونه نه دي راغلي ؛ زما کاغذونه امريکايانو ستانه کړل او ماسره يې ډېرلوی ظلم وکړ . يواځي وروستني لږ غوندي کاغذونه يې راسره راپرېښودل او نور ټول يې ستانه کړل زما کاغذونه داسلامي مکتبي او دپښتو ژبي لويه پانگه وه هغه اوس هم دامريکاپوخ سره دي که ويې غواړي نورا کولای يې شي . استاذ بدر هم ډېر ښه ښه شيان ليکلي وو هغه يې هم ترې ستانه کړي دي .

د کابل په لور

باگرام کې چې کله دامريکايانو کار خلاص شو نو بيا يې سترگې راوترلې او موټرو کې يې کنبېنولو دکمپ نه دباندې افغاني چارواکي زمونږ منتظر وو هلته يې سترگې راخلاصې کړې اودلاسونو او پښو زنځيرونه اوزولني يې هم خلاصې کړې . مونږ يې افغاني حکومتي چارواکو ته تسليم کړو او تور لاسي بکسونه يې راکړل . افغاني چارواکو راسره روغبر هم ونه کړ په فلاينگ کوچ کې يې کنبېنولو اوراته ويې ويل چې مونږ تاسوته ستري محکمې کې سرشته نيولې ده هلته ژورنالستان هم راټول شوي دي هلته به خوو . مونږ وويل : سمه ده . په ضمن کې يې ددې تلقين هم راکړ چې تاسويه خبرې نه کوئ دستري محکمې رئيس به خبرې کوي .

دافغاني چارواکو دا پلاوي چې کوم ځای کې ولاړو دادکمپ نه دباندې او داخري خط نه دننه و کله چې له باگرامه په وتو کې شوو چې گورو په سرکونو دسيمتهو لوی لوی بنديزونه پراته دي چې موټر دبنديزونو ترمنځ ښي او چپ لورته گورږو وورځي او سم نه شي تلی . شاوخوا گردچاپېره هرځای کې داوسپنيزو جالونو ددنه دشکو دبوحيو لويې لويې غونډۍ جوړې دي ، ځای په ځای امريکايي اغزن تارونه غځېدلي دي او سخته تالاشي اوپلټنه روانه ده چې داټول دامريکايانو دډار او په افغانستان کې دامنيت دنشتوالي ترجماني کوي . مونږ گومان کاوه چې افغانستان کې به تور سرکونه وي ، وداني به وي او کابل به بېخي گلبن وي . خو خبره بېخي سرچپه وه . هرځای خاورې او دورې وې ، سرکونه وران ويجاروو او هيڅ مثبت

بدلون نه بنکارېده بلکه داسې برېښيده چې گه پردي او خارجي
خواکونه په افغانستان کې درې څلور کاله نور هم پاتې شي نو د کابل
سرکونه به د عامو خلکو په مخ وتړل شي او هرځای به د شگو ډېري،
بنديزونه او اغزن تارونه شي او که خارجيان واوځي نو د کابل نه به
د جزیره العرب هغه ربع خالي جوړه شي چې دوچو شگو سيلابونه
په کې بهېري.

کله چې د امریکايانو د آخري خط نه وتوو نو امریکايي پوځيانو
د افغاني چارواکونه د امریکايي پوځ هغه کارتونه وغوښتل چې
د ننوتو په وخت کې يې ورکړي وو. افغاني بې وزلو چارواکو چې کله
کارتونه وروښودل نو يو کارت په کې کم و. امریکايي پوځي په ډېر
تکبر او بادارنه لهجه ورته وويل چې يو کارت کم دی ترڅو چې مو
کارت نه وي راکړي نه شی تلای. د کورنيو چارو د وزارت مسئول
قوماندان - چې دشمالی اتحاد څو کيداران هم ورسره وو - په ډېره
بې وزلی او غلامانه لهجه عذر او زاري ورته کوله چې لار ورکړي او
خوشې يې کړي. ټولو ترور ترور اخوادېخوا کارت لټاوه خونه
بنکارېده. ما يو افغاني انضباط ته وويل چې خیردی يو کارت کم
دی قوماندان صاحب دې امریکايانو سره پاتې شي او مونږ به
لار شوو. دا خبره په انضباط ښه ونه لگېده.

آخر چې يو عسکر دفلاينگ کوچ لاندې وليدل کارت هلته پروت
و ډېر خوشحال شو زواويې خيست، قوماندان صاحب ته يې
ورکړ او هغه په دواړو لاسونو په ډېر احترام امریکايي عسکر ته ورکړ
؛ دې جريان يو ساعت ونيوه، يو ساعت وروسته داستونزه حل شوه

اود کابل په لور روان شوو. بڼه شېبه وروسته دکابل په ښار ورننوتو اودسترې محکمې دودانۍ مخ کې اودریدو؛ ژورنالستان دسترې محکمې مخ کې ډلې ډلې ولاړوو او زمونږ په لیدو ټول را روان شوو دسترې محکمې رئیس مولوي فضل هادي شینواری راووت سپینه پگړی اوتوره چین یې په غاړه وه دمطبوعاتي کانفراس لوی صالون ته وردننه شوو؛ هلته ښکته پورته مېزونه پراته وو، دچایو پیالی پرې ایښې وې او گرد چاپېره ترې چوکۍ ایښودل شوې وې کین لاس ته دمېزونو آخرته دټولو مخې ته سټیج و. مونږ په چوکیو کښېناسو، فضل هادي او حکومتی چارواکي سټیج سره کښېناستل او ژورنالستان ډیر زیات وو نو ټولو ته چوکۍ ونه رسېدې ځیني گردچاپېره اودرېدل. مونږ نه ځینو پټې پټې پوښتنې پیل کړې خو وخت یې ونه مونده. فضل هادي نه الله تعالی ددې توفیق هم ورنه کړ چې ددرې نیمو کالونه وروسته دامریکادبند نه راخلاص شوو بندیانو ته لږ ترلږه لاس ورکړي اوروغېر ورسره وکړي. اوداځکه: هسې نه چې دامریکاډالرې بندې شي اوباداران خفه شي!!!

دسټیج نه یې خبرې پیل کړې اوداسې برېښېده چې مخکې ترمخکې امریکایانو ملاکړې و. ځکه چې ټولې خبرې یې دامریکایانو په پلوی اودهغوی دخوشحالو لو له پاره وې؛ سترگې یې ټیټې وې اوسپینې پگړۍ یې له ورايه چغې وهلې چې زما سپینوالي ته مه گورئ زه ډالرو داسې توره کړې يم لکه دشینواری صاحب په گوگل کې تور زړه اوپه اوږو توره چین...

فضل هادي صاحب لنډې خبرې وکړې او ويې ويل چې تاسو باندې به دگوانتهنامو په زندان کې اوله هغې مخکې ډېر تکليفونه تېر شوي وي : هغه چاته مه وايئ او دهغه ځای حالات چاته مه بيانوي .

بيا يې وويل چې والله ماخودامريکاسفير سره ملاقات وکړ هغه ماته قناعت راکړ چې امريکا کوم بنديان گوانتهنامو کې بنديان کړي دي نو دا يې بڼه کړي دي والله چې زما خودهغه په خبرو قناعت راغی .

بيا يې وويل چې کيوبا کې درې ډوله بنديان دي : يو ډول يې ددښمنانو ددښمنۍ ښکار شوي دي او يو ډول داغيارو په لمسون تللي دي او يو ډول خوداسې دي چې همغلته وي نو بڼه دي .

يو ژورنالست دفضل هادي نه پوښتنه وکړه چې دا بنديان خو بري شوي دي ددوی ددې درې نيمو کلونو تاوان به څوک ورکوي ؟ شينواري هغه دغه وکړل . مادحکومتي چارواکو بنديز ته ونه کتل بې نمبره په خپل ځای کې پورته شوم او خبرې مې پيل کړې : زما په پاڅېدو کې ژورنالستانو زياته دلچسپي واخيسته ټولو چغې کړې چې ستيج ته لار شه ستيج سره ټولې چوکۍ ډکې وي او خالي ځای نه و دژورنالستانو په زيات ټينگار دفضل هادي دښي لوري نه يو چارواکي چوکۍ خالي کړه زه هلته لارم او خبرې مې پيل کړې .

ما وويل چې : مونږ خودعالم برزخ نه راغلي يوو ، اوداځکه چې مونږ داسې ځای کې وو چې نه دنياوه اونه آخرت .

دنياځکه نه وه چې دنيا سره زمونږ هيڅ اړيکي نه وو . هلته نه راديو وه ، نه تلوېزون ، نه ورځپاڼه وه او نه مجله . مونږ له دې دنيا

هيڅ خبر نه يوو. مونږ له دې هم خبر نه يوو چې مونږ په افغانستان کې حکومت لرو او که نه؟! خو که فرضاً لرو يې نو د حکومت دنده دانه ده لکه فضل هادي صاحب چې وويل: بلکه د حکومت مسئولیت او دنده داده چې د پردیو سره بنديان به خپل هېواد ته رانقلوي. فرضاً که هغوی مجرمان وي او تاسو ځان ته حکومت وایئ نو دلته یې ولې نه را غواړئ او پخپله یې ولې نه محاکمه کوئ؟! زه خویې چې ترڅو پېژنم اوومې لیدل د گوانتنامو بنديان بې گناه دي خو فرضاً که مجرمان وي نو تاسو یې پخپله ولې نه محاکمه کوئ؟ که فرضاً یو څوک دا اعدام وړ گنې هم راویې غواړئ او دلته یې اعدام کړئ؛ د مسلمانانو فریضه داده چې بنديان به د کافرو د بند نه ازادوي رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي چې:

(فکوا العاني) (تاسو بندي ازاد کړئ) بیا مې د معتصم بالله خلیفه کیسه وکړه چې په روم کې یوې مسلمانې بندې بنځې د بندي کېدو په وخت کې غږ کړی و چې: (وامعتصماه) ای معتصمه چېرته یې اوڅه شوې؟ هغه لوی پوځ تیار کړ، وروپې لېږه او د مسلمانانو ټول بنديان یې راخوشي کړل.....

زما د خبرو منځ کې فضل هادي د مجلس نه پاڅېد او غلی بنویه شو. زما شاته کوم حکومتی چارواکی والاړ و زما جامې یې رابنکودې اوراته ويل یې چې بس دی بس دی.....

ماداهم وويل چې پاکستانیان افغانستان ته د جنگ له پاره راغلي وو. افغانستان کې نه حج و اونه عمره وه چې هغوی یې دکولو له پاره راغلي وو، خود پاکستان د حکومت د چالاکی له امله هغوی ازاد

شول خو افسوس چې دافغانستان دستري محکمې ملا صاحب وايي چې افغاني بنديان همغلته گوانتنامو کې بڼه دي !!!...!!!

نورو خبرو ته چارواکو پرې نه بنودم رالندې مې کړې ، ژورنالستانو غوښتل چې مونږ سره خبرې وکړي خو سره جلايې کړو . دوه نورو بنديانو هم لنډې خبرې وکړې ، ازدحام جوړشو ، په مېز اېښودل شويو پيالو کې چای اچولو ته هم وخت ونه موندل شو ، په زور روان کړای شوو ، په گاډو کې کښېنول شوو او په دې نامه چې دازمونږ مېلماننه دي ، دژورنالستانو نه پټ کړای شوو . کارته پروان کې دداخله چارو دوزارت په يو مېلمستون نماتعمير کې دننه کړای شوو . هلته ددوهم پور کوټو کې ووېشل شوو يو يو تور واسکت ، پگړۍ او يو جوړ افغاني جامې راکول شوې . هغه مو واغوستې او مادامريکايانو درېشي ، بنين او جامپر ددفتر يو انضباط ته ورکړل . دشيپې همغلته پاتې شوو . مادټيليفون هڅه وکړه ددفترنه دټيليفون اجازه ونه شوه . انضباط سره موبایل و ماورته پيسې ورکړې چې کارت ورته واخلي بيا ما دپېښور اکاډمي ټاون هغه کورته ټيليفون وکړ چې مونږ دنېول کېدو په وخت کې په کې اوسېدو . دابنه وه چې مانه په دې درې نيمو کلونو کې دټيليفون نمبر نه و هېر شوی . کله مې چې ټيليفون وکړ زمونږ ديو دوست زوی را واخيست ويې پېژندم او راته ويې ويل چې ستاسو کور له دې ځای نه بلې کوڅې ته نقل شوی دی . زه بيه هغوی ته خبر ورکړم . ما دانضباط دټيليفون نمبر ورکړ هغه زما زوی عبدالاحد ته نمبر ورکړی و څه شېبه وروسته عبدالاحد ټيليفون راوکړ خبرې موسره وکړې .

ورپسې استاذبدر هم تيلفون راو کړ ، حکيم صاحبان عطاء الرحمن ، عبدالمالک اونوروسره مې خبرې وشوې استاذ بدر جلال اباکې و او ويل يې چې مونږ همدا اوس در روانېږو. ماورته ډېر وويل چې تاسو مه راځئ اوزه درځم خو هغوی په ټينگار وويل چې مونږ ان شاء الله درځوو .

همغه وو چې هغوی د شپې درې بجې د جلال اباد نه د کابل په لور را روان شوي وو سباته نهه بجې وې چې کارته پروان ته راورسېدل. افغاني چارواکو هرچاته خپله دوسيه اودلارې کرايې له پاره لس زره افغاني ورکړې تقريباً دټولو بنديانو خپلوان اودوستان راورسېدل. زمونږ نور خپلوان او دوستان جلال آباد کې ايسار شوي وو او استاذ بدر ، مولوي صاحب محمد يونس حسنيار او حکيم صاحب عبدالمالک کابل ته راغلل اگر چې کابل کې دټولو دوستانو داهيله وه چې څه وخت ورسره تېر کړو خو مونږ سره وخت نه و دمامور صاحب عبدالرزاق په ډېر ټينگار مو هغه سره دچهار شنبې دورځې ۱۱ ۱۳۱ هـ ش دغرمې ډوډۍ وخوړه .

استاذبدر ماته له کوره زما پخوانۍ ددروزو خولۍ ، پگړۍ او نوې جامې کابل ته راوړې وې هغه مې واغوستې ، لمونځونه مو وکړل او مامور صاحب نه مورخصت واخيست .

د جلال اباد په لور حرکت

جلال اباد او پېښور کې ډېر خپلوان او دوستان منتظر وو د چهار شنبې په ورځ ۱۳۸۴ \ ۱۱ \ ۳۱ هـ ش دوه بجې د کابل نه د جلال اباد په لور روان شوو ماديپير لاره په سرک باندي دکارله امله بنده وه او اکثره گادي "دلته بند" په لاره تلل خوځيني وارپه موټر د ماديپير په لاره هم تلل. مونږ هم د ماديپير په لاره روان شو: په لار کې مودنويو زړو پوښتنې وکړې او په خبرو خبرو مو د کابل او جلال اباد لاره لنډه کړه.

له احساساتو او ولولو ډک استقبال

د ټولو خپلوانو او دوستانو د اهيله وه چې کابل ته راشي خو مایه ټيلفون ورته ويلي وو چې مه رايځي هغوی له خوښيو، احساساتو او عواطفو سره د درونتيې د تونل نه بڼه وړاندي راتېر شوي وو او استقبال ته ولاړ وو. کله چې زمونږ موټر هلته ورسېد نو زما پرې نظر شوو موټر مو غاړې ته کړ او رابښکته شوو، ټولو رامنډې کړې او ځينو ځوانانو له ډېرې خوښۍ په سرک باندي الله تعالی ته د شکر سجدي کېښودې. دانو د احساساتو او خوښيو نه ډکه شېبه وه چې په ژوند کې ډېره نادره وي، چاله خوښۍ ژړل او چاشکرونه ایستل. هريو راغاري واته، روغبر يې کاوه او د احساساتو هيجان يې له لاسه واته. د سرک په غاړه نږدې هوټل والا چې د اهيجاني او احساساتي شېبې وليدلې نو پوښتنه يې کړې وه چې داڅه کيسه ده؟ چاورته ويلي وو چې د غسې يو کس درې نيم کاله په گوانته نامو کې د امريکا په زندان

کي تهر کري دي هغه اوس راخلاص شو او مونږ يي دلته استقبال ته راغلي يوو ، هغه هم رامنډه کړه اورا غاړې واته .

دغه احساساتي استقبال او هرکلي مانه د بند ټول غمونه سپک کړل .

د گرم روغبر نه وروسته ټول د جلال اباد په لور ورو خوځېدو هلته نرسره ووبشل شوو او مونږ د حکيم صاحب عبدالملک کره شپه وکړه چې هلته زمونږ مهربانه مور هم په ناروغه او ضعيف خان له پېښوره زمونږ استقبال ته راغلي وه چې دا هغې له پاره په ژوند کې يوه لويه خوښي وه . او زما زلمي زوی عبدالوهاب هم راغلي و. څوک دراديو گانو له لارې او څوک د ټيليفونونو له لارې خبر شوي وو . اکر چې مونږ دا خوښوله چې کوټ ته لاړشو .

خپل کلي (صاحبانو کلي) کې څه وخت تهر کړو او ټول دوستان او وطنوال وگورو خو څرنگه چې زمونږ کور د هجرت په ټاټوبي : پېښور کې و نو هلته هم زمونږ کور ، کورنۍ او ډېر خپلوان او دوستان په تمه وو او په ټيليفون کې ټولو ټينگار کاوه چې هلته لاړشو . مونږ چې تر خود پېښور په لور حرکت کاوه نو د کوټ نه ځينو مخلصو دوستانو جلال اباد ته تشریف راوړ . دوه درې پېرې راغلي هغوی ته مو وويل چې مونږ ان شاء الله بيرته راگرځوو او کوټوالوته ووايي چې دلته دراتلو تکليف مه کوئ خو سره له هغې هم ډېر خلک جلال اباد او پېښور ته راغلل ټولو ته د الله تعالی نه موفقيت او نېکمرغي غواړو .

جلال اباد کې ځينو ژورنالستانو ټيليفون وکړ چې ورسره وگورو او مطبوعاتي کانفراس ورکړو خو وخت ډېر تنگ و او ومونه شو کولای .

ديپښور په لور وروخوځېدو ډېر خپلوان او دوستان راسره تورخم پورې لارل چې ځيني دتورخم نه راوگرځېدل او ځيني پېښور ته راسره لارل .

يو امريکايي ژورنالست دکابل نه را روان شو او تليفون يې وکړ چې جلال اباد کې لږ تم شئ چې مونږ مرکه درسره کوو. مونږ ورته وويل چې وخت نه لرو بيا چې کله تورخم ته ورسيدو تليفون يې راوکر چې تورخم کې لږ تم شئ مونږ در روان يوو. مونږ ورته بيا وويل چې نه شو ايسارېدی هغه وو چې پېښور ته زمونږ کورته راوړسېدل اوامونږ دواړو ورونو سره يې مرکه وکړه .

مونږ گومان کاوه چې دتورخم جلال اباد سرک به پوخ شوی وي خو ډېر گډه وډ شوی او ځای په ځای يو خوا او بل خوا اووختی را اووښتی و. ټول گردونه او دورې وې. ماپوښتنه وکړه چې داولې؟ چاوويل چې داپاکستان دجوړولو په بانه ورځ په ورځ ړنگوي او په دې هيله يې زرنه جوړوي چې دافغانستان حالات به بدل شي او سرک به پاتې شي !!! ....

پېښور کې کورته رسېدل

لنډه داچې په تورخم واووختوو په لاره کې وخت په وخت استاذ بدر اونورو خپلوانو او دوستانو کورسره تيلفوني رابطه ساتله او خبرول يې چې دغه او هغه ځای ته راوړسېدو اخر دپېښور داکيډمي ټاون په سيمه کې خپل کورته راوړسېدو. کور کې زيات خپلوان او دوستان راټول شوي وو ، شپږ اوه مياشتې مخکې چې کله استاذ

بدر کورته رارسېدلي و نودگرم استقبال نه وروسته يې نور دکورتول غري لوی واره پېژندلي وو خو خپل وړوکی زوی جابري يې نه وپېژندلي نوله همدې امله هغوی په لاره مشوره وکړه چې ماته ماشومان معرفي نه کړي خو الحمد لله ماتول وپېژندل . ټولوراته په او جره کې گرم استقبال اوستري مه شي وکړل ؛ احساساتو نه يوه ډکه او هيچاښي شېبه وه چې ثبت شوي هم ده بيا دلرې شېبې له پاره کورته ننوتم چې هلته هم احساساتو نه ډک او گرم استقبال وشو چې ترټولو مخکې زمونږ محترمه خور مخې ته دامېل سره راغله او بيانورو ټولو سره ستري مه شي وشوه کور کې زه کې نه ناستم او جره کې دډېرې گڼې گونې له امله بيرته ووتم او راغلو مېلمنو سره کښېناستم .

له عواطفو او احساساتو ډک مېلمان

له لومړي ورځې نه دولولو، عواطفو او احساساتو نه ډکه ستري مه شي پيل شوه . دلې دلې خپلوان او دوستان راتلل چې ډېرو په کې له زياتې خوښۍ او ولولونه ژړل : تردې چې ځينې داسې خلک هم راتلل اولتراوسه راځي چې ماسره يې په خپل عمر کې هم نه وو ليدلي خو راتلل ، ژړل يې ، خوشېدل او ټولو په ډېره مينه او اخلاص غوږ ايښوده او هرچاسره داتلو سه وه چې دزندانونو او پنجره جريانات واوري . اکثره دوستانو پسونه ، دغوړيو ټيمان ، دوريجو او بورې بوجي او نورې ډالۍ له ځانه سره راوړې الله تعالي ته دټولوله پاره جزيل اجر غواړو . په مونږ يې دومره احسانونه بارکړي دي چې

مننه يې نه شو په ځای کولی. ټول مسلمانان دگوانتهنامو بنديان ديو کور، کورنۍ او ولس بنديان نه گڼي بلکه دټول اسلامي امت بنديان يې گڼي او داخلاص دعاوې ورته کوي. بلکه دگوانتهنامو بنديان يواځيني هغه خلک دي چې دټولې اسلامي نړۍ په جوماتونو او کورونو کې ورته دعاوې کېږي. مونږ ته هم ډېرو خلکو په اخلاص دعاوې کړي دي. تردې چې په کورونو کې بنځو روژې نيولي، لمونځونه يې کړي دي او مونږ ته يې دعاوې کړي دي، الله تعالی دې ټولو هغو دوستانو ته دنيوي او اخروي سعادت په برخه کړي چې مونږ او نورو مسلمانانو ته يې دعاوې کړي دي، په بندي کيدو موخفه شوي دي او په راخلاصېدو مو خوشحاله شوي دي.

سره له دې چې زمونږ مړۍ خرابې وې خودسهارلمانځه نه واخله دټېر ماسختن پورې به په ډېره مينه مېلمنو سره ناست وو، خبرې مو ورسره کولې او دزدان له جريانانو مو خبرول. خو مياشتې خو پرله پسې گڼ مېلمانه راتلل خو اوس چې ۱۷، ۱۰، ۱۱، ۱۳۸۴ هـ ش دی تراوسه هم نوي نوي دوستان له لرې لرې ځايونو راځي او دحالاتو پوښتنې کوي.

دژورنالستانو بهير

زمونږ دراتگ سره سم دداخلي او خارجي ژورنالستانو بهير رامات شو څرنگه چې زمونږ ددواړو ورونو دصحافت سره اړيکي دي او هغه څه چې مونږ وويل اوله هغو حقائقو چې مونږ پرده پورته کړه نورو راخوشې شويو بنديانونه وه کړې نو ځکه دژورنالستانو

دلچسپي زياته وه . يو لورته دمېلمنو گڼه او ازدحام و او بل لورته دژورنالستانو . مونږ ددواړو ورونو نمبر په نمبر دواړو ته ځوابونه ويل اودا سلسله تراوسه روانه ده .

دازادو شويو بنديانو ملاقاتونه

دډېرو هغو بنديانو خپلوان زمونږ کورته راغلل چې هغوی اوس هم په گوانتهنامو کې بنديان دي . مونږ هغوی ته دهغه ځای دحالاتو په هکله مختصر معلومات ورکړل اودبنديانو په هکله مو چې څه ليدلي وو ورته وموويل . او ځيني هغه بنديان هم راغلل چې مونږ نه مخکې اووروسته را آزاد شوي دي چې دهغوی نومونه داي .

۱_ دين محمد " فرهاد " افغاني .

۲_ چاچا الياس . کراچي .

۳_ ابو مهند . سوري .

۴_ عبدالستار . ډېره اسماعيل خان .

۵_ حبيب رسول . بنو .

۶_ مولوي امين الله . کوپته .

۷_ ډاکټر سرفراز احمد خان . لاهور .

زمونږ په غياب کې اوازي

زمونږ په غياب کې زمونږ اودنورو بنديانو په هکله ډول ډول ددرواغواوازي خپرې شوې وې چې اکثره زمونږ دښمنانو او ځينو غرضيانو خپرې کړې وې . له هغو څخه يوه داوه چې داخلک

امريکايانو وژلي دي . بله دا چې امريکايانو دمسلم دوست نه سترگې ايستلې دي ، ليوني شوي دي ....
 دې ټولو اوازو اودرواغوتريوه وخته زمونږ دکور غريو ، خپلوانو او دوستانو ته سختې اندېښنې پيدا کړې وې چې دحقائقو دخرگندېدونه وروسته دښمنان دخجالت ، شرم او غم سره مخ شول او دوستان مو خوښ او سرلوړي شول .

زمونږ نوي ژوند

مونږ نوي ژوند پيل کړی دی او تراوسه خپل ځای ته نه يوو راغلي . دصحت ستونزې راته پيداشوي دي ، کاروبار او تجارت مود آی ايس آی له لاسه ړنگ شوی دی . دصابون کاروبار مو چې کاوه هغه ختم شوی دی ، په کور کې مو نقدې پيسې ، زيورات ، قيمتي کاڼي او نورسامان و هغه ټول دآی ايس آی ډاکوانو لوت کړي دي او تراوسه يې لانه دي راکړي چې په هغوکې دځينو دوستانو امانتونه هم وو . په دې سربېره يوځل دآی ايس آی دوه چارواکي زمونږ کورته راغلل چې يوې پنجابي اوبل يې کوهاتي و او مونږ دآی ايس آی په پټ زندان کې ليدلی و ، مونږ ته يې دطارق په نامه ځان معرفي کړی و . دواړو ويل چې تاسو ژورنالستانو او صحافيانو سره مرکې مه کوئ او زمونږ په هکله حقائق خلکو ته مه وايئ . که دامريکايانو پسې څه وايئ نو خیردی خوای ايس آی پسې يې مه وايئ .... مونږ ورته وويل چې حقائق به خامخا وايو تاسو شرمېږئ نه چې مونږ سره موخيانت وکړ افغانستان ، بې گونا مسلمانانو ،

الله، دهغه پېغمبر ..... سره مو خیانت وکړ. مونږ مویه امریکایانو وپلورلو لا اوس دا خبرې هم کوی چې حقائق مه وایئ؟! لاس مو خلاص شه چې کولای شئ ویې کړئ که زولني درسره وي همدا اوس یې را واچوئ مونږ مرگ درد ، زندان او هرڅه ته تیار یوو خو حقائق نه شو پتولای .

تاسو زمونږ کورلوټ کړ ، زمونږ ژوند مو تباہ کړ ، زمونږ بچي ، خپلوان اودوستان مو غمگین کړل او په دې ټولو سربېره لدا خبرې هم کوی؟! .... ددې خبرو سره یې غوږونه سوړشول اولارل . له دې څه موده وروسته دآی بی یو کس راغی هغه ته موهم همدا خبرې وکړې بیا بله ورځ راغی مونږ دواړه وروڼه یې دفتر ته بوتلو هغه شیان چې زمونږ کورنه دآی ایس آی ډاکوانو لوټ کړي وو هغه موهم ورته وویل ویې لیکل اوتراوسه یې هیڅ معلومات ونه شو.

په دې سربېره زمونږ ژوند دآی ایس آی اودهغوی افغاني او پنجابي گوداگیانو نه په خطر کې دی . په ځانگړې توگه دافغانستان اوپنجاب دوه جاسوسي ډلگۍ چې دواړه دجماعة الدعوة په نامه یادېږي اودواړه دآی ایس آی مخلص جاسوسان او غلامان دي اودواړو بې گونا افغانان ، عربان ، ازبکان ، ترکستانیان او نور ددري پنځوس هېوادونو بې گناه مسلمانان په امریکایانو دډالرو په بدل پلورلي دي او اوس چې مونږ نړۍ ته حقائق رابرسېره کړل او ددوی دبدو اعمالو نه مو پرده پورته کړه او خلکو کې منفور شول نو اوس مونږ ته په غوسه دي خو ان شاء الله چې دوی به ډاکینه او غوسه

له خپلو ځانونو سره قبرونو ته يوسي او داسې يوه ورځ به راشي چې
دوی سره به مناسبه محاسبه وکړو .
وماذک علی الله بعزیز .

د آی ایس آی د توري شبکې توري پلمې

آی ایس آی د پاکستان د پنجابي پوځ د استخباراتو اداره ده چې
د انسانیت ضد پلمو او دسيسو له پاره جوړه شوې ده دا اداره په هر
ښار کې پټ دفترونه او جېلونه لري، د هر قانون نه مستثنی ده او
دهیڅ قانون لاندې نه ده . د دولت او حکومت اصلي واکداران
دهمدې ادارې مشران دي او د داخلي او خارجي پالیسیو او تگلارو
جوړول او پلي کول دهمدغو مشرانو په لاس کې دي . د پردې شاته او
دزمکې لاندې نه بدلېدونکي حکومت دی . د ظاهري حکومتونو
بدلون او انتخابات دهمدوی په لاس کې دي . دخپلو وگړو
د پرویزکو او ذهینو افرادو او د پردیو د احمقانو نه کار اخلي .
او داددې له پاره چې خپل ذهین او هوښیار یې کره پلمې جوړې کړي
او پردی احمقان دخپلو گټو له پاره استعمال کړي . څوک چې ددوی
د توروپالیسیو خلاف کوي هغوی نیسي، په تورو تنگو کوټو کې یې
اچوي ، وهي یې، برېښنايي ډنډې پرې استعمالوي ، ډول ډول
تعذیبونه ورکوي ، په میاشتو او کلونو ورسره بنديان وي ، هیڅوک
پرې خبر نه وي او د تعذیب لاندې یې وژني . اکثره هغه وگړي چې
پاکستان کې ورکېږي هغه دهمدغه توري ادارې له خوانیول کېږي او
وژل کېږي . اکثره لا وارته مړي چې په کوڅو او نهرونو کې پیدا کېږي

، هغه آی ایس آی وژلي وي .... په کورونو ، لارو کوڅو ، بازارونو ، اونورو گڼو ځایونو کې په مختلفو ډولونو د اجرتي قاتلانو او خپلو گوډاگیانو په ذریعه په ملک کې دننه او بهر سیاسي قتلونه کوي .

په اسلامي اوسیکولر سیاسي تنظیمونو کې یې خپل تریبه شوي خلک ننه ایستي دي او دهغوی د ټولو حرکتونه په خپل محور څرخوي . ددوی افراد او مشران کومه ځانګړې جامه نه لري په عامو خلکو کې دهغوی په جامه کې ګرځي ، ظاهري شغل او کار یې عادي وي ، ظاهر کې ، ملا ، ډاکټر ، انجنیر ، دوکاندار ، صراف ، مزدور ، سوالګر ، لیونی ، ملنګ ، تبلیغي ، مجاهد ، مستري ، پایلټ ..... وي او دننه ، مېجر ، کرنیل او جنرال وي خودننه رتبه سمې اودباندي او یا پرډیو لپاره هسې هوا او غولول وي . دپیسو حساب کتاب ورسره نه کېږي او هرډول وسائل لري . دګوانډیو هېوادونو او برطانیې ، امریکا ، چین ، هند ، عربي ممالکو او نورو گڼو هیوادونو په استخباراتو کې ننوتی دي او دهرهېواد استخباراتو ته وایي چې مونږ ستاسو یوو او تاسو له پاره کار کوو . دټولونه بې خرته مالونه وهي . دآی ایس آی د ادارې مشران هغه پاڅه خلک دي چې حکومتونه بدلېږي خو دوی نه بدلېږي بلکه دوی حکومتونه بدلوي . ددولت او حکومت ټولې پالیسي همدوی جوړوي او حکومتونو ته یې ورکوي . که پالیسي یې ناکامه شي نو بیا خلک ګومان کوي چې ددغه ظاهري حکومت پالیسي وه او ناکامه وه . بیا دآی ایس آی محرکین مظاهري تنظیموي او د حکومت بدللولو له پاره بانې لټوي . دپارلمان غړي او ان تر وزارتونو پورې حکومتي مسئولیتونو ته یې

خپل ګوډاګيان رسولي وي د هوایي ډګرونو ځانګړي مامورین ددوی وي . دا کثرو خارجي هېوادونو سفیران او بهر ته د تلونکیو پلاویو غړي د آی ایس آی ادارې نه ټاکل کېږي . بلکه د سفارتونو ټول تشکیل د همدې ادارې غړي وي . د هند ، چین ، امریکا ، افغانستان او ځینو نورو هېوادونو د پارلمان غړي په پیسو اخلي ، ډېر لوی لوی رشوتونه او ډالرې ددې له پاره ورکوي چې په خپلو پارلمانونو او مهمو غونډو کې د آی ایس آی د مصالحو له پاره کار وکړي .

اوس چې مونږ له ګوانته نامو څخه راغلي یو اوس هم آورو او خبرېږو چې د آی ایس آی مجرمان ځینو افغانانو ته وایي چې وسلې او پیسې واخلي او په افغانستان کې د ادات خرابي اعمال ترسره کړئ . که نه نو امریکایانو ته مو د القاعدې په نامه په لاس کې ورکوو چې ګوانته نامو ته مو ولېږي او بیا به خپل کور په سترګو ونه ګورئ ، په دغه طریقه پې استحصال کوي . اوس دې نولو ستونګي ووايي : هغه کسان چې په افغانستان کې یې عادي او آرام ژوند ته امریکایان او دهغوی ګوډاګيان نه پرېږدي او پاکستان کې ورته آی ایس آی داسې خبرې کوي او داسې غوښتنې ورڅخه کوي ، هغوی څه وکړي ؟؟؟

ای ایس آی دوسلو ، مخدره موادو ، جعلی پیسو ، انسانانو ، د ټکنالوجي د حساسو پرزواو ... قاچاق او کاروبار کوي د هند ، امریکا او افغانستان پیسې ډالرې او .... جوړوي او دخپلو استخباراتي ګوډاګيانو له لارې یې خپروي . تر ټولو زیاته ګټه د اسلام ، تبلیغ او د جهاد دنومونو نه پورته کوي او په دې ډول ساده او ناخبره مسلمانان دخپلو ګټو له پاره استعمالوي . د مدرسې ، تبلیغي مرکز

او جهادي معسکر په نوم ځايونو کې خلک تربيه کوي او بيا يې دخپلو اهدافو دلاسته راوړلو له پاره دننه او دباندنيو هيوادونو ته لېږي او کار ترې اخلي . دپرساده گان له ځانه هم خبر نه وي چې زه گني دآی ايس آی له پاره کار کوم ، هغه گومان کوي چې زه ديوه جهادي مشر ، يو مولوي صاحب او داسلامي تنظيم دمستول په مشوره او امر دثواب کار کوم خو په حقيقت کې هغه دآی ايس آی دمجرمانو دکرنيل او جنرال په امر دهغوی دمصالحو له پاره دگوناو عذاب کار کې بوخت وي . هغه چې کله په کوم بهرني هېواد کې ونيول شي نو دانه وايي چې زه آی ايس آی تربيه کړی او رالېږلی يم . بلکه داسلامي تنظيم او مدرسې نوم اخلي ځکه چې خبر نه وي . ټول کار دپنجاب په نامه کېږي . پښتانه ، بلوچ ، سنديان او دهغوی وسائل ټول دپنجاب دگټوله پاره استعمالېږي او آی ايس آی خالص دپنجابي نشنلېزم له پاره کار کوي . دافغانستان دهجرت او جهاد نه مخکې دپاکستان اقتصاد دپېر پېرېوتی و . وگړي يې دپېر وږي او حکومت او رعيت يې دژوند دپېرو وسائلو نه محروم و . نري نري سرکونه يې وو چې دوه گاهي به پرې سره مخامخ شول نو يوځای پرې په اسانۍ نه شول تېرېدای يويه اودريد او بل به تېر شو يابه دواړه نيم خامې ته ښکته شول . دحکومت له پلوه پاکستان ته دنوي گاهي په راوردولو بنديز و . دحکومت وزيران او نور معتبرين او اکابر مجرميهاهم په زړو گاهو کې گرځېدل پاکستان ته کېږي ، مستعمل او زاړه گاهي راتلل او دهغو رانيول هم هر دچاله وسه پوره نه وو .....

خو کله چې روسانو په افغانستان يرغل وکړ ، هجرت او جهاد پيل شو ، ټوله نړۍ راويښه شوه او هرچاسره اندېښنه پيدا شوه نو په دې وخت کې دپاکستان غوالنگه شوه اولارې يې تېرې شوې .

وايي چې يو پارسيوان په سخت ژمي کې ناروغه شوی و ، اوبه ډېرې يخې وې او هغه ته ښې نه وې چې اودس پرې وکړي . دکلي ملا صاحب ورته ويلې وو چې خير دی ته تيمم وهه او اودس مه کوه ته معذور يې تيمم درته روا دی . هغه چې کله په تيمم وهلو پيل وکړ اودژمي په يخو اوبوله اوداسه خلاص شو نو ډېر خوند يې ورکړ تردې چې روغ شو نو هم تيمم يې واهه ، اودس يې نه کاوه او ويل يې چې ((تيمم نه يودگنج خدا بود که اموخته شدم اسوده شدم)) " تيمم نه و دالله خزانه وه چې پرې روږدی شوم نو ايله په مزو کې شوم " .

دافغانستان جهاد او هجرت دپاکستان له پاره (گنج خدا) شو کله چې دآی ایس آی خوله ددغه لنګې غوا په شېدو ولگېده نو اوس يې نه پرېږدي تردې چې ددې غوا بشپړې خوړلوته يې هم خولې اوبه راپرېښې دي . لکه مخکې مو چې ددې کتاب په سريره کې وويل چې دافغانستان دجهاد او هجرت نه پاکستان کومې کومې مادي او معنوي گټې پورته کړي (۱) . نوروسان چې کله له افغانستان څخه ووتل دآی ایس آی مشران سخت خپه شول .

خوتويه يې هله قبوله شوه ، کله چې امريکا دخپلې ټلوالې ، ډالرو ، وسلو او وسائلو سره دترهګرو دله منځه وړلو دډرامې ترسره کولو له پاره سيمې ته راغله . پاکستان ورته ډالرو دپنډ مبلغ په بدل کې

هوایي اډې ورکړې، پنجابي پايلتيان به په امريکايي الوتکو کې کښېناستل او دافغانستان په مظلوم ولس به يې بې درېغه بمباري کوله.... (۷۵۰) اوه سوه پنځوس بې گونا افغانان، عربان اونور د (۵۳) هېوادونو مسلمانان يې په امريکا د ترهگرو په نامه وپلورل دآی ایس آی جنرالانو او کرنيلانو داهم وکړل چې ويې ليدل چې څوک زياتې پيسې ورکوي، د عربيو د لويو لويو سوداگرو او اميرانو زامن او خپلوان به يې چې ونيول نو د جېب پيسې خو هغوی دمور شپډې گڼلې اوبې پوښتنې يې اخیستې خوبندي ته به يې د تيلفون اسانتياوې برابرې کړې او ورته وبه يې ويل چې له کوره دومره زرونه، لکونه يا ميليونونه ډالر راوغواړه نو خوشې به دې کړو کله به چې هغه دغه مبلغ ته غاړه کېښوده اوله کوره به يې راوغوښته نودهوایي ډگر دځانگړيو پتو دروازو له لارې به يې په الوتکه کې کېښول او کورونو ته به يې ولېږل. مونږ ته په گوانته نامو کې يو عربي وويل چې زه کله آی ایس آی ونيولم نوراته ويې ويل چې ته يو عادي بې گوناسړی يې او مونږ ته امريکايان په عادي سړي (۵۰۰۰) پنځه زره ډالر اکوي خوته زمونږ مسلمان ورور يې نو خير دی څلور زره ډالر را کړه خوشې به دې کړو. ماونه شو کولای چې دغه مبلغ ورته پيدا کړم نو امريکايانو ته يې حواله کړم!

دمالديپ يو متعلم چې ابراهيم نومېده مونږ ته يې په گوانته نامو کې کيسه وکړه چې زه دمالديپ یم مانه افغانستان ليدلی او نه طالبان پېژنم. کراچۍ کې مې دجامعة ابي بکر په نامه يوه مدرسه کې زده کړه کوله، نوی واده مې کړی و او خپله ځوانه ښځه هم راسره وه

يو وړوکی کرايي کورمې نيولی و او خپل درس مې وايه . پاسپورټ ، وېزه او ټول قانوني کاغذونه هم راسره وو دآی ایس آی مجرمينو ونيولم راته ويې ويل چې له کوره اوه لکه روپۍ را وغواړه نو پرې به دې ږدو ماورته وويل چې ماسره دومره پيسې نشته هغوی امریکایانو ته په لاس کې ورکړم او اوس په گوانتنامو کې پروت يم . زما ځوانه بنځه حامله هم وه زه خبر نه يم چې دهغې برخه لیک به څه وي ؟ ! .

. اوس خبره دې حدته رسېدلې چې امریکایان په عادي سړي آی ایس آی ته ډالري نه ورکوي نو ځيني عريان يې دخپلو گوډاگيانو سره ساتلي دي او هغوی ته يې ويلي دي چې مونږ دفلاني اسلامي او جهادي تنظيم غړي يوو مونږ تاد حکومت نه پټ ساتو او پنادرکوو ، خو بل لورته امریکایانو ته وايي چې مونږ ته اطلاع رسېدلې ده چې په يوه لرې قبائلي سيمه کې يو عرب دی اوداسامه پسې دريم سړی دی او ډېر مهم دی خو په نيولو يې ډېر مصرف راځي وسلو ، ترانسپورت او ډالرو ته ضرورت دی بله داده چې هلته سرک نه دی تللی دسرک غځول هم مصارف ايجابوي ، ځينو قبائلي مشرانو ته به هم رشوت ورکول وي او دې قرباني ته چې خپل کوم پوځيان او ملېشي لېږو هغوی ته به هم څه ورکول وي ... امریکايي احمقان ورته وايي چې سمه ده په همدې ترتيب زياتې ډالري ورڅخه واخلي ، دوه درې ځل ووايي چې لږ څه کې بچ شو او زمونږ دومره فوځيان تپيان او مړه شول اوس نورو ډالرو ته ضرورت دی په همدې ترتيب يې څو ځل وغولوي اخر کې يې ورته دپنډ مبلغ په بدل کې وسپاري . تقريباً درې

سوه عربان يې داسامه پسي ددريم نمبر په نامه ورکړل او دريم نمبر
خلورم نه شو .....

دترهگري دمخنيوي په نامه دامريکايانو نه د (۸۰۰۰۰) اتيازره
پوځيانو دمعاشونو ، لباس ، خوراک ، وسلو ، ترانسپورت ، علاج
او نورو بانو ډالري اخلي چې دغه پوځيان مونږ دډيورنډ دکرښي په
اوږدو کې ځای په ځای کړي دي چې دترهگرو مخه ونيسو . په دې
کې هره ورځ (۷۹۵۰۰) نه اويازره پنځه سوه مريضان بولي
اودهغوی د علاج معالجي مصارف امريکايان ورکوي اودپوځيانو
دغه شمېر هيڅ حقيقت نه لري ماته خپله يو پنجابي متقاعد سپين
گيرې پوځي ويلي دي چې په کویته کې دپولې سره دپوځيانو کتنې له
پاره امريکايي پلاوی را روان و نودآی ایس آی مسئولينو دکويتې په
ښار کې ورځ مزدوران راتول کړل اوورته ويي ويل چې نن مونږ سره
لارښی ديوې ورځې مزدوري اودهوډی به درکړو خوچې څه مونږ درته
ويل همغسې به کوی . هغوی ومنله په پوځي گاهو کې يې سپاره کړل
. دډيورنډ کرښې سره نږدې يې ښکته کړل ، پوځي درېښي يې
ورواغوسته ، ټوپکونه يې په لاسونو کې ورکړل او دسلامي چل يې
وروښود ؛ کله چې امريکايي پلاوی راغی نوورو يې ښودل چې زمونږ
پوځ دادی اوددې په ډول په څو چنده زيات دډيورنډ دکرښي په اوږدو
کې په غرونو کې پروت دی . نيم ساعت وروسته چې کله پلاوی لار
مزدورانو ته يې ډوډی اوديوې ورځ مزدوري ورکړه درېښي اووسله
يې ترې بيرته واخيسته او دکويتې ښارته يې بيرته ولېږل .....

په دې ترتيب يې امريکايي احمق پلاوی وغولاوه .

دلندي کوتل يودوست راته کيسه وکړه چې لنډې کوتل ته نږدې دغرونو په يوه گوښه ځای کې پاکستاني پوځ يودرامه يي فلم جوړ کړ. ځيني گيره وروپوځيانوته يې شخصي افغاني لباس اغوستی او پگړی يې ورته په سر کړې وې او کت مټ يې دطالبانو غونډې جوړ کړي وو. وسلې ورسره وې او دپاکستان پوځ ورسره جعلی جنگ پيل کړ. ښه دروند جنگ وشو جعلی زخميان او مړي په کې وشول صحنه فلمبندشوه اوپه دې ترتيب يې داسې وښوده چې دپاکستان پوځ دطالبانو سره سخت جنگ وکړ هغه وايي چې ماته زمايودوست پوځي افسر پټ وويل چې دافلم مونږ امريکايانوته ورکوو او په دې ترتيب يې غولوو او ډالري ترې وهو. امريکايان ډېر لوی احمقان دي زمونږ مشران ورسره تل دغسې لويې کوي .....

دای ایس آی دجرمونو ، درغلیو او پلمو کيسې ډېرې زياتې دي ای ایس آی نه غواړي چې دترهگری په نامه دغه ډرامه پای ته ورسېږي ، دغه لټگه غواوچه شي او امريکايي ځواکونه له سيمې نه واوځي ترڅو چې امريکاپاکستان ته ډالري اووسائل ورکوي نو دالوبه به روانه وي او هيڅکله به پای ته ونه رسېږي . دکشمير مسأله هم آی ایس آی نه حلوي ځکه چې که دکشمير مسأله حل شي نوبيا به دولت اوپوځ دبوديجې نه کرنيلان او جرنيلان په کومه بانه بې خرته پيسې وهي؟ . او اسلام نما جهادي تنظيمونه به دسادگانو نه په کومه بانه چنډې او مالونه راټولوي؟.

دلسومياشتو ماشوم ترهگر

دآي ايس آي دظالمانه اوبزدلانه پلمونه داهم ده چې
امريکايانوباندي يې دترهگرو په ترڅ کې دلسومياشتو تي خوري
ماشوم پلورلي و او هغه دگوانتهنامو جېل ته رسېدلي و . کيسه داسې
وه چې دکويتې په چمن کې يو افغان مهاجر دکور سره لنډ روغتون
ته دلسومياشتو تي خوري ماشوم دواکسين وهلو له پاره دکورنه
ايستي دي ، کله چې له کوره وتلي روغتون ته درسېدو نه مخکې
دآي ايس آي مجرمانو نيولي دي او په امريکايانو يې دترهگر په نامه
پلورلي ، امريکايانو هم بې له تحقيق او پلټنې گوانتهنامو ته ورساوه
هلته يې پلار پنجر او ماشوم يې روغتون ته ورکړي و . دوه کاله
وروسته يې په داسې حال کې له بنده خوشې کړل چې ماشوم په
انگلېسي خبرې کولې ، مورنۍ ژبه (پښتو) يې نه وه زده اوپلار يې
نه پېژنده .

اوس داکتوبر (۸) اتم ۲۰۰۵ م چې کشمير اودکوزې پښتونخوا
په ختيز شمال کې سخته زلزله وشوه او زيات پوځيان او عام خلک
په کې مړه شول . دلته هم آي ايس آي ددغه دردناکې پېښې نه ناوړه
گټه واخيسته . دپوځيانو اودعوامو ځيني مړي يې واخيستل
اودوزیرستان په يوه گوبنه سيمه کې يې واچول : امريکايانوته يې
وويل چې مونږ دالقاعدې او دطالبانو ترهگرو سره سخته مقابله او
جنگ وکړاوله دواړو خواو نه زيات مړي وشول بيابې دغه مړي

وروشودل او فلمونه يي هم واخيستل چې په دې ترتيب يې يوځل
بيادامريکايانو جېبونه قيچي کړل .

امريکا کافر ډالرمسلمان

دآی ایس آی دغرائبو او دخيانتونوله بېلگونه يوه عجيبه داده
چې يوه عرب ماته دخپلونيولو کيسه داسې وکړه :

کله چې زه آی ایس آی ونيولم نو ما ورته وويل چې تاسو ولې مونږ
امريکايانوته تسليموي هغوی کفران دي او مونږ مسلمانان يو
اوتاسو هم داسلام دعوه کوئ (!؟) هغوی قسمونه وخوړل چې دا کار
نه کوو تاسو هيڅکله امریکاته نه سپارو تاسو زمونږ مسلمانان ورونه
يئ کفرانوته به موولي سپارو؟ تاسو خپلو کورونوته لېږو. خو کله
چې دتسليمولو ورځ راغله اومونږ يې هوايي ميدان ته بوتلو او مونږ
پوه شو چې اوس مو امریکايانوته سپاري ، ورته وموويل چې تاسو
خومونږ سره وعده کړې وه چې کفرانوته مونږ نه سپارو اوس ولې په
خپلو ژمنو وفا نه کوئ ؟! هغوی راته په خدا وويل : امریکا کافر
ډالرمسلمان . معنا داچې په ډالرو مو ويلورلي !!! .

يوعرب کيسه کوله چې د آی ایس آی په پټ جېل کې
يوپنجابي راغی ، خواکې مې کښېناست ، يولاس يې سترگوته
نيولی و اود مکر ژړا يې کوله اوبل لاس يې زماپه جيب کې
دنه کړ اوپيسې يې راڅخه وايستي !!! .

همدارنگه مونږ ته په گوانتهنامو کې ځينو بنديانو وويل چې
آی ایس آی ځيني عربان دخپلو ښځو او بچو سره نيولي دي ،

خيني بنځي يې بي عفته كړې دي اوخيني بنځي يې
 امريكا يانوته لاس كې وركړې دي . حقيقت دادې چې آي ايس
 آي دتولې نړۍ لاشه چې دپاكستان سره هم لويه دښمني كوي .
 لنډه داچې آي ايس آي فكر كوي چې دوى به الله تعالى ،
 اسلامي امت ، افغانستان ، دپاكستان عوام ، امريكا او ټوله
 نړۍ وغولوي خوداسې نه ده . وايي چې ددروغو مزل لنډ وي .
 داگنكپي اودرغلي به ترآخره ونه چلېږي ؛ منگي هره ورځ نه
 ماتېږي دا دمنافقت ، دوه مخۍ ، شيطان اودرغلي نه ډك منگي
 به هرو مرو يوه ورځ ماتېږي اوداسې ښكاري چې ان شاءالله دماتېدو
 وخت يې ډير زړ را روان دى .

دگوانته نامو په جېل كې ما داى ايس آي اودپاكستاني
 چارواكو ددرغلي دوه مخۍ او منافقت په هكله ډېر شعرونه
 ويلي وو چې دبېلگې په توگه دادوه وړاندې كوو :

خه راکوي؟

غليم دسرومچوگبين راکوي
 چي خپل وطن ورباندې ونړوو
 دپردې لاندې راته کندي کني
 زمونږ له سوبه چي ژوندي پاتي دي
 هم مو کورونه رنګوي وژني مو
 چي سپاره يې لاويلې نه ده
 دامريکا وسلې چي ودرېدلې
 دشيطاني اوبدمرغي له پاره
 دخپلو گټو د حصول په خاطر
 له خپله حقه مو محروم غواړي تل
 دوسته زمونږ د سپکېدوپه هيله
 په رنگ دشاتوکې مالگين راکوي
 دورانولو بڼه تمرين راکوي
 دملګري راته يقين راکوي
 مونږ ته دژوند پوره تضمين راکوي
 هم تسلي ډاډاو تسکين راکوي
 مونږ ته درسونه اوس ددين راکوي
 راته بمونه اوس دچين راکوي
 چي ورونه وژنو آفرين راکوي
 مونږ ته بد تخم دا پين راکوي
 دسبابرڅه ماسپينين راکوي
 راته داغونه په جين راکوي

۱۴۲۵/۳/۲۹ هـ ق

۱۳۸۳/۲/۱۳ هـ ش

تور غليمان

تور غليمان راته تک تور راکوي
 دخواخوږي او همدردۍ په نامه
 که بم بارود ورڅخه وغواړونو
 بڼه په اخلاص يې راکوي راته تل
 دخپل وطن دورانولو وسلې
 چي پت ناموس وياړونه ورېبويږي
 هم موزخمونه جوړوي په زړه کې
 په نوم دگورې راته سکور راکوي
 پت په ايروکې راته اور راکوي
 په خای ديو بيادري څلور راکوي
 کله چي ختم شي بيانور راکوي
 خه راته مفتي خه په پور راکوي
 راته دلوله پاره لور راکوي
 هم بيا دزهرو بدتکور راکوي

دشيپې مومال او هال په غلا ولوتي   سباخيرات بيا دخپل کور را کوي
 مونږ ته چې راشي هغه خان ته وهي   مونږ ته وراسته نيم اونيمگور را کوي
 بې ننگ غليم چې کله وږي شي ډېر   په لس روپۍ بيا مور او خور را کوي
 چې ورونه وژنو آفرين وايي خو   چې سوله وکړو بيا پېغور را کوي
 دوسته چې تل مور قيبان لمسوي   ماته همدا خبره زور را کوي.

۱۴۲۵/۷/۲۳ هـ ق

دگوانته ناموزندان

دشمالي اتحاد تور تاريخ

دافغانستان دشمالی اتحاد پخوانی ددرغلی ، منافقت او داسلام
 دښمنی او افغانستان دښمنی اوروسانو سره داتو کلونو اوریند
 اودوستی او کمونستانو سره داتحاد تاریخ هرچاته څرگند دی او هغه
 جلا بحث دی دلته هغه نه څېړو . دلته یواځې دا خبره څېړو چې
 څرنگه امریکایانو سره ودرېدل او امریکایان دشمالی اتحاد
 دزمامدارانو : ریاني ، سیاف ، فهیم ، محقق ، عبدالله ، قانوني ،
 دوستم او ..... نورو په اوږو سپاره شول . کابل او افغانستان ته
 ننوتل او دغومجرمانو کوم ډول فجائعو اودرغلیوباندې دتاریخ پانې
 توري کړې دي ؟!

دایو څرگند حقیقت دی او ټولې نړۍ ولیدل چې امریکایان
 افغانستان ته پاکستان او شمالي اتحاد دننه کړل . ددې حقیقت نه
 که څوک انکار کوي نو هغه به لمر په گوتوپتوي . لکه مخکې مو چې
 په تفصیل سره وویل پاکستانی استخبارات خوتل دافغانستان ستر

د بنمنان پاتې شوي دي . اوس هم دي اوتل دافغانستان په ړنگولو او بربادۍ کې خپلې گټې گوري . داموضوع مخکې خپرل شوي ده بايد هلته وليدل شي .

اوس دشمالی اتحاد کرنلاري ته راځو . کله چې امریکا اودهغه متحدینو په افغانستان يرغل کاوه نو په نیویارک او واشنگتن دحمله پسې متصل بش وویل چې مونږ به دترهگرو سره اوږدجنگ کوو اودابه مقدس صلیبي جنگ وي . اودايې هم بڼه په صراحت وویل چې دوه لاري دي :

یابه هېوادونه مونږ سره اودرېږي اویابه دترهگرو سره . نو دتولي نړۍ بزدلو کفرانو ، اوداسلامي نړۍ طواغیتو او مرتدانو ورته په یوه خوله وویل چې مونږ تاسره یوو په دې کې ځینوله ډار ، ځینو دخپلو منافعو او ځینو ددې له پاره د امریکاسره ملگري اعلان کړه چې دامریکا پښه په خټوکې ونښلوي اودماتي سره مخ شي.... او په همدې ترتیب په افغانستان يرغل پیل شو دزرگونو کیلو گرامه درندو بمونو بمباري ، دکروز میزائلو حملې او دهغو ډول ډول درنو . مهلکو ، اتومي اولېزري وسلو استعمال پیل شو چې له دې مخکې نه وې استعمال شوي . خو دومره دروند يرغل هم دشمالی اتحاد زړه یخ نه کړ اوریاني خبري رسنیو ته په ډاگه وویل چې دابمباري سپکه اولږه ده بايد نوره هم درنده او گڼه شي ! . سیاف په افغانستان کې دمیشو مېلمنو په هکله وویل چې دانا بللي مېلمانه دي اوداهغه مېلمانه وو چې یووخت کې یې سیاف ته عمر ثالث وایه . په میلیو نونو ریالونه او دینارونه یې ورکول او سیاف چې سیاف شونو

دادهمغو اموالو له سوبه وو . خو سیاف اورباني دواړو هریو د (اضله الله علی علم) مصداق وگرځېدل . قرآن ، اسلام ، اسلامي امت او افغانستان یې وپلورل او د یو موټي ډالرو او دناور کړې چوکۍ په تمه یې دغه امریکایي جنگ کې په قرآن پښې کېښودې ، دامریکاسره اودرېدل او گومان یې وکړ چې مونږ به الله ، مسلمانان ، امریکا ، افغانان او ټوله نړۍ وغولوو دشمالی اتحاد دغونااهلو اوبې پتو واکدارانوبش ته وویل چې : باداره راځه ، مسلمانان ونیسه گیرې پرې وخړیه ، جامې ترې اوباسه او دگوانتهنامو پنجره کې یې واچوه ، زمونږ ښځې او میندې خویندې دلارو په سررنا ورځ تالاشي کوه ، په تیونو او عورتونو ورته گوتې وهه اوڅښتگونه یې گوره ، دپېغلویت او عفت مولوتوه اوایدز په کې خپروه ، بچي مودفحاشۍ اوبې غیرتۍ کندوته غورځوه ، کورونه اوجوماتونه مورنگوه ، دقرآن بې عزتي او توهین کوه ، ماشومان ، تورسري ، سپین سري ، ځوانان او بوډاگان مو وژنه او دتورو بارودو په لمبويې سپزه ..... لنډه داچې څه ډول فجائع دي له وسه پوره وي کوه یې خویاداره په دوه خبرو کې مو یادلره چې هغه ډالر اوچوکۍ ده . مونږ هرڅه ته تیاریوو کله چې ستاسو په ملاقات دمشرق کېدوله پاره په خپل وطن کې ستاسو دروازي ته اودرېرونودتالاشۍ په وخت کې په ..... کې راته گوتې وهه ، په سپیو موگیرې لتهوه خوفقط جبب راډکوه ....

مونږ به ستاسو دخوښۍ له پاره دقرآن په آیاتونو کې تحریف وکړو او اسلامي نصوص به پښولاندې کړو خوستاسو دمبارکې خولې پاتې

شونې ککړې کاسې دمهرباني له مخې زمونږ لورته راتپل وهی چي
د تبرک له پاره يې ختوو ....

د شمالي اتحاد د تور تاريخ تور فصلونه اوبابونه د دې کتاب په
مختصر بحث کې نه ځايېږي دهغې له پاره جلا کتاب ليکل په
کار دي خودلته به يې د ساري په توگه ځيني بېلگې ولېکوو:

شمالي اتحاد د سياسي اختلاف ، ژبني او قومي تعصب ،
د چوکۍ او دالرو په تمه بې گناه مسلمانان په ډېره بې رحمۍ ووژل ،
تعذيب يې کړل ، په سرونو يې ورته مېخونه ووهل ، د بښځو عفتونه يې
لوټ کړل ، غلا ، نهب ، غصب او ډول ډول درغلي يې وکړې ، زنا ،
لواطت او نور فواحش خو حدث ولا حرج ، د جنکيو تښتول ، په زور
او جبر وړې بې وزله ځان ته واده کول خويه شمال کې يوه عادي خبره
شوه . په دې ټولو سريږه يې بې گناه مسلمانان ونيول او د ډول ډول
زورونو او تعذيبونو وروسته يې په امريکايانو وپلورل . د افغانستان
خاوره او خپل عفتونه ، پتونه او عصمتونه خويي په ښه اخلاص
امريکايانو او خارجي ځواکونو ته ډالۍ او لېلام کړل . مونږ ته په
گوانته نامو کې ځينو هغو بنديانو د شمالي اتحاد ، شيعه گانو او
ددو ستم د جنبشيانو د ظلمو نوداسې وحشتناکې کيسې وکړې چې
غونۍ ورته زيږېږي . د شمالي اتحاد امريکايي ملېشي يو فلسطيني
په کوهي کې زورېد کړی و ، په ورځو ورځو يې وږی تږی پرې ايښی
و ، وهلی ټکولۍ يې و او په دې ټولو سريږه يې ورسره لواطت کړی
و !!! ....

دوستمیان بندیان کانتینر ونو ته ورپورته کوي

اغزن کمپ او امریکایی سپی

يوبل کرغزستاني هم د بند کيسه کې دشمالی امریکي اتحاد دملېشو داسې کيسې وکړې لکه چې مخکې مويې يادونه کړې ده . هغه وويل چې دشمالی اتحاد په زندان کې يو څو کيدار داکوښښ وکړ چې لواطت راسره وکړي خوزور يې ونه رسیده او ماله ځانه کلکه دفاع وکړه هسې خودوه ويشت کلن ځوان وڅو کرغيزيان کوسه گان وي دگيرې دننه لرلو او دپوستکې دسپينوالي له امله يې هغه سره دبدفعلي کولو هڅه کړې وه .

ژوندي بنځول ، جيانو پورې دتپيانو تړل اورا بنکودل ، کانتينرونو کې اچول او داسې نور هغه وحشتناک کارونه دي چې دشمالی اتحاد مجرمين يې مرتکب شوي دي .

دوستم دطالبانو او هغوی سره دخارجي مېلمنو سره تړون وکړ چې هغوی ته تسليم شي ، درندې وسلې هغوی ته پرېږدي او سپکې ځانونو سره واخلي اوترقندهاره يې په امن ورسوي .

خو کله چې تسليم شول (۱۲۰۰) دولس سوه گاهي ، درندې اوسپکې وسلې يې ترې واخيستي اوبيا يې يو يو په خپلو پگړيو او څادرونو لاسونه ترشاوتړل ، واسکتونه او قېمتي جامې ، بوټان او پيسې يې ورڅخه واخيستي ، څه يې په همدغه وخت کې ووژل ، څه يې په کانتينرونو کې واچول او کانتينرونو لاندې يې ترهغه اوربل کړ چې انسانان په کې دننه دنيوغوندي ورپته شول ، وترسکېدل او وسوزيدل . نورو باندي يې په کانتينرونو دپاسه ددهشکو ډزې وروکړې اودننه

يې په کې ووژل . څه يې لاس ترلي په کندو کې واچول او په بلدوزرو يې پرې خاورې ورواړولې او ژوندي يې دخاورو لاندي کرل او پاتې يې قلعه جنگي ته يوړل ، هلته چې کله جنگ پيل شو په هاوانو ، ميزائلو او توپونو يې وويشتل ، امريکايي الوتکو پرې بمبار وکړ ؛ بنديانو هم د دوستم دملېشي نه ډېر ووژل او بنديانو کې هم زيات شهيدان او تپيان شول . بيا چې کله هغوی د زمکې لاندي کوټوته ننوتل نو ورکوزو شويو پوزيو کې يې ورته دميزائلو باره کېښوده او شارټ يې ورکړ . په ورننوتې پيپ او کرکيو کې يې تېل ورواچول او اور يې ورته کړ ، بيا يې اوبه ورخوشي کړې او مونږ ته د قلعه جنگي بنديانو خپله کيسې وکړې چې کله يې د زمکې لاندي کوټوته اوبه ورخوشي کړې نو زمونږ مخکې زخميان په کې ډوبېدل . څوک چې لږ جوړو هغه به تپي په اوږه کړ او اوبونه به يې پورته ونيوه خو تپيان ډېر زيات وو او زمونږ دا وس نه و چې ټول پورته کړو نو هغوی ټول په اوبو کې ډوب او شهيدان شول .....

د جنگي کلا فجائع خودومره زيات دي چې د جلا کتاب د ليکلو وړ دي اخضر ابراهيمي لاوايي چې د جنگي کلا موضوع ډېره نازکه او حساسه موضوع ده او اوس بايد ونه څېړل شي.!!!...

عجيبه خوداده چې که مسلمانان په فلسطين کې د يهودي ټينکونو او توپونو په مقابله کې درېونو په ليندو ياپه لاس کاني ولي نوهغه بي قانونه دي ، هغه ترهگري ده

خودفلسطيني مور په غېږ کې چې کمکی بچی ديهودي په
گولی ايشتل کېږي او د فلسطيني بودی په سرچې اسرائيل
ټينک ورخېژوي نو هغه قانوني دی اوپه جنگي کلا کې چې
کوم ظلمونه شوي دي هغه بايد ونه خپرل شي !!؟ ....
داموضوع ډېره پلنه اوسره وره ده خو مونږ دساري په توگه
يواځې خو بېلگې وليکلې.

۱۸۰۱۱۰۱۳۸۴ هـ ش

مخ	سرليک	گڼه
۱	..... سريزه	۱
۲	..... د داود کودتا	۲
۹	..... د افغاني اسلامي گوندونو مسير	۳
۲۳	..... له كوره تر گوانتهامو	۴
۴۱	..... د آي ايس آي په زندان كې نوربنديان	۵
۸۰	..... د پېښور هوايي ډگر كې د امريكايانو په لاس كې	۶
۸۱	..... د باگرام په هوايي ډگر	۷
۸۹	..... يوه خندوونكې ډرامه	۸
۸۹	..... په باگرام كې د بنديانو نظافت	۹
۹۱	..... د باگرام خوراك	۱۰
۹۱	..... باگرام كې افغاني بيرغ نه و	۱۱
۹۲	..... باگرام كې د امريكايي پوځيانو بدسلوك	۱۲
۹۲	..... باگرام د امريكايي تعذيب مركز دى	۱۳
۹۳	..... باگرام كې د امريكايي تعذيب لاندې	۱۴
۹۵	..... په جلال اباد كې تعذيب	۱۵
۱۲۰	..... د قندهار په لور	۱۶
۱۲۵	..... له درې نيمو مياشتو وروسته لمر	۱۷
۱۳۵	..... د قندهار په څپرگي كې زما ملگري	۱۸
۱۳۶	..... د قندهار وضعیت	۱۹
۱۴۱	..... د قندهار زندان كې د بنديانو خوراك	۲۰
۱۴۲	..... په سطلونو كې د انساني ضرورت رفع كول	۲۱
۱۴۳	..... قندهار كې د پاكوالي كچ	۲۲

مخ	سرليڪ	گنه
۱۴۴	قندهار کي دارو درمل اود ڊاڪٽرانو سلوڪ.....	۲۳
۱۴۵	په قندهار کي دبنديانو لباس.....	۲۴
۱۴۶	دقندهار زندان کي دامريڪايانو خپل گوداگيان...	۲۵
۱۴۸	دقندهار زندان ته دنورو بنديانو راتل.....	۲۶
۱۴۹	قندهار کي انفرادي زندان.....	۲۷
۱۴۹	د قندهار د زندان آخري ورڇي.....	۲۸
۱۵۰	دگوانتنامو زندان ته دلپرلو نبي.....	۲۹
۱۸۵	له قندهاره تر گوانتنامو.....	۳۰
۱۸۹	دگوانتنامو ٽاپو کي.....	۳۱
۱۹۶	اوسپنيزي پنجرې.....	۳۲
۱۹۷	دپنجرو ژوند.....	۳۳
۲۱۸	د خوبونو په شڪل کي بشارتونه.....	۳۴
۲۲۷	دگوانتنامو ٽاپو.....	۳۵
۲۲۸	ڪمپونه اوبلاڪونه.....	۳۶
۲۳۰	ايڪسري ڪمپ.....	۳۷
۲۳۱	دايڪسري ڪمپ کي لومري مظاهره.....	۳۸
۲۳۲	د ڊيلٽا ڪمپلڪس.....	۳۹
۲۳۳	دلومري پنڊغالي بلاڪونه.....	۴۰
۲۳۳	د دوهم پنڊغالي بلاڪونه.....	۴۱
۲۳۳	د دريم پنڊغالي بلاڪونه.....	۴۲
۲۳۳	دخلورم پنڊغالي بلاڪونه.....	۴۳
۲۳۴	دگولف بلاڪ کي ماسره نڀڊي ملگري.....	۴۴

مخ	سرليک	گڼه
۲۴۳	انفرادي بلاکونه	۴۵
۲۴۴	دروميو بلاک	۴۶
۲۴۶	د ډيلټا بلاک اوليوني بنديان	۴۷
۲۴۷	ايکو کمپ	۴۸
۲۴۷	خلورم کمپ	۴۹
۲۵۱	دخلورم کمپ اسانتياوې او توپيرونه	۵۰
۲۵۵	دخلورم کمپ ستونزې	۵۱
۲۵۷	پنځم کمپ	۵۲
۲۵۹	ايگوانا کمپ	۵۳
۲۶۱	پټ کمپ	۵۴
۲۶۲	دبرزخ عالم	۵۵
۲۶۳	په گوانتنامو کې د لمر عجيب دوران	۵۶
۲۶۴	ماشي او گرمي	۵۷
۲۶۶	دبنديانو پوښاک	۵۸
۲۶۶	دبنديانو خوراک څښاک	۵۹
۲۶۹	دبنديانو علاج او درمل	۶۰
۲۷۴	دگوانتنامو اخترونه	۶۱
۲۷۸	دبنديانو نشاطات	۶۲
۲۸۰	دبنديانو جرأت او حوصلې	۶۳
۲۸۱	لمونځونه او روژې	۶۴
۲۸۴	نازله قنوت	۶۵
۲۸۶	دبنديانو ځينې عجيب او غريب نوادر	۶۶

مخ	سرليک	گنه
۲۸۶	..... ميري درواغ سخت بدگني	۶۷
۲۹۱	..... په بلاک کې دبندي استقبال	۶۸
۲۹۲	..... دامريکايانو بد اخلاقي	۶۹
۲۹۶	..... دامريکايي پوځيانو توالواکي	۷۰
۲۹۷	..... تلاشي	۷۱
۲۹۸	..... دبنديانو جزايي کول	۷۲
۳۰۰	..... دقرآنکريم توهين او سپکاوی	۷۳
۳۰۲	..... مظاهري او دنه خوراک اعتصابونه	۷۴
۳۰۵	..... الله تعالی سره د رابطې دغوځولو هڅې	۷۵
۳۰۶	..... په بنديانو کې د بې اتفاقي د پيدا کولو کوښښ	۷۶
۳۰۷	..... دسره صليب کړنلاره	۷۷
۳۰۹	..... نيمگري خطونه	۷۸
۳۱۷	..... دڅارني او تجسس آلات	۷۹
۳۱۸	..... ترټولو مشرا و ترټولو کشر بندي	۸۰
۳۲۱	..... بنځينه بنديانې	۸۱
۳۲۲	..... بنديانو کې دامريکايانو جاسوسان	۸۲
۳۲۸	..... بنديانو سره دامريکايانو روحي او رواني جنگ	۸۳
۳۳۱	..... دامريکايانو حماقتونه	۸۴
۳۳۵	..... دامريکايي پوځ بې خرته لگښتونه	۸۵
۳۳۸	..... دامريکايانو ډار او بزدلي	۸۶
۳۴۱	..... دروسانو او امريکايانو پرتله	۸۷
۳۴۳	..... دترجماني ستونزې	۸۸

مخ	سرليک	گنه
۳۵۰	تحقيق ياپوښتنې گروپونې.....	۸۹
۳۷۲	دڅلورم کمپ آوازي.....	۹۰
۳۷۲	دبنديانو درجه بندي.....	۹۱
۳۷۴	څلورم کمپ ته د ځينو بنديانو بدلول.....	۹۲
۳۹۹	د دروغو معلومولو دروغجن مشين.....	۹۳
۴۰۰	د اند او ذوق ازموينه.....	۹۴
۴۰۱	دبنديانو ازادېدل.....	۹۵
۴۰۲	محاكمه.....	۹۶
۴۱۱	زمونږ ليکنې امريکايانو ستنې کړې.....	۹۷
۴۱۳	دکابل په لور.....	۹۸
۴۲۰	دجلال آباد په لور حرکت.....	۹۹
۴۲۰	له احساساتو او ولولو ډک استقبال.....	۱۰۰
۴۲۲	پېښور کې کور ته رسېدل.....	۱۰۱
۴۲۳	له عواطفو او احساساتو ډک مېلانه.....	۱۰۲
۴۲۴	دژورنالستانو بهير.....	۱۰۳
۴۲۵	د آزادو شوو بنديانو ملاقاتونه.....	۱۰۴
۴۲۵	زمونږ په غياب کې آوازي.....	۱۰۵
۴۲۶	زمونږ نوي ژوند.....	۱۰۶
۴۲۸	د آی ايس آی دتورې شبکې تورې پلمې.....	۱۰۷
۴۳۷	دلسر مياشتو ماشوم ترهگر.....	۱۰۸
۴۳۸	امريکا کافر ډالر مسلمان.....	۱۰۹
۴۴۰	څه راکوي.....	۱۱۰

مخ	سرليک	گڼه
۴۴۰	..... تور غليمان	۱۱۱
۴۴۱	..... دشمالې اتحاد تور تاريخ	۱۲۲
۴۴۸	..... لړليک	۱۲۳

AGREEMENT

WHEREAS, as a result of certain terrorist attacks, the United States and its coalition partners are engaged in armed conflict with al Qaida, an international terrorist organization, and its Taliban supporters; and

WHEREAS, Badr-ul-Zaman Badr was detained as an enemy combatant during such armed conflict;

Badr-ul-Zaman Badr undertakes as conditions for no longer being detained the following:

- THAT he will not in any way affiliate himself with al Qaida or its Taliban supporters;
- THAT he will not engage in, assist, or conspire to commit any combatant activities, or act in preparation thereof against the United States or its citizens, or against allies of the United States or citizens of such allies;
- THAT he will not engage in, assist, or conspire to commit any acts of terrorism or knowingly harbor anyone who does;

FURTHERMORE, Badr-ul-Zaman Badr agrees that if he does not fulfill any of the above stated conditions, he may be detained immediately consistent with the law of armed conflict;

IN CONSIDERATION of these conditions, it is agreed that Badr-ul-Zaman Badr will not be further detained by the United States, but should he not fulfill any of these conditions he may again be detained consistent with the law of armed conflict.

The agreement has been read to me and I understand the contents.

Signed this 16 day of Sep, 2004

_____
Signature of Detainee to be released

_____
App. U.S. Official

559 Badr, Badr uzman
_____
ISN# and Printed Detainee Name

2/25/2004

Release Agreement.doc

استاذ بدر الزمان بدر ته د راخلاصولو په وخت کې ورکول شوی
سند او د امریکایانو وهل شوي لاسلیکونه.

DEPARTMENT OF DEFENSE
COMBINED/JOINT TASK FORCE (CJTF)-76
BAGRAM AIRFIELD, AFGHANISTAN
APO AE 09354

CJTF-76-PMO

19 April 2005

MEMORANDUM FOR RECORD

SUBJECT: Certificate for Release of Abdul Rahim MANNAN.

1. This memorandum is to certify that the following individual was detained by the United States Armed Forces from 13 December 2001 to 19 April 2005:

Official IDN	Temporary #	Last Name	First Name	MI	Country	DOB	Father
USAF-00001DP		MANNAN	ABDUL RAHIM		AFGHANISTAN	1880-00-00	

2. This individual has been determined to pose no threat to the United States Armed Forces or its interests in Afghanistan. There are no charges from the United States pending this individual at this time. This individual has been released into in the vicinity of his capture location. The United States government intends that this person be fully rejoined with his family. This certificate has no bearing on future misconduct.

SFC, MP
CJTF76 Detainee Ops NCOIC

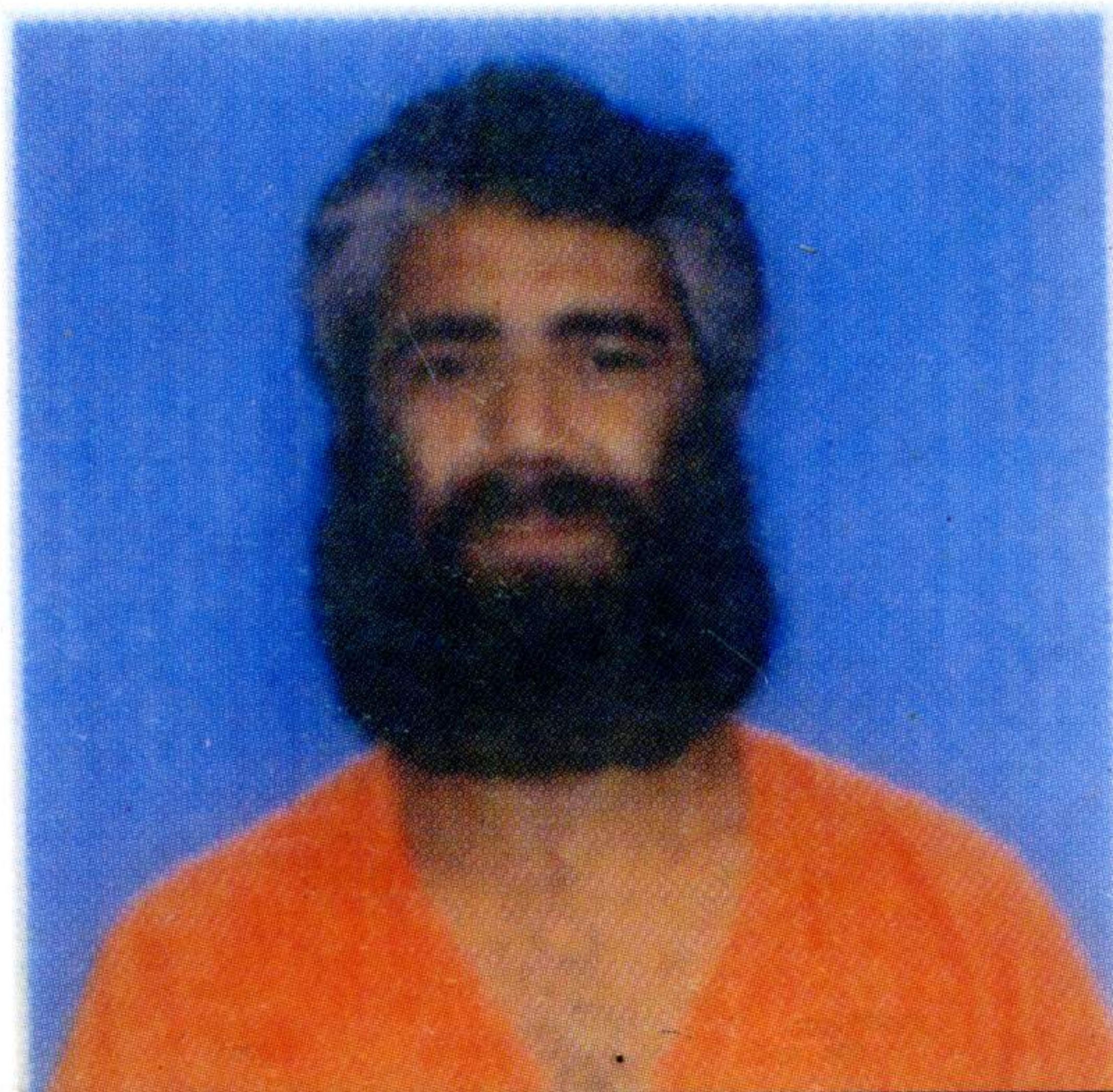
مسلم دوست ته د نظامي تربیونل د برانت
نه وروسته په باگرام کې ورکول شوی سند.

US9AF-000559DP

Signature

Name

MANNAN, ABDUL BADR

استاد بدرالزمان بدر د گوانتنامو د زندان په نارنجي جامو کې

دليکوالانولنجه پيژندنه

استاذبدر الزمان بدر

دمسلم دوست صاحب کشر ورور چي په ۱۳۳۲ ه لمريز کال دننگرهار دکوت د صاحبانو په کلي کې زېږېدلی دی لومړنۍ او ثانوي زده کړې يې په کوت، جلال آباد او پېښور کې کړې دي. لسانس يې د پېښور يونيورستي (پوهنتون) تخه آخستې، او ماجستري يې هم په انگلېسي ادبياتو کې د پېښور پوهنتون نه لاس ته راوړې ده په ۱۳۵۶ هـ ل کال يې پېښور ته هجرت کړی دی. د جهاد په گرمو سنکرونو کې يې برخه اخيستې ده.

د پېښور په ټينو کالجونو کې استاذ پاتې شوی دی فرهنگي فعاليتونه يې کړي دي، په پښتو او انگلېسي ژبو کې شعر اونثر هم ليکي. په عربي، پښتو، فارسي اردو او انگلېسي ژبو خبرې کوي، او په پښتو، اردو او انگلېسي کې ليکنې هم کوي.

دمسلم دوست صاحب ورور، باجه، اود گوانتنامو د زندان ملگری دی، د اکتاب دواړو په گډه ليکلی دی، نوله همدې امله ډېر په زړه پورې او زړه راښکونکی دی.

(محمد عبيد)

استاذعبدالرحيم مسلم دوست

دمرحوم حاجي عبدالمنان زوی د حاجي عبدالحنان لمسی اود غازي صوفي محمد عالم _ چې په صوفي عالم گل مشهورو _ کړوسی دی. په ۱۳۳۸ ه لمريز کال دننگرهار دکوت د صاحبانو په کلي کې زېږېدلی دی. لومړنۍ زده کړه يې دکوت لاغرجوی په لومړي ښوونځي کې کړې ده. ثانوي او عالي زده کړې يې د مزار اسديې، دننگرهار نجم المدارس، د پېښور حديقه العلوم، المرکز الاسلامي او الجامعة الاثرية کې کړې دي. په ۱۳۵۶ هـ ل کال يې پېښور ته هجرت کړی دی. ټينو اسلامي تنظيمونو سره يې فرهنگي، جهادي، سياسي او اداري کارونه کړي دي. د (۳۷) آثارو ليکوال دی. په عربي، پښتو، فارسي اواردو ژبو خبرې کوي. په عربي او پښتو کې يې شعر اونثر دواړه ليکلي دي، او په فارسي کې يې شعر ليکلی دی.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**